

Tingbok nr. I Ad 15 1737-1739 for Hardanger, Voss og Lysekloster.

Dei priikka områda og ord i () viser at ein har med skadde område å gjera, her særleg sidekantane. I denne tingboka omfatar det dei kring 120 fyrste blada, samt nokre på slutten av boka.

1737: 2 (Fyrste delen av 1737, som utgjør vårtinga, er å finna i forrige tingbok nr. 14)

In Nomine Jesu.

Ao: 1737.

Mandagen den 29 April blev Rættten betiendt paa gaarden Wætte, beliggende j Dyrvedahls otting, Wangens Kircke Sogn og Tinglau, Wosse Fogderie, angaaende Een Siun og granning!! (granskning) imel: opsidderne paa bem:te gaard; (hvorda blev) Rættten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rætttes Mænd, Naufnl: Arne Træen, Olle Træen, Erich G...., ... Breche, Mathias Mølster og Wiching Gielle,

h(vor da) for Rættten fremstoed den Eene Leilending, navnl: Brynild Biørnesen, og Kundgiorde at hand vidnesfast med Lovl: stevning her til Aastædet haver ladet stevne hands grander Størck Brynildsen og Størck Jacobsen, bægge (Leilending)er her paa Gaarden, og Magister Jørgen Harboe, Sogne Præst her til Gieldet, som den/n/e jord til deels er allernaadigst Benificeret, Dom at undgielde fordj de uden Citantens villie haver deelt Agerne, ham til (fornermelse?), j dett de tvende Leylendinger til derris lod har (indtaget?) de Agere som Citanten haver Ryddet og forbedret, og brugt sin sure sveed paa, sam/m/e Agere ved Dom adskildt og udsteenet fra de andre.

den indtsevnte Størck Brynildsen og Størck Jacobsen møtte for Rættten, og Kundgiorde at de udj Sagen tog til gienmælle, til for at forkaarte processen vilde de tillade at hand, Citanten, maatte have valet og tage vilcken lod \hand/ vilde have.

Jørgen Harboe som Jorddrot, blev paaRaabt, men møtte icke, ej heller lod møde.

Citanten paastoed (at hand sine) Eegene Agere, som hand med stoer fliid hafde forbedret og Ryddet, at sam/m/e blev ham udsteenet.

Parterne f(remlagde sine Adkomster til) den/n/e gaard, skylder 4 Løbber smør mindre 9 mrk:, og styrer Størck Brynildsen 1 ½ Løb, Brynild Biørnesen styrer 1 Løb 27 mrk:, og Størck Jacobsen styrer 1 Løb smør, ellers var parterne begierende, at Rættten vilde tage udj øyesiu ald gaarden tilhørende Agere, hvilket blev efterkom/m/et.

da vj kom ind igien og ha/vde (overseet) alle Agerne, Replicerede Citanten, at hand (paa ingen maade) vilde have med det ulovlige bytte \at bestille/, som hands grander nest afvigte høst imod hands villie uden Rættens Lovl: middel hafde gjort, mens paastoed at beh(olde alle sine) Eegene Agere udsteenet, saa meget som hands brug kunde tilkom/m/e; ellers tilbød sin(e grander,)

1737: 2b

1737.

(om de kom)/m/e udj forlig, saa vilde hand tage Størck Jacobsen (sin part) naar som helst hand nød vederlag udj andre Agere for de 27 mrk: smør som hand haver meere udj brug end som Størck Jacobsen, herom parterne førde en lang sammen talle.

Parterne bleve efter lang sammen talle foreenet saaleedes, at Brynild Biørnesen skulle (overtage) Størck Brynildsens Agere og Eeng med indslotter og udslotter saaleedes som gam/melt haver været, og Størck Brynildsen igien at have Brynilds Agere og engeslotter saaleedes som gam/m/elt været haver, (saa) og Størch Brynildsen at svare ald Rættighed (fra nu) og her efter som forhen af 1 ½ Løb smør ende Størch Jacobsen, da skall hand af

Agere le(vere) fra sig til Størch Brynildsen tvende Agere, kaldet Kalhave Agere, indre parten paa Klepsefall Ageren. Brynild Biørnsen skall have fra Størch Jacobsen, øfre Lylende!! (Nylende) ageren.

som det var seent ud paa aftenen, saa blev ej videre forretagen, førren j morgen, som er

Den 30 April, da vj efter parternis forEening og anviiisning (foretog?) efter{følgende}\skrevene/ marcke steene med Vidner og (kull) under, samt glopper, som følger.

Imellem (den) indre Nylende ager og Dybager blev sat 2 steene, (indre Nylende) Ageren ejer Størch Jacobsen, og Dyb ageren ejer Størch Brynildsen; imel: Gierds ageren og Ny(lende ageren) blev sat 2 steene, deraf ejer Størch Brynildsen Giers ageren, og Brynild Biørnsen Nylende (ageren), j Dyb ager blev sat 2 steene, deraf ejer Størch Brynildsen paa den Østre, og Størch Jacobsen paa den Westre siide. J Giers ageren nedsat 2 steene, Størck Jacobsen ejer paa den Westre, og Størch Brynildsen paa den Østre side. J yttre Giers ageren blev sat (2? steene,) Størck Jacobsen ejer paa den Østre, og Brynild Biørnsen paa den Westre side. J Breck ageren needsat (2? steene,) Brynild Biørnsen ejer paa den Østre, og Størch Jacobsen paa den Westre sidde. Utløe ageren (til?) Størck Brynildsen ligger paa den Østre kant af Kør.....en. J indre Kløver ageren needsat 2 steene, (hvoraf eje)r Brynild Biørnsen paa den Østre, og Størck sen paa den Westre sidde, j den yttre ende af (age?)r needsat 1 steen og hugget en gloppe i en jordfast steen som visser i hin anden, der ejer Brynild Biørnsen paa den Westre sidde. Dals ager(en ejer) Størck Brynildsen. Kringlen, en liden (ager? i) hlen (denne?) ageren ejer Brynild Biørnsen.

1737: 3

1737:

Lang ageren, stoere Løe ager og Traa ager ejer Størck Jacobsen. Yttre Løe ager ejer Størck Brynildsen, (samt?) tvende Nylender agere ude paa Haure bierget, tv(ende paa Kolhuus hougene, en Nylende oppe j Traaen, (kaldet?) lille Traa ager, ejer Brynild Biørnsen. Nylende agere i Traaen og Steen ageren ejer Størck Brynildsen, nock skall hand eje trende agere kaldet Hage agerne. Selge ageren, Herske backen, ... ageren og Smie ageren ejer Størck Jacobsen. den Nordre Klepse ager, Børck ageren, Agødt og Giøtto ejer Størck Brynildsen. Østre Kleps (ageren,) stoere og smaa Houg ager og Fløtten paa Houge(n ejer) Brynild {Brynildsen} \Biørnsen/. J Kringlen blev n(eedsat) 2 steene, Størck Brynildsen ejer paa den Øs(tre, og) Brynild {Brynildsen} \Biørnsen/ paa den Westre sidde. (Udj) Qvasser Houg ageren og Kringlen needsat steene, Størck Brynildsen ejer Qvasser Houg. Øster Bue (ageren) ejer Størck Brynildsen, og Wester Bue agerenen ejer Brynild Biørnsen tillige med Heste springen. Ro..... og Lials ager ejer Størck Jacobsen. øfre Ny..... ejer Brynild Biørnsen tillige med hatle og (skouen?).

Angaaende homle hagerne, da tager Størck Brynildsen og Brynild Biørnsen den Eene den andens hauge, (saa) at Størck herefter skall have Brynilds, og Brynild skall have Størcks hauge.

Angaaende Rættens Salarium, da forEene[de] parterne dem derom og betalte Rættens 9 Rd: 3 mrk: tilsam/m/en.

Rættens Eragtede

som Parterne med haande tag for Rættens haver Eedfæstet den/n/e forEening saaleedes som nu er indgaaet, saa bør den og af dem samtl: saaleedes ubrødelig holdes og efterkom/m/es under adfær efter Loven, med 20 lod sølvs bøder straf til Wangens Fattig Casse bør at udReede og betale, som uden Lovl: aarsage bryder noget imod den/n/e forEening.

Mandagen d: 20 Maj blev Rættten betiendt paa Gaarden Schare, beliggende j Odde Kircke Sogn, Kingservig skibbr; og Tinglaug, ofverværende Fogden med efterskrevene Eedsorene Laug Rættes mænd, Naufnl: Anfind Lofthuuss, Tosten Qvalnæs, Niels Schieldaas, Hans Moge, Lars Mansager, Omund Sandvend, Gunder Sandvend, Lars Tvedte, udinden en Oddels trættis behandling imellem Siur Joensen Wintertun, Contra Lars Samsonsens Qvitne, angaaende Oddel og Løsnings Rættten til bem:te gaard Schare 1ste Thuun.

For Rættten fremstoed Siur Joensen Wintertun, og kundgiorde at hand med muntlig Stevning vidnesfast Lovl: for Juul 1736 her til Aastædet til Tocke Tirsdagen indeværende Aar har ladet Stevne Lars Samsonsens Qvitne, Dom at lide til at imodtage Løsnings

1737: 3b

1737.

penge for 3 Spand 12 mrk: smørs Landskyld her udj Gaarden Schare, 1ste Thuun, eller for dum kaldet Brønsthun, som var hands {Faders} Huustrues Britte Niels datters Fader Sal: Niels Tollefsens Rætte og Sande Odel og Aasæde, hvilcket hand strax paa hands huustrues Veigne efter hands værFaders dødelige afgang først in Januarij 1736, (har) vildet indløsse, som efter hands Sal: VærFaders til ham, giorde forklaring, hvilcken hand med troe (og sande) Vidner skall beviisse, hafde pantsat til den indstevnte Lars Samsonsens Fader Sal: Samson Jonsen for 62 Rd:r, mens som bem:te Lars Samsons: Qvitne, efter hands, Citant:[s], tilbud ej vilde tage imod Løsnings penge, mens vilde efter Niels Tollefsens dødelige afgang, ej ansees som en Pante berettiget, mens som en Jorddrott og Oddels (mand, og altsaa ej at vilde imod tage Løsnings penge, saa blev hand, Citanten, foraarsaget at stevne bem:te Lars Samsonsens Qvitne, Dom at undgielde saavel udj Hoved Sagen som processens omkostning.

Paa den indstevnte Lars Samsonsens Qvitne[s] veigne stoed j Rætte hands broder Joen Samsonsens Qvitne, vedtog at hands broder var Lovl: stevnet, Replicerede at hands broder Lars Samsonsens, som for Sagen er indstevnet, er (og lenge?) har værret j mange!! (lange?) tiider sengeliggende, og ventelig ej staar til Restitution, saa erklærede {at} hand, Comparenten Joen Samsonsens, at tage til gienmælle udj Sagen paa hands broder Lars Samsonsens Veigne.

Citanten lagde penge j Rættten og tilbød Comparenten Joen Samsonsens om hand sam/m/e paa sin broder Lars Samsonsens Veigne vilde imod tage for de paastevnte 3 Spand 12 mrk: smør her udj Gaarden, førren hand, Citant: træde til videre proceduer (i denne Rætt)ergang.

her til Comparenten svarede at hand sam/m/e penge vilde imod tage for de paastevnte 3 Spand 12 mrk: smør, saasom hand Kiendte Citantens Huustrue for Rætte og sande Oddels og Løsnings mand, og skulde hands broder til neste Ting give Citanten skiøde paa oftbem:te 3 Spd: 12 mrk: smør.

Løsnings pengene, neml: 62 Rd:, blev af Citant: inden Rættten overleveret Comparenten Joen Samsonsens. Citanten begiærede processens omkaastning skadeløs.

parterne processens [om]kaastning, saavelsom at Comparenten betaler til Citanten 11 Rd: te omkaastninger.

Rættten blev ophævet.

1737: 4

1737.

Tirsdagen d: 21 Maj blev Rættten betiendt paa Gaarden Hildal, beliggende j Odde Kircke Sogn, Kingserviig skibbr: og Tinglau i Hardangers Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, neml: Anfind Lofthuus, Tosten Qvalnæs, Niels Skieldaas, Hans Moge, Lars

Mansager, Iv(er), Lars ibdm:, og Lars Tvedt, ofværende Lensmanden Torchiels Housse for [at] observere Kongens (Sigt).

Rættén blev samlet angaaende en Oddels trættis behandling imel: Olle Samsonsén Tochim, Contra Orm Michelsen Mandsager, om gaarden Hildahl.

For Rættén fremstod Olle Samsonsén Tochim, sagde sig at være gaml: 29 Aar, kundgiorde at hand for Juul 1736 med muntl: stevning vidnesfast {Lovl:} her til Aastædet til Tocke Tirsdagen indeværende Aar, som formedelst andre Sorenskriverens Embedes foretninger til j dag er bleven udsatt, (igjen) har ladet stevne Orm Michelsen Mandsager, Dom at liide til at imod tage Løsnings penge for 2 Spand smør, ½ huud herudj gaarden Hildal, som hand, Citanten, formeener sig at være nærmeste Oddels berettiget til, som hand med adkomster og Skifte brever agter at beviisse, til den Ende hand har indstevnet bem:te Orm Michelsen, dom at undgielde saavel for Hoved Sagen som processens omkostning.

Den indstevnte Orm Michelsen Mandsager Comparerede, vedtog j alle maader s(om forhen) melt er at være Lovl: stevnet.

Citanten fremviiste penge j Rættén og tilbød Comparenten om hand vilde tage imod Løsnings pengene som Documenterne udviisser haver taget dette brug forre i gaarden Hildahl.

Comparenten svarede her til at hand ej vilde tage imod Løsnings penge, (men derimod) vilde udføre sin Sag imod bemelte hans Sal: broders Søn, som er Citanten Ole Samsonsén, tilstod ellers at den/n/e omtvistede gaard Hildal var hans Sal: Fader, Sal: Michel Halstensén (Oddels?) jord, bem:te Sal: Michel Halstensén tens Farfader, og at Citanten Ole Samsonsén var Comparentens ælste broders Søn, hv..... (hand) forklarede at Documenterne, som hand og gierne tilstaar Rigtig, mens dog vilde (han)d i(cke?) eller tage imod Løsnings pengene

1737: 4b

1737.

Citanten lagde j Rætte et Skiøde af 1 Nobr: 1672, læst til Tinge d: 14 April 1673. udstæd af Herman Garman, den tiid værende Præsident udj Bergen, udstædet til nu Sal: Tosten Lauritsén, som var Citantens Farmoders Fader, og det paa 2 Løber smør, 1 huud her udj gaarden Hildahl, som hand tillige med Sal: Troén Mathisen {blev} er (til) skiødet. dernæst lagde Citanten j Rætte Eet skifte brev af 30 Octbr: 1723. holdet efter Sal: Sigri Tostens Datter, som var Tosten Lauritséns Datter og Citantens Far{fader}moder, der med at beviisse at den/n/e jord har fuldet hands farmoder, og at hands Fader Sal: Samson Michelsen war Elste broder. og endelig lagde Citanten j Rætte et Skifte brev af 27 Septbr: 1725, passeret efter Citantens Fader Sal: Samson Michelsen. bem:te Documenter, forsaavidt sagen er vedkom/m/ende, indføres her. her paa Citanten begierede Dom til Oddel og Løsnings Rættén, som den der er meste Oddels berettiget til de paastevnte 2 Spand smør, ½ huud, sambt processens omkaastning skadesløs.

Comparenten Orm Michelsen Replicerede, det hand Refererer sig til de af Citanten j Rættén lagde Documenter, og ellers lagde j Rætte et skiøde af ?? Decbr: 1729. paa 1 pd: smør her udj gaarden, hvilcket skiøde er læst til Tinge {d:} sam/m/e dag og (Aar), og endelig, et skifte brev af 26 Septbr: 1735, (hvilcket) beviidner hvorleedes hand er kom/m/en (til) den, sam/m/e Documenter her indføres saavidt de Sagen kand være vedkom/m/ende.

Rættén tilspurte parterne om de hafde videre at lade tilføre, som derres Sag kand rcke. hertil parterne svarede nej, de hafde icke videre at lade tilføre, mens paastod (efter) de Documenter som udj Rættén er fremlagt en endelig Dom udj Sagen. hvorpaa Sagen til Doms blev optagen.

Nu bliver først ne den/n/e processis omkaastning, saasom Sorenskriverens fløtning fra sit hiem og her til Aastædet, er 4 Mille, med 4 Rors kaller, á millen (2 mrk:) er 1 Rd: 2 mrk: ligesaa til sit hiem igien, tvende

1737: 5

1737.

Reise dage frem og tilbage, á 4 mrk: er 1 Rd: 2 mrk: Sorenskriveren for den/n/e dags forRættning 2 Rd: Laug Rættet er 8te Mand, á 1 mrk: er 1 Rd: 2 mrk: Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, sambt opvartning ved Rættten, (kan ej) ringere have end som 4 mrk: er tilsam/m/en 8 Rd: mens som Citanten selv har bekaastet fløtningen med skriveren her til Aastædet, og igien fløtter den (samme) tilbage neer til søen, saa bliver ickun igien Rættens Persohner, bør have 6 Rd: 2 mrk:

Parterne Kom ind og Declarerede forliig, saaleedes at Orm Michelsen vil tage imod Løsning penge for de trej Spand, som er efter Skiøder og Skifte brevene tilsam/m/en 72 Rd: hvorimod Citanten betaler Rættten[s] middel efter den bereigning som j acten er inddraget, og Orm Michelsen de det tøm/m/er som nu j skouen er need f(eldet,) saa bør og Orm Michelsen til neste (Ting) {og} at give Citanten et Lovl: skiøde paa de bem:te 3 Spand smør herudj gaarden Hildal, og Eendelig beholder alle de (her paa) dette brug staaende og opbygte huusser, (uden) noget der forre at svare til Orm Michelsen. den/n/e forEening de med haande baand for Rættten bekræftede.

Citanten betalte strax (i Løsning) til Orm Michelsen efter Skiøde og Skifte brevenis udviis de udlovede 72 Rd: for de 3 Spand smør her udj Gaarden Hildal.

Rættten blev igien ophævet.

Torsdagen d: 23 Majj blev Rættten betiendt paa Gaarden Staen!! (Stana) \indre Tunet/, beliggende j Odde Kircke Sogn, Kingservig skibbr: og Tinglau, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Naufnl: Jakob Huus, H....., Anfind Lofthuus, Jørgen Lofthuus, E....., Tosten Qvalnæs, ofverværende Lensmanden Torchiels House.

Hvorda for Rættem fremstoed Siur Knudsen Staen og Kundgiorde det hand vidnesfast Lovl: med stevning her til Aastædet haver ladet indkalde Olle Haldorsen Espen, fordj hand udj Citantens marck og Eiendom nest afvigte Aar 1736 haver hugget og needfeldt en stoer meng[d]e af skouen til Citantens fornærmelse og Ruin, Derfor hand Olle, Dom at undgielde til straff for (denne hands) gierning, samt at erstatte ham (Processens omkostning, sambt) den skade hand paa skouen haver taget, (sambt) at faa det forbud eller beslag som hand, Citanten Siur Knudsen, d: 27 Octbr: 1736 haver ladet

1737: 5b

1737.

..... af Olle Haldorsen udj Citantens marck og Eiendom omhuggene tøm/m/er, ved Dom stadfæstet, sambt at nyde Processens omkaastning skadesløs. Og til hands Eiendom[s] moed og marcke skiold at beviisse imel: Citantens Eiende gaard Staen og den indstevnte Olle Haldorsens Eiendom og gaard kaldet Iisberg, haver hand, Citanten Siur Knudsen, indstevnet til Vidner, neml: Sven j Bøgden, Aalver Edne, Jakob Staen, Henrick ibdm:, {Olle Teigen,} Niels SkioldAas {og Tobias Espe}, hvilcke hand, Citanten, formoede at Rættten Examinerede, førren De gick j marcken at Siune og grandske, sambt efter hands stevning at Taxere og Wurdere den skade hand paa Sin marck og Eiendom ved Olle Haldorsens uLowl: hugst haver taget.

dette af Citanten kundgiorde blev for den indstevnte Olle Haldorsen, som for Rættten Comparerede, oplæst, og saa Rættten tilspurt, om hand saaleedes som forhen meldt

Lovligen var warslet, hvortil hand, Olle Haldorsen, svare[de] ja, at hand saaleedes Lovl: var stevnt.

Citant[en] Siur Knudsen lagde j Rætte den passerede Arrest, eller beslag, for Retning af 27 Octbr: 1736. som blev oplæst og ord for andet saa lydende.

Citanten paastod de indstevnte Vidner Eedelig afhørte, som her for Rætten Comparerede, og blev Eedens forklaring den/n/em forrelæst, formaanet af Rætten ved Sandhed at blive, og at have Gud for (derris øyne) og derris Salighed Kier.

1: Vidne, Svend Larsen, huusmand paa Præstegaards her j Odde Kircke Sogn, sagde sig at være gaml: 90 Aar, vidnede at Sal: gaml: Knud (Freim) hafde sagt til ham at byttet imel: den/n/e gaard Staen og Iisberg begyndte j en marcke steen staaende j stien op til Iisberg, der fra og Fossen, af {foss} Fossen j Ørneberget, af It j Fielskreet, og hafde Sal: gaml: Anfin sen, som boede paa Iisberg for ungefæhr 60 Aar siden, sagt til Vidnet dette bytte, og aldrig har Vidnet hørt nogen trætte, eller imodsigelse om byttet førren nu, og dersom hand var goed for sin Alder at kom/m/e der op j marcken som byttet gaar, da kand hand giøre Anviisning der paa samme, som Iisberg opsidere haver siunet ham,

1737: 6

1737.

og sal: gaml: Knud Freim haver sagt ham, om det er ungefæhr 60 Aar siden. derefter indstefnte Olle Haldorsen tilspurte Vidnet, om hand hafde hørt at byttet j mellem diise tvende Gaarder skulde gaa j Telflodt, Resp: det hafde hand icke hørt eller seet, og ej heller har det været til; ingen af parterne hafde viidere at tilspørge dette Vidne.

2: Vidne, Aalvor Larsen, huusmand paa Eedne, gaml: ?? Aar, vidnede at hands Farfader Sal: Henrick Henricksen, og hands Farfaders fader Sal:, hafde bægge været boesidendis her paa gaarden, og kom hands Farfader her fra Gaarden for ?? Aar sidem, og da sam/m/e hands Farfader Sal: Henrick Henricksen boede her paa Gaarden, da var her paa Gaarden, saasom hands Fader Sal: Larsen var huusmand her paa Gaarden, (da) hørte Vidnet af sam/m/e hands nu Sal: Fader, det byttet imel: den/n/e gaard Staen og Iiseberg gick af Fossen og j Ørneberg, der fra i Fielskree, {som er endebytte,} her om Vidnet sagde at kunde giøre anviisning. den indstevnte Olle Haldorsen gjorde dette Vidne sam/m/e spørgsmaal som til forrige Vidne, hvorpaa falt sam/m/e svar. Parterne ærklærede paa tilspørsel ej videre at have dette Vidne at tilspørge.

3: Vidne, Jacob Pouelsen, boendis her paa gaarden Staen yttre Thuun, gaml: 50 Aar, vidnede at hand for 8te Aar siden bøsselede dette brug herudj gaarden, indre Thuunet, som nu, og det af Thobias Espen, som er den indstevnte Olle Haldorsens Stiffader, og denne var da Jorddrott og Eiere her til Staen, og da bøslede hand, Thobias, til Vidnet dette brug, og skulle bruge af Fossen, j Ørneberget, der fra i Fielskree og j Ovn, saaleedes byttet at være mellem disse tvende gaarder Staen og Iiseberg, ... Iisberg Eiere[s] Eegen forklaring tilligemed sin StifSøb Olle Haldorsen Eiere til Iisberg. om disse med kunde giøre anviisning. Parterne deklarede ej noget at kunde tilspørge dette Vidne.

4: Vidne, Henrick Ericksen, huusmand paa denne grund kaldet Staen, sagde at være gaml:,

1737: 6b

1737

?? Aar, vidnede at hands Fader, nu Sal: Erick Anfinen, hafde sagt til Vidnet, det hands Fader, som var Gaml:, at hand og Vidnets Farfader hafde boet paa Iisberg for saa mange Aar siden at Vidnet ej kand mindes det, og {da} hafde hands, Vidnets, Sal: Fader sagt til ham at byttet imel: Iisberg og Staen gick af Fossen og j Ørneberg og saa j Fielskree. herom kand!! (han?) kunde giøre anviisning. den indstevnte Olle Haldorsen tilspurte Vidnet som første Vidne. Resp: jo, hand hafde hørt det som noget nytt, og for faa Aar siden, at Iisbergs opsiddere vilde

brugge og brugte j Telflodt, og var den sam/m/e Ejere til Iisberg den tiid som inu!! (endnu) er, og da ejede de Staen med. videre hafde ingen af parterne at tilspørge Vidnet.

5: Vidne, Niels Ellingsen, boendis paa Schielaas, gaml: 60 Aar, vidnede at hands Moder Sal: Lussi Anfinds datter, gaml: Anfind Iisbergs datter, hafde for 30 Aar siden sagt til ham at byttet imel: Iisberg og Staen begyndte i Iisberg stien, i et skarv eller ham/m/erlag {i Fossen} j Ørneberg {... j Fielskree} j, men Iisberg manden vilde have det los ladt, og ellers hafde Vidnet hørt som en (bøygde) snack at Staen manden, som brugte og dt, hafde givet Vidnets Farfader forlov at flække Aalder barck j det sted Telflodt. Een gaml: Koene, Naufnl: Torbiør Degrenæs, hafde sagt at Telflodt hørte icke Staen til, men Staen brugte det dog, og dett er vell 80 Aar siden hands Sal: Fader hørte dette af Sal: Torbiør. ellers har Staen brugt stedse j Telflodt og ver.

Den indstevnte Olle Haldorsen kundgiorde at hand med muntl: stevning Lovl: haver ladet Contra stevne Siur Knudsen Staen, Dom at anhørre saavell til hands (forbud og) giorde Arrestes underkiendelse, sambt paaførte Tort og Processis omkaastning.

Hoved Citanten vedtog den/n/e Contra Stevning, og ellers begierede, at Rætten vilde

1737: 7

1737.

Forføye {Dem} \sig/ j marcken til Siun og granskning, sambt Taxcering og Wurdering over den ham beskadigede skou hugst. sam/m/e Citantens paastand blev af os efterkom/m/et, og tog vj Vidnerne med os for at gjøre anviisning om de af dem forklarede mercker imel: disse tvende gaarder.

Parterne bleve efter lang sam/m/en talle foreenede, saa at vj \.... / j marcken, og ere de saaleedes foreenede, at Den af Citanten Siur Knudsen d: 27 Octbr: 1736 giorde Arrest over det af Olle Halvorsen omhuggene tøm/m/er, blev af Olle Haldorsen for Rætten tilstaaet at være (Rigtig) j alle maader, og at Siur Knudsen til sam/m/e var beføyet at lade fuldføre, for det andet; byttet imel: Iisberg og Staen, herefter skall blive som [af] gaml: haver været, neml: af Fossen, j Ørneberg, der fra j Fielskree, og icke \Olle Haldorsen/ at bruge under Fielskree. for det tredie, det af Olle Haldorsen Ao: 1736 ned huggene tøm/m/er, som blev af Citanten med Arrest belagt, sam/m/e tøm/m/er og (alt det) need huggene som er needen for de om(nefnte) merker, at tilhørre Citanten Siur Knudsen, (og en)delig, som Citanten fornøyer Rættens Persohner, saa betaler Olle Haldorsen til Citanten Siur Knudsen udj Processens omkostning 10 Rd: Denne forEening de for Rætten med haande baand (stadfe)stede.

Lensmanden paa Fogdens veigne, det hand Reserverede sin Rætt og tiltalle til Olle Haldorsen udj beleilig tiid og stæd, Kongens Sigt at paatalle.

Rætten eragtede,

Siden parterne selv her for Rætten haver inden Rætten ladet protocolere, den/n/e derris forEening samme med haande baand for Rætten stadfæstet, saa bør {s} og sam/m/e forliig af bægge parter efterlevis under 20 lod sølfvs bøder straff til Sogns Fattige, som den bør at udd..... og betale der først forbryder noget imod deres forEening. Lensmandens Reservation paa Kongens Sigt at indtalle, bliver han/n/em ube(hindret).

Den 20 Junij blev Rætten betiendt paa gaarden Seim, beliggende i Wiiger otting og Wangens (Tinglau), Wosse Fogderie, med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, naufnl: Wiching Gielle, Tor.... Qvitne, Odd Breche, Haldor Leiland, Rognald, ... ,

1737: 7b

1737.

angaaende Engeslotter, eller bœn, udmarcken og skouen at steene og Reene, sambt huusserne at Deelee imel: de tvende opsidder, Naufnl: Niels Pedersen Seim og Knud Stephensen ibdm., som bægge møtte for Rættens, og beviiste med skiøder og bœxselbreve, at Eie, og have efter bœxsel til brug, Niels Pedersen 7 Spand, og Knud Stephensen \at/ have tilbœxslet sig 4 Spand, tilsam/m/en 11 Spand.

parterne begierede at Rættens Persohner først vilde tage den/n/e gaardeparts huusser udj øyesium, paa det de imellem dem kunde blive skifte og deelt, og blev parterne {og} efter lang og meegen sam/m/en talle om huussene saaleedes forEenet, at Knud Stephensen skall have udj laaen det nederste og største brodt med svallen paa hiem/m/e siden, tillige med laae baade oven og needen, mens skycken needen under broddet tilhørre Niels Pedersen. Saa overtager Knud det nye smalle floe, og helften udj den gamle smalle floe, og den madbue som staar i stue Ram/m/en, den gaml: Kielder Jldhuusset og andeel i Jldhuusset og andeel i et veedhuuss, et staldrum i (heste) stallen, andeel i et nøst, ligeleedes andeel udj smeede og qverne huussene, og endelig, en andeel udj et Kalve huuss og den minste udlaae. af den/n/e gaardeparts huusser beholder Niels Pedersen, undtagen et sætter boe paa Grønde, hvorudj Knud beholder sin andeel.

som det var seent ud paa aftenen, saa blev ej videre forretagen, mens vedtagen i morgen at deele (hiemm)e bœn med alle slaatter.

Den 21 Junij blev bœn efter bægge parters forEening udsteenet saaleedes. Reigne teigen, (hvorudj een) Lovl: marcke steen nedsat imel: ager og, som viisser i en anden needsat steen, og en..... ..n i Øster i en gloppe i den tredie need satte steen, her af ejer Knud Ageren, og Niels den tredie steen med gloppen udj, ... udj Nord i en needsat steen som viisser need j Vandet, af disse mercker eier Niels bœn paa den Westre, og Knud paa den Østre sidde. udj en gaml: marckesteen udj Vangsne ageren hugget en gloppe

1737: 8

1737.

som skiller ager og bœn ad, der af Niels ejer Ager, og Knud bœn, sam/m/e gloppe viisser hen udj 4 needsatte mercke steener, som adskiller Ager og Eeng udj sam/m/e Vangsne, og j en gaml: marcke steen oven for Ageren hugget en gloppe som viisser hen j en needsat mercke steen, der fra j en gloppe j en ny needsat mercke steen, her af ejer Niels ageren neden under, og Knud ejer bœn oven til. den sidste steen med gloppen tillige med tvende andre needsatte steener (viisser) beent op igien/n/em Enge teigen, af disse!! (disse) merckerne ejer Niels paa den Østre, og Knud paa den Westre sidde. udj sam/m/e Enge teig needsat 3 steener som viisser beent op igien/n/em, der af ejer Knud paa den Østre, og Niels paa den Westre sidde. J Lœ teigen hugget trende glopper udj jordfaste steener oven for Lœ veien, her af ejer Knud paa Østre sidden og Niels paa Westre sidden, j Lœ backen needsat en steen som skall viisse Lœ vejen. (Ne)den for Lœ vejen veed ageren needsat en marcke steen som viisser op i en anden needsat marcke steen ved Lœ veien, der af ejer Knud paa den Westre, og Niels paa den Østre sidde. Ved Elven needsat en mercke steen som viisser op under en gloppe hugget i et skarv under Lœn j Lœn, her af eier Niels paa den Synden, og Knud paa den Norden sidde. J Sviine hagen needsat tvende steene som viisser j hver andre, paa Westre sidde ejer Knud, og paa den Østre sidde ejer Niels. J Byttes teigen needsat en mercke steen som viisser West i en jordfast steen med 2 glopper, (der fra) j den tredie gloppe j Berget, her af ejer Knud Synden for, og Niels Norden for disse mercker. J teigen needsat 3 mercke steene som viisser (til) hinanden beent op igien/n/em, her af ejer Knud paa den Westre, og Niels paa den Østre sidde. der Kald teigen Needsat en mercke steen som viisser j Synden j 2 glopper efter hin anden i mercke steene, som viisser j en mercke steen, (hvor der) er hugget en gloppe som viisser j We(st til en) needsat

mercke steen, af disse mercker ejer Øster og Synden for merckerne, og ejer Westen for merckerne, tillige med de (merck)er som ligger Westen for Berget, der ski(ller)

1737: 8b

1737.

.... tilkom/m/er og Knud Rødningen j Kløve teigen er udmarck steinet med tvende steene \og en gloppe/, hvilcket hand nyder imod de Rødninger som Niels ...ger {Synden} \Østen/ for Berget. J Brecke teigen øverst oppe j teigen er hugget en gloppe j en jordfast steen, som viisser need efter j 3 mercke steener efter hinanden, i den sidste steen hugget en gloppe som viisser need efter j tvende glopper i en jordfast steen, der fra j tvende mercke steene, den sidste tet ved ageren, og needen for aggeren needsat en steen som viisser op j en gaml: marcke steen j ager Reenen, af disse mercker ejer Niels Østen, og Knud Westen for. j den sidste mercke steen \nest/ oven for ageren er hugget en gloppe som skiller agger og eng, sam/m/e gloppe wiisser j West j en needsat marcke steen, der fra j en anden marcke steen, hvorudj er hugget en gloppe, som viisser til en nye gloppe j en gaml: marcke steen, (der) af ejer Niels aggeren, og Knud bøen. udj den/n/e Knud sin bøe ligger en agger tilhørende Niels, som er indheignet med ? mercke steene, hvorudj er 4 glopper. oven for ageren j sam/m/e teig er et bue trei, hvorudj needsat 3 mercke steene efter hinanden, (der af) ejer Niels den Østre part, og Knud den West:

Da det var seent ud paa aftenen, saa blev (intet meere) forretaget førren j morgen, som er

Den 24 Junij, da atter blev fortfahret meed steening og greening imel: disse tvende parter.

J vpunds teigen needsat 3 mercke steene efter hinanden, her af ejer Knud paa den Westre, og Niels paa den Østre sidde. Kiosse (teigen), derudj sat en marcke steen som viisser j (en gloppe) j en jordfast steen, her af ejer Knud paa Westre, og Niels paa Østre sidden, imel: teigen og Stoere teigen hug[g]et tvende glopper udj tvende jordfaste steene, som adskiller Teigene. j Stoere teigen er efter (hinand)en needsat 7te mercke steene, der

1737: 9

1737.

Af ejer!!, der af ejer Knud Wester, og Niels Østre sidde, Jmellem Stoere teigen og Stoere haggen er needsat trej mercke steene, som adskiller disse tvende steeder, udj den Een/n/e steen er hugget en gloppe som viisser til de tvende steene, og steenen j sig selv viisser til nest forregaaende 7 steene j Stoere teigen. Stoere haggen er adskildt eller deelt ved 2 marcke steene og en gloppe som viisser j hinanden, her af ejer Knud Norden, og Niels Synden for disse mercker. Haggen Østen for becken er (deelt) med 2 glopper, og der imel: 1 marcke steen som viisser i hinanden, her af ejer Knud Synden og Niels Norden for merckerne. tr(æene) paa Miel Støllen er deelt saaleedes, at Niels skall have Slætte træe, et træ oven for, og et lidet oven forre kaldet Gullichs træet, Knud skall have skouge træe.

Som dagen var hellig aften, saa blev Rætten ophævet, og Sorenskriveren belovet at tilsigge parterne naar skou og udmarcken kand blive deelt og steenet.

Tirsdagen den 25 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Wætte, beliggende j Dyrvedahls otting, Wangens Kircke Sogn og Tinglau, Wosse Fogderie, med de Eedsøhrene Laug Rættis mænd som paa fol: 2 er anført, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde.

Hvorda for Rætten fremstoed opsidderne paa denne Gaard, Naufnl: Brynild Biørnesen, Størck Brynildsen og Størck Jacobsen, og begierede at Rætten vilde steene og greene den/n/em imel: efter deris anviisning, og det af dem forhen her paa Aastædet d: 29 April nestleeden ende forliig.

hernest forføyede vj os sammen med parterne ud til bøen og engeslotterne, hvor blev sat følgende mercker. Den mercke steen som staar ved Giers Aggeren viisser op i øverste, hvor en gloppe hugget j et skarv. Westen for disse mercker ejer Størck Brynildsen, og Brynild Biørnsen Østen forre, ... Størck Brynildsen oven for Allemands vejen, ... Dyb aggeren og bøen er hugget 2 glopper (og needsat) 5 mercke steene, som viidner j hinanden ler agger og Eng; Aggeren ejer Størck Brynildseen, og bøen, eller Engen, Eier Brynild Biørnsen.

1737: 9b

1737.

....dre Enden af Dyb aggeren ejer Størck Jacobsen, j agger enden needsat 2 mercke steene imel: agger og bøe. bøen under aggeren ejer Størck Brynildsen. atter j øverste siden af Giers aggeren udj West, blev hugget imel: agger og bøen 3 glopper, der viisser j bytte mercke steenen, her ejer Størck Jacobsen aggeren, og Størck Brynildsen bøen. Den Westre Ende af sam/m/e agger Eier Brynild Biørnsen, needsatt imel: agger og bøen 7 mercke steene og hugget en gloppe, bøen oven for aggeren ejer Størck Brynildsen. Kløver aggeren med bøen ejer Brynild Biørnsen, j Veien hugget 1 gloppe, needen for gloppen og Aggeren, ejer Størck Brynildsen. J Udløe teigen hugget 1 gloppe og needsat 2 mercke steene: Østen for disse mercker ejer Størck Brynildsen, og Westen forre ejer Brynild Biørnsen. J Udløe vejen needsat 2 mercke steene som wiisser veiens breede. J Vætle Leals teigen blev hugget 4 glopper og needsat 1 mercke steen, her ejer Størck Jacobsen paa den Østre sidde af diisse mercker, og Brynild Biørnsen paa den Westre sidde. nock udj sam/m/e (teig) lenger j Øster needsat 6 mercke steene og hugget ? glopper, hvoraf den eene var en Vinckel gloppe, Størck Brynildsen ejer needen for diisse mercker, og Størck Jacobsen ejer oven forre baade agger og bøen. J Breck agger teigen needsat 4 mercke steene, (der af) ejer Brynild Biørnsen Østen, og Størck Brynildsen Westen for diisse mercker. J Refshalen (teigen) hugget ? glopper, her ejer Størck Jacobsen Østen for, og Størck Brynildsen Westen for diisse mercker. j Breck agger teigen needsat 4 mercke steene og hugget 1 gloppe: Østen for disse mercker ejer Størck Brynildsen, og Westen for ejer Brynild Biørnsen, Norden for ejer Størck Jacobsen. J den Flyne Teig og Dahlen needsat 12 marcke steene og hugget 3 glopper, Brynild Biørnsen ejer paa den Østre sidde af disse mercker, og Størck Brynildsen ejer agger og bøen paa den Westre sidde. needsat j Flyne, 3 mercke steene og hugget ? glopper. her ejer Brynild Biørnsen Westen, og Størck Brynildsen Østen for diisse mercker.

1737: 10

1737.

Jmellem Kløve agger hougen og bøen needsat 7 mercke steene og hug[g]et 2 glopper, Aggeren ejer Brynild Biørnsen, og bøen ejer Størck Brynildsen. J Westre Dahlen needsat 3 mercke steene, her ejer Brynild Biørnsen paa Østre, og Størck Brynildsen paa Westre sidde af diisse mercker. J Hagen needsat 2 mercke steene og 2 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa Østre, og Størck Brynildsen paa Westre sidde af diisse mercker. Jmellem Lang ageren og bøen needsat 3 mercke steene, Størck Jacobsen ejer aggeren, og Brynild Biørnsen ejer bøen paa Østre sidde af diisse mercker. J steen gierdet hugget 5 glopper, og en j ham/m/eren ved floen, her ejer Brynild Biørnsen Synden for, og Størck Brynildsen Norden for diisse mercker.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev med forRætningen ophævet indtil j Morgen, som er

Den 26 Junij, da efter parternis anviisning og forEening blev efterskrevne mercker sat af os, saasom.

J Smie baret hugget 7 glopper som viisser i hinanden, her ejer Brynild Biørnsen paa den Westre, og Størck Jacobsen paa den Østre sidde. Oven for Breck ager teigen er hugget efter hinanden 4 glopper, her ejer Størck Brynildsen paa den Synden, og Størck Jacobsen paa den Norden sidde af diisse mercker. Under Houg ageren hugget 4 glopper og needsat 8 mercke steene, Brynild Biørnsen ejer aggeren, og Størck Jacobsen bøen paa ..stre sidde af diisse mercker. Jmellem aggeren og bøen needsat 2 mercke steene og hugget 2 glopper, Brynild Biørnsen ejer aggeren, og Størck Jacobsen bøen. Jmellem Buer aggeren og paa den Nordre sidde er needsat 3 mercke steene og hugget ? glopper, Brynild Biørnsen ejer aggeren, og Størck sen bøen; paa den Østre sidde af sam/m/e agger needsat 6 mercke steene, hvor Brynild ejer aggeren og Størck Jacobsen bøen. J den teig Østen for Buer aggeren needsat 1 mrk: steen og hugget 1 gloppe, her ejer Størck Jacobsen paa den Westre, og Brynild Biørnsen paa den Østre sidde; under Flad hougen hugget ? kors, her ejer Størck Jacobsen paa den Synden sidde, og Brynild Biørnsen paa den Norden sidde af disse mercker.

1737: 10b

1737.

Jmellem Bøedahlen og Fladhouden needsat 2 mrk:steene og hugget 2 glopper, og West ved Buer aggeren hugget 1 gloppe, her ejer Størck Jacobsen paa den Østre, og Brynild Biørnsen paa den Westre sidde af diisse mercker. Op j fra Houg aggeren needsat 3 mrk:steene, her ejer Størck Brynildsen paa den Østre, og Størck Jacobsen paa den Westre sidde af disse mercker. Norden for Houg aggeren hugget 1 gloppe og needsat 3 mrk:steene, her ejer Størck Brynildsen bøen, og Brynild Biørnsen aggeren. Østen for Hougaggeren needsat 8 mrk:steene og hugget 3 glopper, Størck Brynildsen ejer bøen, og Brynild Biørnsen aggeren. Jmellem Klæpsfaald teig og Hougene er needsat ? mrk:steene og hugget 3 glopper, Brynild Biørnsen ejer Klæpsfaald teigen, og Størck Brynildsen Hougene. Needen for Klæpsfaald teigen hugget 1 gloppe, her ejer Størck Brynildsen paa den Westre, og Brynild Biørnsen paa den Østre sidde. Østen for Klæpsfaald teigen needsat 6 mrk:steene og hugget 6 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa d: Westre sidde, og Størck sen ejer paa den Østre sidde. J den Westre Ende af Kalvhage teien needsat 2 mrk:steene og hugget 5 glopper, her ejer Størck Jacobsen paa den Østre sidde, og Størck Brynildsen paa den Westre. J den Østre Ende af Kalvhage teigen needsat 1 mrk:steen og hugget 5 glopper, paa den Østre sidde af diisse mercker ejer Brynild Biørnsen, og paa den Westre, Størck Jacobsen. J ende af Kalvhage teigen needsat 1 mrk:steen og hugget ? gloppe, her ejer Størck Jacobsen paa den Nordre sidde, og Størck Brynildsen paa den Synden sidde. J er Kaalgraave teigen needsat 1 mrk:steen og hugget 2 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa den Nordre sidde, og Størck Brynildsen paa Synden sidde. Imellem den første og anden Kaalgraave teigen er needsat 1 mrk:steen og hugget 7 glopper, her ejer paa den Westre sidde Brynild Biørnsen, og paa den Østre sidde Størck Brynildsen. Jmellem den anden og tredie Kaalgrove teigen blev hugget 6 glopper, her ejer Størck Brynildsen paa den Westre sidde, og Størck Jacobsen paa d: Østre sidde.

1737: 11

1737.

Jmellem den tredie Kaalgraave teigen og Østere skree blev needsat 2 mrk:steene og hugget 13 glopper, her ejer Størck Jacobsen paa den Westre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Østre sidde. jmel: den Østre skree og Baars uhren blev hugget 2 Glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa Westre sidde, og Størck Jacobsen paa Østre sidden. jmellem Østre skreen og Tveiter teigen blev hugget 5 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa Nordre sidden, og Størck Brynilds: paa Synden sidden. jmellem Tveiter teigen og Tveiten blev hugget 5 glopper, her ejer Størck Brynildsen paa Westre sidden, og Størck Jacobsen paa Østre sidden. Størck Brynildsen ejer Norden for Hage veien, og Størck Jacobsen Synden for veien. jmellem Østre

og Westre Tveiten needsat 6 mrk:steene og hugget 7 glopper, her ejer Størk Jacobsen Westre Tveiten, og Brynild Biørnsen Østre Tveiten. J Tveite Reien!! (Reinen?) needsat 1 mrk:steen og hugget 1 gloppe, her ejer Størk Brynildsen paa den Westre sidde, og Størk Jacobsen paa den Østre sidde.

som det var seent ud paa aftenen, saa blev med forRætningen ophævet indtil j morgen, som er

Den 27 Junij, da atter med forRætning[en] blev fortfaret, steenet og greenet saaleedes som forEenet.

Jmel: den Westre og medelste Houger teig needsat 4 mrk:steene og hugget 2 glopper, her ejer Størk Brynildsen paa Østre sidde, og Størk Jacobsen paa Westre sidde af diisse mercker; Paa Nordre sidden af teig needsat 2 mrk:steene, paa den Nordre k(ant af disse) mercker ejer Størk Brynildsen, og paa den Synden kant ejer Størk Jacobsen. jmel: den Østre og (Westre) Houger teig needsat 1 mrk:steen, her ejer sen paa den Westre sidde, og Størk Brynildsen paa den Østre sidde. Paa den Nordre sidde af den Westre Houge teig needsat 2 mrk:steene og 1 gloppe, her ejer Størk Brynildsen paa den Nordre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Synden sidde. Paa den Westre sidden af den Westre Houger teig needsat 2 mrk:steene og hugget 1 gloppe, her ejer Størk Brynildsen paa den Westre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Østre sidde. Paa den Syndre sidde ved Westre Houger teigen needsat 3 mrk:steene og hugget 3 glopper, her ejer Størk Jacobsen paa {s} den Syndre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Nordre sidde af disse mercker.

1737: 11b

1737.

Ved Hæste springet needsat 3 mrk:steene og hugget 1 gloppe, her ejer Brynild Biørnsen aggeren, og Størk Jacobsen bøen. Under den Westre Løe agger hugget 2 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa Westre sidden, og Størk Brynildsen paa den Østre sidden. imellem Traaen needsat 1 mrk:steen og hugget 6 glopper, her ejer Størk Brynildsen paa den Syndre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Nordre sidde. jmellem den første og anden Hagge needsat 4 mrk:steene og hugget 3 glopper, her ejer Størk Brynildsen paa den Østre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Westre sidde. Jmellem den anden og tredie Hagge needsat 3 mrk:steene og hugget 3 glopper, her ejer Brynild Biørnsen paa den Østre sidde, og Størk Jacobsen paa den Westre sidde. jmellem den tredie og fierde Hagge needsat 3 mrk:steene og hugget {4} \5/ glopper, her ejer Størk Jacobsen paa den Østre, og Brynild Biørnsen paa den Westre sidde. jmellem den 4de Hagge og Giellen needsat 4 mrk:steene og hugget 3 glopper, her ejer Brynild Biørnsen den Østre, og Størk Brynildsen paa den Westre sidde. under Veien Westen for udRødningen needsat 1 mrk:steen og 2 glopper, her ejer Størk Brynildsen paa den Westre, og Størk Jacobsen paa den Østre sidde. Størk Jacobsen paa den Østre sidde af UdRødningen, blev udmercket med 4 glopper. paa den Nordre side af udRødningen blev udmercket til Brynild Biørnsen med 6 mrk:steene og 1 gloppe, hvor (af hand) ejer alt op under Vejen, ald udRødningen oven for Vejen ejer Størk Brynildsen. {..... Qverne Dam/m/en}

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev med forRætningen ophævet indtil (ope rum)

Fredagen den 28 Junij blev Rætten betiendt paa den gaard kaldet Finne teigen, beliggende j Wiiger otting og Wangens Kircke Sogn og Tinglau, Wosse Fogderie, og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Peer Seim, Størk Reque, David Soue, Johan/n/es Opheim, Peer Børke, Holgier Ullestad, oferværende Lensmanden Wiching Tvilde.

hvorda for Rætten fremstoed Knud Nielsen Finne og kundgiorde det hand

1737: 12

1737.

ved muntl: Stevning vidnesfast Lovl: her til Aastædet haver ladet stevne Olle Aamunsen som Ejer og opsidere her paa gaarden Finne Teigen, til skifte og Deeling imel: ham og Citanten over sam/m/e teig, som forhen hafver lagt under Citantens paaboende gaard kaldet Finne, beliggende j Gulfierdings otting, og der fra er bleven solt, og som hand formeener sig berettiget inu!! (endnu) til halve deelen, da ved Dom at faa sam/m/e udmarck steenet \og lagt under hands paaboende gaard/, og endeelig har hand stevnet Olle Aamunsen at lide Dom til processens omkostning.

den indstevnte Olle Aamunsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig stevnet, og paastoed at ej nogen steening maatte forretagis førren Citanten beviiste hvad Rætt hand haver her til.

Rætten tilspurte Citanten hvad adkomster hand hafde til den/n/e gaarde platz Finnes Teigen kaldet, hand da sin Rætt der med vilde beviise og sam/m/e til Rættens og sagens oplysning j Rætten fremlægge.

Citanten Replicerede, det hand aldeelis ingen adkomster haver til den/n/e gaarde platz Finne Teigen h.... .., mens det er bekiendt at den/n/e teig (fra) fordum tiid har lagt under hands paaboende gaard Finne kaldet, og under gaarden.

Comparenten Olle Aamunsen lagde j Rætten tvende skiøder, det første af 11 Decbr: 1734, udstæd af Joachim Friele til (Iver Torgier)sen Ullestad, læst til Tinge d: 2 Majj 1735, det andet datteret den 7 Majj 1736, udstæd af Iver Torgiersen Ullestad til Comparenten Olle Aamunsen, læst til Tinge d: 9 Majj 1736, ... der paa dette jorde platz Finne Teigen for andet saaleedis. dernæst Re(plicerede) Comparenten, det hand formoedede med skiøder at have beviist det Citanten Knud Nielsen hafde ingen Ræt eller føye til den/n/e opspundede Process som hand haver paabegyndt, j det hand, Citanten, intet ejer udj Comparentens brug og Eiendom, untagen udj udmarcken, altsaa paastoed ved Rætfærdig Dom at blive beskiermet (fra hvad) Citanten lod tilføre, det hand!! (Citanten?) haver givet Maritte Gottvedtsdatter, da hun udj hindes Encke(stand)

1737: 12b

1737.

sat her paa gaarden, udj opsagen af bruget og hussene, hvilket bem:te Maritta j Egen Persohn for Rætten tilstoed, at have an/n/am/m/et 10 Rd: Comparenten Olle Aamunsen svarede, at dette var ham uvedkom/m/ende, og paastoed hands Eiendom ved Dom beskiermet.

Citanten lod tilføre, at gierdet er toe á 3 gange fløttet ud paa udmarcken, ham til skade, dog icke siden Joachim Friele solte det.

Rætten tilspurte parterne om de hafde fleere Documenter og beviisligheder til sagens oplysning: de da efter Kongel: Allernaadigste Forordning, nu vilde bekiendt gjøre det. her til parterne svarede nej, de hafde intet viidere til sagens oplysning, mens paastoed Dom.

Og er da efter Kongl: Allernaadigste Reglement gjort følgende bereigning over den/n/e Aastæds trætte: saasom Sorenskriverens skiøds fra sit hiem til ngen, er 4 Miille, á Millen 2 mrk: er 1 Rd: 2 mrk: (Een) reise dag, provition 4 mrk:, er 2 Rd: ligesaa hiem igien 2 Rd: tilsam/m/en 4 Rd: Modereret til 3 Rd: den/n/e dags forRætning 2 Rd: 6 Laug Rættismænd, á 1 mrk:, er 1 Rd: Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, sambt tning ved Rætten 2 mrk: gjør tilsam/m/en 6 Rd: 2 mrk:

Efter de oplysninger som af parterne j Rætten er fremkom/m/en, er (af os) Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Efter som Citanten Knud Nielsen ej har beviist mindste Rætt eller Rættigheds Eiendom at have til eller udj den/n/e gaarde platz Finne Teig Kaldet, viidere end efter de skiøder som Comparenten Ole Aamunsen haver lagt j Rætte, neml: Ett datteret Bergen d: 11 D: 1734, læst til Tinge d: 2 Maj 1735. udstæd af Joachim Friele, Borger og indvaaner udj Bergen, det andet datteret Wangen paa Woss den 7 Majj 1736. læst til Tinge d: 9 Majj sam/m/e Aar, udstæd af Iver Torgiersen

1737: 13

1737.

Ullestad, som sigger, at gaarden Finne /: {hvor} \som/ Citanten paaboer /: nyder Lovlig Skoug hugst j udmarcken som sædvanligt: mens her sigges icke at Knud Nielsen {Finne} ejer den/n/e halve gaard, mens (den) heele gaarden, som skylder 12 mrk: smørs Landskyld, at være soldt og skiødet til Comparenten Ole Aamunsen, efter det alligerede skiødes udviis af 7 Majj 1736. dog saa at Knud Nielsen som før er meldt /: eller Finne gaard /: nyder Lovlig Skoughugst j udmarcken, altsaa haver Comparenten Ole Aamunsen beviist med allegerede skiøder det Knud Nielsen hafde ingen adgang eller føye til at paastaa den halve gaard fra Ole Aamunsen udskift, si(den) det er Ole Aamunsens Rætte og sande Eiendom. Saa Kiendes for Rætt at Ole Aamunsen bør for Knud Nielsens tiltalle frj at være, og gaarden Finne Teigen at være og blive uskift og udeelt \som/ Ole Aamunsens Rætte og sande Eiendom efter de Adkomster her udj Acten er indført, dog saa at Finne gaard nyder Lovlig Skoug hugst j udmarcken, som sædvanligt. Angaaende processens omkaastning, da betaller Knud Nielsen Rættens Persohner, efter den bereigning som udj Acten er inddragen, med 6 Rd: 2 mrk: og til Justits Cassen 1 Rd: alt inden 15 dagge efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Den 28 Junij blev atter Rættten betiendt paa Gaarden Seim til at steene og Reene imellem de parter, neml: Niels Persen og Knud Stephensen, og det med de Laug Rættis mænd som før var ved forRætningen, Vide fol: ?

først en Enge slotte kaldet Byttis teigen, der om kastet lod hver efter sin Rættighed saaleedes at Knud og Niels skall vær!! (hvær) have sin andeel j foret af den part som de det (Aar) bruger, siden Gullich Seim, derris de og ejer udj sam/m/e teig, og det hand udj Aar, det høster de andre tilkommende Aar, og saaleedes Alternerer hver (anden?)

1737: 13b

1737.

J udmarcken, j Waade stegs hollerne, neederst, needsat en marcke steen, viisser op j en huggen Kloppe, der fra j en anden gloppe j en needsat marcke steen j Sør, neederste gloppen wiisser j en huggen gloppe j Middags hougen og j Veien, j Øfre ved becken needsat en marcksteen {som viisser i vesten}, needen j sam/m/e steen er hugget en gloppe som viisser {j Synden} op igiennem becken j en gloppe j Synden, marcke steenen viisser j Østen j en gloppe j en ham/m/er, der fra lenger j Østen j en anden gloppe hugget j et skarv {kaldet} j Korvehat teigen, saa at Knud ejer Norden og Østen, og Niels Synden og Westen for diisse mercker. Viger teigen, der needsat 3 marcksteene som viisser fra Østen og j Westen, saa at Knud ejer Norden, og Niels Synden for diisse mercker. J Skouge teigen res Skouge træe, needsat en marcke steen som viisser j Sydost j en huggen gloppe, der fra j en needsat marcke steen huggen en gloppe udj, som viisser Øst j en el gloppe og Nord efter Vejen, neer res bullæier j en marcksteen, (der a)f Niels Eier paa den Østre sidde af, og Knud paa den Nordre sidde. (Nede)rst j Vætle fær teien hugget 1 gloppe som viisser op j Synden j 8te needsatte marcke steene som viisser efter hinanden ligge j Synden, saa at Knud Ejer paa den

Westre, og Niels paa den Østre sidde. (N)eeden j Smør brecke teigen needsat 4re steene som viisser j Synden, her ejer Knud paa den Østre, og Niels paa den Westre sidde. Neederst j Udelj teigen hugget 1 gloppe som viisser op j Synden j 7 /: er 7. :/ nedsatte marcke steene som viisser efter

1737: 14

1737.

hverandre, her ejer Knud paa d: Østre, og Niels paa den Westre sidde af diisse mercker. J Kalvehage teigen needsat 7 marcke steene som viisser j Sør, saa at Niels ejer paa den Westre sidde, og Knud paa den Østre sidde op til becken j en needsat marcke steen som viisser Nord need efter j en anden marcke steen, hvorudj er hugget en gloppe som viisser op j berget, hvor i er en huggen gloppe, saa at Knud ejer imellem diisse tvende mercker. Needen ved Elven j Klæve teigen hugget 1 gloppe som viisser op j 3 andre glopper som viisser efter hinanden ligge (udj) Sør, saa at Knud Ejer den Østre sidde, og Niels den Westre sidde af diisse mercker.

Mandagen den 1 Julij blev Rætten betiendt paa b(onde?) gaarden Næstaas, beliggende j Wiiger otting, Wangen Kircke Sogn, Wosse Fogderie, med Efterskrevene Eedsoghene Laug Rættis mænd, Naufnl: Torbiørn Neqvite, David stoere Soue, ... Lioe, Peer Biørche, Erick Gierme og O... .., ofverværende Lensmanden Wicking Tvilde,

da for Rætten fremstoed Rognald Rognaldsen, Eiere og opsiddere her paa Gaarden, og kundgiorde at hand med Muntl: stevning viidnesfast her til Aastædet haver ladet stevne Gullack Knudsen, (bruger) og opsiddere paa Gaarden Seim, og Lars Monsen, ... og opsiddere paa Gaarden Uqvite, (som) nermeste grander, til Dombs lidelse for fornermelse paa sin Eiendomb, j det de bruger wiidere end som moed og Marckeskiold gaar, og endelig, Dom at liide for processens omkostning.

den indstevnte Gullack Knudsen Seim Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet: Declarerede Sagen at være ham uvedkom/m/ende, saasom hand gaarden af sin Jorddrot Hr: Beskop Borneman har (bleven) opsagt, og Beskoppen igien har bort bøklet gaarden til Mads Knudsen, s(aa) M(ads Knudsen)

1737: 14b

1737.

haver Citanten ej ladet stevne, ej heller Jorddrotten Hr: Beskop Borneman, altsaa veste hand, Comparenten, ej om det kunde være tilladeligt Rættergang og marckegang at førre, imod og paa en mands Eiendom, uden hand dertil Lovlig er warslet.

Rætten tilspurte Citanten om det var ham vitterligt at Mads Knudsen haver bøklet gaarden Seim, og om hand hafde stevnet ham tillige med Jorddrotten, her til Citanten svarede, at det var ham gandske vitterligt at Mads Knudsen hafde bøklet Gaarden Seim, mens icke hafde hand ladet stevne Mads Knudsen eller Jorddrotten, saasom hand derom ingen oplysning haver haft, mens vilde dog haabe og paastaa det Rætten fuldførte den/n/e marckegangs forRætning.

den indstevnte Lars Monsen Uqvite Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet, Replicerede, det hand ...ne ej kunde svare til Sagen.

Efter lang sam/m/en talle blev Citanten Rognald Rognaldsen og Lars Monsen Uqvite saaleedes forEenet, at (alt) skall blive imel: diisse tvende gaarder {Næsse} Næstaas og Uqvite, som gamelte været haver, (nemb?)lig, at Næstaas manden maa bejte med sine Creaturer udj Uqvite udmarck, dog Næstaas at tilegne sig der udj nogen Eiendom, for det andet, at Næstaas er tilladt (at lade) burecke fra Grille Glæve og til OxseKleven, dog at Næstaas selv holder garren, og (at) det bliver udsteenet, saa at merckerne (begynder?) paa

Østre Leen, da skall Næstaas Eie til om paa Westre Leen, hvilcken udsteening skall forretagis saa snart skee kand, om tiiden ej skulle tillade det j dag.

Næstaas og Seims opsiddere, som alle nu vare nærværende, Declarerede at imel: diisse tvende gaarder skall bydet!! (byttet) forblive som gaml: været haver.

derpaa blev Resolveret strax at udsteene det støcke marck som Næstaas nyder til Eiendom fra Uqvitne marcken, saasom, ved første marckeskiel er hugget en gloppe som vidner Øster j Oxekleven

1737: 15

1737.

J en Vinckel gloppe, sam/m/e gloppe j Oxse Kleven vidner j Stoer hougen j en needsat marcke steen som vidner j en gloppe, sam/m/e gloppe vidner Norden j en marcke steen, sam/m/e marcke steen vidner Norden j en gloppe, sam/m/e gloppe vidner j 3 marcke steene som vidner j Norden j en gloppe, der fra j en marcke steen som visser j Norden j en anden marcke steen som staar paa Grindle backen hos Vejen.

Den/n/e forRætning blev sluttet imellem parterne at holdes ubrødelig under Lovens tvang.

Den 3 Julij blev Rætten betiendt paa gaarden Wætte med de Laug Rættis mænd som paa fol: 2 og 9 findes anført, og der efter parternis anviisning og forEening needsat efterskrevne marcke steene og glopper, som følger:

Paa den Westre sidde ved Kindelede backen needsat ? marcke steene og 4 glopper, Størck sen ejer paa den Østre sidde, og Brynild Biørnsen paa den Westre sidde af diisse mercker. Paa den Østre sidde ved Orsthugst teigen needsat 5 marcke steene og 4 glopper, paa den Østre sidde ejer Brynild, og paa den Werstre sidde Størck Jacobsen. Paa den Westre sidde af Orsthugst teien needsat 4 marcke steene og 2 glopper, her ejer Størck Jacobsen paa den Østre sidde, paa den Westre sidde det ejer Brynild, og oven for g..... ejer Størck Brynildsen. Langs med gierdet blev needsat 8 marcke steene og 6 glopper, paa den Søndre sidde ved Lille Stølen needsat 5 marcke steene og 2 glopper, paa Lille Støllen imellem d: 1 og 2 teig needsat 3 marcke steene og 1 gloppe, her af ejer Størck Jacobsen Synden, og Brynild Norden for diisse mercker. Jmellem den (anden) og tredie teig needsat 2 marcke steene og 1 gloppe, jmellem d: 3 og 4 teig needsat 7 marcke staaene, her ejer Størck Jacobsen

1737: 15b

1737.

Paa den Østre sidde, og Brynild paa den Westre sidde. Jmellem den 4 og 5te teig needsat 3 glopper og 2 marcke steene, her ejer Brynild Biørnsen paa den Syndre sidde og Størck Brynildsen paa den Nordre sidde. imellem Lille Støllen og Nedre Kleven hugget 2 glopper, her ejer Størck Jacobsen paa den Nordre sidde, og Størck Brynildsen paa den Syndre sidde. imellem Needre Kleven og Øspelunds teigen er hugget 1 gloppe og needsat 1 marckesteen, her ejer Størck Jacobsen paa den Syndre sidde, og Brynild paa den Nordre sidde. Det første mercke udj Øspelunds teigen needsat 3 marckesteene, her ejer Brynild paa den Syndre, og Størck Jacobsen den Nordre sidde. andet mercke udj sam/m/e teig er hugget 2 glopper og needsat 1 marckesteen, her ejer Størck Jacobsen paa den Syndre, og Størck Brynildsen paa den Nordre sidde. J Stege træ er hugget 3 glopper og needsat ? marcke steene, her ejer Størck Jacobsen den Syndre, og Størck Brynildsen den Nordre sidde. llen Stæge træ og Klæps Kroen needsat 3 marcke steene og hugget 2 glopper, her ejer Størck Jacobsen {Westen,} Østen, og Størck Brynildsen Westen for diisse mercker. jmellem Klæppe og Klæps Kroen er hugget 3 glopper og needsat 3 marcke steene, her ejer Brynild den Westre, og Størck Brynildsen den Østre sidde. J Kal hagen paa Klæpe er hugget 2 glopper og needsat 1 marcke

steen, her ejer Brynild Østen, og Størk Brynildsen Westre siden. imellem Kall hagen og Klæpe er hugget 2 glopper, her ejer Brynild Westen, og Størk Brynildsen Østre siden.

1737: 16

1737.

Paa Klæpe imellem første og anden teigen blev hugget 5 glopper og needsat 2 marcke steene, her ejer Størk Brynildsen den Nordre, og Brynild Biørnsen den Syndre sidde. imellem den anden og tredie teig er hugget 3 glopper og needsat 1 marcke steen, her ejer Størk Brynildsen den Westre, og Størk Jacobsen den Østre sidde. imellem den 3de og 4de teig er hugget 4 glopper, her ejer Størk Jacobsen den Westre, og Brynild den Østre sidde. imel: d: 4de og 5te teig er needsat 3 marcke steene og hugget 2 glopper, her ejer Størk Jacobsen den Østre, og Brynild den Westre sidde; og 2 glopper er hugget imel: Brynild og Størk Brynildsen. imel: 5te og 6te teig er hugget 2 glopper og needsat 2 marcke steene, her ejer Brynild Østre, og Størk Jacobsen Westre siden; en gloppe er huggen og en marcke steen needsat imel: Brynild og Størk Brynildsen. imellem Klæpe og Langshell... teigen er hugget 6 glopper, her ejer Størk Jacobsen den Søndre, og Brynild den Nordre sidde. imel: den 1 og 2den teig er hugget 7 glopper og needsat 2 marcke steene, her ejer Størk Brynildsen den Westre, og Brynild Biørnsen den Østre sidde. imellem den 2den og 3die teig er hugget 5 glopper og needsat 1 marcke steen, her ejer Brynild Biørnsen Westen, og Størk Brynildsen Østre sidde. atter er needsat 2 marcke steene og hugget 10 glopper, hvor Brynild Biørnsen ejer den Østre, og Størk Brynildsen den Westre sidde. udj en teig som hører {Størk Brynildsen til} Brynild Biørnsen til, er et fiier kantet stöcke udmercket med 9 glopper, som tilhører Størk Brynildsen.

1737: 16b

1737.

Jmel: Hytte teigen og Jellen er hugget 6 glopper, Størk Jacobsen ejer Nordre, og Størk Brynildsen Syndre siden; Paa den Østre sidde er hugget 5 glopper, Størk Jacobsen ejer den Westre sidde, og Størk Brynildsen den Østre sidde. J Svante bergs uhren er hugget 4 glopper, Størk Jacobsen ejer den Østre, og Størk Brynildsen d: Westre sidde. imellem Kal hage toen og Sorte bergs teigen er hugget 4 glopper, Størk Brynildsen ejer den Østre, og Brynild Biørnsen den Westre sidde. j Kal hage brecken er hugget 3 glopper, Brynild Biørnsen ejer den Østre, og Størk Brynildsen den Westre sidde. Øyen imel: Elven og udmarcken hører Størk Jacobsen til, som er udmercket med 12 huggene glopper og needsat 2 marcke steene.

Dette forliig efter parternis tilstaaelse bør (hol)des fremdeeles ubrødelig under Lovens tvang.

Ao: 1737, d: 16 Julij, blev paa **Eide grund holdet et Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting for Gravens (Tinglau og) skibbr:[s] Almue**, og blev Rættten betiendt af Efterskrevene Eedsöhrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Torben Dahle, Asbiørn d, Siur Lione, Mickel Lione, Elling Traa, Herman Tørresen Sæbøe, Siur Hielmoe, (La?)sse Røysse, ofverværende inden Rættten Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Hejberg, og paa Lensmanden Anders Hansens veigne møtte hands Søn Hands!! (Hans) Andersen, med den Tingsøgende Almue,

hvorda først blev Publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger og

- 1: Forbud paa Frem/m/et smaa dførsel udj Dan/n/mrk: af 29 Martj 1737.
- 2: Forordning om Sørge Dragten, af ? Maij 1737.
- 3: Placat, hvorved den Consuptions,

1737: 17

1737.

Familie og Folcke Skats frihed, som De fra Kiøbenhaufn formedelst branden j Aaret 1728 uddragene Familie og Folck, har været forundt, ophæves, af 27 Majj (1737).

4: Patent, anlangende hvorledes med de fra sig, Königsberg og de der omkring liggende Ha(ufner) ankom/m/ende skibbe, Passagerer og Vahre skall forholdes, naa[r] de j Kongens Riiger og Lande a(nkom)mer, j henseedne til de, udj Polen og angrensende Lande grasserende farlige og Smitsom/m/e (Siugdom)me, af 13 Majj 1737.

Kongl: allernaadigste Bestallings brev til Raad Johan Bagger paa at være Vice La(ugmand,) og siden Virckelig Laugmand, efter Laugmanden Niels Knag, over Bergens Stift, af 22 Febr: (1737)

nu allerunderdanigst publiceret Admiral og Stift Amtmand Ulrik Kaas af 17 Apriil 1737. om forbud paa E..gel.... uden bevilling, blev lest.

Hall Iversen udgivene Pante Obligation af ? 1737. til Lensmanden Anders Hansen paa Capital 29 Rd:r, hvorimod gives og til Pant 7 Kiør og en qviige. blev lest.

Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsels brev af ? 1737. til Simen Endresen paa ½ Løb smør udj gaarden Lione j Ulvig Sogn, blev lest.

For Rætten fremstoed Jacob Olsen og Kundgiorde det hand med muntl: Stevning vidnesfast til dette Ting, Tiid og stæd haver ladet stevne Thomas Nielsen og Elling Pedersen Hotle, derris Eedelig Vidne at bære om hvor nær hand, Citanten, er beslægtet med sin for(love)de Fæstemøe Giertrud Tostensdatter, til et Lovskicket Tingsvidnes Erlangelse.

De indstevnte Vidner Comparerede for Rætten, blev oplæst Eedens forklaring, dernæst aflagde

Første Vidne Thomas Nielsen og vidnede med opragte fingre, at være gaml: 65 Aar, boendis paa Gaarden H(otle?), og at Citantens Mormoder var Søster til Giertrud Tostens datters Fader, saa at Jacob Olsen sin Moder og Gertrud Tostensdatters

1737: 17b

Fader vare Søskende børen, og at de ere j andet og tredie leed beslægted.

Andet Vidne, Elling Pedersen, efter!! Efter aflagde Eed vidnede at være gaml: 38 Aar, boendis paa gaarden Hotle: j det øfrige vidnede lige som neste Vidne j alle maader.

Citanten begierede beskrevet viis!! (hvis) passeret er under Rættens Haand og Sigel.

For Rætten fremstoed Brynild Larsen Seim og Kundgiorde at hand paa sin broder Torgiel Larsens veigne, ved muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, Tiid og stæd haver ladet stevne Arne Larsen Saaqvite og Siur Olsen nedre Spilden, derris Eedelige Vidne at bære om hvor nær hand, Torgield Larsen, er besvogeret med hands forlaavede Kiereste Abelue Gunners datter; til et Lovskicket Tingsvidnes erlangelse.

de indstevnte Vidner Compar: for Rætten, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og dernæst udj Eed tagen.

1: Vidne, Arne Larsen, efter aflagde Eed vidnede at være gaml: 65 Aar, boendis paa gaarden Saaqvite; og at Abelue Gunners datters første Mand, Sal: Aamund Madsens Farfader var broder til Torgield Larsens Fader, Sal: (Lars) Brynildsen: saa at Sal: Aamun {Larsen} Madsen og Torgield Larsen var udj andet og tredie leed beslægted.

2: Vidne, Siur Olsen, efter aflagde Eed vidnede at være gaml: 59 Aar, boendis paa Gaarden nedre Spilden, og j det øfrige vidnede udj alle maader som neste Vidne.

Citanten begierede under Rættens Haand og Sigel beskreven vis!! (hvis) passeret er.

Som det var seendt ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j morgen, som er

Den 17 Julij, da Rætten atter blev betiendt.

er underdanigst Publiceret, Kongl: allernaadigste Forordning, anlangende, hvorleedes den Norske Lovs 5 B: 2 C: 63 art: efterdags skall forstaaes, datteret d: 31 Maj 1737.

Den Sag imel: Christopher Aamunsen Ødven Contra Hal Iversen Wiignæs, blev saaleedis for Rætten imel: parterne formeedelst Gott

1737: 18

1737.

Folckes og Almuens imel: handling forliigt, Neml: at {alle} begge processerne imel: dem s(væven)de skall være ophævet; hvorimod Hal Iversen skall betalle til sin Jorddrot Christopher Ødven 30 Rd:r udj 4 Aar: Neml: Aarlig 7 Rd:r 3 mrk:, som tager sin begyndelse af indeværende Aar og til Aarets udgang 1737 at betalle de første 7 Rd: 3 mrk: og saaleedes Aarlig Continuerer til bem:te 30 Rd:r er afbetalt, hvorimod Christopher Ødven ingen Prætention skall have til Hall Wiignæs for dj forbigangne Aaringer indtil Aarets udgang 1736. for det andet skall Hal Iversen fra Aarets begyndelse 1737 og fremdeeles svare sin Jorddrot af Gaarden Wiignæs 1 Rd:r 2 mrk: Aarlig, og til Hans Kongl: Maj:ts de af gaarden Aarlig Le(ding) og Jorddrotlig Rettigheder {efter} sigelse.

dette forliig blev af parterne i Rætten med haande baand bekræftet.

Afsagt.

Rætten eragtede efter parternes forEening og det af dem med haande baand bekræftede forliig, bør \ sam/m/e / ubrødelig sig paa bægge sider holdes under Lovens tvang imod 20 lod sølfs bøder straff til Sognets fattige, som den bør at udReede der først imod dette forliig uden Lovlig given (andledning) forbyder: og over aldt bør Leilendingen Hal Iversen Wiignæs, efter No(rges Lov og) Kongel: Allernaadigste Forordning ære sin Jorddrot Christopher Aamunsen Ødven, og ej han/n/em med utilbørlige o(rd som for)hen ved processernis Drift er passeret, ... under Lovens vedkaarliige Straf og Exspectioner som forhen ved proceduren imod Christopher Aamunsen er passeret, her ved aldeeles være Mortificeret, Død og magtisløs, og ej kom/m/e Christopher Aamunsen til præjuditce paa hands ærlige Naufn og Røgte, som den der er og alle tiider har været sig saaleedes, som det en ærrekiær og skickelig og brav Mand vell Eigner og staar.

1737: 18b

1737.

Den Sag imel: Odd Helliesen Haaeim Contra Dorrethe Daniels datter Syszen med Lauværg Pouel Spaanem, blev trende gang paaRaabt, mens ingen af parterne møtte, eller lod møde, hvorforre Sagen blev udslæt.

For Rætten fremstoed Christopher Aamunsen Øven og Kundgiorde det hand med muntl: stevning, vidnesfast til dette Ting, Tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Ole Baarsen Spaanem, Dom at liide til at betalle ham, Citant:, 5 Rd: 3 mrk: for en Rødskiævet hest som hand, Citant:, paa skifte efter Aamun (Wiig) blev j betalning for sit tilgoede havende udlagt,

og af Ole Baarsen sidden efter for (han)ds fordring er an/n/am/m/et: sambt for Processens omkaastning;

den indstevnte Ole Baarsen blev trende gange paaraabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands vejgne;

Stevne Vidnerne Anve Lione og Aslack Lille Berge med Eed og opragte fingre afhiemlede Stevningen Lovl: at være forkyndt for Ole Baarsens boepæll udj hands huustrues paahør.

Citanten paastoed Laudag for den indstevnte.

Afsagt.

Den indstevnte Ole Baarsen forrelægges her for Rætten at møde til Sagen at svare til nest stundende høste Ting, da der med skall omgaaes Lovgemæss.

Dernæst fremstoed Thomas Nielsen Halanger og Kundgiorde det hand med muntl: stevning vidnesfast Lovl: haver ladet til dette Ting, Tiid og stæd stevne Østen Torsen Aasem, Dom at liide fordj hand ved sit Folck eller Tienere haver ladet hugge Aske skou til sine Creaturer udj Citant: marck og skou, uden hands, Citant:[s] tilladelse.

den indstefnte Østen Torsen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hans veigne.

Stevne Vidnerne Anve Lione og Aslack Lille Berge med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Østen Torsen Aasem Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten var begierende Laudag for den indstevnte.

Afsagt.

Østen Torsen paalægges her for

1737: 19

1737.

Rætten at møde til nest stundende Høste Ting til sagen at svare, da enhver skall vederfahres det som Lov og Rætt medfører.

For Rætten fremstoed Fogden, ædle Andreas Hejberg, og Kundgiorde det hand med skriftl: stevning af 7 Junij 1737 afvigte, haver ladet stevne Arne Monsen øfre WasEnden for hands formastelige opførsel imod Rættens middell d: 6 Apriil 1737. da de indfandt sig udj hands huuss for at Exeqvere en Lau Ting Dom. den skriftl: stevning blev oplæst og er ord for andet saalydende.

den indstevnte Arne Monsen Comparerede, vedtog stevnemaalet at være ham Lovl: forkyndt.

Fogden producerede j Rætte (en) af hands Fuldmægtig og de tvende Vidner og Wurderings Mænd paa Excutions stædet udj pen/n/en forfattet forRættning, som siden paa Orriginal Laug Tings Dom/m/en er bleven anteigned og udj Exe(cutions) prot: indført, hvilcken forRætning hand begierede udj den/n/e act ordlydende indført, som den nu for de tvende mænd Snare Espeland og Elling Traa, som sam/m/e har underteignet og forseiglet, maatte oplæssis, ... ges saaleedes at være passeret.

ForRætningen blev for Rætten j parternis \og Vidnernis/ paahør (oplæst), og dernæst med Eed og opragte Fingre af de bem:te Vidner og Wurderings mænd {beEediget}, Naufnl: Nasen!! (Snare) Espeland og Elling Josephsen Traa, beEediget.

Comparenten Arne Monsen lod tilføre: at da Domhaveren Hans Johansen med de øfrige mænd kom til ham udj hands huuss og vilde gjøre Execution, paa(la hand dem), førren Executionen gick for sig, at (fremviise deres) ordre til sam/m/e, mens som den ej blev frem viist, paastoed hand et beviis for det s(om blev) udExeqveret, thj ellers kunde hand det (ej

lade) passere, saasom det var anden m...d hand hafde j sit huuss, og som hand saadant ej bekom, tog hand det udExeqverede til sig igien.

Fogden lod tilføre, \anviiste i Rætten/ Den ergangne Orriginal Lau Tings Dom, hvor paa er teignet den af (han)nem d: 3 April 1737. til hands Fuldmægtig givene ordre, Executionen at forRætte, og som den j Rætte lagde Executions forRætning tydelig forklarer at bem:te Lau Tings Dom paa Executions stædet, ... førren d(er begyntes?) til nogen Execution, for Arne Monsen blev

1737: 19b

1737

Oplæst, saa holdt Fogden uforstående at svare noget viidere her til Arne Monsens ubeviislige Proteculatation, allerhælst, da den j Rætten lagde Executions ForRætning viisser hvad paa Executions stædet er passeret. Fogden begierede der forre Dom j Sagen, og sat j Rætte over Arne Monsen efter Lov: 1 B: 22 C: 31 art: under hvilken forventende Dom hand og vil paastaae Repræsallie for Processens omkaastning.

(Efter) ordre af Fogden til sin Fuldmægtig, af 3de April 1737. paa Orriginal Dom/m/en anført, blev den orriginale j Rætte lagt oplæst, og er ordlydende (lige)som Følger.

Comparenten Arne Monsen lod tilføre. saasom Fogden Andreas Hejberg haver selv Proteculeret under Forordningen af 1° Octbr: 1735, som ingen Foged maa under sig at være Procurator for Rættens Middell, som er høyligen forbøden at Procurere for, og som de var Kom/m/en til om Løverdags aftenen \Kl: 6. d: 6 April/ at Exeqvere hands huuss, og saa lydendis den 8 April var hand paa Tingstædet, da goedset af hands huuss blev udtaget j fra hands fraværelse.

Rætten tilspurte parterne efter Kongl: Allernaadigste Forordning, om De havde noget viidere at lade Proteculere eller udj Rætten at fremlægge som kand tiene til Sagens oplysning.

Citanten, saavelsom Comparenten, Declarerede ej videre at have i Sagen at Proteculere eller j Rætten at frem lægge, mens paastoed Dom.

..... udj Den/n/e Sag Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er saavel med de af Citanten j Rætten frem lagde Documenter, som og af Vidnerne bleven beviislig giordt Den Lovl: omgangs maade Fogden Andreas Hejberg haver brugt med den ham, fra Dom haveren Hans Johansen, tilstillede Lau Tings Dom til Executions befording: saa er det og ilige maader beviislig giordt dend af Comparenten Arne Monsen d: 6 April 1737 afvigte imod Rættens Middel

1737: 20

1737

slette og formastelige omgangsmaade: hvor Rættens middel den gang {haver} er bleven forRætningens {og} fuldførelse og til Ende (bring)else at forlade og Arne Monsens huuss at endtviige: Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 1 B: 22 C:, bør Arne Maansen at bøde til Kongen 60 lod sølv{s bøder} sambt betale processens omkaastning til Citanten med 2 Rd:r, og til Justits Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: inden 15 dagge efter den/n/e Dombs Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

For Rætten fremstoed Arne Monsen øfre WasEnden og lagde j Rætte et skrift af følgende indhold, som blev lydeligen inden Rætten oplæst.

Fogden lod tilføre: at hand maatte faa disse ord udj acten indført, det hand, som allernaadigst beskicked Foged her paa stæden er befahlet at Men(tionere) de Previligerede Giestgibere, ved det den allernaadigst forunte Previlegier, og find(es no)get udj dette Arne Monsen[s] oplæste skr(ift som) den/n/em er hinderlig og som er stridende imod Derris Kongl: Maj:ts Allernaadigste Rescript om alle Kroers afska(ffelse,) de bevilligede og Previligerede

Gastgiverier undtagen, hvorforre hand protesterede imod at lade Almuen s(om Een)foldige bøn/n/er!! (bønder) {her til sva} der icke (om sagen) har den fornødene oplysning, svar(ed) hand til de af Arne Monsen fremsatte Qvæstioner, allerhelst, da ingen som samme tiid kunde paagielde er kaldet til Vedermælle, og skulle høye Øfrighed stædets Stift befahlings mand, (som det) Eegentlig vedkom/m/er at forsiune (de) fornødene stæder med Giestgivere, (skulle) finde fornøden at der paa stædet øfre WasEnden skall holdes huusse og Forpflegning for Rejsende, haaber Fogden at Giestgieberen Hans Johansen udj vis forunte Giestgiber dstrict, øfre WasEnden beliggende, der om faar (ordre) sam/m/e at forsiune, da hand og der til findes

1737: 20b

1737.

Ellers Producerede Fogden j Rætten en over Arne Monsen d: 27 Septbr: 1736, formeedelst hands forbudene Kroehold, Ergangne Lau Tings Dom, hvis original hand begierede j den/n/e act indført, som udviisser hvor mange Høye ordres hand har siddet overhørrig, og hvor formastelig hand har fremturet, Reserverede sig for det øfrige en Demonstration paa sine stæder her om at indsende. Lau Tings Final Dom/m/en er saaleedes ordlydende.

Arne Monsen lod tilførre: Som ieg, Arne Monsen, haver opsat mit Ringe huuss paa et Færgestæd, neml: er Erfahrendes og for de Rejsende imel: Woss og Hardanger, og intet andet Logement kand (forskaaffes) paa saadan/n/e stæder, som fornøden gøres (for de Rej)sendes. altsaa Refererede hand sig til (sit i) Rætten lagde skrift.

Eragted

..... ts Stadtholder, Hans Høygrevelige Excellence (Hr:) Chrestian Rantzou[s] udgivene Rescript af ? ...btr: 1735, grundet paa Hans Kongl: Maj:ts allernaadigste befahling af 18 Nobr: nest (lede)n, underdanigst publiceret her (paa) e d: 12 April 1736; befahler alle (Ubev)ilgede Kroers afskaaffelse. Den af Bergens Lau Tings Rætt afsagde Dom af 27 Septbr: 1736 forbyder og befahler det Arne Monsen her efter paa det af ham iboende huuss paa øfre WasEnden, ej maa holde til (Sahls hvercken Øll) eller brendeviin, eller det som (kand) præjudicere den Præviligerede Giestgieber, ... Høy Respective Lau Tings Dom, som er og til den/n/e tiid usvæcket. Og det af Arne Monsen j Rætten fremlagde skrift {paa} \hvor om/ hand paastaar at Almuen, efter de af ham udj sam/m/e anførte Spørsmåaler (sku)lle svare: da som sam/m/e sigter imod allerhøyst bem:te alligerede ordres til ...gets Statholder, sambt Stadtholderens Rescript og den Ergangne usvæckede Lau Tings Dom, saavelsom imod den

1737: 21

1737.

Høy Kongl: Naade Hans Kongl: Maj:ts Allernaadigst haver Regaleret Stædet[s] Stiftbefahlingsmand med, at Sætte anord(nede) Previligere[de] Giestgiberier for de Reisende hvor hand finder det fornøden og tienligt, Saa sees ej heller at den/n/e af Arne Monsen gjorde paastand kand for billig Ansees.

Fogden lod inden Rætten Examinere endeel af Almuens Skatte bøger, angaaende forrige Foged Ohnsorgs Restantse, og der over begierede Rættens Attest, saa blev og inden Rætten Examineret til oplysning nogle anteignelser udj Ohnsorgs Regnskaber, og endelig blev Examineret den/n/e Termins skatte Restance, som alt befantes Rigtig, var Fogden Rættens Attestation begierende, som Rætten ej saa med billighed at kunde nægte ham.

Efter trede ganges udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten for dette skibbr: den/n/e dinde ophævet.

Fredagen d: 19 Julij blev paa **Gaard: Housse for Kingservig skibbr:[s] Almue holdet et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, og blev Rættten betiendt med Efterskrevene Eedsohreene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Tronæs, Hellie Hougse, Joen Agga, ... , Lars Bu, Lars Mockestad, Olle Berve, og sen Espen: ofverværende inden Rættten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Torkiels House og den Tingsøgende Almue,

hvorda først allerunderdanigst Publiceret Kongl: Maj:ts allernaadigste Forordninger og Placater, sambt Høy øfrigheds Placater, som findes Exstraheret paa fol: 16 og 17: og endelig læst Laumand Baggers Bestalling paa Bergens Laustoel.

Hellie Monsen Hambre paa Knud Levsen Horrejs veigne fremstoed j Rættten, og begierede den Sag Contra Encken Barbra, Sal: Od Horreij, forflødt indtil (neste) ting, siden Contra parten den/n/e sinde ej møder.

Den/n/e Citantens paastand blev af Rættten bevilget.

Gunner Gunnensen Sandve viiste Fællen af en g(aml: biørn) som er skudt j det Aar paa Buer marcken, og som ham af Fogden betalt 2 Rd:r.

nock blev anviist Fællen af en voxsen biørn, som Joen Olsen haver skudt paa sin Eegen Grund, og blev ham af Fogden betalt 2 Rd:r.

1737: 21b

1737.

For Rættten fremstoed Jacob Germunsen paa Eegne og medArvingers veigne: og paastoed Sagen j Rætte Contra Olle Larsen Agga med Datter Siri Olsdatter og hinde mand Olle Olsen nedre Berven, som møtte for Rættten og paastoed de tvende Vidner, naufnl: Gunner Sandven og Lars Tvedt, Eedelig afhørte siden de nu her for Rættten udj Eegne Persohner Comparerede. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formaanet sandhed at vedblive.

1: Vidne, Gunner Gunnensen, gaml: 40 Aar, boede paa Gaarden Sanven, efter aflagde Eed vidnede at Joen Olsen {Bleje} Agga og Ole Gribsen Bleje sende en gang bud efter Vidnet, og da Vidnet kom til Dem, siger disse tvende mænd til Vidnet at hand skulle være Vidne til at Sal: Gurj hafde givet Ole Larsens Datter Sigri sølv beltet (som) gaver; mens disse ord haver Vidnet ej hørt af Gurij, ej heller talt med hinde om saadant. Som ingen af parterne hafde viidere at tilspørge Vidnet, saa blev det afviist.

2: Vidne, Lars Ellingsen, gaml: 60 Aar, boendis paa Gaarden Tvedt, efter aflagde Eed vidnede, at den dag Sal: Einert Larsen Tvedt var gravfæstet, kom Vidnet Kircken, og \da/ siger Joen Olsen Agga og Ole Gribsen Bleje til Vidnet, at Gurj vilde unde (Sig)ri de gaver som var needlagt hos hinde saa var at Arvingerne vilde tilstæde, saa vilde de tacke dem der for, mens (disse) ord haver Vidnet ej hørt af Gurj Selv. alleene af disse tvende mænd som er af Eeget Slægt og byrd, og aldeeles intet j Selv. Som ingen af parterne hafde viidere at tilspørge Vidnet, saa blev det afviist.

Citanten paa Eegne og medArvingers veigne sluttede Sagen paa sin sidde, og paastoed dom saavel udj Hoved Sagen som Processens omkostning.

Contra parterne ilige maade Declarerede paa tilspørsel af Rættten, det de ej hafde videre at tilføre, mens sluttede Sagen til Dombs.

Afsagt

Sagen optagis til Doms indtil d: 22 Julij førstkom/m/ende, da parterne haver at møde, Dom at anhøre.

1737: 22

1737

Hellie Monsen Housse fremstoed for Rættten og Kundgiorde at hand med muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Peder Olsen Jaastad, dom at lide til at betalle ham 10 Rd:r udj laante børne penge med 4 Aars \forfalden/ Rente, sambt processens omkostning, siden hand, Peder Jaastad, ej haver efterkom/m/et de løfter hand giorde Citanten paa dette Aars Waar ting.

den indstevnte Peder Jaastad Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet, tilstoed at have laant af Citanten 10 Rd:, som er børne penge, med {fiire Aars} forfaldene Rente fra Skifte brevets dato efter Sal: Wiiger Monsen Nøstvedt, hvis da(tter) Citanten er forMynder forre, og bad hand, Comparenten, at Citanten vilde give ham delation indtil høsten, saa vilde hand betalle, og i mangel af goed og villj betaling til Høste Tinget, maatte udj Sagen afsiges Dom til Nam og Execution uden noget viidere stevnemaal.

Citanten erklærede med dette tilbud at være fornøyet, og paastod Sagen forflødt indtil Høste Tinget.

Afsagt

Sagen givis Rom indtil neststundende Høste Ting.

Orm Michelsen Mansager, Niels Siursen og Ejtreim, derris udgivene skiøde af 19 Julij 1737. til Samsonsens paa 1 Løb 1 Spand smør med bøxsæl og herlighed udj gaarden Hildahl, blev lest.

Joen Larsen Digrenæs udgivene Pante Obligation af ? Martij 1737 til Hr: Niels Winding for Capital ?? Rd:r jmod det Pandt af 3 Sp: smør j gaarden Digrenæs, blev lest.

Olle Gribsen Bleje fremstoed for Rættten og Kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Lars Larsen Bleje, her udj Rættten at fremviisse det skiøde (hand haver) ladet forfatte over tvende Spand jordegøeds udj Gaarden Bleje, som Citanten formeener sig at være det ham er tilhørende:

den indstevnte Lars Larsen Bleje blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

Stevne Vidnerne Torchiel Housse og Joen Torchilsen med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt paa Gaarden Bleje, og som Lars Larsen Bleje ej var hiem/m/e, da udj hands moders paahør.

Citanten begierede at den indstevnte maatte forrelæggis Laudag.

Afsagt.

Den indstevnte Lars Lars: paalæggis til nest stundende Høste Ting her for Rættten at

1737: 22b

1737

Møde med det skiøde hand haver ladet {sk} sig giøre over de tvende Spand jordegøeds udj gaarden Bleje, under Adfær efter Loven.

For Rættten fremstoed Niels Ellefsen Schieldaas og Kundgiorde det hand hafde med Mundtl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og Stæd ladet stævne Ingebricht Knudsen Schielviig og hands Søn Elling Ingebrichsen, Dom at liide at betalle ham 6 pund humle, á pundet 2 Rd:r 1

mrk: 8 s: som de imod Citantens villie og uden hands ordre haver leveret til en frem/m/et mand j Nummedahl, sambt at erstatte ham, Citanten, processens omkaastning.

de Indstevnte Ingebricht Knudsen og Elling Ingebrichtsens blev paaRaabt; de møtte bægge, vedtog at være Lovl: stevnet. Ingebricht Knudsen erklærede ej at have været med udj den/n/e handel, mens vell hands Søn Elling Ingebrichtsens, som Replicerede at have været med den/n/e humle udj Nummedahlen, tillige med Siur Persen Sexe, (som) forførte ham til at needsette den hos den/n/e (fremm)ede; altsaa bad hand sagen udsat indtil Høste Tinget, for at hand imidl: tiid Kunde søge sin Regres og faa den/n/e Sag i mindelighed afgjort.

Citanten var fornøyet med dette tilbud: altsaa blev Sagen forflødt indtil Høste Tinget. Saaleedes Afskeediget.

(Den 20de Julij blev Rættens atter betiendt med foranførte Laug Rættens mænd, er da passeret.

.....sen Jaastad udgivene pante Obligation af 19 (Julij) 1737 til Torsten Gundersen Huus paa 5 Spand smør \med bøxsæl og herlighed/ udj Gaarden yttre Jaastad, imod den Capital af 100 Rd:r. blev læst.

Paa Welærværdige Hr: Niels Windings veigne stoed i Rætte Peder Olsen efter forrige tiltalle til Zondre Endresen Sexe, sit Eedelige Vidne at aflægge til Ett Lovskicket Tingsvidnes erlangelse angaaende de 8 Rd:r Jon Fiskaaen skal være skyldig til Citanten, hvorom

1737: 23

1737.

Citanten efter den af Retten seeneste givene Laugdag Sagen med Een Continuations stevning haver ladet forfølge: hvilcken stevning hand lagde j Rætte, som er ordlydende. Stevningen fantes paateignet under Eed Lovl: at være Joen Jensen forkyndt.

den instevnte Joen Jensen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

Citantens \tjener/ paastod Vidnet Zondre Sexe Eedelig afhørt, siden hand her for Rættens Comparerer. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

Efter at Vidnet Zondre Endresen, gaml: 30 Aar, boendis paa Gaarden Sexe, hafde aflagt Eeden, forklarede hand at udj høsten nest afvigte Aar var Vidnet kom/m/et til tals med Jon Fiskaaen, hos Een Snedkier paa Finøen, og Sagde Jon Fiskaaen disse ord, jeg siger icke nej til at jeg jo haver faaet de 8 Rd:r af Hr: Wiinding, mens ieg haver icke just lovet naar ieg skall betale dem. {viste} videre hafde Vidnet ej at forklare, ej heller Citantens tjener at tilspørge ham.

Citanten begierede beskreven under Rættens haand og Sigel hvis passeret er.

Gunner Gunnarsen Sanve fremstoed for Rættens og paa sin\e/ {ælsste Søn Isack Gunnarsens} \Eegne/ veigne lod lysse sin penge mangel til 1 Løb smør udj Landskyld med bøxsæl og herlighed udj gaarden Jelle, beliggende udj Odde Kircke Sogn her j H(ardanger), og begierede hand beskrevende under Rættens haand og Sigel hvis passeret er.

Torbiørn Larsen paa sin Moder An/n/a Thomas datters veigne, fremstoed for Rættens og Kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Lars Odsen Lotte og Olle Larsen, Dom at liide t(il at betale) Citant{en}\inden/ de omkaastninger h... udj ved derris udvirckede Laug tings Dom (holden) over Een ergangen under Rættens (Dom) den Reigning Citantindens Søn Torbiørn Larsen agter at frem lægge: sambt processens omkostning udj den/n/e Sag.

de indstevnte Lars Odsen Lotte og Olle Larsen blev paaRaabt, mens møtte ick, ej heller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Arne Widnæs og Erick Lotte fremstoed og med Eed og

1737: 23b

1737.

Opragte fingre Afhiemlede stevningen Lovl: at være være forkyndt for Lars Odsen og Søn Olle Larsen paa Gaarden Lotte for derris stuedør, siden hand, Lars Odsen, ej vilde hørre paa stevningen, mens dog var i stuen.

Citanten paastoed Laudag for de indkaldede.

Afsagt.

Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen ibdm: forrelæggis Laudag til nest stundende Høste Ting for Rætten at møde til Sagen \at svare/, da vjdere skall omgaaes Lovgemæss.

For Rætten fremstoed Torbiørn Larsen paa sin Moder An/n/a Thomas datters veigne og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning vidnesfast Lovl: haver ladet stevne Lars Odsen og Olle Larsen, Domb at liide til at give Citantens Moder skiøde paa 1 Løb smør og 2 Løber salt med bøxxsel og herlighed, sambt andeel af overbøxxselen, udj gaarden Lotte, eftersom pengene forhen efter en ergangen underRættis domb, dem er bleven betalt for bem:te jordegoeds med 46 Rd:r, sambt at Erstatte Citanten processens omkaastning. de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde:

Stevne Vidnerne Arne Widnæs og Erick Lotte med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovligen forkyndt for Lars Odsen og Søn Olle Larsen paa Gaarden Lotte for derris stuedør, siden Lars Odsen ej vilde hørre paa stevningen, mens dog var i stuen.

Citanten paastoed at de indstevnte maatte maatte!! paalæggis Laudag.

Afsagt.

Til nest stundende Høste Ting forrelæggis Lars Odsen Lotte og Olle Larsen Laudag her for Rætten at møde til Sagen at {Svage} Svare.

For Rætten fremstoed Broder Møller som tilsuunsmand udj stervboen efter Sal: Giorand Ølversdatter, og paa (samtl: Arv)ingers veigne Kundgiorde at hand med Muntl: Stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Torckiel Nielsen Aagre, Dom at lide {at} til at fra (Præ?)tention hand formeener at have Sterfboe efter et urigtig Testamente

1737: 24

1737

Af 21 Octbr: 1735. sambt at anhørre Ole Qvæstad og Od Qvæstads Eedelige forklaring om bem:te Testamente, {og Endelig, at Erstatte processens omkaastning ...} sambt at aflægge Eed efter Loven fordj hand som en fre..... haver indesat med Sal: Giorand[s] {Eft} Effecter, og ej ladet boen forseigle og givet Dødsfaldet tilkiende for øfrigheden: og endelig, at Erstatte Citanten processens omkaastning.

den indstevnte Torchies Aagre og Vidnerne Olle og Od Qvæstad blev paaRaabt, mens ingen møtte eller lod møde;

stevne Vidnerne Torchies Housse og Joen Torchiesen Eedfæstede stævningen at være Lovl: forkyndt for Torchies Aagre[s] boepæll udj hands Eeget paahør, mens icke har de stevnet Vidnerne Ole og Od Qvæstad, saasom de dertil ej har haft ordre.

Citant: begierede at Torchiel Aagre maatte paalæggis Laudag.

Afsagt

Til nest stundende Høste Ting forrelæggis Torchill Nielsen for Rætten at møde til at Svare: til sam/m/e tiid haver Citanten Lovl: at indkalde Vidnerne, og Torchiel Nielsen Aagre le sam/m/e at anhørre.

For Rættē fremstod Broder Møller som tilsynsmand udj stervboen efter Sal: Giorand Ølversdatter, og paa samtl: Arvingers veigne, Kundgiorde at have med Muntl: stevning vidnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne endeel af Sal: Giorands Debitorer, derris Eedelige forklaring at udsiige til hvem de haver betalt hvis de vare skyldig til Sal: Giorand, bem:te Debitorer vare Rogde, Jacob Naae, Knud Sandstøe, Olle Bergesen Agge. til Vedermaelle er indstevnet Torchiels Nielsen Aagre,

de indstevnte Debitorer, sambt til Vedermaelle indstevnte Torchiels Nielsen Aagre, bleve alle paaRaabt, mens ingen møtte, ej heller lod møde:

stevne Vidnerne Torchiels Housse og Joen Torchielsen Eedfæstede stevningen at have Lovl: forkyndt for alle vedkom/m/ende udj derris Eeget paahør, undtagen for, thj der var ingen Men/n/isker hiem/m/e (at høre stevning)en blev forkyndt.

Citanten begierede at de indstevnte maatte forrelæggis Laudag til nest stundende Ting.

Afsagt.

de indstevnte, ... Rogde, Jacob Naae,

1737: 24b

1737.

Knud Sandstøe og Olle Bergesen Agge, tillige med den til Vedermaelle indstevnte Torchiel Nielsen Aagre, paalæggis til nest stundende Høste Ting for Rættē at mødde: da Eenhver skall vederfahris hvis Lov og Rætt medfører.

Fogden Andreas Hejberg forrestillede at hand, følgelig Høy Welbr: Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Kaasses Skriftl: ordre af 23 Majj indeværende Aar, har ved Lensmanden Torchiels Housse og Joen Torchielsen til dette Ting indstevnet Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs som beskickedede Formyndere og tilsynsmænd for afgangne Leintnant Jan Davidsen von Flidtes fraværende Arvinger, Neml: hands 2de Søn/n/er Jaen og Rudolf von Flidt, og hans datterdatter Inger Jacobs datter, at svare og betalle, de den/n/em efter Skifte brev af 27 Octbr: 1722 tilfaldene arveMidler, som efter bem:te Skifte brev beløber sig 61 Rd: 1 mrk: 11 s: med Renter der af fra skifte brevets datto til betallningen skeer, hvilcke penge /: eftersom Arvingerne nu efter 15 Aars forløb sig icke har indfunden /:, efter Høybemelte ordre i Hans Maj:ts Cassa skall Erlægges, og udj (Fog?)dens Indeværende Aars Reignskab hans Maj:ts til Jndtegt skall bereignes.

den indstevnte Iver Olsen Utne og Lars Torbiørns: Tronæs Comparerede for Rættē, vedtog at være Lovl: stevnet.

Fogden Producerede j Rættē den hannem fra Høy Welb:te Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Kaass den 23 Majj 1737 tillagde ordre, omfornefte Midl:[s] inddrivelse Renter desligeste det efter afgangne Leintnant Jaen Davidsen von Flidt og Huustrue Elisabeth Bue d: 27 Octbr: 1722 af daværende Sorenskriver Sal: Jens Fabritzius de Orriginales skiftebrev, som udviisser paa pagina 86 at bem:te Jaen Davids: von Flidts Arvinger Jaen og Rudolf von Flidt

1737: 25

1737

saavelsom hands DatterDatter Ingeborg!! (Inger) Jacobsdatter er tilfalden udj Fader Arv 46 Rd: 3 mrk: 2 s: hvor forre den/n/em er udlagt Reede penge 40 Rd: 3 mrk: 2 s: og viis giold 6 Rd: for det andet, pag: 62: ..ogl.. at bem:te Jaen Davidsens datterdatter Ingeborg Jacobs datter[s] Moder Arv 14 Rd: 4 mrk: 9 s: i den/n/e(?) har været beroende, hvor for er udlagt Reede penge, som efter skifte brevets udviis pag: ?? skulle beroe under de beskickedede tvende mænd, Neml: Iver Utne og Lars Tronæs, tilsyn, hvilcket tilsam/m/en gjør den paastevnte

Sum/m/a 61 Rd: 1 mrk: 11 s: at bem:te tvende Mænd haver været beskicket til Formyndere og tilsuismænd for Fornefnte fraværende Arvinger, og til den Eende Compareret udj sterfboen ved skiftes holdelsen, udviisser skifte forRætningen pag: 1 og 2. hvad sig ellers angaar de 6 Rd: uviiss giæld som Arvingerne er bleven udlagt, og skifte acten pag. ? melder icke er at vente uden process, hvor.... Formynderne, muligens i hensende til omstændigheder og Documenter som j s(kifte brevet) er indført \fra/ pag: 53: {54: 55:} til 57:, icke har (drist?)et sig at gribe til, for icke at forspilde værrendes Midl: med Processe, da inds..... den til Dom/m/eren hvorleedes hand sa(adant? skulle?) ansee, Refererede sig ellers til sit, og paastoed Dom. vilde dog forinden (Dom? ta)ges, at hand om den/n/e handel har inds(tevnet Sal:) Fogden Olle Larsens Encke, og Sal: Sorenskriver Fabritzi Enckes Erklæringer, da de svaret, at som hindes Sal: Mand udj (Egteskabet?) ved Døden afgick, og saaleedes icke tiid, inden hvilcken arven efter være hands Maj:ts hiemfalden Sal: Mand ej heller anMasse sig ar.... Midl: for hvilcket der imidl: tiid Suficante Formyndere, og at (disse beskicked?) Mænd icke har oppebaaret min(ste? Renter?) der af, men alleene underskr(evet skifte) brevet, i den henseende at har Observeret Arvingernes

1737: 25b

1737.

Hans Maj:ts Intresse om nogen der af i fremtiden kunde flyde. den Anden, at hun der om icke haver minste efterRætning, efterdj alle Prot:C:!! (Protocollerne) til hindes Sal: Mands Successorer er overleveret, formeener og det efter saa lang tiids forløb efter hindes Mands død er hinde uvedkom/m/ende, saasom hindes Sal: Mand ved skiftes holdelse har sat Faste og Sufisante værger for de fraværende Arvingers tilfaldende arveMidler.

Siden det var hellig aften, saa blev Rætten ophævet indtil den

22 Julij, da Rætten atter blev betiendt med foranførte Laug Rættis mænd.

Fogden paastoed sagen j Rætte efter forrige tiltalle (Contra) Iver Utne og Lars Tronæs: som bægge Comparerede, og lod tilførre, at de for Rætten erbyder sig med Eed at bekræfte, det de aldrig har været (vidende) om, at være indsat for dette Formynderskab, langt mindre er fra Skifte Forvalteren \bleven/ tilstillet Eenten skifte brev eller lod(sedler), eller har j minste maader an/n/ammet nogen skilling, icke heller under(skreve)t og fors[e]iglet noget saadant skifte brev, mens Sorenskriveren stedse at have indesiddet med disse middele, og (have in)Casseret den udkom/m/ende Sum/m/a udj Auctionens beløb, hvor om de agter et Lovskicket Tingsvidne at erværve til deres beviislige afgjørelse, hvor forre hand paastoed Sagen forflydt indtil næste Ting, ellers formodede Comparenterne Sorenskriverens Encke nu havende e Sorenskriver Læssøe er pligtig ering at beviisse til hvem Mand haver aflagt Righed!! (Rigtighed) efter Auctionen udkom/m/ende, ellers paastoed Sagen, som før (er mel)dt, forflødt indtil neste Ting. (Fogden) tilspurte bægge Formynderne, om de hafde været varslet, og Comparerede saavel paa skiftet som Auctionen efter afgangne Leintnant Jan Davidsen. her til de svarede,

1737: 26

1737.

De kunde ej nægte, at de jo var warslet, saavel til skiftet som til Auctionen, hvor de og møtte med mange andre, mens kand de med uskadet Samvittighed her ved høyeste Saligheds Eed bekræfte, at de aldrig var vidende om, eller det blev dem bekiendt giordt, det de blev til Formyndere og tilsuismænd indsat, ej heller har det nogen sinde været af dem begierende, eller er de der til bleven anbefahlet som tilsuismænd, med boen at indfinde, hvor forre de ej

heller udj minste post har befattet dem med boen, eller haft noget der med, eller med Auctions pengenes inCassering at bestille.

Fogden Replicerede at det i Rættten lagde skifte brev pag: 1 og 2, saavel pag: 64, udviisser tydelig at de til Formyndere og tilsuinsmænd for de fraværende Arvinger for derris Midler har været beskicket, og som det er en død mand der nu icke kand svare for sig, hvis forRætnings Lovlige behandling Formynderne ved derris nu tilbudende Eed at Ledere, saa Protesterede Fogden imod (saadan) Eed: Refererede sig til sin forrige gjorde paastand, sambt Lovens 3 B: 19 C: 32 art: og paastod Dom.

Comparenterne paastoed inu!! (endnu) som forhen Sagen forflødt til neste Ting, da de med et Lovskicket Tingsvidne kand (beviisse) derris uskyldighed, til Sagens nærmere oplysning.

Afsagt.

Den af Comparenterne forlangte opsættelse og tiid til (at beviisse) deeris uskyldighed; kand ej andet (af Rættten) end som for billig ansees, hvor forre de gives Rum indtil nest stundende Høste Ting.

Efter at den/n/e Afsigt var oplæst, gav Fogden til kiende dette stæds Høste Ting at skall holdes paa gaarden d: 21: 22: og 23 Octbr: paa det de indstevnte selv kand besørge derris Sag j Rætte.

Udj den Sag indstevnt af Fogden Andreas Hejberg og Sogne Præsten (Welærværdige) Hr: Niels Winding, Contra (Kingservigs?) Præstegiolds Almue, er (af denne) Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt, at Om endskiøndt at Fogden og (Welærværdige) Hr: Niels Winding haver f.... .., som acten udviisser, saa er ..t bleven beviist det Giestgieber og Kroeholder

1737: 26b

1737

Broder Møller den 1ste Søndag i Advent, 2den Søndag j Fasten, og 3. Paaskedag 1736, sambt 3. Søndag efter Paaske, skall have holdet Ett utilbørligt og utilladeligt Giestgieberie, eller Kroehold, der skulle stride imod den Høyprisselige Kongl: Allernaad: anordning om Sabatens helligholdelse; hvorimod Giestgiberen Broder Møller skulle have forseet sig: thj ingen le de førte Vidner, har {kun} forklaret det Giestgiberen paa Søn- hellig- og bededagene har holdet eller tilladt nogen Spill Daablen eller udskienkning til fylderie og Druckenskb j sit huuss paa de ommelte dage, ej heller at nogen under Prædicken har bekom/m/et dricke wahre hos ham: mens, vell at de langt fra Kircken boende bønder, saa og de som fra et andet Kircke Sogn til Odde Kircke haver henReist, haver, efter at de ere komne en, til Odde, for Prædicken, og eendeel efter Prædicken, førrend derris hiemReise, drucken til sin (tørs)tighed og Maadelighed, hvilcket Kongl: allernaadigste Forordning ej forbyder: saasom (der er) forskiold paa Kiøbstæderne og Landet, (saasom i) Kiøbstæderne Kand Eenhver, naar Guds (Tienisten) j Kircken er ude, straxsen søgge sit (ophold) eller Logement, og derudj have nødtørftig forpflegning, mens paa Landet, hvor den største deel af Almuen haver Een halv, heel, (halv anden) og toe mille til Kircken, som/m/e til (Vands) og som/m/e over Fieldene at Reise, Kand fornøden giøris en læske drick, naar de (kommer) af sligge besværlige Reiser, saalenge de der til maadelighed, og icke til Druckenskab og fylderie, sambt den offentlige Guds (be)stem/m/else, hvorved den Almægtige den tilvoxsende ungdom forarges overtrædis, hvilcket er det vorris Konge Høypriisseligen haver forbudet,

Saa her ved Kiendis for Rætt. at Giestgieberen Broder Møller og de øfrige af alle de indstevnte udj den/n/e post bør for Præstens tiltalle frj at være.

Angaaende Niels Schare, som selv for

Rætten haver tilstaaet, det hand tvende hellige dagge har været drucken, dog icke at have drucket til fylderie hos Giestgiberen, mens bekom/m/et det hos andre; thj bør hand efter Kongl: Allernaad: Forord: af 12 Martj 17?? at bøde for den første gang 4 s: og den anden gang otte skilling, og om hand ej haver at bøde med, da at straffis j tvende dagge med gabestocken.

1: Post. At Giestgiberen Broder Møller og hands Huustrue, efter Sogne Præstens angivelse, skall have forsømt Kircken den 1ste Søndag j Advent: da hand, Giestgiberen, inden Rætten, udj Sogne Præstens overværelse, som Acten udviisser, giort saadan Ærklæring og Declaration: At hand tilstaar at hand og hands huustrue var hiem/m/e, saasom hands huustrue gick paa faldende foed med at giøre barsel, kunde hun icke kom/m/e j Kircken, og istedet lod sine tienere gaa j Kircken, saa kunde hand ej andet end som blive hiem/m/e hos hands huustrue, om hinde noget j det sam/m/e kunde paakom/m/e og at være hinde Assisterlig: herimod haver Præsten intet beviis fremført, langt mindre imodsagt det. Det er udj Guds Lov befahlet, og Chrestendom/m/ens pligt til..... Eenhver det, at en huussFader er pligtig til at sørge for sine tienere og tyendis Salighed til Guds frygt at holde, og dagligen paa(minde) dem om derris Saligheds frelse, og ej (for)meene dem eller holde dem fra den off(entlige) Gudstieneste: skall nu en huussFader og Moder, der haver mange umyndige smaa børn /: som Giestgiberen Broder Møller efter Actens udviisning :/ søgge Kircken hver gang der Prædickes, saasom her paa landet er Prædicken om hellige dagene, og Præste gieldet hver tredie hellige (dag) tienerne fra de huusse hvor nere og mange umyndige er Guds huuss, da var det bedre at s..... vare blinde Hedninger og af Gud eller Kiende Gud, end at Kiende den Almægtige Gud, og ham her udj Chrestendom/m/en Tempel, hvor hand virckelig, Altsaa er det Chresteligt

...illigt at de huussFædre og Mødre, hvor ssets tilstand det ej anderleedes tillader, ... med derris tienere Alternerer her udj at søgge Herrens huus: hvor høyligen det er fornøden for en Qvinde at blive j sit huuss naar hun gaar paa faldende foede at giøre barsel, og \for/ hinde mand at blive hos hinde saalenge hun er Eene; \der til/ {det for} svarer billigheden,

Saa Kiendis for Rætt. at Giestgiberen Broder Møller og hands Huustrue for tiltalle herudj den/n/e post bør frj at være.

2: Post. Angaaende det slagsmaal som Hellie Monsen Hamre og Soldat Joen Østensen, efter Sogne Præstens angivelse, skall have øvet: da er der nu her for Rætten ej nogen tilstræckelige beviisligheder fremført; disuden befahler Kongl: Allernaad: Forord: at naar nogen u-Eenighed forrefalder imel: Land Soldaten (og en) anden, da bør parterne indkaldes for Soldatens Officeer og Fogden, for der at see Sagen udj mindelighed Departeret, og skulle de ej blive forEenet, da at see den foruRættede ved Lov og Dom beskiermet; (saa at de?)t ej er beviist den/n/e Høy Kongl: befahling at være efterlevet: Saa Kiendis for Rætt. at den/n/e post til den Militaire og (Høy) øfrigheds undersøgelse bør henviisses.

3: Post. Udj den Sag imel: Sal: Gurrij Einerts[datter] Tvedts Arvinger, Contra Olle Larsen Aga og Sigri Olsdatter er Sa[a]lleedes for Rætt Kiendt,

Dømbt og Afsagt.

(Denne Sags) beskaffenhed bestaar herudj at Sal: Einert Larsen skall have baaret Kierlighed for Olle Larsens datter Sigri Olsdatter, og udj den tiid needlagt (hos hinde) ett sølvbelte, toe sølvskeer, Een sølv søllie, 2 Rd: j penge, og noget umaalet lærret: da hand, Einert Larsen,

strax efter skall være ved døden afgang; Olle Larsen og hands datter Sigri for.....
.....t, det bem:te needlagde poster skulle beviisse det Sal: Einert Larsen
..... Sigri Olsdatter til ægte, og at udj Fællets ven/n/ers overværelse eller

1737: 28

1737.

vidnetsfast!! (vidnesfast) er bleven samtycket; mens det er beviist at Olle Larsen efter
Einert Larsen Tvedts dødelige afgang, skall have været begierende af Sal: Einerts Moder, nu
Sal: Gurrij Einertsdatter Tvedt, det hands datter maatte beholde forbem:te poster, hvortil Sal:
Gurrij skall have svaret, det kunde hun ej giøre for hinds Arvinger. Saa Kiendis for Rætt:
At Olle Larsen Aga og hands datter Sigri Olsdatter bør fra sig levere til Sal: Gurrij
Einertsdatters Arvinger det omtvistede sølvbelte, toe sølv skeer, Een sølv søllie, 2 Rd: j
penge, og det umaalede lærret. processens omkaastning ophævis paa bægge sidder.

Fogden begierede den Sag Contra Gutorm Bergesen Kampestad forflødt indtil nest stundende
Høste Ting: som Contra parten ej noget her imod hafde, saa blev den/n/e paastand af Rætten
for billig anseet.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen hafde
noget imod sam/m/e at erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev
efterkommet.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Onsdagen d: 24 Julij blev paa **Gaarden yttre Aalvigen holdet et Almindelig Som/m/er,**
skatte og Sagefalds Ting for Østensøe skibbr: og blev Rætten betiendt med Efterskrevene
Eedsorene Lau Rættis mænd, Naufnl: (Arne?) Moe, Iver Birckeland, Tiorbiørn ibdm:, ...
....., Siur Moe, Torbiørn Soldahl, Nae Berge, (Siur?) Berstøe, ofværende inden Rætten
Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Olle Berven, sambt Tingsøgende Almue,

og blev da først publiceret Kongl: Forordninger og Placater, sambt anden Høy Øfrigheds
befahlinger, som findes Extraheret paa fol: 16 og 17, sambt Laugmandens Bestalling.

Skifte brevet af 28 Octbr: 1735, sluttet d: ? 17??, efter Sal: Johan/n/es Johansen Moe,
blev lest, og derudj befunden Jordegoeds at være de, neml: udj Gaard: Steene
..... med bøsse og herlighed: j Gaard: Moe 6 mrk: sam/m/e
jordegoeds er deelt imel: Arvingerne saaleedes; Johan/n/es Olsen 2 mrk: smør j,
(Hen)rich Olsen 2 mrk: smør, Christj Olsdatter, Synneve Johansdatter 2 ½
mrk: smør, ... 2 ½ mrk: smør, alt udj Gaarden Steene, med bøsse og herlighed
efter andeel. børn 3 mrk: smør, Britte Olsdatter

1737: 28b

1737.

....., Jorandt Olsdatter 1 ½ mrk: smør, alt udj Gaarden Moe, med bøsse og herlighed.

....ti Larsdatter Rycken fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hun med Muntl: stevning
vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Lars Giermunsen Berie, fordj

hand under ægteskabs løfter haver besvangret hinde, og nu sam/m/e sine løfter ej vil holde, derforre Dom at liide til ett Lovl: ægteskabs fuldbyrdelse:

den indstevnte Lars Germunsen{s} Beries Fader Germund Aamunsen møtte for Rætten paa Sin Søns veigne, og Replicerede det hvercken hand eller Søn kunde tage til gienmælle udj den/n/e Sag, saasom hands Søn ej haver bekom/m/et Lovl: warsel udj Sagen, hvorforre hand protesterede imod ald Rættergang og Proceduer udj den/n/e Sag.

Citantinden paastoed hindes indstevnte Vidner Eedelig afhørt:

Comparenten Giermund Aamunsen protesterede atter her imod, og formodede, det Rætten ej antog Vidner (efter) forregaaende Lovl: stevnemaal.

Stevne Vidnerne Olle Berven og Jacob med [Eed] og opragte fingre forklarede at de hafde stevnet med fembte stevne /: som er med femb nætters stevning :/ og før ej af dem bleven begiert, at de efter med 14 dages warsel Kunde have (stevne)t.

Afsagt.

Sagen afviisses til (Høste Tinget til) Lovlig Stevnemaal.

For Rætten fremstoed Tore Larsen Østensøe paa Egne (og hands bro)der Mons Larsen Østensøe veigne (og tilspurte) den Tingsøgende Almue om (de med Rigt)ighed kunde sige andet, end at (hand og hands) brodere jo ere sande og Rætte ejere til 3 Spand og 9 mrk: smør /: eller Rættene ½ Løb smør, ½ huud, ½ bugskind :/ som udgør i smør som Reduceris til bem:te 3 Spand og 9 mrk: smør, som derris Farfader Sal: Thore efter Skifte brevet begyndt d: 13 Januarij 1635

1737: 29

1737.

Og slutted d: 15 Januarij 1636. haver været Ejer (af, som?) Sal: Thore Lassens Søn, Sal: Lars Torsen s(om) Myndig Arving uden skifte efter hands (Sal:) Fader haver arvet, hvilket Comparenterne som Myndige Arvinger uden skifte (er) efter derris Sal: Fader Lars Thorsen har arvet.

Den ganske tilstæde værende Almue Eenstem/m/ig svarede at de j Gud og goed sandhed ej andet kunde sigge, eller nogen tiid andet haver (hørt?) end at Thore Larsen og {at} Mons Larsen (Østensøe) haver ej et udj Gaarden Østensøe ½ Løb smør, ½ huud og ½ buckskind, efter at de som myndige Arvinger hafde arvet det af derris Fader Sal: Lars Thorsen.

Comparenten lagde j Rætte det ommelte skifte brev, som er udstæd (efter) hands Sal: Farfaders første huustrue Sal: Gertrud Oddesdatter, med begier at sam/m/e udj acten maatte inddragis; hvor(paa) hand begierede under Rættens haand og Sigel han/n/em maatte blive udstæd et vell forsiglet Lovskicket Tingsvidne.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at ærindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Løverdagen d: 27 Julij blev paa **Gaarden Wiig holdet et Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting for Jondahls skibbr:** og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsohreene Laug Rættes mænd, Naufnl: Fladebøe, Olle ibdm:, Olle Nielsen B(acke?), ... Ouestad, Joen Qvalle, Iver Samland, ... , Iver Larsen Houge, ofverværende

inden Rættten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden , og den Tingsøgende Almue:

hvorda blev publiceret alle Kongl: Forordninger og Placater, sambt anden Høy Øfrigheds befahling, som findes Extraheret paa fol: 16 og 17. sambt Laugmandens Bestalling.

Skifte brevet af 29 Martij 1737 efter S(al: Torchiel Sam?)sønsen blev lest, derudj befunden jordegøeds udj Gaarden Tørvigen 1 Løb ? mrk: med bøxxsel

1737: 29b

1737.

og herlighed, Sterfboen tilhørende, sam/m/e Jordegøeds er udlagt til Arfvingerne som følger, Encken Botelda Larsdatter ½ Løb, Johan/n/es Torchiesen 18 mrk:, Evind Torchiesen 10 mrk:, Maritte Torchieldsdatter 4 mrk:, Siri Torchieldsdatter 4 mrk:, Jorandt Torchieldsdatter 4 mrk:, og Anna Torchieldsdatter 4 mrk: smør, alt med bøxxsel og herlighed efter andeel.

Skifte brevet af 27 Martij 1737. udstød efter Sal: Hellie Nielsen, blev læst, og derudj befunden Jordegøeds den/n/e stervboe tilhørende udj Gaarden Bircheland 3 Spand 13 mrk: smør med bøxxsel og herlighed, sambt overbøxxsel til 6 mrk: andre Eiere tilhørende, sam/m/e Jordegøeds er bleven imel: Arvingerne saaleedes skift og Deelt, Encken Inger Nielsdatter haver arvet 1 Sp: 16 mrk:, Niels Helliesen 13 mrk:, Brynild Helliesen 13 mrk:, Britte Helliesdatter 7 mrk: smør, med bøxxsel og herlighed, sambt overbøxxsel efter andeel.

(Johan/n/?)es Nielsen Wiig udgivene bøxxsel brev med Revers, af 27 Julij 1737. til Iver Larsen paa ? 6/7(?) mrk: smør udj gaard: underHougen, blev læst,

Fogden inden Rættten lod Examinere den/n/e Termins skatte Restans, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættten ophævet.

Den 31 Julij blev Rættten betiendt paa Gaarden Kierland med forhen anførte Lau Rætt: Og som den/n/e forRætning seeneste gang blev udsat til den 19 Nobr: (afvi)gte med Laudag for Magister Rømer, Cap(ellan til) Bergens Dom Kircke, til sam/m/e tiid at møde paa det Almindelige Høste Tinge, da sam/m/e de, war marcken ofverlagt med snee, (derforre) den/n/e forRætning har henvillet!! (henhvilet), og nu (igien) efter Citanten Lars Nielsens paa.... den bøe, Agger og udmarck er udj er til afgjørelse forretages:

Citanten (Lars Nielsen) Kundgiorde, det hand vidnesfast (Stevnin)gen med 4 uggers warsel haver

1737: 30

1737.

Til j dag her til Aastædet ladet warsle Magister Rømer, Capellan til Dom Kircken udj Bergen, som den der Allernaadigst beneficeret her udj Gaarden ½ Løb Smør, sambt overbøxxsel til ½ Løb smør, som er Citantens Eiendom: saa er og Lovl: indstevnet Lejlendingen paa dette brug, Olle Tostensen.

den indstevnte Magister Rømer blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde:

Stevne Vidnerne Siur Torgielsen og Ericksen Kierland med Eed og opragte fingre afhiemlede den/n/e stevning paa ny med 4 uggers warsell af dem muntlig forkyndt udj Bergen for Magister Rømers boepæll udj hands Eeget paahør.

den indstevnte Olle Tostensen Kierland, som lejlending paa dette brug, møtte for Rätten, vedtog at være Lovl: stevnet, Replicerede, det hand ej hafde noget imod denne af Lars Nielsen forlangte udsteening at fr...re.

J dette Moment blev sendt en skrivelse (fra) Sorenskriveren, af j dags dattoe, hvorudj var indraget Magister Rømers skrivelse til Jens Hvid, der ved (han)nem gives Fuldmagt udj Sagen \at svare/. sam/m/e skrivelse med 24 s: papiir, og er de tvende breve ord for andet saa lydende.

Citanten Lars Nielsen begierede, efter som Jorddrottens fuldmagt udj Rätten er oplæst, at de med udsteeningen til hands Eiendom maatte fortfahriss:

Leilendingen Olle Tostensen svarede, eftersom hands Jorddrot ved (fuldmagt) haver tilstædd den/n/e forRætning, saa kunde hand icke sam/m/e imodsigge, mens underkaster sig hvad Lov og Rætt medfører.

Efter (Citantens) forlangende og anviisning, blev med forRætningen forretaget til udsteening Agger og bœe

Citanten lagde inu!! (endnu) j Rætte adkomsten (til denne hands) Eiendeel, som er af 28 Martij 1727. (hvilcket hand begierede) at sam/m/e udj acten maatte inddrages, som er ord for andet lydende som følger.

hernæst begav vj os ud til agger og eng, hvilcket efter voris skiønd, tœcke og eftersiun kunne være anseet for 7 maal, hvilcket blev deelt udj tvende liige deele, og tillod Citanten Olle Tostensen først maatte have w(alget, og efter at hand) hafde Kiøsset, blev ham givet for den øfrige deel, som hands end som Citantens: og bliver da aggere ofven for husserne og L..... andeel j agger needen for hu(usserne)

1737: 30b

1737.

ved Assalde aggeren needsat 4 marcke steene, den Westre parten for de tvende steene ejer Olle Tostensen, og den Østre part Lars Nielsen, og de andre tvende steene adskiller agger og Engen, hvor Lars Nielsen ejer Engen. Olle Tostensen Eier heele bœen oven for huussene \paa Østre siden/, og Lars Nielsen ejer bœen paa Westre siden af huussene, fra dette Lars Nielsens tilfaldende Enge bœe, er taget Een Enge teig med Een agger udj, som kaldes Lille tuve teigen, og lagt til Olle Tostensen[s] andeel for det som det skylder meere end som Citantens Eiendom, sam/m/e Teig er udmercket med en gloppe og 3 marcke steene.

angaaende Feskeriet, da bliver node kastet j Asper hœllen og Was Enden til fœllis, den andre Garn stœe ejer enhver paa sin Eiendom, qværne stœe bliver fœlles, huusse toften, gaarden tilhørende, eller dette bruug tilhørende, bliver til fœlles.

her med dagen tog ende, og blev Rätten ophævet til j Morgen, som er

Den 1. Augustj: da blev forretaget udmarcken, og samme efter begge parters foreening, og en hvers (and)eel, udsteenet som følger.

først en liden teig kaldet Nuten, ligger imod bytte til gaarden Housse, først needsat en marcke steen (som viisser m)od berget, som vidner op j en gloppe j fra lenger j Nord udj en needsat marcke steen, bliver saa Lars Nielsens Eiendom paa den siden. En sla[a]tte teig kaldet Skaaren mit thuns bytte needsat en marcke steen som vidner op j en gloppe j Østen, der fra len j trende needsat marcke steene som viisser efter i hin anden efter bergelaget, paa den Nordree sidde af disse mercker bliver Lars Nielsens andeel, og Præste bordets paa den Syndre side. Ett hagge brug, derudj needsat en marcke steen ved gaml: qvernedam, som viisser til en anden marcke steen needsat paa under tim/m/er løbet, som viisser op j den ham/m/eren j tøm/m/er løbbet, hvor der blev hugget en

gloppe, der fra ligge ind paa Skarvet, hvor der blev needsat en marcke steen som viisser ind j Lille

1737: 31

1737.

Jlags hougén, hvor der blev atter needsat en marcke steen, bliver Lars Nielsens Eiendeel paa den Syndre sidde af disse mercker need til stoer Elven. Tvende udløe slotter j hæfte, den Østre ejer Lars Nielsen hen til bæcken som adskiller slotterne, den Westre ejer Præste bordet heim!! til Brovolds uhrden.

som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j morgen, som var den

d: 2 Aug: da viidere udj udmarcken blev følgende forrettagget.

J sameige teigen, paa den Nordre side af storre Elven, needsat en marcke steen, som viisser op under stoer houén j en marcke steen som viisser op j en ham/m/er, hvor der blev hugget en gløppe som viisser op j fiællet, paa den Westre sidde af disse mercker bliver Lars Nielsens Eiendeel, og paa den Østre sidde Præste bordets. Ved den yderste br.... becken j en stoer steen blev hugget en gløppe som viisser langs becken op under tim/m/er, hvor der blev needsat en marcke steen som viisser op under hæste veien j en jordfast steen, hvor blev hugget en gløppe som viisser op j byttes, hvor ved blev needsat en marcke steen som viisser ligge op j fiællet, bliver Lars Nielsens Eiendom paa den Østre sidde af disse mercker, og Præste bordet paa den Westre sidde. Paa inderste hougén neden paa gildsbaaret, needsat en marcke steen som viisser op om tim/m/er, hvor der blev needsat en marcke steen, der fra op j {næste} \nederste/ Mielcke hougén needsat en marcke steen som viisser op j øfverste Mielcke hougén, hvor blev der needsat en marcke steen som bliver Præste bordets Eiendeel paa den Østre sidde, og Lars Nielsens paa den Westre sidde af disse mercker. Ved hiem/m/este hæfte neer imod gil....., needsat en marcke steen, som viisser op udj en marcke steen ved hiem/m/este hæftes udlå..... Vesterlig paa ham/m/eren oven for needsat en marcke steen som viisser West den øverste ham/m/eren, der needsat en marcke steen som viisser j Wester j en stoer jordfast steen, hvorudj blev hugget en gløppe som viisser j Synden udj Kløfsteen, hvor blev hugget en gløppe som viisser op under Ka.....

1737: 31b

1737.

J et skarv som blev hugget en gløppe som viisser i Synden, bliver saa Præste bordets Eiendeel paa den Westre, og Lars Nielsens paa den Østre sidde af diisse mercker. J hiem/m/este endén paa Braavolds uhren j en stoer steen blev hugget en gløppe som viisser j den nederste Bergende ved Kambbe løbet som følger ham/m/er lagget ud til Mitthuns Eiendeelle: her ejer {Lars Nielsen} Præste bordet paa den Østre sidde, og Lars Nielsen paa den Westre sidde et liddet støcke imod Mitthuns Eignen, hvor der paa Braavold er needsat en marcke steen som viisser ind j Braavolds uhren j ovenmelte store steen, hvor der er hugget en gløppe, her ejer Præste bordet den nederste part ned imod Elven, og Lars den øfverste part op imod Kambbe løbet.

Rætten tilspurte parterne om de noget viidere hafde udj Prot:C: at vilde tilføre, hvortil de svarede Nej.

Saa blev af os Eragtet:

At dette skifte, Deeling og steening, som er efter worris nøyeste Siun, granskning og Skjønsmøhed, sambt Citanten Lars Nielsen saavelsom Leilendingen Olle Tostensens goedvillige forEening, bør j alle maader efter foranførte merckers for..... udj alle dessens ord, puncter og Clausuler ved magt at stande under straff og efter Loven.

Ao: 1737, den ? Aug: blev holdet Ett **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting for Evanger skibbr:[s] Almue (paa Gaarden) Evanger**, Rættten blev betiendt med efterskrevene Eedsohreene Laug Rættis mænd, Naufnl: ij, Niels ibdm:, Brynild ibdm:, Olle, Aad Brunberg, Knud Mestad, Johan/n/es hl, og Siur Liien: ofverværende inden Rættten Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horveij og den Tingsøgende Almue.

hvorda først blev Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Placater.

1: des den Norske Lovs 5 B: 2 C: 63 [art:] efter..... skall forstaaes, af 31 Maij 1737.

1737: 32

1737.

2: Patent, anlangende hvorleedes med de fra Dantzig, Königsberg, og de der omkring liggende Havner ankom/m/ende skibbe, passagerer og wahrer skall forholdes, naar de Kongens Riiger og Lande ankom/m/er, ihenseende til de, udj Polen og angrensende Lande grassende lige og smitsom/m/e Sygdom/m/e, af 13 Maij 1737.

3: Reglement og nærmere anordning om Sørge Dragt, og hvad slags Klæder der til skall (bæres), af 3 Maij 1737.

4: Placat, hvor ved den Consumptions, Familie og Folcke Skats frihed, som de fra Kiøbenhaufn formedelst branden i Aaret 1728 ud....ne Familier og Folck, har været forundt, ...ves, af 27 Maij 1737.

5: Cancellie Raad Baggers Bestalling paa at være Laugmand j Bergen Stift, af 22 Febr: 1732.

Den sag indstevnt af Sig:r Jens Møniken som Fuldmægtig udj Sal: Fogden Lems sterfboe; Contra Jon Askildsen Wæhle, blev paaRaabt:

for Rættten møtte indstevnte Jon Askildsen, tilstoed ej at have stevnet til Vidners førrelse, efter den af Rættten d: 26 Apriil nest afvigte givende udsættelse.

Paa Citanten Jens Mønikens veigne møtte Lensmanden Niels Horveij og leverede[de] et indlæg af 3 Aug: 1737, som blev oplæst og er ord for andet saa lydende.

Den indstevnte Jon Askildsen svarede paa Rættens tilspørgelse at hand hafde intet til forsvar her imod, untagen at hand vilde aflægge sin Eed.

Rættten tilspurte om hand med Eed og uskad samvittighed kunde sige disse haandskrifter og gields brever at være underskrevet af ham, Jon Askildsen, Selv. hertil hand, Jon Wæhle, svarede at hand ej kunde nægte sam/m/e gields brever og haandskrifter at være underskrevet og udstæd (af ham selv).

Da ingen af Parterne paa Rættens tilspørgelse hafde videre til sagens oplysning at fremføre, blev saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Eftersom Jon Askildsen Wæhle her for Rættten ej har Kundet imodsigge, det hand selv har underskrevet disse trende gields brever og haandskrifter, af 16 Aug: 1726 paa 11 Rd:, af 17 Febr: 17?? paa 10 Rd:, og af 1 Decbr: 1731: 8 Rd: tilsam/m/en 29 Rd: hvilcke sam/m/e gields breve ej alleene f..... og Klare med tydelige ord bes..... ,

1737: 32b

1737.

Mens end og, at hver gields brev er underskrevet af {med} tvende mænd til vitterlighed: \saa/ Kiendis her for Rætt: efter Lovens 5 B: 13 art:!! (C:) 4 art: bør Jon Askildsen Wæhle at indfrj bem:te sine udgivene Rigtige haandskrifter med 29 Rd:r skadesløs, sambt betale Citanten Processens omkostning med 10 Rd:r, og til Justits Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: inden 15 dagge efter Dom/m/ens Forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden lod inden Rættten Examinere den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen var der noget hafde imod sam/m/e at fremføre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, hvorforre Rættten for dette Tinglau blev ophævet.

Onsdagen d: 7 Augustj blev paa **Wosse Wangen holdet et almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, hvorda blev Rættten betiendt med efterskrevene Eedsohrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Od (Br)eche, Siur Gielle, Knud Berge, Niels (Ne?)ssein, Knud Dugstad, Knud Kinne, og (Ho?)lgier Ullestad, \og/ Niels Mitthun: ofverværende inden Rættten Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde og den Tingsøgende Almue:

blev da først Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Anordninger, som findes Extraheret paa fol: 31 og 32.

Fogden Continuerede med Skatternis oppebørsel, og blev j dag ej videre inden Rættten forretaget.

Torsdagen d: 8 Ejusdem blev Rættten Continueret og (administre)ret af Henrich Pilegaard, som Constitueret Sorenskriver i efterfølgende Sag, og (i Rætte lagde) Høyædle og Welbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalingsmand Kaases Constitution, dat: ? Julij sidstleeden, teignet paa Hr: Cancellie Raad

1737: 33

1737.

og Sorenskriver Johan Sechman Fleischers Requisition under 10de Ejusdem, som for Rættten blev læst til Actens følge.

Dernæst møtte Citanten Hr: Cancellie Raad Fleischers Fuldmægtig Seg:r Emanuel Barth, som Producerede Citantens udstæde Skriftlige Stævnemaal af 16de passato, som for Rættten blev læst, og fandtes af Hr: Capitain Nordahl og Lieutenant Nieal paategnet at være dennem Lovlig forkyndet:

Lars Schutle, Knud Schutle og Iver Torbiørnsen Kinne møtte Persohnlig for Rættten og Vedstod at være Lovl: Stævnet.

De jndstevnte fire Viidner møtte og efter forberørte Dennem Lovl: forkyndte Stevnemaal, som Comparenten Barth forlangede Lovlig afhørt.

Lænsmanden Wiching Tvilde, efter at det for samtlig Viidner var oplæst, fremstoed og efter aflagt Eed ved opragte fingre forklarede, At noget for Vaar-Tinget indeværende Aar, een Søndag, Kom Lars Schutle og Knud Schutle til hannem, og begierede at hand efter Gudstienestes forRættelse vilde bekiendt gjøre for Almuen, At (om nogen) ville tilforhandle Sig noget af (de Mynd)lingers, afgangne Siur Erichsen, og ligeledes afgangne hustrue Britte Jons daatters fire efterlatte Børn, (Derris tilfaldene) Arve-Gods, skulle jndfinde sig paa

....., hvor de u-Myndiges Forældre gick, torsdagen dernest, efter
..... (Vid)net forklarede at have fuldb.....
Gietle Torbiørnsen Oue (fremstoed og)

1737: 33b

efter aflagt Eed forklarede, At Torsdagen, som forrige Viidne har meldet om, Kom Lars og Knud Schutle til hannem ved hands boepæl, og begierede, at hand ville følge med Dennem til Kinne for at oplæse Skifte brevet efter afgangne Siur Erichsen og hands afgangne hustrue, saasom hvercken De eller den tredie Formynder Kunde læse Skrift, hvilket Viidnet Sagde at have efterkommet, Nemlig: At hand samme Dag paa Kinnen i Stuen oplæste samme Skifte brev, og Kom Lars og Knud Schutle undertiiden af Gaarden jnd til hannem og begierede efterrætning at (se) skifte brevet om Vahrenes Vurdering; Ellers tilstoed Viidnet, at hand i anledning af Lars og Knud Schutles forlangende havde (op)tegnet hvad for de bortsolte Vahre blev solt, samt hvad som strax blev betalt, og hvad som blev udestaaende, Men sagde derhos, at hand icke havde paataget sig (denne) Forrætning, dersom hand havde været Viidende, at udraabet paa Kircke backen var bleven bekiendtgiordt. Rætten tilspurte Vidnet, om hand Kunde (erind)re til hvem Vahrenene blev Soldt, samt (hvorhen denne) Forrætning er afbleven som aflagde forklaring holte. (Vidnet forklar)ede, at hand icke Kunde Navngive (nogen af dem) som Kiøbte, Men den af (af)skrevne Fortegnelse sagde hand (at være le)veret Lars Schutle.

1737: 34

Endelig, fremstod Knud Erichsen ved Broen, som efter aflagde Eed vandt, At den Søndag som udraa(bet?) efter Lænsmandens forklaring paa Kircke backen blev bekiendtgiordt, Kom Lars Schutle til Viidnet ved Kircken efter Prædicken, og begierede, at hand med Anders Liie ville gaa til Hr: Capitain Nordahl og fornemme hos hannem om hand ville tilforhandle sig de paa Kinnens øde Tomt opbygde huusse, da hand som JordDrot der paa skulle have første bud, hvilket Vidnet med Anders Lii Dagen derefter fuldbyrdede at talede med Hr: Capitain Nordahl Selv; Videre forklarede Viidnet at hand med Anders Lii Torsdagen nestefter om aftenen Kom til Kinnen, men da var nesten alt Folcket bortreyst, Dog Kiøbte Viidnet Selv een for 10 á 12 s:, som Lars og Knud Schutle overlod hannem; Paa Lars Schutles tilspørgelse svarede Viidnet, at der ellers icke (var) noget udraabt eller bortsoldt efter (deres) Ankomst, saasom Liebhaberne mest (var gaaen) bort førend hand Kom.

fremkom Anders Michelsen Lii, som efter aflagde Eed forklarede, At hand efter Lars og Knud Schutles forlangende v..... efter Prædicken een Søndag, va(r hand hos) Capitain Nordahl Dagen derefter (tillige med) forrige Viidne, og paa bemelte Vegne tilspurte hannem, om han ville tilforhandle sig det paa Kinnen paa øde Tomt opbygte huuss, da hand som Eyer der paa skulle have første bud, hvor til (hand svarede)

1737: 34b

(all)erede nye. Siden var Viidnet Torsdagen efter paa Kinnen og tilkiøbte sig adskillige Vahre, hvorom hand tilforne havde talt med Lars Schutle og Knud Schutle, som havde berættet ham at hand sig derom til sam/m/e Dag paa Kinnen skulle jndfinde, forklarede ellers at de Vahre hand Kiøbte, var een d-Kurv, een Aske, een Øxe, og noget Jernfang; Viidnet Saae ellers, at der var adskillige andre som berørte tiid tilkiøbte sig af de u-Myndiges gods, men hvad de gaf der for, vidste Vidnet icke at Nævne.

Citanten begierede Sagen udsat til i Morgen, (paa det) at Lars Schutle maatte vorde forelagt at Producere den af Viidnet Gitle Torbiørnsen Oue paa Gaarden Kinne efter (hands) forklaring førte forrætning, samt at hand tillige maatte paalægges at Producere Original Skifte brevet.

Afskediget

Efter Citantens forlangende hviiler Sagen til i Morgen, og forelægges Lars Schutle, Knud Schutle og Iver Torbiørnsen Kinne til samme tiid at Producere det efter Siur Erichsen og hans hustrue Britte Jonsdatter passerede Original skifte brev, saavel som den fortegnelse som af Gietle Torbiørnsen Oue er Skreven (over de) u-Myndiges bortsolte gods.

1737: 35

1737.

Den 9 Aug: blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd, er passeret som følger.

Skifte brevet af 9 Majj 1737 efter Sal: Mons Aamunsen Gillerhuus, blev læst, og derudj befunden sterfboen tilhørende \Jordegods/ 1 Løb 12 mrk: smør med bøxxsel og herlighed, sambt 6 mrk: overbøxxsel, udj Gaarden Gillerhuus, som blev skift og Deelt imel: Arvingerne, nembl: Encken Herborg Michels datter 36 mrk: Olle Monsen 8 mrk: Steffen ibdm: 8 mrk: Elling ibdm: 8 mrk: Aamund ibdm: 8 mrk: Maritta Monsdatter 4 mrk: Herborg Monsdatter 4 mrk: Britta ibdm; 4 mrk: og Karij ibdm; 4 mrk: smør.

Skifte brevet af 19 Febr: 1737 efter Sal: Niels Larsen Eie, blev læst, og derudj befunden, sterfboen tilhørende Jordegoeds 1 Løb 2 mrk:!! (pund) 4 ½ mrk: udj Gaarden Eie, som blev skift og Deelt imel: Arvingerne, nembl: Encken Synneve Peders datter 2 pd: 14 ½ mrk: Knud Godskalksen 1 pund, Lars Andersen 5 mrk: Niels Andersen 5 mrk: B..... Anders datter 4 mrk: Ingeborg Niels datter 12 mrk: og Nielsedatter 12 mrk: udj bem:te jordegoeds.

Magister Jørgen Harboe udstæde bøxxsel brev med Revers, bægge af 24 April 1737. til Elleve Iversen paa 2 pd: 8 ½ mrk: smør udj gaard: Næsseim, blev lest.

For Rættten fremstoed Leintnant Philip Nicol, som Ejere til Sigt og Sagefalds bøderne over det saakaldede Apostels goods, og Kundgiorde, at hand med Muntl: Stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Larsdatter Ullestad, Jacob Helleland, Ellev næs og Mons Ullestad, derris Edelige forklaring at aflægge, til et Lovskicket Tingsvidnes erlangelse, over den bekiendelse og Olle Tollefsen Ullestad førre... Reise haver aflagt, det hand skulle (være bar)ne Fader til Magdelj Knuds datter s horunge, uagtet hand, Olle Tollefsen Ullestad haver sin ægte huustrue j levende live, (de indstevnte) Vidner at anhørre, Olle Tollefsen Ullestad

De indstevnte Vidner, sambt den til Vedermælle indstevnte Olle Tollefsen Ullestad blev paaRaabt, mens ingen af dem møtte eller lod møde.

Stevne Vidnerne Wiching (Tvilde?) og Niels Bryn med Eed og oprakte fingre

1737: 35b

1737

Afhiemle[de] stevningen at være Lovl: forkyndt for Olle Tollefsens boepæll udj hands huustrues og Søns paahør, sambt \for/ Vidnerne udj derris Eeget paahør og for derris boepæll.

Citanten begiere[de] Sagen forflødt indtil i morgen, j det faste haab, at Vidnerne til sam/m/e tiid møder.

Afsagt.

Efter Citantens paastand gives Sagen Rum til j Morgen.

Den mellem Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer, og Lars Schutle med flere Verserende Sag blev dernest videre Continueret af den Constituerede Sorenskriver Henrich Pilegaard.

Lars Schutle møtte og Producerede det efter Siur Erichsen og Hustrue Britte Jons datter d: 11te Oct: 1736 sluttede Skifte brev, Men Fortegnelsen producerede hand icke, foremeenende, at hand icke var forbunden at fremlægge noget til beviis imod sig Selv.

Iver Torbiørnsen Kinde fremstillede Sig og gav til Kiende, at hand som een eenfoldig Mand icke forstod sig paa at have be(gaae)t noget som Kunde stride imod Lov og Forordning, thj hand er vel beskicket til (Formynd)er for den eene af Siur Erichsens (og Brittens) u-Myndige Sønner, Men hand (havde icke?) forlangt den passerede Auktion, ... havde hand udraabt Godset, min..... hand oppebaaret noget for gods, hvorfor hand ville blive Angerløs og frikiendt paatale.
..... lod tilføre, at da hand med de øv..... havde erhholdet Skifte brevet

1737: 36

1737.

fra Sorenskriveren Hr: Cancellie Raad Fleischer, som var i Februarij maanet jndeværende Aar, havde nogen af Almuen tinget paa noget af de u-Myndiges Arvelig tilfaldene Creature og Løsøre, hvilcket de icke havde villet afhænde, førend de fick Skifte brevet, at de deraf Kunde see Vurderingen, men da de som meldt havde bekommet Skifte brevet, lod De advare Dennem som havde t(inget), Nemnl: paa Kircke-backen efter Gudstienesten, forrætning, at de Kunde jndfinde sig paa Arve Tomten Kinne Torsdagen derefter, og var det omtrent fire uger for Paaske nest (afvigte?), Da De til dennem som forhen havde t(inget,) bortsolte alle de Registerede Faar til Heve, 3 Kiøer til Knud i Præstegaarden, ? til Mathias Lii, 1 Grav Oxe til Ole Kol.... i Runddahlen, tre træe-Skaber til Opheim, 1 Koe-bielle til Siur Wiige, sambt hvad som blev soldt til Knud ved Broen, (og til) Anders Lii efter Deres Egen i gaar aflagde forklaringer, Men viidere sagde Comparenten icke den Dag at være bleven Soldt. Ellers anmeldede Comparenten, at Creaturene blev soldt med den Condition, at de Kiøbende skulle strax flytte samme fra Stæden, saasom der var icke Foeder til Creaturerne, ... Eyeren Hr: Capitain Nordahl og bygslet Gaarden til Knud Biørge
..... gav Lars Schutle til Kiende, at bor..... udlagde gods, saasom og træ-vahre med vider paa Arve-Tomten til deels

1737: 36b

hos Formynderne Selv, som de formedelst mangel af huuse-rom har maat tage til sig Selv, Men det som efter forestaaende forklaring blev bort soldt, er deels soldt under og deels over den ved Skiftet passerede Registration.

Endelig, forlangede Lars Schutle, at Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer ville Erklære sig: hvorledes med det endnu u-solte Gods skal forholdes, om Formynderne sam/m/e paa lige maade maa bortselge, eller om det skal blive bestaaende til Myndtlingerne in Natura, og om hand deraf skal svare Rente, eller om det skal staae for de u-Myndiges Regning, Formynderne til Ansvar;

Emanuel Barth paa sin Principals Vegne Declarerede, at Loven, saavelsom den om Auctioner udgangne Kongl: Allernaadigste Forordning, udtryckelig formelder, hvorleedes med u-Myndiges Arve-Midler skal forholdes, og hvem der er berættiget til med offentlig

Auction at bortsælge, ... finder aldeles ikke at nogen er efter eget tykke Kand skalte og valte med Arve-Midlerne saaledes at befindes. til det øvrige af (Lars) Schutle fremsatte, agter hand sig ikke noget at svare.
..... for(mee)ner, at det Kand ikke være formeent at bortsælge hvad

1737: 37

gods af lidet Værdj, som Deres Myndtlinger vare udlagt, heldst da De her paa Landet ikke veed af andet at sige, Men vil Sorenskriveren sælge Godset ved Auction uden afgang for Arvingerne, seer Comparenten det gierne.

Emanuel Barth paa sin Principals Vegne forestillede dernæst Rætten, at ligesaa vell som Velbemelte hands Principal har ma(attet) paa-Ancke den fornærmelse hannem af Lars Schutle og de flere Formyndere i det dennem Allernaadigst Anbetroede Amt.. Directeurs Embede er vorden tilføyet forbunden er hand og, som Ober Formynder, at drage omsorg for de u-Myndiges gods og beste; Og som Formynderne ikke har fyldestgiordt Rættens forelæggelse ved at Producere den holte Protocol eller Fortegnelse over Deres u-Lovlig fora(nstaltede) Auction, Saa paastod Comparenten at De jndstevnte Formyndere maatte vorde paalagt til høste tinget førstkommende at i Rætte lægge den paa Arve-Tompten Kinne forfattede Fortegnelse over (den) ved dem u-Lovlig holte Auction (over Creature og) Løsøre, Vidimeret af Dennem (Selv og) Gietle Torbiørnsen Oue, som samme efter forlangende skal have Comparentens Principal de..... vide at lempe sin i (Rætte) de u-Myndiges Arve-Midler

1737: 37b

Afskediget

Det Kand nocksom af de førte Viidners forklaringer erfares, at eendeel af afgangne Siur Erichsen og hands ligeledes afgangne Hustrue Britte Johannes!! (Jons) datters efterlatte u-Myndige Børns tilfaldene og ved Skiftet udlagde Løsøre, er bleven af Formynderne efter foregaaende Publication, som ved Auction paa Arve-Tomten bortsoldt, Og som Formynderne ikke efter Rættens forrelæggelse haver Produceret den over samme bortsoldte Gods holte Protocol eller Fortegnelse, ey heller for Rætten haver forklaret hvad godset er bortsoldt for, Da det dog efter Sagens Natuur er fornøden, at Rætten om Auctionens (ud)fald faar paalidelig underrætning, (sær)deeles da Lars Schutle Selv haver (an)meldet, at noget af det bortsoldte gods er afhændet under Vurderingen, de u-Myndige til Skade; Saa forelægges Lars Schutle, Knud Schutle og Iver Torbiørnsen Kinne til høste-Tinget førstkommende at Procucere den For(tegnelse) som over det bortsolte Gods (er forfa)ttet, Vidimeret af Dennem Selv (og) Gietle Torbiørnsen Oue, som sam/m/e For(tegnelse) hands egen u-imodsagde er Skreven, og det under Saaledes og

1737: 38

for denne Aarsags skyld udsættes da Sagen til neste Almindelige høste-Ting.

Den 10 Aug: blev Rætten atter betiendt, er da passeret.

Corporal Isack Hermunsen Germe fremstoed for Rætten og hafde De tvende Dan/n/emænd med sig, Naufnl: Johan/n/es Opheim og Odd Breche: og leverte j Rætten, under Rættens forvaring, 140 Rd:, <Wide fol: 207> som Knud Finne ved forbem:te tvende Mænd udj en Øllskaall haver sat udj Corporalens stue paa Gaarden Mossefind: for der med at tvinge

bem:te Corporal til sam/m/e penge at tage for 1 Løb 24 mrk: smør udj hands paaboende gaard Mossefind, uagtet at bem:te Corporal (har) protesteret her imod, det hand sam/m/e penge ej antog, gick dog Knud Finne med de tvende mænd bort, og lod pengene staa paa (bordet), altsaa haver hand, Corporalen, fundet for....delig bem:te penge her udj Rætten at (levere), paa det hand uden ansvar for sam/m/e penge kand worde angerløes, siden Knud Finne, som nu selv her for Rætten er nærværende, samme penge ej vill imod tage.

Klockeren her j Præstegieldet, Carsten Horsenius, fremstoed j Rætten og lagde Continuation stevning j (Rætte af) 22 Julij 1737. udj den sag Contra Eendeel af (Almuen) her til Hoved Sognet, bemelte stevning (findes) paateignet af stevne Vidnerne, at være Lovl: forkyndt for vedkom/m/ende: stevnemaalet er ord efter andet saa lydende.

For Rætten fremstoed af de indstevnte Anfınd Rue, Mons, ... Opheim, Siur Seim, alle gaardemænd, (af hvilcke?) møtte ingen.

Citanten lagde j Rætte (den i stev)ningen paabeRaabte Høye Øfrigheds (Resolution) af 12 Januarij 1737. som blev oplæst og er saa lydende som følger.

de indstevnte, efter at den/n/e Høye Resolution v..... betalte meere end som de forhen dog tilstoed forhen at have ofret

Citanten lagde j Rætte sit skriftl: Jndlæg af datto, sam/m/e blev oplæst og er saa lydende.

parterne ærklærede paa tilspørsel (ej at have) videre udj Sagen at svare (eller), mens paastoed Dom, (Klockeren til offerens?)

!! <tog sin offer mælle; mens siden icke>

1737: 38b

1737.

Erlangelse, og de indstevnte paastoed frikiendelses Dom.

udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

Lovens 2 B: 15 C: 8 art: befahler at Stigtbefahlningsmanden og Superintendenten skall drage omsorg for Klockeren hvorleedes hand skall underholdes: j den anledning haver Stigtbefahlningsmanden og Beskoppen ved Resolution af 13 Majj 1733 befahlet at Almuen her j Præste gieldet, saa mange som med Alterens Sacramente betienis af bægge Kiøn, skall offere Klockeren til hver af de 3de store Høytiider: og Endelig haver Stigtbefahlningsmanden og Beskoppen ved Resolution af ? Januarij 1737. befahlet at Almuen til de 3de stoere Høytiider skall offere Klockeren, neml: Jordemænd for dem Selv 2 s: og for derris Huustruer 2 s: til hver høytiid, Huusmænd og Tieneste Folck, saa mange som med Alterens Sacramente bliver betiendt, at offere til hver til af de 3de stoere Høytider 1 s: Saa Kiendis for Rætt. At de Af Almuen (udj) Citantens stevning af 22 Julij a. c. ind(kal)dede {Gaardemænd} bør betalle til {Ci} Klockeren for de 13 Resterende Høytiids dages offer, hver Gaardemand for Sig Selv 2 s: og for hands Huustrue 2 s: tilsam/m/en for 13 Høytiider ?? s: sambt for hver tienere, barn, eller (hvem) som er hos Dem og bliver betiendt med Alterens Sacramente, for h[v]er Høytiids dags offer, som er for de tretten Resterende Høytiider 13 s: og Huusmændene at betalle for hver Høytiid for Dem Selv og derris Huustruer, som er for de Resterende 13 Høytiids dage ?? s: sambt for hver af Derris børn, tienere eller hvem som er j huuss hos Dem, og bliver betiendt med Alterens Sacramente: 13 s: sambt (hver Jor)de mand at betalle til Klockeren i Processens omkostning 24 s: og lige meget til Justitz Cassen: Hver Huusmand (at betalle) til Klockeren udj Processens omkostning ? s: og ligesaa meget til

1737: 39

1737.

Justitz-Cassen: Alt som meldt de bør at betalle og udReede inden 15 dagge efter Dom/m/ens Forkyndelse under Nam og Execution.

Den anden af Klockeren indstevnte Sag imod Eendeel af Almuen udj Wiinie Kircke Sogn, der om de indstevnte møtte alle og begierede Sagen udsat indtil høste Tinget, da de forinden vilde betalle Klockeren hands Rættighed efter Høy øfrigheds Resolution, og hver af dem som ej betalte inden høsten, vilde til høste Tinget møde for Rætten uden videre stevnemaal, Dom at anhøre.

Citanten var her med fornøyet: hvorforre Sagen blev forfløttet.

Den Sag af Leintenant Nicol indstevnt til Ett Tingsvidnes erlangelse over den bekiendelse Olle Ullestad før hans bort Reise haver aflagt angaaende det lejermaal med Magdelj Knuds datter: begierede bem:te Nicol j Rætte siden de indstevnte Vidner møder, \som er/ datter, gift med den bort Reiste Olle Ullestad, ... Odsen, er Rangve Lars datters Søn: Jacob (Helleland) og Elling Giernæs: hvilcke Citanten paastoed med Eed og Vidnesbyrds aflæggelse maatte antages.

Rætten Eragte:

eftersom Citanten Selv tilstaar at Olle Tollefsen Ullestad er bort Reist, saa (ingen) ved hvor hand er: og hand nu beskyldis for {udj hands} udenfor hands ægtestand Avlet Eet barn med Magdelj Knuds datter, Saa bør Citanten, (følgelig) Kongl: Allernaadigst Forordning, ved Øfrighedens foranstaltning, at besørge Olle Tollefsen Ullestad et Forsvar udj Sagen førren Vidner (mot hands?) Persohn til Eed kand Admitteris.

Leintnant Philip Nicol, som medEiere til Sigt og Sagefald over det saakaldede Apostels goods, kundgiorde at hand vidnesfast med Muntl: stevning Lovlig haver ladet stevne Aamund Johansen Op(peland) og datter Tveite, Dom at lide for begangne (hor og?) Lejermaal, sambt at betalle Processens omkostning. til Vidner udj Sagen er indstevnt {Sverqve} \David/ Stuerjord og hand[s] Koene Gud.... datter.

af de indstevnte møtte ingen.

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Bryn med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for de indstevntes boepæll.

Citanten var begierende Laudag til neste Ting.

Afsagt.

Aamund Oppel(and og Tveite)

1737: 39b

1737.

Paalæggis for Rætten at møde til nest stundende høste Ting til Sagen at svare: til sam/m/e tiid paalæggis de indstevnte Vidner at møde under derris faldsmaals bøders forbrydelse.

Jlige maader haver bem:te Leint: ladet stevne Anders Knudsen Dagestad og Jørgen ibd: for begangne slagsmaal. til Vidner er indstevnt Torbiørn Sæve og Ingebrickt Lille Røtte, af de indstevnte møtte ingen,

forrige stevne Vidner med Eed Afhiemlede stevning.

Citanten var Laudag begierende.

Afsagt

De indstevnte Anders Dagestad og Jørgen ibdm: paalæggis for Rætten til nest stundende høste Ting at møde og sagen at tilsvare: til sam/m/e tiid paalæggis de indstevnte Vidner at møde.

For Rættē fremstoed Wiching Davidsen og Kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Wiching Knudsen øfre Grove for 30 Rd:r, som hand han/n/em laant og forstragt haver, til sam/m/e at betale, Dom at liide, den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde. stevne Vidnerne forklarede at Wiching Knudsen øfre Grove var ickun stevnet med ? dagges warsel, videre kunde De ej naa.

Afsagt.

Sagen afviisses til nye og Lovlig Stevnemaal.

Fogden lod inden Rættē Examinere den/n/e Termins Skatte Restance: og som den ej blev af nogen imodsagt, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkommet.

Efter trede ganges udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rættē ophævet.

Ao: 1737, d: ? Sept: indfandt ieg mig med efterskrevene Eedsohrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Halsteen Bilde, ... Spilden, Peder nedre Spilden, Siur Ystaas, ... Spilden og Isack Bræche, paa den gaard, beliggende j Gravens Kircke Sogn og Tinglau, Hardanger Fogderie, angaaende en Aastæds (Trættis) behandling imel: Opsidderen og Eieren (af gaar?)den, Iver Larsen, Contra Elling Pouelsen og Pouel Ellingsen, Lejlendinger og Gaarden, med derris Eiere

1737: 40

1737.

Joen Halvorsen Seim: og var den/n/e forRætning berammet at skulle worren holdet d: 27 nest forhen, mens Sorenskriveren formeedelst storm og uveir ej har kundet kom/m/e over fiorden førren igaar. Lensmanden Anders Hansen hafde og været her for at see om (Laug) Rættet rigtig efter {...} hands tilsigelse møtte, mens igien, efter Laug Rættē[s] tilstaaelse var afReist udj andre Embedets forRætninger,

hvorda for Rættē fremstoed Iver Larsen, boendis her paa Gaarden, og Kundgiorde det hand vidnesfast med de Vidner, naufnl: Siur Torgielsen, boendis paa, og Lars Ericksen Kierland, Lovligen med 14 dages Varsel her til Aastædet haver ladet stevne (hands) grander som Lejlendinger her paa Gaarden, Elling Pouelsen med Søn Pouel Ellingsen, sambt derris Jord Ejere Joen Halvorsen, boendis paa Gaarden Seim her udj Tinglauet, for se saavel udj skou som marck, til siun og granskning om mod og marckeskiold, sambt Domb at lide til mod og marckeskiels holdelse, saavelsom at lide Dom til processens omkaastnings Erstattelse.

de indstevnte Lejlendinger, Naufnl: Elling Pouelsen med Søn Pouel Ellingsen møtte for Rættē.

Elling Pouelsen vedtog at være Lovl: stevnet, mens Pouel Ellingsen Exiperede imod stevnemaalē, for(re)vende det hand ej Lovl: var stevnet.

Stevne Vidnerne fremstoed for Rættē [og] med Eed og opragte fingre afhiemlede Lovl: at have \den/n/e/ {med} stevning forkyndt for Pouel Ellingsens boepæll, og som ingen var hiem/m/e gick de ud til hands huustrue og sagde hinde des de hafde stevnet hinde mand ne Declarerede, at de bruger jorden saa(leedes som) Elling Pouelsens Moder, Sal: Britte Jens datter, Jorden forhen for dem haver brugt saaleedes haver de brugt den over 30 Aar, (hvilcket de kand) beviisse, ellers kand de ej svare til Sagen Pouel Ellingsen for tvende Aar siden derris brug og Eiendom til Joen Halvorsen Seim.

den indstevnte Joen Halvorsen Seim blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde,

stevne Vidnerne med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen Lovl: at være forkyndt for Joen Halvorsen Seim, og det udj hands boepæll udj hands Eeget paahør.

Citanten begiere-

1737: 40b

1737.

de derris jordEiere maatte nyde Laudag til sagen at svare, da de til den tiid vilde give ald bevislig oplysning saa vidt dem vitterligt var.

parterne begierede at Rættens Persohner vilde følge dem j marcken for at see om mindelig forliig imel: dem var at træffe; Den/n/e begiering blev af Rætten for billig Anseet og vedtagen,

hvorpaa vj forføyede sambtl: med parterne ud til de omtvistede stæder efter parternis anviisning, og bleve da saaledis med hinanden forEenede, først (blev) udj Kalv haven den gaml: steen ved gierde Huusse j N: W: {viisse} der i fra til, eller imel: gards leedet blev sat trende marcke steene som viisser j hin anden, og bliver bøgards ende byttet paa Kalve hagen, af disse mercker bliver Elling Pouelsen og Pouel Ellingsens brug den Nordre part, og Iver Larsen den Syndre part tilhørende. For det andet en Teig kaldet Giericken, der med skall for(holdes som fra) gaml: været haver, neml: at fuhre Skouen skall blive imel: parterne til fællets, (mens) bøen og løfvskouen skall Eene og alleene tilhøre {tilhøre} Elling Pouelsen og Pouel Ellingsens brug.

Rætten Eragtede at dette forliig, som for Rætten med haande baand blev stadfæstet, skall paa bægge sidder ubrødelig holdes under 20 lod sølvs \bøder/ straff, ... bør at udrede og betale til dette (Gravens) Sogns fattige der først noget uden given Aarsage her imod forbryder, alt under Lovens tvang.

Ao: 1737, d: 1 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Reqve, beliggende i Dyrvedahls otting, Wangens Kircke Sogn (og Tinglau) paa Woss, med efterskrevene Eedsohrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars store Soue, David, ...ache, Peer Børche, Knud Gierstad og (Gier)me, ofverværende ved Rætten Lensmanden Wiching Tvilde, som Laug Rætten havde (tilsagt) efter Fogdens opkaldelse, paa begier ns behandling Størch Ellingsen, boendis paa Gaarden Reqve, som for Rætten (fremstoed i Eegen) Persohn og kund(giorde at hand med) Muntl: stevning vidnesfast

1737: 41

1737.

her til Aastædet Lovl: haver ladet warsle Lars Bastesen og Lars Pedersen, bægge boende paa Gaarden Store Røtte, her for Rætten til j dag at møde, Domb at lide fordj de haver fornærmet ham, Citanten, paa hands bøe eller Eenge slotte, sambt at holde mod og marckeskield, og Endelig ved Rættens middel at fornye gaml: mercker som staar til needfalds Rætt..., \sambt for Processens omkaastning/, til Vedermaelle er indvarslet Sig:r Henrich Miltzou som Eiere til bem:te gaard Store Røtte.

de indstevnte Lars Bastesen og Lars Pedersen fremstoed for Rætten, vedtog at være Lovlig stevnet her til Aastædet, mens ej vidende hvorforre de ere stevnet.

Stevne Vidnerne Wiching Stephensen, boendis paa Gaarden Tvilde, og Niels Tollefsen, til huusse paa Gaarden Bryn, med Eed og opragte fingre afhiemlede, det de den/n/e Muntl: stevning Lovl: har forkyndt for Lars Bastesen og Lars Pedersen for derris boepæll udj derris Eeget paahør, stevnt dem til her paa Aastædet for Rætten at møde, Dom at lide for

fornærmelse paa Citantens (Eiendom), sambt at holde mod og marckeskiold, ...re og Mænd at faa Rættet de ga(rer og) marcke steene som er needfalden, og Endelig lide Dom for Processens omkaastning, sambt Vidner at anhørre som udj sagen er indvarslet.

Paa Henrich Miltzou[s] veigne møtte for Rætten hands Svoger, WelEdle og Welb:te Jens Nordahl, Capitain ved det Wosseske Compagnie, og lagde j Rætte (sin) Svogers skriftl: Fuldmagt udj den/n/e (Sag, af) datto 26 Septbr: a: c: ord for andet saa lydende.

Comparenten Hr: Capitain Nordahl paa sin Svogers veigne efter given Fuldmagt, vedstod stevningens Lovl: forkyndelse j alle maader (Rigtig) at være.

parterne samtyckede det Rætten (ville) forføye sig med dem ud j marcken til mercker, førren de træde til nogen p..... Erfahre om de med hinanden Kunde (komme til et) Venligt og Kierligt forliig. det(te blev af Ræt) tens Persohner vedtagen, hvorforre (vj tillige) med parterne forføyede os ud (j marcken) de mercker, og efter siun og granskning og lang sam/m/entalle og giensvar bleve parterne forEenede, at skiold og mercker (dem) imel: skulle blive og være (som fra gammelt af)

1737: 41b

1737.

Været haver, alleene at Rætten paa et hvert stæd den/n/em imel: vilde needsætte og oprætte Lovlig mercke og skiold; som blev af Rætten vedtagen,

er da følgende mercker oprættede, neml: j Myhr hollen under Gottungen blev needsat en marcke steen, med sine Vidner, derudj hugget en gloppe som viisser j ende byde!! (bytte) mercket imel: gaarden Reqve, Store Røtte og Lille Røtte, needen for den mercke steen ejer store Røtte, og oven for steenen er Størck Ellingsens brug, sam/m/e mercke steen viisser op efter imod backen under aggeren Lange nylenden, hvor imellem er sat tvende mercke steene som viisser j hinanden, paa den Østre sidde af disse 4 mercke steene Eier Røtte, og paa den Westre sidde Størck Ellingsen \d: 2. Octbr: er dette passeret/ udj den marcke steen som blev needsat under aggeren Lange nylenden, blev hugget en gloppe som viisser Wester udj en gloppe som viisser j en needsat mercke steen ved Vejen (j en) den af Lange nylende aggeren, ofven for disse mercker Eier Røtte, og needen forre Eier Størck Reqve. den/n/e sidste mercke steen viisser ..ster udj en needsat marcke steen j Teigen, som viisser til {den} en needsat marcke steen j Hotlen, paa den Østre sidde af disse mercker ejer Størck Ellingsen, og paa den Westre sidde ejer Røtte. udj den marcke steen som blev needsat j Hotlen, blev hugget en gloppe som viisser Wester udj en (needsat) marcke steen, sam/m/e steen viisser noget udj en anden marcke steen, som atter (viisser W)estere udj en gloppe hugget udj en (needsat) marcke steen j ende byttet paa Hotlen, (ofven forre) disse mercker ejer Røtte, og needen forre ejer Størck Ellingsen Reqve, øfre Thuns brug, paa den den needsatte marcke steen j ende byttet blev hugget en gloppe som viisser Søer (ud j en anden) merckesteen imel: {de} Reqve øfre (og mi?)tre Thun.

den/n/e forEening af parterne (angaaende hvor) skiold og mercke er needsat, blev af (dem for) Rætten med haande baand (stadfæstet).

hernæst bliver at bereigne den/n/e (Sags be)kostning med Rættens Salarium (efter Kongl:) allernaadigste Reglement af ? Nobr:

1737: 42

1737.

som er Sorenskriverens fløtning fra hands gaard paa Wangen, er 4 Miille, á millen 2 mrk: en Reise dag udj Provision 4 mrk:, ligesaa tilbage, tilsam/m/en 4 Rd:r, Modereret formeedelst andre forRættninger til 3 Rd:r, tvende dagges forRætning 3 Rd:r, 6 Laug Rættis mænd udj tvende dagge, per mand 2 mrk: er 2 Rd: Lensmanden for Lau Rættens tilsigelse sambt

opvartning ved forRætningen med at gaa Rættens middel til haande, kand ej ringere end som 4 mrk: er tilsam/m/en forRætningens bekostning (8) Rd:r 4 mrk:

Citanten formodede, at eftersom hand ved sit stevnemaal hafde forEenet sig med sine Contraparter om sagen, det de og nu \om/ omkostningerne vilde til forliig, i mangel deraf paastoed hand, Citanten, ... til omkostningerne efter sit stevnemaal. parterne Declarerede at være om omkostningerne forEenet.

Som ingen af parterne viidere hafde at Protocolere, saa blev af Rætten

Eragted,

At den forEening som imel: parterne er sluttet og med haande baand for Rætten stadfæstet, hvor efter skiold og mercker af os Lovligen imel: parterne efter actens udviisning: bør paa bægge sidder ne ubrødeligen holdes under 20 lod sølfvs bøder som den til straff, der først noget imod dette forliig bryder uden Lovlig given Aarsage, bør at udReede og betalle til Wangens Fattighuuss under Lovens tvang og Adfær.

Torsdagen d: 3 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Wælle, beliggende j Bordahls otting, Wangens Kircke Sogn og Tinglau, Wosse Fogderie, med Efterskrevene Eedsohrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Isack, Niels Bøe, Anders Rioe, Stephen Ron..., ... og David Mølster, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde, angaaende mod og marckeskiold imel: bemelte Wælle og Lille Rogne.

hvorda for Rætten fremstoed Ellef Wælle, som Oddel og Løsnings mand her til (gaarden Wælle, og?) til deels Eiere her udj Gaarden, og Kund(giorde at hand) med Muntl: stevning vidnesfast ved (Wiching Stephen)sen, boendis paa Gaarden Tvilde, og (Niels Tollefsen), huusmand paa Gaarden Bryn, her til Rætten Lovl: haver ladet stevne Anders Nielsen, boendis paa Gaarden Lille Rogne, og Torgield Olsen der Lejlending og {Odd} boendis paa bem:te gaard Lille Rogne, Dom at lide fordj de haver udj u(dmacken?) fornærmet Citanten paa hands Eiendom halv deelen af Citantens waar (støl?) for ulovl: brug og næver fleckning, og endelig at lide Dom til at Erstatte ham, Citanten, Processens omkostning skadesløs,
(Til Vedermaelle Citanten har indstevnet)

1737: 42b

1737:

Jorddrotten Sig:r Henrich Miltzou, hand tillige med Lejlendingerne Vidner at anhøre.

de indstevnte Lejlendinger Anders Nielsen og Torgield Olsen Comparerede for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal j alle maader.

Paa Jorddrotten Sig:r Henrich Miltzou[s] veigne møtter!! (møtte) hans Svoger, Capitain her ved det Wosseske Compagnie, Welædle og Welbr: Jens Nordahl og lagde j Rætte bem:te Miltzou[s] udstæde skriftl: Fuldmagt af 26 Septbr: a: c: som blev oplæst og er saaleedes ordlydende.

Deponenten paa sin Svogers veigne vedtog Lovlig at være stevnet.

Lejlendingerne Anders Nielsen og Torgield Olsen paastoed det stevne Vidnerne maatte forklare hvorleedes og om de saaleedes haver stevnet som Citanten nu haver forrestillet Rætten.

Hr: Capitain Nordahl paa Jorddrottens veigne Replicerede det hand Reserverede sig tiid efter stevne Vidneris forklaring, at gjøre sin indsigelse.

Som den Laug Rættis mand David Mølster er besvogret med Torgield Olsen Lille Rogne efter hands Eegen tilstaaelse, og ingen Laug Rættis mand j hands stæd er nærværende her at bekom/m/e, saa blev Rætten ophævet til j morgen for at indkalde en u-Partisk mand til Rætten at beklæde.

Den 4 Octbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Eedsorene uPartiske Laug Rættis mænd, saa møtte j Rætten den at betien/n/e udj David Mølster[s] stæd, den Eedsorene og uPartiske mand Larsen Ullestad.

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Bryn med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet, og forklarede sam/m/e at være efter Citantens forlangende forkyndt (saaleedi)s, at de haver Lovl: varslet Lejlendingerne paa Lille Rogne her til Aastædet til j gaar dags, Dom at lide fordj de haver fornermet Citanten paa hands Eiendom, udj hands, Citantens, (støel)s hauner!! (havner), {der om v} udj Sagen Vidner (at anhørre), og endelig ved Dom at svare Processens omkostning.

Hr: Capitain Nordahl lod tilførre, at som Citanten Ellef Wælle haver formaaet Rætten til Aastædet, og som hands Muntl: stevnemaal Il hand formeene at vilde tilEigne marck af gaarden Lille Rogne, min (Svoger) Henrich Miltzou tilhørende, a[l]dskiøndt den d marck, nu udj og over 48 (Aar) er haver ej et bem:te gaard

1737: 43

1737.

Lille Rogne, og ej nogen ancke eller paatalle der om af gaarden Wælle[s] Eejere eller opsiddere haver været, at som ulast og ukiert til Tinge og stevne havde fuldt gaarden Lille Rogne, kom/m/er det dismeere at overveje hvor liden føye Citanten som den derved hands Fader og S[t]iffader, saavelsom af han/n/em s(elv) nu udj forbem:te 48 Aar styrt, ingen paastand har haft førren nu, hvor nermeere Comparenten ... de videre at Demonstrere.

Citanten lod tilførre det hands Sal: Fader hafde tiendt som Soldat udj ? Aar, og blev beafskeediget d: 8 Julij 1696. hvor efter hand straxsen tiltræde sin Eiendom, og sam/m/e og beboede udj 6 ½ Aar, da hand ved døden afgick, saa var Citantens Moder Encke udj 3 Aar, siden giftet hun sig med Lars Knudsen, som nu lever, og da hand kom til jorden, da siunte Rognsmanden ham hvor mercke skulle være imel: disse (tvende) gaarders Eiendom, der efter hand, Citantens St(iffader), brugte udj tvende Aar, sidden kom hand med (Creaturer)ne ud j støels haunerne, da sagde Naboerne til Citantens Stiffader, vj!! (hvj) brugger du icke efter Rætte mercker, da svarede hands Stiffader, saaleedes haver Rognsmændene vist mig, da siune/de/ granderne ham Rætte mercke, der efter haver hand og Citanten stedse brugt, (hvil?)ket er det som Rognsmændene nu fornærmer \...../, dernæst lagde Citanten j Rætte hands Sal: Faders adkomst, med begier det udj acten maatte tilførres, (hvilket er) saa lydende.

Opsidderne paa Lille Rogne (Declarerede) det de haabede at Citanten aldrig er goed forre (at) beviisse det derris \paaboende/ gaards opsiddere nogen (sinde har) anvist Citantens Stiffader nogen mercke (imel: disse) tvende gaarders brug udj støels hauerne, ... de vil formode at Citantens andragende urigtig, mens agter de med Lovfaste Vidner (at beviisse) det Lille Rogn[e]s opsiddere mand efter mand (har brugt) den af Citanten paaanckede Teig, imod 100 (Aar) Famillie, Søn efter Fader j tredie og Fierde (Slægts) liinie upaatalt og ukiert.

Citanten (paastoed at) hand kand beviisse at der haver været trætte (og Sag imel:) de gaarde om den/n/e Teig til Tinge, hv(ilcken har vo)ren henviist til Aastædet; Ellers paas(toed hand de i) Sagen indstevnte Vidner afhørte, som og til deels icke, sidden hands Contras(tevning) det dem at vidne, med de ord, at der s.. Vidne udj Sagen, bleve de icke v..... det paa dem eller derris saade (ej for Rætten?) antagen for gyldige Vidner.

(De indstevnte) Replicerede, det de paastoed

Beskyldning over dem Lovl: at beviisse, og ellers af naufn give de Vidner som sam/m/e skall forklare, j det øfrige Reservere dem all Lovl: Reservanda og paatalle, til beleilig tiid og stæd den/n/e beskyldning at {paatalle} befrie {dem} \sig/ forre, og Citanten sam/m/e for Lov og Rætt bør udførre.

Citanten lod tilførre, det hand og agtede sam/m/e ved Rætten j Lovl: tiid at paatalle og udførre, da hand j Rætte tiid vil Naufn give de Vidner hvormed hand trøster sig sam/m/e at beviisse; og ellers paastoed de Vidner som udj Hoved sagen møder afhørte, som er Peder Giersqval, Knud Rogn, Anders Gieralstveten, Tøralde Ericksdatter Gierald, Knud nedre Qvitne, Knud øfre Qvitne, Knud Ericksen øfre Qvitne, Tosten Færre, Inger Rogne, som er hands Contrapart Torgier Olsens huustrue, Lars Sættre, Erick Gree, Jorandt Olsdatter Houg, foruden rs Lille Ree, Torgier Olde, Gullack Himble, Styrck Reqve og Od Jerrack som ej mødder.

Eedens forklaring blev de Vidnerne som Comparerer for [Rætten] forrelæst, og formanet derris sandhed j Sagen at vidne.

1: Vidne, Peder Mickelsen, boendis paa gaarden Giersqval, gaml: 67 Aar, vidnede at hand for 45 Aar siden var udj en høe Dune paa Gaarden Houge, (hvo)r da nu Sal: Niels Pedersen Lille Rogne, som var (Ande)rs Lille Rogne[s] Fader og Torgier Lille Rogne[s] (bor?)der, kom udj en løstig trætte med Sal: Erick Olsen Gierald, da sagde Niels Pedersen til Erick Olsen (Gierald), som du er saa viis, da sig mig mercket imel: (gaarden Rog)ne og Wælle støel, da svarede Erick Olsen (Gierald, visst) kand ieg sigge det, men om ieg sigger det (saa bliver) du vred, rette mercke er j Gratle fossen, ... Kolgrove houen, j Kingshofden og beent (op) j Førre, det sagde min Fader, saaleedes Sal: Erick Gierald, Sal: Niels Lille Rogne, (videre) sagde Vidnet at kunde gjøre anvisning paa (disse merc)ker. Hr: Capit: Nordahl Qvest: Vidnet, (om det som) Vidnet nu haver forklaret, at den snack og talle (saaleedes fa)lt imel: Erick Gierald og Niels Rogne n/n/e eller en dricke Vætle, paa gaarden Houge, (om Vidnet ka)nd saa vel Erindre de ord som der er talt es at Vidnet faar Declarere hvad enten (Niels Pedersen og Erick Gierald var druckne eller Edrue: (Vidnet svarede, at de) vell drack og varre løstige, var og vel, mens ej saa drucken, at de enten var

fra forstanden, eller ej skulle vide hvad de sagde, ellers forklarede Attestanten, at hand fra barndom opad al sin tiid har hørt at disse mercker var Rætte mercker, mens alle tiider er der tvisted imel: Parterne om den/n/e Teig, og efter at Vidnet var draget hiem/m/en \fra/ har det været til Tings, mens ej er vidende hvad (Dom) det var, ellers sagde at hands (Vidnets) Sal: Fader har viist ham disse mercker, foruden mange andre gaml: mænd og sagde at det var \rætte/ mercket imel: Lille Rogne og Wælle. videre sagde Vidnet ej at kunde forklare. parterne svarede paa tilspørsel af Rætten at de ej hafde videre den/n/e gang at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Knud Mickelsen, boendis paa gaarden indre Rogn, gaml: 69 Aar, vidnede, at da hand var 15 eller 16 Aar gaml:, var hand med Sal: {indre} Erick indre {og} Rogn og Sal: Jørandt Gielland paa Kolgrove houen, da sagde Jørandt, her sidder vj der som mercket skall være imel: Lille Rochne og Wælle, da sagde Erick, hvor gaar det \hen/, der til svarede Jørandt, det heller lidet ud efter oppe: ellers sagde Vidnet (ej? at) kunde gjøre anvissning paa andre mercker (end) Kolgrove houen. Lille Rochn[e]s opsidder tilspurte Vidnet, hvorhen imod det mercke heller, om der paa ej kand være givet Naufn til at see disvissere naar vj kom/m/er paa stædet. Resp: Nej, hand kunde ej vide videre end som udsagt er.

3: Vidne, Anders Larsen, huusmand paa Gieralstveten, gaml: 36 Aar, vidnede, at hand for 5 eller 6 Aar siden Kiørde en ga(ml: mand) paa en slæde, ved Naufn Siur Knudsen, omtrent ?? Aar gaml:, var opfosteret paa \neste/ gaarden needre Qvitne, (da vj?) nu kom ved merckerne imel: Lille Rochne og Wælle, da sagde Vidnet til den gaml: mand som, du er nu opfostret her j grandelauet, (kand du sige) mig merckerne imel: Lille Rochne og Wælle, da sagde den gaml: mand, ja men kand ieg sige dig det, merckerne er som ieg har hørt af mind Sal: (Fader), (at mercker)ne skall gaa af Kolgrove houen op j h..... op j Førre: disse mercker sagde Vidnet (at kunde gjøre) anviisning paa, og videre kunde hand (icke forklare), Lille Rogne opsidderne tilpurte Vidnet (om denne) mand var saa gaml: at hand blev K..... ne, om sam/m/e mand da hafde sin Rætte (Forstand, dertil) [h]vercken fornam Vidnet at den/n/e (mand var) fra forstanden, eller saa hand noget af ham, langt mindre nogen s.... af noget men/n/iske sigge det den/n/e (mand var fra) forstanden. ingen af parterne paa tilpørsel af Rættens hafde videre at tilpørge Vidnet.

1737: 44b

1737.

4: Vidne, Toralde Ericks datter, gift med Bergje Larsen, boendis paa gaarden Gierald, gaml: 46 Aar, vidnede at have hørt af hinds Fader Sal: Erick Tostensen, som boede paa gaarden Førre, sigge, det hand for 32 Aar siden hafde forlout af Sal: Olle Ellefsen Wælle, som er Citantens Fader, at hugge bracke stouer j (støels) marcken, da sam/m/e af ham var bleven hugged, blev sam/m/e af Lille Rochne opsidderen beslagen, {eller} til Tings, mens hvorleedes Domb faldt vidste Vidnet icke, {dog beholdt h} de stauer hinds (Fader efte)r Sal: Olle Wælle[s] tilladelse hafde hugget, ... hand efter at hand med parterne til hafde været, og da hafde Vidnet hørt af hinds Sal: Fader det mercket imel: Lille Rogne og Wælle (skulle gaa i) Gratle Fossen, j Kolgrove houen, i Kingshofden, (og op) j Førre, og at mercket gick efter høgste Ru(sten) den /: eller Kingshofden /: og heller til hver, paa disse mercker sagde Vidnet at vilde gjøre sin anviisning. parterne Erklærede ej noget at have Vidnet at tilspørge.

5: Vidne, (Knud) Haldorsen, boendis paa Gaarden nedre (Qvitne), gaml: 53 Aar, vidnede, at hands Farbroder (Sal:) Knudsen, som var omtrændt 80 Aar gaml:, hafde sagt til Vidnet ofte og mange gange at mercket imel: Lille Rochne og Wælle gick af Gratle Fossen, j Kolgrove houen og op i Førre, (hvilcke) mercker Vidnet sagde sig at Kunde gjøre sin anviisning paa. Citanten tilspurte Vidnet, om d Wælle Eiere og opsidderne tilladelse Aars tiid har hugget udj den/n/e omtvistede Teig, ... at de igien med Vidnets tilladelse et udj hans skou, og om Vidnet no(gen sinde) har hørt andet end at den skoue Teig Wælle. Resp: til det første svarede Vidnet, jo, det forholdt sig saa, til det an(det svarede) hand, at hand ej kunde sigge videre end som forhen haver sagt, eftersom hand vidnet. Lille Rochne opsidderne lod det var dem uvitterligt at Vidnet har brugt skouen. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev (det afviist.)

det 6. Vidne, Knud Jørgen[sen] (øfre Qvitne), gaml: ?3 Aar, vidnede, at en

1737: 45

1737:

gaml: mand paa Gaarden Ringheim, Naufnl: Olle Knudsen, er død for mange Aar siden, og var barnefødt paa Qvitne, neste gaard ved merckerne, hafde da trætte var til Tinge imel: Lille Rochne og Wælle, aflagde Vidne paa Tinget at merckerne imel: Lille Rockne og Wælle var af Gratle Fossen, j Kolgrove houen, j ho.... og op j Førre, hvilcket Vidnet hafde hørt af \Sal:/ Erick Førre, ellers sagde Vidnet at kunde gjøre anviisning paa disse mercker, og at hand undertiden hafde med Wælle Eiere tilladelse hugget udj sam/m/e (skoug), imod de igien hafde

hugget udj Vidnets tilhørende skou: ellers tilstoed paa Citantens spørmaal (at) Odd Jerrack, som nu er syg og sengeligende, da hand for omtrent 8 Aar siden boede paa gaarden øfre Qvitne, hafde med Wælle opsiddere tilladelse hugget paa en 3 faune veed udj den/n/e omtvistede skou Teig, og Kiørtdt det hen ved Elven, mens aldrig hørt at (Lille) Rockne opsiddere talte derpaa. Lille Rockne opsiddere lod tilførre, at det er dem uvidende at dis..... har hugget udj derris skou, vell hafde de seet der, mens som de ej veste hvor den var kom/m/en (fra som) der hafde hugget den, saa kunde de ej heller, ellers tilspurte \De/ Vidnet om hand kand sigge hvormeget Sal: Olle Wælle vilde tilEigne sig udj den omtvistede Teig. Resp: Vidnet hafde ej talt med sal: Olle Wælle der om, altsaa veste hand intet her til at svare. parterne Declarerede ej videre at have dette Vidne at tilspørge.

7: Vidne, Knud Ericksen, huusmand med Maabr....., gaml: ?? Aar, Vidnede at være barnefød paa øfre Qvitne, dend anden gaard fra de omtvistede mercker, ... gaard intil hand var omtrent 24 Aar gaml:, (hafde hørt) af hands Fader Sal: Erick Mathisen, som Qvitne, og af Sal: Haldor Knudsen, som Qvitne, er død for over 20 Aar siden, det de sa(gde at mercker)ne imel: Lille Rochne og Wælle, var (fra Gratle Fossen,) j Kolgrove houe, Kingshofden og op j Førre, videre sagde Vidnet at kunde giøre anviisning paa disse mercker: parterne Erklærede ej noget videre at have dette Vidne at tilspørge.

8: Vidne, Tosten sen, gaml: ?? Aar, boendis paa gaarden Færre, sagde sig at være, vidnede at have hørt af hands fadder!! (Fader) Erick, som er død Ao: 1709. det hand sagde at ha(ve hørt af) Sal. Tosten Svensen det byttet imellem Lille Rochne og Wælle, skulle gaa af Kolgrovet langs Røstet, og alt hvis som hører Lille Rockne til, og hvad hører Wælle til, for.....

1737: 45b

1737.

hafde en gang forlou af Citantens Fader Sal: Olle Wælle at hugge barcke stauer udj bem:te omtvistede skoue teig, hvilcke bracke stauer Attestanten selv hafde hugget, sagde ellers at kand giøre anviissning paa de om/m/elte mercker, saa og hvor hand haver hugget de om/m/elte bracke stauer, som siden blev gjort beslag (eller arrest) paa af Anders Lille Rocknes Fader, og var saggen til Tings, mens hvorleedes Dom/m/en faldt, veste Attestanten ej at kunde sigge. parterne paa tilspørsel, svarede ej noget at have Vidnerne!! (Vidnet) at tilspørge.

9: Vidne, Inger Endre datter, gift med Torgier Olsen paa Lille Rockne, som er Citantens Contra part, sagde sig at være gaml: 23 Aar, barneføed paa gaarden Tæsdahl, som ligger tæt med de omtvistede mercker, vidnede at hinds Sal: Fader Endre Østensen, som boede paa Tæsdal, hafde sagt at Lille Rocknes mændene Kanede sig til 2 steene som laa hiem/m/en for Hatle støllen oven for Vejen, men hand meente at Wælle kom noget lenger, paa sam/m/e steene hun kunde giøre anviisning, videre hafde hun icke hørt af hinds Fader. dog tilstoed hun at hinds Fader hafde talt om de 4re mercker, neml: Fossen, Kolgrove houe, Hofden og Førre, Rætten tilspurte Vidnet, hvorleedes ad hinds Fader sagde da hand talte om disse mercker. Resp: hun kunde icke vindis!! (mindis) det. {Resp:} Qvest: Om Vidnet {ej} hafde hørt af andre talle om disse mercker imel: Wælle og Lille Rockne førren hun kom udj ægteskab udj dette Aar med Torgier Lille Rockne. Resp: hun hafde icke hørt det, saa hun kand mindes. Qvest: om hun da aldeles intet ved om disse mercker at kand forklare. Resp: nej. Qvest: om Vidnet er bekiendt j den omtvistede skoue Teig. Resp: det hun har gaaet en gang eller toe der Qvest: hvem der var med Vidnet naar hun gick der igien/n/em. Resp: en gang hun gick paa øfre Teigen, da var hinds broder med, Naufnl: Michel, og hand var et barn. parterne Declarerede ej noget at have Vidnet at tilspørge.

10: Vidne, Lars Siursen, Boendis paa Gaarden Sættre, gaml: 78 (48?) Aar, vidnede, at have hørt af (sin) s Fadder Sal: Endre Tæsdahl, det merckerne imel: Lille Rockne og Wælle er af

1737: 46

1737.

Fossen, j Kolgrove houen, j Hofden, og op j Førre, om de mercker Vidnet sagde at kunde gjøre anviisning, og hand, \Vidnet/, for 22 Aar siden hafde tilladelse af Wælle opsiddere at flække næver udj bem:te skoue Teig, hvilcke Attestanten selv flæckede. Rocknes opsiddere tilspurte Vidnet om hand den tiid, hand flæckede næver udj den/n/e omtvistede skoue Teig, da saa eller talte med nogen af Lille Rocknes mændene, Resp: nej. parterne sagde ej videre at have Vidnet at tilspørge.

11: Vidne, Erick Endresen, boendis paa gaarden Gree, gaml: 38 Aar, vidnede, at have hørt af hands Fader Sal: Endre Tæsdahl, det mercke imel: Lille Rockne og Wælle var af Gratle Fossen, j Kolgrove houen, og j Hofden op j Førre, her (om) Attestanten sagde at Kunde gjøre anviisning, og ellers tilstoed at Wælle opsiddere stedse hafde brugt skouen. parterne sagde ej noget Vidnet at kunde tilspørge.

12: Vidne, Jorandt Olsdatter, Encke og huusKoene paa gaarden Houg, gaml: 48 Aar, vidnede at være beslægtet med opsidderne paa Lille Rockne, sagde ellers at hun for 20 Aar siden hafde hørt af Vidnet Knud Haldorsen nedre Qvitne sigge det mercke imel: Lille Rockne og Wælle er j Grotle Fossen og Kolgrove houen, der om hun sagde at kunde gjøre anviisning, mens videre veste hun ej at kunde forklare. parterne paa tilspørgelse svarede det de ej hafde noget dette Vidne at tilspørge.

Hr: Capitain Nordahl lod tilførre, Rætten at Erindre at dette Vidne som nu vidner efter Knud Haldorsens ord, omendskiøndt bem:te Knud Haldorsen selv allereede hafde vidnet. Reserverede sig ved slutningen \af Sagen/ at Demonstrere ved ha(nds) tens Vidner kand have at fremføre.

(Lille Rochnes) opsiddere stoed j Rætte og Kundgiorde, at \de/ med (en Con)tra stevning her til Aastædet vidnesfast haver ladet stevne Hoved Citanten Ellef Olsen, Vid(ner at anhøre) om den/n/e omtvistede Teig og mercker, ... brug Lille Rockne tilhørende, og Eiendom, sambt Dom at lide fordj hand har for 5 Aar siden udj bem:te Teig indgierdet en liden slotte teig og derudj bygget et lidet huuss, (sambt) at Erstatte dem processens omkaastning.

Citanten Ellef Olsen Wælle Replicerede og tilstoed Contra stevningen, saaleedes

.....

1737: 46b

1737.

Maader, j det øfrige tilstoed at hand hafde indgierdet en liden slotte teig og der paa bygt et lidet huuss for 5 Aar siden, saasom hand formeener det er hands Rætte Eiendom, ellers forundrede hand sig her over, og kunde ej vide af hvad Aarsage eller hvorforre Contra Citanterne ej forhen, da det nu er 5 Aar siden hand bygte, har paataalt det hand har indgierdet, førren nu hand ved Rættens middel begyndte at beskierme sin Eiendeel.

Contra Citanterne paastoed derris Vidner afhørte, som er Berge Gierald, Helgie Teigen, Asgrim Ericksen, Olle Tvetto, Sverqve Lille Ree, som er paa sin Reisse, dog ventendes, Knud Nestaas, Anbiørn Gree, Snarre Espeland, Olle Himble, Anne øfre Rioe, Og Olle Rockne, Torgier Rioe, Hermun Rioe:

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

Citanten lod tilførre, det hand protesterede imod følgende Vidne{r}, neml: Anbiørn Gree, som har Kiøbt hands Steffaders odelsjord, og i den anleedning er hands Contra part.

Contra Citanterne paastod at Citantens Stiffader maatte kom/m/e for Rætten og declarere om hand hafde noget paa ham at sigge.

Citanten frafaldt den/n/e sin Protest for nærværende tiid, mens Reserverede sig tiid sin yderligere indsigende paastand at gjøre naar Vidnerne ere afhørte.

1: Vidne, Berge Larsen, boendis paa Gaarden Gierald, (gaml: ?? Aa)r, vidnede at hand for omtrent 30 Aar siden (kiør)te med Ett høe læss strax hiem/m/en for en, hvorda slæen holt fast paa en steen Sonne Odsen Himble, død omtrent for 3 Aar, ... Vidnet slæen af steenen, og da sagde Sonne {..cke} sigger at det skall verre en marcke steen, ... mens hand sagde icke imel: {den} hvem den skulle være, ... sagde Vidnet, skulle det være saa mig r for stoer, ellers sagde det hand meener (at kan gjøre) anviisning paa steenen, ellers haver er spurt om mercke imel: disse tvende parterne Erklærede ej at have noget Vidnet videre at tilspørge.

2: Vidne, Helgie Gul(lacksen), boendis paa Mølster Teigen, gaml: 72 Aar, vidnede at omtrent for 50 Aar siden gick , og da gick et Men/n/iske for ham,

1737: 48 (Merkn: Bladnummeret 47 manglar, men ingen blad er vekke. I den scanna utgåva fortset numra med 47a istadenfor 48a som her. Denne forskyvninga held fram heilt til blad nr. 73, der det er 2 blad med nr. 73)

1737

mens, om det var en mand, dreng, eller hvem det var, ved Vidnet icke, thj hand Kiente ham icke, sam/m/e Men/n/iske viste Vidnet en steen og sagde at det var mercke imel: Lille Rockne og Wælle, sam/m/e steen hand kand gjøre anviisning paa inu!! (endnu), og var der den tiid ingen paatalle om den Teig. parterne tilstoed ej noget at have Vidnet at tilspørge.

Contra Citanterne tilkiende gav at det Vidne Sverqve Lille Ree var ankom/m/en, og som hand tillige med de tvende Vidner Asgrim Ericksen og Olle Tvetø skulle a(flægge) Vidne paa Een mands ord, at de da under et kunde blive afhørte for tiiden at forkorte. Eedens forklaring blev Sverqve Lille Ree forrelæst, og formanet sandhed at vidne. dernæst aflagde de trende Vidner hver for sig derris Vidnesbyrd, først

Asgrim Ericksen, tienende paa gaarden Tøen, gaml: omtrent 56 Aar, vidnede at hand tiene Sal: Michel Houge udj 2 Aar, og j den tiid Reiste hand en gang med \sin/ huusbonde op igienem støllen, da sagde Sal: Mickel, her \skulle være/ {er} mercke imel: Lille Rockne og Wælle, og at der laa 3 steene efter hinanden som skulle viisse j Svarte berg, formeente inu!! (endnu) at Kunde gjøre anviisning paa sam/m/e 3 steene. Viidere veste hand icke.

3: Vidne, Olle Størcksen, tienende hos sin moder paa gaarden {paa gaarden} Tvetø, gaml: 23 Aar, vidnede at have hørt af Sal: Mickel Houge sigge at der stoed en steen v(ed) støllen, og den skulle være merckesteen imel: Wælle og Lille Rockne, her om hand sagde at ville gjøre anviisning, og ellers sagde at Sal: Mickel, da hand talte om (mercket), var hand 90 Aar gaml: og hafde boet stedse paa (gaarden), (og hafde) sin støels Vei omkring {disse} \dette/ mercke{r} eller med det. hafde sagt til sin søn at hand skulle {hafde} til øfrigheden det hands fadder hafde (brugt) gaard j 77 Aar. Videre hafde hand icke at forklare.

4: Vidne, \vidner/ efter Sal: Mickel Houge; Naufnl: Sverqve Baarsen, boendis paa Lille Ree, gaml: 38 Aar, vidnede at have hørt af bem:te Sal: Mickel Houge, at mercke steen hiem/m/en forre Hatle støllen, og den s(kulle være) mercke imel: Wælle og Lille Rockne, (men tilstoed at hand) Kunde icke gjøre anviisning paa sam/m/e. Videre veste hand icke at kunde forklare, al(ligevel) og stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

5: {Hoved} Vidne, Knud sen, til huuss paa Gaarden Nestaas, gaml: ?? Aar, vidnede at have af Sal: Mickel Rogn \hørt/ sigge at mercke steen hiem/m/en for Hatle støllen den var mercke imel: Lille Rockne og Wælle,

mens Vidnet kand ej giøre anviisning paa sam/m/e steen, sagde ellers at have hugget tøm/m/er for 31 Aar siden udj den omtvistede skoue teig \j Førre/ med Lille Rockn[e]s manden, og det udj Sal: Olle Ellefsen {s tiid} Wælle[s] tiid, mens om Lille Rockn[e]s manden hafde Sal: Olle Wælle[s] tilladelse at hugge der eller icke, veste Vidnet {icke} ej, dog hørde hand ingen tvestighed imel: dem. som ingen af parterne hafde at tilspørge Vidnet, saa stadfæstede hand sit udsiggende med Eed og opragte fingre.

Citanten lod tilførre, det hand tilstoed at Lille Rockne ejede Førre, altsaa kunde hand og hugge tøm/m/er j Førre, saasom begge gaarder ejer sam/m/e stæd, mens Lille Rockne ejer ej saa vit som hand nu vil bruge.

6: Vidne, Anbiørn Larsen, boendis paa gaarden Gree, gaml: 77 Aar, vidnede at hand for 36 Aar siden efter Sal: Niels Lille Rockne tilladelse hafde flæcket næver under allemands Veigen, og sal: Olle Wælle hafde hiulpet (ham det) paa hæsten, sagde at kand giøre anvisning paa det stæd der hvor hand har flæcket næver, ellers haver Sal: Niels Lille Rockne viist ham en steen som hand formeente var merckesteen imel: Rockne og Wælle, ... hand sagde det icke ganske sickert saa at være. Vidnet sagde at kunde giøre anvisning, ... er det 36 Aar siden hand var der, hørte ingen (tvisti)ghed den tiid, mens vel hørte siden at bægge (parter) var til Tings om disse mercker, dog ved icke (hvad Dom) afgick. sagde Ellers paa Hoved Citantens tilspørsel at hand, Vidnet, er beslegtet til Anders Lille Rockne udj fierde leed, og til Torgier Lille Rockne udj leed. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev paaRaabt det

7: Vidne, Snare Naesen, boendis paa Espeland, gaml: ?? Aar, vidnede at \hand/ tiente i sine unge Aar næste Anbiørn Gree da hand fleckede næverne og (Sal: Olle) Wælle hialp ham dem paa hæsten, mens (kunde ej) giøre anvisning paa de stædder, ej heller (veed om noge)n mercker, dog hørte hand icke andet end imel: Lille Rockne og Wælle, ej heller var j den Teig som parterne nu tvistes om fleckede næverne, eller det var oven Da ingen af parter: hafde videre at tilspørge Vidnet, stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

8: Vidne, Olle Asbiørnsen, boendis paa gaarden Himble, gaml: 78 Aar, vidnede, at hand for 40 Aar siden tiente sal: Niels Rockne, som var fadder til Anders Rockne, {det} og det udj 8 Aar, og j den tiid hørte Vidnet ofte af mange folck sigge, d(em) kand hand icke {v}\m/indes nogen at naufn give, det mercke imel: Lille Rockne støls hauner og Wælle støls hauner var af Fossen j Kolgrove houe, der fra j Hofden, og j Førre, og var hand ofte paa disse støls hauner den tiid hand tiente paa Lille Rockne, mens aldrig hørte hand at der var nogen mercke steene som sal: Niels Lille Rockne vilde Kane sig til, dog sagde hand at Niels brugte som/m/e tiider uden for det mercke, ... sagde sig at kunde giøre anviisning paa disse mercker hvor om nu er forklaret, sagde ellers efter Contra Citantens spørmaal, det hand ej paa den tiid hørte nogen tvistighed imel: Lille Rockne og Wælle manden, mens vel hørte siden, efter at de var til Tings om {disse mercker} \nogen/ bracke staur, ellers haver \hand/ hugget i den/n/e omtvistede teig for sig selv efter sal: tilladelse. parterne Erklærede ej noget Vidnet videre at kunde tilspørge.

9: Vidne, Olle Nielsen, vær(t hos) hands søn paa gaarden Lille Rockne, Naufnl: Torgi(eld?) (Torgier?) Olsen, som er Contra Citant her j Sagen. Hoved Citanten Pr[o]testererede imod dette Vidne, at hand (er en) Partisk mand og vil vidne med sin søn som er Contra Citant{en} j sagen, paastoed det hand som Vidne (ej kand blive) antagen. Hr: Capitain Nordahl paa sin Principals Veigne lod tilførre, at som \Olle/ Lille Rockne værret

Leilending paa gaarden Lille Rockne ingen jord Eiere der af, ej heller beslægtet ten, og her for den/n/e Ræt tvistis om Lille Rocknes tilhørende Eiendom, dette indstevnte mende, saa formeente hand, at det var, j det øfrige er det noget som Rættens b.....de paa, saasom hand formodede ved sag(ens slutning) at det blev at Observere hvor vit sam/m/e bliver at ansee. Hoved Citanten sig Rættens Kiendelse.

Eragtet.

..... udviisser, det Henrick Miltzou ej er stevnet af Ellef Olsen Wælle for{dj hand haver skullet} paa Hoved Citantens Eiendom, mens (alleene er indstefnt) til Vederfølge, der imod er vare af Hoved Citanten tiltalt hands Eiendom: udj Sagen

1737: 49b

1737.

Opsiddere Anders Nielsen og Torgier Olsen stevnet Contra, og saavel Procederet Offentcive som Defencive, til den Ende indkaldet mange Vidner, hvor iblandt de haver stevnet Olle Nielsen, som er Torgier Olsen[s] Fader og Anders Nielsens broder: da som Lovens 1 B: 13 C: 17 art: befahler det saadan/n/e villige Vidner ej skall ansees, med mindre ingen anden kand havis, og dog \ickun/ udj Drabs og Volds sagger: nu erre her mange Vidner af Contra parterne indstevnte, disuden er det hvercken Drab eller Wolds Sag: \alt/saa seer {ej heller} Rættens icke det Olle Nielsen udj sin søns og broders sag som Vidne kand Admitteres.

8:!! Vidne, Torgier Baarsen, boendis paa gaarden Rioe, gaml: 46 Aar, vidnede at hand for 5 eller 6 Aar siden gick igien/n/em skouen med Sal: Endre Tæsdahl, da siunede hand Vidnet en steen som staar selv tredie, og da sagde sal: Endre at de kaldede den en mercke steen, og saa langt Regnede, eller Kanede, Lille Rocknes mændene, mens om de mercker Kolgrove houen, Hofden eller Førre kand Vidnet ej mindes at den sal: mand nogen tiid haver talt om, mens paa steenen kand hand gjøre anvisning: Hoved Citanten tilspurte Vidnet om hand er beslægt med Contra Citanterne. Resp: ja, med To[r]gier Olsen er hand beslægtet udj andet og tredie leed, mens icke med Anders. Qvest: hvorleedes Vidnet kand sigge (at være) beslægtet med Torgier Olsen og icke med Anders Nielsen, da dog Torgiers Fader er broder til Anders. Resp: Torgier Olsens Moder e barn med ham. Qvest: om icke Vidnes (Fader?) og Torgier Olsens huustrue er beslegtet. Resp: jo, de ere udj slægt sam/m/en, mens hand (kand icke) sigge hvor nær de ere beslægtet. parterne ærklærede ej noget dette Vidne at kunde tilspørge.

9: Vidne, Hermun Henriksen, boendis paa Gaarden Rioe, gaml: 48 Aar, vidnede ne og var med den tiid de saa steenen. at have hørt da den bracke stouer var var tvestighed til Tinge, mens om es icke veste hand icke, Hoved Citanten tilspurte dette Vidne om hand er beslægtet med (Rockne) mændene. Resp: ja, hand var {Søskende}

1737: 50

1737.

{Barn} \j andet og tredie leed/ med Anders, og j tredie leed med Torgier, disuden Vidnets Koene[s] broder fadder!! (fader) til Torgier sin Koene. parterne sagde ej noget Vidnet at kunde tilspørge.

som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rættens ophævet til j morgen.

Den 5te Octbr: forføyede Rættens Persohner [sig] med de j gaar afhørte Vidner hen til den omtvistede Teig for at see den anviisning som Vidnerne hafde at gjøre, hvor med dagen

hengick: og som det er hellig aften og intet videre kand forretages, saa/ saa!! haver Vidnerne at møde paa Mandag, som er d: 7 Octbr., derris aflagde forklaring at beEedige.

Mandagen d: 7 ditto blev Rættten atter betiendt paa (Gaard: Wælle) med foranførte Laug Rætt udj nest forregaaende Sag,

og som Contra Citanternis Vidner efter Hoved Citantens paastand, først hver for sig blev forretaget til at gjøre anvisning paa den af dem udj derris aflagde Vidne forklarede merckesteen, saa bliver først med anvisninger med omstændigheder her at anf(ørre), og Eenhver af dem for sig udj Eed tagen.

Vidnet Berge Larsen Gierald gjorde anvisning (paa en) {mercke} steen som Lille Rockne opsiddere K(annede?) dem, som var tvende steene, stoed imod ½ allen jorden ved sidden af hver andre, liddet oven forre (Kiør)sel Vejen. hands aflagde Vidnesbyrd blev ham forrelæst, og stadfæstede hand sam/m/e med Eed og opragte fingre.

Vidnet Hellige Gullacksen Mølster Teigen gick lunge og lette, (og meente) at steenen skulle staa ungefær paa det stæd hand var, mens Kunde icke gjøre anvisning der paa, hands aflagde Vidnesbyrd blev ham forrelæst, og stadfæstede hand sam/m/e med Eed og opragte fingre.

Vidnet Asgrim Ericksen Tøen, anviiste tvende meeget stoere (steene) som laa en paa hver sidde af K....., men sagde hand Kunde for Alderdom (icke sigge) om den tredie steen var oven eller (needen for) disse, sagde derhos, det hand mindes at der stoed en birck ved den Eene (steen, men gjorde) saa anviiisning paa en afhuggen ved sidden af den steen som ligger Kiørsel Veien, gick saa lunge faldt første anvisning og (giorde saa anden) gang anvisning paa tvende field steene, som

1737: 50b

1737.

Tæt ved hinanden, noget nær ved de tvende steene som Lille Rockne \opsiddere/ kalder mercke steen: hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Olle Størcksen Tveto gjorde anviiisning paa de tvende steene som Lille Rockne opsiddere kalder mercke steenen, hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Anbiørn Larsen Gree \giorde anviiisning der hvor h/an/d hafde flæcket/, gick lunge og søgte, endelig gjorde anviiisning paa en meeget stoer steen som laa oven paa marcken, sagde den at være mercket imel: disse tvende gaarders stølle, ... saa lunge og litte frafaldt første anviiisning, gjorde saa anden gang anvisning tvende steene som Lille Rockne opsiddere kalder mercke steen {e}. hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Olle Asbiørnsen Himble, gick ligge paa at staa kaldet Kulgrove houen, anviste (Grotle) Fossen nedenforre, sagde at det gick fra Kolgrove houen og op j et stoert berg som hand (sagde) at være det som kaldes Kingshofden, der fra op j Førre, som hand viste did at ligge oven(forre) hofden, eller Kingshofden, hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Torgier Baarsen Rioe (ligge som med) anvisning paa de steene som om forr.... af ham, var tvende steene staaendis den, og er de steene som Lille Rockne (opsiddere) kalder mercke steene, hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Hermun Henricksen Rioe ligge som (med anvisningen,) hands aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

1737: 51

1737:

Contra Citanterne Replicerede, at som det Vidne Ana Hermunsdatter, værende hos hines børn paa gaarden Rioe, \er/ {og} siug og sengeligendis af Alderdom og svaghed; og her icke findes tvende ubeslægtede Laug Rættismænd som hines forklaring kand anhørre, untagen de Laug Rættis mænd som Rættens beklæder: da som den Gaard Rioe er en fierdings Vej her fra, saa var de begierede at nogle udaf Laug Rættens vilde gaa der hen for at anhørre hines udsiggende: Den/n/e af Contra Citanterne gjorde paastand blev af Rættens vedtaggen, og var de trede Laug Rættis mænd, Naufnl: Stephen Ronved, Holgier Ullestad og Anders \nedre/ Rioe, udj bægge parters oferværelse og afhørte sam/m/e Vidne; som forklarede under Eed at være 80 Aar gaml: opfosteret paa Lille Rockne fra ungdom af intil hun blev gift, (og) ofte at have hørt at der var tvende steene h(in?) sides hinanden, som stoed her hiem/m/e for Ha...., hvilcke skulle verre mercke imel: Wælle og (Lille) Rochne støllene, sam/m/e mercke skulle visse op (j det?)te berg, mens hun kunde icke efter saa mange Aars forløb gjøre anvisning.

Hoved Citanten lod tilføre, det de Vidner, Naufnl: Lars Ree, Torgier Olde og Gullack Himble, som udj sagen er indstevnt derris Vidnesbyrd at aflægge, nu møder, altsaa paastoed de Eedelig afhørte, paa det de j morgen med (de andre?) afhørte Vidner, om merckerne kand gjøre anviisning. som Vidnerne Comparerede blev Eedens forklaring den/n/em forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

Vidnet, Lars Joensen, boendis paa gaarden Lille Ree, 31 Aar, vidnede (at have hørt) af hands Fader Sal: Joen Sverqvesen, (at merckerne imel: Lille Rockne og Wælle støllene (skulle gaa af) Fossen, j Kolgrove houen, j Hofden, (og op j Førre), sagde ellers at kand gjøre anvisning (paa de mercker), og at hand for 4 Aar siden og opsiddere tilladelse har hugget

.....

1737: 51b

1737:

Omtvistede Teig. parterne Erklærede ej noget dette Vidne at kunde tilspørge.

Vidnet Torgier Tronsen, boendis paa gaarden Olde, gaml: 37 Aar, vidnede at have hørt af Wælle Ejere og opsiddere at mercket imel: disse tvende gaarders støller, gick af Fossen, j Kolgrove houen, Hofden og j Førre, mens kunde ej gjøre anvisning, saasom de ej for ham er bleven anviiste, ellers tilstoed at hand og hands stiffader Sal: Knud Gielland {efter} \...../ (Wælle?) Ejere og opsidderis tilladelse har hugget i den/n/e skou, mens om de huggede paa Wælle eller Lille Rockne Eiendom, ved Vidnet icke, saasom ingen hafde hvist!! (vist) ham merckerne. som ingen af parterne hafde at tilspørge Vidnet, saa stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Vidnet Gullick Larsen {øfre}, boendis paa Gaarden øfre Himle, gaml: 76 Aar:, blev syg for Rættens, saa hand ej kunde aflægge sit Vidne:

som det var seent paa aftenen, saa blev Rættens ophævet til j Morgen.

Den 8 Octbr: blev Rættens atter betiendt:

hvorda førte Vidne Gullick Larsen øfre Himble, som var syg j aftes, j dag for Rættens Comparerede og aflagde sit Vidnesbyrd saaleedes. at have hørt af Sal: Haldor Qvitne, \som hand stoed j tieniste hos/, det Wælle (mænde)ne Kan/n/ede sig j Kolgrove houen, mens (Lille) Rockne hafde icke hørt, ej heller kunde sige, ellers sagde at Kunde gjøre anvisning paa Kolgrove houen, dersom hand hafde hands heel(se), mens nu er hand icke goed for at kom/m/e der for svagheds skyld. mens efter Sal: Haldor Qvitne for omtrent 21 Aar siden, {da} sagde Haldor sin \Haldorsen/ Qvitne til Vidnet, det hand skulle gaa ud, den/n/e nu omtvistede Teig, hvilcket hand (derefter) gjorde, og da kom Lille Rockne Manden Olle sen, som var Torgier Olsens formand, og tog øssen (fra ham).

Contra Citanterne tilspurte Vidnet om Fadder, hvad hands Naufn var. Resp: (sagde hans Naufn) var Knud nedre Qvitne. som ingen af parterne hafde Vidnet at tilspørge, saa stadfæstede hand sit udsigende

1737: 52

1737.

med opragte fingre.

Contra Citanterne Reserverede dem tiid til sagens oplysning at førre fleere Vidner: ellers Replicerede det de ofte og inu har tilbudet og byder derris Contra part forliig, for der med at forkorte ald process og Rætter gang som fattige mænd, der icke haver Raad og ævne den/n/e derris Rætfærdige Sag at udførre:

Hr: Capit: Nordahl paa sin Svogers veigne sagde, omendskiøndt at den/n/e Teig over 48 Aar har lagt og været under hands Svoger Henrich Miltzou[s] Eiendom, saa har hand dog tilRaadt Leilendingerne at tilbyde forliig, siden sam/m/e Teig ej kand importere det som disse fattige Leilendinger dem til armod paa process maa tilsætte for at Mentinere derris brug, hvilket hand yderligere ved et indlæg agtede at forrestille.

Hoved Citanten (lod til)førre, det hand begierede anstalt j sagen for at indstævne inu 5 á 6 Vidner, hvornæst hand vilde paastaa Dom.

Rætten forføyede sig ud til den omtvistede Teig for at ansee den anvisning som hoved Citantens Vidner agter at gjøre. først vedtog Rætten at ansee de tvende steene som Lille Rockne opsiddere Kan/n/er dem til, og (blev) sam/m/e optagen, mens som der icke fantes eller flindt under sam/m/e, saa blev de igien nedsat paa sam/m/e stæd og udj sam/m/e linie hvor (de forhen) stoed; dernæst ansaa vj de stæder hvor Hoved Citantens Vidner haver forklaret om, og gick alle ne hen og stoed paa det stæd som kandes (i Kolgrove) houen, \og ligger tæt ved almindelig veien/, hvorefter de gjorde anviisning paa (Grotle Fos)sen som løber needen forre, siden gjorde (de hver) for sig anvisning paa de øfrige stæder

(Vidnet) Peder Mickelsen Giersqval, gick op paa field eller hou, Kaldet sam/m/e Kingshofden de Rætten der fra op j et andet field staaende oven for tvende hvide flecker sam/m/e stæd hand sagde at være det stæd (hands) forhen aflagde Vidnesbyrd blev ha(n/n/em forrelæst). Contra Citanterne tilspurte Vidnet (om hand) hafde hørt af andet mercke end som haver giort anvisning paa. Resp: ja, (hand hafde) hørt at Lille Rockne mændene er ud \til en steen, hvilcken hand kand gjøre anvisning paa/, mens ellers hørt at giort anviisning paa var

1737: 52b

1737:

som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa Eedfæstede hand sin gjorde forklaring og anvisning med Eed og opragte fingre.

Vidnet Knud Mickelsen Rogn gjorde anvisning paa det stæd Kaldet Kolgrove houen, som ligger ved den almindelige Vej: hands forhen gjorde forklaring blev han/n/em forrelæst. som ingen af parterne videre hafde at tilpørge Vidnet, saa stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Vidnet Anders Larsen Gieralstveten gjorde anvisning paa Kolgrove houen, ligesaa paa det field kaldet Hofden, der fra hand siunte Rætten udj nogle fuhre staaende \...../ for Hoften!! (Hofden), sam/m/e hand sagde at være Førre. siden ingen af parterne hafde at tilpørge Vidnet, saa blev hands forhen aflagde forklaring for han/n/em forrelæst, hvilket hand stadfæstede med Eed og opragte fingre.

Vidnet Tøralde Ericksdatter gjorde anvisning lige som første Vidne, sagde ellers at (hafde hø)rt af mange folck sige, det Lille Rockne mændene (Kanned)e dem til en steen, mens hun

kunde icke gjøre anvisning derpaa. hinds forhen aflagde forklaring blev hinde forrelæst, hvilket hun alt med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Vidnet Knud (Haldorsen) nedre Qvitne gjorde anvisning lige som (første Vidne); ellers sagde at have hørt det Lille Rockne mændene har villet Kan/n/et sig længere ud til en steen som de kaldede mercke steen: hands forhen aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst: og stadfæstede hand sit udsigende og anvisning med Eed og opragte fingre.

Vidnet Knud Jørgensen øfre Qvitne gjorde anvisning (lige som) første Vidne, ellers sagde at have tiendt Citantens (Far)Fader Sal: Ellef Wælle for omtrændt 37 Aar siden Vidnet med ham, udj den/n/e omtvistede Teig, (da sagde Sa)l: Ellef til Vidnet /: og siunede ham en steen :/ (hvilcken) Lille Rockne Kan/n/e sig til, sam/m/e steen Vidnet (sagde at kunde) gjøre anvisning paa, \uagted/ {omendskiøndt} hand (tillige med) Rættens middel haver været der. hands (forhen aflagde) forklaring blev han/n/em forrelæst, (og stadfæste)de hand sit udsiggende og anvisning med Eed og opragte fingre.

Vidnet Knud sen re Qvitne gjorde anvisning ligge (som første) Vidne: hands forhen aflagde forklaring (blev hannem forr)elæst, og bekræftede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

1737: 53

1737.

Vidnet Tosten Ericksen Færre gjorde anvisning ligge som første Vidne: ellers sagde at have hørt af mange folck sigge det Lille Rockne opsiddere vilde Kane dem lenger ud til en steen, mens kunde icke gjøre anvisning paa sam/m/e. hands forhen aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst, og Eedfæstede hand sit udsigende med opragte fingre.

Vidnet Inger Endre datter Lille Rockne gjorde anvisning paa en stoer fi..... steen som laa oven paa jorden noget nær den første steen som Contra Citanternis {første} Vidne Anbiørn Larsen Gree hafde gjort anvisning paa. \Hoved/ Citanten Replicerede, at som dette Vidne hafde hans Contra part Torgier Olsen til ægte, saa forlangte hand ej det hun hinds Eed skulle aflægge.

Vidnet Lars Siursen Sættre gjorde anvisning som første Vidne: sagde ellers at hand omtrændt for 19 Aar siden følgde med Sal: Endre Tæsdahl langs den Vej som gaar igiennem Teigen, da siune[de] hand, Vidnet, en steen som hand sagde Lille Rockne Kanede sig til, mens sam/m/e Endre Tæsdahl sagde derhos, at det var icke saa: Vidnet tilstoed at hand og hands huustrue vare beslægtede Contrapart: hands forhen aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst; og Eedfæstede hand sit udsigende og anvisning med opragte fingre.

Vidnet Endresen Gree gjorde iligemaader anviiisning som første Vidne: sagde ellers at hands Sal: Fader hafde hørt det Lille Rockne opsiddere vilde Kane sig (ud imod), hands forhen aflagde forklaring blev for hannem oplæst, hvorpaa hand, Vidnet, aflagde Eeden. tilstoed(s) huustrue er hands, Vidnets, stifmoder, og at C(ontra par)ten Torgier Olsens Huustrue Inger Endresdatter er hands Søster.

Vidnet Jorandt O(Isdatter) gjorde anvisning ligesom alle foranførte Vidner (om) Gratle Fossen og Kolgrove houe, mens icke paa (andre) stæder: hinds forhen aflagde forklaring og anvisning Eedfæstede hun med opragte fingre.

Vidnet Lars Joensen Lille Ree gjorde anvisning som første Vidne paa Gratle Fossen, Kolgrove houe og Hofden, der fra han viste op j et berg udj som stoed strax ved den tørre fuhre oven, hvor paa de andre Vidner haver giordt (anvisning), ... sagde at være det stæd som kaldes F....., (hands) forhen aflagde forklaring blev hannem forrelæst, hvilcken hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

1737: 53b

1737.

Afsagt.

Sagen gives Rum efter Hoved Citantens paastand, paa det hand kand udj sagen indkalde fleere Vidner: Og kand til Rættens samling nu ej nogen vis dag Determineris, formeedelst Hardanger Høste Tinge allerede ere beram/m/ede, og Wosse Høste Tinge følger strax efter: mens skall naar Fogden det tillader, dagen og tiiden parterne j Lovl: tiid blive tilkiendt; imidl: tiid haver Hoved Citanten Ellef Olsen, følgelig Kongl: Allernaadigste anordning, at lade forfatte en Afritzning over disse tvende gaarders støels marcker, som inden Rættens kand worde efterseet, for derom at høre parternis udsiggende, da videre med Sagen skall omgaaes Lovgemæss.

Ao: 1737, d: 16 Octbr: blev paa **Gaard: Wiig j Jondals Kirge!! (Kircke) Sogn og Tinglau, Hardanger Fogderie, holdet et Almindel: Høste, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættens betiendt med efterskrevne Eedsorne Laug Rættis mænd, Naufnl: Fladebøe, Olle ibdm:, Olle Nielsen Bache, Sale(mon) Ovestad, Joen Qvale, Iver Samland, Lars en, Iver Larsen Houge, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Johannes sen Wiig og den Tingsøgende Almue.

hvorda først blev publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og andre øfrigheds befahlinger, som er.

1: Forord: anlangende Delinqventers henrettelse og deres henrættede Legemes begravelse, af 9 Aug: 1737.

2: Forord: anlangende hvorleedes Auctions Salarium af goods, Tienders og andre deslige Forpagtninger skall betalles, af 19 Julij 1737.

3: Patent ud \som formedelst/ {om} den forhen udj Polen grasserende (smitsomme) sygdom ere gjorde, mod de fra Dantzig an(kommende) skibbe, skall være ophævet, af 9 Aug: 1737.

4: at Messing og Messing Traad icke (maa ind)førris j Riigerne, og at gaml: Kaabber (Traader? icke) af Riigerne maa udførris, af 12 Julj 1737.

5: angaaende den udj Køb:haufn oprettede Vexsel og Laane Banqve, af 8 Martj 1737.

6: Stiftambtmandens ordre, at det forbud mod Ha[r]dangernis Tilførsel

1737: 54

1737.

Til Kongsberg af talg og videre, skal være ophævet, af 5 Septbr: 1737.

7: Stiftambtmandens Placat om de Allernaadigste beskickedes Forstmestere, at skall tage alle skoue j øyesium, af 23 Augustj 1737.

Hellige Helligsen Qvalvigen fremstoed for Rættens og Kundgiorde at hand ved Stevne Vidnerne Amun Helligsen og Torbiørn Joensen indre Qvalvigen med mundtl: Stevning {her} til dette Ting, tiid og Stæd Lovl: haver ladet stevne Iver Larsen Samland, Dom at liide fordj hand imod Citantens vidende og uden Citantens forlov haver taget Citantens hæst, Reedet og Kiørt med den, sambt at lide dom til Processens omkostning.

den indstevnte Iver Larsen Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet for sagen med 14 daggis varsel for sin boepæll, mens sagde derhos at hand ej var hiem/m/e da Stevningen blev forkyndt for hands huustrue: ellers sagde ej at kunde tilstaa den af Citanten ofver ham gjorde beskyldning, mens at hand, Citanten, sam/m/e skulle bevise.

Citanten Replicerede, det hand udj Sagen har indstevnet følgende Vidner, Naufnl: Johan/n/es Olsen Samland, (Sam)son Larsen ibdm:, og hands Contrapart sam/m/e Vidner at anhøre.

af de indstevnte Vidner møtte ickun Johan/n/es Olsen Samland, som, efter at Eedens forklaring var han/n/em forrelæst, med Eed og opragte fingre vidnede, at være boendis paa gaarden Samland, og at være gaml: 50 Aar: at hand nogen tiid f..... hafde seet det Iver Larsen Samland kom og hafde stav veed paa Citantens øg (: eller hæst :) (og) hafde Vidnet ej seet det Iver Larsen hafde Re(edet eller) Kiørt Citantens øg. videre kunde hand ej o(m Sagen) forklare. parterne Declarerede ej videre at have dette Vidne at tilspørge: den indstevnte Iver Larsen Samland Replicerede, det hand til s.... Citantens øg til at Reie nogle ste.... veed hiem med.

Citanten lod tilførre, (at siden) hands Contra part selv haver tilstaaet, saa paastoed h/an/d, Citanten, at den indstefnte maatte vorde afstraffet, og at hand, Citanten, (tilfunden Processens) omkostning skadesløs.

Sagen (blev derefter av parterne) inden Rættten forligt og afgjort (saaleedes at) Iver Larsen betaler Citanten udj Processens omkostning ?, hvorimod Citant: frafalder ald and(en søgning).

Fogden Continuerede med skatternis (oppebørsel), hvorforre ej videre j dag (blev forretaget).

1737: 54b

1737.

Den 17 Octbr: blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd.

...er Bergiesen Svaasand udgivene bøssebrev med Contra Revers, af 16 Octbr: 1737. til Samson Brattebøe, Berge ibdm:, og Aad ibdm: paa en skouge Teig tilhørende gaarden Svaasand, blev lest.

Laug Rættis mænd som Rættten skall betiene udj tilstundende Aar 1738 bleve opnæfnte og ere følgende, Ole Joensen Berje, Niels Oudestad, Peder Oudestad, Joen Guntveit, Lars Toersen underHougen, Siur Breche, Salomon Wichene og Tollef Pedersen Tørvigen.

Fogden lod inden Rættten oplæsse og Examinere de sædvanlige beviisser som henhører til hands allerunderdanigste Regnskabers aflæggelse, sambt dette Aars skatte Restanse, og som ingen hafde noget imod (dett)e at siige, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættten ophævet.

Fredagen d: 18 Octbr: blev paa **Gaarden indre Aalvigen. beliggende j Østensøe skibbr: og Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, holdet et Almindelig Høste, Sagefalds Ting og Skatte Ting**, og blev Rættten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: M....., Iver Birkeland, Torbiørn ibdm:, Knud veet, Siur Moe, Torbiørn Soldahl, Nae Berge og r Berstøe, ofverværende inden Rættten Fogden Andreas Hejberg, og udj Lensmanden (Olle) Berven, som er syg og sengeligende, hands stæd Hermund Olsen, med den Tingsøgende Almue.

hvorda først blev allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Høye øfrigheds ordre, som findes Extraheret paa folio 52 og 53:

Skifte brevet af 16 Octbr: 1736 efter Sal: Maritte Chrestians datter, blev læst, derudj befunden Jordegoeds at være hende tilhørende 1 ½ Løb smør med bøxsels, herlighed udj gaarden Walland, som var Wurderet 1 Rd: marcken, blev udlagt til Arvingerne, neml: Enckemanden (Samson) ...iursen 3 Spand, Abbellu Samsons datter 1 pd: 3 mrk: Randi Samsons datter 1 pd: 3 mrk:

..... (Gelm)uydens udstæde bøxsels brev med Revers, af ?? 173?, til Ole Olsen paa 1 Løb 3 ½ Sp: smør stensøe, blev læst.

1737: 55

1737.

Lars Siursen Norrem fremstoed for Rættens og Kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Ole Jacobsen Norrem til at fremvisse sine adkomster til 5 Spand smør \mindre ? mrk:/ udj gaarden Norrem, som hand, Citanten, formeener til Oddelen at være beRættiget.

den indstevnte Ole Jacobsen møtte, vedtoeg at være Lovl: stevnet til j dag, declarerede det hand (ingen) adkomster fremviste her, mens naar hand blev kaldet til Aastædet og Citanten da fremviste hvad (Rætt) hand hafde til gaarden, da vilde hand, Comparenten, fremvisse de Adkomster hand hafde, og naar kunde staa ved magt, da kunde de faa godset som hafde solt ham, Comparenten, sam/m/e.

(Citanten) Replicerede, at eftersom Comparenten her (ej vilde frem)visse sine Adkomster, saa vilde hand, Citanten, Sagen indkalde til Aastædet, og altsaa frafalt Sagen.

Fogden Continuerede med Skattemis oppebørsel (og betaling), hvorforre ej videre j dag blev forretaget.

Den 19 ditto blev Rættens atter betiendt, er passeret.

Tron Larsens udstæde bøxsels brev med Revers, af ?? 1737. til Philipus Holgiensen paa 1 Løb udj gaarden indre Alvigen, blev læst.

De Laug Rættis mænd som Rættens skall betien/n/e tilkom/m/ende Aar 1738 blev opnæfnt og ere følgende, Naufnl: Lars Moe j Stensdahlen, ... øfre Birckeland, Siovat Netteland, ... sen Steene, Siur Soldahl, Siur Ho(versen), Ole Ols: Rycken, og Lars Fraastad.

Fogden lod inden Rættens Examinere og oplæse de sædvanlige beviisser som henhører til hands allerunderdanigste Regnskabers aflæggelse, sambt dette Aars skatte Restance, og som ingen der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkommet.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der ville gaa j Rætte, altsaa blev Rættens ophævet.

Mandagen den 21 Octbr: blev paa **Gaarden Utne med Kingservig skibbr: [og Tinglaugs]?** **Almue holdet et Almindelig Høste, Skatte og Sage falds Ting:** og blev Rættens betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: aas, Lars Tronæs, Tron

Huuss, Johan/n/es, ..., Lars Buu, Lars Mokestad og Olle, ofverværende inden Rætten Fogden Andreas Hejberg og Lensmanden Torgiels House, og Tingsøgende Almue;

blev først Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaad: Forord: og Høy øfrigheds ordre, som findes Extr: paa fol: 52 og 53.

1737: 55b

1737

Hellie Monsen Hambre af Røldahl Kircke Sogn, viiste fællen af en gaml: Biørn som var skut for 8 dagge siden, paa Comparentens Eegene grund, og blev skudet han/n/em af Fogden betalt med 2 Rd:r.

Skifte brev af 19 Julij 1737 efter Guro Knudsdatter, blev læst, og er derudj befunden jordegoeds j Gaarden Seim, beliggende j Røldahlen, ½ pd: smør med bøxxel og herlighed, Wurderet for 12 Rd:r, som er udlagt til Arvingerne, neml: Enckemanden Anfind Tofte 6 mrk: Maritte Anfinds datter 2 mrk: Kristj Anfinds datter 2 mrk: og Maritta Anfinds datter 2 mrk: med bøxxel og herl: efter andeel.

Hellie Monsen Hamre paa Knud Levsen Horrej[s] veigne stoed j Rætte, efter forrige tiltalle til Barbra, Sal: Odd Horrej, og paastoed Dom udj Sagen;

Paa indstevnte Encke Barbra[s] veigne møtte for Rætten hindes Søn Aasmun Aadsen, tilstoed efter forrige løfte (ej) at have stevnt Vidner j Sagen, siden hand ter om oddels Rætten til gaarden, hvor under et huussmandsPlats ligger, til førstkom/m/ende Tocke Tisdag, at førre trætte paa Aastædet. ellers tilstoed at være hands Modder Lovl: af dette hussmande Plats er udmint og opsagt.

Citanten Paastoed Dom udj Sagen til Eiermandens indRøm/m/else.

J denne Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

Eftersom Comparenten Aasmun Aadsen, som er søn til Encken Barbra, Sal: Odd Horrej, Selv for Rætten haver tilstaaet at hands Moder Lovl: er udmindet og udsagt, at fravige den plats hun beboer, beliggende under Knud Levsens Gaard og Eiendom. Saa Kiendis for Rætt, følgelig Lovens 6 B: 14 C: 6 art:, bør Barbra, Sal: Odd Horrej, at fraviige sam/m/e hussmande Plats, og gjøre tompften Røddig en, inden 15 dagge under Adfær efter Loven.

(Den 22 Octbr: e)r Rætten atter betiendt, er passeret som følger.

..... ousse stoed j Rætte og efter forrige tiltalle til sen Jaastad declarerede, at omendskiøndt, hands (Contra par)t ej haver efterKom/m/et sit her for Rætten (paa det) afvigte holdende Som/m/er ting gjorde løfte, (mens all)igevel, siden hans Contrapart nu er paa Reise, og altsaa ej kand møde her for Rætten, da begierede Citant: inu Sagen forflødt til nest forrestaaende Waar Ting, for (at) m/m/e om hands Contra part imindel:hed lle, og i mangel der af vil hand da gjøre sin j Rættesettelse.

Afsagt.

(Efter Citant:s) paastand gives Sagen Rum.

1737: 56

1737.

Haldor Johan/n/esen Biotvet stoed j Rætte og Kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast, til dette Ting, tiid og stæd, Lovl: haver ladet stevne Gunder Siursen B(uu) og Aamun Larsen ibdm., \Torbiørn Siursen og Iver Johansen/, Dom at lide for dj de udj i..... Aar ved derris Creaturer haver beskadiget Citantens Ager og Eng, hvilcken skade hand, Citanten, ved de mænd haver ladet Wurdere. og Endelig at erstatte ham, Citanten, processens omkostning.

Af de indstevnte møtte for Rættén Gunder Siursens \stev/Søn Torbiørn Olsen, som vedtog \Lowl:/ stevning. iligemaader Aamun Larsens Søn Lars Aamunsen møtte og vedtog Lovl: stevnemaal paa sin Faders vegne, tilstoed at derris Creaturer imod derris villie har gjort Citanten skade paa Ager og Eng, hvilcket de herefter skulle see at afværge.

Torbiørn Siursen Buu og Iver Johan/n/es: møtte, vedtog Lovl: varsel og tilstoed som de forrige at derris Creaturer imod derris villie har gjort Citant: skade paa hands Ager og Eng, den/n/e af Comparenternis Creaturer gjorde skade (blev) af Citanten og Comparent: anseet for 2 Rd:

(Parterne) bleve inden Rættén forEenede, saa de indstevnte (betalte) til Citanten skaden med omkostninger, tilsam/m/en 3 Rd:

Fogden Andreas Hejberg efter forrige tiltalle til Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs fordrede (Sagen) j Rætte.

den Indstevnte Iver Utne og Lars Tronæs Comparerede og lagde j Rætte en Copie af Stevnemaalet under 29 Julij 1737, hvor med de beviisser at have varslet Jens Larsen Lessøe, Sorenskriver j ne, tillige med hands huustrue Chrestine Marie Hejberg, som forhen haver haft Forrige Sorenskriver her j Fogderiet, Sal: Jens Fabritzius, t(il ægte), Contra Citanternis Vidner at anhøre, (om Stervboes Midler: og Endelig beviisser me.....ci attest at bem:te stevnemaal til til forkyndelse er afsendt. sam/m/e document er ord for andet som følger.

..... Comparenterne paastod Sagen forfløt til Sommer Tinget førstkom/m/ende \Aar/ 1738. paa naa warsel for Sorenskriver Læssøe (og huustrue) Chrestine Heiberg, og at Fogden at beram/m/e hvad dag og tiid Som/m/er Tinget for dette skibbr: tilstundende Aar 1738 skall (holdes).

Fogden lod tilføre, at hand icke andet end at protestere baade (imod de ind)stevntis Intention, at inddra(ge Sorenskriv)er Læssøe j den/n/e Sag, da \ h/an/d / venter Comparerer uden for sit Værneting

1737: 56b

1737.

foruden haver sin Regres til ham som de best ved og kand, saa og imod den begierte udsættelse, men paastoed Dom efter forrige Paastand til hans Kongl: Maj:ts høye Intrassis befordring.

Afsagt.

Det af Comparenterne Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs udj Rættén fremlagde Copie Stevnemaal af 29 Julj 1737. udvisser det {Contra Citanterne} \Comparenterne/ ej agter at drage Sorenskriver Jens Læssøe fra sit Værneting til dette {Vær} Ting, Dom \at/ lide, mens det ickun indkalder ham med huustrue Chrestine Marie Hejberg til Vedermælle, at anhørre de beviisser og Vidner som de agter at førre til Sagens oplysning, om og (hvo)rleedes de udj Skifte brevet af 27 Octbr: 1722 efter afgangne Leutenant Sal: Jan Davidsen von Flidts, dets pag: 50, som taller om Auctionens (Udra)ab til hvem {og hvorleedes} sam/m/e penge er bleven betalt. Og som den/n/e oplysning fornødentlig udkrævis forinden Dom kand afsigges; allerhælst det icke kand befindes af det ved Citanten deponerede Skifte brev af 27 Octbr: 1722 det Iver Olsen og Lars Torbiørnsen har befattet dem med noget af boens Effecter, langt

mindre sam/m/e skifte brev underskrevet, som dog skee burde følgelig Lovens ? B: 2 C: 15 art: saa Kiendis for billigt at den af Iver Olsen og Lars Torbiørnsen forlangte opsættelse til føstkom/m/ende Som/m/er Ting 1738. den/n/em bør s for Lovl: at indkalde De Sagen vedkommende til Vederfølge, da Eenhver skall vederfahris (hvad) de deel!! som Lov og Rætt medfører.

..... til... er tingets beram/m/else blev til den 25 og 26 Julij 1738.

.....sen Ringøen stode j Rætt som Svoger til sen Luttro, og kundgiorde det hand paa ens veigne ved Mundtl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Peder Olsen Jaastad {Dom at lide} fordj hand haver (beskyldet) Østensens Huustrue Magrette for tyveri, sam/m/e hinde at bevise, Dom at liide: til Vidner udj Sagen er indstevnet (Kn)ud Helleland, Jon Hougstvedt, Lars sen Willure. den indstevnte Peder Olsen

1737: 57

1737.

blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod mødde.

stevne Vidnerne Torgiel Larsen Housse og Jon Torgielsen ibdm: med Eed og opragte fingre Afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Peder Olsen udj hands Eeget paahør ved hands boepæll: ellers forklarede at bem:te Peder Jaastad er udj sin Lovl: Reise til Karsund.

Citanten paastoed at den indstevnte Peder Olsen Jaastad maatte blive paalagt Laudag til neste Ting.

Afsagt.

den indstevnte Peder Olsen Jaastad paalæggis her for Rætt at møde til førstkom/m/ende Waar Ting 1738, til Sagen at Svare.

Jacob Monsen yttre Alsager stode j Rætte og kundgiorde at hand ved Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne {Thomas} \Torbiørn/ Larsen yttre Alsager, Dom at lide {saavel} fordj hand haver hugget fuhre træer udj Citantens skoug, saa og at erstatte processens omkostning}. til Vidner udj Sagen er indstevnt Lars Gundersen og Iver Arnesen.

den indstevnte Torbiørn Larsen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde,

Stevne Vidnerne Torgield Larsen Housse og Sølfest Hel(liesen) Als(ager) med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaaleet at være Lovl: forkyndt for Torbiørn Larsen yttre Alsagers boepæll, og {som} det udj paahør at!! (af) en (HuusKone) som var der til huuss, tillige med Torbiørn Larsens farbroder Olle Torbiørnsen.

Citanten paastoed Vidnerne Eedelig Afhørt, siden de nu for Rætt Comparerer. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Lars Gundersen, boendis paa gaard: indre Alsager, gaml: 48 Aar; efter aflagde Eed vidnede at have Torbiørn Larsens gierde om hands næb(eager? at) være lagt til gierde 29 unge fuhre, som var (ungefæhr) ? faune lange, og var sam/m/e fuhre hugget i denne sommer: liggeleedes saa hand, Attestanten, udj Jacob Monsens skoug, Roden af 29 afhugne (unge) fuhre, som er afhugget j den/n/e som/m/er. Videre Kunde hand, Attestanten, spurrev!! og af disse unge fuhre og indtil gie(rdet hvor disse) fuhre vare slæbede eller Kiørt. (Sagde ellers at hand?) hafde icke seet Torbiørn Larsen j S..... (paa)hør tilstaaet at have hugget, (der)hos sagde at Jacob Monsen saa mange fuhre udj Hands

1737: 57b

1737.

Videre Kunde det[te] Vidne icke forklare, ej heller hafde Citanten noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Iver Arnesen, boendis paa Gaarden indre Alsager, gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed vidnede j alle maader ligesom Nest forregaaende Vidne. Citanten Replicerede det hand ej noget hafde dette Vidne at tilspørge, mens paastoed Laudag for den udeblivende Torbiørn Larsen.

Afsagt.

Den indstevnte Torbiørn Larsen yttre Alsager paalæggis her for Rættten at mødde til nest stundende Waar Ting Ao: 1738. til Sagen at svare: til sam/m/e tiid haver Vidnerne Lars Gundersen og Iver Arnesen for Rættten at møde: for at svare til hvis Torbiørn Larsen om de/n/e sag kand have den/n/em at tilspørge.

For Rættten fremstoed Chrestopher Hansen Aarhuus og kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Olle Larsen Age, Dom at lide fordj hand med ubeqvems skiolds ord haver overfaldet ham, Citanten, og endelig at svare processens omkostning, til Vidner udj Sagen er indstevnt Sogne Præsten her til gieldet, Hr: Niels Wiinding, og Lars Eidnæs.

den indstevnte Olle Larsen Age blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

stevne Vidnerne Torgield Larsen House og Joen Torgielsen med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Olle Larsen Age[s] boepæll udj hands Eeget paahør.

De indstevnte Vidner Hr: Niels Wiinding og Lars Eidnæs blev paaRaabt, mens møtte icke:

stevne Vidnerne med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Vidnerne i derris Eeget paahør og for enhvers boepæll.

Citanten var begieende Laudag.

Afsagt.

den indstevnte Olle Larsen Age forrelæggis Laudag at møde føstkom/m/ende Waar Ting til Sagen at svare, til sam/m/e tiid paalæggis de udeblivende indstevnte Vidner, derris Vidnesbyrd at udsige og oplysning at aflægge, da Een hver skall vederfahris hvad Rætt er.

Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg Kundgiorde her for Rættten paa Justitsens veigne, følgelig Sogne (Præstens a)ngivelse, til dette ting, tiid og stæd

1737: 58

1737.

Med Muntl: stevning vidnesfast Lovl: haver ladet stevne Olle Larsen Age fordj hand paa Ste: Hans dag nest afvigte førte tøm/m/er til Sagen: saa og fordj hand 4de Søndag efter Paaske førte Creaturer fra Odde, derom Vidner at anhørre, og endelig Dom at lide saavel for hands forseelse som til processens omkostning. til Vidner udj Sagen er indstevnt Christopher Eidnæs, {Anders Oppedahl, Guroe Tollefsdatter,} Lars Olsen Age, gaml: Olsen Age, og Peder Jaastad.

den indstevnte Olle Larsen Age blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

stevne Vidnerne \Torgield Larsen House og Jon Torgielsen ibdm:/ med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Olle Larsen Age for hands boepæll udj hands Eeget paahør, og for de udj Sagen indstevnte Vidner, Lovligen forkyndt.

Citanten paastoed at de Vidner som nu møder maatte blive Eedelig afhørte, og de udeblivende Vidner tillige med Olle Larsen Age paalægges Laudag til neste Ting.

Af de indstevnte Vidner møtte {ingen} ickun Christopher Handsen Eidnæs. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet sandhed at vidne: dernæst hand, Chrestopher Hansen, efter aflagde Eed vidnede, nu at være til huusse paa gaarden Eidnæs, gaml: 35 Aar, det hand Ste: Hans dag hafde møtt Olle Larsen Age, ved Kroge..... saa det hand hafde

nogle stocker tøm/m/er som hand (førde) til Sauen!! (Sagen), {der} og endelig sagde Vidnet at have (seet) bem:te Olle Larsen Age, 4de Søndag efter Paaske førte Cresturer fra Odde, mens hvor mange støcker det var, veste Vidnet icke at kunde sige, ellers sagde paa tilspørsel af Citanten at sollen var needgaaen, det hand saa bem:te tøm/m/er, saasom Vidnet, efter at h(and var kom)men hiem, saa sollen j fiællat. Citanten declarerede, ej videre at have Vidnet at tilspørge. Refererede sig ellers til sin forhen gjorde (j Rætte sættelse)

Afsagt.

Den indstevnte Olle Larsen Age forrelæggis Laudag til næste Ting at møde (og Sagen) at tilsvare; til sam/m/e tiid forrelæggis de udeblivende indstevnte Vidner Lars Olsen Age, gaml: Olsen Age, og Peder Jaastad, derris Vidnesbyrd at bærre under adfærd efter Loven.

Sogne Præsten Niels Wiindings udgivene bøssebrev med Revers, af 24 Septbr: 1737. til Mickel H. paa 20 mrk: smør udj gaarden Wintertun, blev lest.

1737: 58b

1737.

Sogne Præsten Niels Wiindings udgivene bøssebrev med Revers, af 24 Septbr: 1737. til Niels Asbiørnsen paa 20 mrk: smør udj gaard: Wintertun, blev lest.

Een ditto bøssebrev med Revers, af 11 Octbr: 1737. til Knud Oddesøn paa ½ Løb, 1 huud udj gaard: Sandvigen, blev læst.

..... Ormsen udgivene bøssebrev med Revers, af 20 Julij 1737. til Paal Jonsen paa 18 mrk: smør udj gaarden Odland j Røldahl. blev lest.

Major von Krogs udstæde bøssebrev med Revers, af 12de April 1735. til Svend Tvedte paa 6 mrk: smør udj Een Teig Kaldet Tvedte, blev lest.

Den 23 ditto blev Rættens atter betiendt.

Broder Møller begierede sine tvende sager, Contra Torkiel Aagre, forfløt indtil neste Ting, hvilket den indstevnte Torkiel Aagre samtøckede.

Afsagt.

efter bægge parter Eenstem/m/else forfløttes bægge sager indtil nest stundende Waar Ting.

Olle Gribsen Bleje efter forrige tiltalle til Lars Larsen Bleje, begierede {den} sagen j Rætte, den indstevnte Lars Lars: Bleje blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde:

stevne Vidnerne Torgield Larsen Housse og Joen {Larsen} Torgielsen ibdm: Eedfæstede Lovl: at have forkyndt for Lars Larsen Bleje den af Rættens ham seeneste (Ting) givene Laudag.

Citanten indstillede Sagen under Rættens skøn.

Afsagt.

Det er af Citanten Ole Gribsen Bleje ved Lovfaste Vidner bleven beviist, det den af Rættens ved (seene)ste holdende Som/m/er Ting, Lars Larsen Bleje, (at) være \Laudag ham/ Lovl: forkyndt: og hand inu ej Comparerer med det skiøde hand haver ladet sig giøre (paa de) tvende Spand jordegods udj gaarden Bleje. Saa Kiendis for Rætt, at Lars Lars: til nest stundende Waarting, haver udj Rættens at De(monstrer)e bem:te skiøde, {udj} under 20 Lod sølfvs bøder straff til dette sogns fattige, og videre (at ansees) efter Loven.

Skifte brevet af 24 Maj 1737 efter Sal: Maritta Aamunsdatter, blev læst, og var anført udj sam/m/e jordegods i gaarden Mælland, uden bøssebrev og herlighed, 17 mrk: smør, Wurderet

for 14 Rd: 1 mrk: og udlagt til Arvingerne, neml: Thore Olsen 9 mrk: smør, Olle (Thorsen? 4 mrk:) smør, og Aamund Thorsen 4 mrk: smør.

1737: 59

1737.

Den 24de October blev Rættens Videre Continueret og Administreret af Henrich Pilegaard som Constitueret Sorenskriver i efterfølgende Sag, og det i følge af høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftsbefalningsmand Kaases Ordre af 19 Sept: sidstleden, tegnet paa Fogden, ædle Seig:r Andreas Heibergs Requisition under 26de Augustij forhen, som blev læst.

Fogden Heiberg Producerede det for Sagen udstyrede Skriftlig Stævnamaal af 2? Augustij indeværende Aar, som blev for den tilstædeværende Almue oplæst, (Som var) af Johndals Skibrede, Lænsmanden Johannes Wiig med de trede Mænd Lars Gutormsen Hougen, Torsten Halderager og Samson Larsen Brattebøe, af Østensø Skibrede, Ole Nielsen Norem, Peder Hugnesen, Christopher Olsen Steene og Torsten sen Berven, af Gravens Skibrede Lænsmanden Anders Hansen Lisebreche, med (de Mænd) Elling Pedersen Hatle, Lasse Gutormsen Risse, Anders Andersen Herej og Nielsen Lillethun, Og endelig, af Kingservig Skibrede Lænsmanden Torgiels House, med de mænd Jacob Eytrem, ... , Jacob Wines og Ingebricht Schiel(dvig), (Almues?) Mænd paa samtlig Fogderiet Vegne tog til gienmæle og (declarerede at) være Lovlig Stævnet.

Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver

1737: 59b

Fleischer møtte og tilstod at være Lovlig varslet til Sagen.

Fogden tilspurte derpaa de samtlig forbenævnte Læns mænd og Almues mænd, om hand icke hvert Aar siden hands Embeds tiltrædelse har paamindet Dem og advaret Dem i Mindelighed at betale de Kongel: Skatter og Rættigheder af Gaarden Hesthammer, og om De noget af samme Skatter (haver) betalt, hvortil de samtlig svarede, at Fogden Aarlig haver erindret og (paamin)det Dennem om Skatternes betaling dt, ligesom De og tilstod, at De (ing)en Contributioner har svaret af Gaarden Hesthammer enten i denne eller forrige Fogders tiid.

Fogden derpaa Producerede i Rættens een Gienpart (af Camm)er Collegii extraherede Poster af (Antegn)elserne i Sundhords og Hardangers ers Fogde Regenskaber pro Annis (1725, 1726 og 1727, dateret Rente Cammeret d: ?? 1735, hvorudj er jnddragen Cammer Collegii Decision angaaende denne, hvilcken høye Decision tilholder (Fogden) at jnddrive de Kongel: Contributioner (over gaar)den Hesthammer fra samtlig Almue og fremdeles, hvilcket Almuen tægt jo at være bleven Dennem inden tinget, da det Fogden var

Videre Producerede Fogden (een Gienpart af) Cammer Collegii jndtægts ordre paa Skatterne af Hesthammer, (dateret Ren)te Cammeret d: 10de Dec: 1735.

1737: 60

Dernest Producerede Fogden Beregning over de Kongl: Skatter og Contributioner af Gaarden Hesthammer Pro Annis 1726 til 1736 inclusive, beløbende sig til den Summa 124 Rd: 23 s: dateret 26 Aug: 1737.

Endnu Producerede Fogden Hr: Admiral og Stiftsbefalningsmand Kaases Ordre af 30 Sept: 1735 om Gaardens Sequestration og Auction formedelst mangel af Skatternes mindelige betaling; Efter hvilcken høye Ordre Fogden forklarede til de Resterende Skatters afbetaling paa Høstetinget 1735 at have Sequestreret (gaarden) Hesthammer, hvorom hand fremlagde

Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers Ex(tract) af Protocollen, som ogsaa udviiser at Fogden samme tiid icke alleene har tilholdt Almuen til Vaartinget derefter at præstere mindelig betaling, men end og overleveret beregning over Skatterne med Repartition hvor meget hver Løb ungefær Kunde til(svare) at betale, Men da ingen mindelig betaling paa Vaartinget skeede, har Fogden (ifølge) den Kongel: Forordning af 14 Febr: 1718 til Sommer Tinget derefter, efter ergangne Ordres ladet gaarden Offentlig Auction, og den høyst bydende (tilslaget), hvorom hand Producerede den Pu(blicerede) Forrætning af 19de Julij 1736.

(Dernæst) Producerede Fogden een Gienpart af Almuens Skiøde paa Gaarden Hesthammer, dateret 6 Martj 1637: saaledes lydende, (som) hannem fra høylovlig Cammer (Collegii) er bleven tilskicket, og End(elig een Gienpart)

1737: 60b

af høylovlig Cammer Collegii ordre, de dato 13 Julij 1737, hvorefter denne Rættergang er formeret. hvorefter Fogden ville afvarte hvad Almuen til Sagen haver at Svare.

De forbenævnte Læns mænd og øvrige tilstæde værende af Almuen havde intet i Sagen at erindre, undtagen at de alle tiider haver (meent) og formeener, at der ingen Skatter (burde?) Svares af Gaarden Hesthammer, ... (for)dj der udj Eet hundrede Aar siden gaarden blev Soldt til Fogderiets Almue, (ej) haver været Krævet Contributioner af Hestgammer Gaard, Efter hvilcken forklaring de indlader Sagen under Dom;

Fogden formeente at det med de fremlagde Documenter nocksom er beviislig giordt, (at han)d har efterkommet sin Allerunderdanigste pligt med Skatternes paadrivelse, (som formedelst ingen) mindelig betaling har været (at annamme), Og som saavel den passerede (Sequestration) som den holdte Auction det paa Kongel: Allernaadigste (befal)ing og høye øvrigheds foran(staltning), Saa vil Fogden paastaae Sequestrationen som Auctionen (med en) forventende Dom vorder Stad(fæsted), og at Fogden af den for Gaarden Penge Summa nyder erstatning (Re)sterende Kongel: Skatter til 1736 (Aars udga)ng efter den i Rætte lagde be(re)igning.) Jdelig paastod og Fogden

1737: 61

at som Almuen udj eet Hundrede aars tiid haver været Eyer til samme gaard, og de ey der af har svaret hands Maj:t nogenslags Rættighed, dem da med alle bør være hands May:t hiemfalden, og de fulde derfor udlovede Penge i hands May:ts Cassa bør erlegges, samt at Almuen bliver tilfunden at betale denne bekostelige Processes omkostning saavel til Dommeren som til Fogden som beskicked Actor noget tilstreckelig; om (hvilcket) alt hand paastod endelig Dom.

Som ingen af Parterne havde mere i Sagen at fremføre, Saa sluttet denne Sagen til Dom, som herefter paa fol: 61: findes indført.

Anders Hansen Lyssebreche, som tremen/n/ing til Ci(tantin)den {Torbiørn Larsen} \An/n/a Thomasdatter/ Alsager, efter forrige tiltalle til Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen, fordrede den sag j Rætte,

for Rætten møtte Olle Larsen paa Eegne og hands Fader ne Lars Odsen, efter den af Rætten (forrige) gang givene Laudag, tilstoed at tings stevning, hafde til Aastædet gaarden Lotte indeværende Aar den for under Rætten afsagde paa gaarden Lotte Ao: 1736, og siden Contra parter hafde ladet fork..... Lautings stevning til Aastædet frafaldt:

Anders Hansen (paa Citant)indens veigne lagde j Rætte ning over den udvirckede Lau Contra stævning, sambt Lautings (stevning) ind orriginale, hvor(efter hand) paastod Dom til skadesløs (betaling) saavel efter Reigning, som (denne) forvolte Processis omkostning.

1737: 61b

1737.

Comparenten Olle Larsen begierede Sagen udsat indtil neste ting for at besvare den af deponenten j Rætte lagde Reigning.

deponenten tilstoed sin Contra part den forlangte udsættelse.

Afsagt.

Sagen bliver efter bægge parters samtøcke forfløt indtil neste ting.

Laug Rættis mænd som Rættten skall betiene udj tilkom/m/ende Aar 1738 bleve opnæfnte, ere følgende, Naufnl: Torbiørn Utne, Haldor Biotvedt, Joen Hougstvedt, Aamun Bleye, Olle Gribsen Bleje, Aamund Espen, Niels S....., og Daniel Eitrem.

Fogden lod inden Rættten Examinere de sædvanlige sser ved sine allerunderdanigste Regnskaber, sambt dette Aars skatte Restance, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at imodsige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

(Dernæ)st blev udj Sagen om Gaarden Hesthammer saaledes af den Constituerede Sorenskriver for Rætt

Dømt og Afsagt

(Hardang)ers Fogderies Indstævnte Almue nogen slags benaading beviist, at Gaarden Hesthammer nogen sinde for Contributioner er vorden befriet, Ey heller finder (Rættten) anledning af Skiødet under til at paastaae slig frihed, ... haver derimod med Cammer (Collegiis Dec)ision udj Foget Regnskaberne (for Aarene) 1725, 1726 og 1727, samt adskillige løbne Ordres gotgiordt, at af (gaarden Hesthammer) skal Skattes og Contribueris efter Og som Almuen icke desmindre (til nu har) villed erlægge de Resterende Skatter

1737: 62

1737.

siden 1726, end og icke efter at Gaarden var Sequestreret, endskiøndt forberørte høye Ordres er bleven dennem bekiendt giordt og de aarlig om Restancens betaling vorden erindret. Saa haver Fogden rættelig fulgt Forordningen af 14 Febr: 1718, i det hand ved Sequestration og Auction haver henholt sig til Gaarden. Thj Kiendes for Ræt, at Gaarden Hesthammer for de efterstaaende Skatter bør være Hans Kongel: May:t hiemfalden, saaledes (som) de Resterende Skatter fra 1726 til 1736 Inclusive, til sammen 124 Rd: 23 s: bør af Auctions Summen til hands May:ts Cassa (erlægges).

Saa bør og Processens omkostning bereignes saaledes

Dommeren for Skyds frem og tilbage, som er 23 Miille, Nemlig til 8te Mand	??
til Veyens Vanskelighed og det indfaldende haarde Veyr, á 8 s: Miilen pr: Mand, er	??
Fortæring i 8te Reyse dage, á 4 mrk:	??
For Een dags Forrætning	??
Dom Penge	??
tilsammen	??

Hvad derimod overskuddet af (Auctions) Pengene anbelanger, da som F(ogden) haver ordre til at Kræve og jndfordre (Skatterne) fra Almuen pro 1726 og, vil det

ankomme paa s Allernaadigste Resolution eller gotfindende om samme hands May:ts Cassa til afdrag (paa) Skatter fra 6te Martj 1637 til 17?? \skal erlægges/, eller om de maa Komme (Fog?)..... til gode.

1737: 62b

1737.

Fredagen den 25 Octbr: blev [paa] **Eide grund j Gravens skibbr: for bem:te skibbr:[s] Almue, holdet Ett Almindelig Høste, Skatte og Sage falds Ting med bem:te Almue**, og blev Rættten betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Siur Gelmoe, Morten Warberg, Tormoe Sæbøe, Siur Lione, Torbiørn Dahle, Mickel Lione, Larsse!! (Lasse) Reyse, og Absalon Espeland. ofverværende inden Rættten Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Ulrick Kaass Fuldmægtig Sig:r Henrich Pilegaard, Fogden Andreas Heyberg og Lensmanden Anders Hansen Bergo, med den Tingsøgende Almue,

hvorda først blev allerunderdanigst publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger og andre Øfrigheds ordre, som findes Exstraheret paa fol: 52 og 53.

Den 26 ditto blev Rættten atter betiendt, er passeret.

For Rættten fremstoed dette Præstegiolds Allernaadigste benificerede jorde bønder, og beklagede at derris skoue ved Jorddrotten, Sogne Præsten, ærværdige Bertel Jensen Worm, ere bleve gandske udhuggene, gaarderne til og undergang, og dem {til} som Leilendinger til største Ruin og Armoe, ... Sogne Præsten skulle have magt s at Continuere som hand begyndte en hvers ydermeere forklaring s som følger.

Østen Torsen, boendis paa Gaarden Aasem, {beklagede} hvis (brug er paa) 2 pd: 6 mrk: smør, beklagede at Sogne Præsten har ladet hugge og tilEigne sig 72 træer aar her udj at Lejlendingen lod hugge ?? træer til nogenledes erstatning Process hand har ført om skouens ation, sam/m/e 36 fuhre træer haver (til)ægnet sig, og dertil ladet hugge 36 (fuhre træe)r foruden, som er j alt 72 træer, (hvilcke) hand haver udbødte om nogen (disse? vil)de Kiøbe. dette er passeret j inde(værende Aa)r, og det forrige Aar, neml: Ao: 1736,

1737: 63

1737.

Maatte hand, Lejlendingen, give 3 Rd: 2 mrk: fordj hand maatte hugge j sam/m/e skouv: og hafde Leilendingen solt sam/m/e tøm/m/er, som var udj bor!! (bord) 600 stk: mens det som er hugget udj indeværende Aar som Præsten tilEgner sig, sam/m/e ligger inu udj skouen: ydermeere forklarede Lejlendingen at Præsten haver tilbudet ham de 72 needhuggene fuhre træer for 10 Rd:r og siden atter tilbudet ham sam/m/e for 6 Rd:r.

Olle Andersen, boendis paa gaarden Hylden, som skylder 6 Spand smør, der til er berættiget Rectorat(oriet?) 3 Spd: og dette Præstebord benificeret, beklagede at Sogne Præsten paa tiid har ladet hugge 42 fuhre træer (som han) har ladet bort føre \og/ {at} til deals (solt), dog forregav at vilde have sam/m/e til Præste gaardens Reperation. ydermeere f(orklarede) Lejlendingen, at hand har maatte givet Præsten en slagte oxse fordj hand bek..... at hugge j skouen, til deals at forb(edre sine) huusse med, og noget til at sælge.

Gunner Iversen, boendis paa gaarden (Our)dahl, brugende 1 Løb 9 mrk: smør, hvoraf Præstebordet er beneficeret 2 pd: 6 mrk: og opsidderen er Eiende 1 pd: 3 mrk: beklagede at Sogne Præsten udj indeværende Aar udj Præste gaardens skou har hugget {...} 48 træer, som inu (ligger) ved Roden, hvilcket Sogne Præsten (har) tilbødet om nogen sam/m/e vilde Kiøbe. Pouel Spaanem med Leilendingen Contesterede!! (Protesterede?). inu forklarede det Præsten haver udj ha... Ourdahls skou, der i lige maader forrige brug til Præsten, ladet (hugge) 48 fuhre træer, hvoraf de ?? stk:..... ..gene og ligger ved stuben, ... staar, hvilcket Præsten og h(ar tilbødet) om nogen sam/m/e vilde Kiøbe.

Peder Joensen, boendis paa Gaarden, som skylder 2 pd: 1 ¾ mrk: smør, som (hand ejer)

1737: 63b

1737.

Selv, mens Præste bordet er børsel Raadig. {beklagede} for\me/nede at Sogne Præsten ej kunde hugge udj hands skou, siden hand selv er Eiere, og Præsten ickun børsel Raadig, da dog Præsten har paastaaet den Rættighed at hugge. ydermere forklarede at Præsten j den/n/e høst har hugget udj hans grande{s skou} Olle Olsen Haaem[s] skou, vis!! (hvis) brug er 2 pd: 16 ½ mrk: smør, 30 fuhre træer, som er hugget til saue!! (sage) tøm/m/er, og need ført til {søes} Tøsse Sauen.

Fogden her paa (til)holdt samtl: her for Rættens fremkom(ende) Leilendinger af Præste bordets benificerede Jorder, at de ej maatte tilstædet nogen (at) bort førre noget af dette needhuggene tøm/m/er, førren dem der om blev tillagt nermere ordre, ligesom hand og tilholdt bøyde Lensmanden Anders Hansen straxen med tvende mænd at giøre beslag og forbud hos Sogne Præsten Hr: Bertel Worm, saavel som hos de der sam/m/e tøm/m/er {h} kunde have kiøbt, at det ej maa (sælg)is eller bort førris, føren Fogden (kunde) indhænte Høye øvrigheds ordre om hvorleedes der med skall forholdes: til (hvilc)ken {h} ende hand begierede Een Exstr: (Pro)toC: om vis!! (hvis) passeret er, maatte blive han/n/em meddeelt.

(Fremstoed) Chrestopher Aamunsen \Øven/ efter forrige tiltalle til Olle Baarsen Spaanem, begierede Sagen (udsat) indtil neste ting, siden Poul Spaanem paa Olle Baarsens veigne tilbød forlig, ...e imidl: tiid kunde træffis.

(Fogden havde) til dette ting, tiid og stæd ladet stævne Siur Johans: Wattetvedt for fortillig sam/m/enleje med sin Huustrue Guro Larsdatter, ...de saa vel til straff som for Processens omkostning:

den indstevnte Siur Johans: blev paaRaabt, mens møtte icke, ej [heller] lod møde.
stevne Vidnerne

1737: 64

1737.

Torckiel Andersen, boendis paa Gaarden Opheim, og Anve Tostensen Lione, med Eed og opragte fingre Afhiemlede den/n/e Muntl: stævning at være Lovl: forkyndt for Siur Johan/n/esen med Hustrue Guro Lars datter for derris boepæll udj Hustruen Guro Larsdatters paahør.

Fogden var begierende Laudag for de indstevnte.

Afsagt.

Den indstevnte Siur Wattetuedt med Hustrue Guro Larsdatter paalæggis til neste Ting her for Rættens at møde til sagen at svare.

Fogden Andreas Hejberg haver til dette ting, tiid og stæd vidnesfast med Muntl: stevning ladet varsle Endre Halstensen Qvam/m/en, Vidner at anhørre om hands forhold imod Arne Lægre, \som og til Vedermælle er indstevnt/, (fordj hand) haver Revet haar og skæg af Arne, og (derfore) at lide for Hoved Sagen saavel som Processens omkostning. til Vidner udj Sagen er indstevnt Rovar Lassesen Møckletun, Niels Haagensen Skaar, Endre Gutormsen Røysse og Magnus Olmosen Møckletun: {hver til Eed}

den indstevnte Endre Halstensen Qvamen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

Stevne Vidnerne Elling Pedersen, boendis paa Hotle, og Anders Andersen Herrey, med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen Lovl: at have forkyndt først [for] Endre Halstensens boepæll udj (hands Ko)nes paahør: dernest for Arne Legre i Legre[s] paahør: og Endelig for Vidnernes boepæll, udj Niels Skaar og Rovar Møckletun sit Eget paahør: for Endre Røysse, f(raværende), udj hands Søster Maritta Gutormsdatters paahør, og for Magnus Møckletun udj hands Koenes paahør.

Citanten (paastoed) {det} Vidner\ne/ {Niels Skaar} som for Rættens møtte, maatte blive Eedelig afhørte: {og der Vidner} j dette Moment møtte (den indstevnte) Endre Halstensen Qvam/m/en, som vedtog stevnemaalet: iligemaader møtte (Arne Lægre), sog!! (som) og vedtog stevnemaalet, Re(plicerede) det hand aldeeles intet hafde at (klage? paa) Endre Halstensen, saasom hand ej af E(ndre i nogen)

1737: 64b

1737.

Maader af Endre Halstensen er bleven tilføyet noget utilbørlig.

Citanten paastoed som forhen Vidnerne Eedelig afhørte. Edens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved {sad} sandhed at blive.

1: Vidne, Rovar Lassesen, værende hos hands Moder paa Gaarden Møckletun, gaml: 25 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand nest afvigte Juul var hos Olle Rasmusen Sæbøe, sam/m/e tiid var Endre Halstensen og Arne Lægre der, {mens} og da saa Vidnet \at/ Endre tog Arne Lægre udj skæcket og at de vare bægge, og at Arne Lægre skielte {Ar} Endre te Coracie. videre veste Vidnet ej at kunde forklare, ej heller hafde nogen af parterne noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Niels Haagensen,boendis paa Gaarden Schaar, gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand var paa gaarden Sæbøe j Jullen, da hørte Vidnet at Endre Halstensen Sagde, det Arne Lægre til hafde Narret ham, og inu holt ved at Narre ham, og da saa Vidnet at de var i (ho)b {og} \at/ slaas, og folck som var j stuen skilte dem ad, mens Vidnet saa icke, {de} om Endre hafde Arne j skiæcket, saa som hand, Vidnet, sat ved den nederste bord Ende, mens hørte Vidnet at Arne sagde til Endre, (efter de) vare skilte fra hinanden, at Endre (skull)e faa ligt for umagen. parterne (ærklære)de det de ej hafde noget Vidnet at tilspørge.

3: \Vidne/, Endre Guttormsen Røysse, tienende paa gaarden Møckletun, gaml: 24 Aar, efter aflagde Eed vidnede som første Vidne; parterne (hafde ej) noget dette Vidne at tilspørge.

4: Vidne, Magnus Olmosen, boendis paa Gaarden Møckletun, gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed forklarede som første Vidne, lagde dette til, ... det folck skilte dem ad, da Endre (var i ho)b med Arne. parterne hafde ej noget Vidnet at tilspørge.

1737: 65

1737

Fogden lod tilførre, at som sambtl: Vidnerne Eenstemmig haver forklaret, at Endre Halstensen Qvam/m/e haver grebet Arne Legre j skiæcket: saa satte Fogden j Rætte over bem:te Endre Qvam/m/en over Lov: 6 B: 7 C: 8 art: Erindre[de] ellers om Erstatning for Processens omkostning, og paastoed Dom.

De instevnte for Sagen, paa tilspørsel af Rættē, svarede det de ej videre udj Sagen hafde at lade tilføre.

Altsaa blev udj den/n/e Sag for Rættē

Kiendt og Dømbt.

Det er med Lovfaste Vidner, efter actens udvisning, beviislīg giort {her for Rættē}, ,det Endre Halstensen Qvam/m/en nest afvigte Juul paa Gaarden Sæbøe, har tagget Arne Legre udj skiæcket, saa at de {udj} nærværende Folck har maattet (skille) dem fra hinanden, Thj Kiendis for Rættē at Endre Halstensen, følgelig Lov: 6 B: 7 C: bør bødde til Kongen 18 lod sølv: og betalle til Citanten udj Processens omkostning 2 Rd:r, og til Justitz Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s: inden 15 dage efter den/n/e Dombs Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Olle Tostensen Sæe viste fællen af en halv voxsen Ulv som hand udj sin have for 14 dagge siden haver skudt. Fogden inden Rættē betalte ham, efter Kongl: allernaadigste Forordning, for sam/m/e skud ? ...

Emanuel Bahrt stoed j Rætte og kundgiorde at hand ved tvende stevne Vidner, Naufnl: Torkield Andersen Opheim og Anve Tostensen Lione, haver ladet indkalde til dette Ting, tiid og stæd, Andfind Leqve, Dom at lide til at betale ham 2 Rd: 3 mrk: ? s:, følgelig Chrestopher Ødvens udstædde nation af 15 Aug: 1737 med Rætte, sambt at betalle ham processens omkostnings skadesløs;

den indstevnte Anfind Leqve blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde,

Steffne Vidnerne med Eed og opragte fingre Afhiemble[de] stevningen at være Anfind Leqve Lovl: forkyndt udj hands boepæll udj hands Eget paahør:

Citanten paastoed Laudag, for sin Creditor, og den indstevnte Anfind Leqve paalægges i Rættē at møde til næste Ting, til sagen at svare.

1737: 65b

1737.

For Rættē fremstoed Wiching Knudsen øfre Følckedahl og Kundgiorde, det hand ved stevne Vidnerne, Naufnl: Niels Hansen, boendis paa nedre Følckedahl, og Joen Joensen, boendis paa Nestaas, haver ladet med Muntl: warsel til dette Ting, tiid og stæd, stævne Arne Monsen øfre WasEnden, Dom at liide til at betalle ham 5 Rd:r, som hand nest afvigte Waar Ting udj de processer hand, Arne Monsen, med Fogden for Rættē hafde, paa Arne Monsens veigne til Fogden sagde sig goed forre, og sam/m/e 5 Rd:r til Fogden efter (sin) Caution haver udbetalt, og nu bem:te Arne Monsen sam/m/e penge ej j mindelighed vil betalle, og endelig at lide Dom for processens omkostning med hoved Sagen.

den indstevnte Arne Monsen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod mødde,

stevne Vidnerne med Eed og opragte fingre afhiemblede stevningen at være Lovl: forkyndt for Arne Monsen[s] boepæll udj hands Eget paahør.

Citant: var begierende Laudag for den udeblivende.

Afsagt,

Den indstevnte Arne Monsen øfre WassEnden paalæggis her for Rættē at mødde til nest stundende Waar Ting, til sagen at svare.

Skifte brevet af 22 Maij 1737 efter Sal: Svend Torsen, blev læst, derudj befunden jordegøeds boen tilhørende udj gaarden Sæbøe 1 spand smør, Wurderet for 9 Rd:r, som er udl: til Arvingerne, Neml: Tormo Smensen!! (Svensen? 6?) mrk:, ... Svensen 6 mrk: Britte Svendsdatter \3/ {6} mrk: Svendsdatter 3 mrk: smør.

Mandagen d: 28 Octbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rætties mænd,

hvorda for Rætten fremstoed Kongl: May:ts Foged Andreas Hejberg og lod Examinere (de) lige beviisser, med dette Aars Skatter som henhører til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen (der) noget imod sam/m/e hafde at forre(vænde, saa) var Fogden Rættens Attestation begierende.

1737: 66

1737.

De Laug Rættis mænd som Rætten skall betiene udj tilkommende Aar 1738 bleve opnæfnte og ere følgende, Lars Welken, Amund store Graven, Olle nedre Lægre, Johan/n/es Qvale, Daniel øfre Hagestad, Anders Her(rej?), Tosten lille Thun og Niels Skaar.

Efter trede gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet for den/n/e gang.

Tirsdagen d: 29 Octbr: blev paa **Evanger udj Wosse Fogderie holdet Eett Almindel: Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Haldor Horveij, Niels ibdm:, Brynild ibdm:, Olle Runtseberg, Knud Mestad, Johannes Hermunsdahl, Aad Brunberg, og Gullack Biøndahl, ofverværende inden Rætten Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horvey og den Tingsøgende Almue,

hvorda for Rætten blev publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger, Neml: at hand[s] Kongl: Maj:ts til Lovens og Forord: (efter)levelse, j det hvert stift vil besikke særdeeles Fiscaler, sam/m/e er af 30 Augustj 1737.

Magister Jørgen Harboe udstæde bøxxel seddel med Revers, af ?? 173?, til Brynild Knudsen paa 9 mrk: smør udj gaard: Mæland, blev lest.

Den 30 ditto blev Rætten atter betiendt, er passeret som følger.

Fogden lod inden Rætten Examinere dette Aars Skatte Restance, sambt de sædvanlige beviisser ver ved hands allerunderdanigste Regnskaber. som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa var hand Rættens Attestation begierende, som bleve efterkommet.

De Laug Rættis mænd som Rætten skall betiene udj tilstundende Aar 1738 er følgende, Anders Fandenæs, Johan/n/es Langeland, H.... huus, Siur Lie, Knud Brechuus, Halvor, Joen Axelberg, og Olle Breche.

Mandagen d: 4 Novbr: blev paa **Wangen for Wosse (Tinglau) holdet Ett Almindelig Høste, skatte og Sage falds Ting**, ofverværende inden Rætten paa Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmandens veigne hands Fuldmægtig Henrich Pillegaard, Fogden Andreas Jessen og Tingsøgende Almue med Lensmanden (Wiching Tvilde), Rætten blev betiendt med

Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Od Br....., ... , Knud Berge, Niels Nesseim, K(nud?), Knud Kinne, {Lars} \Niels/ Gielland og Lars,

hvorda først Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger som følger:

1: at den For(ordning angaaende)

1737: 66b

1737.

Begravelser, d: 7 N: 1682. skall efterleves, og j særdeleshed d: 4 art: om Eege Liig-Kisters brug, af 13 Sep: 1737.

2: angaaende forskud til et Magazin Fabriqve, for uldne og silcke vahre, af 26 Aug: 1737.

3: anlangende at Hans Kongl: May:t til Lovens og Forord: efterlevelse, j et hvert Stift vil beskickte Fiscaler, af 30 Aug: 1737.

4: Admiral og Stiftbefahlingsmand Hr: Kaass Placat af 23 Aug: 1737. at Hans Kongl: May:t Allernaadigst har beskicket tvende Forstmestere her udj Norge.

Assessor Jean von der Lippe udgivene bøxxel brev med Revers, af 19 Martij 1737. til Olle Joensen paa 2 pd: 2 mrk: smør udj gaarden øfre Hylden, blev læst.

..... Ousgaard udstæde bøxxel brev med Revers, af 2 N: 1737. til Olle Olversen paa 6 mrk: smør udj gaard: Qvitne, blev læst.

Skifte brevet af 29 Junij 1737 efter Sal: Niels Andersen, blev læst, og derudj befunden jordegøeds at være udj gaarden 1 pd: 12 mrk: smør med bøxxel og herlighed, Wurderet for 33 Rd:r, som er udlagt til Arvingerne, Naufnl: Encken Gertru Torbiørns datter (18) mrk: smør, Anders Nielsen 8 mrk: smør, Torbiørn Nielsen 3 mrk: smør, Olle Nielsen 3 mrk: smør, Dynad Niels datter 2 mrk: smør, og Guri Niels datter 2 mrk: smør, (alt) med bøxxel og herlighed efter andeel.

..... Fannestøel for Rættten fremstoed og Kundgiorde det hand paa Herbrandt Olsen Limbergs veigne til Tinge haver indkaldet Anders Larsen Kolve, Lars Olsen ibdm:, Iver Ouschier, og Lars Almendingen, derris Eedelige forklaring at aflægge om Herbrandt Olsen Limbergs huustrue, Naufnl: Ingelef Johans datter, som udj lang tiid haver (været vanck)elmudig, og j gaar, som var d: 3 Nobr:, (blev fun)den død udj en Eelv; der over et Lov(ligt og) vel fors[e]jglet Tingsvidne at Erlange, til Vedermaelle er indkaldet Hr: Capitain Jens Nordahl, som Sigt og Sage falds Eiere, som (er kaldet fo)r Rættten for at anhøre Vidner(nes for)klaring,

de Naufngivene Vidner møtte, og efter Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, formanet ved sandhed at blive.

1737: 67

1737.

1: Vidne, Anders Lars:, boendis paa gaarden Kolven, gaml: 26 Aar, efter aflagde Eed vidnede at være treemending med Herbrandt Limberg, forklarede at have hørt det Ingelef Johans datter, som var Herbrandt Limbergs huustrue, har været vanckelmudig siden Waaren j indeværende Aar, og nu nest afvigte Løverdag, som var d: 2 Nobr: 1737 om morgenen tiilig, sendte Herbrandt bud ved sine børn til Attestanten, og lod ham vide det Koenen var løben bort, da gick Attestanten med Herbrandt og hands børn at søgge efter Ingelef, da \de/ lenge hafde søgt efter hinde fandt {de} \manden/ hinde oven paa nogle Bergs ham/m/ere, og da de hafde førdt hinde hiem kom Attestanten til dem, da tallte Koenen Rasende ord, hvorforre Vidnet blev der natten over, om Søndags morgenen løb hun atter bort, og som hun hafde talt om at vilde til Kircken, saa søgte de hinde paa Kircke vejen, og da de kom til en Elv, hvor der

ligger tvende smalle stocke at gaa over, der fandt de hinde midt j ælven at være af stockene udfalden og v(ar død), forklarede ellers at hun var barfoed begge (gangene) da hun var bort løben.

3: Vidne, Lars Olsen, boendis paa Gaarden Kolve, gaml: 24 Aar, efter aflagde Eed vidnede ligesom neste Vidne, undtagen at hand ej var med at søgge [efter] Koene[n] Søndags morgen, mens kom gaaendis til da de andre søgte efter hinde, og saa at hun var falden ud j ælven fra tvende stocke som ligger over ælven, og v(ar død).

3: Vidne, Iver Siursen, boendis paa Gaarden Ouschier, gaml: 44 Aar, efter aflagde Eed vidnede at det Ingelef har været wanckelmudig siden j Waar, og for 8te dagge siden kom Vidnet paa Gaarden len, da var Ingelef der og vilde lade sig tr..... Fannestøllen, sam/m/e tiid talte Vidnet da var hun ganske vanckelmudig og talte Rasende ord; videre hafde hand icke at sige.

4: Vidne, Lars Andersen, boendis paa Almeningen j Rundahlen, gaml: 56 Aar, efter aflagde Eed vidnede, det hand udj den/n/e som/m/er j Korn høsten Ingelef, for at vilde have hinde dat(ter), og da var hun Rasende og talte som Men/n/iske. Videre kunde hand icke sige.

1737: 67b

1737.

Citanten lagde j Rætte en Attest fra Sogne Præsten, som hand begierede maatte oplæssis og i acten indrages, som er saa lydende.

Hr: Capit: Nordahl Reserverede sig sin Rætt, om hand j sin tiid kunde efter kom/m/e bevisligheder, at dett anderleedes med Ingelefs dødelige afgang, end nu forklaret er og Vidnerne skulle forholdes.

Citanten begierede beskrevet under Rættens haand og Sigel hvis passeret er.

Den 5 Nobr: blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættismænd.

Cancellie Raad Fleischers udstæde bøssebrev med Revers, af 2de April 1737. til Torgier Larsen paa 2 pd: smør j gaard: Lii, blev læst.

Anders Larsen Leigeland udstæde bøssebrev med Revers, af 8 Octbr: 1736. til Lars Aamunsen paa 2 pd: 18 mrk: smør j gaard: Igdetvedt, blev læst.

Assessor Steensens udstæde bøssebrev med Revers, af 29 Febr: 1736. til Størk Ottesen paa 1 Løb smør j gaard: Bierche, blev læst.

Henrich Miltzou udstæde bøssebrev med Revers, af 28 Octbr: 1737. til Brynildsen paa ½ Løb smør j gaard: Jernæs, blev læst.

Den 6 Novbr: blev Rættten atter betiendt, er passeret som følger.

Skifte brevet af 18 Febr: 1737, efter Sal: Siur Knudsen, blev læst, derudj befunden at det Sal: Men/n/iske har været Eiende ?? (mrk:) Jordegoeds udj gaarden Mit Fen/n/e med bøssebrev og herlighed, som var Wurderet for 1 Rd: 10 s: marcken, og er udlagt paa Arvingerne, Neml: Helga rs datter 3 mrk:, Niels Knudsen 3 mrk:, Iver Andersen ? mrk:, og Sigri Knuds datter 2 mrk: jordegoeds.

..... .dorsens udgivene bøssebrev med Revers, af 2 Nob: 1737. til Brynild Tormosen paa ½ Løb smør j gaard: Weke, blev læst.

..... Knudsen Winje udgivene Obligation af 17 Febr: 1735 til Hr: Gerdt Geelmuyden, stoer 50 Rd:r, med paaløbende Renter til 5 April 1737. blev frem(wiist for Ræ)tten at være betalt og indfriet, til den (ende) Knudsen begierede sam/m/e Mortificeret.

..... udstæde bøssebrev med Revers, af 17 Octbr: 1737. til sen paa 1 ½ Løb smør j gaard: Ullestad, blev læst.

Skifte brevet af 8 Aug: 1737 efter Sal: Hermund Knudsen, blev læst, derudj befunden at den Sal: Mand haver ejet Jordegods udj gaarden store Hæg ½ Løb (6 mrk:) smør med bøssebrev og herlighed, som var Wurderet for 1 Rd: 8 s: marcken, og er udlagt

1737: 68

1737

Paa Arvingerne, Neml: Encken Kari Iversdatter 1 Spd: og 3 mrk:, Peder Torgielsen 7 mrk:, Olle Brattegaard 7 mrk:, Berte Thomasdatter 3 ½ mrk:, Kari Thomasdatter 2 mrk: og Hermund Olsen 1 ½ mrk: smør, med bøssebrev og herlighed.

Klockeren her til Præstegieldet, Carsten Horzenius, stoed j Rette og efter fl[ø]rrige tiltalle til en deel af Wiinie Kircke Sogns Almue angaaende sine Rættigheder, beklagede det bem:te Almue efter derris her for Rætten d: 10 Aug: nest afvigte gjorde løfte, ej har indfunden dem til Sagens mindelig Afgiørelse, hvorforre hand paastoed Sagen j Rætte til Dombs lidelse for de indstevnte.

Af Almuen møtte saa mange som stevnet ere, og stoed j Rætte paa sambt: derris veigne Olle Sundve, Erick ibdm: og Olle Mørkve, som svarede at de ej hafde sluttet noget forliig med derris Klocker, ej heller har de siden som/m/er Tinget tilbudet ham noget forliig.

Rætten tilspurte Comparenterne, om de ej imindelighed ville (efter)leve de Resolutioner som Høye Øfrighed har, og der efter betalle Klockeren hands Rættighed. Hertil Comparenterne svarede, de betallede ej v(idere) end som gaml: været haver, til den Ende de til dette ting har indstevnt endeel Vidner som de (begierede) Eedelig Afhørt, for at beviisse hvis gaml: været haver for dem til Klockeren at yde Aar(lig). (Saa) haver de til Vedermaelle ladet indvarsle Klockeren, sam/m/e Vidner at anhørre.

Klockeren Replicerede, det hand protesterede imod (dette) hands Contraparter udstæde stevnemaal til Vidners førrelse, siden hand ej Lovl: er varslet sam/m/e Vidner at anhørre.

Contra Citanterne paastoed derris stevnevidner, som er (Wiching) Tvilde og Mathias Mølster, Eedelig (afhørte at) de skulde med sam/m/e beviisse det Klockeren Horsenius er Lovl: warslet, derris Vidner at anhørre. Stevne Vidner[ne] blev trende gange paaRaabt, mens møtte ickun Wiching Tvilde, men det andet stevne Vidne møtte ej.

Afsagt.

Dette stevnemaal afviisses til nye Lovligere stevnemaal førren v.....

1737: 68b

1737.

Citanten lagde j Rætte et skrifft: indlæg af j dags dato med begier det maatte j Rætten læssis og j Acten inddrages. sam/m/e er saa lydende.

Contra Citanterne paastoed Sagen forfløt indtil neste ting, paa det de Lovl: kand lave warsle Klockeren Horsenius, derris Vidner at anhørre.

Hoved Citanten var her med fornøyet.

Afsagt.

Sagen gives Rum indtil neste ting.

Henrich Miltzou udstæde bøssebrev med Revers, af 29 Maj 1737, til Tollef Olsen paa 2 Løber smør j gaard: Gierme, blev lest.

Dernæst blev Rætten Administreret af den Constituerede Sorenskriver Henrich Pilegaard udj Sagen mellem Hr: Cancellie Raad Fleischer (Contra) Lars Schutle, som til dette Ting ey før

nu haver kundet blive foretagen, formedelst at Lars Schutle først i Sag er indfunden sig her for Rætten, endskiøndt Dommeren haver opholdt sig her paa Stædet siden Tingets begyndelse d: 21de Oct: nestleden.

Emanuel Barth møtte paa sin Principal Cancellie Raad Fleischers Vegne, og Producerede eet udj Sagen udstyret Skriftlig Continuations Stævnemaal af 10de Octobr: nestleden, hvilket Stævnemaal blev oplæst, og tilstod Lars Schutle og Knud Schutle begge for Rætten, at samme (stevning er for) Dennem Lovlig forkyndet, ... tt De følgelig derefter ville tage til Gienmælle:

Comparenten Barth de dernest Hr: Lieutenant Barchlay Vidnesbyrd udj Sagen, saavelsom Klockeren Casten Horsenius ligeledes t Skriftlige Vidnesbyrd, som til Actens følge.

1737: 69

Lars Schutle og Knud Schutle Producerede eett Skriftlig Contra-Stævnemaal under 14de Octobr: nestleden, som af Dennem Selv er underskreven, samt og af Procurator Jacob Preus som Concepist undertegnet, hvilket Stævnemaal blev for Rætten oplæst, og hiemlede Stævne-Viidnerne Siur Wiige og Siur Rondve ved Eed med opragte fingre efter Loven, at de d: 22 October nestafvigte haver forkyndet samme Stævnemaal for Hr: Cancellie Raad Fleischers BoePæl Hestham/m/er i Hardanger, og det udj Raadsmanden Siur Knudsens og Huusmanden Tron Tostensens paahør.

Barth paa hoved Citantens Vegne Protesterede i Kraftigste maader imod dette Stævnemaals fremgang og de derudj indstævnte Vidners førelse, efter hands Principal Hr: Cancellie Raad Fleischer som een uden dette Ting-Lag boesiddende Mand icke haver nødt Lovlig fire (ugers) Varsel, hvorudinden hand fors..... sig Rættens Assistance, og form(odede) at Stævnemaalet vorder afviist, saasom hand icke Kand bepligtes (at tage) til Gienmæle med mindre hand (bliver) Lovlig Varslet, Dog for at Stævnemaal Lovlig forfulgt (begiærede) hand Sagen forflyttet til før(stkommende) Fredags formidag.

Lars (Schutle) begiærede at hands jndstævnte Vidner

1737: 69b

Maatte vorde afhørt.

Eragtet

Som Citanten Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer er boende i eett andet Fogderie og Tinglag, og det i Rætte Komne Contra Stævnemaal icke er bleven hannem forkyndet førend d: 22de Oct: nestleden, som ickuns er 16ten Dage siden, Saa Kand Vidnerne icke imod Lovens 1ste bogs 4 Cap: 8de art: derefter antages, Men Stævnemaalet bliver som u-Lovlig forkyndt afviist.

Lars Schutle begiærede ydermere (ansta)nd i Sagen, paa det hand ved Lovlig Varsel Kand jndstævne hoved Citanten til hands agtende Viidner at anhøre med Videre, hvilket Rætten bevilgede, og udsættes Sagen til førstkommende Waar-Ting.

Skifte brevet af 26 Junij 1737 efter Sal: Lars Bryneldsen, blev læst, og derudj befunden at den Sal: mand har Eiet jordegoeds udj gaarden Lødve med underliggende Teig kaldet Lødveteigen, til(sammen) 1 Løb 3 mrk: smør med bøsse og herlighed, som var Wurderet for 1 Rd: 1 mrk: 2 s: for marcken, sam/m/e jordegoeds var udlagt som følger, til Warner Hossevinckel (ifølge) Lovl: fordring 2 Sp: 7 mrk: smør, og Arvingerne Encken Halkatle 1 Spd:, ...rsen 8 mrk:, Haldi Larsdatter 3 mrk:, ... Larsdatter 3 mrk: smør.

.....sen Biørge for Rätten fremstoed og kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og [Stæd] Lovl: haver ladet

1737: 70

1737.

Varsle hands Formynder {ne} Johan/n/es Størcksen Berge {og Torsten Olsen Leidahl}, Dom at lide til at giøre ham Reede og Rigtighed for hands (Fædre) {og Mødre} Arv med paaløbende Renter, sambt den/n/e forAarsagede processis omkostning.

Den indstevnte Johan/n/es Berge møtte, vedtog Lovlig stevnemaal, Replicerede det hands myndling ha(r bekommet) Hovedstollen, saa nær som 6 Rd: 2 mrk: 4 s: hvilket Citanten og selv her for Rätten tilstoed. Angaaende Rættene!! (Renterne), da Replicerede Comparenten det hand ej kunde svare Renter, siden hand ej har haft Capitalen j hænder, mens den stædse har staaet hos Citantens stiftader Knud Kin/n/e, hvor de 6 Rd: 2 mrk: 4 s: inu er beroende hos. Og altsaa begierede og paastoed Sagen forflødt indtil hand kom til Rigtighed med Knud Kin/n/e først.

Citanten Replicerede det hand her med er fornøyet:

Hvorfor Rätten eragtede at Sagen givis Rum indtil førstkom/m/ende Waar Ting.

Sagen blev imel: parterne efter Derris tilk(iendegivelse) forligt og afgjort uden for Rätten.

Den 7 ditto blev Rätten atter betiendt.

Iver Siursen Ouschier for Rätten fremstoed og kundgiorde det hand paa Peder Torgielsen Hægs veigne med Lovlig warsel vidnesfast til dette ting Stæd Lovl: haver ladet stevne \Encken/ Kari Iversdatter med Lauværgen Iver Gulfsen Bærre, hands beviisligheder at anhøre om Odels Rätten til gaarden store Hæg j Rundahlen, som skylder ½ Løb 6 mrk: smør med bøxsæl og herlighed, der om Domb at anhøre (til at imod) tage Løsnings penge for 1 Spand 3 mrk: R..... (som) Citanten \og medarving er/ arveligen tilfalden udj bem:te (gaard).

Den indstevnte Kari Iversdatter med Lauværgen Iver Gulfsen Bærre møtte for Rätten, vedtog at være Lovl: stevnet, Replicerede ellers det de sig pligtig her til Sagen at svare, ... Peder Torgielsen formeener at have (nogen) Løsnings Rætt til gaarden store Hæg, (er Contrapar)terne af de tancker det Peder Torgielsen (maa henfløtte) sagen paa Aastædet, der sine beviis(ligheder at frem)førre, om hand haver nogen, da Comparenterne udj sagen vil tage til gienmælle den Rætt som de til gaarden for(meener at) have.

Citanten Replicerede det (hand er fornøyet) med at Sagen kom til Aastædet.

1737: 70b

1737.

Afsagt.

Lovens 5 B: 3 C: befahler at den som vild indtalle Oddel og Løsnings Rætt til nogen gaard, skall stevne før Juul til nest kom/m/ende Toche Tirsdagen til Aastædet, og der sine beviisligheder fremføre hvor med hand agter Oddel at vinde; Saa Kiendis for Rætt, at den/n/e Oddels og Løsnings Rætt, her til Tinge af Peder Torgielsen indkaldet, henviisses til Aastædet, til førstkommende Toche Tirsdagen, hvor parterne haver derris beviisligheder j Rætte at førre til endelig Dombs anhørelse.

...kild Michelsen Bøe udstæde bøxsæl brev med Revers, af 6te Nobr: 1737. til Anders Ols: paa 1 pd: 7 mrk: j gaard: Hæg, blev læst.

(Gu)llich Iversen Bærre fremstoed for Rätten og kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet varsle Knud Elliesen Gerre, Dom at

lide til at betalle Citanten en Øg, som hand haver ved et bytte over(ladt til) Citanten lydisløs, og befantes 14 dagge der efter med lyde, sambt at Erstatte Citanten processens omkostning.

Den indstevnte Knud Elliesen Comparerede, vedtog Lovl: warsel. Replicerede ellers det hand, da hand byttede hæsten bort til Citanten, haver svaret paa Citantens spørgsmaal at hand ej veste at øgen (eller hæsten) hafde nogen lyde, mens siden har hand hørt det øgen var halt.

Citanten Replicerede, det hand strax efter hand hafde faaet øgen af Knud Elliesen, haver igien soldt den til Knud Pedersen Hæg \for 4 Rd: 92 s:/, og da befantes øgen at være halt, \altsaa maatte hand tage den igien/, ellers paastod med Eed at bekræfte det (øgen har) haft den lyde førren hand bekom den af Knud Elliesen, da dog Knud Elliesen ofverlod ham (øgen) {br} med forsickring at den var lydesløs, (men der)som Knud Elliesen med Eed vil bekræfte (at øgen) var lydesløs, da hand overlod den til (Citanten, vil Citanten gierne tage den skade. de at da hand bekom hæsten af Knud Elliesen, tilspurte hand Knud om hæsten var lydesløs, da svarede Knud ja, hæsten var lydesløs, og da Citanten vilde prøve hæsten

1737: 71

1737

fornam hand det den var halt, da sagde hand \til/ Knud øgen var halt, hvor til Knud svarede nej, den er saar foed og icke halt, paa de ord forEenede Citanten sig med Knud \om/ øgen:

Den indstefnte Knud Elliesen tilstoede saa at være tilgaaet, undtagen at hand siger (at hand) ej sagde at øgen var lydesløs, mens at hand (icke veste) andet end at den var lydesløs, ellers paastod Sagen forflødt indtil næste ting, for at indkalde Vidner til beviis det øgen ej har været halt saalenge den har været udj hands Eiendom.

Citanten hafde ej noget imod den af Knud Elliesen forlangte opsættelse at erindre.

Afsagt

Den af Knud Elliesen forlangte opsættelse til Vidners førrelse findes af Rættten for billig, hvorforre Sagen gives Rum indtil neste Waar Ting.

Siur Larsen Hæve, som af Høye øfrighed er beskicket til forsvar for Encken Ragnilda Odsdatter, stoed for Rættten og Kundgiorde det hand med Muntl: warsel vidnesfast til dette ting, tiid og sted Lovl: haver ladet inkalde Olle Nielsen Træen og Anders Narrem \at anhørre Vidner og/ (lide Dom) til at betalle Encken Ragnilda de af h(inde?) udlagde 5 Rd: 5 mrk: for det hors de hafde solt h(inde lydes)løs, og da hun bekom sam/m/e hors war, sambt at erstatte hinde processens omkostning.

Den!! (de) indstevnte Olle Nielsen Træen og Anders Narrem Comparerede for Rættten, vedtog Lovlig warsel (i alle) maader som melt er af Citanten; Olle Træen lod tilførre det hand paa Encken Ragnilda[s] veigne hafde Kiøbt horsen lydesløs af den Anders Narrem for 5 Rd: 5 mrk:, og da var horsen lydesløs, sam/m/e hors bekom Encken strax (da)ge før Paaske indeværende Aar, og E(ncken hafde) ej bekiendt giordt det for ham det horset (hafde) lydet førren ved Mickels dags tiider, Thj hafde (Encken) ladet sam/m/e straxsen for ham bekiendt (giordt, vilde) hand gierne taget horset igien, m(ens nu vilde) ej tage imod det efter saa lang tiid.

(Encken Ragnildas) forsvar svarede, at det var Encken hed, det hun ej sente horset straxen (tilbage) da hun fornam at det var lydet, og som hun kunde Raadførre sig (hvorle)des hun skulle anfange Sagen (for sin) Lauværgе Erick Jerald, er boendis fra hinde: ellers haver hun til

1737: 71b

1737.

Tilbyder her for Rættten, selv at tage halve skaden, siden hun herudj har forseet sig j det hun ej strax sente horset tilbage da hun fornam det var lydet.

Den indstevnte Olle Træen svarede det hand ej tog imod noget forliig.

Citanten paastoed de indstevnte Vidner, som er Peder lille Røtte, Willum Schielde, Knud Torbiørnsen, Lars Uqvite, Knud Adsasen og Knud Jørgensen, Eedelig afhørte siden de alle her nu Comparerer. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Peder Ingebricksen, boendis paa gaarden lille Røtte, gaml: 62 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at straxsen, da Encken hafde bekom/m/et horset, saa Vidnet sam/m/e hors, og da var det noget smalt, stoed icke skickelig paa bagbenene, og var horset at ansee som det var forstragt j svangene. Citant: tilspurte Vidnet, siden hand er næste grande til Encken, om hand da kand sige nogen (sinde) at have seet eller fornum/m/et, at Encken haver handlet j nogen maader utilbørlig med horset, eller at horset haver taget skade hos Encken. Resp: Encken haver j ingen maader Kiørt uskickelig med horset, ej heller haver det taget skade siden det kom til Encken. Parterne ærklærede ej videre at have Vidnet at tilspørge.

2: Vidne, Willum Isacksen, boendis paa gaarden Schielde, gaml: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand nest forrige vinter hafde j sinde at vilde købe øgen (eller horset) af Anders Narrem, og da talte Vidnet med Anders der om, da Anders paastoed 6 Rd: for øgen, saa tenckte Vidnet at naar øgen var lydeløs, war den de penge vert, siden der efter (saa Vidn)et at Anders kom kiørende med Ett læss, og da stoed Vidnet og saa paa øgen, og da som hand siutes at øgen hafde , og naar den hafde staaet til at træcke, da siuntis det, førren Rætt j gang, lige som hand hafde a det Eene bag been, mens om det var (veste) Vidnet icke at kand sige, af den Aar(sag kun)de Vidnet ej købe øgen, ellers

1737: 72

1737.

Forklarede Vidnet, det hand nogen tiid der efter hafde talet med Niels Qvale om sam/m/e øg, og da hafde Niels sagt at det var best det Vidnet ej kiøbte øgen, thj naar den kom i svært arbeide paa Ageren \tvifledede hand/ {skulle} øgen vel icke ho(ldet) det ud over 3 eller 4 dage, førren hand skulle fornæm/m/e at øgen hafde skade paa det Eene been, {...ell} nock forklarede Vidnet paa tilspørsel af Citanten, at da hand saa øgen nest forgangen Waar hos Anders, var den smal og svang lige som nu j magt, mens holt icke beenet op saa meget som den nu g....., parterne hafde ej videre dette Vidne at tilspørge.

3: [Vidne], Knud Torbiørnsen, huusmand j Reque hagen, gaml: ?? Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand j Waar hørte Siur Schieldahl og Anders Narrem stoed sam/m/en og talte om Een Øg, mens om det var den øg som nu trættis om eller icke, ved Vidnet ej, og da hørte Vidnet at {Siur sagde det} den Eene sagde til den anden, det var saa meget vel at du blev af med øgen, og ... sti....., ellers forklarede Vidnet at den øg som (nu trættis) om, haver Anders Narrem bekom/m/et af , og ellers har Vidnet hørt talle at der den/n/e øg hafde {skade} lyde da Anders Narre, (solte) den. Parterne hafde ej noget at tilspørge d(ette Vidne).

4: Vidne, Lars Monsen Uqvite, boendis paa gaarden Uqvite, gaml: 44 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Ao: 1736 {da tilhørde} om som/m/eren, da tilhørde (Siur) Schieldal den øg som nu trættis om; og da (la Siur) altiid større {Køb} Kløv paa øgen, end Vidnet (ville) lægge paa sin øg, og j den tiid saa Vidnet (ej at øgen) hafde nogen lyde, og j Vaaren j dette Aar, da {øgen Anders} Olle Træen hafde Kiøbt (øgen) Encken, da saa hand den, og da var den u(den lyde), mens om den har haft skade den tiid eller icke, veste Vidnet ej at kunde sige.

5: Vidne, Knud Adsasen, tienende hos Encken paa Lille Røtte, som (møtte i) Sagen her til tinge.

Rættten tilspurte Olle Træen om hand hafde noget at Ancke (paa dette) Vidne og Knud Jørgensen, siden de (begge er tie)nende hos hands Contra part. Her (til hand, Olle Træen), svarede, hand var vel fornøyet med (at anhørre) disse tvende Vidner.

Vidnet Knud Adsasen, gaml: 29 Aar, efter aflagde Eed forklarede, at da Encken hafde haft øgen 2 eller 3 , og skulle Kiøre med den, og da {...} var (den halt) paa den Eene foed, og gick og skræve(de) nogen Rætt gang som en anden øg, og

1737: 72b

1737

Small, var ej goed for at æde, om endskiønt de lagde vell mad og dricke til den. Olle Træen tilspurte Vidnet om øgen hafde faaet nogen skade der paa gaarden hos Encken; Resp: nej, saa vidt hand hafde Kiørtdt den og seet den styrt og brugt der hos Encken, saa har øgen ej taget skade hos Encken.

6: Vidne, Knud Jørgensen, gaml: 39 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Encken bekom øgen var den tynd og smald, og om endskiøndt at de gav den vel mad, saa var den dog icke goed for at {blive} faa hold, ellers sagde aldeeles icke at have nogen forstand paa hæste, eller nogen tiid har Kiøbt sligt, og hvercken har hand seet eller haft nogen forstand paa, om øgen hafde skade j foden.

Comparenten Olle Nielsen Træen paastoed sine Contra Vidner, som er Siur Schieldahl, Anders Schieldahl, Peder Nesthuus og Lars Schieldahl, Eedelig afhørte.

Citanten Replicerede, at om endskiøndt hand ej af Olle Træen er varslet (disse) Vidner at anhørre, saa vilde hand dog, for at forkorte processen, tage til gienmælle sam/m/e Vidner at anhørre, {for} untagen Peder Nestaas!! (Nesthuus?), imod sam/m/e Vidne hand j kraftigste maader Protesterede, (si)den det Vidne er med Olle Træen broder Søn/n/er. Olle Træen Replicerede, det hand frafalt sam/m/e Vidne. Eedens forklaring blev de øfrige Vidner forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

1: Vidne, Siur Tollefsen, boendis paa gaarden Schieldahl, gaml: 32 Aar, efter aflagde Eed vidnede, (at han)d hafver solt øgen til Anders Narrem tredie e dag nest afvigte, og j den tiid Vidnet Eiede øgen hafde øgen ej nogen skade som var ham vitterligt (som) hand kunde forstaa, og 6 ugger efter at hand (hafde la)det Anders faa øgen, vilde Vidnet haft n, og givet \4 mrk: over/ det vert hand hafde faaet siden hand ej veste at øgen hafde nogen (skade), efter hands forstand ved hand icke (om øgen) hafde nogen skade da Anders Narrem (kiøbte den). Videre veste hand ickem

2: Vidne, Anders Olsen, Rosmand paa Schieldahl, gaml: ?? Aar, vidnede efter aflagde Eed, det hand ej (kunde s)igge at øgen skade noget, enten (da den var) paa Schieldahl eller paa Narrem.

1737: 73 (Det er 2 blad med nummer 73)

1737.

Parterne hafde ej {videre} \noget/ at tilspørge Vidnet.

3: [Vidne], Lars Hovarsen, tienende de toe parter af Aaret paa Schieldahl, og Resten af Aaret paa Narrem, gaml: 28 Aar, efter aflagde Eed vidnede, det hand ej hafde seet at øgen hafde nogen lyde enten da den var paa Schieldahl eller paa Gaarden Narrem. Parterne hafde ej noget dette Vidne at tilspørge.

Comparenten Olle Nielsen Træen paastoed Sagen forflødt indtil neste Ting for at indvarsle fleere Vidner til Sagens oplysning.

Citanten hafde ej noget her imod at Erindre.

Afsagt

Den af Comparenten Olle Nielsen Træen forlangte opsættelse bliver af Rættten for billig anseet.

For Rættten fremstod Peer Knudsen Seim paa sin Søsterdatter Britta Mons datters vejgne og Kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette ting, tiid og sted Lovl: haver ladet varsle Siur Larsen Hæfve, Dom at lide til at betalle hands Søsterdatter 2 Rd:r, som hun (ham) laant og forstragt haver, sambt den/n/e processes omkaastning.

Den indstevnte Siur Larsen Hæfve Comparerede, vedtog Lovl: stevnemaal at være ham forkyndt, og paastod det Citanten (maatte blive) paalagt dette Krav Lovl: at beviisse.

(Citanten) Replicerede, at hands Søsterdatter haver e(fter eget) sigende laant Siur Larsen bem:te penge (da hand) kom til hinde hvor hun var udj floren, og begierede sam/m/e til sine skatters af(betaling).

Comparenten Replicerede, det hand udj den/n/e (Sag ej an)det vilde svare, end at hand vilde forrestille at dette Men/n/iske, som hand beskyldes af, og til deels er fra forstanden; og at ha(nd som) uskyldig bliver angreben udj den/n/e Sag alleeneste efter et Rasende Men/n/iske, og vilde hand gierne med saligheds Eed, det hand aldrig har an/n/am/m/et eller minste skilling til laans af dette (Menniske) Britta Mons datter.

Parterne æ(rklærede) ej videre at have til sagen at svare, (og saaleedes paa) bægge sidder paastod Dom.

Hvorpaa saaleedes for Rætt Kiendt og Dømbt

(Siden) Britta Mons datter ej har kundet med eller omstændighed gottgiøre det Si(ur Larsen Hæfve)

1737: 73b

1737.

Har bekom/m/et de paastevnte 2 Rd:r, Saa Kiendis for Rætt at Siur Larsen bør for Britta Mons datters tiltalle frj at være, processens omkostning ophævis paa bægge sidder.

Den 8 Nobr: blev atter Rættten betiendt. er passeret som følger.

Brynild Torgielsen stoere Rockne lod lysse sin penge mangel til 4 pd: 8 mrk: smør med bøxxel og herlighed udj den af ham paaboende gaard stoere Rockne, hvortil hand formeener at være Rætte og sande Oddel mand paa Møderne lien!! (linen).

Citanten Leintnant Philip Nicol efter forrige tiltalle til Aamund Johan/n/sen Opeland og Od Tveite, paastod Sagen j Rætte:

Den indstevnte Aamund Johans: blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod mødde; Od Tveite møtte.

Kalsmændene Niels Tollefsen, boendis paa Bryn, og Anders ...allesen, boendis paa Giere, med Eed og opragte fingre bekræftede Lovl: at have forkyndet for Aamund Johansens borpæl j hands Koenes paahør, den af Rættten han/n/em paa sidst holdende (Somm)er Ting givende Laudag,

Citanten paastod de Vidner Eedelig afhørte som er indstevnte og nu mødder, naufnl: Niels Jackobsen, \Olle Johansen/, og David Stuerjord. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Niels Jackobsen, huusmand paa tøm/m/er Aaen, gaml: 23 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at paa hands, Vidnets, brølups (dag, d)a hand hafde været ude, og kom ind j stuen, (saae) hand at Aamund Johansen og Od Tveite var j slagsmaal og laa paa gulvet, og Aamund Johansen laa oven paa Od Tveite (og ho)lt ham j haaret. Der om kand og vidne Jackobsen, Lars Dahlen og Siri Størcksdatter. Videre Kunde hand icke forklare, og (parterne) hafde ej heller noget at tilspørge ham.

2: Vidne, Olle Johansen, huusmand paa Schierve, gaml: ?? Aar, efter aflagde Eed vidnede, det hand (med) Aamund Johansen drack af en øsse, og da (hand hafde) drucket, kastede hand øssen paa {Od Tveite} d, holt Karle, kast icke øsserne, det er et, og da tog Vidnet øssen og gick du for at

1737: 73 (Herifrå samsvarar bladnummera med den scanna utgåva – sjå 1737: 48)

1737

hente meere øll, og siden saa Vidnet at Od Tveite var blodig j Ansigtet. Videre veste hand icke at kunde vidne.

Citanten Replicerede, det hand ej forlangte David Stuerjord med Hustrue afhørte, siden David er broder til Aamund Johansen; mens paastoed Sagen forflødt indtil neste ting for at {anhørre} indkalde fleere Vidner.

Afsagt

den af Citanten forlangte opsættelse ansees for billig; hvorforre Sagen givis Rum indtil Waar tinget. Til sam/m/e tiid paalæggis Aamund Johansen at møde til sagen at svare.

for Rættten fremstoed Citanten Leintnant Philip Nicol efter forrige tiltalle til Anders Knudsen Dagestad og Jørgen Børnesen!! ibdm: for begangne slagsmaal, og begierede sagen j Rætte:

Vederparterne Anders og Jørgen møtte, Replicerede det de ej hafde øfvet noget slagsmaal, mens ware ven/n/er.

Citanten paastoed det Vidne Torbiørn Sæve Eedelig afhørt, og siden sagen forflødt indtil neste ting for at indkalde fleere Vidner.

det Vidne Torbiørn Madsen, boendis paa Gaarden Sæve, møtte for Rættten: Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, hvornest hand aflagde Eeden og (forklarede) saaleedes, at være gaml: 25 Aar, og at hand (hvercken) har hørt veller seet at/ Anders og Jørgen, enten at skiendis (eller) slaas, saasom hand war icke j stuen paa Gaarden Reqve hvor disse tvende {med andre} mænd (vare), mens der var forsaml: paa den/n/e tøm/m/er Dun 20 eller 30 mand, hvor iblandt var, som (hand kunde) mindes, neml: Engbrickt Røtte, Erick, ... Biørcke, Knud Røtte, Niels Fenne, fleere kunde hand icke kom/m/e jhue. Ellers hafde Vidnet h(ørt samme) tiid paa gaarden Reqve, at disse tvende (indstevn)te mænd hafde været j slagsmaal, mens (kunde) icke mindes hvem det var som sagde det. (parter)ne hafde ej noget at tilpørge Vidnet.

(Afsagt)

Sagen gives Rum efter Citanten[s] paastand til nest stundende Waar Ting.

For Rættten fremstoed Leint: Ph: Nicol som med(eiere til) Sigt og Sagefald over det saakaldede (Apostelsgodset), og kundgiorde det hand med M(untl: stevning) vidnesfast til dette Ting, tiid og Stæd haver ladet stevne Olle Olsen Hougen og Iver Bære, for begangne (slagsmaal)

1737: 73b

1737.

Paa en Søndag, der om Vidner at anhørre, som er Iver Ousgier, Brøtva ibdm:, Christi Bære og Anders Kolve, og Endelig Dom at lide til straf saavel udj Hoved Sagen som Processens omkostning.

af de indstevnte Vederparter eller Vidner møtte ingen efter paaRaabelse, undtagen Iver Ousgier.

Stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og Anders Hallesen Giere med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for en hvers boepæl, neml: Olle Hougen j hands

Faders paahør: Iver Bære j hands Koenes paahør: Brøtva Ousgier j Eget paahør, ligeleedes Christj Bære og Anders Kolve.

Citanten paastod det Vidne Iver Ousgier som møder, Eedelig afhørt: og Laudag for de udeblivende Vederparter og Vidner.

Edens forklaring blev for Vidnet Iver Siursen, som er boendis paa gaarden Ousgier, forrelæst, hvornest hand aflagde Eeden og gjorde saadan forklaring. (ha)nd paa en Søndags aften nest afvigte Waar en Huusmand paa Ousgier saa Olle Hougen (og) Iver Bære laa paa gulvet j stuen jefnsides, (da) sagde Iver Bære sin kone til Vidnet at hand (vi)lle kom/m/e og hielpe: og da hand snotte sig til dem, stoed de op, videre kand hand icke mindes, saasom hand selv var beskiencket. (Citante)n hafde ej noget at tilspørge Vidnet.
(Afsag)t

Den indstevnte Olle Olsen Hougen og Iver Bære paalæggis her for Rættten at møde til Sagen at svare: til nest stundende Waar Ting, til sam/m/e tiid paalæggis de indstevnte (udeblivende Vidner) Brøtva Ousgier, Christj Bære og Anders Kolve at møde, derris Vidnesbyrd at (udsige) under Adfærd efter Loven.

..... og contrapart udj den d: ? Novembris 1736 d: 3 Maj ?. a. videre forfuldte Aasteds (Sag ej) efter (fo?)rmodning til mindelige fo(rening? ha)r været at persuadere, og som paa næst(stundende) Sommer Ting blev belovet: altsaa er

1737: 74

1737:

d: 8 Novembris afsagt efterskrevne Dom: Ved Skiftebref af 8de Januarj 1720 er Torbiør Nielsdatter, efter hendis da afgangene Mand Knud Knudsen Sæfve, tilfalden udj gaarden Hæfve 2 ½ pund Smør med bygsel og herlighed, samt desuden den halve overbygsel af heele gaarden, som er 9 mrk: Smør, og ved Skiftebrevet efter hendis siden afgangene Søn Knud Knudsen, sluttet d: 21 Maj 1721, er hende videre udj gaarden Hæve tilfalden ½ pund Smør og 3 mrk:er med bygsel og herlighed, samt ydermeere udi overbygsel 2 ¼ mrk:er, hvilcke 1 Løb og 3 mrk:er Smør med bygsel og herlighed, samt overbygsel 11 ¼ mrk: Mogens Lie, ved ægteskab med fornævnte Torbiør Nielsdatter, har bragt udi sin Possesion og eye, ligesom hand og desuden Self har tilforhandlet sig 18 mrk:er Smør med bygsel og herlighed, som det i Rette Kommende Mossefinds Skiøde af 20de Augusti 17?? udviser; Saa at Mogens Lie ej forberørte Adkomster virkelig e(jer) 1 Løb 21 mrk: Smør med bygsel og herlighed, og desuden overbygsel 11 ¼ mrk: Smør, udi gaarden Hæve da foreningen mellem ham og (Citan)ten Lars Pedersen Hæve d: 11 Maj 173? (passe)rede. Nu vil vel Mogens Lie i(mod Citan)tens Paastand indvende og formeene (at hand) icke ved den mellem dennem for Retten p(aa gaar)den Hæve d: 11 Maj 1736 sluttede Accord Foreening skulle have afsta[a]et meere (end) hans andeel bonde gods udi bemelte gaard Hæve, nemlig 1 Løb 21 mrk: Smør, og ha(nd) skal have reserveret sig sin overbygsel 11 ¼ mrk: Smør, hvilcket og saaleedes med udi Justice-protocollen findes (indført at) stemmes over eens, saasom den (Soren)skriver herr Cantzellie Raad (Johan Sech)mann Fleischers verification

1737: 74b

K..... Extractum protocolli. icke indbefatter meere end de berørte 1 Løb 21 mrk: Smør, og at Citanten derfor skulle betale Mogens Lie 2 rd: Mrk:en, som gjør 186 Rdrl, uden at noget om overbygelsen er mentioneret. Men Laug Rettet, som samme tiid beklædet Retten med, haver ved deris her inden Retten aflagde Edelig Vidnesbyrd oplyst, at Mogens Lies andeel udj overbygelsen, tillige med var indberegnet, thi Laug Rettets Manden Herman Røte forklarede positive, at der for Retten blev talt om overbygelsen, og at den skulle være indbegreben under

samme Kiøbe Summa, hvilcket Erich Giermoe Stadfæster. Ligesom og de øfrige Laug Rettis Mænd eenstemmig bekræfter det (sam)me. Med hvilcke Vidnesbyrd Citanten (Lov)formelig haver beviist, at hannem ved accordten (er) bleven overdraget alt hvad Mogens Lie Ejede udj gaarden Hæve, og Kand det imod saa Klare (bev)iser icke præjudicere hannem; om accordten vel.elig er bleven Sorenskriveren herr Cancellie Raad Fleisher dicteret, eller og hand haver hørt, hvad om overbygelsen er bleven talet. Thi Kiendes for Rett, at Mogens (Lie bør) meddeele Citanten Lars Pedersen Hæve (sitt) Skiøde, paa hvis hand hannem saaleedis (for) een sidende Rett solt og afsta[a]et haver, (nem)lig Een Løb og een og tiuge Marcker Smør med bygsel og herlighed, og Elleve og Een fierdedeel Marcker overbygsel, udi gaarden Hæve, mod at Citanten til hannem erligger af den udlovede Kiøbe Summa Eet hundrede Fire sinds tiuge og Sex Rigsdaler; som end(nu paa) tte rester. Saa bør og Mogens Lie erstatte (Citant)en Processens omkostning med 2 rd: 3 mrk: og (betale) til Justitz-Cassen 1 rd: 3 mrk: 12 s: alt at udreedes inden 15ten dage efter dommens Lovlige forkyndelse under Nam og Execution og videre (Adfær)d efter Loven.

1737: 75

1737.

For Rættten fremstoed Wiching Davidsen og Kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet varsle Wiching Knudsen øfre Grove, Vidner at anhørre om de 30 Rd:r hand laante af Citanten for ungefæhr 3 Aar siden: dernæst Dom at lide til at betalle Citanten bem:te 30 Rd:r med paaløbende Renter {samtb} fra 1 Decbr: 1734 indtil betalningen skeer, sambt den/n/e forAarsagede processis omkostning.

den indstevnte Wiching Knudsen øfre Grove blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og Anders Hallesen Giere med Eed og opragte fingre afhieplede stevningen at være Lovl: forkyndet for Wiching Knudsen øfre Grove[s] boepæll udj hands Koenes paahør.

Citanten paastoed sine Vidner Eedelig afhørte om bem:te 30 Rd:r, som er Jørgen nedre Grove og Tollef øfre (Grove?), siden sam/m/e her for Rættten møder, og at (hans) Vederpart maa blive paalagt Laudag til næste tings holdelse.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst.

1: Vidne, Jørgen Olsen, boendis paa Gaarden nedre Grove, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand for 3 Aar siden hørte det Wiching Knudsen tilstoed at have bekom/m/et 30 Rd: af Wiching Davidsen, der {for} \imod/ Wiching Knudsen lovede a(t Citan)ten {til Waaren 1735 skulde faa 1 Løb smør (til brug) udj hands paaboende gaard, og i mangel (deraf)} skulde \{Citanten\}/ {hand} faa pengene igien \inden/ {naar} Aaret var ude, og i mangel der af skulde hand til faa 1 Løb smør til brug udj hands paaboende gaard: og om høsten Ao: 1736 giorde Wiching Knudsen atter det løfte til Citanten, at om Citanten ej bekom sine penge hos ham inden 1737, da skulde hand faa 1 Løb til brug (udj hans paaboende gaard). videre veste hand icke, ej heller hafde (Citanten) noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Tollef Brynlsen øfre (Gr)ov(e, gaml: ?? Aar, efter aflagde) Eed vidnede j alle maader (som 1ste Vidne).

Afsagt.

Den indstevnte Wiching Knudsen øfre Grove paalæggis til neste Waar Ting at møde til sagen at svare.

1737: 75b

1737.

Fogden lod inden Rættens Examinere dette Aars skatte Restance, sambt de sædvanlige beviisser som henhører til hands allerunderdanigste Regnskabers bilæggelse, og som ingen var der noget hafde imod sam/m/e at erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Laug Rættis mænd som Rættens skall betiene udj tilstundende Aar 1738 er følgende, Naufnl: Knud Dolve, Knud Qvale, Holger Grøtland, Torbiørn L..., Aamund Fiosse, Mathias Lie, Torgier Olde, og Niels Tormosen Mittun.

Mandagen d: 2 Decbr: blev paa **Gaarden Severhage, beliggende udj Hardanger under Leiusse!! (Liuse) Closters Jurisdiction holdet Ett almindel: Høste, Skatte og Sage falds ting**, med bem:te Lysse Closters tilhørende Almue, og blev Rættens betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: BratEsen, Lars Trappetun, Anders Oppedahl, ...e, Wichlig ibdm.: Hellie Oppedahl, Otte, og Johan/n/es Mællen, ofverværende MedEier og Forvalter til Lysse Closter, Henrich Hansen Foermans Fuldmægtig Gerdt Gelmuyden, Lensmanden Peer Uhreim med den Tingsøgende Almue. er da passeret som følger:

først allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger, om Skatternis paa for indeværende Aar 1737. datteret d: 6te April. angaaende den udj Kiøbenhaufn oprættede Assignations Vexsel og Laane Banqve, af 2de Martj 1737.

Placat hvorved den Consumptions, Famillie og Folcke skats frihed, som de fra K:haufn branden j Aaret 1728 uddragne Familier været forundt, ophæves. af 27 Maj 1737.

..... forbud paa frem/m/et smaat Salts Jndførsel, af 29 Martj 1737.

Anlangende hvor(ledes) Lovs 5 b: 2 C: 63 art: skall forstaaes, af ? Maj 1737.

..... udstæde bøssebrev med Revers, af ? 1737, til Østensen paa ½ Løb smør, ¼ udj gaarden Oppedahl, blev lest.

..... af 14 Aug: 1737. til Aad Helliesen paa ?, ? hud, ½ g:skind, udj Gaard; Severhage, blev lest.

1737: 76

1737.

Sig:r Henrich Hansen Foerman udstæde bøssebrev med Revers, af 26 Martj 1737. til Hellie Baarsen paa ½ Løb smør, ¼ td: salt, udj gaard: Oppedahl, blev for Rættens lydeligen læst.

Een ditto med Revers, af 28 Decbr: 1736. til Torsten Torstensen paa (1) Løb smør, ½ td: salt udj gaarden Oppedahl, blev lest.

Een ditto med Revers, af 28 Decbr: 1736. paa 1 pd: 2 4/7 mrk: smør, til Da(vid) Gundersen, udj gaarden Wiluhre, blev lest.

Forvalterens Fuldmægtig lod inden Rættens Examinere de sædvanlige Tingsvidner, eller beviisser ved sine Regnskaber, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at sigge, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden det ej kunde imodsiges.

Isack Stephensen, Isack Torckelsen, Isack Stephensen, Anders Larsen, Thomas Larsen, Niels Knudsen, Engel Tor...sen, derris udstæde skiøde af 31 Octbr: 1736, til Olle Hansen paa 2 pd: 12 ³/₄ mrk: smør med bøxxel og herlighed udj Gaarden Egeland, blev lest.

Lars Larsen Tvedts udstæde skiøde af 2 Decbr: 1737. til Peder sen paa 1 Spd: smør med bøxxs: og herl: udj Gaard: Tvedt, blev lest.

Leintenant Niels Tausen, og Broder Møller, derris udgivene skiøde af 3 Decbr: 1735 til Niels Isacksen paa 2 pd: (smør) med bøxxs: og herl: udj Gaarden Hildahl, blev lest.

Skifte brevet af 7 Octbr: 1737 efter Sal: Lars Andersen paa Gaarden Egeland, blev lest, og derudj er befunden Jordegøeds Sterfboen tilhørende udj bem:te gaard at være 1 Løb 9 mrk: smør med bøxxel og herlighed, som var Wurderet for 2 Rd: 12 s: marcken, og udlagt først til Creditoren Siur Sand.... 23 mrk:, (derefter) Arvingerne, Encken Britta Joensdatter ?? mrk: Guro Larsdatter 7 mrk: smør, Britte (Larsdatter 7 mrk:), Maritte Larsdatter 7 mrk: og An/n/e Larsdatter (7 mrk:) smør, alt med bøxxel og herl: efter andeel.

Joen Olsen Villure stoed j Rætte og Kundgiorde at hand vidnesfast med Muntl: stevning til dette Ting, tiid og sted Lovl: haver ladet varsle Guri (Ols)datter og hinds Mand David Gundersen Willure, (Vidner at) anhøre, som er Svend Mic(ke)lsen B....., ... Branstvedt, Jorandt Baarsdatter, ... og de Ellingsdatter, angaaende den Guri Olsdatter haver gjort, dernæst Dom at lide til straf, saavelsom Sagen, som \for/ Processens omkostning.

(Den indstevnte) David Gundersen Willure møtte for Rætten (paa Eegne og) sin Hustrue Guri Olsdatters (veigne),

1737: 76b

1737.

Vedtog Lovl: warsel, og tilbød sin Contrapart forliig paa sin Huustrues veigne.

Parterne blev efter lang sam/m/en talle og got folckis mel: handling saaleedes for Rætten afgjort, at David paa sin Huustruis veigne gjorde Citanten Een afbedelse, og betalte til Citanten udj Processens omkostning 3 Rd:r, og til de Fattige 4 Rd:r.

Citanten paastoed, at hvis Davids huustrue hafde talt, i sin tiid ej maatte kom/m/e ham til Prejudice, herom hand paastoed Rættens Kiendelse.

Afsagt

Eftersom David Gundersen her for Een sidende Rætt med Afbedelse til Citanten Joen Olsen, sambt processens omkostning og Een Kiendelse til de fattige, paa hands Huustrue Guri Olsdatters veigne haver forsohnet hinds forseelse imod Citanten Joen Olsen, saa bør og de af hinde paa Citanten omtalte være aldeeles Mortificeret, Død og (magte)sløs, og ej at kom/m/e Citanten Joen Olsen til ringeste forkleinelse paa hands ærlige Naufn og Røgte, under straff efter Loven at undgielde som sam/m/e prøver.

Ærværdige Hr: Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig Præstegield udj Hardanger Fogderie, stoed j Rætte og Kundgiorde det hand med skriftl: stevning af 18 Septbr: til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle J..... Fiskaaen, til at anhørre det Vidne Anders Haagensen Oppedahls Eedelige forklaring a(ngaaen)de de ord bem:te Joen Fiskaaen (den ?) 1736 om høsten haver talt om de (Citan)ten haver laant bem:te Joen Fiskaaen, (til Eet) Lovskicket og vel forseget Tings(vidnes erlan)gelse. den skriftl: stevning blev (for den indstevnte) oplæst, og er ord for andet som følger.

(stefnemaalet be)fantes af warsel Mendene under (deres aflagde Eed) at være Joen Jensen Fiskaaen (Lovl: forkyndt for) hands boepæll udj hands.....

Citanten lagde j Rætte inu!! (endnu) v....ger den ene af 27 af 14 J(un)ij sam/m/e Aar, udj bem:te Sag Citanten fra Ting til Andet har

..... Sagen til et Tingsvidnes erlangelse, ... (forme)delst at Dom/m/eren, i henseende

1737: 77

1737.

At tinget for Lysse Closters Jordegoeds har været berammet paa de tiider at Kongens Tinge bleve holte, ej har møt, saa har hands stefnemaal de tvende gange været forgievis; hvilcke hand begierede for Rættens oplæste og udj acten inddragen, siden de med Eeds bekræftelse er paateignet at være Joen Jensen Fiskaaen Lovl: forkyndt. s(am/m/e) stevninger er ord for andet saa lydende.

Den indstevnte Joen Jensen Fiskaaen blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

Citanten paastod det indstevnte Vidne Eedelig afhørt siden hand nu Comparerer. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet \ved/ sandhed at blive, dernæst fremstoed

Vidnet Anders Haagensen, sagde at være Jordemand og opsiddere paa gaarden Oppedahl, gammel 50 Aar, efter aflagde Eed forklarede at hand, Vidnet, var udj forrige Aar 1736 j Octbr: Maanet paa j huuset hos Snedkeren Levin, og da var Joen Jensen Fiskaaen der sam/m/e tiid, og saat og tallede \med/ hand hafde med Hr: Winding, {og det med} saa tilstoed at have bekom/m/et de 8 Rd:r af h... icke lovet at skulde betalle dem, derpaa rt til Joen Jensen om sam/m/e Sag, da at Vidnet vilde gaa uden for dørren med ham, (hvilcket) Vidnet og gjorde, og da de kom ud sagde Joen til Vidnet, det hand {tilstoed} \kunde ej/ af Præsten, mens hand hafde icke betalle dem, siden hand ej fick pløyet, og nu var hand af Dom/m/.... for at betalle dem.

C(itanten tilspurte) den gandske her tilstæde værende og Almue, om de Kiendte noget til den/n/e (Anders Haa)gensen Oppedal og Den Dan/n/emand Sexe, som forhen udj den/n/e Sag aflagt sit Vidne, og om de var v(indende om) Liv og Levnets opførsel. den (tilstæde værende) Almue svarede alle Een(stemmig at de med) sandhed at Kunde vidne det Søndre Sexe haver alle tiider og Reedelige Dan/n/emænd he.... derris Liv og Levnet til

Citanten begierede beskreven til et velforseiglet Tingsvidne passeret er.

1737: 77b

1737.

Den 3 ditto blev med Rættens atter Continueret.

For Rættens fremstoed Lars Gundersen Ringøen og viiste fællen af en voxsen biørn, som Simon Lione udj den/n/e som/m/er haver skudt paa Opheims grund, hvilcket hand beviiste med {....} Siur Ringøen, og selv og kunde sam/m/e bevidne, saa j sandhed at være. Sig:r Formans Fuldmægtig betalte skudet med 2 Rd:

Laug Rættis mænd som Rættens skall betiene udj tilkom/m/ende Aar 1738 er, Siur Koltvedt, Lars Liones, Magnus Sexe, Od Severhage, Gunner Bleje, Tollef Krogevig, Joen Langesetter og Jakob Røe.

Efter trende gange udRaabelse war ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættens ophævet.

Anno 1737, den 6te December, blef paa **Gaarden Houge holdet et Almindelig Skatte og Sage Høste Ting med Ous Skibbredes Almue**. Overværende udj Retten Forvalteren over Liuse Closter Gods, Sig:r Hendrich Hansen Formans Fuldmægtig Giert Gelmuysen, Lensmanden Windsentz Houge, og efterskrevne Eedsorne Laug Rættis Mænd, Nafnl: Haldor Skaar, Peder Svinesteen, ..., Torbiørn KrogEide, Johannes Scheie, Mons Drange, ...n, og Jens Askvigen; Saa var desforuden tilstæde den Tingsøgende Almue.

Hvor da efter at Retten var satt udj Kongl: May:ts Høye Nafn, følgende er passeret.

..... Høyædle og Welbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalingsmand Ulrich Kaasses Resolution af dato 19 Octobr: 1737, hvis Indragen udj Bergen, J Følge Welædle Cancellie Raad og Sorenskriver Johan Sechman Fleischer ende er bleven Constitueret at bivaane (alle) Lyse Closters Høste Tinge som Sorenskriver; (paa) bem:te Hr: Sorenskrivers eeget an og tilsvær,

(Dernæst) Publiceret, De Kongl: Forordninger og Placater, (som tilforn paa fol: ?? fin)des Extraheret.

..... Forordningen Anlangende At den om Liigs ?? Nobr: 1682, udgangne Forordning udj Dan(mark og Norge aller)underdanigst skal efterleves, og i Særdelis(hed) Eege Liig Kisters brug. bemelte Forordning ?? Septembris 1737. ?? Augustj 1737, Angaaende at Hans Kongl: May:ts allernaadigste udgivne Forordningers (un)dersattemis Conservation og bæste. (allerna)adigst vil beskieke særdeles Fiscaler, ... Opsyn med hvis derimod handles.

(Liuse Closters Forva)lter Sr: Hendrich Hansen Formans ud(stædde bøxxel brev med Revers,) dat: 12 Oct: 1736, til Niels Jacobsen [paa] Een half Landskyld udj Gaarden Lunde.

1737: 78

ditto med Revers, af 2den Januarij 1737, udgiven till Niels Jørgensen paa Toe pund og 6 Marcker Smør og 3/4del huuds Landskyld udj Gaarden yttre Moeberg, blev læst.

ditto bøxxel Seddel med Revers, af 8de Oct: 1737, udstæd till Svend paa En half Løb Smør og Een half huuds Landskyld udj Gaarden Øchland.

ditto publiceret, en bøxxel Seddel med Revers, af 2den Januarj 17(37), (med)deelt till Lars Aamundsen paa Toe pund og Sex Marcker (Smør) og tre fjerdedeel huuds Landskyld udj dend Gaard yttre Moeberg.

ditto bøxxel Seddel med Revers, dateret 1ste ij 1737, udgiven till Ole Michelsen paa Atten Marcker Smør, (Eet half) Faar(skind) og Sextendel Tønde Malts Landskyld udj den Gaard (Schaar), der er beliggende i Hossanger Skibbrede, sam/m/e blev læst.

Og som Dagen var forløben, blef Rætten ophævet til i Morgen, som er

Dend 7de December nest efter, blef Retten igien satt udj forandførtes Nerværelse, hvor da saaleedes er passeret.

Publiceret Haldor Alvsen Schaar Gavebref til sin hustrue Mette Steensdatter, dateret Houge den 6te December 173(7), (hvor) ved hand giver og forærer bemelte sin hustrue, om hun haved skulle overleve uden Lifs Arvinger, Ne(mlig) af verdj 10 rd:, En Guld Ring for 6 rd:, og 15 Marcker (Smørs Land) skyld med bøxel og herlighed udj Gaarden Schaar, (beliggende) J Strandvigs kircke Sogn og under Liuse Closters Jurisdiction rende.

Noch blef læst Hans Hansen Svinesteen udstædde (skiøde, dateret) 6te Decbr: 1737, till hans Søn Ole Hansen paa 22 Landskyld med bøxel og herlighed udj dend Gaard Sch....., (for hvilket) Gods hand haver betalt sin fader 45 Rd:r.

Forvalteren Sr: Formans Fuldmægtig lod (inden Rættten) Examinere de Sædvanlige Tings Vidner sine Regenskaber. Og som ingen af Almuen (hafde noget) derimod at sige, Saa var hand Rettens a(ttestation begierende), som blef af Retten efterkom/m/et.

Dernæst blef de Laugrættens Mænd opnefnt som (nestkommende Aar 1738) Retten skall betiende, Nafnl: Erick Leq(ven), ... , Ole Søfteland, Michel Kismul, og Lars Søpte(land), ... haver beklæd Rættten, Saa bliver derhos op..... ey haver beklæd Rættten, Nafnl: (Olle Tøsdal), ... , (hvilcke) haver Straxen at ind(finde sig hos Laugmanden for at aflægge sin Laugrættis Mands) Eed.

Og Efterdj ingen indfant sig der vilde gaa (i Rætte, saa blev Rættten) hævet og Tinget for denne gang opsagt.

Anno 1737, dend 9de December, blef paa **(Gaarden)** beliggende **J Ous kircke Sogn, holden (et almindelig Skatte og Sage Høste Ting med Waags Skibbredes Almue,** (ofverværende) udj Retten Forvalteren over Liuse Closters Gods, Sig:r Henrich Hansen) Formans Fuldmægtig Gierdt Pedersen Gelmuysen, (med Lensmanden) Michel Wespestad, og efterskrefne Eedsorne (Laug Rættis Mænd) som Retten medbetiente, Neml: , ...

1737: 78b

.....ad, Johannes Bielland, Johannes Hoftham/m/er, Johannes og Anders bøe, Ingebrigt Søreide, og Johannes Bircheland, Saa var derforuden tilstæde dend Almue som dette Ting Søjte. hvorda Saaledes inden Retten er passeret.

Underdanigst Publiceret Admiral og Stiftbefalningsmand Kaasses Constitution til Hans Nagel, som paa fol: 77: tilforn findes Extraheret.

Allerunderdanigst publiceret, De Kongl: Forordninger og anden høy Øfrigheds Foranstaltning, som paa fol: 75: og 77, findes extraheret.

..... Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Formans udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 26de Januarij 1737, paa Een half Løb Smør og Nii Sextendeel huuds Landskyld udj Gaarden Wespestad till Ole Nielsen.

ditto udstædde bøxel Seddel till Peder Didrichsen, udstæd den 29 Debr: 1736, paa Nj og Trædeve skilling Penge Landskyld udj dend Gaard Waage, som blef læst.

.....d Forvalterens Fuldmægtig, inden Retten Examinerede de sædvanlige Tings Vidner eller beviser ved sine Regenskaber, (og som) ingen af Almuen hafde noged derimod at sige, Saa var hand Rættens attestation begierende, som blev bevilget.

Laug Rættes Mænd som nestkom/m/ende Aar 1738, Retten skall betiene, blev opneft og er efterfølgende, Endre og Johannes, Erich SørEide, Mons Bielland, Johannes Wespestad og t SørEide, hvilcke Sex Mænd tilforn haver betient (Rætten, derforuden) Gielman og Lars Robbesta, som ey tilforn haver (beklæd Retten), hvorføre de blev Advahret at Reyse till Laugmanden for at aflægge deris Laugrættes Mands Eed.

(Og som ingen vid)ere hafde for Retten at bestille, Saa blev (Rætten for dette) Tinged for den/n/e gang opsagt.

Anno 1737, dend 11te December, paa dend **Gaard Øfstevold, beliggende og under Liuse Closters Gods :/ blev holden (et almindelig Skatte og Sage Høste Ting med bemelte Nordhorlehns (Almue)**, Overværende udj Retten, Forvalteren Sig:r Henrich Hansen Formans Fuldmægtig Gierdt Gielmuyden med Lensmanden Peder Sandven og efterfølgende Laug Rættis Mænd som Retten medbetiente, Nafnl: Carel, ... Dahlen, Niels Hambre, Johan/n/es Atlestad, ... Øfstevol, Niels Atlestad, og Mons, (derforuden va)r ogsaa tilstæde dend Tingsøgende Almue.

Hvorda efter at Rætten var satt i Hans May:ts Høye Nafn, følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Admiral og Stiftbefalningsmand Kaasses Constitution til Hans Nagel, som paa fol: 77: tilforn findes Extraheret.

Allerunderdanigst publiceret, De Høy Kongl: Forordninger og anden høy Øfrigheds Foranstaltning, som paa fol: 75 og 77 findes extraheret.

1737: 79

Publiceret Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Formans udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 13de Martj 1736, till Olle Mognsen paa 2 pund Smør og ½ huuds Landskyld udj Gaarden Almeland.

ditto bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 14 April 1736, udstæd till Niels Haagensen, foruden hans forrige brug i Gaarden 1 pund 3 Marcker Smør og 3/8 huuds Landskyld i beme(lte gaard).

ditto læst forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 5te Februarij 1735, till Tørris Olsen paa ½ Løb Smør og ½ faars Landskyld i Gaarden øfre Sagstad, samt Nedre Sagstad 1 pund Smør og 1/6 faars Landskyld, ... udj Herløe Skibbrede beliggende.

ditto læst forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 16 April 1737, till Ole Stephensen paa Een Løb Smør og en half huuds Landskyld udj dend Gaard øfre Bircheland.

De Laugrættes Mænd som nestkom/m/ende Aar skall betiene Rætten, er efterfølgende, Nafnl: Lars Houland, Niels, Lars Almeland, Halver Stien, Anders Hambre, Paal, Thomas Hatlestad, og Halver Hambre, hvilcken sidste, som ey tilforn haver aflagt sin Laugrættes

Mands Eed, h(vornæst) hand blev advahret at Reyse till Laugmanden, ... at efterkom/m/e.

Efter trende gangers udraabelse, indfant sig ingen som vilde gaa i Rette /: hvorefter det Sædvanlige Tings Vidne som forvalterens fuldmægtig lod inden Rætten, og var Rettens attestation begierende, som blev bevilget, efterdj ingen havde derimod at sige :/ hvorforre Retten for denne gang blev hævet.

Løverdagen d: 14 Decbr: war ieg, i ofverværelse af Lensmanden Torchiels Larsen Housse, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, naufnl: Wichlich Jaastad, Knud ibdm:, Peder Olsen ibdm:, Samson Langesetter, ... Qvale og Hellie Monsen Huuss, paa den gaard (Alsager) indre Tuun, beliggende j Kingservig skibbr: og Hardanger Fogderie, efter tilkaldelse af Anna Thomasdatter, sal: Lars Alsagers efterleverske, med (Lauværgen) Anders Hansen Bergo, som fremstoed (for Rætten og) kundgiorde det hand vidnesfast med her til Aastædet Lovl: med femte stevning haver (ladet vars)le Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen, (Vidner at an)høre, som er Lars Gundersen indre Alsager, Torgier Asbiørnsen ibdm:, og Aslack Ericksen Lotte, (at vidne om) uLowl: skouhugst de indstevnte haver (øvet udj) deris Jorddrot Encken Anna Thomasdatters (tilhø)rende skouv som ligger under dette brug, (som) af bem:te tvende indstefnte (Vidner til en Siun) og granskning, Taxcering og Wurdering(s forRætning)

1737: 79b

1737.

Er forrættet, da Dom at undgielde saavel udj Hoved Sagen, som for Processens omkostning.

Den indstevnte Lars Odsen med søn Olle Larsen møtte for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal, og Replicerede det De begge styrer dette brug, hvilcket De forhen haver Eiet, mens udj Aaret 1736 ved Een Oddels Dom er dem fra Dømbt til ovenbenefnte Anna Thomas datter, som og har betalt dem jorden efter Dom/m/ens indhold, og nu for ungefær 5 eller 6 ugger siden ladet dem udminde af jorden og sam/m/e opsagt til farredag tilkom/m/ende Aar 1738, ellers sagde ej at have bœxlet jorden, siden den var bleven den/n/em fradømbt.

Enckens Lauværgen lagde j Rætte den Erværvende Odels og Løsnings Dom afsagt d: 15 Decbr: 1736, med begier sam/m/e maatte oplæssis og j acten indførte, hvis Final er ord for andet saa lydende. dernæst lagde Enckens Lauværgen Ett skiøde j Rætten af 6 Apr: 1737, udstædt af oftbem:te Lars Odsen Lotte med søn Olle Larsen ibdm: paa den/n/e jordepart, sam/m/e blev oplæst og er ord for andet saa lydende. Enckens Lauværgen paastoed de indstevnte Vidner som møder Eedelig afhørte, neml: Torgier Asbiørnsen indre Alsager og Aslack Ericksen Lotte, det tredie Vidne, som er Lars Gundersen indre Alsager, møtte icke;

For Rætten fremstoed Iver Arnesen indre Alsager og kundgiorde hands svoger Lars Gundersens Lovl: forfald, som bestod her udj at hand var Reist til Bergen (udj sin) Lovl: handel og Næring, og at bem:te Lars Gundersen for ham hafde tilstaaet Lovl: warsel, og at hand hafde seet at der var udj Lotte marck j den paastevnte skouge teig hugget 68 bircker, hvilcket h/an/d sagde og kunde med Eed bekræfte.

Eedens forklaring blev de Vidner som møtte forrelæst, og formanet sandhed at blive.

1: Vidne, Torgier Asbiørnsen, boendis paa Gaarden indre Alsager, sagde sig at være gaml: 42 Aar, efter aflagde Eed forklarede at hand for ungefær 5 ugger siden blev begieret, af Encken Anna Thomas datters søn Torbiørn Larsen, som tillige med Lars Gundersen vilde fahre for at bese den skou hugst som var gjort paa dette brugs tilhørende skouv, og da de efter Lars Odsen og søn Olle

1737: 80

1737:

Larsen, mens ingen af dem var hiem/m/e, saa gick de op j lien, hvor Olle Larsen stoed ved Elven og ophug af de needfelte bircker til faune veed, da sagde Enckens Søn til Olle Larsen, om hand vilde gaa med og viisse hvor de hafde hugget disse bircker, siden det var ulovlig hugst, da sagde Olle Larsen, hand kunde icke tencke at det var ulovligt hugst, siden det ej var nogen forbuden skou, og som Olle Larsen ej vilde gaa med dem op i {skouen} Teigen hvor den birck var huggen, saa gick de op i (Teigen), og da var Olle Larsen Scharpen der oppe, som tilstoed at have hugget 6 stöcker birck, og viiste sam/m/e at der inu!! (endnu) sat løv der paa, og var det hugget førren som det Olle Larsen Lotte nu haver hugget, hvilcket var nylig hugget, og talte de 68 nye afhuggene unge bircke stupper:!! (stubber) Comparenten Olle Larsen Lotte tilspurte Vidnet om hand kand sige at Olle Larsen Scharpen ej har hugget meere end som 6 stk: birck, og at hand, Comparenten Olle Larsen Lotte, har hugget de 68 stöcker birck. Resp: hand kunde ej giøre videre forklaring end som forhen af han/n/em var udsagt; ellers sagde at kunde giøre anviisning paa de 68 stöcker afhuggene stupper. som ingen af parterne hafde videre at tilpørge Vidnet, saa blev fremkaldet det

2: Vidne, Aslack Ericksen, værende (hos sin bro?)der Erick Ericksen, boendis her paa gaarden Lotte, sagde sig at være gaml: 23 Aar, og at hand var Soldat ved Capitain Burgrafs Compagnie, efter aflagde Eed forklarede at hand hafde været paa bytte arbeide hos Olle Larsen, og da Kiørte hand de needfelte unge birck s(om laa ved) stuppen, mens Olle Larsen Lotte stoed og qv(istede) dem, og hand, Vidnet, Kiørte dem til Kløven, som var oven over Elven, hvor udj Een deel ligger og er ophugget til veed, mens hand kunde icke sige hvor mange træer der var huggen, ej heller hvor mange hand need kiørte; ellers forklarede Vidnet, at hand hafde sagt til Olle Larsen Lotte, da hand, Vidnet, Kiørte de needhuggene træer need til Kløven, ... vell tiltalle for den/n/e hugster, da svarede Olle Larsen Lotte ham, hand hafde nu været saa Comparenten Olle Larsen Lotte tilspurte Vidnet om hand kunde sigge, at hand, Olle Larsen, hafde hugget alle disse bircker; Resp: hand kunde icke sige at Olle Larsen Lotte hafde needhugget alle disse bircke træer, mens Olle stoed dog og qvistede bircker ved stuppen, og hand, Vidnet, Kiørte dem (ned til Kløven), saa vil hand giøre anviisning paa stuppene. Parterne ærklærede ej videre at have dette Vidnet at tilspørge.

Den indstevnte Olle Larsen Lotte

1737: 80b

1737:

Tilstoed for den/n/e siddende Rætt, det hand selv haver hugget den birck som staaer ophugget j fauneveed ved søen, liggeleedes den ophuggene fauneveed som staaer j lien, og de der ved liggende bircke træer, og det har hand hugget udj den skoue Teig som tilhører dette brug, mens, dog haver hand icke hugget alt efter de nye stupper som findes, og haver hands Fader aldeeles intet hugget j sam/m/e Teig,

Enckens Lauværge paastoed det Rætten vilde tage bem:te skoue Teig og den der udj af Olle Larsen Lotte forøvede ulovl: skouhugst j Siun og granskning, samt skaden Taxere og Wurdere:

Derpaa forføyede Rættens Persohner dem op j foromrørte skoue Teig, og var med de tvende afhørte Vidner som gjorde anviisning, efter deris forhen aflagde Eedelige forklaring: Og saa vj da stuppen af 68 stöcker nyafhuggene unge birck, og det udj den næver skou som til gaarden er, og det paa en (gand)ske liden destance, disuden saa vj det udj forrige Aar 1736 er udj bem:te skoue Teig flecket en stoer mengde næver, skouen til stoer skade; de afhuggene unge birck, war hugget vel oven for Roden, saa mand kunde see og Kiende at det var Avinds (værk?), thj naar birck er hugget tet med Roden, saa Rinder den strax op igien, mens naar den huggis noget langt oven for Roden, da Rinder den ej meere op, ellers er det en stoer skade for

dette brug med de afhuggene unge birck j henseende til den næver, som der af i fremtiden kunde havis til huusene: dernæst var vj i lien og saa det nedkiørte, som var 15ten e smalle birck, ungefær 16 til 20 allen lange fra Roden j høyeste top: saa stoed og j lien, og her (nede) ved søen needført, som af os blev siunet, og (grandsket) for fuldkomne faune ophugget bircke af oftbem:te needfælte bircke træer: og blev ...den af os Taxeret for 2 Rd:r, mens vel kunde være meere vært j henseende til tiiden, med (næverf)leckning for gaarden.

Endelig paastoed Citantindens Lauvæрге, det vj vilde besigtige (denne) jorde parts huusser, om der paa er lagt næver, siden saadan stoer mængde næver

1737: 81

1737:

Er flecket udj skouen: Og besigtigede vj, Røgstuen, staubuen, sengebuen, floren og laaen, som var alle meget slette og forfaldne, og der paa aldeles ingen nye næver lagt.

Enckens Lauvæрге paastoed Dom over Olle Larsen Lotte for den af ham øvede uLovl: skoue hugst, der er den/n/e jorde part til stoer skade, hvorforre Citantinden formodede og paastoed det Olle Larsen Lotte ej alleene blev tilfunden at betalle skaden, mens end og Processens omkostning følgerig stevnemaalet; j det øfrige at blive med straff anseet efter Loven, hvor om alt De vilde forvente en Rætfærdig Doms Afsigelse.

Lensmanden Torchies Larsen Housse, paa Fogdens veigne Reserverede sig tiid og friist at paatalle Kongens Sag til næste Ting om nogen bøder ved den/n/e uLovl: skoue hugst bør falde, sasom hand til den/n/e tiid ingen ordre fra Fogden haver, hvorleedes hand sig udj den/n/e Sag skall forholde.

Comparenten Olle Larsen Lotte loed tilførre, det hand formodede, at som hand sam/m/e hugst udj sin ungdom og uforstandighed hafde øvet, da hand ej bedre wiste, end at hand kunde hugge si(den) hand rede skatt og Rættighed af bruget, at sam/m/e hugst (ham) ej kom ham til last.

Parterne ærklærede paa tilspørsel af Rætten, det de ej videre hafde udj sagen at lade tilførre, hvorforre sagen til Doms blev optagen.

her bliver først at bereigne den/n/e forrætnings bekostning, saasom, Sorenskriveren nyder efter Kongl: Allerunderdanigste Reglement af 1708, for den/n/e dags forRætning 2 Rd: Provition 1 Rd: 2 mrk:, Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse, samt opvartning ved Rætten 3 mrk: Laug Rættis mænd kand ej Ringere have, j henseende til den besværlige Vei der var udj skouen, saasom hver 24 s: tilsam/m/en den/n/e forrætnings bekostning 5 Rd: 2 mrk: foruden at Citantinden selv haver (skaf)fet Sorenskriveren[s] fløtning til og fra (Aastædet), sambt underholdning for Lau Rætten her paa stevningen at forkynde, Dom og skriver penge, (sambt) for Lau Rættens opnævvelse, som bliver (tilsammen) j det minste til 4 Rd: 4 mrk: gjør j alt 10 Rd:

Hvorda udj den/n/e Sag blev for Rætt Kiendt og Dømbt

Vidnet Torgier Asbiørnsen indre Alsager har forklaret, at da hand efter Encken Anna Thomasdatters

1737: 81b

1737:

Søn Torbiørn Larsens forlangende var her paa Gaarden og udj dette brugs skoue Teig, med bem:te Torbiørn og Lars Gundersen, da saa hand at der var udj Teigen uLovlig afhuggen 68 unge bircke træer, og at Olle Larsen Lotte stoed j lien ved Elven og ophug af de needfælte bircker til fauneved. Vidnet Aslack Ericksen har under Eed forklaret, at have været paa bytte arbejde, hos Olle Larsen Lotte, og da Kiørte Vidnet af de needhuggene unge birck som laa ved stuppen, og Olle Larsen stoed ved stuppen og qvistede dem. Acten udviisser det Olle Larsen selv her for Rætten har tilstaaet at have hugget den fauneved som staar ved søen og

oppe j lien, ligeleedes de unge bircker som ligger j lien needfelte og uophuggene, og det udj dette brugs skoue Teig, saa har hand og tilstaaet det hand ingen lod ejer j dette brug, ej heller at have bœxlet bruget af Jorddrotten, sidden det ved Oddels Dom af 15 Decbr: 1736 blev ham fra Dœmt, (men saasom) hand gav skat og Rættighed af dette brug, saa formeente hand og at kunde hugge, ellers har Repliceret, som Acten udviisser, at hand den/n/e uLovl: hugst haver øvet udj ungdoms uforstandighed. Endelig er den/n/e skade af os bleven Siunet og grandsket, og befunden ulovl: at være hugget paa en gandske liden destance 68 stœcker unge bircke træer, skouen til merckelig skade. Saa Kiendis for Rætt, at den needfælte (mengde) birck som ligger j lien, tillige med det ophuggene fauneveed som staar j lien og neede ved Søen, bør værre Jorddrotten hiemfalden, og bør Olle Larsen Lotte betalle til Jorddrotten efter Lovens 1 B: 22 C: skaden efter den Wurdering som j acten er inddragen med 2 Rd:r, og udj Landnam 1 lod sølv, sambt Processens omkostning med Kaast og Tæring /: siden Citantinden selv fornøyer Rættens Persohner efter den bereigning som j acten er inddraget :/ j alt 10 Rd:r, (videre til Justitz) Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s:, alt af Olle Larsen at udreedes inden 15 dagge efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution. Den af

1737: 82

1737:

Lensmanden Torchiels Larsen Housse paa Fogdens veigne Reserverende friist og tiid, til at paatalle de bøder som hand formeener ved den/n/e Sag bør falde; bliver ham forunt, efter Lov og Rætt at indtalle saaleedes som hand best ved og Kand.

1737

.....
1738

(1738: 82)

Anno 1738.

Mandagen d: 17 Martj blev paa **Gaarden Fixe holdet Ett Almindelig Waar, skatte og Sage falds Ting for Østensøe skibbr:** og blev Rættten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Nembl: Anders Steene, Lars Moe, Siur Hoversen Rœcken, Olle Ols: ibdm:, Lars Larsen Froestad, Siovat Netteland, Siur Soldahl, og Johan/n/es Næs, ofverwærende {inden Rættten} Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden {Wiching Tvi} Olle Berven med den Tingsøgende Almue,

er først oplæst Kongl: Allernaadigste Forord: som følger.

Patent anlangende en Kircke Inspection, af 1 Octbr: 1737.

Forord: om en vis og bestandig agio paa Croner imod Courant Myndt, af 23 Nobr: 1737.

Patent om høyeste Rætt for Aar 173(8).

Forord: om Skatternis paabud j Norge for Aar 1738.

Statholderens Rescript af 30 Nobr: 1737 om brendeviins brenderis afskaffelse, for saawit de ej {G} med GiestGiberie er Previligeret.

Kongl: Allern: Rescript af 15 Nobr: 1737. at Extra Lauting j Nordlandene skall være afskaffet, undtagen j Delinquent Sager.

Kongl: Rescript af 15 Nobr: \1737/ om Contra Stevnemaal til Ober hoff Rættten, at skall holdis for Lovl: omenskiøndt de ej ere udtogene og forkynnte for!! (før) Rættens begyndelse.

Kongl: Resolution af 21 Octbr: 1737. at Landmanden handle paa Kongsberg med sine fede wahre.

Stiftamtmand Kaass Resolution af 19 Septbr: 1737 (om) faste Tingstæder j Hardanger.

Knud Knudsen Bolstad udgivene bøssebrev med Revers, af 11 April 1737. til Torbiørn Siursen paa 2 pd: smør udj gaarden øfre Birkeland. blev læst.

Skifte brevet af 15 Januarij 1738 efter Sal: Olle J.....sen, blev læst, og derudj befunden den stervboe tilhørende jordegøeds ?, 1 huud, Wurderet for 117 Rd:r, som var udlagt til Arvingerne, neml: Encken Astri Hans datter ?, Joen Haagensen 5 mrk: smør, Olle Haagensen 5 mrk:, ...gier Haagensen 4 mrk: smør, Britta Haagens datter ? (mrk:), Peder Olsen 15 mrk: smør, Anders Olsen 15 mrk: smør, Synneve Ols datter 8 mrk: smør, med bøssebrev og herlighed for en hver efter andeel.

Dend 18 ditto blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd, er da passeret.

1738: 82b

1738.

Skifte brevet af 22 Nobr: 1737 efter Sal: Jorend Tostens datter, blev læst, og derudj befunden Stervboen tilhørende Jordegøeds 1 Spd: 9 2/5 mrk: smør med bøssebrev og herlighed, som war Wurderet for 22 Rd: 5 mrk:, der af udlagt først til Creditorene, neml: Olle Olsen Østensøe 7 mrk:, Baar Sandven 10 mrk: smør, Niels Sandven 1 mrk:, Johannes Østensøe 2 mrk:, Olle Nielsen Norrem 1 mrk:, Aamun Tvedt 3 mrk:, dernæst Arvingerne, neml: Tosten Larsen 1 2/5 mrk: smør, Sessellia Lars datter 1 mrk: og Britte Larsdatter 1 mrk: smør, med bøssebrev og herlighed efter andeel.

Madame(?) Martha, Sal: Magister Rømers, udstæde bøssebrev med Revers, af 22 Nobr: 1737. til Olle Jonsen paa 22 1/2 mrk: smør udj gaarden Baalen, blev læst.

Fogden lod inden Rættten oplæsse og Examinere de sædvanlige beviisser som henhører ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen af Almuen war der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse war ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættten ophævet.

Torsdagen d: 20 Martj blev paa **Eide grund i Gravens skibbr: holdet et Almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting for bem:te skibbr:[s] Almue**, og blev Rættten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle (Siur?)sen nedre Leqve, Lars Madtzen Welcken, ... Nielsen Store Graven, Daniel sen Hagestad, Niels Skaar, Anders Herrej, (Johan?)nes Qvale, og Tosten Lille Thun, ofverværende ved Rættten, Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen berge, med den Tingsøgende Almue.

Hvorda først allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret alle forrestaaende Extraherede Kongl: ordres med andre Høye ordres.

(Den 21 Martj) blev Rætten atter betiendt, er passeret som følger.

.....sen Syssendahlen fremviiste fællen af en voxsen (Ulv? / Biørn? som) hand hafde nylig skut paa Læhnets grund, (Fogden) betalte ham straxsen 2 Rd: for skudet.

(Fogden) Andreas Hejbergs udstæde bøxxsel brev med Revers, af ? 173?, paa ? smør udj gaarden Tvedt, til sen, blev læst.

1738: 83

1738.

Skifte brevet af 20 Septbr: 1737 efter Sal: Maritta Larsdatter, blev læst, og derudj befunden at den Sal: qvinde har været Eiende og tilhørende 1 ½ Spand smør med bøxxsel og herlighed udj gaarden Dahle, som var Wurderet for 54 Rd: og er sam/m/e jordegoeds skift, deelt og udlagt paa Arvingerne, neml: Olle Larsen 11 mrk: smør, Ingeborg Larsdatter 5 mrk: smør, og Lars Torbiørnsen 11 mrk: smør, alt med bøxxsel og herlighed.

Skifte brevet af 14 Nobr: 1737 efter Sal: Siur Joensen, blev læst, og derudj befunden at den Sal: Mand har været Eiende jordegoeds udj gaarden Aarhuus 3 Spand smør med bøxxsel og herlighed, samt 2 Spd: 4 ½ mrk: uden bøxxsel, som er skift, deelt og udlagt imel: Arvingerne, neml: Joen Siursen 2 Spd: 9 mrk: smør med bøxxsel for 45 Rd:, Samson Siursen 9 mrk: smør med bøxxsel for 9 Rd:, Ingeborg Siursdatter 1 Spd: 2 ½ mrk: smør uden bøxxsel for 10 Rd: 1 mrk: 8 s: og Christj Siursdatter 1 Spand 2 mrk: smør uden bøxxsel for 10 Rd:

For Rætten fremstoed Isack Giermo og lagde j Rætte en skriftl: stevnemaal af 1 Martj 1738, hvorudj hand til \ den/n/e / dag haver ladet warsle Joen Seim, Dom at lide til at udgive Eett Lovl: beviis for de ham betalte penge med Rente for hands fordring og udlæg j skiftet efter Sal: C(laus) Mossefind: med widere som Stevningen indeholder og er saa lydende.

den indstevnte Joen Seim blev trende gange paaRaabt, mens icke møtte, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Brynild Larsen Seim og Giermund Olsen nedre Seim med Eed og opragte fingre for Rætten afhiemlede Stevningen Lovl: at have forkyndt den for Joen Seims boepæll udj hands Eeget paahør{t} med 14 dagis warsel.

Citanten paastoed at den indstevnte Joen Seim maatte forrelæggis Laudag indtil neste ting.
Afsagt.

Den indstevnte Joen Seim forrelæggis her for Rætten at møde til nest stundende (Sommer) Ting, til Sagen at svare, hvorefter den Lovgemæs skall worde orddeet.

For Rætten fremstoed Siur Torgiersen Eie, paa Wiching Knudsen øfre Folckedahls weigne, efter forrige (Stevnemaal) til Arne Monsen, og war begierende, (siden Citanten) er paa sin Lovlige Reise, og den indstevnte Arne Monsen ej møder, Sagen da maatte forfløttis til neste Som/m/er Ting.

Afsagt.

Siden den indstevnte Arne Monsen ej for Rætten Comparerer, saa bliver den af Siur Torgiersen Eie paa Wiching Knudsens weigne giorde paa(stand for)meedelst hands Lovl: Reise tagen udj Consideration, hvorforre Sagen gives Rum til nest stundende Som/m/er Ting.

1738: 83b

1738.

{Fogden Andreas Hejberg} For Rætten fremstoed Chrestopher Aamunsen Ødven og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning vidnesfast haver ladet

stevne Engebrick[t] Nielsen, huusmand paa Gaarden Breche grund, for Aatte Aars Resterende Kircke tiende, á Aarlig 8 skl: er 4 mrk: Danske, sambt for jbragte Processens omkostning, til alt at betalle Dom at undgielde.

den indstevnte Engebrickt Nielsen Comparerede for Rætten, vedtog stevning j alle maader, tilstoed ej at have betalt Kircke tiende for disse fordrende Aatte Aar, saasom andre ej hafde betalt, saa vilde hand ej heller betalle, vel hafde Chrestopher Ødven for 5 Aar siden stevnt ham med alle huusmænd til Tinge for Kircke tienden, mens som Chrestopher Ødven den gang ej tog Dom over ham med de andre husmænd, saa har hand ej heller wildet betalle, mens hafde Chrestopher Ødven den gang taget Dom, saa hafde hand betallet.

Citanten paastoed Dom efter Loven, over den/n/e hands Contraparts Egen tilstaaelse. parterne Erklærede paa Rættens tilspørsel at de ej videre hafde udj sagen at fremføre: hvorføre saaleedes blev for Rætt

Kiendt og Dømbt.

den indstevnte Engebrickt Nielsen, huusmand paa Breche, haver selv her for Rætten tilstaaet det hand udj Aatte Aar ej haver betalt til Kircke Eieren Chrestopher Aamunsen Ødven den paastevnte Kircke tiende, saasom Citanten for 5 Aar siden hafde (stevnt) Comparenten med de øfrige huusmænd det, og som Citanten den gang ej paa(stoed Dom), saa har Comparenten siden den tiid (icke) villet betalle, thj Kiendis for (Rætt), følgerig Lovens 2 b: 22 C: 12 art: bør Engebrickt Nielsen betalle til Kircke Eieren Christopher Aamunsen Ødven for de Aatte Resterende Aar, Aarlig 8 skl: er 4 mrk:, sambt udj Process: omkaastning ? Rd: og desuden til Justits Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s:

1738: 84

1738.

Alt af Engebrickt Nielsen at efterkom/m/is inden 15 dagge efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

For Rætten fremstoed Chrestopher Aamunsen Ødven og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning widnesfast haver ladet warsle Magnus Magnusen nedre Legre, Dom at lide til at betalle ham, Citanten, 7 Rd: efter deris forEening om hands brug udj ommelte gaard nedre Legre \for Ao: 1737. og udj den/n/e Waar at frawige gaarden/, sambt at Erstatte Citanten processens omkostning.

den indstevnte Magnus Magnusen blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller for sig lod møde.

stevne Vidnerne Lasse Gutormsen Rysse og {Wichlich} Anders Hansen store Berge blev paaRaabt.

Citanten begierede sagen forfløt indtil j morgen, siden hands stevnevidner inu ej war kom/m/en: sam/m/e Citantens begiering blev af Rætten bevilget.

Iver Magnusen Børsem stoed for Rætten og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning widnesfast haver ladet warsle Anders Larsen, Pouel Spaanem, Olle Baarsen ibdm: derris Eedelige Vidne at aflægge om Sogne Præstens Liv og Levnet med sin Ægtefælle, \som hand haver spendt og slaget blaa/, derom til Wedermælle indwarslet Sogne Præsten her til gieldet, Hr: Bertel Worm, sam/m/e Widner at anhørre, alt til et Lovskicket Tings Vidnes Erlangelse.

Paa dend instevn[t]e Sogne Præst her til Præste gieldet, Hr: Bertel Worms weigne, møtte for Rætten Klockeren til gieldet, Anders Johansen Riiber: som lagde j Rætte Sogne Præstens skriftlige forsæt af j gaards dags dato, ord for andet saa lydende.

Citanten Paastoed sine Vidner Eedelig afhørte:

Comparenten paa Sogne Præstens weigne Protesterede her imod, og underkastede sig Rættens Kiendelse, hvilcken hand vilde afvarte.

Afsagt

Lovens 1 Bog befahler well at Præsterne(s Verne) Ting udj giæld Sager er hvor de holde dug og disk naar de sig udj Embedet forsee, eller og at (deris) Liv og Levnet ej stem/m/er over Eens med deris, da befahler Lovens første {b} og anden bog at de skal paatallis for Superintendenten: {Alt} og i(cke for en) werslig Rætt; Altsaa Kand dette icke b(etage Sogne) Præsten Hr: Worms wærne Ting, udj de(nne af) Iver Magnusen Reiste Sag, om Præste(ns Liv og Levnet), eller imod sin Ægtefælde, thj Kiendis for Rætt at de af Citanten indwarslede widner(s Eede)lig forklaring imod Sogne Præsten (ej kand antages).

For Rætten fremstoed Iver Magnusen Børsem og Kundgiorde at hand til dette ting med Muntl: stevning widnesfast haver ladet warsle Sogne Præsten til giældet, Hr: Bertel Worm, (at betalle til)

1738: 84b

1738.

Ham, Citanten, 20 Rd:, som han/n/em udj skiftet efter hands Fader Sal: Magnus Iversen efter skifte brevets udvisning af 13 Martj 1731. hvorudj han/n/em er udlagt hos Sogne Præsten 43 Rd: 4 mrk: 11 skl: der paa er ham betalt 23 Rd: 4 mrk: 11 s: og altsaa Rester 20 Rd:, for sam/m/e Dom at undgielde til betalling, saavel som for Processens omkostning.

den indstevnte Hr: Worm blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde;

stevne Vidnerne Kield Magnesen Børse og Aslack Aslacksen Ourdahl fremstoed for Rætten med opragte fingre og Eedfæstede dette muntlige stevnemaal at være Sogne Præsten Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten war begierende Laudag for hands Contrapart.

Afsagt.

Sogne Præsten {her} til Gravens Præste giæld, Hr: Bertel Worm, Paalæggis her for Rætten at møde til nest stunde[nde] som/m/er Ting til Sagen at svare, hvorefter enhver skall vederfahris vis Ræt er.

Den 22 ditto blev \med/ Rættens behandling widere Continueret.

(Øs)ten Olsen Tvetto wiiste fællen af en woxsen Ulv som hand nyligen haver skut paa Syssendahlens grund, og blev hand af Fogden inden Rætten betalt 2 Rd:r.

Christopher Aamunsen Ødven paastoed sin sag j Rætte Contra Magnus Magnusen nedre Legre.

den indstevnte Magnus Magnusen blev paaRaabt trende gange, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig:

stevne Vidnerne fremstoed for Rætten med opragte fingre: og Eedfæstede denne Muntl: stevning Lovl: at være forkyndt for Magnus Magnusens boepæll udj hands Eeget paahør.

Citanten erindrede om Laudag for sin udeblivende Contrapart.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil nest stundende Som/m/er Ting, og bliver Magnus Magnusen af Rætten paalagt til sam/m/e tiid at møde, Sagen at tilsvare.

Fogden Andreas Hejberg haver ved tvende Vidner til dette Ting, tiid og stæd Lovl: ladet warsle Sogne Præsten her til giældet, Hr: Bertel Worm, for ulovlig Skov hugst j

(Præstebo)ellets Beneficerede Skouge, samt at anhøre det over sam/m/e Tøm/m/er Skeede forbud.

(Af Leilendingerne) indstevnt Østen Torsen Aasem, Olle Andersen Hylde, Gunder Iversen Ourdahl, {Aslack Ourdahl} og Peder Joensen Haaem, at tilstaa den Erklæring og som de her for Rætten om bem:te Skou hugster har aflagt d: 26 Octbr: 1737. Endelig er (til Vidner i) Sagen indstevnt Guro Larsdatter

1738: 85

1738.

\Aslack Ourdahl/, Erick Olsen Haaem, {Peder Joensen Osse,} Grimb Mickelsen Haaimb, Iver Magnusen Børsem og Kield Magnesen ibdm:

Sogne Præsten Hr: Worm blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands weigne.

Stevne Widnerne Anders Hansen Store Berge og Olle Baarsen Spaanem, stoed for Rætten med opragte fingre og Eedfæstede den/n/e muntl: stevning at være Hr: Worm Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eeget paahør.

de indstevnte af Præsteboellets Lejlendinger, Østen Torsen Aasem, Olle Andersen Hylde, Gunder Iversen Ourdahl, {og Aslack Ourdahl,} møtte alle, vedtog Lovl: stevnemaal.

Fogden lagde j Rætte en Exextract af Hardanger Justits ProtoC: pro Ao: 1737, de datto 26 Octbr: angaaende den angivelse disse Leilendinger saaleedes for Rætten haver fremført, sam/m/e er ord for andet saa lydende.

Stevne Widnerne forklarede at de ej hafde Stevnet Peder Joensen Haaem, formedelst de ej Kunde kom/m/e til hands boepæll for Jis.

den angivelse som Leilendingerne hafde gjort for Rætten d: 26 Octbr: 1737. blev en hver j sær forrelæst. først for Østen Torsen Aasem, som tilstoed og vedblev sin forrige angivelse, Olle Andersen Hylden tilstoed og vedblev sin forrige bekiendelse, Gunder Iversen Ourdahl Jligemaader tilstoed sin forrige be{g}kiendelse. {Aslack} og erbød de sig alle at wilde med Eed beKræfte derris andragen[de] naar forlanges, og til ydermeere beviis ligger inu disse fuhre træer ved stuppen, ligge som de har angivet.

Af de indstevnte Widner møtte {ingen, undtagen} Iver Børsem og Kield ibdm:, som de der haver gjort forbud.

Stevnevidnerne med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for (alle) Widnernes boepæll udj derris Eget paahør.

(Fogden) Replicerede, af!! (at) som hvercken Sogne Præsten eller de indstevnte Widner møder, sagen da (maatte udsæt)tis indtil neste Ting, og de udeblivende (forrelagt) Laudag.

Afsagt

Sagen givis (anstand til) nest stundende \ Som/m/er / Ting, \til/ sam/m/e tiid f(orrelæggis Sogne) Præsten Hr: Worm at møde til Sagen (at svare), (saa) paalæggis og at mødde til sam/m/e tiid (de udeblivende Vidner Guro) Lars datter, Aslack Ourdahl, Erick Olsen Haaem og Grim Mickelsen ibdm: derris Eedelige Vidnesbyrd at aflægge under straff som vedbør. (Saa) og til sam/m/e tiid indwarsles Peder Joensen Haaimb, sin forhen aflagde (angivelse) at tilsvare.

1738: 85b

1738

For Rætten fremstoed Anders Hansen store Berge paa Mikel Olsen Haalvens weigne, og Kundgiorde at hand til dette ting, tiid og stæd widnesfast med Muntl: stevning haver ladet warsle Joen Halvorsen Seimb, Domb at lide til at betalle ham 2 Rd: efter skifte brevet af 24de Septbr: 1729. sambt for processens omkostning:

den indstevnte Joen Seim blev trende gange paaRaabt, mens icke [møtte] eller nogen paa hands weigne.

stevne Widnerne Siur Tronsen Ystaas og Wicking Iversen Haavaas stoed for Rætten med opragte fingre og afhiemlede dette muntl: stevnemaal at være Lovl: forkyndt for Joen Halvorsen Seimbs bopæll udj hands hustruis paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

den indstevnte Joen Seimb Paalæggis her for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, Sagen at tilsvare.

Fogden Andreas Hejberg haver ved et skriftl: stevnemaal af 29 Januarij 1738. til dette ting, tiid og stæd ladet indvarsle Arne Monsen øfre WasEnden at liide og undgielde, fordj hand ej haver Rættet for sig og betalt de 60 lod sølfs bøder som hand d: 17: Julij 1737 for hands formastelige adfærd mod Rættens Middel er bleven dømbt at betalle: det skriftl: stevnemaal er ord for andet saa lydende.

den indstevnte Arne Monsen øfre WasEnden blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke eller nogen paa hands weigne.

Stevne Widnerne Siur Tronsen Ystaas og Wicking Iversen Haavaas stoed for Rætten med opragte fingre og Afhiemlede stevnemaallet at være Lovl: forkyndt for Arne Monsens boepæll udj hands huustruis paahør.

Fogden gav tilkiende, at hand udj sit Lovl: forfald (hafde) udsendt sin Fuldmægtig og tiener med den og tvende Mænd for at Exeqvere den (over) Arne Monsen ergangne Dom, til de jDømte bødgers betaling, men efter derris indkomne forklaring, har der lidet eller intet ved Execution rne været at erholde, og som Arne Monsen nu ej møder eller lader møde for sig, saa begierede Fogden Laudag for han/n/em til neste ting.

Afsagt.

Den indstevnte men udeblivende Arne Monsen WasEnden paalæggis til nest stundende Som/m/er ting at møde (til Sagen at svare.)

1738: 86

1738.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige beviiser som henhører wed hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udraabelse war ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten blev ophævet.

Mandagen d: 24 Martij blev paa **Gaarden Utne grund holdet Ett Almindel: Waar, Skatte og Sage falds ting for Kintzerwigs Skibbr:[s] Almue**, Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis [mænd,] Naufnl: Lars Troenes, Iver Utne, Jakob Eitrim, Haldor Biotvedt, Joen Houstvedt, Aamun Knudsen Espen, Aamund Tostensen Bleje og Olle Gribsen Bleje, overværende inden Rætten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Torchies Housse og Hellie Monsen Hambre med den Tingsøgende Almue,

hvorda blev Publiceret alle Kongl: Forordninger og andre Høye Øfrigheds ordre, som findes Exstraheret paa fol: 82.

Sogne Præsten Hr: Niels Windings udstæde bøxxsel brev med Revers, af 24 Febr: 1738. til Hellie Jacobsen paa 1 Løb smør udj gaarden Mæland, blev læst.

Peder Olsen Jaastad fremstoed for Rættten og leverede sin opsigelse paa hands boe, datteret d: 24 Martj 1738. hvorudj hand Specificerer sin boed tillige med (Creditore)ne og hvad hand den/n/em er skyldig, som blev oplæst.

Sogne Præsten Hr: Windings udstæde bøxxsel [brev] med Revers, af 2? 1738. til Hogen Biørnsen, paa 1 Løb smør udj gaard: P.....

Lars Johansens udstæde bøxxsel brev med Revers, af 17 Martj 1738. til Siur Sondresen paa ½ Løb 15 mrk: smør udj gaard: Housso, blev læst.

Tron Larsens udstæde bøxxsel brev med Revers, af 17 Martj 1738. til (Siur?) Sondresen paa ½ Løb smør udj gaard: Housso, blev læst.

Een Oddels Dom af 15 Decbr: 1736, Afsagt imel: An/n/a Thomas Datter Contra Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen, hvorudj bem:te An/n/e Thomas [datter] er tildømbt Oddels og Løsnings Rættten til gaarden Lotte, bør, sam/m/e Dom blev lydeligen for Rættten oplæst.

Gutorm Jordahl wiiste fellen af en woxsen (Ulv? / Biørn?) som var nylig skut paa Jordahls grund og

Skifte brevet af 6 Decbr: 1737 efter Sal: Lars T.....sen, blev læst, hvor af war at fornem/m/e at boen (var tilhørende) Jordegoeds udj gaard: Alsager 2 Løber smør med bøxxsel og herlighed, som war Wurderet for ?? Rd:, udj gaard: Lotte indre Thun 1 Løb 1 Spd: smør med bøxxsel og herlighed, sambt overbøxxsel til, andre Eiere tilhørende, Wurderet for

1738: 86b

1738.

Nock udj bem:te gaard Lotte mit Thuun 1 Løb 1 pd: 5 ¾ mrk: smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel til 2 Løber 2 pd: 10 ½ mrk: smør andre Eiere tilhørende, Wurderet for 139 Rd: 5 mrk: 7 s: af sam/m/e jordegoeds er udlagt, først til Creditorene, Thomas Thomasen 1 Løb smør med bøxxsel og herlighed j gaard: Alsager for 96 Rd: j gaarden Lotte indre Thuun 1 Spd: smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel efter andeel, for 24 Rd: Anders Sverkesen Steene j gaarden Lotte mit Thuun udl: 1 pd: 5 ¾ mrk: smør med bøxxsel, overbøxxsel og herlighed, for 40 Rd: 5 mrk: 7 s:, Resten af Jordegoedset er udl: paa Arvingerne, saasom, Encken An/n/a Thomas datter j gaard: Alsager udl: ½ Løb med bøxxsel og herlighed for 48 Rd: udj gaard: Lotte indre Thuun ½ Løb smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel efter andeel, for 48 Rd: nock udj gaard: Lotte mit Thuun ½ Løb smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel efter andeel, for 49 Rd: 3 mrk:, Thomas Larsen 1 Spd: smør med bøxxsel og herlighed udj gaarden Alsager for 24 Rd:, Torbiørn Larsen ligeledes, ...end Larsen 16 mrk: smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel efter andeel udj gaarden Lotte indre Thuun, for 21 Rd: 2 mrk:, Hover Larsen ligeledes, (La?)rs Larsen 4 mrk: smør med bøxxsel og herlighed udj gaard: Lotte indre Thun for {5 mrk: 2 mrk:} 5 Rds: 2 mrk:, nock udj bem:te gaard mit Thuun 12 mrk: smør for ? Rd: 3 mrk:, Maritta Larsdatter j sam/m/e brug 8 mrk: smør for 11 Rd:, Sigri Larsdatter ligeledes, ...reta Larsdatter ligeledes.

For Rættten fremstoed Johan/n/es Nielsen Wiig og Kundgiorde at hand widnesfast med Muntl: stevning til dette ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Hellie Helliesen Qvalviigen, Dom

at lide for utilbørlige ord som hand haver øvet imod Citanten paa Tingstædet nest
holdende/ {afvigte} Høste Ting 1737: og endelig at Erstatte Processens omkostning.

1738: 87

1738.

Til Widner udj Sagen er indstevnt Torgier Winæs, Olle Gribsen Bleje, Brynild Tioflod, og Wicking i Dahlen af Graven Tinglau, hvilcke Citanten begierede Eedelig afhørte.

Den indstevnte Hellie Helliesen Comparerede, vedtog Lovl: stevnemaal. Replicerede det hand gierne wilde gjøre hands Contrapart her for Rættten en offentlig Afbedelse for de ord hand ubesindig haver talt, saasom hand intet ved at Kand sige j sandhed andet end alt hvis der kand tallis om en brav og ærekier Mand, at sam/m/e jo og findes hos Lensmanden af Jondahls skibbr:, Johan/n/es Nielsen Wiig; saa erbød og Comparenten at betalle Citanten hands gjorde omkostninger med 3 Rd:

Citanten Replicerede, at som hand alle tiider Inclinerede for freed og Eenighed, ej heller nogen sinde hafde haft noge.. førren nu, saa agtede hand ej heller at søge hands Contraparts Ruin, mens wilde aqviecere med det af ham gjorde tilbud naar hand det efterkom.

Comparenten efterkom sit tilbud strax for Rættten, med en offentl: afbedelse til Citanten, og betalte processens omkostning med 3 Rd: og til de fattige 3 Rd: som strax inden Rættten blev uddelt, hvoroffver Citant: frafalt sagen, og tilgav sin Contrap: hands forseelse.

Den 26 ditto blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd.

Skifte brevet af 25 Septbr: efter Sal: Halgrim Sølfestsen, blev læst, og deraf erfahret, den sterfboe at være tilhørende Jordegoeds udj Gaarden Mælland 3 Spand smør med bøxxsel og herlighed, samt overbøxxsel paa 2 Spd: 12 mrk:, som tilsam/m/en var Wurderet for 54 Rd: og udlagt til den sal: Mands børn.

Olle Torbiørnsen Lotte wiste {fælt} fællen af en woxsen Ulv, som hand 3 ugger her forhen har skut paa Lotte grund: Fogden bet: ham 2 Rd: for skudet.

Skifte brevet af 10 Janv: 1738 efter Sal: Torsten Gundersen, blev læst, og war den boe tilhørende Jordegoeds udj gaard: H..... ? smør med bøxxsel og herlighed, som war Wurderet for ?? Rd:, Pantegoeds udj Gaard: yttre Jaastad 5 spand smør med bøxxsel og herlighed for 100 Rd:r, sam/m/e Jordegoeds er Skiftet, Deelt og udlagt paa Encken og den Sal: Mands børn.

Skifte brevet af 23 Septbr: 1737 efter sal: An/n/e datter, blev læst, og war den boe tilhørende Jordegoeds j gaarden Berve 1 Løb 1 pd: 2 mrk: smør med bøxxsel og herlighed, Wurderet for 106 Rd: 1 mrk: sam/m/e war udl: paa (den efter)levende Mand Aalver Siursen og der(ris børn)

Anders Hansen store Berge som Laugværge for Alsager, efter forrige tiltalle til Lars Odsen Lotte og søn Olle Larsen, begierede Sagen j Rætte, og bleve forEene[de] saaleedes, at Lars Odsen Lotte for alle de for Rættten til.....

1738: 87b

1738

Den sag af Kongl: Maj:ts Foged indstevnt, Contra Olle Larsen Age, blev paaRaabt: Fogden gav tilkiende at Olle Larsen uden Lovmaal har betalt hellig brøde for sig og sin dreng, som

Ste: Hans dags aften førte tøm/m/er til Sagen, 3 Rd:r, og fordj hand d: 4 Søndag efter Paaske, om aftenen, førte Creaturer fra Odde, 1 Rd: 3 mrk: og altsaa frafalt Stevnemaalet.

Jacob Monsen yttre Alser!! (Alsager), efter forrige tiltale til Torbiørn Larsen ibdm:, begierede Sagen j Rætte,

dend indstevnte Comparerede, Replicerede det hand udj hands umyndige Aar ej Kunde sware til sagen førren hands Formynder og Forsvar Olle Torbiørnsen Lotte blev warslet.

Citanten paastoed Dom ofver hvis passeret er.

den indstevnte Paastoed j det minste saa lang frist at Kunde hos øfrigheden Optinere en beskicket forsvar udj Sagen, siden hand selv ej kand sware for sig, og da hands Contrapart har ført Widner udj Sagen, har Comparenten wæret paa sin Lovl: handel.

Afsagt

De af {Olle} Torbiørn{sen} \Larsen/ førte omstændigheder bør med ald billighed ansees, hvorforre Sagen givis Rum til næste Ting, imidl:tiid haver hand hos øfrigheden at giøre ansøgning om Een beskicket forswar udj Sagen.

Arne Østensen Luttro efter forrige tiltale til Peder Olsen Jaastad begierede Sagen j Rætte, mens formeedelst at det inden Rættten blev declareret, at de af Peder Jaastad udtalte ord ej maa eller skall kom/m/e Arne Luttros huustrue til nogen forkleinelse paa ærlige goede Naufn og Røgte, ... af nogen anden forrekastis under wedbørlig straff, ligesom og Peder Jaastad for beskickelse Widner haver declareret, at hand wercken kand Erindre at have talt de paastevnte ord, saasom hand, da det skulle være passeret, war udj et Bryllup overstadig drucken, ej heller wed andet med Citant:[s] huustrue (end alt) ære og godt; saa war Citant: med saadan n fornøyet, og frafalt sagen.

.....tne haver stevnet sin Stifsøn Torgier Joensen for nogle ord hand haver talt om Citant:[s] datter

dend indstevnte blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands weigne.

Stevne Widnerne sen og Joen Torchielsen med Eed afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Torgier Joensens boepæll udj hands Eeget paahør.

Citanten begierede Laudag for den udeblivende.

Afsagt

den indstevnte og udeblivende Torgier Joensen paalæggis til næste Ting at møde, Sagen at tilsvare.

1738: 88

1738.

Capitain des Arme Høyers fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand paa Soldat Iver Olsen Midnæs weigne med Muntl: stevning widnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Knud Jacobsen Luttro, Dom at lide til at betale bem:te Iver Olsen 3 Rd:r efter sluttet forliig {for} et Aar her for, samt at erstatte Processens omkostning.

dend indstevnte blev paaRaabt trende gange, mens møtte icke, eller nogen paa hands weigne.

Stevne Vidnerne Torgiels Larsen Housse og Joen Torgielsen ibdm: med opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Knud Jacobsens boepæll udj hands {Eget} huustruis paahør:

Citantens war Laudag begierende.

Afsagt.

dend indstevnte Knud Jacobsen Luttro, paalæggis af Rætten til nest stunde[nde] Som/m/er Ting at møde, Sagen at tilsvare.

Den 27 ditto blev Rætten atter betiendt.

Fogden lod inden Rætten oplæsse og Examinere de sædwanlige beviisser som henhører ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa war Fogden Rættens Attestation begierende; som blev efterkom/m/et.

{Efter trende gangis udRaab} Torckiel Andersen Opheim lod Lovbyde 1 pd: 6 mrk: smør udj Gaarden nedre Sexe, som han/n/em for hands fordring efter Sal: Sondre Sexe (udj) Skiftet er worden udlagt for 38 Rd: 5 mrk: 5 1/3 s: om (ret?)te Oddelsbaarne sam/m/e wilde indløsse, hvis icke (kom) hand til at sælge det til frem/m/ede.

Efter trende gange udRaabelse war ej nogen der vilde g(aa i Rætte), altsaa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

Løverdagen d: 29 Martj blev paa **Gaarden Wiig j Jondahls skibbr: for bem:te skibbr:[s] Almue holdet et Almindel: Waar, skatte og Sagefalds Ting**, Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Guntvedt, Niels Ouestad, Peder Ouestad, ... Houge, Samson Wickene, Tollef Pedersen, og Olle Berge: ofverværende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden (Johannes) Wiig.

hvorda først er bleven Publiceret de Kongl: Forordninger, og ander ordres, som findes Extraheret paa fol: 82.

Skifte brevet af 26 Nobr: 1737 efter Sal: datter, blev læst, hvor af war at fornem/m/e (at stefboen) hvar!! (var) tilhørende ½ Løb smør med bøsse og herlighed udj gaarden Wassel, som war Wurderet for ?? Rd:r, (hvilcket blev udlagt til) den sal: Qvindes Mand og derris (børn).

1738: 88b

1738.

Christj Johan/n/es datters udgivene bøsse brev med Revers, af 29 Martj 1738. til Arne Tostensen paa 12 mrk: smør udj Gaard: Samland, blev læst.

Fogden lod inden Rætten oplæsse og Examinere de sædvanlige beviisser som henhører ved hands allerunderd: Regnskaber, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille eller imod sige, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse, war ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Tinget ophævet.

Tirsdagen d: 15 April blev Rætten betiendt paa Gaarden Norem østre Thunet, beligende j Wiigørs Præstegield og Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med Efterskrevene Edsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Arne Moe, Giermund Berge, Siur Bergstøe, Siur Moe, Alv(?) Fosse,

David Wangdahl, Arne Kaldestad, \og/ Arne nedre Wiig: overværende paa Lensmanden Olle Larsen Bervens weigne, udj hands svaghed, hands søn Giermund Olsen: hvorda for Rætten fremstoed Lars Siursen Norem og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal Lovl: ved tvende Widner for Juul nest afvigte Aar 1737. her til Aastædet til j dag haver ladet warsle Olle Jackobsen Norem, til at anhøre de beviisligheder hand, Citanten, agter at føre om Odel og Løsnings Rætten til de af Olle Jackobsen Eiende og selv brugende 1 Løb 17 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed, {sambt} her udj Thunet, sambt Dom at anhøre til at imod tage Løsnings penge efter hands, Citantens, beviisser, og endelig at sware processens omkostning.

den indstevnte Olle Jackobsen Comparerede for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal.

Citanten lagde j Rætte efterfølgende Documenter, som her, for (saa vi)dt de ere sagen vedKom/m/ende, indførte, (Ett skiø)de af 22 Majj 1641. læst til Tinge d: 16 Octbr: (1641, og e)r udstædt af Niels Gundersen paa 1 ½ Løb (smør), ? Løb salt, som skiødis til Iver Isacksen, (de)r med Citanten vil beviisse, at den/n/e Niels Gundersen som her haver solt goedset d: 22 Maj 1641. var (hands) Contraparts Morfader, hvilcket Comparenten Olle Jackobsen tilstoed sandt at være. (og den i skiø)det naufn givene Iver Isacksen, (sagde Citan)ten at være hands FarFaders Stiffader), som nu alle ære!! (ere) døde. dernæst

1738: 89

1738.

fremlagde Citanten et skifte brev passeret d: 5 Majj 1656. efter sal: Peder Sifversen, hvor om Citanten forklarede, at bem:te sal: Peder Sifversen var hands, Citantens, Mormoders Fader, og beviisser sam/m/e skifte brev at sal: Peder Sifversen var Eiende 1 ½ Løb smør, 1 ½ Løb salt her udj gaarden Norem. Widere lagde Citanten j Rætte et Tingsvidne af 2de Nobr: 1674. med den der paa teignede afstaaelse af sam/m/e dags datto, hvor udj Citantens Farfaders Stiffader, sal: Iver Isacksen, afstaar alle sine Midler og Eiendeeler til Laurits Johan/n/esen, og forklarede Citant: at bem:te sal: Laurits Johan/n/esen var hands, Citant:[s], Farfader. Nock lagde Citanten j Rætte et skifte brev passeret d: 1 Aug: 1692. efter sal: Anders Pedersen, hvor om Citant: forklarede at bem:te sal: Anders Pedersen var hands Mormoders broder, sam/m/e sal: Mand ejede efter dette skifte brevs udvis 1 Løb smør her udj gaarden Norem. {og endeligen fremlagde Citant; Ett skifte brev passeret d: 29 April 1716 efter sal: Lars Spilden, hvor om Citanten forklarede, det hand, sal: Lars Spilden, var Citant:[s] Morfader, og bevidner sam/m/e skifte brev at sal: Lars Spilden var Eiende 1 pd: 8 mrk: smør her udj gaarden Norem.}

Citanten ærklærede ej fleere beviisser til den/n/e sin formeenentlige Odels Ræts bestyrckelse at have, end som nu al(lerede af han)nem udj Rætten er fremlagt, hvor med hand (be)viisser sig til odelen berettiget, og der paa (lagde) penge j Rætten om hands Contrapart sam/m/e (for) jorden wilde imod tage.

dend indstevnte Olle Jackobsen Replicerede, det hand hafde stevnet følgende {Pers} Vidner, derris Eedelige forklaring at (udsige), neml: Torbiørn Synestvedt, Capitain des Arme ved Hr: Obriste Leintenant Segelkens Compagnie, Olle Nielsen Norem, Hans Rasmusen, Peder Steensen Om/m/e, \og/ Knud Steensen Om/m/e, som de alle møtte begierede hand dem (Eedelig afhørt), først fremlagde Contra Citanten efter(følgende) Documenter, neml: en Translation acter, datteret Tuge Tiisdag Ao: 16??, (med hvilcken Con)tra Citanten beviisser at det haver v(æret hands) Faders Odel, og det nu over for 119 (Aar) sig haver tilforhandlet efter skiøde (af) ?? læst til Tinge d: 25 Aug: sam/m/e Aar. og re til sin sags bestyrckelse paastaa s(ine Vidner)

1738: 89b

1738

Afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Capitain des Arme Torbiørn Synestvedt, gaml: 49 Aar, forklarede at hand 6 Aar her forhen var paa Gaarden Ome, og da hørte Vidnet det, nu Sal: Steen Peders: Ome, den gang sagde, det hand ingen Odels Rætt hafde til Gaarden Norem, hvorfore hand den uden trætte godvilligen hafde overladt Olle Jacobsen. dette Vidnes udsigende blev af ham med Eed og opragte fingre stadfæstet.

2: Vidne, Olle Nielsen, boendis her paa Gaarden Norem, gaml: 49 Aar, forklarede at hand paa sam/m/e tiid som første Vidne hafde været hos Steen Pedersen Om/m/e, hafde hand, Attestanten, og været der, og da hørte hand det Steen Pedersen sagde at hand hafde ingen Odels Rætt til gaarden Norem, hvorforre hand hafde overladt godset til Olle Jackobsen, at som godset var kom/m/et fra det folckeslag, saa burte det og at kom/m/e der til igien. hvilket Vidnet med Eed bekræftede.

3: Vidne, Hands Rasmusen, boendis paa Gaarden B..., gaml: 70 Aar, vidnede, at da pengene for goedset (som af) Olle Jackobsen skulde betalles til Steen Pedersen Ome, da var Vidnet med Olle Jackobsen, paa, og gick Vidnet først til Steen Pedersen (og sagde) til ham, nu kom/m/er Olle Jackobsen betalle penge for Norem, da sagde Steen Pedersen, at hand trode sig icke til at an/n/am/m/e (penge), saasom hand var en gaml: Mand paa 81 Aar, (og) bægge hands søn/n/er vare bort Reiste, mens (han)d (næ)gtede ej at imod tage penge for Norem (førren hands) søn/n/er kom hjem, at an/n/am/m/e dem, ... tilkom Olle Jackobsen og var den Ætlæg, saa burde den og kom/m/e, dette Vidnets udsigende blev af ham (med Eed og) opragte fingre stadfæstet.

4de Vidne, Peder Steensen Om/m/e, gaml: 60 Aar, (forklarede at) hands fader sal: Steen Pedersen (hafde sagt) at det goeds hand ejede j Norem, var kom(met fra) Olle Jackobsens Ætlæg, altsaa vilde (hand igien) overlade det til Olle Jackobsen. forklaring med Eed.

1738: 90

1738.

5: Vidne, Knud Steensen, boendis paa Gaarden Om/m/e, gaml: 57 Aar, vidnede som neste Vidne, og bekræftede sam/m/e med Eed og opragte fingre.

Hoved Citanten lagde j Rætte et gaml: skiøde skrevet paa Pergement, datteret d: 3 Nobr: 1647. sam/m/e er saa lydende.

Contra Citanten lagde j Rætte 4 bøsse breve, der med at beviisse, at om endskiøndt Eiendom/m/en formeedelst hands vandmagt har været fra ham, saa har hand og hands Ætlæg, dog alle tiider brugt og styred den, saa lenge nogen mand kand mindes, hvorforre hand vil formode at hands nu over 119 Aar gaml: Odel worder ham tilkiøndt.

parterne ærklærede ej noget widere til Sagens tarv hafde at fremføre \føren i Morgen/, og som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i morgen, som er

Den 16 ditto, da Rætten atter blev betiøndt udj bægge parters overværelse, med forrige Laug Rættet.

Contra Citanten Replicerede, at om endskiøndt hands Morfader, sal: Niels Gundersøn, formedelst hands wandmagt haver d: 22 Maij 1641 solt den/n/e jordepart, saa boede hand dog paa den udj nogle Aar der efter, og siden opsagde jorden for sin datter Maritta Niels datter, som war Comparenten Olle Jackobsens Moder, og (var) hun gift med Jakob Gundersen, som var Comparenten Olle Jackobsen[s] Fader, (hvilcken) Jakob Gundersen opsagde jorden for sin søn, Comparenten Olle Jackobsen, (saa de) udj Rætten fremlagde bøsse breve vidner, sam/m/e Olle Jackobsen har stædse brugt og inu bruger den/n/e jordepart i Norem, at den/n/e jordepart som hands Rætte og sande Odel har været brugt af hands Ætlæg, (børn) efter Forældre, over halvande(t hundre?) Aar.

Hoved Citanten Lars Siursen Norem (declarerede) dette sant at være, og at hand ej (hafde noget at) imod sige.

Contra Citanten Replicerede, at da sal: Steen Pedersen Ome (hafde) indfrelst den største deel af den/n/e ved skifte breve eller arv, {deels} e..... fremlagde skifte breve, deels andre Arvinger, da vil ta.....

1738: 90b

1738.

sal: Steen Pedersen Om/m/e, at som det war hands, Olle Jackobsens Odel, saa vilde hand sam/m/e ved Rættens indtalle, om endskiøndt hand der til ej hafde Kræfter; hvor til Steen Pedersen stedse svarede og forsickrede ham, det hand ej vilde have nogen trætte, saasom hand veste at Olle Jackobsen war Rætte Odels mand, ej heller vilde hand beholde godset til nogen slags hævd imod ham, men naar hand, Olle Jackobsen, blev af de Kræfter at hand kunde indløse godset, da skulde hand udj g(ott) og gode faa det, hvilket den sal: mand efter kom/m/et, som hands skiøde af 18de 1727. bevidner. Altsaa forundre[de] Comparenten sig over den/n/e af hands Contra part Reiste Sag at hand vilde benytte sig af den Credit som Comparenten og sal: Steen Om/m/e hafde haft for hinden, og sam/m/e hentyde til Odels hæft, som efter saadan omstændigheder ej kand kaldis d.

sal: Steen Pedersen Om/m/e[s] Søn/n/er Peder og Knud Steensøn/n/er, Replicerede, ... som er anført af Olle Jackobsen udfærdigt, og at derris sal: Fader hafde sagt at Odelen tilhørte Olle Jackobsen, og at hand ickun frelste jorden; og dersom deris sal: Faders vel og beviiste godhed imod Olle Jackobsen efter sin samvittighed, ej kand staa mens at jorden skall ansees som Odels hæft, da det dog war en imel: dem; saa vilde disse tvende (sal: Steens Sønne)r formode at sam/m/e Odels (Rætt bliver tildømt) dem, og ick Citanten Lars Siursen, som ickun er deris Faders (og) Ingeborg Peders datter[s] Dattersøn.

..... Replicerede, det hand var eiere her udj (for) ? ... 8 mrk:, altsaa formeente hand og det Rættens til dette omtvistede.

1738: 91

1738.

Parterne ærklærede paa bægge sidder at de intet videre hafde udj sagen at svare, mens var Dom begierende.

først bliver da at bereigne den/n/e trættis bekostning, saasom Sorenskriveren for tvende dagis for Rætning 5 Rd: hands provition til og fra Aastædet 1 Rd: 2 mrk: Laug Rættis mændene, hver 2 mrk: er 2 Rd: 4 mrk: Lensmanden 4 mrk: tilsam/m/en 9 Rd: 4 mrk:

hernæst gave parterne til Kiende at de vare med hinanden for Eenede saaleedes, at Lars Siursen skall nyde sin lod til brug efter Olle Jackobsens Død og intet videre, saasom hand udj den 1 Løb 17 ½ mrk: smør Olle Jackobsen tilhørende, ingen Rættighed haver efter den oplysning hand nu bekom/m/et haver, mens tilstaar her for en sidende Rætt at Olle Jackobsen og hands Arvinger ere Rætte og sande Odels mænd til den 1 Løb 17 ½ mrk: smør, og at hand, Lars Siursen, ickun udj sin Eenfoldighed hafde Reist den/n/e trætte, angaaende processens omkostning, da betaller Lars Siursen de tvende parter, og Olle Jackobsen en tredie deel af det som Rættens tilkom/m/er: dette forlig parterne nu med haande baand for Rættens bekræftede.

Torsdagen den 24 April blev paa **Wangen udj Wosse Præste giæld holdet et Almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting med bem:te Tinglaus Almue**, og blev Rættens betiendt

med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Knud Dolven, Knud Qvale, Holger Grøtland, ... Lun(?), Aamund Fiosse, Mathias Lii, Torgier og Niels Mitthun:

Er da følgende passeret.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret den Kongl: Allernaadigste Skatte Forordning for indeværende Aar,

- 2: Pante bøggers og de der af given indrettelse, af 7 Febr: 1738.
- 3: om en (viss agio paa Courant myndt og) Croner, af 23 Nobr: 1737:
- 4: Kongl: Rescript (til Jorde) mands bøægers indrettelse, af 11 Janvarj 1738.
5. om Contra Stevninger til Ober Hoff Rætten, af ?? 1738.
- 6: af ditto datto om Laugtinget, af ?? 1738.
- 7: Capituls Taxten for indeværende Aar, af ?? 1738.

Den 25 ditto blev med Rætten Continueret.

Hr: Thanche udstæde bøxsel brev med Revers, af 20 173?, med Revers, paa 1 Løb 18 mrk: smør udj gaarden, til Endre Aadsen. blev læst.

1738: 91b

1738.

Sig:r Miltzou udstæde bøxsel brev med Revers, af 9 April 1738. til Lars Gullichsen paa 1 Løb 18 mrk: smør udj gaard: Groue, blev læst.

Een ditto med Revers, af ditto datto, til Gullich Larsen paa 2 pd: 6 mrk: smør, og overbøxsel 1 pd: 12 mrk: udj ditto gaard. blev læst.

Hr: Harboe udstæde bøxsel brev med Revers, af 19 Nobr: 1737. til Iver Larsen, paa 2 pd: 6 mrk: smør udj gaard: Ulven, blev læst.

Assessor von der Lippe udstæde bøxsel brev med Revers, af 4 Nobr: 1737. til Michiel Andersen paa 1 pd: 18 mrk: smør udj Gaarden Breche. blev læst.

Hr: Thanche udstæde bøxsel brev med Revers, af 15 Nobr: 1737. til Størck Mickelsen paa 1 Løb 13 mrk: smør i gaard: Bøe, blev læst.

(H)og(en) Klem/m/etsen udstæde bøxsel brev med Revers, af 9 Apr: 1738. til Peder Mogensen paa 1 ½ Løb smør i gaard: Dychesteen, blev læst.

Capitain Nordahls udstæde bøxsel brev med Revers, af 2 Martj 1738. til Gullich Andersen paa 1 Løb 1 pd: 12 mrk: smør udj Gaarden Tachle, blev læst.

Gullick Iversen Bærre efter forrige tiltalle til Knud Elliesen, begierede Sagen j Rætte:

den indstevnte Knud Elliesen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

Rætten tilspurte Citanten om Knud Elliesen efter sin her for Rætten ved seeneste Rættis holdelse gjorde Declaration haver stevnet til Vidners førrelse, paa hvilket T..da..... ..t sagen efter Knud Elliesens paastand og Citantens samtycke, blev forfløt indtil dette Ting.

Citanten Gullick Iversen Replicerede, det hand ej er stevnet af hands Contrapart til Widners førrelse, ej heller har hands Contrapart indvarslet nogen (Vidne)r, langt mindre selv møder, hvorforre hand, Citanten, paastoed Dom efter den tilstaaelse som hands Contrapart her for Rætten selv haver giort ydede for øgen til Knud Pedersen til vende 4 Rd: 5 mrk: 12 s: samt erstatning for Processens omkostning.

Eftersom Knud Elliesen ej møder eller lader møde for sig videre (til sag)en at svare; Saa bliver udj den/n/e Sag saaleedes for Rætt

Kiendt og Dømbt.

..... (bev)iiser at Knud Elliesen selv her for Rætten har tilstaaet, at da Citanten prøvede (øgen fø)ren hand sig (om) den med Knud Elliesen ne, fornam at øgen var halt, og var halt, haver Knud

1738: 92

1738

Elliesen svaret nej, den var icke halt, mens saar foed, da Citanten igien tilspurte Knud Elliesen om øgen war lydesløs: tilstaaer Knud Elliesen selv at have svaret, hand meente at den var lydesløs, paa disse ord haver Citanten foreenet sig med Knud Elliesen om øgen, og siden efter befundet at øgen var halt, som hand forhen hafde sagt førren hand forEenede sig med Knud Elliesen om øgen. Een!! (Eend) ydermeere haver Knud Elliesen her for Rætten begieret anstalt med Sagen indtil dette Ting for at førre Widner, sam/m/e anstalt er ham end og af Rætten bleven bevilget, mens ej efterkommet sit da førte forsæt, hvorforre sam/m/e er at ansee som en udflugt Sagen da at forhalle, da som Knud Elliesen selv her for Rætten har tilstaaet det hand hafde sagt at øgen ej var halt men saar foed, saa og at hand meente at øgen var lydesløs, og det siden er befunden at øgen var halt, Saa Kiendis for Rætt at Knud Elliesen bør betalle til Citanten Gullich Iversen de 4 Rd: 5 mrk: 12 s: som Knud Pedersen skulle have givet for øgen om den hafde været lydesløs, og udj processens omkostning 2 Rd: og til Justits Cassen 9 mrk:, hvilket alt Knud Elliesen bør udReede inden 15 dage efter den/n/e Dombs Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Sig[t] og Sagefalds Eieren Hr: Capitain Nicol efter forrige tiltalle til Anders Knudsen Dagestad og Jørgen Biørnesøn ibdem, begierede Sagen j Rætte:

paa disse t(vende) indstevntis veigne møtte Anders Knudsen(s Svoger?) Siur Wichingsen Wiche, som sagde sagen at v(ilde til)svare, dog hafde hand ingen skriftl: fuldmagt fra dem, ej heller var hand beslægtet eller besvogret med Jørgen Biørnesen, tilstoed og, det hand ej hafde øfrigheds bevilling som bøygde procurator, ... Sager at udføre.

Citanten Replicerede, det (hand med) Een Continuations stevning udj sagen har varslet til Vidner Ingebrickt Pedersen Røtte, Erick Leqve, Peder Biørcke, Knud Røtte og Niels Fenne, hvilcke hand begierede Eedelig afhørte.

(de indstevnte) Anders Knudsen og Jørgen Biørnesen(s vedtog Lovl: varsel), Replicerede det hands Principaler ware forligte som Rætte goe..... at de vare uskyldige staa frikiendelses

1738: 92b

1738.

Citanten paastoed hands Vidner Eedelig Afhørte.

Af de indstevnte Vidner møtte ickun Peder Biørcke og Niels Fenne. de øfrige Vidner blev paaRaabt, mens møtte icke.

Stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og Anders Hallesen Giære, med Eed og opragte fingre afhiemlede dette Muntl: stevnemaal Lovl: at have warslet Ingebrigt Pedersen Røtte for hans boepæll udj hands Moders paahør: Erick Leqve for hans boepæll udj Eeget paahør, og Knud Røtte for hands boepæll udj hands Fæstemøes paahør.

Citanten paastoed de tvende Vidner som møder Eedel: afhørte, og Laudag for de udeblivende. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Peder Ericksen, boendis paa Biørcke, gaml: 64 Aar, efter aflagde Eed vidnede det hand vercken saa eller hørte nogen und forligelse eller slagsmaal imel: Anders Knudsen og Jørgen Biørnesøn, da Vidnet var med dem udj den tøm/m/er dunne paa Reqve, ellers sagde det hand nu ej saa plent Kunde sigde!! (sige) hvem der var fleere forsamlede udj den tøm/m/er

dun/n/e paa Reqve, mens j morgen vilde hand give Citanten en fortegnelse \paa/ dem alle som vare der forsamlede. parterne hafde ej noget at tilspørge dette Vidne.

2: Vidne, Niels Svensen, værende hos hands Moder paa gaarden Fænne, gaml: 21 Aar, efter aflagde Eed vidnede, det hand vercken hafde hørt eller seet noget slagsmaal eller uEenighed imel: disse tvende indstevnte, da hand var udj den dun/n/e paa Reqve, men vel haver hørt siden talle om de skulde have været udj slagsmaal, og kand Vidnet ej mindes af hvem hand har hørt det, ellers vare udj den tøm/m/er dun/n/e forsamlede, Lars lille Soue, Anders mit, Olle Gierstad, Olle Gierstad Tambur, og Afdahl, fleere Kunde Vidnet ej mindes. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

(Citanten begierede at) Sagen forfløttis indtil (Sommer Tinget,) til samme tiid paalæggis Vidnerne Ingebrickt Røtte, Erick Leqve og Knud Røtte bære under straf

1738: 93

1738.

Den 26 April blev med Rættens Administration Continueret.

Poul Knudsen Wecke, Sergiant ved det Wosseske Compagnie, fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med skriftl: stevnemaal til dette Ting, tiid og stæd haver ladet indvarsle hands Sal: Huustruis Arvinger at møde og anhøre de Vidner hand agter at føre om hands huustruis dødelige afgang, til et Lovskicket Tingsvidnes Erlangelse. det skriftl: stevnemaal er af 16 Martj 1738. saa lydende. sam/m/e stevning fantis af tvende Vidner under bekræftet og paateignet at være vedkom/m/ende Lovl: forkyndt.

den indstevnte Rasmus Rasmusen med huustrue Time, og Malene Time, blev paaRaabt, mens møtte icke.

Citanten lagde j Rætten en Copie af forrestaaende stevnemaal, med samtl: arvingernis skriftl: paateignede declaration, hvorudj de fra sigger dem at arve efter Sagens omstændigheder.

Copien var ord lydende med Orriginalen, paateigningen er ord for andet saa lydende.

dernæst lagde Citanten j Rætte en skriftl: Mesive fra Time af 23 Febr: 1738. sam/m/e er saa lydende.

Citanten paastoed det indstevnte Widne Willumsen Eide, som nu her for Rætten møder, Eedelig afhørt, Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet ved sandhed at blive. efter aflagde Eed forklarede Vidnet at (boe? paa) Gaarden Qvale, gaml: 25 Aar, da hand med 6 Andre, hvor iblandt var Citantens huustrue og S(øn?) med en skude ladet med veed og andet goods, som de vilde til Bergen med, kom de den 7 Nobr: 173(7), om aftenen, til Herlefv fiorden, og som de gick o..e kom mange søe størtninger ind paa (skuden), i det sam/m/e Raabte Citantens huustrue, som (var udj) Wingen, at Vingen war fuld af søe, og (da hand) saa ind j Wingen bleve de war at w..... op paa bencken j Wingen, da de samtl: sprang de alle op paa weeden, og j det sam/m/e (kantrede?) skuden, saa at Koenen ej kom ud af W(ingen), ... dette fornåm holt de dem alle j den Ee(ne siden? af) skuden, saa at den kastede sig om, og (og de kom op) paa Køllen af skuden, undtagen (Koenen?), som laa j Wingen under wandet, ... saa de et Men/n/iske som Kunde de nu alle 6 Mand var

1738: 93b

1738

Af skuden, blev skuden af Søen igien kastet om, saa de alle 6 Mand kom j Søen, og da kom Vidnet under Seiglet, og saaleedes arbeidede sig ud af Seiglet for at kom/m/e igien paa Kiølen, og mens hand saa Arbeidede, hørte hand slet intet til de tvende Mænd, thj de ware alt borte, med Joen Evanger hørte hand Raabe og skrige, og Citantens Søn Knud Pouelsen med

Joen Næsseim de holt sig j skuden for at kom/m/e igien op paa Kiølen, mens da magten og Kræfterne ware fra dem, bleve de, og war de, neml: Knud Pouelsen og Joen Næsseim, de sidste som bleve, da nu Vidnet kom anden gang paa Kiølen af skuden, drev skuden ind j steens Wiigen, hvor Widnet kom i land med!! (ved?) mørck aften, og da gick Vidnet til en gaard kaldet Melkrog!! (Melkeraen?) j Arne skibbr:, hvor Widnet kom om Natten, om Morgen den efter gick Widnet med folckene paa gaarden ud at søgge efter skuden, og da fantis den j sam/m/e wiig hvor Widnet om aftenen forhen var kom/m/en j land, og \da/ de hafde omkantret skuden, laa Citantens døde huustrue tvert for Winge dørren med et lys i den Eene haand, og en bog hos hinde som hun hafde sat og læst udj. Widere kunde Widnet ej forklare om dette bedrøvelig dødsfald, end som nu af han/n/em alt udsagt er.

Citanten begierede beskreven wis passeret er under Rættens haand og Segl.

..... Haldorsens udgivene bøssebrev med Revers, af 26 Apr: 1738. til Knud Nielsen, paa 2 pd: 23 $\frac{3}{4}$ mrk: smør i gaard: Backetun, blev læst.

..... Hr: Capitain Nicol som Sigt og Sage falds Eiere, efter forrige tiltale til Olle Olsen Hougen og Iver Bære, begierede Sagen j Rætte, den indstevnte Iver Bære efter paaRaabelse møtte icke, {ej heller} mens Olle Ollsen Hougen Comparerede,

Citanten paastoed, at som hands Vidner Brøtva Ousgier og Siur Holgielsen ej møtte, de inu motte (blive giv)en Laudag til neste Ting.

Afsagt

(Iver Bære giv)is Rum indtil neste Ting, og paalæggis Vidnerne Brøtva Ousgier og Siur Holgielsen under deris faldsmaal straf at (møde og deris) Vidne at Aflægge.

1738: 94

1738.

Sigt og Sage falds Eieren Hr: Capitain Nicol, Kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Gulack Knudsen Seim for Een Eegen brugende ulovlig omgangs maade med det Johan/n/is Lofthuus udj skifte efter hands værbroder Sal: Størck Seim udlagde Qværn med Qværne Reedskab paa gaarden Seim, derom Vidner at anhøre, som er {Anders L} Knud Seim, Peder Seim, og Knud, Rosmand j Præstegaarden, dernæst dom at undgielde saa vel j hoved Sagen som for Processens omkostning.

den indstevnte Gulack Knudsen Seim blev paaRaabt, mens møtte icke, eller nogen paa hands veigne.

Stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og Anders Haldorsen Giære med Eed afhiemlede Stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Gullack Seims boepæll udj hands {Eeget} Koenes Paahør.

Citanten paastoed de Vidner som møder Eedelig afhørte, hvilcke er Knud, Rosmand j Præstegaarden, og Knud Seim, og Laudag maatte givis for det udeblivende Vidne Peder Seim, som blev paaRaabt mens møtte icke,

foranførte Stevne Vidner afhiemlede stevnemaalet med Eed Lovl: at have forKyndt det for Peder Seims boepæll udj hands Eeget paahør:

Edens forklaring bleve de Vidner som Comparerer forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive.

1: Vidne, Knud Johansen, Rosmand j Præstegaarden, gaml: 32 Aar, efter aflagde Eed Vidnede, at hand u(dj denne) høst hafde været med Johan/n/es Lofthuus paa (gaarden) Seim, og da de kom til Gullack Seims K(oene, spur)te Johan/n/es efter hinde Mand Gullack, da

(sagde) Koenen hun veste icke vor!! (hvor) hand war, da g(ick de) hen j Peder Seims sit thun, og saa op til (qvern?) huuset, og da saa Vidnet et Menniske g(aa) qvern huuset og op igien .. packe... noget, da gick Vidnet til Johannes (Lofthuus) og bad ham at hand vilde gaa op til (qvern huuset), og da de kom til qvern huuset vor teigne, Kiisten og Siglen under qv..... Vidnet med Johan/n/es op i hage, der udj laa {Siglen} \teignen/, mens laa et stoecke oven for qvern huuset, saa gick de bægge

1738: 94b

1738.

strax over paa den anden sidde af Elven, hvor de fant Gullack Seim, da tilspurte Johan/n/es Lofthuus, Gullack Seim hvorleedes hand hafde han[d]let med hands qverne Reedskab, da svarede Gullack Seim, er det derris, saa tag det, da sagde Attestanten, at de vilde ej tage {t} det, mens hand maatte selv see til hvorleedes hand hafde handlet med det, saa gick Johan/n/es Lofthuus efter Peder Seim og Knud Seim, som strax følte ham først til qvern huuset for at see hvad tilstand det var udj, og siden gick de til Reedskabet og saa hvor det laa. hvidere!! (videre) Kunde Vidnet ej forklare: nock tilstoed Vidnet paa Citantens spørgsmaal, at qverne Reedskabet blev liggendis paa det stæd hvor det laa, saasom Johan/n/es Lofthuus ej vilde befatte sig med det efter disse omstændigheder.

{2: Vidne} da dog Johan/n/es Lofthuus var Reist der hen for at afhente dette hands udlæg.

2: Vidne, Knud Stephensen, boendis paa Gaarden Seim, gaml: 27 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Johan/n/es Lofthuus kom til ham og begierede at Vidnet vilde gaa op og see hvorleedes hand troede at Gullack Seim hafde handlet med qvern huuset, og da Vidnet kom med Johan/n/es til qvern huuset, da saa Vidnet at Siglen, teignen og Kiisten var borte af qvern huuset, (derefter) gick Vidnet med Johan/n/es lidet oven for qvern huuset, der laa Kiisten, og teignen laa med v hage{n} garen oven for Kalv hagen, siden (hafde) Vidnet seet, naar hand gick forbj qvernhuuset, at dette Reedskab er indkom/m/en igien i qvern huuset.

Citanten var begierende belaudag!! (Laudag) for den indstevnte Gullack Seim, saa og for det udeblivende Vidne Peder Seim.

Afsagt

den indstevnte Gullack Seim paalæggis af Rættten til nest stundende Som/m/er Ting at mødde til Sagen at svare, {sa} til sam/m/e tiid paalæggis (Vidnet) Peder Seim at møde under Adfær efter (Loven, sit) Vidne at aflægge.

..... Stephensen Seim Kundgiorde det hand med Lovl: Stevnemaal vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Peder Seim,

1738: 95

1738

Dom at lide til at imod tage penge for den arvelod Citantens stif{fa}datter efter hindes sal: Fader er tilfalden, siden hand som {Formynder og} Føed værge til Formynder efter Loven er indsat.

den indstevnte Peder Seim blev paaRaabt, mens møtte ej, eller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Niels Monsen Flage og Knud Ellingsen Berge, med Eed afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt Peder Seim for hands boepæll udj hands Eeget paahør.

Citanten var Laudag begierende.

Afsagt

Den indstevnte Peder Seim paalæggis for Rættten at møde tilstundende Som/m/er Ting, til Sagen at svare.

Madts Knudsen Seim Kundgiorde det hand vidnesfast med Muntl: stevning, til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Rognald Nestaas, Dom at lide fordj hand {hand} haver hugget udj Citantens skoug imod det forliig som var sluttet den/n/em imellem, og endelig at faa det g(iort)e forbud over de af Rognald Nestaas needfelte 13 træer \Confirmeret/, sambt at svare til den/n/e Processis omkostning.

den indstevnte Rognald Næstaas Comparerede, vedtog Lovlig stevnemaal. Replicerede det hand hafde forligt sig med Citanten ej at hugge videre (som fra) gamelt hafde været, hvilket Citanten og tilstoed, saa formeente Comparenten, det hand ej hafde (over)traad sam/m/e forliig.

Afsagt

Efter parternes sam/m/en talle befindes Sagen af den beskaffenhed at den ej her kand ordeelis, mens bør paa Aastædet henviisses. angaaende forbudet, da k(and) ej Kiendis førren udj Hoved Sagen er (afsagt) Dom, og haver Citanten forinden at (i Rætte lægge) forbuddet skrifl: til paakiendelse.

Tollef Stephensen Bryn Kundgiorde det hand med (muntlig?) stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle Lars Gullacksen, (som har) været Formynder for Citantens (hustrue) Moldatter, Dom at lide til at giøre Citanten vedbørlig Reede og Rigtighed for Renterne (af hands) huustrues arvelod, samt at svare (Processens om)kostning.

den indstevnte Lars Gullacksen (blev trende gange paaRaabt), mens møtte ej, eller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og Anders Haldorsen Giære med Eed og opragte fingre afhiem(lede Stevnemaa)let at være Lovl: forkyndt Lars Gullacksen (for hands boe)pæll udj hands Eget paahør.

(Citanten var begierende)

1738: 95b

1738.

Laudag for hands Contrapart.

Afsagt.

Den indstevnte Lars Gullacksen paalæggis Sagen at tilsvare nest stundende Som/m/er Ting.

Den 28 ditto blev med Rættens behandling atter Continueret.

For Rættens fremstoed Wiching Davidsen og begierede sin sag i Rættens efter forrige tiltalle til Wiching Knudsen øfre Grove.

den indstevnte Wiching Knudsen Comparerede, \og/ Replicerede det hand tilstoed at være skyldig til Citanten de 30 Rd: mens ej vil hand sælge, ej heller kand hand sælge, fordj hand haver pantsat sin gaard til Hr: Capitain Nordahl:

Citanten Erklærede, at naar hand bekom sine penge igien med {om} alle omkostninger, saa war hand fornøyet, og der om wilde hand paastaa{d} Dom.

parterne ærklærede ej videre at have udj Sagen at svare. hvorforre udj Den/n/e sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Widnerne Jørgen Olsen og Tollef Brynildsen haver under Eed forklaret at Wiching Knudsen 3de Aar forhen hafde tilstaaet at have bekom/m/et af Wiching Davidsen 30 Rd:r med det løfte at dersom Wiching Davidsen ej bekom sine penge inden Aarets udgang, saa skulde hand faa 1 Løb til brug udj Wiching Knudsens gaard. derefter haver Wiching Knudsen om høsten Ao: 1736 giordt det Løfte, at dersom Wiching Davidsen ej bekom sine penge inden Waaren

Ao: 1737, da skulde hand faa 1 Løb til brug udj hands gaard; dette Wiching Knudsens Løfte haver hand til datto ej efterkom/m/et: da dog (Loven)s Allernaadigste bydende er, at enhver er pligtig at efterkom/m/e hvis hand med haand (og mu)nd lovet haver; mens som Citanten (her inden) Rætten haver tilstaaet, at naar hand (fick sin)e penge med omkostninger, saa (skulde hand være) fornøyet. Saa Kiensis for Rætt at Wiching Knudsen bør betalle (Citanten) Wiching Davidsen de 30 Rd:r hand skyldig er, sambt i Processens omkostning 4 Rd: inden 15 dage Execution.

1738: 96

1738

Magister Jørgen Harboe udstæde bøssebrev med Revers, af 21 April Ao: 1738. til Knud Gullichsen paa 9 mrk: smør udj gaarden Lille Røtte. blev læst.

Knud Brynlsen udstæde bøssebrev med Revers, af 28 Apr: 1738. til Knud Gullichsen paa 1 Løb smør udj gaard: Lille Røtte. blev læst.

Klockeren, Carsten Horsenius, her til gieldet, efter forrige tiltale til en deel Almue mænd af Winnie Kircke Sogn, begierede Sagen j Rætte.

efter udRaabelse war ingen af dem som møtte eller lod møde:

Citanten {be} paastoed Sagen til Doms at maatte blive optagen, og paa det at enten med udsættelsis ting, til Doms Afsigelse ej skulde umagis, saa war hand fornøyet med at anhøre Dom paa tilstunde[nde] Som/m/er Ting.

Afsagt

Sagen optagis til Doms indtil nest stundende Som/m/er Ting, da parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Hr: Capitain Jens Nordahl af det Wosseske Compagnie, leverede j Rætten til Examination og et Lovskicket Tings Vidnes erlangelse, en Reqvicite af 16 April Ao: 1738. angaaende nogle Munderings som er opbrændt paa gaarden Biørge d: 25 Febr: nest forhen, da gaardens huusser ved Een ulyckelig ildebrand afgick.

den ganske Tingsøgende Almue forklarede Eenstem/m/ig i god s..... være det gaarden Biørge[s] huusser ved Een ulyckelig Waade Jld den 25 Febr:, o(m Natten,) blev afbrendt, neml: Borge stuen, Jldhuuset, (Eet) Loft og under bue \med skygge, vor!! (hvor) udj var (fuld af høe)/, staubuen!! (stabburet), en s(malle floer), og et veed huuss.

Troen Johansen Eiere der bruger selv gaarden Biørge, (fremstoed for) Rætten og beklagede sig at den/n/e ulyckelige Waade Jld war han/n/em overgaaet, og at de anførte Sorter, Soldater Munderinger (alle) ere opbrændte sam/m/e Natt, hvilket (hand intet) kunde bierge for ildens hastige (paakom)melse, da hand lidet eller intet fattigdom kunde Reede.

Capitain Nordahl begierede beskreven hvis passeret er under Rættens (forseigling).

For Rætten fremstoed Troen Johansen, (som) Eiere og beboere til gaarden (Biørge) \i Qvitler otting/ (og bekla)gede at den 25 Febr: nest leeden

1738: 96b

1738

Waade Jld som optæntis om Natten paa hands gaard, afbrendt, Borge stuen, Jldhuuset, Loft og under bue med en skygge der ved som var fuld af høe, et staubuer, en smalle floe!! (flor), og et veed huuss, med hands Ringe formue, som var udj bem:te huusser, saa og 7 tønder Korn, som var ald hands sæde Korn. og det beklagligste at hands huustrue, som war

frugtsom/m/elig, af forskræckelse blev forløst for!! (før) tiiden, hvor over hun maatte sætte livet til.

\Rætten/ Tilspurte den her tilstæde \værende/ Almue om det var den/n/em witterlig, hvor til den Tingsøgende Almue Eenstem/m/ig svarede, at det i goed sandhed forholder sig saaleedes som Comparenten haver andraget.

Comparenten begierede under Rættens Seigl beskreven hvis passeret er.

Knud Joensen Qvale Fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd {og} Lovl: haver ladet varsle Encken Sigri Siurs datter med Lauværgen Iver Soue, at anhørre de Vidner hand agter (at frem)førre om Qvalsteigen, som stædse har lagt (og været) brugt under Qvale, bægge thun, hvilcken (En)cken haver Kiøbt af Hr: Leintnant du Wahl hindes paa-boende brug, hvorforre hun aldeeles vil formeene ham sam/m/e teig (at) brugge, hands gaard til største Ruin, da hand har tilbudt sig sam/m/e halve teig som stædse (hav)er været brugt under hands brug, at Fæste (elle)r Kiøbe.

den indstevnte Encke med Laugværgen blev paaRaabt, ingen af dem møtte, ej heller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Anders Ericksen Lødve og Iver sen Ullestad, med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være de indstevnte Lovl: forkyndt for derris boepæll udj (derris Eeget paa)hør.

Citanten paastoed sine Vidner (Eedlig) afhørte, som er Siur Ronve, Knud Knudsen Wangen, Siur Aslacksen,

1738: 97

1738.

Wiching Tvilde, Peder Biørcke, Od og Lars Breche, Arve Ullestad, {Jakob Helleland,} hvilcke alle møtte, undtagen Jakob Helleland. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sa[n]dhed at blive.

1: Vidne, Siur J(oen)sen, boendis paa Gaarden Ronve, gaml: 53 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da hands Kongl: Maj:t ved Rættens Middel her paa Tingstuen for nogle Aar siden lod gaarden Qvale 2 thuun ved offentl: Auction selge, blev Hr: Leintnant Du Wahl h(ø)est) bydende til sam/m/e, da nu Qvals Teigen blev solt, som blev brugt under bægge Thuunene, bød Leint: du Wahl og sal: Joen Knudsen Qvale, som var Eiere til 1 Thunet, Teigen op til 16 mrk: marcken, da sagde Joen Qvale, sal:, at hand Kiøbte ickun den halve Teig som brugtis under hands Eiendom, og hand kunde ej miste den fordj hand hafde ingen skou til hands gaard. hvor til Auctions Herrerne svarede, at Kongen gav ickun Et skiøde ud paa Teigen, og at der ej kunde udgivis tvende skiøder paa saa lidet, da taltis Hr: Leint: Du Wahl og sal: Joen Knudsen Qvale, som var Fader til Citanten, sam/m/en, og da sagde Leintnanten de skulde deele Teigen, eller bruge den t(il fællis), hvilcket af deelene det var, mindes Vidnet (icke), mens een af deelene var det som blev (talt om), og \da/ blev Leint: høyst bydende til Teigen.

2: Vidne, Knud Knudsen, huusmand her paa Wangen, gaml: 71 Aar, efter aflagde Eed vidnede (at) være witterligt, saa og at have hørt af sine (Salige) Forfædre at Qvalteigen blev brugt under (bægge) Tuunene, intil for mange Aar siden, da (hand) var et gandske ungt Men/n/iske, da kom e(n Mand) ved Naufn Olle Ericksen, som tog Teigen Rødning, nogle Aar derefter løste Citantens {Far} fader, sal: Joen Knudsen, \med sin Fader Knud Andersen/, som boe(de paa) Qvale 1 Thuun, hvor Citanten nu er, Tei(gen) og brugte den alt under sit Thuun sal: Ellef Siursen, som boede paa (gaarden Qvale), og trættede ved Rætten, saa og W..... Teigens halve brug under sit th(uun) (saale?)des haver Teigen lagt under bægge (brugene)

1738: 97b

1738.

indtil Kongen paa Auctionen solte den, og efter at Qvale 2 Thuun war solt til Leint: Du Wahl, blev Qvals Teigen Separat solt, og da bød Citant:[s] Fader og Leint: du Wahl paa Teigen, mens hvor høyt ved Vidnet icke, sam/m/e tiid hørte Vidnet at Auctions Herrenne sagde det Kongen gav ej meere end et skiøde ud, mens kunde Leint: og sal: Joen Qvale forEenes, var det vel.

3: Vidne, Siur Aslacksen, til huuss paa Næsseim, gaml: 57 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Kongen ved Auction lod selge gaarden Qvale, da boede Vidnet paa sam/m/e gaard 2 Thuun, og da var Vidnet her paa Auctions stædet. da Teigen nu blev solt, bød Leint: og sal: Joen Qvale, som var Citant:[s] Fader, paa Teigen indtil 16 mrk: marcken, som var Leint:[s] bud, da bød sal: Joen en skil: over, og strax bød Leint: han/n/em atter over, da stoed sal: Joen Qvale og græd, sagde at hand ej kunde meste den halve Teig fra sit brug fordj hand ej hafde brende veed, da sagde Auctions Herrenne at Kongen Kunde ej give meere end som et skiøde siden det var saa lidet, (saa kunde) de siden Kiøbe af hver andre, da sagde (Lein)t: at hand og siden skulde forlige sig med sal: Joen Qvale om halve Teigen, saa har og Vidnet siden efter hørt at Leint: har (sagt,) at naar hand solte Qvale, da skulde hand (sel)ge Knud Qvale sin halve part j Teigen.

4: Vidne, Wiching Stephensen Tvilde, Lensmand her j Tinglauet, gaml: i sit 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand var her paa Auctions stædet da Qvals teigen blev solt, og da bød Leint: D: Wahl og sal: Joen Qvale over hinanden paa Qvals Teigen, mens Leint: blev høyst bydende, da sagde Auctions Herrenne at Kongen ej kunde give meere end et skiøde paa Qvalsteigen, som (skylder) ?? mrk: smør, og ej toe skiøder paa saa lidet, ... (sal:) Joen fick at Kiøbe af Leint:, ellers (sagde) Vidnet at Teigen fra ældgaml: tiid har været brugt under bægge Thuunene,

1738: 98

1738.

Og at der for mange Aar siden hafde været en Mand som hafde Rødet j Qvals teigen, sam/m/e hafde Citantens fader og Farfader udløst, og siden trættede Ellef Qvale halve teigen fra dem igien til sit Thuun.

5: Vidne, Od Torgielsen, gaml: 55 Aar, og Lars Børgesen, gaml: 37 Aar, bægge boendis paa gaarden Bræche, efter aflagde Eed vidnede, at Citant: forrige Aar 1737 begierede af dem at de vilde gaa til Lars Brynildsen Lødve, som laa svag af Alderdom, og nogen tiid derefter bortdøde, at hørre hands Vidne hvad hand kunde forklare om Qvalsteigen: hvilcket de og efterkom/m/ede, og da sagde sam/m/e Lars Lødve \sig/ at \være ?? Aar gaml:, og at/ Qvals teigen stedse har været brugt under bægge Thunene, undtagen da den huusmand Rødede den, som Citantens Farfader igien udløste, og da blev skouen j teigen brugt under bægge Thunene, mens græsset tilførte!! (tilhørte?) Thunet, da indtrætte Ellef Qvale andet Thun, græsset af Halve Teigen til andet Thunet.

6: Vidne, Peder Ericksen, boendis paa Gaarden Børcke, gaml: 64 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hands Sal: Fader haver for 80 Aar siden boet paa Gaarden Qvale, som hand haver hørt af hands Fader, og da blev Qvals Teigen brugt under bægge Thuunene, siden b(oede hands) sal: Fader paa Rogne, og da der nu blev trætte imel: Citantens fader og sal: Ellef Qvale (om) halve græsse j Qvalsteigen, da blev Vidnet(s Fader) hentet til disse tvende Mænd, da Vidnets Fader kom hiem igien, sagde hand at Joen Qvale endeligen lade Ellef Qvale faa halve g(ræsset?), siden teigen hører under bægge tunene, (som) sal: Joen Qvale og hafde tilstaaet, at na(ar Ellef) Qvale betalte ham de halve penge som (hand haf)de løst Teigen forre fra den huusmand som hafde Rødet den, da skulde Ellef faa ha(lve teigen), mens skouen blev brugt under bægge Thunene.

7: Vidne, Arve Hoversen, boendis (paa gaarden Ullestad), gaml: 58 Aar, efter aflagde Eed forklarede, hand udj 3 Aar haver tiendt Citantens fader sal: Joen Knudsen, og det paa Gaarden Qvale, og kom fra,

1738: 98b

1738

Og j den tiid Vidnet tiende der, da blev skouen udj Qvals teigen brugt under bægge Thunene, mens græsset brugte sal: Joen Qvale under første Thunet, og saade sal: Joen Qvale Korn udj Teigen, hafde og huusser der staaendis, og holt vinter Thuun udj teigen, og haver bægge Thunene derris Qverne staaendis udj sam/m/e Teig,
Citanten war begierende Laudag for hands Contrapart.

Afsag[t].

den indstevnte Encke Sigri Siurs datter med Lauvørge Iver Soue, paalæggis til næste Ting at møde, for at ærklære dem om de noget imod {bem:te} \{foranførte} de i sagen førte/ Vidner[s] {have} forklaring haver at forestille, hvorefter et Lovskicket Tings Vidne skal worde udstæd. og haver Citanten den/n/e Afsigt at tage beskreven til delse for sin werderpart!! (wederpart).

Onsdagen den 7 Maj blev Rættten betiendt paa Gaarden (Helle)land, beliggende j Bordahls otting og Wangens Kircke Sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene (up)artiske) Laug Rættis mænd, Naufnl: Erick, Holger Ullestad, Isack Lirhuus, Knud, Mons Bucketun, og Stephen Mælvæ, (hvilcke) udj tilkaldelse og efter forlangende (af Eierne) og opsidderen til en part her udj (gaarden), Naufnl: Jacob Ellefsen \med Søn Erich Jacobsen/, til en (Aastæ)ds trættis afhandling, imellem ham (og hands) Grande her paa Gaarden.

(For Rættten) fremstoed ovenNefnte Jacob Ellefsen, (paa Eegne) og sin Søn Erick Jacobsens weigne og (Kundgiorde at) hand Lovl: vidnesfast her til (Stæ)det til i dag haver ladet stevne Iver Tormosen H(elle)land, som Eiere til 2 pund 15 mrk: smør i gaarden, og til bøxxel 1 pd: 4 mrk: smørs Landskyld, (Wangens Kircke til)hørende, Dom at lide til at marcke skiæld efterRættelig findes at være, saa og at hand, Jacob Ellefsen, er Eier med sin Søn til 2 pd: 15 mrk: sin Eiendom efter Marskiæld!! (Marckeskiæld), og endelig at nyde Erstatning for (Processens om)kostning.
{den indstevnte}

1738: 99

1738.

{Iver Tormosen møtte for Rættten, vedtog at være Lovlig stevnet.}

{Citanten Kundgiorde det}

Stevnemaalet er, datteret af 9 April, ord for andet saa lydende. stevnemaalet fantis paateignet af Kalsmændene at være Hr: Assessor Jan von der Lipppe sam/m/e dag Lovl: forkyndt for hands boepæll udj Eget paahør. og han/n/em Copie der af leveret.

Den indstevnte Iver Tormosen møtte for Rættten, vedtog Lovl: stevnemaal, og leverede et skriftl: indlæg af 29 April fra Hr: Assessor Jean von der Lippe, som er paa Kirckens veigne MedEiere til en deel her i Gaarden, brugende af Comparenten Iver Tormosen, sam/m/e indlæg blev oplæst og er ord for andet saa lydende.

Citante{n}rne/ lagde j Rætte adkomst til sin Eiendom, som er 2 pd: 15 mrk: smørs Landskyld, sam/m/e adkomster \er/ datteret d: 11 Nobr: 1734 og <3 Majj 1735> ord for andet saa lydende. Citanten lagde j Rætte et skriftl: indlæg af 5 Maj, som blev oplæst og er saa lydende.

Comparenten Iver Tormosen lagde j Rætte sine Adkomster til hands brug, som er et skiøde af 31 Martj 1732 paa 2 pd: 15 mrk:, og en bøsse seddel af 15 Septbr: 1729 paa 1 pd: 4 mrk: smør, sam/m/e adkomster ere saa lydende.

Citanten war begierende at Rættens Persohner (maatte tage) Ager og Eng, med marcke steene og g(lopper) den deeling som er imod og uden for (marcke) steenene og glopperne, i siun og g(ranskning).

< q (mrkn: det tilsvarende tegnet i teksten kan ikkje finnast) De tvende Østere parter, som af bægge bønderne bruges til fælles for hvers Eiendom 2 pd: 15 mrk:, tilsam/m/en 5 pd: 6 mrk: smør, blev befund: saa gode at de kand svare der fore>

Efter Citantens paastand forføyede vj os at siune og granske Ager og Eng, samt marcke steene og glopper, og blev de af Citanterne anviiste mercker og glopper, til deels af bægge parterne til(staaet), og til deels af Iver Tormosen imodsaagt, (som fan)tis af os ganske Lovlige at være, no(gen af mercke) steenene hallede, som til deels kand v.... .., til deels at jorden er suncken, saa og at være Kiørt paa den/n/e, saa at der ov.... ..

Saa blev vedtaget, først, udj bægge (parter) nerværelse, at anlægge en afritzning oplysning, hvor med den/n/e dag (tog til ende).

Den 8 Majj blev videre med Rættten (Continueret udj foran) anførte Sag.

Og blev da af (parterne?) lagt j Rætte en Afritzning paa Ager og Eng med sine mer(ckesteene og glopper).

den indstevnte {svarede} Iver (Tormosen svarede) at hand hafde ingen wit paa (Afritzningen)

1738: 99b

1738

Enten den war Rætt eller ej;

Rættens Personer som haver været overværende ved Afritzningens anlæggelse, og efter Nøyeste skøn og granskning forklarede den/n/e afritzning for Comparenten Iver Tormosen, mens om endskiønt hand tilstoed alting efter forklaringen og Afritzningen, saa svarede hand dog at hand ingen vit hafde paa afritzninger, mens vell at den N: W: part af Gaardens brug har været brugt for Kirckens part efter merckerne. de øfrige parter efter merckerne har værret r udj tvende ligge deele brugt af ham og hands Grande for en hvers lige Eiendom.

Citanten Replicerede, det <hand> intet imod Afritzning hafde [at] Erindre, mens vel (imo?)d hands Contraparts Erklæring, som (forklarer) den største part af Gaarden at være Kirckens, her til Citanten svarer at efter Kircken ickun ejer 1 pd: og 4 mrk: smør, og hand (selv eier) 2 pd: 15 mrk: smør, saa vild hand gjerne efter (hands) Contraparts Erklæring, som haver Kirckens (part til) bøsse, tage Kirckens part for sin, og af sam/m/e part skatte og skylde 2 pd: 15 mrk: smør, da den dog ickun skall være

Iver Tormosen Replicerede (at ha)nd ej Kunde svare noget til dette bud Kirckens part førren Assessor von der Lippe (for Rættten møder).

Citanten paastoed Dom 2 pd: 15 mrk: smør efter de mercker som og Lovlig Siun og granskning.

Iver Tormosen paastoed, at om endskiønt hand tilstaaet Lovl: warsel, Rættten afhørre Stevnevidner, om de hafde warslet ham.

Stevne Vidnerne Niels Tollefsen Bryn og nsen Houg med Eed og opragte fingre forklarede, med Muntl: stevning warsel Lovl: haver stevnet

1738: 100

1738.

Iver Tormosen her for hands boepæll udj hands Eget paahør, her til Aastæden til d: 7 Maij at møde \dit/ for Dommer og Mænd at faa sin part saa goed som den har været efter gaml: mod og marckeskiold som findes, og at svare processens omkostning, og siden forkynste de for Iver Tormosen at stevningen var udj Jacob Ellefsen og hands Søn Erick Jacobsen[s] Naufn, og at de bægge stoed for Processens.

den indstevnte Iver Tormosen svarede, at hand antog stevningen for gandske goed: og at hand hafde intet af hands Contraparts Eiendom, mens hand bruger halve af den øfrige Eiendom som er uden for den part hand bruger som Kirckens part, og dersom hands Contrapart vil bytte derris brug imel:, saa vil hand gerne bytte.

Citanten svarede, at dersom Comparenten vil antage hands brug for 2 pd: og 15 mrk:, og lade ham, Citanten, faa Ivers \brug/ og Kirckens Eiendom igien, som er 3 pd: 19 mrk: \tilsam/m/en/, saa vil Citanten gerne skatte og svare Rættighed af 5 pd: 6 mrk: smør, og betalle Iver sin bøxsel igien for Kirckens 1 pd: 4 mrk:, og Kircken bøxsel \paa ny/ for den part som Iver Kirckens part, og det for 2 pd: 15 mrk: smør for 1 pd: 4 mrk: smør.

Iver Tormosen svarede det hand ej kunde imod tage dette af Citanten gjorde tilbud.

Citanten Replicerede, at som hand fornam det hands Contrapart ej var at formaad til nogen slags, saa vil hand nu paastaa Dom og (forvænte?) sig Rættens Rætfærdige Kiendelse.

Comparenten Iver Tormosen Replicerede (at hand) sluttede Sagen til Doms, og paa(stoed sin) Rættighed efter hands Eiendom

Sagen optagis ad Referendum \for Ren..../ ens og Kirckens Intresse af vedkom/m/ende forinden Dom udj hoved Sagen kand afsiges.

Fredagen d: 9 Maij blev Rættten atter betiendt paa Gaarden (Wælle med for)anførte Laug Rætt \paa/ fol: 42, udj sam/m/e sag imel: (Wælle og Lille Rockne) støels marck angaaende gaml: moed og M(arckeskiold)

(Citanten) Ellef Olsen Wælle, Comparerede j Egen (Persohn).

(Contrapar)terne og opsidderne fra Lille Rockne, (Anders Nielsen og)

1738: 100b

1738.

Torgield Olsen Comparerede og j Egen Persohn,
paa Jorddrotten Hr: Miltzou veigne møtte ingen.

Hoved Citanten Ellef Olsen Wælle, Kundgiorde det hand til j dag her til Aastædet med Een Muntl: Continuations stevning udj Sagen haver warslet Lars Bræcke, Maritte Tveite, Erick Fenne, Lars ibdm:, derris Eedelige Vidne udj Sagen at aflægge om marckell!! imel: Gaardene Wælle og Lille Rockne støels marck; til Vedermælle er indstevnt Lille Rockne opsiddere og Leilendinger Anders Nielsen og Torgield Olsen, saa og Jorddrotten Sig:r Miltzou Svoger Hr: Capitain Nordahl efter den wende fuldmagt.

Lille Rockne opsiddere Anders Nielsen og Torgield Olsen som Comparerede, vedtog Lovl: at være warslet.

Citant: Replicerede, det hand (disuden har) stevnet Lille Rockne opsiddere, Dom at lide (om) mod og Marcke skiold samt Processens omkostning.

Comparenterne tilstoed og at være warslet her

Jorddrotten til Lille Rockne, Sig:r Miltzou[s] Svoger Hr: Capitain Nordahl blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Od Tormoesen Helleland og Tormoe Odsen med og!! Eed og opragte fingre Afhiemlede (stevnem)aalet at være Lovl: forkyndt Hr: Capitain Nordahl med 14 daggis warsel for hands boepæll udj derris Eeget paahør.

Citanten forrestillede at der af hands Widner Lars Bræcke og Maritte Tveite, (hvilcke) hand begierede Eedelig afhørte, de andre (indstevnte) Vidner, Erick Fenne og Lars ibdm:, møder icke, endskiønt hand har ladet warsle dem Dom at lide faldsmaal for udeblivelse, hvorforre paastaa Dom over dem for udeblivelse.

..... Stevne Vidner Od og Tormoe med Eed og opragte fingre forklarede Lovl: at have stevnet med 14 dagis warsel Erick og Lars Fenne for deris boepæll paahør, til [i] dag at møde her paa Aastædet, (derris forklaring at) aflægge om marckeskiell imel: (Wælle og Lille) Rockne støels marck, og for udeblivelse at lide deris falsmaal.

(Eedens fork)laring blev de tvende Vidner Lars Bræke og Maritte Tveite forrelæst, og formanet ved sandhed (at blive).

1: Vidne, Lars Børgesen, boendis paa (garden) Bræcke, gaml: 37 Aar, forklarede at hand kand hand ej mindes, gick med nu sal: side af Elven lige over for

1738: 101

1738.

Wælle og Lille Rockne støls marck, da sagde Erick til Attestanten, at Wælle ejede af Kolgrove houen og op i Førre, om hvilcke mercker Attestanten sagde at Kunde gjøre anvisning. og ellers forklarede Vidnet at have hørt sam/m/e ord af en gaml: Koene, som nu er død, naufnl: Maritta Gieralstveiten. parterne Declarerede, ej noget at have Vidnet at tilspørge.

2: Vidne, Maritte Hoversdatter, værende hos Encken Britte paa Gaarden Tveite, sagde sig at være gaml: 83 Aar, forklarede at have hørt af hinds sal: Fader Hover Olsen, som var opadlet her paa Gaarden Wælle, og boede her i 5 Aar, hand sagde at der stød!! (stoed) en marckesteen oven for Kolgrove houen, som viste op i Førre, sam/m/e marckesteen (blev) bort tagen af et skree, og var det mercke imel: Wætte og Lille Rockne, mens her om Kunde Vidnet ej gjøre nogen anviisning, saasom hun ickun var 12 eller 13 Aar gaml: da hun hørte det af hinds Fader. Lille Rockne opsiddere tilspurte Vidnet om hinds Fader hafde seet den marckesteen. Resp: ja, hand sagde at hand hafde seet marckesteenen, mens efter skreen var kom/m/en saa hand den ej meere. Qvest: om Vidnet har hørt (om nogen) andre mercke. Resp: nej. Parterne Erklærede ej noget videre at have Vidnet at tilpørge; hvorforre hun befæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Lille Rockne opsiddere Anders Nielsen og Torgiold Olsen forrestillede at de og med en Continuations (Contra?) Muntl: stevnemaal til i dag haver ved Citanten her til Aastædet at anhørre (deris) Vidner, som er Gullack Ringheim, Niels Bryn, Størck Rioe, An{ders}ne Schielde, David Soue, Olle Lille Rockne, Svend Rogn, Knud Færre, Askild Bøe, hvilcke Vidner møder til Eedelig afhørelse.

Hoved Citanten Ellef Olsen Wælle tilstoed Lovl: warsel til Vidner (at anhøre), men) som An/n/e Schielde er Fadersøster til Torgiel Olsens Koene, og David Soue Citanten Anders Lille Rockne og Lille Rockne; og Olle Lille Rockne der til Anders og farbroder til, og Askild Bøe haver til ægte Søster Guri Olsdatter, altsaa prote(sterede hand imod) disse saa nær beslægtede og besvogrede (Vidner, hvorforre hand) paastoed at de ej af Rätten blev til(latt at vidne).

Contra Citanterne paastoed disse Vidner af(hørte) Reservede dem frist i beleilig tiid, allerhelst der ilige Cassus forhen

1738: 101b

Interlocutori Kiendelse, er dem bleven Vidner afslaaen.

Eedens forklaring blev Vidnerne Gullack Ringheim, Niels Bryn, Størck Rioe, Svend Rogn og Knud Færre, forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Gullack Knudsen, boendis paa Gaarden Ringheim, sagde sig at være gaml: 65 Aar, [vidnede] at have hørt, om som/m/eren Ao: 1737, af \nu/ sal: Joen Evanger, som sagde sig at have været hos hands Morfader, sal: Ellef Wælle, og at mercket imel: Wælle og Lille Rockne støels marck, skulle gaa af Sudere {War} Wae op igien/n/em Røvne fløttene, og at hand, sal: Joen Evanger, hafde hørt at Wælle manden vilde Kan/n/e sig lenger her hiem, mens det var icke med sandhed, videre hafde Vidnet ej hørt af sal: Joen Evanger, og sagde Vidnet at Kunde gjøre anvisning paa det stæd Sudere Wae, mens Røvne fløttene Kunde hand ej gjøre anvisning paa. Hoved Citanten tilspurte Vidnet om hand ej hafde hørt om Kolgrove houen og de andre mercker op igien/n/em. Resp: nej, {haf} hand hafde ej hørt der om, vel havde hørt om Kolgrove houen, mens icke at det skulle være et mercke. parterne hafde ej videre Vidnet at tilpørge.

2: Vidne, Niels Tollefsen, huusmand paa gaarden Bryn, sagde sig at være gaml: 52 Aar, forklarede at have hørt nest afvigte høst af nu Sal: Joen Evanger, at merckerne imellem Wælle og Lille Rockne støls marck gick af Sudere Wae op igien/n/em Røvne fløttene, og at hand, sal: Joen, hafde sagt at have været Gietle gut hos hands (Mo)rfader sal: Ellef Wælle, som boede her paa Wælle. (Vidnet sagde) at Kunde ej gjøre anvisning paa disse (stæder). videre forklarede Vidnet at sal: Joen Evanger sal: Niels Rockne hafde engang hugget eller (hafde ladet) hugge toe læs Riisbeit, og ladet stoppen, sam/m/e war hugget imel: Røvne flotten (og) (da) sal: Ellef Wælle saa den/n/e veed, sente hand (bud til sal:) Niels Rockne og begierede forlov at ed op og brende den i Kuld!! (til Kull), og da fick sal: (Ellef Wælle) sal: Niels Rockne[s] lov, der til, og brente af paa stæden, og sagde sal: Joen (Evanger) at hand kunde visse stæden, {saa og Kolgrove houen} hvor Kullen var brendt; Vidnet ved Citantens spørgsmaal at Ander

1738: 102

1738.

Lille Rockne hafde været begierende af ham, Vidnet, det hand skulde spørge Joen Evanger om merckerne imel: disse tvende gaarders stølsmarck. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev hands Vidnesbyrd af ham, Vidnet, med Eed og opragte fingre stadfæstet.

3: Vidne, Størck Joensen, boendis paa Gaarden nedre Rioe, sagde sig at være gaml: 67 Aar, vidnede at hand ungefæhr for 30 Aar siden, da hand boede paa Gaarden Rogn, kom hand Ridendis igiennem den omtvistede stølsmarck, og da var sal: Olle Wælle og sal: Niels Lille Rockne med en deel mend der ud og trættede om mercket, og som de var ved en steen at forf(are), og Niels Lille Rockne hafde tagget noget Gruus op, da sagde nu sal: Olle Wælle til Niels Rockne, kom med mig ad Sudere Wae, der skall ieg møde dig, (som) Vidne[t] sagde at Kunde gjøre anvisning paa sam/m/e, mens Sudere Wae Kunde hand ej til visse gjøre nogen anvisning paa. svarede ellers paa Contraparternis spørgsmaal, det hand ej nogen sinde hafde hørt det mercket skulde være i Kolgrove houen.

4: Vidne, Svend Ericksen, boendis paa Gaarden Rogn, sagde sig at være gaml: 39 Aar, vidnede, at hands fader, (sal: Erick Færre), hafde sagt at mercket imel: Wælle og Lille Rockne stølsmarck var udj Kolgrove houen, og (det var unge)fær imod 30 Aar siden hands fader døde. (Ellers kunde) Vidnet ej nægte at have hørt, dog uden at noget naufn af hvem, det Lille Rockne mercket j Sudere Wae, kand heller icke \negte/ have hørt det sal: Olle Wælle skulde vilde Kan/n/e sig Sudere Wae, mens kand ej mindes hvor (hand) har hørt saadant, sagde sig at kunde gjøre anvisning paa Kolgrove houen, mens ej

(sagde at kun)de giøre anvisning paa Sudere Wae. parterne hafde ej noget at tilspørge dette Vidne.

5: Vidne, Knud Ericksen, tienende paa Gaarden Færre, (sagde sig at være gaml: ??) Aar, vidnede, at da hand var et barn med andre smaa gutter, saa hermed Olle Wælle at hand skulde have sagt, ... (Sudere) Wae op \i/ Førre, men skulde ieg ske.... ieg i Kolgrove houen. videre (kunde Vidnet) ej forklare. icke heller hafde parterne noget at tilspørge Vidnet. altsaa Eedfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

1738: 102b

1738.

Den 10 ditto blev Rættten atter betiendt med for Anførte Laug Rættis mænd udj bægge parters oferværrelse.

Sorenskriveren med Laug Rættten for ud i den omtvistede udmarck, for at lade de i gaar afhørte Vidner giøre anviisning efter deris forklaring, og det udj bægge de stridende parters oferværrelse.

Hr: Capitain Nordahl war hiem Reist.

Hoved Citantens Vidne Lars Børgesen Bræcke gjorde anvisning paa Kolgrove houen og Førre. hands igaar aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst, hvilcket alt hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Contra Citanernes Vidner gjorde anvisning.

1: [Vidne], Gullack Knudsen Ringheim, gjorde anvisning om Sudere Wae, dog ej just det stæd som kaldis Sudere Wae, men uden for Sudere Wae, dog tæt wed det stæd som kaldes Sudere Wae, sagde hand Sudere Wae at være. Hoved Citanten tilspurte Vidnet om hands Contrapart Anders Lille Rockne[s] Søn Olle, igaar aftis hafde sagt til Vidnet hvor Sudere Wae var, og hvad mercke Vidnet skulde (gaae til) for at viisse Sudere Wae: Resp: nej, Olle Lille Rockne hafde ej sagt ham saadant. Vidnets forklaring, som hand igaar hafde aflagt, og vis nu passeret er, blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede, i sandhed at være efter som hand af Sal: Joen Evanger hørt haver.

2: Vidne, Størck Joensen nedre Rioe gjorde anvisning paa de (tv)ende steene som Lille Rockne opsiddere marcke steen, \hvor om/ {hvilcke} hand forklarede, at der hand hafde seet sal: Olle Wælle og salig Niels Lille Rockne da de trættede om mercket. (Stædet Sud)ere Wae Kunde hand ej giøre anviisning paa. {.....} \Vidnets/ igaar aflagde forklaring blev hannem forrelæst, og stadfæstede hand alt (sit udsigende) med Eed og opragte fingre i sandhed at være.

3: Vidne, Svend Ericksen Rogn, gjorde anvisning paa Kolgrove houen, sagde ej at kunde giøre anvisning paa Sudere Wae, Vidnets igaar aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst, (altsaa stadfæste)de hand sit Vidnesbyrd med Eed og opragte fingre i sandhed at være.

1738: 103

1738.

Emanuel Bahrt fremlagde en Afritning {om} \over/ den/n/e udmarck og disse tvende gaarders stølle, {sam/m/e} sorenskriveren med Laug Rættten forfahrede Afritzningen, udmarcken, og sam/m/e Confererede imod Vidnernes forklaring og anvisning, og det udj bægge parters overværelse, saa gjorde og parterne anvisning paa det Rætte stæd som kaldes Sudere Wae, og iligemaader paa Røvne fløtten, og da disse tvende mercker udj Afritzningen var anført, tilstoed bægge parter afritzningen Rigtig at være i alle maader.

Contra Citanterne tilstoed at have beite j Haucks øverste teig og nedre Qvitne teig horn imod horn, ligeleedes haver de haft beite i Houcks {neste} nederste teig (ind?)til nu den er

indgierdet. Widere Replicerede Contra Citanterne det de protestere[de] imod at (deris) som/m/er stœl var anlagt udj Afritzningen, da (dette) dog er en post som er uden for den/n/e Sag, ej heller er der stevnt paa den/n/e som/m/er stœl, altsaa paastoed at sam/m/e som/m/er stœl af Afritzningen maa(tte) udslættes.

Hoved Citanten Replicerede, at som hands Waar og s(ommer) stœl er alt under et, saa paastoed hand at (hands) Contraparters som/m/er stœl af Afritzningen ej m(aatte) udladis, siden den er udj sam/m/e udmarck, ... da hands Contraparter haver fielt stœle, som ej er i den/n/e Afritzning, hvor imod hand

Contra Citanterne paa Hr: Capitain Nordahl(s veigne?) lagde i Rætte it Jndlæg af følgende indhold.

Hoved Citanten Replicerede, at hand nu ickun Aar, disuden er hand Soldat udj Kongens ej før har kundet paatalle sin Rætt, ... Odelsmand til gaarden, og det var hands moder dœr, hands Stiffader den, saa var det ventelig, at hand en fattig Mand og en fre(m/m/et) Ma(nd) ej skulde førre nogen trætte, dis.... (Lille) Rockne opsiddere og Eiere, aldrig at have haft den/n/e teig i brug, ... maade Wælle opsiddere uafvidende, ... fremlæggis ... \et brev Rætten/ til gaard(en), (som) hand begierede udj acten

1738: 103b

1738.

hvor af erfahris at hands gaard svarer i Landskyld 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør, mens i skatte skylden svarer hand af 2 Løber, som hand sagde at kunde beviise med sin skattebog om fornøden giøris, hvilcket Fogden, om forlanges, skall med han/n/em bevidne, siden Fogden nu haver hands skatte bog, og hand til den/n/e tiid umuligen kand bekom/m/e den, formedelst fogden boer ved Bergen, hvor hen er imod 9 mille.

Contra Citanterne sluttede sagen paa deris sidde, og paastoed Dom til at nyde den omtvistede teig, samt den bue vei som har fuldt dem fra eldgaml: tiid, og endelig paastoed \at nyde/ Processens omkostninger.

Hoved Citanten sluttede og Sagen paa sin sidde, og paastoed Dom til at nyde teigen efter hands Vidners forklaring og som gaml: haver været, saa og at nyde vederlag hos hands Contraparter {udj} for Processens omkostning, og endelig, at Justits Cassen maa nyde hvad hannem tilhører.

Eftersom parterne ærklærede paa Rættens tilspørsel, at de ej videre hafde at tilføre i Rætte til derris Sags oplysning,

Saa bliver nu at bereigne den/n/e Trættis bekostning, saasom, Rættens saml: haver været, efter Hoved stevnemaalet og Continuations Stevnemaalet, tvende gange, i alt 6 dagge. Laug Rætten er 6 Mand, á daglig (1) mrk: er 6 Rd:r. Lensmanden for tvende gange at tilsige Laug Rætten, samt opvartning ved Rætten, kand ej Ringere have end som h[v]er gang ? mrk: er ? Rd:r 2 mrk: Sorenskriveren for tvende fra sit hiem til Aastædet, er 4 Miil, udj og Provision følgerig det Kongl:, beløber det til 8 Rd:r for de trende r hoved stevnemaalet 4 Rd: og for de tvende Continuations stevnemaalet 3 Rd:r, ...gen 6 Rd:r, tilsam/m/en 28 Rd: 2 mrk: for underholding Hoved Citanten haver Rættens Persohner, Vidner og Stevnevidner den tiid paa Aastædet.

(Sagen blev) med bægge parters samtycke til Dombs

1738: 104

1738.

Optagen indtil nu forrestaaende Wangens Som/m/er Ting, hvor parterne paa Tingstuen møder, Dom at anhørre, til sam/m/e tiid møder den her siddende Laug Rætt, Dom med Sorenskriveren udj Sagen at Afsige. Saaleedes forAfskeediget.

Tirsdagen d: 13 Maij, blev Rættten betiendt paa Gaard: Seim, beliggende i Wiiger otting og Wangens Kircke Sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Johan/n/es Lofthuus, Lars nedre Grove, Lars Biørcke, Anders Lille Rockne, Siur Ronve og Knud Bergie, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde, og det paa tilkaldelse af Madts Knudsen Seim, som for Rættten fremstoed og Kundgiorde det hand med stevnemaal widnesfast her til Aastædet til i dag Lovl: haver ladet warsle Eieren og opsidderen paa Gaarden Nestaas, Rognald Rognaldsen, Citantens Vidner at anhørre om mod og Marckeskiold imel: disse tvende gaarders udmarck, saa og om det forliig som imel: dem Ao: 1737 besluttet!! (blev sluttet) om bem:te {sk} udmarck og skou, dernæst Dom at lide til at holde , saa og at lide Dom for den ulovl: skou hugst som bem:te Rognald Nestaas haver øvet udj Citantens skou, hvor(forre) hand ved Rættens Middel Lovl: haver ladet (giøre for)bud, og sam/m/e forbud forfuldt til det Waar Ting som indewærende Aar e... , (og en)delig er Rognald Nestaas warslet at li(de Dom til) processens omkostning. den indstevnte Rognald Rognaldsen Nestaas Comparerede (for Rættten), vedtog Lovl: stevnemaal udj alle maader hand tilstoed nest afvigte Aar 1737 at (for)lig med Citanten at det skulde for(bl:) (der)ris Eiendom som gam/m/el været haver gaml: haver været har hand brugt og a..... sin Egen skou og ej Citantens, ... Citanten paastoed sine Vidner, som er , ... keskiold, Erick Ronve, Willum Eie, Mathias Mølster, ... Lunde, Lars Uqvitne, Niels Mitthun, (om forliget) som blev sluttet Ao: 1737 er til Vidne David Soue og Erick Gierme, at de alle (dette forlig) hørte. den indstevnte Rognald Nestaas (protesterede mod Vidnet) Niels Mitthun, som er Morfader til , (og) er broder til Niels Mitthun, at disse (be)slægtede af Rættten ej maa vorde till(at) Citanten frafalt disse tvende Vidner, og (begierede de andre) til Examen at maatte worde

1738: 104b

1738.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Erick Larsen, huusmand paa Rondve, sagde sig at være gaml: ungefær imod 80 Aar, vidnede at hand for nogle og 30 Aar {her for} siden tiente her paa Gaarden Seim hos nu sal: Knud Seim, og hos nu sal: Niels Seim udj 13 Aar, og i den tiid hørte Vidnet af dem sige, at alt hvis som falder need fra fieldet kaldet Nestaas fieldet, det hørte Nestaas til, mens det som falt oven paa fieldet hørte Seim til, og {J} den tiid hand tiente her, da hafde Encken Britta Nestaas, nu sal:, ladet hugge 3 læs marcke skou oven paa fieldet, da befahlede Vidnets husponde Knud Seim, ham at Kiøre det her hiem til Seim, hvilcket hand og giorde, her om hand sagde at Kunde giøre anvisning. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Willum Godskalcksen, boendis paa Gaarden Eie, sagde sig at være gaml: 46 Aar, vidnede at have hørt af nu sal: Biørne Mølster, som var 80 Aar gaml: da hand døde, barneføed her paa Seim, og her opadlet, hand sagde at mercket imel: Seim og Nestaas gick af Stabollen, en stoer jordfast marcke steen, i Nestaas ham/m/erne ved (Goube) skare, siden efter ham/m/erne hen i Grinnelee i (Kircke) Veien. om disse mercker Vidnet sagde at kunde giøre anviisning. Rognald Nestaas tilspurte Vidnet om hand icke har hørt {af} \om/ andre mercker. Resp: Nej, hand har ej hørt om andre mercker. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

3: Vidne, Mathias Biørnesøn, boendis paa gaarden Mølster, sagde sig at være gaml: 34 Aar, vidnede at have hørt af hands (sal: Fader) Biørne Mølster, barneføed og opallet her paa (gaarden, gaml:) ?0 Aar, det Seims manden skulde hugge efter (hammer ber)get hen til Grinnelee, alt intil de saa i t, andre marcke skiold viste hand icke (om at være) der oppe. her om Vidnet sagde at kunde gjøre anvisning.

4: Vidne, Lars Monsen, boendis paa gaarden Uqvitne. den indstevnte Rognald Nestaas protesterede imod dette Vidne, siden hand haver der Søster til ægte. Citanten frafaldt (dette Vidne), siden det er hands moders Svoger.

5: Vidne, David Nielsen, boendis paa Gaarden Soue, (gaml: ?? Aa)r, efter aflagde Eed vidnede at forliget (af) Nestaas manden og {Mats} Seims \manden/, som blev (sluttet i Aaret 1737, var at det skulde være som gaml:

1738: 105

1738

haver været. videre veste Vidnet icke. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

6: Vidne, Erick Monsen, boendis paa Gaarden Gierme, gaml: 39 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.

den indstevnte Rognald Rognaldsen Næstaas Kundgiorde det hand med Muntl: warsel widnesfast Lovl: haver ladet Contra stevne Mats Knudsen Seim til at anhøre Vidner om gaml: mod og Marckeskiel, samt gamle Adkomster om marckeskiold efter gaml: hævde og brug, dernæst dom at lide saavel for hoved Sagen som processens omkostning.

Hoved Citanten vedtog Contra stevnemaalet i alle maader.

Contra Citanten begierede hands Vidner, som er Knud Godskalksen, Willum Schielde, Iver Alland, Peder Schorve, Peder Siursen og Ragnilda Hermunds datter, maatte blive Examineret. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Knud Godskalksen, til huuss eller indsiddere paa Gaarden Nestaas, gaml: over 59 Aar, vidnede at sal: Størck Seim hafde sagt til Vidnet for 20 Aar siden at der {var} \hafde været/ en gloppe i det mercke Stabollen imel: Seim og Nestaas, og den gloppe skulde viise (hen i) Berget, mens hand sagde ej vor!! (hvor) den skulde vid(ne, ellers) forklarede Vidnet at have styrt den gaard (Nestaas) som Leilending udj 24 Aar, og er det 4 (Aar siden) hand opsagde gaarden for Contra Citanten, (i dend) tiid \Vidnet/ {hand} styrte gaarden Nestaas, hugte (hand udj) Nestaas Berget, mens Seims Manden det og om endskiönt at Seims Manden det saa hugte hand, (Vidnet), dog alligevel sagde ellers at kunde gjøre anvisning Stabollen og Nestaas Berget, sag(de) sal: Isack Nestaas hafde viist ham stoed oven paa Berget, mens om dend ej veste hand icke, og sam/m/e steen hvor paa hand Kunde gjøre anvisning (sal:?) Isack, leilending paa Nestaas, ... hand sagde var ende mercke imel: og at der udj sam/m/e steen hafde været var afslaaen, og for Vidnet usi..... stæden kand Vidnet gjøre anvisning paa. Contra Citanten tilspurte Vidnet overleverte og opsagde gaarden

1738: 105b

1738

icke da selv har gjort ham anvisning hvor vidt hand skulde bruge. Resp: jo, hand hafde vist ham at huge j Slet houen og op i Grinnelee houen, mens hafde og sagt ham derhos at Seims Manden Anckede der paa, saasom hand tilEgnede sig det. ellers tilstoed Vidnet engang at have hugget et træ eller stock \udj sam/m/e teig/ til en floe \{udj sam/m/e teig}/ og da kom sal: Niels Seim og saa at hand hug den, mens aldrig anckede der paa. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Willum Isacksen, boendis paa Gaarden Schielde, gaml: 46 Aar, vidnede at hands Fader, sal: Isack Nestaas, haver sagt \til ham/ at der var en gloppe udj Stabollen, som viste {been} til sneds op i Nestaas berget, og var der en marcke steen i Goubeskar oven paa Nestaas berget, som blev forfaldet Aaret 1714 eller 1715, og en mercke steen skulde ligge lenger ind (med) en gloppe udj, mens sam/m/e steen laa og forfalden {den}, om disse mercker og marcke steene Vidnet sagde at kunde giøre anvisning. ellers forklarede Vidnet at hands sal: Fader har styrt (Nestaas) i 11 Aar, og siden var hand huusmand i Nestaas, og i ald den tiid blev den om(stevnte) teig \i skou og beite/ brugt til fællis af Næstaas og Seim, vel hafde \de/ bægge et anck imod hver (andre), mens ingen torde talle der paa. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

3: Vidne, Iver Mickelsen, boendis paa Alland, gaml: ?? Aar, vidnede at for 24 Aar siden drog hand efter at hand hafde været barne paa Nestaas, og været hos hands Moder Nestaas til hand var 26 Aar. (dr)og fra gaarden, da stoed en Goubeskar houen, og i den tiid Gaarden, da brugte Nestaas og Seims (Manden) skou og beite til fællis i den/n/e (omstevne)de teig, og var der alle tiider tvestighed (imel: dem) om den/n/e teig. parterne (hafde ej noget) at tilspørge Vidnet.

1738: 106

1734!! (1738)

4: Vidne, Peder Torbiørnsen, boendis paa Schorve, gl: 33 Aar, vidnede at hand for 2 Aar siden tiente her paa gaarden hos nu Sal: Størck Seim, og da sagde hand til Vidnet at hand skulde hugge beite paa Berget til de smaa bæcke, og lenger laa der icke magt, ... videre hafde hand ej talt om \noget/ mercke {t}. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

5: Vidne, Peder Siursen, tienende paa Ullestad, gaml: 46 Aar, vidnede, at da hand tiente hos Knud Godskalksen Nestaas /: som er det første Contra Vidne :/ da brugte hand oven paa berget i Slet houen og in i Grinnelee houen, og var der stedse tvestighed imel: Nestaas og Seims Mændene om sam/m/e brug, og var Vidnet med hands huusbonde da hand fælte den fuhreveed udj den/n/e omtvistede teig. og kunde Vidnet giøre anvisning paa de stæder hvor hugget blev.

6: [Vidne], Ragnilde Hermundsdatter, gift med Contra Citantens første Vidne Knud Godskalksen, gl: 70 Aar, vidnede at sal: Britta Nestaas haver giort Vidnet anvisning paa en marcke steen i Goube skaret for 24 Aar siden, og af den og ind i Smoget og op i Grin/n/eleee ho(ugen), herom hun kunde giøre anvisning. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

Dernæst forføyede \sig/ Rættens Persohner, parterne og Vidnerne, ud i marcken til den omtvistede teig, som blev efter Vidnernes anvisning ne, med videre efter deris forklaring siun og granskning, og alle mercke steene forfahret, {først} hvormed dagen h(er med tog til ende.)

Den 14 ditto blev Rættens atter betiendt udj foranførte Sag imel: Seim og Nestaas, og bleve da Vidnerne efter deris (forklaring) og anvisning til Eed and(tagen, deriblant først) Hoved Citantens Vidner.

1: Vidne, Erick Larsen, gjorde a(nvisning paa) Berget, hands igaar aflagde Vid(ne blev han/n/em forre)læst, og stadfæstede hand sam/m/e med Eed (og opragte fingre).

2: Vidne, Willum Godskalksen, gjorde (anvisning paa) Stabollen, som var en stoer jordfast steen 8 á 10 glopper, mens paa den sidde imel: Seim og Nestaas var var steenen af den Materie

1738: 106b

Af vind og veir, saa at mand kunde Plucke steene hen, der Næst gjorde hand os anvisning paa Nestaas Berget eller Nestaas ham/m/erne, og Goube skare og Grinnelelee i Kircke Veien. hands igaar aflagde Vidne blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

3: Vidne, {David} \Mathias/ Biørnesen, gjorde anvisning paa Nestaas Berget og Grinnelelee, hands igaar aflagde Vidne blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand stadfæstede med Eed og opragte fingre.

..... Citanten Reserverede sig sin Rætt i beleilig tiid fleere Vidner at førre om dette marcke skiold, i fald det skulde giøris fornøden, om sam/m/e Vidner hand ej har været vidende førren nu.

Contra Citantens Vidner blev efter derris igaar aflagde Vidnesbyrd og gjorde anvisning (til) Eed tagen.

1: Vidne, Knud Godskalksen, gjorde anvisning paa Stabollen, mens ej nogen gloppe imel: Seim og Nestaas i mercke, der næst paa Nestaas berget, ... paa de tvende saa kaldede mercke steene, hands igaar aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed stadfæstede.

2: Vidne, Willum Isacksen, gjorde anvisning paa det stæd, Nestaas Berget, Goube skare ommelte marcke steene, hands igaar aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed stadfæstede.

3: Vidne, Iver Mickelsen, gjorde anvisning paa (den marcke) steen som stoed Nordost for Goube skare, hands igaar aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed stadfæstede.

4: Vidne, Peder Torbiørnsen, gjorde anvisning paa ck strax oven for Stabollen, hands igaar aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed stadfæstede.

5: Vidne, Peder Siursen, gjorde anvisning paa (den omtv)istede teig, hvor \ h/an/d / hafde hugget efter (sin husbon)des ordre, som var det første, og stædet hvor den need hugge[de] staaet. hands igaar aflagde

1738: 107

Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, hvilcket hand med Eed og opragte fingre stadfæstede.

6: Vidne, Ragnilde Hermunds datter, {giorde anvisning paa den saa kaldede marcke steen ost for Goube skaret, Smoget, og Grinnelelee} for Alderdoms skyld kunde ej kom/m/e op paa Berget at giøre anvisning, hinds igaar aflagde Vidnesbyrd blev hinde forrelæst, hvilcket hun med Eed og opragte fingre stadfæstede.

Sorenskriveren med Laug Rættten forfahrede de anviiste tvende marcke steene, den første var Nordost for Goubeskaret, som bestoed af {trende} \Een/ løss{e} steene som laa paa {jorden, paa et steed} \hal.... .., hvor ingen Kiørsel eller Creaturer kunde have beskadiget dem, ifald de hafde været Lovl: nedsatte mercke steene, saa blev og søgt under dem, om der var Kuld eller flint, som bør at være under Lovl: mercke steene, men fantes intet saadant beviiss: ... dend saa kaldede marcke steen bestoed og steene, som laa paa marcken, og skulde viisse mercket, var en la.... .. j den Eene Eende og spiis i den anden, ... fantis ej nogen gloppe der u..... teign til at der hafde været gloppe steen, og dersom det hafde været en (Lovl:) needsat marcke steen, da \var/ den af j sin størrelse, at den Kunde staa \urøglig/ {lenge ver!! (hvor?) den stoed}, allerhelst d.... .. Kiørsel veje falder ved sam/m/e den og forfahret efter, mens var ej {saadant} \flind/ under, dog fantis noget lidet K(uld), ... ten tillige med Uqvitne (forkla)rede at det stæd har allitiider mercke stæd imel: Seim

..... de aldrig Rættet den efter laa ovenpaa marcken
..... anseet for en ulovlig
Contra Citanten lagde i Rætte (Perga)ments brev, som var af Not.....
sat sam/m/e, er saa lydende

1738: 107b

1738.

Hoved Citanten lagde i Rætte en Afritzning over disse {Rætten} marcker og den omtvistede Teig, som blev af Rætten nøye gransket og overveiet efter sagens omstændigheder.

Parterne tilstoed afritzningen Rigtig i alle maader at være.

Contra Citanten sluttede Sagen paa sin sidde \til Doms/, og ærklærede paa Rættens tilspørsel, det hand ej videre hafde til sin sags oplysning.

Hoved Citanten sluttede og sagen paa sin sidde til Doms, dog Reserverede sig sin (Rætt i beleilig tiid) til fleere Vidners førrelse, ... hand ingen oplysning haver n nu.

Saa bliver den/n/e processis omkostning, saasom Sorenskriveren fra sit hiem til (Aastædet) 4 Mille, ligesaa tilbage i fløt....., og provision 4 Rd: tvende dagis for Rætning 3 Rd:r, Laug Rætten 6 Mand udj, å daglig 1 mrk: er 2 Rd:r, Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse samt opvartning Rættens behandling kand ej Ringere som 4 mrk: Afritzningen 4 Rd:r, alt tilsam/m/en 13 Rd:r 4 mrk: foruden den for(tæring som) Hoved Citanten haver givet Laug Rættens mændene paa Aastædet.

og er da (af os i denne) Sag saaleedes for Rætt

Kiendt og Dømbt.

(Citantens) Widner, Erick Larsen, gaml: 80 Aar, ... og 30 Aar siden tiende 13 Aar, og i den tiid hørte hvis som falder need fra (Nestaas Berget), det hørte Nestaas til, og alt (som falder) oven paa fieldet, det hørte Seim til. (Vid)net Willum Godskalksen Biørne Mølster, som var barneføed og opadlet her paa Seim, ... imel: Seim og Nestaas var i ved Goube skare, og efter Grinnelee, som kom/m/er

1738: 108

1738

over Eeens efter Cituationen med første {.....} vidne. Vidnet Mathias Biørnesen vidner efter forbem:te gaml: Mand Biørne Mølster, at {Ne} Seims Manden skulde hugge efter Nestaas ham/m/eren hen i Grinneslelee, som og \er/ over Eensstem/m/else med første Vidne, og marckens Cituation. Contra Citanten[s] Vidner, Knud Godskalksen, Willum Isacksen og Iver Mickelsen vidner om en marcke steen j Goube skare, mens gjorde!! \giorde de/ os anvisning paa en steen (N:ost) for Goubeskare, hvilcken aldeeles ingen A...nelse hafde til en mercke steen, ej heller befantis nogen beviis hos den, neml: Vidner, Kuld, \eller/ flintesteene, som bør at være og finde hos Lovlige marcke steene, hvorforre den ej heller for nogen mercke steen blev at ansee, saa haver og Vidnet Knud Godskalksen og Willum Isacksen forklaret at den steen N:ost for Goube skaret skulde (vise) i S: W: til Wester for Nestaas fieldet (til en) mercke steen, hvor om de gjorde anvisning, sam/m/e mercke steen laa oven paa (jorden), og fantis der Kuld under den: (mens) ingen mercker findes ved N(estaas ham)merne, der kand visse ud af li..... til den/n/e steen, saa kand den ej h(erefter ansees) for noget mercke imel: N(estaas og Seim), mens vel efter siun og granskning (over) marckens Cituation, erfahris (at den mercke) steen maa have været Eeldgaml: tiid imel: siden derris Eiendom , mens det er beviislig gjort førte Vidner at den/n/e omtv(istede teig) og beite har været til Thi Kiendes for Rætt at

den(ne teig) og beite bør være til fællets (imel: gaardene) Seim og Nestaas, saaleedes (at Gaarden) Seim Eier og bruger beite og marck efter ande(el som hand)

1738: 108b

1738.

Skatter og skylder {efter}, og Gaarden Nestaas at Eie og bruge efter andeel som hand skatter og skylder. Angaaende Processens omkostning, da som Hoved Citanten betaller Rættens Persohner efter den bereigning som i acten staar inddraget, saa bør Rognald Nestaas {...} betalle til Hoved Citanten, ham til nogenleedis Erstatning 8 Rd: inden 15 dage efter (Dommens) forkyndelse under Nam og Execut:

Mandagen d: 9 Junij blev Rættten betiendt paa Gaarden under Hougen, beliggende j Hardanger Fogderie, Jondahls Kircke Sogn og Strandebarms Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Gutormsen Hougen, Knud Aamunsen (Hande?)gaard, Joen Nielsen Samland, Lars Egen, Niels Berge, \og/ Iver Iversen Tørvigen: udj en Aastæds behandling at Skifte og Deelee, samt (Steen)e og Reene Een udmarck de Gaarder under Hougen, Præste Gaarden, Brecke og Guntvedt, fællis tilhørende, saa at en hver herefter kand vide sin lod og andell,

Efter (parter)nis forlangende og tilkaldelse, ... (møtte) da for Rættten fra Præstegaarden (som Jor)ddrot Sogne Præsten, Welærværdige Hr: (Gierdrum?) med sine Leilendinger, Naufnl: Mickelsen og Olle Nielsen: fra under Hougen møtte Eierne Johan/n/es Nielsen Wiig hands Mosters veigne Christj Johannes datter, Siur Bortvedt og Anders Ballese(m?), ... , Joen Nielsen, Lars Torsen (og) , fra Gaarden Brecke møtte , som er {Lensmanden} Hands , og Magdeli Johan/n/es datter, ... (Lensman)den Johan/n/es Nielsen Wiig, ... , Lars Siursen og Siur Nielsen: (fra Gaarden) Guntvedt møtte Eierne og , Nauffnl: Iver Steengrimsen, ... Olsen og Joen Salmonsens. som de at den derris {...} gaarder de udmarck maatte blive

1738: 109

1738

Skift og Deelt samt steenet den/n/em imel:, paa det Een hver kand vide hvad hands Eiendom er, og hand sam/m/e under vedbørlig hæfd kand holde, og angav en hver Eiere Gaardens fulde Taxt hvor meget den staar forre, Neml: Præstegaarden kaldet, som er Sogne Præstens Annex gaard, {skylder af} er sat for 1 Løb 3 Spd: smør: Gaarden Bræcke er sat for 1 Løb 2 Spd: 9 mrk: smør: Guntvedt er sat for 3 Løber {? mrk:} smør, og Gaarden Underhougen er sat for 3 Løber og 2 Spand smør: hvorefter en hver nyder lod pro qvat....

for j dag blev ej videre forretaget, saasom den udmarck der deeliskall, er af en vitløftig streckning, og bliver sam/m/e i Morgen, det tilligste skee kand, taget udj siun og granskning.

Den 10 ditto blev med foranførte forRetning fortfahret,

og møtte da alle foranførte Eiere og Leilendinger, saa møtte og Gerdt Ericksen Backe, Hellie Helliesen Sæverhagen paa Eegene og MedEierenes veigne til Gaarden Sætvedt, som grænser med den foranførte fiire gaarders udmarck,

og blev da \...../ Eieres og Leilendingers forlangende og over Eensstem/m/ende vedtaget, først, at needsætte mercker imel: gaarden Sætvedt og de fiire anførte gaarders udmarck, (saa) det der efter kunde vides hvorleedes Sætvedts Eiendom imod den/n/e udmarck strækker sig, førren denne udmarck kunde deelees de forom/m/elte gaarder der imel: og blev da os anvist efter s(amme parter)nis forEening at mercke og steene som , første

mercke imel: Sætvedt og de fiire gaarder, neml: Præstegaarden, Guntvedt, Bræche og under Hougen, begyndes oppe i fiellet paa et støcke der (kaldes) Nutten, hvor der blev hugget en Ny gloppe \K...../, som viisser need efter i en ny needsat (mercke steen) i Wedmanen oven for Røsse Klev, ... Klev i en gaml: Kaars Kloppe ken efter parternes Kierlige og v(enlige) af os fornyet, sam/m/e Kaars gloppe needsat marcke steen i det stæd visser der fra ned i Ringe Klev nye Kaars gloppe som viisser i en ny nedsat marcke steen, der (glop)pen i en anden needsat marcke steen i Fuhrre Kamp dahlen j en ny needsat marcke steen, der fra need i enden paa Fuhrre en Kaars gloppe i en jordfast steen Noven, der fra need j Trappe gill.... Skar(v)et, hvor der blev hugget en need i Mosse Steenen den v.....

1738: 109b

1738.

hvorudj blev hugget en Kaars gloppe, som er ende byttet: alle disse anførte marcke steene ere Lovligen needsatte med sine tvende Vidner hved hver mercke steen, og er der lagt Kuuld under dem, udenforre alle disse ommelte mercker Eier gaarden Sætvedt:

saa blev og imel: parterne videre sluttet et Kierligen forliig og over Eensstem/m/else, neml: at der stædse og alle tiider skall være og forblive som fra ældgamel tiid været haver med fæe drift og fæe beite, at der stædse skall gange horen!! (horn) imod horren og Kløv mod Kløv, og skall gaarden Underhougen Høst og Waar have smalle beite paa gaarden Sætvedts Eiendom, som gamel: været haver, dog saaleedes at det ej bliver gaarden Sætvedts Ager og bøe til nogen ulovlig eller ubillig fornermelse:

Saa bleve de og samtl: forEene[de] at gaarden Sætvedts Sæll og Sætter, som er opbyggt paa disse fiire gaarders Eiendom og fælles udmarck, maa blive herefter staaendis paa det stæd som det nu staar, og herefter bruggis af gaarden Sætvedts Eiere og opsiddere, dog icke som nogen Eiendom for gaarden Sætvedt, mens alleene som en venlig villighed og frihed (af disse) fiire gaarder, Præstegaarden, Guntvedt, Bræcke og under Hougen, beviist imod gaarden Sætvedt, saa at gaarden Sætvedt aldrig maa tilEgne sig nogen Eiendom, langt mindre nogen siden!! (sinde?) paastaa nogen Slags (Eiendom)s Rætt i hvorlengde de end og maatte det, saa hvercken maa, skall eller bør gaarden Sætvedt tilægne sig der over nogen af hvad Naufn eller paaskud r optænckis, mens det stædse og skall blive, som det er, disse fiire (gaarders Eie)ndom, gaarden Sætvedt Kier(ligen) forun(dt til brug som et laaen.

.....g Kierligen forEening blev (af par)terne for Rættten med haande (baand stad)fæstet urøgeligen at holde og (efterkomm)e.

hernest vedtog Rættens (Middel a)t deelee disse {tvende} fiire gaarders fælles udmarck, mens (par)terne efter lang sam/m/en

1738: 110

1738.

Talle Declarerede indbyrder at være forEenet, og at Rættens middel ickun vilde need sette mercker efter den anvisning som de vilde giøre, saa er da følgende mercker af os efter forlangende og anviisning, giort, forfattet og needsat som følger.

Den 11te og 12 ditto blev forbem:te fiire gaarders udmarck, fæe hauve!! (hage), og Sætter beite Skift og Deelt efter parternis forEening, og efter derris anviisning needsat marcke steene med sine Vidner med Kuld under og hugget mercker:

hvilcket (i) dag den 13 Junij, efter at Rætten igien var bleven sat, her indførte Eet efter andet ligesom passeret er følgelig parternis forEening saaleedes som følger:

Første mercker (imel:) gaarden under Hougen og Brecke begyndes (neden) fra op efter, først i et stæd kaldet Obnen, som viisser op i en ny nedsat marcke steen oven for Obnen, der fra op i en anden marcke steen neden under Storhelder, som visser op i Storhelder, hvor der blev hugget en ny gloppe i Berget, der fra op i en Rund jordfast steen i Houen oven for Fieldstøllen, blev hugget en gloppe, sam/m/e gloppe er ende byttet \som viisser/ op i fieldet.

NB: <NB. paa den Westre Kant af disse mercker Eier Underhougen, og d: Ø: Kant Eier Brecke>

(For?) Endebytte i Tunge gillet, imel: gaarden Brecke og Præstegaarden. Oven paa Tunge gillet blev nedsat en marcke steen som viisser op i Weemonnen inden for fieltstøllen i en Lyng Rust sat en marcke steen, som er Ende byttet. gaarden Brecke Eier paa den Westre side, og Præstegaarden paa den Østre side (for) disse mercker.

Hvide berg b(ecken som rinder) imel: gaarden Guntvedt og Præstegaarden, (hvor Guntvedt) Eier paa den Østre sidde, og Præstegaarden paa den Westre sidde af becken, og viisser becken i en stoer Jordfast steen paa Sch..... hvidere mercket {imel:} \for/ gaarden G(untvedt og) \...../ {Præstegaarden}. først paa Hofhouen som viisser op i Lyngham/m/eren Kaars som skall viisse op i en udj Litnenotten, der fra (i en jord)fast steen inden i Sælstøften en Kaars gloppe som viisser i høyeste fieldet tvers oven (og) Eier da Guntvedt paa den (side, og) (paa den) (side av disse) mercker.

Første m(ercke)

1738: 110b

1738.

og gaarden Brecke, begyndes oppe i et stæd kaldet Hougseel oppe i Weemonnen i en jordfast steen, hvor der blev hugget Een gloppe som viisser meer i nederste Hougseel i en ny needsat marckesteen, der fra need i et berg uden for Souham/m/eren blev hugget en gloppe som viisser i yderste Enden paa Inste Støllen i en needsat marcke steen, der fra neer paa Lars Slotten, hvor der blev sat en marcke steen som viisser need i Klypeham/m/eren efter Rusten, fra enden paa Rusten neer i Løvhouggene blev nedsat en marcke steen som visser i en anden nedsat marcke steen i Molbacken tet ved vejen, sam/m/e er ende bytte. paa den Westre sidde af disse mercker Eier Præstegaarden, og Bræcke paa den Østre sidde.

imel: Gaarden Underhougen og Brecke, ande[n] Teig, need ad Lie marcken er ved Mon/n/en tet inden for Hougseel i en jordfast steen blev huggen en Kors gloppe, der fra need efter oven paa Souham/m/eren sat en marcke steen som viisser need under Souham/m/er, hvor der blev needsat en marcke steen som wiisser need i Slotteham/m/eren i en needsat marcke steen, der fra need i Kolfurhouen i en Lyng Rust, hvor der blev sat en marcke steen som viisser need (im)od Elven tet ved gange Veien, kaldet.....en, der needsat en marcke steen, som (er Ende by)ttet. paa den Westre sidde af dette mercke (Eier) Brecke, og paa den Østre sidde Underhougen.

..... mercke imel: Gaarden Guntvedt og Underhougen (begyndes) oven paa Berget j Rusten i en jordfast steen, hvor blev hugget en Kaars gloppe, tet som viisser need i en dahl oven ene, der needsat en marcke steen som (viisser til) en anden needsat marckesteen Skorre, der fra need i den tredie hiem/m/en i Hougseel steg Myhre Kløvehouen i den fjerde marcker steen, der fra i inste

1738: 111

1738

Houløsdahlen i en beck, af den/n/e beck og need i en needsat marcke steen tet ved Elven, paa den Westre sidde af disse mercker eier Underhougen, og paa den Østre sidde Guntvedt, nock Eier gaarden Guntvedt en Teig nest ved den/n/e Teig, som begyndes i Keglefurhouen, hvor der er hugget en Kaars gloppe som viisser need efter bergelaget i et skarv neden ved Elven, kaldet Myhre qvernhuuss skarvet, hvor der blev hugget en Kaars gloppe, og Eier Guntvedt baade paa den Østre og Westre sidde af dette mercke.

Nu bliver et mercke imel: gaarden Brecke og Guntvedt, som begyndes neere i Elven tet ved Kolgroven, hvor der blev needsat en marckesteen, som viisser højest (op i) enden paa Hougseel Rinden, der blev hugget et (Kaars?), der fra op under Tortneflot garen i en needsat marckesteen som wiisser op om Tortneflottene tet ved en Beck, hvor der blev needsat en marcke steen, følger saa becken, tet under fiellet blev needsat en marckesteen, som er ende bytte. her Eier Guntvedt paa den Westre sidde af dette mercke, og Brecke paa den Østre sidde.

Een Teig imel: Præstegaarden og Brecke begynder neere paa Hougseel flotten tet ved Elven, der fra op i Snouhoug, hvor der blev hugget et Kaars i Snouheij Kleven, som viisser op i en needsat marckesteen Tortneflot skaren, der fra op i Een Hviid i Fielmonnen, som er ende byttet. af disse mercker Eier Brecke paa den Westre, og Præstegaaren paa den Østre sidde.

E(ett mercke) imel: Præstegaarden og Houge begynder i Snouheij fossen, der fra need i marckesteen i enden paa Snouheij, ... i Snouheij Noven i en hugget Kaars gloppe, der fra need i en needsat marckesteen heij som viisser i nederste (føl)ger saa becken neer i Elven, ..., af disse mercker Eier Præstegaarden paa Westre sidde, og Houge paa den Østre sidde.

(Eett mercke) imel: gaarden Guntvedt og Houge (begyndes) tet ved Elven en marcke steen den Snoue Uren uden for K....., her eier Houge paa den Westre sidde, og Guntvedt paa den Østre sidde.

1738: 111b

1738.

Ett mercke imel: Guntvedt og Brecke begyndes i enden af Staen i en stoer jordfast steen, hvor der blev hugget en Kaars gloppe som viisser i det stæd her hiem/m/e i Knudskaar Noven, her Eier Guntvedt paa den Westre, og Brecke paa den Østre sidde.

NB: {Eett mercke imel: Brecke og Houge begyndes af Peerskaars steenen} ellers bliver den/n/e Teig Staen paa den Østre sidde af disse mercker til fællets imel: bem:te gaard Brecke og Præstegaarden.

{Peerskaars steenen med Elven \Osteerlien heelt ud/ og beent op i fiellet, her Eier Brecke Houge paa den Westre sidde af Elven}

Af Peerskaars steenen med Elven, kaldet Osterlien, heelt ud igien/n/em paa den Westre sidde af Elven Eier Houge, i Nibevat er ende bytte.

Paa den anden sidde af Elven, kaldet Anverne, fra Nibe beck i fiellet, hører Guntvedt til.

Gielderne er samfællis med Præstegaarden og Brecke.

bytte imel: Tvetedahl og Breisette marcken /: saa kaldes den marck og støl som nu er deelt imel: fiire gaarder /: blev hugget en Kaars gloppe i en jordfast steen kaldet Klopsteen tet ved Elven, som viisser i høieste Nuten uden for Fager Lii, som er ende bytte.

{Tverbrecke i Houge marck tilhører Præstegaarden, mens skouen tilhører Houge}

Angaaende (dend) ødegaard Tvetedahl, som ellers kaldes høst og waar støl, brugis til fællis af disse 4 gaarder d Eieren Johan/n/es Nielsen, som Erier den med de andre gaarder under sin, der om bleve parterne med hin anden forEenede, at disse 4 gaarder maa brugge den/n/e støl til fællets gaarders opsiddere skall svare til (Eieren) Johan/n/es Nielsen Aarlig j støels leje ? mrk:

danske. Den/n/e \forEening/ blev for parterne den i alle maader, og Declarerede edes at være Ven/n/er og vel for(ligte).
(Her)om Rættten Eragtede.

1738: 111 (Mrkn: det er 2 blad med nr. 111. Så denne sida er nr. 112a i den scanna utgåva)
1738.

At parterne, det være sig Jorddrot eller Leilendinger, bør at holde sig forrestaaende forEening og steenings forRætning efterrættelig et efter andet og ord efter andet saaleedes som skrevet staar, som Deris fuldkomne Rættesnor ubrødeligen i allle maader, under straf for den som først noget ubilligt og uLovl: her imod øver af hvad Naufn det næfnis eller have kand; da bør sam/m/e som det {.....} \bryder/ at bøde til dette Sogns fattige 20 lod Sølv, og i det øfrige at lide og undgielde efter Lovens og Sagens beskaffenhed.

Mandagen d: 16 Junij blev Rættten betiendt paa Gaarden Wiig, beliggende j Eifjord Kircke Sogn og Hardanger Fogderie, med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Arne Legrei, Siur Ystaas, Anders Lione, Torbiørn, Abselon Espeland, Jørgen Traa, Elling Hotle, og Wiching Hovaas, udinden Een Odels og Løsning Trættis Afhandling, efter tilkaldelse af Lensmanden Anders Hansen store Berge, som stoed j Rætte og Kundgiorde det hand med Muntl: warsel for Juul Ao: 1737 \til Toche Tirsdagen indeværende (Aar), og siden efter at dagen war bleven af Sorenskriveren beram/m/et, med 14 daggis warsel her til Aastædet \til i dag/ haver indkaldet Aamund Larsen Bue, som haver den/n/e gaard udj Posession, {sit} Citantens beviisser at anhørre om Odel og Løsning Rættten her til gaarden (Wiig), som Skylder udj Skatteskyld 4 pund smør, \og i Landskyld 1 Løb smør/, og Endelig Dom at lide til at imodtage Løsning penge for bem:te gaard, samt at svare (hands for)Aarsag[ede]) Processis omkostning har været udj mindelighed at imodtage Løsning penge.

den indstevnte Aamund Larsen Bue (Comparerede) for Rættten, vedtog dette M(untl: Stevnemaal) at være ham Lovligen forkyndt.

..... Der bleven lang tiid imellem (handling) om forliig, mens, som ej (noget forliig imel:) den/n/em var at træffe, saa blev (med Sagen fortfahret).

(Citanten lagde) j Rætte Ett Odels og overdra(gelse), d: 27 Febr: 1736, udstæd af Premier Leintnant Orning, læst til Tinge d: 13 April (1736?), som ord for andet saa lydende.

(Parterne blev)

1738: 111b

1738.

Jnden Rættten forEenede saaleedes, at Aamund Larsen Bue, skall give Citanten for hands Odels og Løsning Rætt her til gaarden Wiig 40 Rd:r, \imod hands omkostning. NB:/ <NB: med Rættens Aastædet og> hvor imod Citanten skall give Aamund Larsen et fuldkom/m/en Odels og Overdragelses brev paa Gaarden Wiig med lige Rætt som hand, Citanten, haver haft, hvilcket Adkomst Aamund Larsen og selv skall bekaaste. Saa skall og Britte Larsdatter, som nu styrer halve gaarden, nyde saa lenge hun lever, det sam/m/e Vilkaar som hun selv forhen haver givet nu sal: Jens Thomasen.

dette forlig parterne med haands tagelse for Rættten stadfæstede ubrødeligen at holde og efterkom/m/er!! (efterkomme) under straff og Adfær følgelig Loven.

Tirsdagen d: 17 Junij blev Rættten betiendt paa Gaard: Huuss, beliggende j Kintzerviig Præstegield, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis Mænd, Naufnl: Aamund Larsen Bue, Lars Aamunsen ibdm:, Haldor Biotvedt, Lars Asbiørnsen Aga, Johan/n/es Luttro, Haaver Svartvedt, Siur Mickelsen Lotte og Olle Tostensen Lotte, ofværende Lensmanden Torchies Larsen Housse: efter tilkaldelse af Hans Asbiørnsen Sandven, som for Rættten fremstoed og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel vidnesfast for Juul Ao: 1737 her til Aastædet til Toche Tirsdagen indeværende Aar, og formeedelst Sorenskriverens andre nde forRættninger til den tiid \hafde beram/m/et / siden is warsel til j dag her til Aastædet (hafde indstevnt) Jacob Svensen Huus, at anhørre tter og Vidner, som er Joen Diønne, Poul Langesætter, Olle Larsen Aga, Ellef Utne, Peder Hoversen Uhreim, {og} Olle Børgesen Aga, (og) Bastian Olsen Bustethun: hvilcke hand agter (at anhørre til) bestørckelse om den Odel og Løsnings Rætt hand haver til 1 ½ Løb, 3 g:skind til smør 1 Løb 3 Spd: 9 mrk: udj Skatte (og? Landsky)lden med bøxxsel og herlighed. (Dom a)t lide til at imod tage

1738: 112

1738.

Løsnings penge for bem:te jordepart her udj gaarden Huus beliggende, og endeligen at svare processens omkostning.

Den indstevnte Jacob Svensen Huuss Comparerede, vedtog Stevnemaalet i alle maader, i det øfrige protesterede hand j Kraftigste maader imod Eendeel af Citantens indstevnte Vidner, saasom Poul Langesætter, som er Citantens Stiffader, Peder Hoversen Uhreim, som er ham i tredie lige leed beslægtet, \og/ Olle Børgesen Aga haver hands Søster til ægte, hvilcke Vidner Comparenten formodede og paastod, til Eed og Vidne udj en Odels Sag imod \ham/ ej at maa blive af Rættten tilladt.

Citanten Replicerede, det hand godvilligen frafaldt disse af ham indstevnte beslægtede og besvoglede Vidner. dernæst fremlagde hand et Skifte brev efter hands sal: Fader Asbjørn Hansen, passeret d: 2 Octobr: 1699: og et skiøde af 22 Nobr: 1684, udstæd af Petter Tróiel, Borgemester j Bergen, paa 1 ½ Løb smør, 3 g:skd: som tilskiødes Sorenskriveren Christen Reff, skiødet førres her ind, i ligemaader saa meget af skifte brevet som jordegøedset er vedkommende.

Citanten paastoed sine Vidner Eedelig afhørte, saa mange som af Citanten ej er imodsagt, og endelig viiste Citanten penge j Rættten til Løsning, om hands Contrapart sam/m/e vilde imodtage. Eedens forklaring blev Vidnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet ved sandhed at vidne.

1: Vidne, Joen Ørgensen, boendis paa Gaarden Diønne, gaml: 70 Aar, vidnede det Citantens Moder Inger H.....datter solte godset paa den maade, at det skulle komme hindes børen til gode, mens at det var Odel, det har Vidnet aldrig hørt sige, ej heller, videre sagde hand sig ej at kunde vidne. (parterne) Erklærede ej noget at have dette Vidne (at tilspørge). Vidnet stadfæstede den/n/e hands udsigende med Eed og opragte fingre.

2: Vidne, Olle Larsen, boendis paa gaarden Aga, gaml: 56 [Aar], vidnede broder, sal: Joen øvre Qvale, d: 22 Majj 17?? maader som Citanten nu, ... om Løsnings Rættten, da var Vidnet (Laug Rættis) mand og beklæde Rættten her, da (Joen øvre Qvale) og Jacob Svensen Huus forligte (sig, og betalte) udj forlig til Joen 20 Rd: og til et huus vilde hand og give h... Citanten eller hands Fader

1738: 112b

1738.

her til gaarden, det har Vidnet aldrig hørt. parterne Erklærede ej noget at have dette Vidne at tilspørge. Altsaa bekræftede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Den indstevnte Jacob Svendsen Huus lod tilføre, det hand af et got hierte uden trætte godvilligen gav sal: Joen disse 20 Rd:r, icke fordj hand jo vel veste at Joen ingen Rætt hafde til gaarden, mens for at undgaa vitløftig Process og Rættergang.

3: Vidne, Ellef Joensen, boendis paa Gaarden Utne, gaml: 66 Aar, vidnede, i alle maader som neste Vidne eller andet Vidne, parterne Erklærede ej noget at have dette Vidne at tilpørge, Vidne[t] bekræftede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

4: Vidne, Bastian Olsen, husmand paa gaarden Bustetuns grund, gaml: 30 Aar, vidnede at hand for ungefær 6 Aar siden var med Citanten hos Jacob Huuss, og da fordrede Citanten hos Jacob et huuss wircke, hvor til Jacob svarede hand hafde ej lovet ham noget huuss wircke, mens en stock eller toe kunde være hvad det var, om Odels Rætt sagde hand aldeles intet at have hørt. parterne sagde ej noget at have dette Vidne at tilspørge, hvorforre Vidnet stadfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rættten ophævet til j morgen.

Den 18 ditto blev med Rættens behandling videre Continueret (i den h)er anførte Sag, nærværende bægge parter.

den indstevnte Jacob Svensen Huus Kundgiorde det hand vidnesfast Lovl: haver ladet Contra stevne Hoved Citanten Hans Asbiørnsen Sandven til at Anhøre (hands bevii)sser om den af ham paaboende gaard (Huus, hv)or paa hand haver fanget en Roelig og Lovl: (Hævd, der)om Dom at anhøre, saa og at svare til Processens omkostning.

Hoved Citanten (Hans Asbiør)nsen vedtog Lovl: stevnemaal, j alle (maader).

Contra Citanten lagde j Rættten {...} hands (Adkomster et skiøde paa disse 1 ½ Løb, 3 g:sk: der nu, datteret d: 20 Octbr: 1699, og en odels paa sam/m/e goods, af 1 Majj 1715, bægge saa lydende,

1738: 113

1738.

hvor efter hand paastoed Dom følgelig hands stevnemaal.

Hoved Citanten begierede Sagen forflødt paa nogen tiid paa hands Eegen bekostning, for at Erkyndige Sig om fleere beviisser til Sagens oplysning.

Contra Citanten Replicerede, at som hand nu Lovlig har beviist, Reedeligen og paa en Rætfærdig maade at have Kiøbt dette jorde goods, hvor paa hand haver fanget en Roelig og Lovl: hævd, og hands Contrapart derimod ej har, ej heller kand bevise, nogen slags Odels hævd ellers Odels Rætt, saa villde hand dog ej imodsige dend af hands Contrapart forlangte opsættelse.

Afsagt.

Sagen givis Rum indtil d: 17 Julij førstkom/m/ende, da parterne haver at møde, og Hoved Citanten at fremføre de belovede beviisser hvor med hand agter Sagen bedre at oplysse; Da Endelig Dom efter forregaaende Lovl: omgangsmaade skall worde afsagt, til sam/m/e tiid og dag møder dette her siddende Laug Rætt, her paa Aastædet, for Rættten at beklæde og Dom med Sorenskriveren Lovgemæss at Afsige.

Onsdagen den 18 Junij blev Rættten betiendt paa Gaarden Espen, beliggende j Kintzerviig Præstegield, Ullensvangs Kircke Sogn og Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Svend Berven, Tosten Qvalnes, Niels Schieldaas, Lars Degrenes, Iver ibm:, og Lars Aga, overværende Lensmanden Torchiels Larsen Housse, og \det/ efter tilkaldelse af Olle Olsen Espen, som fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand vidnesfast

Lovl: her til Aastædet i dag haver ladet warsle hands broder Knud (Olsen) Espen til at møde her for Rætten, for ved Rættens Middel at faa jorden skift, Deelt, mer(cket, Steenet og Ree)net den/n/em imel: \saavel inden som uden gierds/, eftersom en hver (haver den) halve deelen af den/n/e jorde part som udj skatte skylden 2 ½ Løb smør, for u.... af de ej skatter, mens svarer Rættighed til Ullensvangs Præste bord: og j Rætte adkomst til hands {halve} E..... halve bruget af Eiendom/m/en, neml: 5 Spd: adkomst er datteret d: 31 Julij 1715, og

Den instevnte Knud Olsen Espen (Comparere)de, vedtog Lovl: stevnemaal, ellers (ærklærede) det hand j Krafteste maader prot(esterede imod) hands broders forset, og paastoed

1738: 113b

1738

At Rætten ej forretog nogen steenings forRætning her paa jorden, saasom hand er ælste broder, og altsaa haver Odel og Løsnings Rætten til det brug hands broder haver Kiøbt, hvor om hand for Rætten forbandt sig til neste Toche Tirsdag paa Lovl: maader at beviisse, og den jorde part ved Lov og Dom at indtalle, i fald hands broder i mindelighed ej vil tage imod Løsnings penge, og om saa skulde hende sig imod forhaabning at hand sin Odels Rætt skulde tabe, da vil hand (gi)erne tilstæde at jorden imel: ham og hands broder worder Skift, Deelt og steenet.

Citanten svarede det hand nu haver Eiet og beboet sit brug og Eiendom langt over hævds tiid, og hands broder j ald den tiid har sat her paa gaarden og brugt sin Eiendom, og j ald den tiid ej har stevnet paa nogen slags Odel og Løsnings [Rætt], altsaa kand hand ej vide hvorleedes hands broder vil sige sig at have Odels {hævd} Rætt til den/n/e jord/e part/, hvor over hand haver fanget en Roelig og Lovlig hævd upaakært efter Loven, icke dismindre kand hand ej forbyde ham at Reise Sag over sin formenende Rætt, dog Reserverede hand sig sin Rætt og Lovl: tiltalle for tiid spilde og ibragte omkostninger ved (denne) hands nu begynte Sag og Rættens spilde.

Afsagt.

(Den) af Citanten Olle Olsen paastevnte Skifte (og Stee)nings forRætning, bliver j Kraft af den (indstefn)te Knud Olsens gjorde protestation førte omstændigheder om hands (Odels og Løs)nings Rætt til Citantens brug, ... til førstjom/m/ende Aar 1739, imid(lertiid ha)ver Knud Olsen efter hands her for Rætten gjorde Declaration Lovl: at be(viisse sin Od)el og Løsnings Rætt til Citanten der af; bliver efter Citantens og Reservation hands Rætt u.....et for ibragte omkostning udsættelse paa Lovlige at søge og indtalle.

1738: 114

1738

T.!! Onsdagen d: 26 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Grønsdahl, beliggende j Kintzerviig skibbr., Odde Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Monsager, Lars Tvedt, Niels Skieldaas, Lars Asbiørnsen Aga, Gunner Sandve, Aamun ibdm:, Iver Deggrenes og Lars Omunsen ibdm:, ofværende ved Rætten paa Lensmanden Torchiels Larsen Hougse[s] veigne hands Søn Lars Torchielsen Aga, og det efter tilKaldelse af Ole Ormsen Monsager, som for Rætten fremstoed og Kundgiorde det hand vidnesfast med Muntl: stevnemaal her til Aastædet for Juul 1737 til neste Tirsdag efter Paaske \indeværende Aar/, og siden efter da den/n/e dag til forRætningen af Sorenskriveren var bleven beram/m/et, atter paa nye Lovl: haver ladet stevne her til

Aastædet til j dag, Jacob Christensen Eitrem, at anhøre hands beviisligheder om Odels og Løsnings Rætten her til gaarden Grønsdahl, som skylder udj Skatte og Landskyld af bondegoeds 5 Spand 5 mrk: smør, dernæst Dom at lide til at imodtage Løsnings penge, og endelig at svare Processens omkostning. til sam/m/e sin Odels Rætt at beviisse, saa og hvor meget goedset udj Skifte efter hands Faders Forældre er Wurderet og udlagt forre, {saa} og \endelig/, at hand er Søn/n/e Søn, og den indstevnte Jacob Eitrem (som) haver haft Datteren til ægte, fremlagde (hand) tvende skifte breve, af 30 Octbr: 1723, og ?? 1725: derefter hand vilde paastaae Oddels og Løsnings Dom for bem:te Gaard, som (skylder) 5 Spd: 5 mrk: smør. her nest indført brevene, saa meget som jordegødet er vedkom/m/ende.

Den indstevnte Jacob Christensen Eitrem Comparerede for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal. j det øfrige Replicerede (hand at hands) Huustrue, Sal: Torbiør Michels datter, ... det af Citanten j Rætten lagde (Skifte brev af) 30 Octbr: 1723, arvet 1 Spand 9 mrk: (smør) (med?)gift bekom/m/et, imod brøderne hver it sølv belte til 12 Rd:r, h... smør, alt her udj gaarden, som be(m:te Skifte) brev forklarer; den øfrige Rest , som er 2 Spd: 17 mrk: smør, haver hand

1738: 114b

1738.

Om hand fremlagde et skiøde af 21 Octbr: 1735, som blev læst, og er ord fra andet saa lydende.

Citanten wiiste penge for Rætten, om den indstevnte Jacob Eitrim/ sam/m/e for jordegødet vilde imodtage, hvor til hand svarede, det hand ej tog imod penge for mere jordegøds end som den deel hand Kiøbt haver.

Rætten tilspurte den indstevnte Jacob Christensen Eitrem om hand noget {hafde} videre hafde udj Rætten at producere eller fremføre til sin Sags bestørckelse, siden Citanten har declareret den hand sagen paa sin side dernæst agter at slutte til Doms afvartning.

Comparenten Jacob Eitrem svarede det hand ej videre hafde at fremføre, og altsaa underkastede sig Rættens Kiendelse.

Citanten paastøed Dom til Oddel og Løsnings Rætten her til gaarden, og at hand bekom jordegødet til Løsning efter den Wurdering som udj skifte brevet af 30 Octbr: 1723 findes anført, saa og at nyde processens omkostninger hos hands Vederpart.

Den indstevnte Jacob Eitrem lod tilførre at jordegødet her udj gaarden Grønsdahl er udj skiftet efter hands sal: Huustrue udlagt paa hands børen, for hvilcke hand selv er Formynder, hvilcket hand med skifte brevet vil beviisse (dersom) Rætten vil give ham frist til j morgen, (paa det) hand kand hente skifte brevet, som ligger (hiemme paa hands) gaard, paa det hand ej af Rætten skall (kunde blive an)seet som frem/m/ed til Goedset.

Afsagt.

Sagen givis Rum til j Morgen, da Jacob Christensen Eitrim haver at producere det (af ham lovede) b:te skifte brev efter hands sal: huustrue.

Den 27 ditto blev Rætten atter betiendt udj foranførte (Sag, og møtte i) Rætten part med vederpart,

den (indstevnte) Jacob Christensen Eitrem deponerede (det af ham lovede) igaar ommelte skifte brev (efter hands) huustrue, sal: Torbiør Michels datter, (passeret d:) 27 Febr: 1736, der med hand beviisser (at det jorde) goeds her udj Gaarden Grønsdahl l....g gangen j Arv imel: hands børen, (for hvilcke hand) er Formynder.

1738: 116 (Mrkn: Bladnummera hoppar frå 114 til 116, som ei motvekt til 2 blad nr. 111)

1738.

her nest indføres saa meget af sam/m/e skifte brev som den/n/e Sag er vedkom/m/ende.

Citanten sluttede sagen paa sin side, og paastoed Dom.

ilige maader blev Sagen sluttet til Doms af Jacob Christensen.

Altsaa bliver her at beregne den/n/e trættis bekostning. Saasom Sorenskriverens fløttning fra hands hiem og til Odde, er 3 Miil til Søes, der for 1 Rd: 1 mrk: fra søen og til Aastædet haver Citanten fløttet, Sorenskriverens provition for en Reisedag til Aastædet 4 mrk:, er 1 Rd: 5 mrk, ligesaa hiem igien 1 Rd: 5 mrk: tvende dagis for Rætning 3 Rd: Laug Rættens er 8 Mand, á 2 mrk: 8 s: udj tvende dage, er 3 Rd: 2 mrk:, Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, samt opvartning her ved Rættens, kand ej Ringere have end som 6 mrk: er tilsam/m/en 11 Rd:r, for udj:!! (foruden) Mad og Dricke som Citanten haver fremskaffet til Laug Rættens underholdning, samt stevnings penge, Dom og brev penge.

Udj den/n/e Sag er da af os efter de af parterne j Rættens lagde documenter for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Parterne fremkom for Rættens og Declarerede at være Kierligen og Venligen for Eenede, og altsaa ej vilde have at nogen Dom udj Sagen skulde afsiges: Dernæst forklarede De saaledes at være for Eenede, at den indstevnte Jacob Christensen vilde tage imod Løsnings penge for de tilkiøbte 2 Spand 17 mrk: smør efter skiødet af 21 Octbr: 1735, for hver Mrk: jordegoeds 1 Rd:r, er 53 Rd:r, og for de {t} 2 Spand og 6 mrk: smør efter skifte brevet af 30 Octbr: 1723, for hver Mrk: jordegoeds at nyde af Citanten 5 mrk:, er 35 Rd:r, tilsam/m/en som Citanten Ole Ormsen betaller til Jacob Christensen for de her udj gaarden Grønsdahl beliggende 5 Spd: og 5 mrk: smør, hvor paa Jacob Christensen giver Olle Ormsen et Lo(vl: skiøde paa) gaarden, hvilket Olle selv betaller ende processens omkostning, da (betaller) Jacob Christensen 7 Rd:, Ræsten betaller (Olle Ormsen), den/n/e for Eening de med haands tagen (bekræftede og) stadfæstede ubrødeligen at holdes (og efterkommes.)

1738: 116b

1738.

Fredagen d: 27 Junij blev Rættens betiendt paa Gaarden Berje, beliggende j Kintzerviig skibbr:, Odde Kircke Sogn og Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Knud Olsen Espen, Aamund Knuds: ibdm:, Niels Schieldaas, Niels Tochim, Ole Olsen Espen, Niels Sandve, Gunder ibdm:, og Peder Jaastad, ofverværende paa Lensmanden Torchiels Larsen Housse[s] veigne hands Søn Lars Torchielsen Aga; Og det efter tilkaldelse af Thommas Wiglichsen Berje, som fremstoed for Rættens og Kundgiorde at hand vidnesfast med Muntl: stevnemaal for Juul Ao: 1737 til neste Tirsdag efter Paaske indeværende Aar, og siden efter da den/n/e dag af Sorenskriveren var bleven beram/m/et med 14 daggis warsel her til Aastædet Berje, til j dag Lovl: haver ladet stevne Einer Gundersen Berje her for Rættens at møde og Anhøre Citantens beviisser og Adkomster, det hand er til Oddel og Løsnings Rættens Lovlig berettig[et] til de af Einer Gundersen udj brug og Eiendom havende her j gaarden Berje en halv Løb 4 ½ mrk: smørs Landskyld, derom Dom at liide til at imodtage \Løsnings penge/ og fraviige bem:te Citantens Oddels jord, og endelig at svare processens omkostning, siden hand ej udj mindelighed har vildet imodtage Løsnings penge for bem:te ½ Løb 4 ½ mrk: smør.

den indstevnte Einer Gundersen Berje Comparerede udj Eegen Persohn for Rættens, vedtog Lovl: stevnemaal udj alle maader som oven anført er.

Citanten forklarede at den/n/e gaard skylder udj Landskyld 1 Løb 9 mrk: smør, hvoraf hand Eier og beboer det halve, og det andet halve brug Eier og beboer hands Contrapart, hvilket Citanten for fattigdom og wanmagt (icke har) kundet indtalle førren nu. Og frem(lagde Citan)ten følgende beviisser om hands Oddels (og Løsnings Rætt, E)tt gaml: skiøde af 21

Febr: 1673, og 22 April (samme? Aar?) læst til Tinge, er udstædt paa 30 Mrk:
til Citantens Morfader, sal: Od Halstensen, (videre) et skiøde af 27 April 1684 paa ½ Løb, ½
g:sk: smør, som er skiødet til bem:te Citan(tens Morfa)der, sal: Od Halstensen,
disuden forklarede Citanten at hands Morfader hafde Arvet jordegøeds 10 ½ Mrk:,
hvor om skifte brevet

1738: 117

1738

Er han/n/em frakom/m/et, er saa den/n/e gaards gandske beløb 1 Løb 9 mrk: smørs
Landskyld; dernæst fremlagde Citanten et skiftebrev efter hands Moders sal: Forældre Od
Halstensen med Hustrue Siri Aamunsdatter, passeret d: 7 Nobr: 1713. hvormed hand bevisser
at hands Moder S(yn)neve Odsdatter haver Arvet den/n/e gaard Berje, som skylder 1 Løb 9
mrk: smørs Landskyld, eller 1 Løb smør, 1 g:skind, sam/m/e documenter indförris her
ordlydende saa meget som dette jordegøeds er vedkom/m/ende. Citanten forklarede end
ydermere at hands fader {nu}, som i..... haver solt det halve af dette hands Moders (Odels
jord), om endskiøndt hand aldrig efter Loven selv Eiede en Marck Odels goeds her imod, og
som hand befrygtede at dette af hands Fader uLovl: (bort solte) Odels goeds skulde udj
hands umyndige og wanmægtige Aar blive forstaaende for ham, saa haver hand tvende gange
ladet lysse sin penge mangel, der om hand fremlagde tvende beviisser, som er Extraheret af
Ting ProtoC: udstædt af Admiral og Stiftbefahlings Mand Ulrick Kaass, som her ordlydende
indförris. Til slutning viiste Citanten penge j Rættten til Lösning, om hands vederpart kunde
vilde imodtage:

den indstevnte Einer Gundersen svarede, det hand skydder sig under Lov og Rætt, dernæst
fremlagde sin/n/e Adkomster til hands paaboende Eiendom og brug, neml: Ett skiøde af 3
Julij 17(02) paa ½ Løb smør, ½ g:sk: udstædt af Citantens Fader Wiglich Thom/m/esen til
Comparantens fader, nu sal: Gunder Einerssen, læst til Tinge sam/m/e dag. Ett skifte brev,
passeret d: 3 Majj 1727, efter Comparantens Fader, sal: Gunder Einerssen, der med hand
beviisser at have Arvet udj det af hands paaboende jorde part 10 1/8 mrk: smør med bøxxsel og
herlighed, ... haver hands Moder og Søskene Arvet var indløst efter skiødets
beviiss, sam/m/e documenter bleve læste og (indförris her) ordlydende for saa vit
jordeg(oedset er vedkommende).

Sagen blev af bægge parter til Doms (optagen, og sva)rede \de/ paa Rættens tilspørsel {ej} at
(have ej mere at) fremføre udj Sagen, end hvis af de(nnem nu frem)lagt er, hvor efter De
begierede blev til Doms optagen.

(Parterne fremstoed derefter) for Rættten og Declarerede, de(nnem imellem at have)

1738: 117b

1738.

Jndgaaet følgende forEening, neml: At Einer Gunnersen vil tage imod Lösningss penge for
disse omtvistede ½ Løb 4 ½ mrk: smørs Landskyld her udj gaarden Berje efter skiødet af 3
Julij 1702 den Sum/m/a 24 Rd:r, hvor imod hand giver Thomas Wichlichsen et Lovl: skiøde,
hvilcket de bægge betaller den omkostning som der paa gaar, neml: hver det halve: For det
andet, saa skall Einer Gunnersen have frist at beboe jorden og styre den udj 4 Aar, som er til
Rætte fahredagen Ao: 1742, da hand skall fravige jorden for Thomas Wiglichsen uden videre
Process og Rættergang, paa det hand, Einer Gunnersen, j den tiid kand være sig om en anden
jord, og om saa skeede at Einer Gunnersen førren de 4 Aar er Exspireret kand faa en anden
jord, da skall hand være pligtig til neste fahredag, efter at hand har bekom/m/et anden jord, at
Rødig giøre og vige jorden for Thomas Wiglichsen. hvilcket forlig de med ha[a]nds tagelse
for Rættten stadfæstede.

Onsdagen d: 16 Julij blev Rættten betiendt paa Gaarden Lotte, beliggende j Kintzerviig Kircke Sogn {og}, Præstegield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Wichlich Jaastad, Knud ibdm:, Peder ibdm:, Siur Tvedt, Johan/n/es Luttro, og Joen Houstvedt, ofverværende Lensmanden Torchiels Larsen Housse, efter tilkaldelse af An/n/a Thomas Datter Alsager, som for Rættten lod møde for Sig hendes Lauværg Lensmanden af Gravens skibbr:, Anders Hansen Store Berg, {der kundgiorde} og var begierende at Rættten vilde (Siune og) Granske, Taxere og Wurdere den/n/e (gaardepart), som skylder ½ Løb {9 mrk:} 10 3/8 mrk: smørs (med(huusser, og for saa} samt over (bøxsel til) ½ Løb smør Kongen tilhørende, ... partes huusser, efter for siun og granskning, Taxering og Wurdering, at paalægge Aaboed, for saa (vit de) ej efter Loven findes forsvarlig.

1738: 118

1738.

til den ende er indstevnt Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen ibdm:, som de der forhen haver ejt og {bek} styrt den/n/e jorde part, for Rætningen at være nerværende, og Dom at lide til at svare den Aaboed som Rættten for billig eragter, samt at svare den/n/e for Aarsagede processis omkostning.

den indstevnte Lars Odsen møtte for Rættten, vedtog at være Lovl: stevnet, Replicerede det hand vercken har ejt i 4 Aar eller styrt den/n/e jorde part, mens hands Søn Olle Larsen har Ejet og styrt det, altsaa formeente hand at Citanten ingen føye haver haft han/n/em at stevne, mens vel hands Søn, og hands Søn haver Citanten ingen warsel givet, og for at beviisse det hand vercken haver Ejet eller styrt jorden, saa fremlagde hand sit udstede gave brev paa den/n/e part, af 31 Majj 1734, læst til til!! tinge d: 3 Aug: sam/m/e Aar, som bevidner med Fogdens paateigning under hands haand, at Comparentens søn haver ejt og styrt dette jorde brug, saa der af fornem/m/is at hand, Comparenten, intet med den/n/e Sag haver at beskaaffe. Det af Comparenten j Rættten lagde gave brev blev oplæst, og er ord for andet saa lydende.

Stevne Vidnerne Torchiels Larsen Housse og Joen Svensen Hou(sse) efter Loven stadfæstede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Lars Odsen, mens icke for hands Søn Olle Larsen, saasom de ej hafde haft ordre, ej heller var det blevet begierende af dem at stevne Olle Larsen, mens vel Lars Odsen Lotte.

Afsagt

Den indstevnte Lars Odsen Lotte haver beviist med sit til hands Søn Olle Larsen udstæde gave brev paa den/n/e jorde part, af 31 Majj 1734, læst til Tinge d: 3 Aug: samme Aar, det hands Søn {....} h(ar blevet) Eiere til den/n/e jorde part,

1738: 118b

1738.

Og sam/m/e gave brev med Fogdens der paa teignede Attest af 20 Octbr: 1735. det Olle Larsen var indført for jorden udj Oddels Mandtallet: Stevne Vidnerne har og forklaret det de ej har warslet Olle Larsen, saasom det ej af dem var bleven begierende, da dog Olle Larsen er den som bør tiltalis, og icke Lars Odsen, som en uskyldig Mand j den/n/e Sag. Thi Kiendis for Rætt at Lars Odsen bør for Citantindens tiltalle frj at være, hvor imod Citantindens Rætt {w} imod Olle Larsen worder hinde uforKrænket, paa Lovl: maader at søge og indtalle: j det øfrige betaller Citantinden Rættens Persohner med 5 Rd:r 2 mrk: under Adfær efter Loven.

Torsdagen d: 17 Julij blev Rættten atter betiendt paa Gaarden Huuss, med den forhen anførte Laug Rætt paa paa fol: 112, ofverværende Lensmanden Torchiels Larsen Housse.

saa møtte og for Rætten Hoved Citanten Hans Asbiørnsen Sandven, tillige med Contra Citanten Jacob Svensen Huuss.

Hoved Citanten wiiste penge for Rætten, om den indstevnte Jacob Svendsen Huuss sam/m/e for Jorden vilde imod tage.

Contra Citanten Replicerede, det hand ej tog imod nogen penge for den/n/e jord, hvor paa hand haver fanget Lovl: hævd[d]; hvor imod hands Contrapart aldrig har beviist, ej heller kand beviisse, minste Rætt eller Rættighed til nogen slags Odel af hvad Naufn Næfnis kand, altsaa vilde hand underkaste sig Rættens Kiendelse og paastaa frikiendelses Dom for Hoved Citantens tiltalle, saa og at Hoved Citanten blev tilDømt at svare ham ibragte omkostninger (for tiids) spille skadesløs.

Hoved Citanten lod tilføre det hand ingen videre (oplysninger) hafde bekom/m/et til sin sags forsvar

1738: 119

1738

end som nu alt forhen af han/n/em i Rætten var frem lagt, og paastoed hand med begier at Rætten inu engang for ham wilde oplæsse hands Moders skiøde, udstæd til Jacob Svensen Huus. Den/n/e Citantens paastand blev af Rætten samtycket, og altsaa skiødet oplæst, og var Hoved Citantens Moder Ingeri Jonsdatter/ nerværende da skiødet blev oplæst, og efterat det var oplæst, vilde Hoved Citanten at hands Moder skulde fragaa det hun ej hafde solt godset, hvilcket hun ej med en god samvittighed kunde gjøre, siden det usvæckede skifte brev bevidner langt anderleedes, altsaa tilstoed Encken Ingeri Jonsdatter det hun vel hafde solt jordegodset, mens icke til nogen Odel. hernæst Hoved Citanten tilstoed, paa Rættens tilspørsel, det hand ej videre hafde til sin Sags forsvar, mens paastoed Dom.

Rætten tilspurte Hoved Citanten hvor det Eene blad, fol: 6, var kom/m/en af det ved ham j Rætten lagde skifte brev af 2 Octbr: 1699, og hvor sam/m/e blad er, om hand haver det, hand da vilde lægge det j Rætte; her til hoved Citanten svarede, hand veste ej vor!! (hvor) det var afkom/m/en, ej heller hvor det er, mens skifte brevet har lagt først hos hands broder, og siden hos hands Stiffader.

Som ingen af parterne, efter Rættens tilspørsel, hafde videre udj Sagen at svare, saa blev den til Doms optagen.

Og er da først følgende bereigning giort over den/n/e (træt)tis bekostning, følgelig det Kongl: Allernaadigste Reglement af 1708. saasom første samling, Sorenskriverens Reise til og fra Aastædet med flötning og provition 2 Rd:r, tvende daggis for Rætning 3 Rd:r, 8 Laug Rættis mænd udj tvende dage, kand ej Ringere have formeedelst lang vei og (denne) Aarsens tiid at spille, end som,

1738: 119b

1738

Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, samt opvartning ved Rætten med at gaa Rætten til haande, der for 1 Rd:r, dend anden saml: for Rætten efter Hoved Citantens forlange[nde], bereignis den/n/e dags for Rætning, Sorenskriveren udj flötning og provition frem og tilbage ligesom forhen 2 Rd:r, for Rættens behandling 2 Rd:r, 8 Laug Rættis mænd á 24 s: er 2 Rd:r, Lensmanden 3 mrk:, tilsam/m/en den/n/e trættis bekostning 16 Rd:r 3 mrk:

Blev da j den/n/e sag efter de af parterne j Rætten lagde documenter og førte beviisligheder, af os saaleedes for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Hans Asbiørnsen Sandven har vel beviist med skifte brevet passeret d: 2 Octbr: 1699 det hands Fader, sal: Asbiørn Hansen, har Eiet her i Gaarden Huuss 1 ½ Løb smør og 3 g:skind med bøxxel og herlighed, efter det j skifte brevet aligerede skiøde af 2 Junij 1694.

hvilcket skiøde Hoved Citanten ej har kundet fremlægge til beviis hvorleedes og af hvem hands sal: Fader hafde bekom/m/et dette jordegøeds, mens her imod haver Hoved Citanten lagt j Rætte et skiøde datteret d: 22 Nobr: 1694. udstød af nu sal: Petter Trøjel, forrige Borgemester j Bergen, hvor udj hand skiøder og bebrever 1 ½ Løb, 3 g:skind her j gaard: Huuss til Sorenskriver Christen Reff, dette er den/n/e sag uvedkom/m/ende, uden saa var at Hoved Citanten hafde beviist at være disse tvende nu sal: Mænd beslægted, og at det hafde været derris Odels goeds som var kom/m/en hands sal: Fader til Odel og Eiendom, thj efter dette Aligere[de] skifte brev af 2 {Ju} Octbr: 1699. og det der udj Mentionerende skiøde af 2 Junij 1694. befindes at Hoved Citantens Fader, sal:

1738: 120

1738

Asbiørn Hansen, har ejt den/n/e jorde part paa Siette Aar, hvilcket ej kand kaldes Odels {hævd} \goeds/ efter Lovens 5 B: 5 C: 1 art: Saa har ej heller Hoved Citanten med de af ham for Rætten førte fiire Eedelige Afhørte Vidner, efter Actens forklaring, kundet beviisse sig nogen slags Odels Rætt at have til disse 1 ½ Løb smør, 3 g:skind her udj gaarden Huuss: Contra Citanten her imod har beviist med det af ham j Rætten lagde skiøde datteret d: 20 Octbr: 1699, læst til Tinge sam/m/e dag og Aar, det Hoved Citantens Moder Ingerie Joensdatter haver solt til ham, Contra Citanten, disse omtvistede 1 ½ Løb og 3 g:skind her j Gaarden Huuss, hvilcket skiøde Hoved Citanten Hans Asbiørnsen har vildet, det hands Moder Ingerie Joensdatter {sk} her for Rætten skulde fragaa og imodsige, det hun ej hafde solt godset, uagtet skiødet j alle maader befindes Louligt, og til vitterlighed underskrevet af hands Moders Lauværg og broder, foruden tvende Andre Dan/n/emænds hænder og Zigneter, Conform Loven, saa og at det usvæckede skifte brev af datto 2 Octbr: 1699, fol: 5, vidner med disse ord, Hvilcket bem:te gods Jacob Svendsen nu paa skiftet med Encken, hendes Lauværg og ven/n/ers samtycke, Kiøbte, og der for skulde give 60 Rd:r, med de vilckor de begge skulde betalle skiødet saavel som Dee(lings?)vercket og forligelsen, som skede Ao: 98. uagtet disse Kraftige beviisser vilde dog Hoved Citanten det hands Moder imod sin samvittighed og bedre vidende, skulde fragaa det hun ej hafde solt godset, \hvilcket var et slet forseet!! (forsett)/, Saa har og Contra Citanten

1738: 120b

1738

med en Odels Transport datteret d: 1 Majj 1715, læst til Tinge d: 31 Julij sam/m/e Aar at have Kiøbt Odels Rætten til disse 1 ½ Løb smør, 3 g:skind her j gaard: Huuss af sal: Beskop Schielderups Arvinger, hvor fra dette jordegøeds er kom/m/et efter skiødet af 22 Nobr: 1684, dets videre formelding, der befindes at være teignet paa bem:te skiøde, det Hoved Citantens broder, nu sal: Joen øvre Qvale, d: 22 Majj 1717 skall have haft Odels trætte her paa Huus Contra Jacob Svensen, Hvilcket er det sam/m/e Hoved Citantens førte Vidner her for Rætten har forklaret, og at parterne den tiid bleve forEenede; det kand nu ej sees eller Erfahres hvad føye nu sal: Joen øvre Qvale dend tiid kand have haft Odels Rætten her til Gaarden ved Process at søge, lad saa være at hand hafde føye der til, hvilcket {en vil} den/n/e Rætt vil lade forblive ved det, det er, saa er det dog {nu} fra den tiid, som var d: 22 Majj 1717, og indtil den/n/e tiid over 21 Vinters goed og Roeligt hævd[d] ulast og ukært til Tinge eller for <nogen> Rætt, hvilcket er Conform Loven{s}, thj Kiendis da for Rætt følgerig Lovens 5 B: 5 C: 1 og 3 art: at disse omtviistede 1 ½ Løb smør, 3 g:skind med bøsse og herlighed, bør følge Jacob Svendsen og hands Rætte og Sande Arvinger til en fuldkom/m/en Odel Angerløs, og bør Hans Asbiørnsen Selv at betalle den/n/e forRætning efter den bereigning som j acten er indført med 16 Rd:r 3 mrk:, og til Jacob Svendsen Huuss udj Kost og Tæring ? (Rd:r:) Saa bør Hans Asbiørnsen

1738: 121

1738

for hands slette omgangs maade ved Sagens Drift, efter actens forklaring at bøde til Bergens Manufactur \huus/ 4 Rd:r, og efter Forordningen af 23 Decbr: 1735 til Justitz Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: hvilcket alt, saaleedes som {nu} Dømt er, Hands Asbiørnsen bør udrede og betalle inden 15 dage efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Løverdagen den 19 Julij blev paa **Gaarden Wiig i Jondals Kircke Sogn og skibbr: holdet et almindel: Som/m/er, skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættten betiendt med de Laug Rættis mænd som paa fol: 88 findes anført, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Johan/n/es Wiig med den tingsøgende Almue,

og er da først Allerunderdanigst publiceret

Kongl: Allernaadigste Anordning angaaende Fløyel og andet Silcke tøys brug udj Dan/n/emarck og Norge, datteret d: 11 April 1738.

2: Forordning anlangende Den forandring, som udj Forord: om Justitz Cassens indtrader af 23 Debr: 1735 er gjort, j henseende til at sam/m/e Cassa her efter skall være under De Deputerede for Financerne deres opsiun, datteret d: 18 Apr: 1738.

Lars Espeland viiste fællen af en voxsen biøren som er skut paa Torsnæs grund.

Knud Degrebræcke viiste j lige maader fællen af en voxsen biøren som er skut paa Torsnæs grund.

Fogden betalte skudene strax med 4 Rd:r.

Fogden lod inden Rættten Examinere og oplæsse den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at forrigve!! (forregive), saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rættten ej saa sam/m/e at kunde negte ham.

Torsdagen d: 24 Julij blev paa **Gaarden Utne for Kintzerviigs skibbr:[s] Almue holdet er Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, og blev Rættten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: (Bry?)nild Svartvedt, Niels Sandve, Haldor Biotvedt, Daniel Eitrim, Olle Bleje, Olle øfre Qvale, Joen Houstvedt, og Torbiørn Utne, overværende inden Rættten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Torchiels Housse med den Tingsøgende Almue.

1: allerunderdanigst Publiceret de nest forregaaende og oplæste Kongl: Allernaadigste Forordninger.

2: allerunderdanigst læst, Kongl: allernaadigste Forord:

1: Bøgers indRættelse, af 7 Febr: 173(8).

2:

1738: 121b

1738.

ingen Comoediant spillere, Linie-Dantzere, Taskenspillere, maa ej indfinde sig j Dan/n/emrk: og Norge, af 21 Martj 1738.

3: Anordning hvad der skall betalles for Notarial Instrumenter, beskikkelser, Dom/m/e og Tingsvidners beskrivelse, samt borger brevis beskrivelse, af 31 Januarij 1738.

4: At auctionerne efter de Geistlige over derres efterladte Jordegoeds og Løsøre, skall forRættis ved Auctions Derecteurene j Kiøbstæderne, og Sorenskriveren paa Landet, af 9 Majj 1738.

Een Proclama angaaende Peder Olsen Jaastad, udj sin opsagde boe til Debitorer og Creditorers indkaldelse for Leqvitations Rættten som skall holdes paa Gaarden Hestham/m/er d: 30 og 31 Januarij 1739. blev læst.

Lensmanden Hellie Hambre viste fællen af en voxsen biøren som nys er skut paa Lione grund j Røldahlen.

Den 2? (25?) Julij blev med Rættens behandl: videre Continueret.

.....sen Aalviigen udstæde bøxxel brev med Revers, af ?? Martj 1738. til Olle Tostensen paa 1 Løb 15 mrk: smørs Landskyld udj Gaarden Housse, blev lest.

Tobias Espen og Henrick Olsen udstæde bøxxel brev med Revers, af 24 Julij 1738. til Gunder Pedersen paa 2 Løber 18 mrk: smør udj Gaard: Helleland, blev læst.

For Rættten fremstoed Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs, og Producerede et skriftl: stevnemaal af 19 Nobr: 1737. hvorudj de indkalder Sorenskriveren over Helgeland, Jens Larsen Læssøe med Kiereste Christine Marie Hejberg, at anhørre de Vidner de agter at førre til et Lovskicket Tings Vidnes erholdelse, angaaende den Sag som Fogden Hejberg haver Reist [imod?] dem, om sal: Leintnant David von Flittes Arvinger tilfaldende Arvemidler, hvorforre bem:te Foged Hejberg og til vedermælle er indvarslet, med videre som stevnemaalet forklarer, hvilket blev oplæst, og er saa lydende.

Paa den indstevnte Sorenskriver over Helgeland, Jens Læssøe med Kieriste Chirstine Marie Hejbergs veigne møtte ingen efter trende gangis paaRaabelse.

Fogden Andreas Hejberg, (som for) Rættten var nærværende, tilstoed

1738: 122

1738.

At det nu j Rættten kom/m/ene stevnemaal er han/n/em Lovl: forkyndt, mens sagde derhos at hand j den/n/e Sag mel: Formynderne Lars Tronæs og Iver Utne paa den Eene side, og sal: Sorenskriver Fabritzius efterlatte Arvinger paa den anden side, som ganske er hannem uvedkom/m/ende, icke Kunde tage til gienmælle, men vilde lade den/n/e procedurs maade ankom/m/e paa Rættens forsvar, thj først finder hand icke det nu j Rættten lagde stevnemaal at være afhiemlet saa vit dets forkyndelse for Sorenskriver Læssøe {haver} angaar, efter Lovens 1 B: 4 C: 3 art: Exprese befahling, og for det andet, saa er det en Sag som alle tiider kand være Formynderne Reserveret, naar de haver fuldbyrdet deres pligt, thj deres ...tte unskyldning kand vell icke gjøre Een Eedsoren Dom/m/ers udstæde forRætning til l....., allerhelst hand nu er død og ej kand svare for sig, skall det da staa fast at de haver været beskickedede Formyndere, saa bliver det vel deres Eegen skyld, at de ej haver paafordret dend Arve Capital, for hvilcke de vare satte til Formyndere, og det skifte brev, hvor efter de sig skulde Rætte, Fogden paastoed derimod Dom efter hands forrige paastand, og protesterede imod ald ophold, og Refererede sig til Lovens 3 b: 19 C: 32 art:

Citanterne Replicerede det de med høyeste sal:!! (saligheds) Eed vilde bekræfte, det de aldrig har været vidende om at de j skifte brevet er anført som (Tilsyns) Mænd eller Formyndere, førren skifte brevet af Fogden Hejberg udj denne Reiste Sag, j Rætten blev produceret og oplæst, mens vell haver de været af sal: Sorenskriveren kaldet som Vidner ved Registrations forRætningen. i det øfrige formodede og paastoed de at (have) derris Vidner Eedelig afhørt, først, Torchiels Housse og Jacob Huuss, som (var ved)

1738: 122b

1738

Registerings og Auctions forRætningen nærværende, under Eed at forklare, om hvis Citanterne blev anbefahlet; for det andet, Lisbeth Børsem, {Michel} \Knud/ Lusand, under Eed at forklare, til hvem de har betalt de Kiøbte vahre paa Auctionen efter bem:te sal: Leintnant von Flidt.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst af Lovbogen, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Torchiels Larsen, boendis paa Gaarden Housse, sagde sig at være gaml: imod 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand var Wurderings Mand udj sal: Leintnant von Flidts stervboe, og aldrig hørte hand, enten ved boens Registering eller ved Auctions forRætningen, det nogen var kaldet eller anbefahlet at være Formynder eller Tilsynsmand udj boen, og hvercken hørte eller saa {de} \hand/ andre som bemægtigede sig stervboens Midler end som nu sal: Sorenskriver Fabritzius. vel saa Vidnet at Iver Utne og Lars Tronæs var ved Registration og Auctions forRætningen, mens til hvad Ende ved Vidnet icke; og aldrig har hand hørt, da hand dog nu j en 10 Aars tiid har været Lensmand, at disse tvende Citanter var indsat til Formyndere eller Tilsyns Mænd j den stervboe; som ingen hafde Noget at tilspørge Vidnet, saa blev fremkaldet

2: Vidne, Jacob Svensen, boendis paa Gaarden Huuss, sagde sig at være gaml: 67 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand tillige med første Vidne var Wurderings mand udj den/n/e stervboe, i det øfrige vidnede Conform med første Vidne.

3: Lisbeth Lars datter, sal:Børsem, boendis paa Gaarden Utne grund, sagde sig at være omtr: 4? Aar, efter aflagde Eed vidnede (at det h)un Kiøbte paa Auctionen efter

1738: 123

1738.

sal: Leintnant Jan Davidsen von Flidt, det blev betalt til sal: Sorenskriver Fabritzius Selv, og som det var Vidnet selv eller hindes sal: Mand som leverede Sorenskriveren pengene for de paa Auctionen Kiøbte \Vare/ {penge}, det kand Vidnet nu ej mindes. Citanterne tilspurte Vidnet om hun nogen sinde har hørt at de var kaldede eller anbefahlede, til at være Formyndere eller tilsynsmænd udj den/n/e Stervboe for de fraværende Arvinger. Resp: hun hafde aldrig hørt saadant at være Citanterne anbefahlet, da hun dog her paa gaardens grund hos dem har boet {og} udj 18 eller 19 Aar, førren nu den/n/em er bleven given sag for sam/m/e. som ingen hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev til Eed fremkaldet det

4: Vidne, Knud Torgiersen, boendis paa Gaarden Lusand, sagde sig at være gaml: 57 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand ej hafde været paa Auctionen efter sal: Leintnant von Flidt, mens sal: Sorenskriver Fabritzius hafde Kiøbt noget Løsøre paa Auctionen til Vidnet, hvorfor Vidnet hafde betalt pengene til sal: Sorenskriveren. videre kunde hand ej vidne.

Citanterne lagde j Rætten 5 Eedelige Attester og en Reining, hvilcke bleve oplæste og ere saalydende. Citanterne Replicerede, at om Rætten fandt det fornødig Kunde De ennu førre mange Vidner, at pengene for det bortsolte Løsøre paa Auctionen efter sal: Leintnant von Flidt med Hustrue er bleven betalt til sal: Sorenskriver Fabritzius, og at de ej har oppebaaret 1 skil:, j det øfrige begierede Citanterne beskreven under Rættens haand og Sigel hvis passeret er.

Afsagt.

om endskiøndt Citanterne Iver Utne og Lars Tronæs med tvende Vidners Eedelige stadfæstelse, teignet paa stevning af 19 Nobr: 1737. har (indkaldet)

1738: 123b

1738

Sorenskriveren Jens Læssøe, som er Sorenskriver over Helgeland j Norlandene, det hand paa sin Huustrues veigne, Chirstine Marie Hejberg, er Lovl: Kaldet at anhørre de Vidner og beviisser som Citanterne agtede at føre og nu har førdt, til deres sags tarv, for at beviisse og Afgiøre at de aldrig har været kaldet eller anbefahlet som tilsuismænd udj sal: Leintnant Jan Davidsen von Flits stervboe, ej heller at de nogen sinde med stervboens Midler haver befattet dem, mens at sal: Sorenskriver Fabritzius, hvis efterlevende Encke Sorenskriver Jens Læssøe tog til ægte, Eene og alleene udj Vidners ofverværelse antog sig boen, og ved Offentl: Auction gjorde den j penge, og selv pengene inCasserede. saa dog alligevel, siden ingen kand vide Sorenskriver Jens Læssøe[s] Lovl: forfald, eftersom hand hvercken har mødt eller ladet møde for sig j Rætten: Saa bliver hand j følge af Lovens Allernaadigste bydende, paalagt Laudag, her for Rætten at møde eller lade møde til det Almindel: Waar Ting, som holdes efter Loven d: 17de Martj 1739 for Kintzerviig, Ulle[n]svang og Odde skibbr: paa Giestgiber stædet Utne, for Rætten at bekiendt giøre, om hand noget haver at erindre, imod de af Citanterne førte Vidner, og de af dem j Rætten fremlagde Eedelige Attester, hvor med et Lovskicket Tingsvidne skall vorde efter Citanternis paa(stand blive) udstæd Lovgemæss.

1738: 124

1738.

Fogden paastoed og formodede at den Reene og Klare sag som hand efter ordre fører imod Formynderne Iver Utne og Lars Tronæs, icke maatte hville eller udsættis efter den/n/e langvarige process som Wercerer imel: dem og Sorenskriver Læssøe, men at hand nu med en Eendelig Dom j den Sag maatte Exspideris, til hvilcken ende hand j Rætten kaldede Sagen, Refererede sig til sin forrige gjorde paastand, og vilde saa afvarte Een Endelig Dom.

De af Fogden indstevnte Iver Utne og Lars Tronæs, svarede, at de ingen forstand hafde at Tractere deres sag, hvorforre de skyder dem under Rættens forsvar, og formoder at de ej vorder overillet med Rætten.

Afsagt

Fogden Andreas Hejberg, som Hoved Citant udj den af ham efter Øfrighedens høye ordre, Reiste Sag Contra Iver Olsen Utne og Lars Tronæs, angaaende sal: Leintnant Jan Davidsen von Flidts fraværende Arvingers tilfaldende Arve Midl:, haver selv her ved Rætten været Nerværende, saa og var indkaldet, udj det af Iver Utne og Lars Tronæs udstæde stevnemaal af 19 Nobr: 1737 til et Lovskicket Tingsvidnes erholdelse udj Sagen; saa har hoved Citanten her af Kundet erfahre det Iver Utne og Lars Tronæs ej har Reist nogen Sag imod Sorenskriver Jens Læssøe, mens Alleeneste indkaldet ham til at Anhøre de Vidner og beviisser de vilde førre til et Lovskicket Tingsvidnes erlangelse, for hoved Sagen disbedre at oplysse: thj bør derris Lovl: forseet!! (forsett) med billighed tagis udj Consideration, saaleedes at de ej af Rætten vorder overillet, mens at de kand have frist og Rum deris Sag ved(kommende) at Mentinere; thj bliver da Sorenskriver Læssøe forhen g..... Hoved Sagen udsat indtil d:,

1738: 124b

1738

da Hoved Sagen efter Lovl: omgangs maader skall worde til Dombs optagen.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand vidnesfast med Muntl: stevnemaal Lovl: haver ladet warsle Joen Ystenes, Vidner at anhøre om den Sov!! (Sau) hand har taget fra Rasmus Huuss, og beholt en heel Som/m/er over, og ej vilde levere dend tilbage førren Lensmanden stevnede der paa, der for Dom at lide, saavel til straf som for Processens omkostning.

den indstevnte Joen Ystenes Comparerede for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal, Fogden paastoed Vidnerne Torgiels Housse, Torckiel Indstenes og Iver Midnæs Eedelig afhørte.

de indstevnte Vidner møtte for Rætten, undtagen Iver Midnæs, som efter paaRaabelse ej Comparerede. Eedens forklaring blev de tilstæde værende Vidner forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Torgiels Larsen, boendis paa gaarden Housse, sagde sig at være gaml: i det 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Rasmus Huuss nest afvigte høst 1737 hafde sagt til ham det hand ejede 4 á 5 smaller, hvilcke Ulven hafde taget, paa en nær, den Eene hafde holt sig som/m/er[en] over paa Gryttings støel, og da andre smaller hiem kom var den/n/e iblandt Joen Ystenes smaller, hvor paa Rasmus Huuss hafde taget den til sig, mens smallen gick tilbage igien til Joen Ystenes, og som derris mercker vare nesten Eens, \saa og at de begge hafde mist smaller/, saa viste de ... om smallen, hvorforre Rasmus Huuss var begierende af Vidnet det hand vilde gaa til Ystenes med ham for at skille dem ad hvem mercket tilhørte, og da Vidnet kom til Ystenes var Joen ej hiem/m/e, mens hands Koene var hiem/m/e, og hun sagde, dersom smallen (tilhørte) Rasmus, saa kunde hand tage Naufn, den de hafde ingen om smallen. parterne

1738: 125

1738

hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Torckiel Rasmusen, boendis paa Gaarden Instenæs, sagde sig at være gaml: 58 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med neste Vidne.

Citanten var begierende Laudag for det udeblivende Vidne.

{Afsagt}

Stevne Vidnerne Thomas S[v]jensen Houstvedt og Joen Torgielsen Housse Eedfæstede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Iver Midnæs udj hands Eget paahør for hands Faders boepæl, hos hvilcken hand inu er at være.

Afsagt

Den indstevnte Iver Olsen Midnæs paalæggis her for Rætten at møde til neste holdende høste Ting, sit Vidnesbyrd at aflægge under straf efter Lovens allernaadigste bydende.

Jacob Monsen yttre Alsager efter forrige tiltalle til Torbiørn Larsen, begierede Sagen j Rætten,

den indstevnte Torbiørn Larsen med Courator Olle Torbiørnsen Comparerede, og Replicerede Olle Torbiørnsen det den/n/e hands Myndl: er nu selv bleven Myndig, og altsaa selv {og} kand svare til sin sag, thi hand, Comparenten, var ickun indsat til Courator for en Kort tiid, hvilcken thiid!! (tiid) nu lenge er forløben, altsaa har hand intet med sagen at skaffe, haver hands forhen værende Myndl: giort noget, faar hand selv at svare der til.

Comparenten {Olle} Torbiørn{sen} \Larsen/ Replicerede det hand paastoed sagen til Aastædet henviist, for at Sagen ved Siun og granskning, Taxering og Wurdering kand vorde oplyst.

Fogden gav tilkiende at som Justitzien og Kongens Sigt hviller under den/n/e Sag, saa har hand til dette Ting ved Lensmanden ladet indstevne sagen til endelig Dom, og da forhen med Torbiørn Larsen(s Eegen) tilstaaelse, som med de Eenstem/m/ige (Vidn)er bevislig giort, at Torbiørn Larsen (har hug)get 29 unge fuhre træer {og b} af Jacob Monsen Alsager[s] Skou,

og lagt (udj) sit (næbe) gierde, hvilcket vel vil blive (anseet som) den der har forbrut sig imod (Lovens ? B: ? C:) 26 og 27 art: hvor fra Torbiørn Larsen

1738: 125b

1738

efter paafølgende 43 art: vel icke kand fritagis, thj paastoed Fogden at for saavit Torbiørn Larsen er forfalden til straf og bøder for uLovl: indgrib j anden Mands skou, nu med Endelig Dom maatte Exspideris, da det siden kunde paaskiøn/n/is hvad den Skadelidende Jacob Monsen bør have til erstatning.

Comparenten Torbiørn Larsen Refererede sig til sit forhen indførte.

Afsagt

Citanten Jacob Monsen yttre Alsager haver vel med tvende Eenstem/m/ige Eedelige førte Vidner beviislig gjort at Torbiørn Larsen haver hugget 29 ugger!! (unge) fuhre træer og lagt udj sit næbe gierde, mens det er ej beviist hvor høy den skade kand være at ansee, hvorforre Torbiørn Larsen selv haver paastaaet til sin Sags tarv sagen paa Aastædet til Siun og granskning, Taxering og Wurdering at \maatte/ skee; hvilcket j sig selv bliver for billig at ansee, allerhelst Rætten nu ej kand skiøn/n/e hvorleedes den/n/e skade er at ansee. Og naar da Dom udj hoved Sagen vorder afsagt, da skall blive Observeret om bøder ved Sagen for Hands Maj:ts bør falde, thj efter Loven Kand for Kongen ej Døm/m/is paa bøder førren bunde\ns/ sage{n} først er afgjort, eller og tillige hvorder!! (vorder) paaKiendt. thj Kiendis for Rætt at sagen bør henviissis til Aastædet, hvor den efter forregaaende Lovl: Siun og granskning, Taxering og Wurdering skall vorde orddeelet lovgemæss.

.....l og Niels Wintertun viiste fællen af en voxsen (biør)n som nys er skut paa Wintertuns grund.

Den 26 ditto blev med Rætten Continueret, er da passeret saaleedes som følger.

(Capitain des) Armee Høyers fremstoed for Rætten (og paa) Leintnant Tausens weigne som

1738: 126

1738.

Kircke Eiere til Kintzervig, Ullensvang og Odde Kircker, og Kundgiorde det hand vidnesfast med Muntl: stevnemaal Lovl: haver ladet indvarsle til dette Ting, tiid og steed efterskrevne huusmænd af forbemelte Kircke Sogner, neml: af Kintzervigs Sogn, Mogens Langesetter, Haagen Utne, Syver indre Qvalvigen, Niels Døn/n/e, Ørjans Bue, Lars Biotvedt, Aamun ibdm:, Niels ibdm:, Tosten Ringøen, Siver indre Alsager og Rasmus Huus, af Ullensvangs Sogn, Christopher Eidnæs, Niels Oppedahl, {Knud ibdm:}, Aslack Sexse, Aamund Sexse, af Odde Sogn, Stephen Buer, Halvor Moen, Hal Buer, Olle Tvetten, Olle Funden paa Jelle, Erick Buer, Østen paa Præstens grund, Syver Appoldo, Iver Orms Tejen, {Olle Tejen}, og Siver Diggernæs, alle Dom at lide til at betalle de efter Loven Kircken pligtige 8 skil:, samt at svare processens omkostninger.

efter trende gange udRaabelse møtte ingen af de indvarslede,

Thomas Svensen Houstvedt og Joen Torckielzen Housse som stevnevidner, med Eed og opragte fingre stadfæstede dette Muntl: stevnemaal at være de indkaldede alle Lovl: forkyndt for deris boepæll.

Citanten var begierende Laudag for de udeblivende.

Afsagt

Det er af Citanten med tvende Eenstem/m/ige Vidner afbevist, at Mogens Langesetter, Haagen Utne, Syver indre Qvalvigen, Niels Dønne, Ørjans Bue, Lars Biotvedt, Aamund

ibdm:, Niels ibdm:, Tosten Ringøen, Siver indre Alsager, Rasmus Huuss, Christopher Eidnæs, Niels Oppedahl, Aslack Sexse, Aamund ibdm:, Stephen Buer, Halvor Moen, Hal Buer, Olle Tvetten, Olle Funden, Erick Buer, Østen Præste grund, Syver Appoldo, Iver Orms Teigen, og Siver Diggrenæs, ere alle Lovl: warslet, thj bliver de af Rætten forrelagt til neste Ting at møde, sagen at tilsvare, da en hver skall vederfahris den deel, som Lov og (Rætt med)førre, og haver Citanten den/n/e at tage beskreven til Lovl: forkyndelse

1738: 126b

1738.

Fogden Hejberg hafde til dette Ting indstevnt efterskrevne Persohner for gield, neml: Aamund Jaastads Encke 2 Rd: 2 mrk: 3 s: Tollef Sexse[s] Encke 3 Rd: 8 s: Sondre Sexse 2 Rd: 3 mrk: Tollef Krogeviig 1 Rd:r 5 mrk: 4 s: Knud Haagensen BratEspen 1 Rd: 2 mrk: Magdeli Staene 4 Rd: 4 mrk: 10 s: Siur Henricksen Appoldo 5 mrk: 8 s: Michel Ragde 3 Rd: 3 mrk: Halstein Tvedt 5 Rd: 5 mrk: Isack Aasse 1 Rd: 1 mrk: 6 s: {Lars Frøsviig} Lars Monsager og Peder Jordahlen at betalle \sal:/ Joen Wichlisen Jordahls gield med 3 Rd: 14 s: Orm Mansager 2 Rd: 8 s: Erick Heng 4 Rd: Aamund Dønne 2 Rd: 4 mrk: 6 s: og Knud Luttro 8 Rd: 7 s: alle Dom at lide til at betalle sam/m/e gield, og at svare processens omkostning.

de indstevnte bleve alle paaRaabt, mens møtte ingen, stevne Vidnerne Thomas Svensen Houstvedt og Joen Torckielsen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede dette muntl: stevnemaal at være Een hver for sin boepæll Lovl: forkyndt.

Citanten var begierende Laudag for disse Lovlig indkaldede skyldemænd.

Afsagt

de af Citanten indkaldede skyldemænd, Naufnl: Aamund Jaastads Encke, Tollef Sexse[s] Encke, Sondre Sexse, Tollef Krogeviig, Knud BratEspen, Magdeli Staene, Siur Appoldo, Michel Ragde, Halstein Tvedt, Isack Aasse, Lars Monsager, Peder Jordahl, Orm Mansager, Erick Heng, Aamun Dønne og Knud Luttro, paalæggis her for Rætten at møde til nest stundende høste Ting, sagen at tilsvare, da en hver skall vederfahris Rætt.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Den 28 Julij blev paa **Eide grund for Gravens skibbr:s Almue holdet et almindel: Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rætten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd,

1738: 127

1738.

Naufnl: Olle Siurs: nedre Leqve, Lars Welcken, Aamund store Graven, Daniel øfre Hagestad, Niels Skaar, Torbiørn Legre, Johan/n/es Qvale, og Tosten Lillethun, overværende ved Rætten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen store Berge, med den Tingsøgende Almue,

og er da først allerunderdanigst Publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger og Anordninger, som findes Exstr: paa fol: 121.

Lensmanden Anders Hansen store Berge stoed for Rætten \{paa Endre Qvemens veigne og}/ og Kundgiorde det hand \paa Justitsens veigne/ vidnes[fast] Lovl: til dette Ting, tiid og sted med Muntl: stevnemaal haver indvarslet Magnus Olmoesen Møckletun, Vidner at anhøre, som er Gunder Ossersen Lilletun og Rovar Lassesen Møckletun, angaaende det hand, Magnus Møckletun, har sagt, at dersom Endre Halstensen Qvam/m/en vilde give ham en bør Næver, vilde hand svare til alle de bøder som Endre Qvamen kom til at svare j den Sag hvor hand j Jule Giestebudet 1736, hos Olle Rasmussen Sæbøe, Ref Skiægget af Arne Lægrei, hvorforre Endre Qvamen paa Høste Tinget Ao: 1737 af Rætten blev tilDømt at bøde 18 lod sølv, som er 9 Rd:r, og til Justits Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s: og udj processens omkostning 2 Rd:r 3 mrk: tilsammen 13 Rd:r \12 s:/, her om Magnus Møckletun (bør) at lide til at {betalle og} efterkom/m/e sit løfte med at betalle bem:te 13 Rd: 12 s: til Endre Qvammen, sambt den/n/e processis omkostning, og Endelig Dom at lide til straff fordi hand i saadan tilfælde ved sit giorde Løfte har ladet see ligesom hand vilde foragte Rætten og den ergangne Dom.

dend indstevnte Magnus Olmoesen Møckletun Comparerede for Rætten j Egen Persohn, vedtog Lovl: stevnemaal j alle maader.

Citanten p(aastoed) Vidnerne Eedelig afhørte siden de bægge her for Rætten Comparerede. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Gunder Ossersen, (tilholden?)de paa Gaarden Lund, sagde sig at være gaml: ?? Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Magnus Møckletun hafde sagt til Endre Qvamen da de kom

1738: 127b

1738.

om det slagsmaal som Endre hafde øvet jmod Arne Legre, at dersom Endre Qvamen vilde give ham, Magnus, en børre Næver saa best hand Kunde bære, saa vilde hand, Magnus, tage dend sag paa sig, og svare til den j hands stæd hvad der kom udaf. parterne ærklærede ej noget at have dette Vidne at tilspørge.

2: Vidne, Rovar Lassesen, værende hos hands Moder paa Gaarden Møckletun, sagde sig at være gaml: 26 Aar, efter aflagde Eed vidnede, Conform med neste Vidne. parterne hafde ej heller noget at tilspørge dette Vidne.

{Afsagt}

dend indstevnte Magnus Møckletun lod tilførre det hand formeente at alle de Contracter som er imod Loven skulde ej være gyldig.

Afsagt.

Sagen givis Rum indtil nest stundende Høste Ting, imidlertiid og til sam/m/e tiid haver Citanten til vedermålle {at} j Sagen at indkalde Endre Halstensen Qvam/m/en, da Een hver skall vederfahris dend deel som Lov og Rætt medfører.

For Rætten fremstoed Morten Warberg og kundgiorde at hand med Muntl: stevnemaal widnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Olmoe Møckeltun, Dom at lide til at betalle ham 1 Rd: 3 mrk:, som hand udj skiftet efter sal: Knud Svendsen Feet, passeret d: 29 Julij 1737. er udlagt, samt at svare ham processens omkostning skadesløs.

for Rætten møtte den indstevnte Olmoe Møckletuns Søn Magnus Olmoesen, som for Rætten paa sin Faders veigne Sagde sig goed til Citanten at betalle de pa[a]tallte 1 Rd: 3 mrk:, samt j processens omkostning 5 mrk: 4 s:, hvorpaa sagen af Citant: blev frafalden.

For Rætten fremstoed Lensmanden Lensmanden!! Anders Hansen store Berge og Kundgiorde det hand Lovl: vidnesfast med Muntl: stevnemaal til dette Ting, tiid og stæd paa hands Søster Lisabeht Hans datters veigne, har indvarslet Anders Pedersen Qvam/m/en, Vidner at anhøre, (som er?) Britte Anders datter,

den indstevntes huustrue, Naufnl: Jorandt Mortens datter,

1738: 128

1738

Med datter, Naufnl: Torbiøer Anders datter, angaaende den ubillige tallemåde hand har d: 6 Julij \nest afvigte/ paa Kircke weigen!! (veien) overfaldet bem:te Lisbeht Hans datter og hindes Famillie med, der forre Dom at lide saavel til straf som for processens omkostning.

den indstevnte Anders Pedersen Comparerede, vedtog stevnemaalet, tilstoed at hand j sin hastighed gandske ubetencksom og utilbørligen, har talt det som hand ingien!! (ingen) skiold eller føye har haft til, maatte ogsaa tilstaad det hand ej veste andet j sandhed at kunde sige om Lisabeht Hans datter og Hindes fam/m/illie end all vis som ærlige og brave Folck vell ægner og anstaar, og som hand hafde forløbet sig, saa vilde hand gierne her for Rættens bedes sine Contraparter om forladelse, betale den/n/e processis omkostning, og som en fattig mand give 3 mrk: til de fattige.

Citanten Replicerede det hand med det af Anders Pedersen gjorde tilbud og Declaration wilde aqviecere dersom hand sam/m/e straxsen her for vilde fuldbyrde,

den indstevnte Anders Pedersen fuldbyrdigede sit gjorde tilbud, hvorpaa Sagen af begge parter blev fra(falt).

Lensmanden Anders Hansen store Berge stoed j Rætte og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal widnesfast Lovl: haver indvarslet til dette Ting, tiid og stæd Christopher Aamunsen Ødven og Morten Svensen Warberg, derris Eedelige Vidne at aflægge om hvor nær Endre Olsen Lillethun og Guri Borsdatter Lillethun ere hin anden beslægted, til et Lovskicket og Velforseiglet Tingsvidnes Erholdelse.

de indstevnte Vidner Comparerede for Rættens, vedtog Lovl: stevnemaal. Eedens forklaring blev den/n/em af Lovbogen forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Christopher Aamunsen, boendis paa Gaarden Ødven, sagde sig at være gaml: 68 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Endre Olsens Fader, sal: Olle Endresen, og Guri Borsdatters Fader, sal: Bor Endresen, ware brødre, saa at Endre og Guri ere brødre børn.

2: Vidne, Morten Svensen, boendis paa Gaarden

1738: 128b

1738.

Warberg, sagde sig at være gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med neste Vidne.

Citanten begierede beskreven under Rættens haand og Zigel wis passeret er.

Simon Endresen Liono viiste fællen af en gaml: voxsen biøren som hand nyligen hafde skut paa Liono grund.

Olle Iversen Folckedahlen wiiste Fællen af en ung biøren som hand nyligen hafde skut paa {Folckeda} Qvandahls grund.

Den 29 ditto blev atter med Rættens Continueret.

Arne Legrei stoed for Rættens og Kundgiorde at hand med Muntl: stevnemaal vidnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warslet Chrestian Gutormsen Røysse, Widner at anhøre, som er Sergiant Heggen, og {Mathia} Olle Johans: indre Bue, om at bem:te Chrestian Røysse har været begierende det Citanten for ham vilde betalle til Lars Gundersen indre Alsager 1 Rd:r 5 mrk: 4 s:, og da Citanten sam/m/e penge efter Christian Røysse[s] anmodning hafde betalt, har ermelte Christian Røysse sam/m/e penge ej i mindelighed igien vildet betalle til

Citanten, der for Dom at lide til at betalle til Citanten de udl: 1 Rd: 5 mrk: 4 s:, samt den/n/e processis omkostning.

Den indstevnte Christian Røysse blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Tormoe Torresen Sæbøe og Lasse Gutormsen Røysse med Eed og opragte fingre Afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Chrestian Røysse[s] boepæl udj hands grandeKoenes paahør, siden hand selv ej var hiem/m/e.

Citanten var begierende at de indstevnte Vidner maatte blive Eedelig afhørte \siden de møder/, saa og at hands Vederpart maatte blive forrelagt Laudag. Eedens forklaring blev Vidnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Niels Hæggen, Sergiant ved Hr: Capitain Møllerups Compagnie, sagde sig at være gaml: 45 Aar,

1738: 129

1738

Efter aflagde Eed vidnede, at da Lars indre Alsager {indre Alsager} kom ind j Eifjord og vilde Rejse over Wandet til Christian Røysse for at fordre sine tilgode havende 1 Rd: 5 mrk: 4 s:, war det et hart weir, hvorforre Citanten, formedelst at Christian Røysse war hands broderSøn, sagde at hand vilde betalle pengene for ham, hvilcket hand og gjorde, {og} betalte saa j Vidnets paasiun til Lars Alsager hands hos Christian Røysse tilgode havende 1 Rd: 5 mrk: 4 s: Citanten sagde det hand ej noget hafde at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Olle Johansen, boendis paa Gaarden indre Buu, sagde sig at være gaml: 56 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med neste Vidne. Citanten Erklærede ej noget at have dette Vidne at tilspørge.

Afsagt,

Det er af Citanten Arne Lægrei med Lovfaste Vidner bevislig gjort det Christian Gutormsen Røysse er bleven Lovl: warslet, Citantens Widner at anhøre om de af Citanten for hannem til Lars indre Alsager udbetalte 1 Rd:r 5 mrk: 4 s:, og der om Dom at lide, samt igien at erstatte Citanten, mens som den indstevnte Christian Røysse hvercken har mødt for Rætten, ej heller ladet møde, saa bliver oftbe:te Christian Røysse paalagt Laudag til nest stundende høste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare, og haver Citanten at tage den/n/e Afsigt beskreven til Lovl: forkyndelse for Christian Gutormsen Røysse.

Sogne Præsten Hr: Worms udgivene bøxxsel brev med Revers, af 28 Julij 1738. til Halsten Giermunsen indre Bue paa ½ bispd: \smør/ j gaarden Hielmoe, blev læst.

Studiosus Peder Kraag Hind fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal vidnesfast til dette Ting, tid og stæd Lovl: haver ladet warsle Olle Magnusen Leqve, Dom at lide til [at] betalle Citanten efter hands forskrivelse som C(itanten) paa Sogne Præsten Hr: Worms (veigne)

1738: 129b

1738.

gields brev af 4 April 1727. samt Rente af bem:te Capital fra 15 Junij sam/m/e Aar, og den/n/e forAarsagede processis omkostning skadisløs. saa er og til vedermælle for Sagens skyld \bleven/ indvarslet Hr: Bertel Worm,

den indstevnte Olle Magnusen øfre Leqve møtte icke, ej heller lod møde for sig.

Sogne Præsten Comparerede, tilstoed udj Sagen til Vedermælle med 5 daggis warsel at være indkaldet.

stevne Vidnerne Aslack Aslacksen Ourdahl og Kield Magnusen Børsem, med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Olle Magnusen Leqve Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten Replicerede det hand tilstoed ej at have warslet Sogne Præsten med videre end som 5 dagis warsel, saasom hand holt det uforneoden at warsle ham anderleedes j henseende nd ickun indkalde ham til vedermælle, mens ej søgte nogen Dom over ham. saasom hand j den/n/e Sag alleene holder sig til Cautionisten efter forskrivelsen, hvilcken hvilcken!! hand præsenterede j Rætten med begiering den maatte oplæssis, j acten inddrages og paakiendis. sam/m/e er ord for andet saa lydende.

Sogne Præsten lod tilføre, at det Pant som den/n/e forskrivning melder om, har hands Cautionist Olle Magnusen for han/n/em tilstaaed at have bekom/m/et, mens om hand igien har leveret det fra sig til Dibitor, er ham uvidende.

Citanten svarede det hand for det første war fornøyet med den/n/e af Sogne Præsten gjorde Decleration, og paastoed hand Laudag for sin udeblivende Vederpart.

Afsagt.

den indstevnte Olle Magnusen (øfre) Leqve paalæggis Laudag til nest

1738: 130

1738.

stundende høste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare. saa haver hand og at tage med sig det Pant som Sogne Præstens forskrivelse af 4 April 1737 ommelder, hvorom hand for Sogne Præsten Hr: Worm haver tilstaaet, sam/m/e Pant at være hos ham beroende; den/n/e afsigt haver Citanten at tage beskreven til Lovl: forkyndelse for Olle Magnusen.

Sogne Præsten Hr: Worms udstæde bøxxel brev med Revers, af 24 Julij 1738, til Erick Olsen paa ½ Løb smør, et g:sk:, ½ Løb salt, udj gaard: Haaheim, blev lest.

ditto udstæde bøxxel brev med Revers, af 26 Martj 1738, til Ole Siovatsen paa ½ Løb smør, ½ b:skd:, j gaard: indre Tveito, blev læst.

Christopher Aamunsen Ødven efter forrige tiltalle til Magnus Magnusen Legrei, var begierende Sagen j Rætte,

den indstevnte Magnus Legrei Comparerede, tilstoed at være Contraheret med Citanten om den af ham paaboende gaard Legrei til at betalle Citanten j Aarlig afgift 9 Rd:r, her fra afgaar i Kongl: Skatter som hand har betalt, 2 Rd:r, og udj Soldater udReedning 24 s:, den øfrige Rest finder hand sig skyldig til Citanten, som er 6 Rd:r 4 mrk: 8 s:

Citanten tilstoed dette saaledes Rigtig at være, og at hand hafde forglemt de om/m/elte 24 s: den indstevnte Magnus Legrei begierede opsættelse indtil neste Ting;

Citanten protestere[de] her imod, siden hands Vederpart ej forregiver nogen Lovl: Aarsager til den af ham forlangte opsættelse, hvorforre hand paastoed Dom til sin betalling, samt processens omkostning.

Rætten tilspurte parterne om de videre hafde at fremføre til Sagen[s] oplysning, hvortil bægge parter svarede nej, de hafde ej videre j sagen at svare, dog svarede Magnus Legrei det hand nu ej betalte.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den indstevnte Magnus Magnusen Legrei, der selv her for Rætten tilstaaer at (være)

1738: 130b

1738

Med {sin} \Citanten/ Christopher Aamunsen Ødven Contraheret, Aarlig at svare af gaarden Legrei 9 Rd:r. paa sam/m/e 9 Rd:r haver Magnus Legrei betalt udj de Kongl: Skatter for Aaret 1737 2 Rd:r, og j Soldater udRedning 24 s:, {hvor} som afgaar fra bem:te 9 Rd:r for Aaret 1737 afgift af gaarden Legrei, og altsaa tilkom/m/er Citanten 6 Rd:r 4 mrk: 8 s:, som er da den Resterende Sum/m/a for Gaarden Legrei[s] Afgift for aaret 1737, hvilcke 6 Rd:r 4 mrk: 8 s: Magnus Legrei j mindelighed efter sin med Citanten indgaaende forEening ej har vildet betalle. thj Kiendis for Rætt, At Magnus Legrei bør betalle til Citanten den Resterende Afgift for Aaret 1737 af gaarden Legrei med 6 Rd:r 4 mrk: 8 s:, og udj Processens omkostning 3 Rd:r, og til Justits Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s: inden 15 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Christopher Aamunsen Ødven fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Olmoe Nielsen Møckletun, Dom at lide til at betalle ham 17 Rd:r 1 mrk: 9 s:, som hand det Aar 1726 efter Sorenskriverens ergangene Dom til Leqvidation udj Mens!! (Mends) overværelse, og Fogdens der paa fulte \skriftl:/ opnæfnelse til sam/m/e mænd, samt Mændenis forfattede Leqvidation, blev Citanten og hands Søster skyldig, foruden betalningen til Lensmanden og Mændene for derris umage 5 mrk: 8 s:, som er tilsam/m/en 18 Rd: 1 mrk: 1 s:, Foruden den/n/e processis omkostning, hvor om Citanten har stevnet til Doms (lidelse) over Olmoe Møckletun, siden (hand ej med) mindelig betaling har været at

1738: 131

1738

bekom/m/e.

den indstevnte Olmoe Møckletun blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig, stevne Vidnerne Tormoe Torsen Sæbø og Lasse Gutormsen Røysse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Olmoe Møckletuns boepæl udj hands Eget paahør.

Citanten var begierende at hands Vederpart maatte forrelæggis Lavdag.

Afsagt

den indstevnte Olmoe Nielsen Møckletun paalæggis her for Rættten at møde til nest stundende høste Ting, til sagen at svare, da er!! (en) hver skall vederfahris den deel som Loven befahler.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand ved Lensmanden Anders Hansen Store Berge haver ladet indkalde endeel Vidner, Naufnl: Mickel Lindebrecke, David Mickelsen ibdm:, Pouel Mickelsen ibdm:, Niels Mickelsen ibdm:, Anders Wambeim, Johan/n/es ibdm:, og Søn/n/eve Torckiels datter, derres Eedelige forklaring at aflægge om Ole Torckildsen Holmen, som er den/n/e Waar funden Død Siug paa Gravens field, og strax døde, til vedermælle at anhørre Vidnerne er indwarslet Lars Larsen Schiellevigen, som var j selskab med den afdøde Olle Torckielsen da hand blev Siug paa Fieldet.

den til vedermælle indvarslede Lars Larsen Comparerede for Rættten, vedtog Lovl: stevnemaal,

de indstevnte Vidner møtte, og alle Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Mickel Ericksen, boendis paa gaarden Lindebrecke, sagde sig at være gaml: 77 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at udj den/n/e Waar {t}, en dag tillig om Morgenens som dagen vilde bryde, kom Lars Schiellevigen ind til Vidnet, som Vidnet laa paa sin seng, og da Vidnet tilspurte ham hvor hand kom fra, sagde hand at hand kom over fieldet, og hafde været j Gravens Sogn med Præsten, og Ole Holmen hafde været med ham j følgeskab, paa fieldet oven om Tveito, we(ndte de) tilbage at søge herberge paa Tve(ito). (tr?)ende

1738: 131b

1738

Gange hafde Vidnet tilspurt Lars Skiellevigen om det sam/m/e, og bekom hver gang det sam/m/e svar. Videre kunde hand icke forklare, ej heller hafde parterne noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, David Mickelsen, værende hos hands Fader paa gaarden Lindebrecche, som var første Vidne, sagde sig at være gaml: j sit 26 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Lars Schieldevigen kom ind til forrige Vidne, som er dette Vidnes fader, da laa Vidnet j sengen hos sin Fader, j det øfrige vidner Conform med neste Vidne. lagde dette til, at for nogle Aar siden hafde Olle Holmen den nedfaldende Siuge, mens ved ej om hand hafde det den gang. {parterme sagde ej noget at kunde tilspørge Vidnet} sagde ellers at da hand fick at vide at Men/n/isket var død, var Vidnet oppe paa fieldet for at hente ham der fra, som hand laa paa Anggers Kløv, som er mit paa fieldet, og var sneen saa pass som en 4 allen j en fiier kant trøcket til sam/m/en, som det var giort med klæder paa et stæd førren Vidnet kom til den døde, noget støcke der frem viste det j sneen som den døde skulde have gaaet tilbage, og var det j sneen at ansee som tvende hafde sidet tilsam/m/en, og da Vidnet kom noget bedre frem, da saa Vidnet ham død ligge, ellers sagde Vidnet at der nyss for ham hafde været folck, og den dødis søster hafde været hos den døde mand, mens der inu var liv j ham, og da Vidnet kom sat den dødis Søster Synnevat Torckiels datter og holt det døde legeme i sin faufn. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

3: Vidne, Poul Mickelsen, boendis paa Gaarden Lindebrecke, sagde sig at være gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand gick \op/ paa Fiellet med sine brødre, og da hand kom der, forklarer hand vorleedes hand forrefant alle ting lige som neste Vidne. parterne hafde ej noget at tilspørge dette Vidne.

4: Vidne, Niels Mickelsen, værende hos hand (Fader) Mickel Lindebrecche, sagde sig at være

1738: 132

1738

gaml: 31 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den dødis Søster Synnevat, var kom/m/en til Vidnets søster og hafde sagt at Lars Skiellevigen hafde været hos hinde paa Holmen og sagt at hindes broder blev efter ham paa Fieldet, og altsaa begierede at Vidnet vilde gaa med hinde, hindes broder imøde paa fieldet, hvorpaa Vidnet gick med hinde, om endskiønt hands fader og brødre ej vilde at hand skulde gaa, fordj de holt Lars Skiellevigens or[d] for sandhed, at Olle Holmen var gaaet til Tveito, og da Vidnet med hinde kom op paa Fieldet, fant hand først et velte bolle j sneen, som en hafde lagt og veltet sig, og var den plats vel en 4 allen stoer j alle kanter, noget bedre frem var en plats i sneen, ligesom tvende skulde have siddet sam/m/en, et støcke bedre frem fant Vidne[t] Olle Holmen, [som] laa paa sin Røck!! (Rygg) j sneen og var levendis, mens talte icke et ord, og var beenene, Knæerne, hænderne og det frem/m/este af Armene dødt paa ham, mens om det var af frosten eller icke, det kand Vidnet ej sige, mens Vidnet talte til ham og spurte hvorleedes det var fat med ham og hvorleedes hand farede ad vej, mens hand svarede {h} Vidnet icke et ord, dog Arbeidede hand med Munden som hand vilde talle, og slutter Vidnet at hand var forfrossen, saasom det hafde været et meget hart vejer j et gandske samdøyer!! (samdøger), og som Vidnet var løbet forud fra Synnevat for at søge efter den/n/e Mand, saa gick Vidnet tilbage igien fra Manden, og møtte søsteren Synnevat paa Vejen, sagde hinde hvor manden laa, saa løb hand hiem for at hente folck, som kunde førre det svage Men/n/iske hiem, og hands søster gick til ham, da Vidnet nu fick hielp, drog hand op igien, og da Vidnet kom anden gang til ham var hand død, og hands søster var hos ham, og hafde lagt et flag under hans hovet, ellers forklarede Vidnet, at fra det

stæd hvor den døde (laa og til) Tveito, var halvanden fierding, (da Vidnet) første gang kom til Manden, var,

1738: 132b

1738.

og fra Lindebreche og til det stæd som dend døde laa er halvanden fierding. parterne hafde ej noget at tilspørge dette Vidne.

5: Vidne, Synnevat Torckilds datter, er Encke, til huuss paa det plats Holmen, Søster til den døde Olle Torckildsen, sagde sig at være gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed forklarede, at Lars Skiellevigens Koene kom til Vidnets broderKone og sagde hinde at hindes mand var efter paa fieldet, hvorpaa Vidnets broderkone, kom til Vidnet og sagde hinde det, da sprang Vidnet strax til Lindebreche og fick Niels Mickelsen med sig at gaa paa fieldet for at see efter ham, og som Niels gick fortere end som Vidnet, saa kom hand og tilbage og sagde Vidnet hvor hindes broder laa, saa gick Vidnet op paa fieldet og fandt hindes broder, og da var hand levendis, da Vidnet strax talte til ham, mens hand svarede intet, dog lod det j ham, og var det ligt til at hand var forfrossen og var hand stiv, Rørte sig ganske lidet efter at hun var kom/m/en til ham, saa sagde Vidnet til ham, nu lever du ilde, da svarede hand ja, saa sagde Vidnet, Kiender du mig, broder, da sagde hand, Gud, videre kunde hand icke talle, saa sagde Vidnet til ham, Gud Naade mig at Lars ej sagde det paa Lindebreche, da saa hand op til him/m/elen og sagde, Gud, saa tog Vidnet ham j sin faufn, og saa døde hand. parterne hafde ej noget at spørge.

6: Vidne, Anders Larsen, boendis paa Gaarden Wambeim, og Johan/n/es Larsen Wambeim. bægge haver været efter Lensmandens ordre hende!! (henne) at besigte det døde legeme efter at det var kom/m/en hiem j sit huuss, saa og at have hørt Lars Skiellevigens udsigende om hvorleedes hand hafde ved Manden som er død. de aflagde (derris Eed) med opragte fingre, og gjorde (derefter ligelyden)de forklaring, at de hafde

1738: 133

1738

besigtiget det døde legeme, og fant de aldeles ingen teign hvercken til slag eller støed, ej heller saa de enten noget blodigt eller blaat, saa her aldeles ingen teign hvercken paa legemet eller j hovedet var at finde, at dette Men/n/iske skulde være skeet minste slags overfald, dog var det venstre brøst lidet høyere end det andet, mens der hvar!! (var) hvercken blaa eller Rød teign at see, mens det var vit!! (hvit) lige som det andet. forklarede ellers at Lars Skiellevigen hafde sagt at den/n/e døde Mand skiltes ved ham paa Anggers Klev paa fieldet, og hafde sagt til ham at hand vilde lægge sig til at sove, da tilspurte Lensmanden Lars, hvorforre hand hafde sagt paa Lindebrecke at Olle var gaaen tilbage til Tveito, her til hafde Lars svaret Lensmanden, at det var icke sandt [det] de sagde paa Lindebrecke. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

Lensmanden paastoed at den til vedermælle indstevnte Lars Larsen Skiellevigen maatte for Rættten gjøre sin Eegen forklaring.

bem:te Lars Skiellevigen forklarede, at om aftenen som de vilde gaa over fieldet, vare hand med Olle Holmen paa Tveito ved de tiider de stiigede derris Creaturer, og som de vare tvende, saa meente de og at vilde gaa ofver fieldet, om endskiønt det var imod aftenen, og saa fultes de sam/m/en til Anggers Klev, som er halve veien {over} \paa/ fieldet, og da saat Olle sig need og lude [sig] paa Knæende, og sagde hand vilde lægge sig til hville, de hafde intet at haste, de kom tiidsnock hiem, og hand var træt; saa gick Comparenten fra ham j tancke at hand skulde kom/m/e efter ham, og da hand kom til Lindebreche var hand saa betønget af frygt at Olle skulle kom/m/e noget til paa fieldet, h... ..

1738: 133b

1738

hand ej hafde den forstand at hand kunde sige det paa Lindebrecke, mens tengte at hand vilde sige det saa snart hand kom hiem til Olle sit folck, siden hand dog stedse tengte at Olle skulde kom/m/e efter, og som hand ej kom, lod hand Olles Koene vide det at hun kunde gaa et støcke ham imøde, tilstoed ellers at de paa Tveito hafde tilbudet dem at blive der natten over, mens de dristede hver andre til at gaa over fieldet. Lensmanden tilspurte Comparenten hvorforre hand nægtede for beskickelse Vidnerne, det hand ej hafde sagt paa Lindebreche at Olle var gaaen tilbage til Tveito. Resp: hands fattigdom er saa fordøm/m/elig at hand ej kunde sigge det ud. Qvestio: om Comparenten gav sig tiid at spiisse paa Lindebrecke førren hand Reiste hiem, og hvor langt hand hafde fra Lindebrecke og hiem. Resp: ja, hand spiiste paa Lindebrecke førren hand Reiste hiem, og er fra Lindebrecke og til hands hiem en halv fierding. Qvest: om Comparenten nogen stød paa fieldet hafde sat sig ned med Olle førren de skiltes ad. Resp: de sat jævnsiddes bægge da de skildes ad, Qvæst: hvor det var de sat sam/m/en. Resp: oven paa Anggers Klev.

Fogden begierede beskreven hvis passeret er.

Den 30 ditto blev atter med Rættten Continueret.

Fogden begierede at den Sag Contra Hr: Worm om skouhugst udj de beneficerede skoue, maatte worde udsat til neste Ting.

som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa blev Fogdens paastand af Rættten bifaldet.

..... Gierme efter forrige tiltalle til Jon Seim, begierede Sagen j Rætte, den indwarslede Jon Seim Comparerede,

1738: 134

1738.

vedtog sagen, nægte[de] ej at give Lovl: bevis for de {udla} an/n/am/m/ede penge for den jorde part j gaarden Mossefind, naar jorden blev indløst til de uMyndiges fordeel og dem til Conservation, mens for at den/n/e sag kunde naa en ønskel: Rigtighed, begierede hand at sagen maatte udsættis, saa vilde hand møde Citanten j høst førren høste Tingene bliver, hos de umyndiges Formynder Knud Finne, og der udj mindel:hed see Sagen Afgiort.

Citanten war hermed fornøyet.

Afsagt.

Sagen givis Rum efter bægge parters samtycke indtil nest stundende høste Ting.

Wiching Knudsen øfre Folckedahl efter forrige tiltalle til Arne Monsen, begierede Sagen j Rætte,

Arne Monsen Comparerede for Rættten, sagde nej, at hand ej var Citanten nogen penge skyldig.

Citanten begierede Sagen forfløt indtil neste Ting for at ofverbeviisse Arne Monsen hvor udj den/n/e fordring bestaar,

Arne Monsen hafde ej noget imod den af hans vederpart forlangte opsættelse, at lade tilføre.

Afsagt.

Sagen givis Rum indtil neste Ting efter Citantens paastand.

Fogden Andreas Hejberg efter forrige tiltalle til Arne Monsen, war begierende Sagen j Rætte.

den indstevnte Arne Monsen møtte for Rätten j Eegen Persohn og vedtog Sagen, svarede hand kunde ej betale de idømte bøder for hands boe var Ruineret.

Fogden procuerede j Rätten den hos Arne Monsen d: 5 Martj 1738 paserede Executions forRætning, hvorudj er inddraget den ofver Arne Monsen d: 17 Julij 1737 ergangene Dom, hvilcket document ydermere udvisser at Dom/m/en har været Arne Monsen forkyndt d: 28 Octbr: 1737 og at hand dets uagtet ej har vildet Rættet for sig, legeleedes er der af at for(nemme), at ved Executionen har ej mere end

1738: 134b

1738

Til de idømte 60 lod sølvs bøder været at bekom/m/e end 2 Rd: 4 mrk: 12 s: og vilde Fogden nu fornem/m/e om Arne Monsen inu ej vil Rætte for sig og betalle det Resterende, eller om hand noget j Sagen til sin forsvar hafde at fremlægge eller forrestille.

Arne Monsen svarede at Fogden hafde udsent sin tiener til at Exeqvere dom/m/en, og da hafde hand sat nøglerne j sit huuss for at lade dem tage hvad der fantis, og mere hafde hand ej at betalle med end hvis de da hafde fundet. dernæst gav Comparenten tilkiende at hand stoed j Kongens tjeneste, og altsaa j den/n/e sag ej stoed under den/n/e Jurisdiction, til sam/m/e at beviisse fremlagde hand General Major Weinmans udstæde pas til ham af 1 Febr: 1738, som blev oplæst og er saa lydende.

Fogdende!! (Fogden) deponerede den paserede Executions forretning, som er saa lydende. Fogden lod tilførre, at det af den j Rætte lagde Executions forRætning er at fornem/m/e at Arne Monsen burde have Rættet for sig i det seeneste 6 ugger efter Dom/m/ens forkyndelse, som Exspirerede d: 12 Decbr: 1737, mens som det icke er skeet, war hand efter Fogdens formeening, følgerig Lovens 22 Capit: 13 art:, alleerede freedløs, j hvilcken henseende og efterdj hand da stoed under den Civile Jurisdiction, hand og af sam/m/e Rætt bør Døm/m/is at efterkom/m/e hvad Loven han/n/em j den/n/e Sag forpligter, og j den henseende Satte Fogden j Rætte over Arne Monsen efter Alligerede Lov[s] 1 b: 22 C: 13 art: og paastøed Dom.

parterne hafde ej videre efter tilspørsel udj Sagen at fremføre, hvorforre den til Dombs blev optagen, og er da saaleedes for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt ved Sorenskriveren og de 8te Laug Rættismænd,

1738: 135

1738

Citanten har beviist at Arne Monsen er d: 17 Julij 1737 Dømbt udj 60 lod sølvs bøder, og at der, efter den passerede Executions forRætning af 21 Martij 1738, ej var videre at bekom/m/e hos Arne Monsen end som 2 Rd:r 4 mrk: 12 s: og at Arne Monsen ej i mindelighed har søgt at Rætte for sig for at ungaa paafølgende straff efter Lovens 1 b: 22 C: 13 art: {til} \i anledning/ den E.... Citanten haver formeeret bem:te Arne Monsens sag paa ny, og indkaldet ham her til Rätten til den 22 Martj nestleden, Dom et lide j følge allerhøyst bem:te Lovens Alligerede 1 b: 22 C: 13 art:, mens som Arne Monsen har beviist med det af ham j Rätten producerede pass af 1 Febr: 1738, det hand var Angaceret under det Bergenske Frie Compagnie førren Citanten indkaldede ham for Rätten, Dom at lide j den/n/e sag, saa Kand den/n/e Rætt nu ej under[staa] sig at Døm/m/e Arne Monsen j den sag som paakalder hands freed, hvor hand efter Lovens 1 bog burde ansees som ugild. thj Kiendis for Rætt. At Sagen bør henviisses til den Militaire Jurisdiction til \en/ Endelig {Dombs} paakiendelse.

For Rätten fremstoed Rickhold Torgieldsen Kierland og Kundgiorde at hand til det[te] ting, tiid og stæd Lovl: ved tvende Vidner med Muntl: warsel haver indkaldet Siur Ystaas at anhøre de Vidner Citanten agter at førre, om at bem:te Siur Ystaas haver sagt det Citantens

halvbroder Olle Midaas skal have sagt at Citanten skulde have stollet Koren!! (Korn) fra Siur Ystaas, sam/m/e ord at beviisse, eller Dom at lide følgelig Loven.

dend indstevnte Siur Ystaas Compa're/rede for Rætten, vedtog at være Lovl: kaldet, tilstoed at have sagt til Rickhold Kierland det hands halvbroder Olle Midaas havde sagt til ham at hands broder Rickold hafde staalet Kornet fra Comparenten, hvilcket hand,

1738: 135b

1738

Comparenten, trøstede sig til at beviisse det Olle Midaas sam/m/e haver sagt om sin broder til ham, og det paa trende defirernde tiider. der om hand, Comparenten, haver indstevnt Vidner j sagen til sam/m/e at beviisse {at beviisse}, og til den Ende indkaldet Olle Midaas, sam/m/e at anhørre, som er Wiching Hofaas, Joen Larsen Ystaas, \og/ Anders Haldorsen {og hands Koene}, hvilcke hand begierede Eedelig afhørte.

den indstevnte Olle Midaas Comparerede j Eegen Persohn for Rætten, vedtog at være Lovl: kaldet af Siur Ystaas, sam/m/e Vidner at anhørre, saasom hand viste ganske sickert saadan talle aldrig at have ført om sin broder, der hand \ej/ {intet} kunde paasigge andet end alt det som ærligt og got er, hvorforre hand gjerne vilde anhørre Vidnerne saavit det ej strider imod Loven, j det øfrige vilde hand paastaa Dom over Siur Ystaas for hands utilbørlige beskyldning.

Citanten paastoed sine Vidner Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet sandhed at vidne. {siden de møtte alle.}

1: Vidne, Wiching Iversen, boendis paa Gaarden Hofaas, sagde sig at være gaml: 37 Aar. dend indstevnte Olle Midaas tilspurte Vidnet om det er ord eller gierning hand skall vidne paa, og naar sam/m/e er paseret. Resp: det er ord som hand er indkaldet at vidne om, hvilcke or[d] Vidnet haver hørt for toe Aar siden. Olle Midaas protesterede her imod, at Vidner paa ord efter toe Aars forløb ej maatte tillades at førre. Citanten Siur Ystaas paastoed Vidnet afhørt.

1738: 136

1738

Afsagt.

Lovens 1 bog 13 Capit: 22 art: befahler, at den som Vidne vil førre paa det en anden sagt haver, skall giøre det paa fersk foed og til første Ting; og den nest paafølgende 23 art: forbyder at Vidner maa ej førre paa hvis nogen af andens Mund hørt haver efter Aars forløb: og det indstevnte Vidne Wiching Iversen har forklaret at de ord hand skall vidne om, er paseret for tvende Aar siden; thj Kiendes for Rætt j følge af Allerhøyst bemelte Lovens Alligerede, det Wiching Iversen Hofaas til Vidne paa ord efter \{et} tvende/ aars forløb ej kand vorde Admitteret.

Citanten lod tilførre, at som det er og Aar siden det Vidne Anders Haldorsen har hørt sam/m/e ord, saa vilde Citanten Siur Ystaas frafalde sam/m/e Vidne, og vilde hand giøre sine Vederparter en afbigt for Rætten, om de sagen der med vilde frafalde. dette tilbud toge Vederparterne imod, og altsaa blev sagen paa alle sider frafalden.

Magnus Odsen Haaeim fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet warsle Sølfæst Bergo, Dom at lide til at betalle en Koe, som hand har haft til leie fra Citanten, og sam/m/e hos ham er død, samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Sølfest Bergo blev paaRaabt trende gange, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Aslack Aslacksen Ourdahl og Kield Magnusen Børsem fremstoed for Rætten, med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Sølfest Berge Lovligen [forkyndt] for hands boepæl udj hands Eeget paahør.

Citanten war begierende Laudag for den indstevnte.

Afsagt

Følgelig Lovens allernaadigste (bydende)

1738: 136b

1738

Paalæggis den indstevnte Sølfest Berge her for Rætten at møde til nest stunden[de] høste Ting, at svare til den ham af Magnus Haaeim Reiste sag, da en hver skall vederfahris den Rætt som Loven medfører. og haver Citanten den/n/e Afsigt at tage beskreven til Lovl: forkyndelse for Sølfæst Berge.

Magnus Odsen Haaeim fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand til dette ting, tiid og stæd med Muntl: stevnemaal vidnesfast Lovl: haver ladet warsle Daniel nedre Leqven, Dom at lide til at betalle Citanten 2 Rd:r efter skifte passeret den 13 Martj 1731 efter sal: Magnus Iversen, samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Daniel nedre Leqven blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, stevne Vidnerne Aslack Aslacksen Ourdahl og Kield Magnusen Børsem med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Daniel nedre Leqven[s] boepæll udj hands Eeget paahør,

Citanten war begierende Laudag for sin vederpart.

Afsagt

Det er Lovl: beviist at Daniel nedre Leqven er indkaldet af Magnus Haaeim, Dom at lide til at betalle Citanten 2 Rd: med den/n/e processis omkostning, mens den indstevnte Daniel har ej møt for Rætten at svare for sig; thj paalæggis han/n/em her for Rætten at møde til nest stundende høste Ting til sagen at svare. og haver Citanten at tage den/n/e Afsigt beskreven til Lovl: forkyndelse for Daniel Leqven, da videre med sagen skall omgaaes Lovgemæss.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins Restence. og der paa bekom Rættens Attestation.

1738: 137

1738.

Den 31 Julij blev Rætten betiendt paa Gaarden Hougsnæs, beliggende j Gravens Præstegield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Wiching øfre Følckedahl, Halsteen Bilden, Iver Wichingsen Næsseim, Lars Madsen Welken, Johan/n/es Samsonsens Næsseim, Aamund Nielsen store Graven, Johan/n/es Olsen Qvale, og Daniel Tollefsen øfre Hagestad, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Store Berge, og det efter tilKaldelse af Fogden Andreas Hejberg, som for Rætten j Eegen Persohn møtte og fremlagde den af ham udstæde skriftl: stevnemaal, datteret Halsnøe Closter d: 26 Maij 1738, som blev for Rætten oplæst, og er ord for andet saa lydende. stevningen fantis paateignet af Sal: Justitz Raad Knagenhielms Arvinger at være Lovl: forkyndt d: 4de og 13 Junij, for den Constituerede underRættis Dom/m/ere Jacob Preüs d: 12 Junij, for Henrich Miltzou d: 28 Junij, for Barth d: 23 Junij, efter Derris Eegenhændige paateigning.

Paa Henrich Miltzou[s] veigne møtte hands {ti} bunde dreng Johan/n/es Josephsen og indleverede j Rætten et skriftl: indlæg af j dags dato, som blev oplæst, og er ord for andet saalydende.

Efter trede ganges udRaabelse møtte \ingen/ for Rætten paa sal: Justits Raad og Laumand Knagenhielms Arvingers veigne, ej heller møtte eller lod møde for sig dend for underRætten udj Sagen Constituerede Dom/m/er Jacob Preus.

den indstevnte Emanuel Barth møtte for Rætten j Egen Persohn;

af de Laug Rættis mænd som Rætten med Laugmanden paa Aastædet Lille Graven haver betiendt, møtte Halanger, Johan/n/es ibdm., Johan/n/es Wa....., Lars ibdm., og Wiching Hofaas, som fremstoed paa Eegene og de andre Laug Rættis mænds veigne at være Lovl: (forkyndt).

Af de Laug Rættis mænd som (Rætten)

1738: 137b

1738

Med den Constituerede underRættis Dom/m/er her paa Aastædet har betiendt, møtte Olle Borsen Spaanem, Wichlich yttre Tvedt, Anders Lionne, Hellie Holven, og Siur Ystaas, som vedtog Lovl: warsel, Aamund store Berge er ved døden afgang.

Fogden j Rætte lagde høylovlig Cam/m/er Colegi til ham ergangene orriginale ordre, datteret Rænte Cam/m/eret d: 25 Janvarij 1738, som blev oplæst, og er saa lydende. Fogden lod tilførre at hand holt ufornden at svare noget ydermere mod Henrich Miltzou[s] meget dure(?) indlæg imod Comparenten, som Naadigst er befahlet dette paastevnte Tingsvidne at Erværve, forhaabende at sam/m/e j Høyeste Rætte Allernaadigst bliver anseet, men hvad sig angaar Miltzous beskrivelse over Gaarden Hougsnæs, da er det Gud og alle Men/n/isker her paa stæden bekjendt at det icke fører nogen Rigtighed med sig, mod Miltzou[s] Exception angaaende forhen afhørte Vidners førrelse agtede Fogden ufornden noget at svare, men Refererede sig alleene til den j Rætten lagde høylovl: Cam/m/er Collegi ordre, angaaende de ny indstevnte Vidner, da siden Sagen nu {st} drivis for Hands Maj:ts Selv, og icke af Lejlendingerne, og Fogden alle tiider med Eed kand bekræfte at hand icke tilforen om sam/m/e Vidner har været vidende, saa vilde hand formode at Miltzous Exception mod den/n/em, følgelig Lovens ? B: 13 C: 28 art., bortfalder af sig selv. Fogden paastoed der forre at om elt Henrich Miltzou har vildet æret Rætten med sin Persohnlige nærværelse,

1738: 138

1738

Da hand dog icke boer en halv fierding veis goed landvei fra dette stæd, men har fremsendt sin bunde dreng at gaa j Rætte mod Comparenten, at dog de samtl: indstevnte Vidner maatte tagis til forhør og forklaring. de første under derres forhen aflagde Eed, og de sidste efter Lovens tilhold, saasom alle vedkom/m/ende Lovl: er stevnte derris udsiggende at anhøre.

Afsagt

{Ræ} Den/n/e Ræt kand ej finde nogen slags billig eller Lovl: adgang til at nægte Citanten de udj Sagen forhen afhørte Vidner til ny Examination og oplysning om den imellem gaarden Hougsnæs og Lille Graven omtvistede Teig, naar som helst Citanten, følgelig høylovlig Cam/m/er Collegi ordre og sit udstæde stevnemaal, saaledes indrætter sine Interrogatorier, at den af Laugmanden udstæde act der ved ej prejudiceris eller beskyldis, mens at de alleene og Eene sigter til en bedre oplysning om den omtvistede Skoue teig. angaaende de ny indstevnte Vidners førrelse; da som Sagen stedse har været \af/ Gaarden Hougsnæs opsidder forfuldt fra Ræt til anden paa derres Eegen an og tilsvær, indtil nu det Allernaadigst har behaget Hans Kongl: som Eeiere her til gaarden Hougsnæs, Selv Allernaadigst at lade talle paa Sagen for Høyeste Ræt, j den anledning Fogden Andreas Hejberg er beordret at søge {widere}

Tingsvidne, ved hvilcken Leilighed Citanten haver opspurt nye Vidner, da som {sam/m/e} ingen oplysning

1738: 138b

1738.

sam/m/e Vidner forhen har været, og Fogden for Sagen fra prima instantia ej har været impliceret. Saa kand den/n/e Rætt ej anden for billighed skøn/n/e, end at de af Citanten ny indkalte Vidner jo til Eedelig afhørrelse bør Admitteris.

Fogden lod tilføre, at om endskiønt hand har indstevnet Mons:r Bahrt at giøre forklaring om hvad sam/m/enheng det maatte have med den af ham forfattede og ved Lautings Dom/m/en hæftede Afritzning over Hougsnæs og Lille Gravens Eiende ind og udmærcker, støels bejter og skoue Teiger, efterdj der af er udeladt baade en deel støller og skoue Teiger som Lille Graven pro Tempora er tilhørende, item, efterdj Hougsnæs agger og Eeng er anlagt langt større end den j proportion af de omliggende gaarders agger og Eng j sig selv befindes, med fleere Tanter!! (Tanker?) som Fogden holt uforholden nu her at opreigne, saa dog efterdj Comparenten kand slutte at Mons:r Bahrt paa dend tiid maa have giort Afritzningen saaleedes som Henrich Miltzou og sal: Laugmanden {paa den tiid} da vilde have dend, og Mons:r Bahrtes forklaring der om vilde formodentl: blive sal: Laugmanden, som nu er død og ej kand svare for sig, til nagdeel, saa vilde Comparenten sam/m/e forbj (gaae), og alleene paastaa, at efterdj Mons:r Bahrt engang har paataget sig at forklare den/n/e Afritzning, hand da, følgerlig stevnemaaleet, maatte paalæggis over alt at forfatte saadan Afritzning, som

1738: 139

1738

hand siden trøster sig til inden Rætt med Eed at bekræfte.

den indstevnte Emanuel Bahrt fremstoed for Rætt og leverede sit skriftl: indlæg af j dags dato, som blev oplæst, og er saa lydende.

Fogden Replicerede, at den ved Laugmandens nærværelse paa Aasteæden forfattede Afritzning er udj den ergangene Lautings Dom hverken Reist eller feldt, langt mindre er den af Hougsnæs opsidere bleven tilstaaet eller anvist, men de finder sig der ved j høyeste maader fornermet. dens urigtighed vil vel finde sig, naar en acurat Afritzning bliver anlagt. Fogden Refererede sig der for til sin forhen giorte Paastand, og forventede Rættens Assistance til Hands Kongl: Maj:ts gaards Conservation, ellers lod Fogden og dette tilføre, at dersom Mons:r Bahrt vilde undskylde sig for dette Arbejde, med mindre hand for sin Møye kand nyde betaling, da declarerede Fogden at hand vil betalle Mons:r Bahrt hvad Rætt han/n/em for hands Arbejde kand tillægge.

Emanuel Bahrt der til svarede, at hand ej af nogen øfrighed er beskicket til Ingenieur Embede, lige som hand icke heller nu haver ved haanden de fornødene Instrumenter og videre som hand til sam/m/en!! (sam/m/e) Afrirznings anlæggelse fornøder, men j Bergen hos hands Fader, som er 12 mille her fra er beroende, forsickrede sig altsaa at Rætt ej paalægger ham den æskende Afritzning nu at anlægge.

Fogden (forrestillede) at Mons:r Barthes propotision (ickun) er en unskyldning, thj som st.....
.....

1738: 139b

1738

udviisser at det han/n/em d: 23 {Julij} Junij er bleven forkyndt, som er over 5 ugger for den/n/e tiid, saa har hand haft tiid nock at see sig med de fornødene instrumenter forsiunet, Fogden sagde og at hand haver seet det Mons:r Bahrt nu fører Compassen med sig, som er en

af de fornødene instrumenter, hvor af hand slutter at Mons:r Bahrt og maa have de andre, Fogden igientog derfor sit forrige, og begierede Rættens Assistance.

Bahrt lod tilføre at [hand] nu er og har været j Condition hos Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer, hvis Embedets forRætninger og Tieneste ej tillod ham da stevnemaalet ham blev ankyndiget, at Reise til Bergen for at hiem hente de fornødene instrumenter, en liden lom/m/e Compas med Soel visser paafører wel Comparenten med sig til efterrætning at vide hvad Klocken er, saasom hands leilighed ej tillader ham at Kiøbe et uhrewerck.

Fogden lod tilføre, at dersom Mons:r Bahrt icke have de fornødene instrumenter med sig, og hand, forren!! (førren) hand træder til Arbeide, vil aflægge Eed inden Rættens at hand vil {af}giøre Afritzning med pen og bleck, og det efter Compassen det beste og Rigtigste hand kand, og siden lade sam/m/e Afritzning e til parternis ærklæring og Rættens paakiendelse, som og i den henseende ved Afritzningens anlæggelse og marckernis eftersiun være nerværende, er Citanten der med fornøyet.

1738: 140

1738

Emanuel Bahrt Replicerede, det hand Refererede sig til sit forrige.

Afskeediget.

Eftersom den af Emanuel Barth udj Lautings Aastæds Rættens fremlagde Afritzning ej er bleven af bægge tilstaaet Rigtig at være, j aller underdanigste følge af den Kongl: Allernaadigste Forordning Sub dato 31 Martij 1719, {saa og at Laugmanden, sal: Justits Raad Knagenhielm, udj den af ham afsagde Dom, sam/m/e Afritzning hverken haver fældet eller Reist, da dens Rigtighed eller urigtighed inden Rættens af Laugmanden efter ald billighed burde været paakiendt, allerhelst parterne ej hafde tilstaaet sam/m/e Rigtig at være:} da som Afritzningen er et høyt fornøden instrument til Ober Rætternis efterretning, som ej kand kom/m/e paa Aastæderne; og Citanten haver declareret at være fornøyet med en Afritzning forfattet efter Compassen med peen og blæck imod betaling. Saa Kiendis for Ræt, at {eftersom} Emanuel Barth haver at forfatte efter Compassen en Acurat Afritzning, uden farver eller sirat, udj bægge parters ofverværelse, over bægge Gaardernis Cituation og stræckning, saavell inden som uden gierdis, med Teiger og skouer, til Rættens nærmere Conference og Approbation.

Fogden begierede at Mons:r Barth, førren hand gaar til den/n/e ForRætning, maatte aflægge Eed at hand ville giøre Afritzningen det beste og Rætteste hand kand.

Emanuel Barth Replicerede, det hand aldeeles ej fandt sig pligtig til at aflægge nogen Afritzning eller Eed.

Fogden (tilspur)te Barth {først}, om hand aldeeles icke vil efterleve den ergangene Rættens interlocutori Kiendelse. Resp: hand Refererede

1738: 140b

1738

Sig til sit forrige, dog for at føye Hr: Foged Hejberg og Rættens Kiendelse, saa vilde Comparenten, dog uden Eed, anlægge en Afritzning, dog uden at forsickre Rættens om dens Rigtighed, formeedelst de manglende documenter.

Fogden declarerede at hand da j den/n/e leilighed der med maatte være fornøyet, allene for at faa endtdeckt de mange Skoue Teiger og Støels beiter under Lille Graven, som Henrick Miltzou ved den forhen forfattede Afritzning har ladet være skiuldt, og fuldkommen afbeviist at Gaarden Hougsnæs der imod icke haver en fods maall udmarck naar Hougsnæs Teigen skall være der fra, hvilcket er et Exempel som vel icke skall findes j det gandske Riige.

Rætten vedtog ved trende Mand, Naufnl: Aslack Aslacksen Ourdahl, {og} Kield Magnusen Børsem og Siur Nielsen Spilden at bekiendt gjøre for Henrich Miltzou Rættens Kiendelse, saa og at Emanuel Barth vilde anlægge en ny Afritzning over Gaarden Hougsnæs og Lille Graven, for at fornem/m/e om bem:te Miltzou vilde være nerværende for at gjøre anviisning paa sin tilhørende gaard Lille Gravens stræckning inden og uden gierdis, paa det en accurat Afritzning kunde blive anlagt.

de trende Mænd [kom] tilbage og gjorde følgende forklaring, at de talte med Henrick Miltzou Selv, som gav det svar, at hand holt sig til sit

1738: 141

1738

forhen til Rætten indsendte skriftl: {svar} indlæg.

Afskeediget

Som dagen er forløben og det er seent ud paa aftenen, saa ophævis Rætten til i Morgen, da parterne med Vidnerne og de til vedermælle indkallede her for Rætten igien haver at møde.

Den 1 Augustij blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd.

for Rætten møtte Citanten udj Eegen Persohn;

den instevnte Henrich Miltzou hvercken møtte eller lod møde for sig efter trende gange paaRaabelse.

saa møtte og de forhen anførte Laug Rættis mænd som Rætten med Laugmanden og den Constituerede underRættis Dommer har betiendt.

Citanten paastoed at de forhen j Sagen afhørte Vidner til nye Examen, maatte worde antagen.

1: Vidne, Niels Larsen Spilden, efter den forhen for underRætten aflagde Eed svarede til Citantens Qvestioner, {1. qvest:} Fogden forrestillede dette Vidne, at for underRætten har hand tilforren forklaret efter de ord hand har hørt af hands sal: Fader, at da Seims Sag blev bygget, blev tim/m/eret, der til Kiøbt af Olle Jensen Hougsnæs, taget j Hougsnæs teigen, og da der bode en gaml: Koene paa Næsseim, og der skulde skee affald paa sam/m/e gaard, skulde det været vedtaget at Hougsnæs teigen skulde blive lagt til Næsseim, men bem:te gaml: Qvinde skall da have sagt, at dersom Hougsnæs teigen blev taget fra Hougsnæs, blev den igien taget fra Næsseim og lagt til Hougsnæs, om der kom en vederhaftig Mand paa Hougsnæs at boe, i t..... {g} naagen af gaml: tiid skulde have tøm/m/er af Hougsnæs teigen til Huussfornødenhed, maatte de faa det af Hougsnæs

1738: 141b

1738

opsidder{e}, og endelig, at Vidnet for Lauting Rætten har forklaret, at hand icke veste at Hougsnæs teigen hørte Hougsnæs til. thj fant Citanten fornøden at gjøre Vidnet følgende qvestioner, 1: om hand da ved at Hougsnæs teigen hører Lille Graven til. Resp: nej, hand ved ej heller at den hører Lille Graven til, 2: qvest: om hand da icke har hørt at Hougsnæs teigen har hørt Hougsnæs til indtil den tiid Torkiel Svensen Lille Graven tog den fra Olle Hougsnæs. Resp: hand kunde icke nægte jo at have hørt at Hougsnæs Manden alle tiider har brugt teigen som sin Eiendom, indtil Torckiel Lille Graven tog den bort fra Hougsnæs. 3: Qvæst: om Vidnet har hørt at sal: Knud Hougsnæs war j wærcke med at vilde indtalle Hougsnæs teigen fra Lille Graven igien, da sal: Sorenskriver Mandrup Funck beboede Lille Graven. Resp: nej, Vidnet hafde ej hørt det den gang sal: Sorenskriveren Eiede Lille Graven, mens førren sal: Sorenskriveren Kiøbte Lille Graven, da var Knud Hougsnæs hos Sorenskriveren paa Gaarden Hestham/m/er for at ville indtalle Hougsnæs teigen, og da sal: Knud var d\w/agen hiem for at hørre sig om gaml: prov, og saa kom igien til Sorenskriveren,

da stoed Sorenskriveren j Kiøb om Lille Graven, og altsaa sagde til Knud Hougsnæs, at hand ej fick teigen igien, saa haver sal: Knud sagt til Vidnet. 4: qvest:

1738: 142

1738:

om Hougsnæs haver Ringeste foeds maal til udmarck eller fæbeite, naar Hougsnæs teigen skall være der fra, og om Vidnet har hørt at Hougsnæs teigen har haft det Naufn fra Eeldgaml: tiid. Resp. nej, Hougsnæs har aldeeles ingen udmarck eller fæbejte, og alt det hand ved og har hørt af ældgaml: Folck, saa har teigen stedse og alle tiider haft det Naufn Hougsnæs teigen. Citanten hafde ej videre at tilspørge dette Vidne.

2: Vidne, Siur Richolsen Næsseim, efter forhen aflagde Eed svarede paa Citantens qvæstioner. Citanten forrestillede dette Vidne, at som hand for underRætten tilforen har vidnet at have hørt, at da hands sal: Fader Richold Ericksen beboede gaarden Bilden, støllede Hans Siursen, som var formand for Olle Jensen Hougsnæs, paa Hougsnæs teigen hen imod Wetle støl kaldet, og at Vidnet baade hafde hørt og veed at Hougsnæs opsiddere baade hafde haft den/n/e teig til derres gaard, og brugt baade Skou og Marck til Gaardens nytte og derres fordeel, ukiert af nogen Mand, men for Lautings Rætten har Vidnet forklaret at Hans Siursen støllede inde j Gravens dahl, og at hand icke kunde sigge at Hougsnæs teigen hørte Hougsnæs til, thj fant Citanten fornøden at qvest: dette Vidne, 1: qvest: om Vidnet har hørt at Hougsnæs teigen \end og/ tilhørte Hougsnæs da sal: (Je)ns Hougsnæs, og efter \ham/ Hands Siursen, beboede Hougsnæs. Resp: Vidnet hafde ej andet hørt, baade j derris tiid (og) der efter da Olle Jensen kom til Hougsnæs at boe

1738: 142b

1738

Eend at teigen tilhørte Hougsnæs indtil Torckiel Svensen Lille Graven tog den fra Hougsnæs. 2: qvest: om Vidnet nogen tiid har hørt eller veed at Hougsnæs teigen har tilhørt Lille Graven førren Torkield Svendsen Lille Graven toeg den fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: nej. 3: Qvest: om Vidnet har hørt at Torckiel Svendsen Lille Graven med trussel fick teigen fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: ja, Vidnet hafde hørt at Torckel Svensen hafde truet Olle Jensen, at dersom hand ej lod ham faa Teigen, vilde hand forklage ham for Friman, som den tiid war Forpagter og ombudsmand for Halsnø Closter, at hand, Olle, hafde forhugget skouen. 4: qvest: om Torckiel Lille Graven var en vell beholden Mand, men Olle Jensen Hougsnæs paa slutningen en fattig mand, og ellers i ald sin tiid en meget Eenfoldig mand. Resp: ja, det forholdt sig saa i sandhed. 5: qvest: om Vidnet j ald sin tiid, ja end og af hands gamle forfædere, har hørt Hougsnæs teigen at være kaldet ved det Naufn. Resp: nej, hand hafde hvercken selv eller af hands Fader og Older Fader hørt andet Naufn. Citanten hafde ej videre at tilspørge dette Vidne.

3: Vidne, Tollef Larsen Holven, efter sin forhen aflagde Eed svarede paa Citant:[s] qvest: Citanten forrestillede dette Vidne, at hand tilforen for underRætten har forklaret, at Lille Gravens opsidder hafde Enge slotten Tvedt fra Hougsnæs for det field beite paa

1738: 143

1738

Støllen Giedtuuren, som Hougsnæs hafde fra eller hos Lille Gravens opsiddere, men for Lautings Rætten har Vidnet paa spørmaal forklaret \ogsaa/ at have hørt at byttet imel: Engesletten {sklu} skulde være imod Hougsnæs teigen, thj vilde Citanten nu have dette Vidnes endelige forklaring hvilcken af deelene det skall være. Resp: Vidnet hafde hørt at Engeslotten Tveiten hvar!! (var) byt imod Fieldbeitet, mens ej imod Hougsnæs teigen. 2: qvest: om Engesletten Tveiten er et stöcke af Hougsnæs gaards hiem/m/ebøe og Eng, og ej

nogen udmarck. Resp: jo, det er et stöcke af hiem/m/e jorden, og ej af nogen udmarck, og har Hougsnæs ej minste udmarck eller fæbeite naar Hougsnæs teigen er fra gaarden Hougsnæs. 3: qvest: om Vidnet har hørt at Hougsnæs teigen har ligget til Hougsnæs indtil Torckiel Svensen Lille Graven tog den fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: ja, Vidnet hafde aldrig hørt andet, ej heller at teigen har haft andet Nauvn end som Hougsnæs teigen, men mit j teigen ligger en Kleiv som kaldes Wotte Kleiven. Citanten hafde ej videre at tilspørge dette Vidne.

4: Vidne, Torbiør Joens datter, efter den forhen aflagde Eed svarede paa Citantens qvest: Citanten forrestillede Vidnet, at hun for underRættten har forklaret, at hun j hinds ungdom tiente Olle Hougsnæs, som da stöllede j Hougsnæs teigen, men for Lautings Rættten har Vidnet forklaret, at Olle Hougsnæs stöllede paa

1738: 143b

1738

Nystöllen, og icke paa Hougsnæs teigen, thj vilde Citanten have Vidnets nermere forklaring hvad sam/m/enheng det har. Resp: Der som sællet staar, hvor de bærrer melcken hen j, er paa Nystöllen, mens Creaturene beitede eller stöllede i Hougsnæs teigen, mens Aarsagen til hinds udsigende for Lautings Rættten har været dette, at det stæd hvor sæll huuset staar, det kaldes at stölle, saasom de der udj samler derris melck og smør, mens fæbeitet hafde Hougsnæs manden j Hougsnæs teigen. og til videre spørmaal forklarede Vidnet det hun alle tiider har hørt at Hougsnæs teigen har hørt Hougsnæs til indtil Torckiel Lille Graven fick den, om hand bekom den med gode eller ej, veste Vidnet icke, mens til førne!! (tilforne) hørte den ham ej til, men tilhørte Hougsnæs. Citanten hafde ej noget at tilspørge dette Vidne.

5: Vidne, Guri Johannes datter, efter den forhen aflagde Eed svarede paa Citantens qvest: Citanten forrestillede dette Vidne, at som hinds Vidnesbyrd som hun forhen haver aflagt, j sig selv er Reent nock, undtagen at hun for Lautings Rættten har sagt at hun icke veste om Hougsnæs teigen tilhørte Hougsnæs som en Eiendom, og at den var bleven kaldet Wotte Kleivs teigen, saa tilspurte Citanten Vidnet om hun har hørt at Hougsnæs teigen af gamel tiid og indtil Torckiel Svensen

1738: 144

1738

fick den fra Hougsnæs, tilhørte Hougsnæs gaard, og om hun derimod har hørt at teigen nogen tiid har ligget under Lille Graven førren Torckiel Svensen fick den. Resp: Vidnet har aldrig hørt at teigen laa til Lille Graven førren Torckield Svensen fick den, og er hun nu over 71 Aar gaml:, og j all hinds tiid har hun hørt at teigen tilhørte Hougsnæs, og at hinds besteModer viste hinde Hougsnæs teigens dens mercker, som og sagde til hinde, neml: Vidnet, at i hinds, neml: besteModers, tiid har teigen tilhørt Hougsnæs. videre sagde Vidnet, at hun den tiid var 15 Aar gaml:, og hinds besteModer over 60 Aar gaml:, angaaende Hougsnæs teigens Naufn, da forklarede Vidnet det hun aldrig har sagt at den skulde haft det Naufn Waatte Kleifs teigen, men at der j Hougsnæs teigen ligger en Kleifv Kaldet Waatte Kleifen, og noget stöcke omkring sam/m/e Kleif blev kaldet efter Kleifens Naufn, hvilcket dog ickun er et lidet stöcke af Hougsnæs teigen, saa og at der findes mange stöcker j Hougsnæs teigen som har aparte Naufn, Citanten hafde ej videre at tilspørge dette Vidne.

6: Vidne, Johan/n/es Næsbøen, efter den forhen aflagde Eed svarede paa Citantens qvest: 1: qvest: om det var Lille Graven som hafde Engesletten Tveiten for fieldbeitet som Hougsnæs hafde hos Lille Graven. Resp: ja, Lille Graven hafde Engesletten Tveiten

1738: 144b

1738.

fra Hougsnæs, imod at Hougsnæs hafde fieldbeite fra Lille Graven. 2: qvest: om Hougsnæs teigen disuden tilhørte Hougsnæs indtil Torckield Svendsen fick den der fra. Resp: ja. 3: qvest: om Vidnet har hørt at sal: Knud Hougsnæs vilde indtalle teigen igien fra Torckiel Lille Graven, Resp: ja, hand vilde indtalt den, hafde og løfter af Sorenskriver Funck, mens ved det at Sorenskriver Funck Kiøbte gaarden, saa blev der intet af. 4: qvest: om Vidnet har hørt at Torckield Lille Graven med trussel fick teigen fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: ja, Torckield bekom den paa den maade at hand truede at dersom hand, Olle Jensen Hougsnæs, ej vilde lade ham, Torckiel, faa Hougsnæs teigen, saa vilde hand forklage ham for Ombudsmanden Friman at hand hafde forhugget skouen, og som Olle Hougsnæs nylig tilforen for en anden forseelse war kom/m/en udj store bøder, saa frygtede hand, og lod Torkield faa teigen, disuden var Olle Hougsnæs en Eenfoldig Mand. Citant: hafde ej videre at tilspørge dette Vidne.

7: Vidne, Thore Larsen Eie, efter den forhen aflagde Eed svarede Citanten paa hands spørgsmaal. 1: qvest: at som Vidnet for Lautings Rættten har forklaret at det da var over 36 Aar siden Torckiel Svensen fick teigen (: igien :) fra Hougsnæs. Saa tilspurte Citant: Vidnet om

1738: 145

1738

Det ved at Hougsnæs teigen nogen tiid har ligget til Lille Graven førren Torckiel Svensen fick den. Resp: Vidnet har aldrig vist eller hørt at Hougsnæs teigen har tilhørt andre end som Hougsnæs førren Torkield Lille Graven fick den fra Hougsnæs, og har teigen alle tiider været Kaldet Hougsnæs teigen, mens j teigen ligger en Kleif som Kaldes Waatte Kleifven. 2: qvest: om Knud Hougsnæs war Olle Jensen Hougsnæs eftermand, og om Knud forretog sig at vilde indtalle teigen til Hougsnæs igien. Resp: ja, Knud Kom til Hougsnæs efter Olle Jensen, og fick Olle sin datter til ægte, videre sagde Widnet at Knud stevnte paa teigen, blev og laavet hielp af Sorenskriver Funck, mens som Sorenskriveren selv Kiøbte gaarden Lille Graven, saa blev der ej videre af. Citanten hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

8: Vidne, Guro Lars datter, efter forhen aflagde Eed sagde sig at være gamel: 85 Aar. Citant: formeerede dette Vidne følgende qvest: 1: qvest: om Vidnet har hørt og veed at Hougsnæs opsidder en efter anden har haft fieldbeite hos Lille Gravens opsidder paa støllen Geituuren Kaldet, saa og førren de om Waaren kom/m/er til fields paa Nyestøllen, som ligger nere j Gravens dahlen, imod at Lille Gravens opsidder hafde den Engeslette Tveiten af Hougsnæs hiem/m/e bõe. Resp: ja, det forholt sig saa. 2: qvest: om Vidnet har hørt eller veed at Hougsnæs teigen nogen tiid war byt til Hougsnæs, eller har lagt under Lille Graven

1738: 145b

1738

førren Torckiel Lille Graven fick den fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: nej, Vidnet har aldrig hørt andet end at Hougsnæs teigen jo har tilhørt Hougsnæs indtil Torckiel Lille Graven fick den. 3: qvest: om Vi[d]net har hørt at Knud Hougsnæs Anckede paa teigen siden hand fick Hougsnæs til brugs efter Olle Jensen. Resp: Vidnet hørte vel at Knud Hougsnæs Anckede paa den/n/e teig, hafde og stevnt paa den, mens Vidnet ved ej hvor af det kom at Sagen ej blev forfuldt. Citanten hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

9: Vidne, Ragnilde Johan/n/es datter Selleland, blev paaRaabt, mens møtte icke, stevne Vidnerne Siur Nielsen Spilden og Lars Hoversen Holven med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen Lovl: at være forkyndt for Ragnilde Johan/n/es datters boepæl udj hinds Eeget paahør, og at hun da var saa svang!! (svag?) at hun maatte holde ved sengen. Citant: sagde at hand vilde lade dette Vidne beroe til slutningen, og j fald hand da fandt det uforbigiengelig fornøden, saa vilde hand begiere Rættens Assistance enten at faa hinds

Vidnesbyrd ved Mænd afhørt, eller at Rætten selv vilde umage sig at afhørre hinde udj hindes boepæll, som er en halv Fierding Veis fra dette stæd.

10: Vidne, Abelone Svends datter, efter forhen aflagde Eed svarede paa Citant:[s] Qvest: 1: qvest:

1738: 146

1738.

Om Vidnet har hørt at den/n/e omtvistede Teig har haft det Naufn Hougsnæs teigen, baade j Vidnets Egeng!! (Egen) og sal: Faders tiid, og om det icke er en Kleif j Hougsnæs teigen som Kaldes Waatte Kleifen. Resp: jo, de hafde baade j hindes og Faders tiid kalt den Hougsnæs teigen og Waatte Kleifs teien, men ellers ligger en {liden teig tæt ved Waatte} Kleif som kaldes Waatte Kleifen {teigen}, og \ligger/ {er} j Hougsnæs teigen. 2: qvest: om Miltzous Kiereste hafde Vidnet ho(s) sig til Examination førren hun aflagde sit første Vidne for underRætten. Resp: jo, Madam Miltzou lod hente Vidnet til sig for j Veien, og da gav Vidnet til Kiende hvad hun vilde vidne, hvorforre Madam Miltzou og bekostede {h} Vidnes Reise tilbage hiem igien, og siden aflagde hun sit Vidne for Rætten, som hun hafde aftalt med Madam Miltzou. 3: qvest: om Mad: Miltzou har sagt til Vidnet, eller om Vidnet har hørt det af andre, at Knud Hougsnæs, som var sal: Olle Jensen Hougsnæs Svoger og eftermand her paa Gaard: Hougsnæs, {h} vilde igien \paa/Ancke og indtalle Hougsnæs teigen, som Vidnes broder Torckiel Svensen Lille Graven hafde taget fra Olle Jensen Hougsnæs. Resp: nej, Vidnet har ej hørt det af andre end som af hindes Egen Mand, at Knud Hougsnæs vilde talle paa Hougsnæs teigen. Citanten lod tilføre, at som Vidnets Mand var en af de ny indstevnte Vidner, saa holt hand uforføden at tilspørge dette Vidne viidere, allerhelst da dette Vidnes forhen aflagde forklaring, hvor urim/m/eligt og upaalideligt det er

1738: 146b

1738

baade med hindes nu gjorde forklaring, og med de fleere førte Vidner tilstræckelige \er/ afbeviis\{t/{ning}.

11: Vidne, Jørgen Torckiel sen Traae, efter den af ham forhen aflagde Eed svarede til Citantens spørmaal. 1: qvest: om Vidnet nogen tiid har hørt at Hougsnæs teigen har ligget til Lille Graven, førren hands Fader Torckiel Svensen fick den fra Olle Hougsnæs. Resp: nej, det hafde hand ej hørt. videre agtede Citanten uforføden at tilspørge Vidnet.

12: Vidne, Mons Olsen Mitthun, men Rættene Midhuus, efter den af ham forhen aflagde Eed svarede til Citant:[s] spørmaal. 1: qvest: at som Vidnet for Laugtings Rætten til spørmaa[l] har svaret, at hand icke Kunde sigge om Teigen war Hougsnæs sande Eiendom, om Vidnet da ved at Hougsnæs teigen har været Lille Graven tilhørende førren Torckiel Svensen fick den fra Olle Hougsnæs. Resp: nej, hand hafde ej hørt det tilføren. Citanten lod tilføre, at som dette Vidne er ganske Frem/m/et j dette bøygde Lauv, {saa} undtagen at hands \Fader/ nogle Aar war Raasman[d] paa Lille Graven, saa holdt Citant: uforføden fleere qvestioner han/n/em at forrestille.

13: [Vidne], Lisbeht Torckiel sen datter, efter forhen aflagde Eed svarede paa Citant:[s] spørmaal. 1: qvest: om Vidnet har hørt at Hougsnæs teigen har ligget til Lille Graven førren Vidnets Fader, sal: Torckiel Svensen, fick den fra Olle Hougsnæs. Resp:

1738: 147

1738.

hun war ej født da hindes Fader fick teigen, og altsaa ved hun ingen ydermeere forklaring at kunde give.

Citanten lod tilføre, at som de trende Vidners, Abelone Svends datter, afdøde Sygni Svens datter, Ragnelle Johans datter Selleland, gjorde forklaring for underRættten og Lautings Rættten, gaar alle ud paa den Eene Mand Svend Torchielsen Lille Gravens ord, og det nu baade med Abelone Svends datters her for Rættten gjorde forklaring, saa og med de fleere førte Vidners sandfærdige udsigende er beviislige gjort, hvor urigtig og urimeligt bem:te Svend Torckielsen ord til dem har været, saa holdt Citant: uforvunden at umage Rættten eller mænd til at afhøre det sengeliggende Vidne, bem:te Ragnilde Johans datter Selleland, men de ny indstevnte Vidner var Citanten begierende at maatte Eedfæstis og afhøris. Eedens forklaring blev Vidnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet Sandhed at vidne.

1: Vidne, Peder Torfinds:, {b} huusmand paa Gaard: Næsseim, sagde sig at være gaml: 63 Aar, provede at hands Moder var til huuss paa Traae, som er neste gaarden ved Lille Graven, ungefær et borse skud imel: dem, da var Vidnet udj sin ungdom hos sin Moder, og Vidnet baade da og siden hørte og veste {og} Hougsnæs beite[de] med sine Creaturer uden for Lille Gravens bøe gierde (om) foraaet, saa og paa Nystøllen, (som hørte) Lille Graven, siden bedre ud paa som/m/eren støllede Hougsnæsmanden Olle

1738: 147b

1738

Jensen paa Lille Gravens fieldstøel Gietuuren, derimod Lille Graven hafde Engesletten Tveiten til vederlag fra Hougsnæs, og da tilhørte Hougsnæs teigen gaarden Hougsnæs indtil Torckiel Svensen fick den derfra, og før har teigen ej lagt til Lille Graven, foklarede Vidnet ydermere, at da den {1} saakaldede lille Pæstilense gick her, som nu er over 100 Aar siden, var Vidnets Moder, efter hinds sigende til ham, 12 Aar gaml:, og i hinds tiid afbrende gaarden Hougsnæs huuser, og da ejede Hougsnæs, Hougsnæs teigen, og hug alt sit tøm/m/er j sam/m/e teig til gaardens opbyggelse, efter hinds sigende til Vidnet, videre foklarede Vidnet at Hougsnæs ej haver det allerringeste til udmarck, naar Hougsnæs teigen er dem {j} fratagen, thj den Engeslette Tveiten er et støcke af gaarden Hougsnæs hiem/m/e bøe, og vilde sal: Knud Hougsnæs indtal[le] teigen igien fra Lille Graven, talte og med Sorenskriver Funck der om, som lovede at hand skulde faa teigen igien, mens j den sam/m/e tiid Kiøbte Sorenskriver Funck gaarden Lille Graven, og saa blev der intet af. Citanten tilspurte Vidnet om hand hafde hørt at Lille Graven skulde have Engeslotten Tveiten for Hougsnæs teigen. Resp: nej, det hafde Vidnet aldrig hørt, mens Tveiten var for Fieldstøllen. Citanten erklærede det hand ej videre hafde at tilspørge Vidnet, altsaa Eedfæstede

1738: 148

1738

Vidnet sit udsigende med opragte {Vidne} fingre, at hand ej {sandere og} Rættere haver hørt og er vidende.

2: Vidne, Peder Christophersen, boendis paa gaarden Kierland, sagde sig at være 62 Aar gamel, provede, at hands sal: Fader hafde faaet fuhre træer af Olle Jensen Hougsnæs til en løe, sam/m/e træer blev hugget i Hougsnæs teigen, som da tilhørte Hougsnæs ukiert af alle mand, og hafde Vidnet aldrig hørt {te} at teigen hørte Lille Graven til førren Torckiel Svensen fick den \fra/ {af} Hougsnæs, ellers hafde Vidnet selv seet at Olle Hougsnæs datter giettede sin faders {g} Creaturer paa Nystøllen, som hører Lille Graven til, mens hvad vederlag Lille Graven hafde der imod, veste Vidnet icke, {Citant:} ellers hafde Vidnet hørt at Knud Hougsnæs vilde indtrættet teigen igien, som kaldes Hougsnæs teigen, mens fordj at Sorenskriver Funck Kiøbte Lille Graven, blev der intet af. Citant: tilspurte Vidnet om der icke var mange her i Præste gieldet som hafde lengere Vej til derris udmarck og fæbeite, end som Hougsnæs haver til Hougsnæs teigen. Resp: her findes mange som har langt lenger

Vej. Citant: hafde ej videre at tilspørge Vidnet, hvorforre Vidnet stadfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

3: Vidne, Gunner Larsen, boendis paa gaarden indre Alsager, sagde sig at være gaml: 84 Aar, provede at hand

1738: 148b

1738

for ungefær 50 Aar {s} her for var paa Præste gaarden og bygte en Jægt for sal: Hr: Jørgen Paaske, og da befahlte Præsten ham at hugge langisser, Mast og Aarer j Hougsnæs teigen, som Vidnet og gjorde, mens hvem der eiede teigen, veste Vidnet ej, dog har Vidnet hørt baade før og efter den tiid at teigen har været Kaldet Hougsnæs teigen, og er her mange udj Hardanger som har trej og fiire gange saa langt til derris støl og fæebeite, som Hougsnæs haver til Hougsnæs teigen. Citant: hafde ej noget at tilspørge Vidnet, altsaa stadfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

4: Vidne, Østen Larsen, boendis paa gaarden indre Alsager, sagde sig at være gaml: 78 Aar, stoed og provede at hand ej videre veste end at have hørt af hands broder som bygte Jægten for Præsten, at teigen blev kaldet Hougsnæs teigen. og som Citant: ej hafde noget at tilspørge Vidnet, saa stadfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

5: Vidne, Christian Larsen, Rættene Halsen, boendis paa Gaarden Boelstad, sagde sig at være gaml: 84 Aar, stoed og provede at hand for over 40 Aar siden war en Morgen paa Gaarden Hestham/m/er hos Sorenskriver Funck at talle med ham, og da Vidnet hafde talt med Sorenskriveren, fultes de ad ud paa Gaarden, og da Kom Knud Hougsnæs

1738: 149

1738

Og sagde til Skriven, at der var kom/m/en en teig fra ham, om Skriven vilde hielpe ham at faa den under igien, da svarede Sorenskriven, stevn paa den saa skall du faa Rætt, og med det sam/m/e Reiste Vidnet bort. videre veste Vidnet ej at kunde forklare, ej heller hafde Citant: noget at tilspørge dette Vidne, siden hand er Mand til Vidnet Abalone Svends datter. Vidnet Stadfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Citanten lod tilførre, at hand fandt fornøden at beviislig gjøre hvor urigtig Henrich Miltzou har vildet indbilde Rætten at hand eller hands huustrue Else Alstrup har fanget hævd[d] paa den omtviistede Hougsnæs teig, og til den ende j Rætte lagde hand Sogne Præsten til Gravens Præstegield, Hr: Bertel Worms Mesive af 5 Nobr: 1736, hvorudj hand attestere[de] efter Menisterial bogen at Sal: Sorenskriver Manderup Funck er d: 24 Junij 1710 ved døden afgang, og at hands efterlatte Encke Else Alstrup er d: 23 Maij 1713 Copuleret med Borgemester Hans Wejner j Bergen, videre fremlagde Citanten Raastuskriven j Bergen, Børge Froms Attest og Extract af Sal: Borgemester Hans Weiners skifte for Rætning, begyndt d: 27 Octbr: 17?? (1715?), hvorudj tydelig forklaris at Else Alstrup efter sam/m/e hindes afdøde Mand har frasagt sig Arv og gield, og at hun inden skifte Rætten har

1738: 149b

1738.

declareret at hun paa den tiid aldeeles intet jordegods war Eiende, men at alt det jordegods hun hafde Eiet var bortsolt for den sal: Mands død. Endelig fremlagde Citant: den forrige Sogne Præst til Gravens Præste gield /: nu Sogne Præst til Sunds Præstegield /: Hr: Henrich á Møn/n/ickens {Attes} Mesive, datteret 12 Decbr: 1736, hvorudj hand Testr:!! (Testerer) at Henrich Miltzou er Copuleret med Borgemester Hans Weiners efterleverske Else Alstrup d: 26 Aug: 1723. disforuden sagde Citanten at det er nocksom bekiendt at sal: Sorenskriver Jesper Svartzkop, som Succederede sal: Manderup Funck, har ej, brugt og beboet gaarden

Lille Graven ungefæhr fra Aar 1713 til Aaret 1719, naar nu dette Confereris med sal:
Manderup Funckes skiøde paa Lille Graven, datteret d: 14de April 1701, da seer Rætten hvad
Roelig hævde Henrich Miltzou eller hands hustrue Else Alstrup har haft enten paa Lille Graven
eller den omtvistede teig. forbem:te Documenter er ord for andet saa lydende.

Emanuel Barth fremstoed for Rætten og Deponerede den siden j gaar forfattede Afritzning
over gaarden Hougsnæs og Lille Gravens marcker, streckning og Cituation.

1738: 150

1738.

Citanten lod tilføre, at som Mons:r Barth har sluttet sin Afritzning med den Clausul at
Afritzningen saaleedes er anlagt og forfattet efter Citantens forlangende, og Citant: ved!!
(veed) sig aldeles frj at hand ej har begieret eller sagt at den enten saa eller saa skulde
anlægges, men har ladet det ankom/m/e Mons:r Barths Eegen gotfindende hvorleedes hand
Afritzningen wilde anlægge naar han/n/em der paa blev giort anvisning af dem som hafde
videnskab om markenis streckning og Eiendeeler, saa vilde Citant: her om forvente Mons:r
Barths nermere Explication, ligesom Citant: og vilde formode at Mons:r Barth ærklærer sig
om hand har aflagt Anritzningen det beste og Rigtigste hand kunde efter den ham gjorde
anvisning.

Emanuel Barth Replicerede, at Fogden Hejberg aldeles icke har forlanget af Comparenten
[andet?] end at hand vilde anlægge og forfatte en rigtig Avritzning efter anvisning, hvilket
Comparenten og haver jwercksat og bragt paa papiir saaleedes som den i Rætten er vorden
produceret følgerig den gjorde anvisning, hvilcken Afritzning Comparent: icke rættene eller
bedre kunde anlægge efter og den ved haanden havende Compas

1738: 150b

1738

End skeet er.

Rætten Eragtede.

At eftersom Henrich Miltzou ej har wildet Comparere til at gjøre anvisning paa sin Eiende og
beboende gaard Lille Gravens streckning, saavelsom for at modsigge eller tilstaa
Afritzningens Rigtighed eller urigtighed, saa fant den/n/e Ræt for billigt j Morgen /: siden
dagen nu er forløben :/ at Dom/m/eren med den her siddende Laug Ræt, og de her til
stædeværende Vidner til at gjøre anvisning :/ bør at tage bægge gaarders marckers Eiendeeler
og strekning udj øyesiun og Conference med den af Emanuel Barth j Rætten deponerede
Afritzning, for j nøyeste maader at eftergranske dens Rigtighed saa wit Mueligt er efter den
anvisning nu kand havis for haanden.

Den 2 ditto blev Rætten atter betiendt med sam/m/e forhen anførte Laug Rættis mænd,
og som det er og har været j dag et meget hart weir med blest og Reigen, saa er det ugiørligt
for Rættens Persohner {j dag} /: om endskiønt vj haver forventet til Klocken vaar!! (var) over
12, at det haarde vejer skulde opholde :/ j dag for os at Kom/m/e j marken for at Conferere
bægge gaarders streckning og Situation med den af Emanuel Barth {f} igaar fremlagde
Afritzning.

Det i gaar Examinerede Widne Tollef Larsen Holven fremstoed for Rætten

1738: 151

1738.

og sagde at hand siutes at have en Samvittigheds anstoed!! (anstøed?) over det hand j gaar ej
Eeskede oplysning af Citanten om hvis j Lautings acten hands Vidne angaaende er indført.

Citanten her til svarede, at udj den af Hinrich Miltzou udtogene Lautings stevning, som findes indført j Lautings acten fra pag: 1 til 13. finder hand Tollef Larsen Holven at være indstevnt med de fleere for underRætten førte Vidner til yderligere forklaring, men da sam/m/e Vidner af Lautings Rætten er bleven Examineret, finder Citanten udj Lautings acten fra pag: 90 til 91 at det Naufn Lars Holven er anført j stæden for Tollef Larsen Holven, og at Lars Holven skall have forklaret at have hørt af andre wis hand forhen hafde widnet, og at hand ellers skulde have hørt at byttet om teigen med Engesletten Tveiten war ophævet, mens wiste icke hvor lenge det war siden det skeede, Kunde og icke nægte at have hørt Teigen være Kaldet Watte Kleifs teigen.

Comparenten, Widnet Tollef Larsen Holven, lod tilføre, {at} det hand ej kand nægte at være stevnet til Aastæds Lautings Rætten, var og paa Aastædet Lille Graven da Lautings Rætten blev holdet, {mens} blev {aldrig} paaRaabt, \mens {kom} blev ej taget for/, langt mindre tilspurt minste ord. og det Naufn Lars Holven, eller Lars Hoversen Holven, er hands huusbonde, sam/m/e Mand har aldrig været kaldet enten for under eller oberRætten, sit Vidne at aflægge j den/n/e sag, war og, da Lauting Rætten

1738: 151b

1738

blev holdet paa Lille Graven, udj Bergen, altsaa kunde Comparenten, Vidnet, ej vide hvorleedes den forklaring udj Lautings acten er indkom/m/en, og for at frelse sin samvittighed, sagde under sin forhen for underRætten aflagde Eed, det hand ej for {k} Lautings Rætten har forklaret minste ord, ej heller er bleven af Lautings Rætten {paaRaabt, langt mindre} tilspurt det allerringeste ord, ej heller af Henrich Miltzou, som da war for Lautings Rætten, om endskiønt hand var j stuen med de andre Vidner, hvor Rætten blev holdet.

Citant: lod tilføre, at hand nock seer at det er ugiørligt for Rætten at Conferere det af Mons:r Barth forfattede Cart med stædernis besigtelse j dette og Regnagtige veir, thj begierede Citanten at Mons:r Barth alleene vilde Num/m/erere j Cartet de skoue teiger, Engesletter og støller, som, foruden Lille Gravens hiem/m/e marck af agger og Eeng, er bem:te gaard Lille Graven tilhørende, og at Lensmanden Anders Hansen, som med fleere der paa har giort anvisning, maatte giøre forklaring om en vær!! (hvær) skoue teig og Engeslætter og støels Naune, og hvad herlighed j dem befindes.

Emanuel Barth straxsen vedtog at Num/m/erere Afritzningen.

Lensmanden Anders Hans: lod tilføre, at den udmarck No: 1 veste hand icke j almindelighed at have noget Naufn, men den strækker

1738: 152

1738

Sig fra Lille Gravens bægierde og støder an langt ind j marcken imod S(nil)dahls \teigen paa den nedre/, og Hougsnæs teigen {e} \paa den øvre ende/, {sam/m/e er Lille} sam/m/e udmarck kaldes j almindelighed Lille Gravens udmarck, og findes derudj et huusmands Sæde kaldet Øfsthuus, saa og en indgierdet Engeslette, som er teignet No: 2(?), kaldet øfre og nedre ØyJorden, hvor paa staar tvende høe lader, j den øfrige deel af udmarcken findes en goed fuhre skou, j særdeeleshed oven for ØyJorden, saa og en deel bircke og Older skou, samt goed fæe beite, No: 3, kaldes Lille støels teigen, som ligger imel: Hougsnæs teigen og Kircke teigen, sam/m/e teig haver en maadelig, dog wacker, fuuhre skou og bircke skou, samt fæebeite, disuden tvende indhægnede Engesletter, hvis høe indsamles udj en paa den øfverste Engeslette staaende lade, og hos den/n/e lade er Lille støllens sæel huuss. No: 4. kaldes i almindelighed Lille Gravens steen marcke lien, strækker sig fra Kircke teigen og ind i Espelands wandet, og Store Gravens udmarck teige i sig selv haver nogen liden fuhre skouv,

en stoer deel bircke næver og Riise skouv, saa og et ofverflødigt got fæbeite, oven j den/n/e teig under Fieldet ligger den støel Giedturen eller Fieldstølen kaldet, hvor paa staar sæel huusset, Lille Graven tilhørende, foruden fleere s(æel) huusser, andre tilhørende, som har forlov at stølle paa dette stæd, endskiøndt de haver Selv fæbeiter. need(en i denne) teig er en indheignet m(ar)ck kaldet Nyestøllen, liggende ved Espelands (vandet).

1738: 152b

1738

Paa den/n/e Nystøel er en \god/ Engeslette, til hvis høe der staar en lade, saa er der og et sæel huuss eller støels huuss, {Lille} alt Lille Graven tilhørende, foruden et sæel huuss, Store Graven tilhørende, som haver forlov der at stølle om høsten naar de kom/m/er fra fieldstøllen, videre sagde Lensmanden ej at kunde forklare paa den/n/e tiid, efterdj hand wercken er Vidne, ej heller er stevnet der til, men hvis hand nu har forklaret vil hand alle tiider med Eed bekræfte naar paaEskis, ligesom det og i sandhed skall befindes naar det bliver taget j øyesiun.

Rætten tilspurte Emanuel Barth, hvad hand paastoed, at nyde for den anlagde Afritzning. Comparant: hertil svarede, at for den storre umage og møye hand hafde haft, skulde hand formeene ej Ringere at kunde have end som 4 Rd:r af hver part som tog den/n/e act beskreven.

Citant: Replicerede, at hand fandt Mons:r Barths paastand gandske billig, wilde og strax fornøye ham efter begier, i formodning der for igien i sin tiid at nyde erstatning, j det øfrige begierede Citant: at hannem om hvis passeret er, et Lovskicket Tingsvidne maatte meddeeles, og at sam/m/e det skyndigste skee kunde maatte Expideris.

Mandagen d: 4 Aug: blev Rætten betiendt paa Gaarden Lotte, beliggende j Kintzerwiig Præstegield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Wiching Jaastad, Knud ibdm:, Peer ibdm:, Siur Tvedt, Johannes Luttro og Joen Houstvedt, overværende

1738: 153

1738

Lensmanden Torchiels Larsen Housse, efter tilkaldelse af Encken Anna Thomas datter Alsager, og fremstoed for Rætten bem:te Enckes Lauværges Lensmanden Anders Hansen Store Berge, og var begierende at Rætten vilde besigtige, Taxere og Wurdere den/n/e jorde part, som skylder $\frac{1}{2}$ Løb $10 \frac{3}{8}$ mrk: smør, samt overbøxxel til $\frac{1}{2}$ Løb smør Kongen tilhørende, sam/m/e jorde parts huusser, og efter derris brøstfældighed Aaboed at paalægge, og har hand paa Enckens veigne her til Aastædet til j dag vidnesfast Lovl: ladet warsle forrige Eiere og opsiddere paa bem:te Jordepart, Olle Larsen Lotte, \fra hvilcken Encken ved en Odels Dom haver vundet den/n/e Jordepart/, besigtelse og Taxerings forRætningen at være nærværende, og Endelig Dom at lide til at svare den \huusse/ Aaboed som Rætten for billig eragter, sambt processens omkostning:

den indstevnte Olle Larsen Lotte Comparerede for Rætten j Eegen Persohn, vedtog Lovl: stevnemaal j alle maader som forhen melt er:

Citanten begierede at Rætten vilde tage den/n/e jordeparts huusser udj Siun og Granskning, Taxering og Wurdering, og derefter sam/m/e, for saavit de befindes ulovl:, at paalægge Aaboed. Rættens Persohner vedtog at besigtige og Taxere den/n/e jordeparts huussers brøstfældighed, efter den anviisning som os af parterne blev giort.

1: Røgstuen, der paa fantes brøstfældig af forsøm/m/else, neml: tvende sviller, 8 spærer, 7 Krogger, toe tørvvolder, en grøbing stock, 3 samdrægler, til bordtag og Klædning 4 tylter

huud, 2 staver til indsvalen, 4 par svigler paa taget, 2 vindskeier, 16 Wogger Næver, hvilket alt af forsøm/m/else er forRaadnet, {hvilcket alt} \og/ ej Ringere kand være at ansee til j stand sættelse end som 8 Rd:r.

Laaen, 1 stav j den nederste ende Raaden, til taget 24 Woger Næver, 4 tørvvolder, 4 par svigler, 8 tylter huud, 20 tørve Krogger, 2 samdrægler, 2 smaa staver under

1738: 153b

1738

udsvallen, alt anseet med arbeidsløn i det minste til 9 Rd:r.

Een skygge j brystet af stuen, hvor til vil 4 tylter huud, 4 Voger Næver, 4 spærer, tilsam/m/en med Arbeidsløn, 1 Rd:r: 3 mrk: den/n/e skade findes og af forsøm/m/else, ligge som de forrige.

Een floe!! (flor), hvorudj {d...} denne jordepart ejer den halve part, som er den nederste part, sam/m/e findes gandske Raaden af Alder, saasom ingen kand mindes eller sigge at have hørt naar den er bygt, mens taget der paa befindes at være wælt!! (vølt) og udj goed Lovfør stand, altsaa kunde herpaa ej givis nogen Aaboed.

Een udlade, gandske slet og forraadnet, som er tildeels af uagtsomhed og tildeels af alder, hvilket blev taget i Consideration, og derforre ej høyere Aaboed paalagt end som 3 Rd:r.

Ett sætter huuss paa støllen, ganske forfaldet{, og} af uagtsomhed, og kand det ej sættis i Lovfør stand med mindre end som 4 Rd:r.

Sum/m/a den/n/e Aaboed 25 Rd:r 3 mrk:

Citanten lagde j Rætte Enckens adkomster til den/n/e jorde part, for at beviisse, det hund ej sam/m/e haver Kiøbt af sin Vederpart, mens at den ved Een Odels og Løsning Dom er bleven hinde tilDømt. den afsagte Doms Final er af 15 Decbr: 1736. ord for andet saa lydende. dernest fremlagde Citanten et skiøde, datteret d: 6te April 1737. som er grundet paa foranførte Dombs Final, sam/m/e er saa lydende.

Den indstevnte Olle Larsen lod tilføre, det hand fare Krosmisse indeværende Aar og j den/n/e Waar, har ofverleveret Encken og hinds børn den/n/e joredepart med de der til hørende huusser, i det øfrige paastoed at hands Contrapart maatte beviisse, j hvad stand huussene war udj

1738: 154

1738.

Da den/n/e jorde part blev solt fra derres ætlæg, {allerhelst}, allerhelst ildebrande er tvende gange siden den tiid gaet over den/n/e gaard; disuden at da de stevnte paa godset til Odel og Løsnings Rættten, da stevnte hands Contra parter ej paa nogen huusse besigtigelse, og som hand wercken har Kiøbt eller bøxslet af dem, skulde hand og meene det hand ej er pligtig at svare huuss Aaboden.

Citanten lod tilføre, at som Encken ej har Kiøbt den/n/e jorde part af Olle Larsen med Fader Lars Odsen, mens ved Ræt og Dom har indtalt hinds Rætte og sande Odel, siden de ej i mindelighed vilde tage imod Løsnings penge for jorden, saa skulde hand nu formeene at de ere pligtige til at levere huussene Lovfør, og betalle den Aaboed som der paa efter billighed kand paakom/m/e, siden de de!! af uagtsomhed har ladet huussene forfalde, hvorforre hand vilde paastaa Dom saavel for Aaboden som processens omkostning. j det øfrige vilde hand formode at hands Contra part vilde beviisse det hand efter Loven har leveret huussene fra sig da hand fravigte jorden.

Comparenten Olle Larsen Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal vidnesfast haver ladet Contra stevne hoved Citanten at anhøre hands Widner, som er Siur Mickelsen Lotte, Erick Ericksen ibdm:, og Olle Larsen Scharpen, om hvad stand huussene war udj da de blev solt fra Encken Anna Thomas datters ætlæg, samt hvad stand de vare udj da hand,

Comparenten med Fader, Kiøbte Gaarden af Henrich Miltzou d: 9 Martj 17(24), dernæst Dom at lide til at imodtage huussene udj den stand de nu befindes, samt svare processens omkostning.

Hoved

1738: 154b

1738

Citanten vedtog at være Lovl: Contra stevnet, disse Vidner at anhøre.

Afsagt

Som det er seent ud paa aftenen, saa udsættis Sagen indtil j Morgen, da parterne haver at møde, Vidnerne at førre og anhørre, da videre med Sagen skall omgaaes Lovgemæss.

Den 5 Aug: blev Rættten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd.

Contra Citanten paastoed sine Widner Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

Hoved Citanten protesterede imod Vidnet Siur Michelsen Lotte, som er Søskendebaren med Contra Citanten, illigemaader imod Olle Larsen Scharpen, som {er} \har/ Contra Citantens FaderSøster til ægte, det sam/m/e ej maa tillades deres Edelige Vidne at aflægge, disuden Kunde Hoved Citanten ej forstaa sig paa hvorleedes de nu vil førre Vidner om hvad stand huussene var udj da Contra Citantens Fader for 14 Aar her forhen Kiøbte jorden, hvor hand da strax burde taget en Lovl: besigtelse over huussene, og om hand den hafde taget, saa var hand dog pligtig at wælle om huussene, og ej lade de gamle huusse af uagtsomhed staa og forfalde, mens j den stæd at holde dem fri for draab og slagreng!! (slagregn).

Contra Citanten tilstoed ej at have taget nogen besigtelse paa huussene da hand med Fader Kiøbte den/n/e jord, i det øfrige paastoed Vidnerne afhørte.

Afsagt

De indstevnte Vidner Admitteris, og skall ved Endelig Dom

1738: 155

1738

worde Observeret hvor widt sam/m/e Vidner kand {wære} \blive/ at Reflectere paa.

1: Vidne, Siur Mickelsen, boendis her paa gaarden Lotte, sagde sig at være gaml: 70 Aar, og at være j andet og tredie lige leed beslegted med Contra Citanten, Efter aflagde Eed vidnede, at her alle tiider har boet fattige {folck} \Leilendinger/ paa den/n/e jorde part, og altsaa haver huussene stedse været Ringe. Hoved Citanten tilspurte Vidnet om den Encke som for 4 Aar siden gick her fra jorden, da Contra Citanten og hands Fader var Eiere til jorden, om sam/m/e Encke ej hafde Raad og middel at svart!! Aaben!! (svaret Aaboen) om den hafde blevet Lovl: søgt. Resp: hafde hun blevet søgt for Aaboed den tiid, saa hafde hun vel kundet svaret den. parterne svarede paa Rættens tilspørsel at de ej videre hafde at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Erick Ericksen, boendis her paa Gaarden Lotte, sagde sig at være gaml: 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand har seet paa huussene, og de har været slet ligesom andre Gemeene huusse, Hoved Citant: tilspurte Vidnet, om hand nogen tiid var bleven begieret, eller af øfrigheden befahlet, at besigtige disse huussene. Resp: nej, ej heller har hand besigtiget deres brøstfællighed, og altsaa ej heller kand wide hvor i den bestoed. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

3: Vidne, Olle Larsen, boendis her paa Gaarden Lotte, og paa den plats kaldet Scharpen, sagde sig at være gaml: 57 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at saa lenge hand kand mindes har her paa den/n/e jorde part været ringe huusser, mens aldrig har hand besigtiget dem, saa hand ej {taller} kand sige hvorudj deris brøstfællighed har bestaaet.

1738: 155b

1738

parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

Hoved Citanten lod tilføre, at som hand ofte her for Rættten har tilbudet Contra Citanten mindelig forliig, efter brave Mens!! (Mænds) imellem talling og overtalling, og Contra Citanten har ej villet indgaaet mindelig forliig, saa vilde hand nu paastaa Dom til Aaboeds nydelse, saavelsom processens omkostning skadesløs.

parterne ærklærede paa Rættens tilspørsel at de ej videre hafde udj Sagen at lade tilføre. hvorforre Sagen til Doms blev optaget.

Først bliver at bereigne den/n/e Forretnings bekostning, saasom Sorenskriverens provition til og fra Aastædet, er 1 Rd: 2 mrk:, tvende daggis for Rættning 3 Rd:r, Sorenskriverens fløtning haver Hoved Citanten selv anskaffet. 6 Laug Rættis mænd udj tvende dage, og beste Aarsens tiid hvor de skall vinde derris jorder, saa og at de har haft en lang vej at Reise, altsaa kand ej Ringere have end som hver 3 mrk:, er 3 Rd:r, Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, samt opvartning her ved Rættten, kand ej Ringtere have end som 4 mrk:, er tilsam/m/en 8 Rd:r, foruden Laug Rættens underholdning her paa Aastædet, samt Dom/m/ens bekostning og Sorenskriverens fløtning.

Er da udj den/n/e Sag saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og
Afsagt.

Den/n/e Sags beskaffenhed bestaar her udj, at Contra Citanten Olle Larsen Lottes Fader Lars Odsen Lotte, haver efter den af Hoved Citanten j Rættten lagde Odel og Løsnings Dom paa dette jorde brug af 15 Decbr: 1736, og det udj sam/m/e Dom

1738: 156

1738.

inddragene skiøde af 9 Martij 1724: ordlydende indført paa pag: 8: 9: og 10 udj bem:te Doms Act, Kiøbt den/n/e jorde part af Henrich Miltzou, og da an/n/am/m/et den/n/e jorde parts huusser, siden det var et Kiøb, i den stand som de da ware; siden haver bem:te Lars Odsen ved Gave brev af 31 Maij 1734, ordlydende indført udj forbem:te Doms act paa pag: 10 og 11: skiencket og givet den/n/e sin Søn Olle Larsen den/n/e jorde part, hvorforre hand har an/n/am/m/et huussene, som en gave, j \den/ stand de da vare; Altsaa haver Contra Citanten været af den formeening, at Anna Thomas datter, som den der har ved en Odel og Løsnings Dom af 15 Decbr: 1736 wundet den/n/e jordepart, war og pligtig til at imodtage huussene j den stand de nu findes, til den Ende Contra Citanten haver ført trende Vidner, at beviisse j hvad stand huussene stedse haver været udj, da omendskiønt at de tvende Vidner ere baade beslægtede og besvogrede med Contra Citanten Olle Larsen og Fader Lars Odsen, saa at der efter Loven lidet eller intet paa derris forklaring er at Reflectere; saa har dog alle trej Vidnerne ej kundet hvidere!! (videre) forklare end at huussene stedse har været Ringe, hvorforre Contra Citanten har været af den formeening, i lig wilkaar at levere huussene fra sig, og at Anna Thomas datter war pligtig at an/n/am/m/e huussene som \de/ er, lige som hand med Fader har an/n/am/m/et huussene, saaleedes som de da ware: for det første har Contra Citanten ej \lovlig/ beviist hvorleedes huussene ware da hands Fader gav ham jorden,

1738: 156b

1738.

{ej h} eller da hands Fader Kiøbte jorden d: 9 Martij 1724 af Henrich Miltzou. for det andet er der forskiold \imel:/ {paa} at vinde en jord ved en Odels Dom, og at Kiøbe en jord, eller at faa den j gave: thj at Kiøbe en jord, da maa Kiøberen være fornøyet med jord og huusser efter derres sluttede Kiøb og gjorde forEening: og at faa den i gave, da maa Een hver lade sig nøye med det han/n/em givis, mens at vinde en jord wed en Odels Dom, er en langt

anderleedes Cassus: thj lige som en Leilænding, efter Lovens 3 bogs 14 Cap: 30 art., er pligtig at holde alle de huse paa gaarden war der hand fick den, Lovfør, saa er og en jord Eiere der besidder mandens Odels jord pligtig at holde alle de paa Gaarden staaende huusser udj goed og forsvarlig hævde, og ej at lade huussene af uagtsomhed og forsøm/m/else ved draab og slagregn forraadne og forfalde. well er det befunden ved besigtigelse, siun og granskning, at de her paa den/n/e jorde part staaende huusser til deels er forRaadnet af Alderdom, hvilket den/n/e her siddende Laug Rætt har taget udj en billig Consideration, Conform aller høyst bem:te Lovens allegerede 3 b: 14 c: 30 art., og der forre ej heller paalagt nogen Aaboed for det som af Alder findes at være forRaadnet: mens det som af uagtsomhed og efterladenhed, ved Draab og slagReng!! (slagRegn) er bleven forfaldet, siden huussene befindes ej at være forvarit efter aller høyst bem:te Lovens bydende,

1738: 157

1738

det haver de Taxeret og Wur{dur}deret; efter saadan Sagens beskaffenhed Kiendis for Rætt. efter Lovens 3 b: 14 c: 30 art: det Olle Larsen ej anderleedes bliver at ansee end som en Leilænding, og altsaa bør at betalle den/n/e jordeparts huuse Aaboed efter den Taxering og Wurdering som udj acten er indført med 25 Rd: 3 mrk: og som \Hoved/ Citanten selv betaller Rættens Persohner efter den bereigning som i acten er inddraget, saa bør Olle Larsen at betalle til Hoved Citanten den/n/e processis omkostning, samt Kaast og Tæring med 10 Rd:r, og til Justitz Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s:, hvilket alt Olle Larsen bør udReede og betalle inden 14 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fredagen d: 8 Aug: blev paa **Bolstad øren, beliggen[de] i Wosse Præste gield og Fogderie, holdet Eett Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis Mænd, Naufnl: Anders Fannenæs, Johan/n/es Langeland, Hellie Aarhuus, Siur Lie, Knud Brechhuus, Jacob Styve, Joen Axelberg og Olle Breche, ofverværende inden Rættten Fogden Andreas Jessen med Lensmanden Niels Horviigen, og war tilstæde den Tingsøgende Almue.

er først allerunderdanigst publiceret, Kongl: Allernaadigste Forordninger,

- 1: angaaende Fløyel og andet silcketøys brug udj Dan/n/emrk: og Norge, af 11 April 1738:
- 2: anlangende Een Forandring om Justitz Cassen, som her efter skall være under De Deputerede for Financerne deres opsiun, af 18 April 1738.
- 3: anlangende at ingen Comoediant, spillere, Line Dantzere, Tasken spillere, eller de som holder Løcke potter, sig udj Dan/n/emrk: eller Norge maa indkom/m/e, af 21 Martij 1738:
- 4: om Auctionerne efter de Geistlige, at tilhørre de Civile betientere, af 9 Maij 1738.

1738: 157b

1738.

For Rættten fremstoed Halvor Johan/n/esen, som en Swoger til Hr: Jonas Leierdahl, Sogne Præst til Leierdahls gield, og Kundgiorde det hand vidnesfast Lovl: med Muntl: Stevning til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle og indkalde opsidderne paa Boelstad, Naufnl: Torgier Bottolphsen, Ingebrigt Larsen og Peder Halsteensen, Dom at lide for ulovlig Skouhugst, samt at svare processens omkostninger:

de indstevnte trende opsidderne Comparerede i Eegen Persohner for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal, og war begierende Sagen udsat indtil neste Ting, paa det de imidler tiid kunde talle med deres Eiere selv, for at see Sagen i mindelighed afgjort.

Citanten war med den/n/e forlangte opsættelse fornøyet.

Afsagt

Sagen gives Rum indtil nest stundende høste Ting, efter Comparenternis paastand, aller helst Citanten ej noget derimod hafde at forrestille.

Onsdagen d: 13 Aug: blev paa **Wangen for Wosse Præstegields Almue holdet et Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Knud Dolven, Knud Qvale, Holgier Grøtland, Peder Giersqval, Aamund Fiosse, Mathias Lii, Anbiørn Gree, og Niels Knudsen Mitthun, ofverværende ved Rætten {L} Fogden Anders!! (Andreas) Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde med den Tingsøgende Almue.

Først er allerunderdanigst publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger, som er Exstraheret paa nest forregaaende sidde.

Capitain Jens Nordahls udgivene bøssebrev med Revers, af 16 April 1738, til Iver Andersen paa 1 Løb 9 mrk: smør udj Gaarden Grove, blev læst.

Knud Qvale efter forrige tiltalle til Sigri Siursdatter angaaende et Tings Vidnes erholdelse, Declarerede Sagen i mindel: at være afgjort. hvor om hand et Tingsvidne haver søgt. dend indstevnte Sigri Siurs datter blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde

1738: 158

1738.

for Sig;

Citanten begierede under Rættens haand og Sigel beskreven vis passeret er.

Mads Knudsen Seim efter forrige tiltalle til Rognald Nestaas, war begierende Sagen forflødt indtil neste Ting:

som den indstevnte Rognald Nestaas ej møtte til sagen at svare, saa blev Citantens paastand anseet, og Sagen udsat indtil høste Tinget førstkom/m/ende.

Capitain Nicol efter forrige tiltalle til Anders Knudsen Dagestad og Jørgen Biørnesen ibdm:, var begierende sagen udsat indtil neste Ting, siden ingen af Vederparterne eller de indstevnte Vidner møder, siden det er j beste Aans!! (Onne) tiiden.

Citantens paastand blev bevilget.

Ligeleedes med den sag Contra Olle Olsen Hougen og Iver Bærre af Rundahlen.

Capitain Nicol efter forrige tiltalle til Gullack Seim begierede Sagen j Rætte, den indstevnte Gullack Seim Comparerede for Rætten og fremlagde sit skriftl: forsæt af 5 Junij 1738, som er ord for andet saa lydende.

Citanten paastoed {Vidne} de\ t/ indstevnte Vidne {r, som nu til dette Ting ved en \{Muntl:}/ Continuations stevning er indwarslet,} Eedelig afhørte, hvilcke er Peder Seim, hvad sig

Gullack Seims paastand i det øfrige anbelanger til sagens udsættelse for at udvircke Contra stevning, der med er hand fornøyet.

det indstevnte Vidne Peder Knudsen, boendis paa Gaarden Seim, fremstoed for Rætten, Eedens forklaring blev han/n/em forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive. efter aflagde Eed sagde sig at være gaml: 72 Aar, vidnede at j nest afvigte vinter kom Johan/n/es Lofthuus til Vidnet, og begierede det Vidnet og hands Grande vilde gaa med ham til Qvernhusset, mens hand tog sit udlæg ud, da de kom til Qvernhusset saa Vidnet at QvernKiisten og Qverntegnen var borte, saa gick Vidnet med de andre oven for Qvernhusset et støcke fra Qvernhusset, der laa Qvern Kiisten, siden gick de et langt støcke op, der laa Qverntegnen oven for Garen, tet med Garen, og vilde Johan/n/es ej tage det, mens lod det ligge der det laa, saasom Johan/n/es meente det Gullack Seim hafde taget dette ud af Qvernhusset. parterne sagde ej noget at have dette Vidne at tilspørge.

1738: 158b

1738.

Det Vidne Knud Johansen, Rosmand j Præstegaarden, som forhen i Sagen haver aflagt sit Vidne, fremstoed for Rætten og lod tilføre, det hand forhen udj sin Eedlige forklaring haver forgiyet noget, som hand begierede, for at frelse sin samvittighed, det Rætten sam/m/e nu vilde tilføre, under hands forhen aflagde Eed, som er, at da hand, Vidnet, var ved Qvernetegnen, som laa oven for Kalvhave garen, saa Vidnet spur!! (spor) udj sneen efter et Men/n/iske som var gaaet fra Qvernetegnen, dette spur fulte Vidnet efter op i marcken, og da hand kom noget op, kom Vidnet til Gullack Seim, som sat paa backen j sneen og saa sig om, og hos ham endes disse spuer. parterne hafde ej noget videre at tilspørge dette Vidne.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil nest stundende høste Ting efter Comparenten Gullack Seims skriftl: paastand, til at begegne Sagen med Contra stevning.

Capitain Philip Nicol, som sigt og sagefalds Eiere, haver til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast med Muntlig stevnemaal Lovl: ladet warsle Meckel Lii, Vidner at anhørre, som er Torgier og Anders Lii, om hvorleedes hand med hug og slag haver overfaldet Mons Lii, der for Dom at liide til straf, saavel som at svare processens omkostning. til vedermælle er indkaldet Mons Lii, som møtte for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal.

den indstevnte Mickel Lii blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Wiching Stephensen Tvilde og Niels Tollefsen Bryn med Eed og opragte fingre stadfæstede dette Muntl: stevnemaal at være Mickel Lii Lovl: forkyndt udj hands Eeget paahør, da hand stoed paa sin slotteteig og arbeidede.

Citanten paastod Vidnerne Eedelig afhørte siden de møder, Eedens forklaring blev den/n/em af Lovbogen forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Torgier Larsen, boendis paa Gaarden Lii, efter

1738: 159

1738

Aflagde Eed sagde sig at være gaml: 30 Aar, vidnede at hand tillige med Anders Lii blev kaldet af Mickel og Mons Lii til at hørre paa nogle ord som blev talt dem imel:, og i det sam/m/e saa Vidnet at Mons Lii sin hue foer hen efter gulvet, mens om Mickel slog den af Mons sit hovet, eller hvordan huen kom af hovedet paa Mons, det saa Vidnet ej, da sagde Mons, nu seer j paa hvorleedes hand farer med mig. Citanten hafde ej noget at tilspørge Vidnet, ej heller den til vedermælle indkaldede Mons Lii.

2: Vidne, Anders Mickelsen, boendis paa gaarden Lii, sagde sig at være gaml: 38 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med neste Vidne.

Citanten paastoed sagen udsat for at indkalde forbem:te Mons Lii til Doms lidelse for processens omkostning, siden hand haver angivet det som hand ej kand beviisse, og dermed bragt Citanten udj omkostninger.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil først kom/m/ende høste Ting, efter Citant:[s] paastand.

Mons Larsen Qvareqval fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand vidnesfast med Muntl: stevnemaal Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle Mickel Iversen Wivaas, Dom at lide til at betalle Citantens Werfader det wilkaar hand er han/n/em pligtig efter hands forskrivelse af 5 Majj 1735. samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Mickel Wivaas blev paaRaabt, mens møtte icke.

stevne Vidnerne Wiching Stephensen Tvilde og Niels Tollephsen Bryn afhiemlede stevnemaalet at være Lovl: forkyndt Mickel Wivaas udj hands Eget paahør for hands boepæll.

Citanten war begierende Laudag.

Afsagt

det er med Lovfaste Vidner beviislig giort at Mickel Wivaas er Lovl: kaldet, Dom at lide til at betalle Citanten Mons Qvareqvald det wilkaar hand efter forskrivelse af 5 Majj 1735 er Citantens Wærfader pligtig; og som hand ej efter Lovl: warsel har mødt for Rætten, eller ladet møde for sig til sagen at svare, saa Paalæggis Mickel Wivaas af Rætten til nest stundende høste Ting at møde, Sagen at tilsvare, og haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskrevet til Lovl: forkyndelse for Mickel Wivaas.

1738: 159b

1738

Den 15 Aug: blev end videre med Tinget Continueret, og blev Rætten betient med den forhen Nauvngivene Lau Rætte.

Udj den Sag indstevnt af Klockeren Horsenius Contra Eendeel af Winje Kircke Sogns Almue, er Saaleedes for Rætt

Kiendt og Dømt.

Den af Citanten Carsten Horsenius, Klocker til Wosse Præste giæld, indstevnte Sag til de Almindelige høste Tinge Ao: 1735, Contra Eendeel af Winje Kircke Sogns Almue, Neml: Olle og Torgier Hum/m/edahl, Olle og Siur Holle, Peder og Lars Mælland, Niels og Biørn Brathole, Knud Hage, Knud Olsen Høen, Botolph Olsen Qvale, Olle og Erick Sundve, Siur og Mons Tveite, Olle og Johan/n/es Skierveim, Olle Mørqve, Kolben og Hans Hirt, Kolben Overland, Bottolph Byestøllen, Siur Nesseim, og Aamund ibdm., alle jordebrugende bønder; Nock huusmænd Joen Larsen paa Mælland, og Svend Jacobsen paa Schierveim, bestaar herudj, at den/n/e indstevnte Almue ej har vildet give offer til Citanten, Klocker Horsenius, paa de trende Aarlig indfaldende store Høytiider, saa og at de jordbrugende bønder selv efter Actens udviisning haver sat en Taxt hvormeget De vilde give Citanten udj Klocker Told, Næml: for hver halve Mælle Korn 6 skil:, mens, som Citanten ved den/n/e af Almuen imod ham beviiste ubarmhiertighed og haarde medfahrt ej saa sin Subsidium til en søm/m/elig underholdning for sig med Koene og mange børn, saa har hand fundet sig nødtvungen, ved Lov og Dom at see sig beskiermet, og til den Ende indkaldet Dem til Doms lidelse, efter stevnemaalet og Actens wiidere forklaring: Den/n/e sag haver dend indstevnte Almue fra Ting til andet søgt at Trainere, med de løfter at de vilde forlige Dem med derres Klocker, dog uden til den/n/e tiid at have beviist minste frugt af derres saa ofte giorde Christelige løfter,

uagtet Citanten imod Dem og til sin Sags forsvar haver lagt j Rætten tvende Høye Øfrigheds Resolutioner, af 13 Maij 1733, og 12 Januarij 1737, den første grundet paa Lovens 2 b: 15 C: 8 art., og den anden Conform med Aller høyst bem:te Lovens Alligerede 2 b: 15 C: {1}7 art., samt Grundet paa Riigets Stadtholder til Dem ergangene Høye ordre: Den første Resolution befahler At Almuen skall betale den

1738: 160

1738.

Aarlige Klocker told med Reede penge, saa og saa mange som med Alterens Sacramente betienes, være sig unge eller gamle, gifte eller ugifte, av begge kiøn, bør ofre Klockeren til hver av de trende store Høytiider. Den anden Resolution, af 12 Januarij 1737, befahler at en hver af Almuen for rlig sig i rette tiid, skall levere han/n/em, Klockeren, den han/n/em efter Loven tilkom/m/ende Klocker told med Reede penge 8 skil: J ligemaader tilholdes Almuen udj bem:te Resolution, at ofre Klockeren til de trende store Høytiider, hver jordmand for Den/n/em selv 2 skil:, og for derres Huustruer 2 skil:, til hver høytiids dag, samt alle andre som med Alterens Sacramente bliver betiendt, neml: Huussmænd, Jnderster, og Tieneste folck af begge Kiøn, bør ofre Een hver for sig til de 3de store Høytiider i det minste 1 skil: til hver Høytiid. Nu haver wel den/n/e indstevnte Almue til det Almindelige som/m/er Ting 1737, som Acten forklarer, tilstaaet for Rætten, med begiering at Sagen maatte udsættis indtil høstetinget, da De forinden vilde betalle Klockeren hands Rættighed efter Høye Øfrigheds Resolution, og hvem af dem som ej betaler inden høsten, vilde til høste Tinget møde for Rætten uden videre stevnemaal, Dom at anhøre. (Denne) Derres declaration haver de ej heller kom/m/et, hvorforre De saa meget meere ere skyldige, Dom at lide; J stæden for at den/n/e indstevnte Almue efter derres løfte paa Som/m/er Tinget Ao: 1737 inden høsten skulde have forliget Dem med Klockeren, saa haver Olle og Erick Sundve, samt Olle Mørqve paa samtliges weigne inden Rætten ved et Almindelig høste Ting sam/m/e Aar 1737 Declareret og tilstaaet at de ej hafde sluttet noget forlig med Derres Klocker, ej heller hafde de siden Som/m/er tinget tilbudet ham noget forlig; og paa {Dom/m/erens} Rættens tilspørsel om de i mindelighed vilde efterleve Høye Øfrigheds Resolutioner, haver disse trende Mænd, Olle og Erick Sundve og Olle Mørqve, svaret, de betalte ej videre end som gaml: været haver, til den Ende De til det Ting hafde stevnet Klockeren at anhøre derres Vidner om hvis gaml: været haver: mens

1738: 160b

1738.

Som Klockeren protæsterede her imod, og sagde sig ej Lovl: at være kaldet, Widner at anhøre, hvilket Comparenterne ej heller kunde beviisse; Saa blev dette Derres tilkiende givende stevnemaal afviist til ny beviislig og Lovlig stevnemaal. sam/m/e tiid blev Comparenterne af Rætten, med Hoved Citantens Concense, givet frist og Rum til neste Ting, Klockeren lovligen at indkalde, Derres Vidner at anhøre; mens da neste Ting blev holdet, som var dette indewærende Aar 1738, Waar Ting, møtte ingen af den/n/e indstevnte Almue efter Actens videre formælding, ej heller lod møde for sig i Rætte, Derres Contra stevning til Widners førrelse efter Derres forrige forsæt og paastand at fuldføre, eller i det minste at lade for Rætten bekiendt giøre om de noget Lovligt forfald havde, hvortil de ware pligtige den Respect for Rætten at erlægge, allerhelst dennem af Rætten war given friist og tiid derres Sag at fuldføre efter derres forrige paastand: Saa disse af dem forlangte udsettelse bliver at ansee, siden de ej noget haver efterkom/m/et af alt De udj derres forsætter haver ladet protocolere, som ud(flu?)gter alleene for at opholde Sagen med Derres ulovlige omgangs maader, hvorforre De bliver at ansee efter Forord: af 23 Decbr: 1735 som Temere Litigantes; thj de kand Rætteligen kaldes Daarlige trætte Kiere, der udj en Reen og Klar Sag uden

Lovgyldige beviisser og omstændigheder vil førre Process: thj lad være De havde Lovgyldige Aarsager, som de ej har, siden det allermindste beviis er ej fremført af Dem, saa burde De dog ej at imod sætte Dem, og over træde Høye Øfrigheds Foranstaltninger og ordres, mens om De hafde noget Lovl: imod Øfrighedens Foranstaltninger, som ej kand have, da burde De med ald underdanig

1738: 161

1738

Submission Lovgyldig for Høyere Øfrighed det at andrage, og ej at imodsætte Dem og overtræde øfrighedens foranstaltninger, hvilket strider baade imod Guds og Kongens Lov, worres allernaadigst Konges udgivene Høye og Hellige Lover grundet paa Guds Lov, og det strider imod Guds Lov at imodstaa øfrighedens befahlninger; her om De indstevnte af Almuen kand læsse derres børne lærdom, den liden Cateshismus Kaldet, hvor det findes udj huuss-Tahlen anført af Skriftens Sprog, hvert Men/n/iske skall være De Høye Herredøme underdanige, thj der er icke magt uden af Gud, og De som ere, ere forordnede af Gud. hvorforre, hvo som staar imod magten, hand staar imod Guds Forordning, og de som staae der imod, de faa Dom imod sig selv. Det er da uimodsiggeligt at øfrigheden jo er beskicket af Gud og Kongen, ere de beskicket af Gud og Kongen, saa er det og billigt og Christeligt at adlyde Øfrigheden, og ej imodstaa dem, thj det gjør End icke de blinde Hedninger som ej ved af Gud at sige. At Klockeren paastaa offer er ej nogen ubillig paastand, al den stund hand forrætter sit anfortroede Embede upaaklageligen, saa bør hand og have sin nødtørftige underholding, paa det hand ej skall gjøre sit Embede suckendes, Gud har selv befahlet, at en arbeidere er sin {l..d} lønd vært; der om vil ieg henviisse De af Almuen indstevnte til Derres liden Catechismus, der finder De det anførte: Saa har og worres Allernaadigste Konge befahlet udj Lovens 2 bogs 15 C: 7 art: det Stigtbefahlingsmanden og Superintendenten skall drage omsorg for, paa hvad maade Klockeren kand faa sin underholding. Den/n/e Høy Kongl: befahlning, er det som Øfrigheden ved

1738: 161b

1738.

Derres foranstaltninger og Ordres af 13 Maj 1733 og 12 Januarij 1737 haver efterkom/m/et, hvilket De indstevnte af Almuen, udj saa lang tiid haver været overhørig og imodstaaet, saa De ej alleene haver imodstaaet Øfrighedens andordning, mens end og worres Allernaadigste Konges udgivene Lov, som er Grundet paa Guds Lov: Er Klockeren Kirckens tienere og forRætter den offentlige Guds tjeneste, for saavidt Gud og Kongen haver anordnet, saa bør hand og at have sin underholdning af Kirckens tilhørre[nde], hvilket er det Gud haver befahlet udj Sant Pauli Epistel til de Gal: 6 C: 6 v: at den som underwises i ordet, skall deele alle haande got med den, som ham undervisser. det kand og læssis udj Sant Pauli 1 Epistel til de Corint: 9 C: 11 W: hvor hand saa taler: dersom vj have saaet Eder de Aandelige Ting, er det saa stort, om vj høste Eders Kiødelige ting! Sant Paulus taler udj sin Epistel til de Romere 15 C: 27 W: thj ere Hedningene blevne deelagtige i deris Aandelige ting, (saa e)re de og skyldige, at beviisse dem tjeneste i de legemlige ting. er at forstaa om de som forRætter Guds tjeneste. Klockeren forRætter jo Guds tjeneste udj alle Aandelige forrætninger med Sang, læssen, bønd og Guds paakaldelse, saa er det og billigt og Christeligt at Almuen igien beviisser ham tjeneste i de legemlige ting, til hans underholdning; Gud har jo Selv befahlet hvad Aaron og hands Søn/n/er skulde nyde til deris undeholding for deris Præstelige Embede, ilige maader haver Gud befahlet hvad Leviterne skall have for deris tjeneste. hvor om kand læssis udj 4. Mosebogs 18 Cap: her kand mand med billighed

1738: 162

1738.

ligne Klockeren ved Leviterne, thj det Nauvn Levi, betyder en tilføjelse: det er og bliver uimodsigende, at Klockeren er en tilføjelse ved {dem og med dem som skall forrætte den} den offentlige Guds \forsamling/ {tjeneste}, sin Guds tjeneste at forrætte, ligesom Leviterne, saa er og bliver hand en tilføjelse ved og med dem som Guds tjeneste skall forrætte udj det Præstelige Embede, thj hvad heller det er j eller uden for Kircken at Præsten skall forrætte Sit Præstelige Embede og de anordnede Kircke Ceremonier, enten med Prædicken, det Høyværdige Alterens Sacramente, Daabens sacramente, Brude vielser eller Liigbegiengelser, saa bør Klockeren, som en tilføjelse, førren Præsten forrætter Sit Præstelige Embede, og efter at det er forrættet, baade for og efter med Sang, bønd og paakaldelse, Siunge og love Gud; Er og bliver dette hands Embede og pligt, saa \er/ og bliver Almuen igien pligtskyldig efter Guds og Kongens Lov, at tiene Klockeren, for hands tjeneste, med det hand behøver til hands underholding. Det er da fuldkom/m/eligen beviislig afgjort med Guds og Kongens høye og Hellige Love, hvad disse indstevnte jordemænd og huussmænd ere Klockeren pligtig til hands underholding for hands tjeneste. Saa er det og efter Actens formælding beviislig afgjort den Daarlige Trætte Kierhed disse indstevnte jordemænd og huussmænd har vist imod Klockeren. thj Kiendis for Rætt. Efter Lovens 2 bogs 15 Cap: og Øfrighedens Resolution af 12 Janvarij 1737, bør disse indstevnte og her udj Dom/m/en Nauvngivene jordemænd, hver for sig betalle til Citanten, Klocker Carsten Horsenius, den Resterende

1738: 162b

1738

Aarlig Klocker Told med 8 skil: for hvert Aar, saa og det Resterende offer for de trende Aarlig indfaldende store Høytider, for hver Høytiid bør hver jordemand at betalle for Sig Selv 3 skil: for Hands huustrue 2 skil: i ligemaader bør og de her udj Dom/m/en Nauvngivene jordemænd hver for sig at betalle til Klockeren udj processens omkostning 24 skil: og {efter Forord er} til Justitz Cassen 24 skil: Angaaende De indstevnte og her udj Dom/m/en Nauvngivene huussmænd, da bør de at betale til Klockeren det Resterende offer for hver af de trende Arlig indfaldende store høytiider, for hver høytiid, hver for Sig en skil: og for derris huustruer en skil: og udj Processens omkostning at betale til Klockeren, hver af dem 12 skil: og til Justitz Cassen en hver af dem at betalle 12 skil: hvilcket alt, en hver, saaledes som Dømt er, bør udreede og betalle inden 15 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden lod inden Rættten oplæsse og Examinere den/n/e Termins Skatte Restance, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Den 1? ditto blev atter Rættten betiendt med de paa fol: 42 anførte Laug Rættis mænd, untagen udj den ved døden afgangne Isack Lijrhuuss stæd var nærværende den Eedsorene Laug Rættis mand Mathias Ericksen Lii, for at afsigge Dom med Sorenskriveren og de øfrige Laug Rættis mænd udj den Aastæds trætte imel: gaarden Wælle[s] Eiere og gaarden Lille Rockne[s] opsiddere, og er da saaledes af os for Rætt

Kiendt og Dømt.

Ellef Olsen Wælle haver beviist med Vidnerne, Peder Michelsen Giersqval, gaml: 67 Aar, vidner efter sal: Erick Olsen Gierald, foruden mange Andre gamle Mænd, Knud Michelsen indre Rogne, gaml: 69 Aar, vidner efter sal: Jorandt Gielland,

1738: 163

1738.

Anders Larsen Gieralstvet, gaml: 36 Aar, og Knud Haldorsen nedre Qvitne, gaml: 53 Aar, bægge vidner efter sal: Siur Knudsen, som var 80 Aar gaml:, Toralde Ericks datter Gierald, gaml: 46 Aar, vidner efter hindes sal: Fader, Knud Jørgensen øfre Qvitne, gaml: 63 Aar, vidner efter gaml:, nu sal: Olle Knudsen Ringheim og sal: Erick Gierald, Knud Ericksen broen, gaml: 50 Aar, vidner efter sal: Erick Mathiasen øfre Qvitne og sal: Haldor Knudsen nedre Qvitne, Tosten Ericksen Færre, gaml: 48 Aar, vidner efter sin Fader, sal: Erick Tostensen, Lars Siursen Sættre, gaml: 48 Aar, og Erick Endresen Gree, gaml: 38 Aar, bægge vidner efter sal: Endre Tæsdal, Olle Asbiørnsen Himle, gaml: 78 Aar, vidner {efter} at have hørt af mange, Lars Børgesen Bræcke, gaml: 37 Aar, vidner efter sal: Erick Qvitne og sal: Maritta Gieralstveten, alle vidner efter forberørte afdøde, at have hørt det merckerne imellem Gaarden Wælle og Lille Rockne støels hauner har været af Gratle fossen op i Kolgrove houen, der fra op i Kingshofden, og beent op efter j Førre, paa sam/m/e mercker Widnerne og haver gjort anvisning efter Actens videre forklaring. thj Kiendes for Rætt. At merckerne imellem disse tvende Gaarders støels hauner bør være af Gratle fossen og ligge op i Kolgrove houen, der fra op j Kingshofden, og beent op i Førre, hvor den fuuhre staar over merket, og det saaleedes at alt det som helder til Gaarden Wælle støels hauner bør tilhøre Gaarden Wælle, og \det/ som er Norden for disse mercker bør tilhøre Gaarden Lille Rockne, j det øfrige forbliver det imel: disse tvende Gaarders sæ(tter) marck eller støels hauner, saaleedes som det fra alders tiid været haver, følgelig Lovens 3 bogs 12 C: 3 art: neml: at der skall møde horn mod horn, og Kløv mod Kløv. processens omkostninger ophævis paa bægge sidder.

Mandagen d: 15 Septbr: blev Rættten betiendt paa \Aastædet/ Gaarden Resetter, beliggende j Ullensvangs Kircke Sogn, Kintzerviig Præstegield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Knud Nielsen Rogdo, Svend Berven, Lars Asbiørnsen Aga, Lars Torgielsen ibdm:, Hans Knudsen Mouge, og Peder Olsen Jaastad, ofverværrende Lensmanden Torchies Larsen House, efter tilkaldelse af Olle Olsen Resetter og Olle Wichlichsen ibdm:, til {at} at mercke og steene derris Eiendom og bruug imellem, efter den forEening de forhen med hin anden haver indgaaet:

og møtte bægge parter for Rættten, begierede at vj vilde steene og Reene den/n/em imel:, Olle Olsens brug, som er 1 Løb smør, at udsteene fra Olle Wichlichsens brug, som er 1 ½ Løb 9 mrk: smør,

1738: 163b

1738.

Og vilde parterne selv gjøre anvisning hvor merckerne skulde nedsættis.

dernæst forføyede Rættens Persohner med parterne sig ud til at skifte og steene inden gierdes først, og blev begyndt nederst j Kissebær haugen, der nedsat 1 marcke steen som wiisser op i den anden needsatte marcke steen, der fra op i den tredie needsatte steen, som staar strax uden for Kiissebær (haven), der fra op i den 4de needsatte steen, som staar i enden af Hatto aggeren, Norden for disse mercker eier Olle Wichlichsen, og \paa/ Synden {forre} sidde {.....} \eier/ Olle Olsen. den fierde sidste steen wiisser j dend sør ende af aggeren, hvor der blev nedsat en marcke steen, Westen for disse mercker eier Olle Wichlichsen, og Østen forre eier Ole Olsen. Nederst j Smie teigen needsat en marckesteen som wiisser op j den anden needsatte steen, paa den Sør sidde af disse mercker eier Olle Olsen aggeren og Olle Wichlichsen bøen, og paa den Nordre sidde eier Olle Wichlichsen aggeren og Olle Olsen bøen; den anden needsatte steen wiisser op i den tredie, der fra Nord efter i den 4de needsatte steen, og der fra hen j en stoer jordfast steen, hvor der blev hugget en Kross, og eier Olle Olsen bøen Østen for disse mercker. j Kløven neden for Laden blev hugget en Kross, som wiisser Sør udj en needsat

marcke steen, Synden for disse mercker eier Olle Olsen, og paa den Nordre sidde eier Olle Wichlichsen. strax bag Løen er hugget en Kross, oven for eier Olle Wichlichsen, og neden forre eier Olle Olsen. imellem Wedahls ageren og Breckene er needsat tvende marcke steene, Breckene eier Olle Wichlichsen, og Wedahls ageren eier Olle Olsen.

Der med dagen war til ende, hvorforre med forRætningen ophævis til j morgen.

Den 16 ditto blev atter med skifte og steening efter parternis anvisning fortfahret.

og begyndes igien her inden gierdes. (fø)rst marcke steen needsat imel: Saalsaa og Vedahls ageren, som wiisser need j en anden marcke steen j Vedahls ageren, hvorudj blev hugget en gloppe, heraf eier Olle Olsen paa den Nordre sidde,

1738: 164

1738

Og Olle Wichlichsen paa den Syndre sidde, sam/m/e sidste marcke steens gloppe wisser bort j Synden i en anden marcke steen, som er ende bytte, Olle Olsen eier paa den Østre sidde, og Olle Wichlichsen paa den Westre sidde. imel: Bringe og Saalsaa ageren blev needsat en marcke steen som wiisser op i en winckelgloppe hugget udj en jordfast steen, Olle Olsen eier paa den Synden, og Olle Wichlichsen paa den Nordre sidde. sam/m/e sidste winckel gloppe wisser Nord i en marcke steen som wisser need i en anden winckel gloppe j en jordfast steen, sam/m/e wisser i den tredie winckel gloppe udj en jordfast steen som wiisser beent j Nord udj en marcke steen, Olle Olsen eier paa den Westre, og Olle Wichinchsen!! (Wichlichsen) paa Østre sidden af disse mercker. imel: Bringe Agerne blev needsat en marcke steen som wiisser udj en gloppe i en jordfast steen, sam/m/e gloppe wisser j den anden marcke steen, Olle Wichlichsen eier paa den Westre, og Olle Olsen paa den Østre sidde af dette mercke. udj en jordfast steen imel: Breckene og Hougene blev hugget en winckel gloppe som wisser udj en marcke steen, Olle Olsen ejer paa den Østre, og Ole Wichlichsen paa den Westre sidde af dette mercke. fra den/n/e sidste marcke steen wiisser op i Houg ageren i en anden marcke steen, Olle Olsen ejer paa den Nordre, og Olle Wichlichsen paa den Syndre sidde. op(pe?) i Houg blev needsat en marcke steen som wisser op i en gloppe udj en jordfast steen, der fra op i den anden marcke steen, Olle Wichlichsen eier paa den Synden, og Olle Olsen paa d: Nordre sidde. j Houg ageren blev needsat en marcke steen som wiisser need j den anden marcke steen, Olle Olsen eier ageren paa den Synden sidde, og Olle Wichlichsen eier bøn baade paa Synden og Nordre siddene, fra den sidste marcke steen gaar byttet hen j {Hougene} Nord i en anden marcke steen j Hougene, Olle Olsen ejer paa Østre \siden ageren/, og Olle Wichlichsen bøn paa Østre og Westre sidden. j Brug houg, j en jordfast steen blev hugget en Kross som wiisser op j Svart ager Reenen j en marcke steen, Olle Olsen eier paa den Syndre sidde af disse mercker.

1738: 164b

1738.

j øfre Svart ager Reenen blev needsat en marcke steen som wiisser udj en anden marcke steen j ...lgefleck Reenen, Olle Olsen ejer paa den Synden sidde af disse mercker. fra den sidste marcke steen gaar byttet udj Synden j den anden marcke steen, der fra j den tredie og hen j den fierde, Olle Olsen eier ageren paa den Westre sidde, og Olle Wichlichsen bøn paa begge siddene. j Bruue flecken blev needsat en marcke steen som wiisser op j den anden marcke steen, Olle Olsen eier paa Nordre, og Olle Wichlichsen paa Syndre sidden. j den Synden Ende af Bruue flecken blev meedsat en marcke steen som wiisser op i den anden marcke steen, der fra op i en Kross udj en jordfast steen som wiisser op i en marcke steen udj Myre teigen, der fra op i den fierde marcke steen som wisser op i den femte marcke steen, Olle Olsen eier paa den Synden, og Olle Wichlichsen paa den Nordre sidde. Ved Elven j Myre

teigen, udj en stoer jordfast steen blev hugget en Kross, som visser op efter j en marcke steen, derfra op i den anden marcke steen og hen j den tredie, som visser i Veien, inden for disse mercker eier Olle Wichlichsen, og uden for Olle Olsen. giør bytte indtil bæcken, neden for eier Olle Wichlichsen, og oven for Veien Olle Olsen, imel: Grøls teigen og Gielle teigen er needsat tvende marcke steene og en Kross udj en stoer jordfast steen, Grøls teigen eier Olle Olsen, og Gielle teigen eier Olle Wichlichsen. imel: Grøls teigen og Ugiersline er hugget en winckel gloppe som visser hen j tvende efter hin anden needsatte marcke steene, hvor af den sidste wiisser need j bergham/m/eren, Ugiersline eier Olle Wichlichsen, og Grøls teigen Eier Olle Olsen. J Ugierslene fra Gølle lee og need efter til Brecke(ne) er needsat tvende marcke steene, og hugget tvende Kross udj toe store jordfaste steene, som wiisser et efter andet, paa indre sidde af disse mercker ejer Olle Wichlichsen, paa den yttre eier Olle Olsen.

1738: 165

1738.

J Breckene hugget en Kross som wiisser til neest forrestaaende, eller oven staaende, steen, needen for disse mercker ejer Olle Wichlichsen, og oven for Olle Olsen, imel: Brecken og Gielle teigen blev needsat en marcke steen, Olle Wichlichsen ejer inden for den/n/e steen, og Olle Olsen (uden for). J Breckene needsat 5 marcke steene som wiisser need efter i hver andre, inden for disse mercker eier Olle Wichlichsen, og uden for eier Olle Olsen. J Bræckene hugget tvende Kross i skarvet, og needsat trende marcke steene, som wiisser det Eene mercke i dett andet, Olle Olsen eier paa den indre sidde af disse mercker, og Olle Wichlichsen paa den yttre sidde. J Gielle teigen needsat tvende marcke steene, paa den indre sidde eier Olle Olsen, og paa den yttre Ole Wichlichsen, den sidste steen af dette mercke wiisser ud lene, der needsat en marcke steen, under dette merke eier Olle Wichlichsen. J Kalvhagen needsat 4 marcke steene som wiisser i hinanden, Olle Olsen eier paa den Nordre sidde af disse mercker, og Olle Wichlichsen paa den Synder sidde. Becken j Kalvhagen bytter, saa at Olle Wichlichsen eier paa yttre, og Olle Olsen paa inderste sidde. J indre Kalvhagen needsat toe marcke steene som wiisser i hinanden, og wiisser hen j en winckel Kloppe j skarvet, Olle Wichlichsen eier neden for disse mercker, og Olle Olsen oven for. J Myre teigen nedsat 3 marcke steene som visser j hinanden, og eier Olle Olsen paa den indre, og Olle Wichlichsen paa den yttre sidde af disse mercker. J Piil hougen needsat 2 Marcke steene, og hugget en Kross i skarvet, som visser j hinanden, uden for disse mercker eier Olle Olsen, sam/m/e Kross wiisser op i Myre teigen, der nedsat en marcke steen som wiisser j en Kross j Egere steenen, der fra op efter, imel: Kræcken og Kalvhagen needsat en marcke steen med en gloppe udj, Kloppen wiisser hen j wi\nc\kel gloppen i indre Kalvhagen, og marcke steenen wiisser ellers op i en jordfast steen udj en Kross, af sam/m/e Kross og op efter udj trende nedsatte

1738: 165b

1738

Marcke steene som wiisser j hinanden, uden for disse mercker eier Olle Olsen bøn.

parterne lod tilførre at gaml: Melcke støels slotten, som ej kunde marck steenes, forbliver til fællets som den forhen haver været, iligemaader Veed teigen j Flætte hagen, forbliver til fællets som forhen været haver: saa og var hugsteren j Gielle hagen, som er byt imellem dem, mens ej bliver steenet, sam/m/e forbliver til en hvers brug saaleedes som forhen har været; paa sam/m/e maade forbliver det i Lien et lide støcke ager, som ligger j Olle Olsen[s] bøe, kaldet Løe tøften, skall tilhørre Olle Wichlichsen. Lang holmen og et støcke af Lang Reenen, som alt ligger j Olle Wichlichsens brug, skall tilhørre Olle Olsen. Et støcke af Bræcke holmen, som ligger j Olle Olsens brug, skall tilhørre Olle Wichlichsen. J Bøel Odde

skall Olle Olsen have frj hugster og Fæe beite inu som forhen været haver. Ett stöcke bõe som Olle Olsen har bekom/m/et af Tosten Isacksen for huusse tomt, skall Olle Wichlichsen hvert andet Aar have til brug. Saa Eier og Olle Olsen et stycke Ager kaldet Bringe flecken, som ligger j Olle Olsen den yngeris bõe, hvilcket Olle Olsen den yngre selv her for Rætten tilstoed saa at være \j sandhed/, og at dette er skeet ved et bytte dennem imellem.

hvidere hafde parterne ej at lade tilförrer, hvorförre Rætten blev ophævet.

Torsdagen den 18 Septbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Aasem, beliggende i Ulviig Kircke Sogn, Gravens Præstegield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Siur Ystaas, Olle Larsen Kongstuhn, Wiching Hofaas, Abselon Espeland, Lars Welke, og Torbiörn Dahle, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Store Berge, og det efter tilkaldelse af Østen Torsen med Søn Christopher Østensen, som bægge stoed for Rætten og Kundgiorde at de med Mundtl:

1738: 166

1738

Kald og warsel Lovligen her til Aastædet widnesfast {til i dag} haver indkaldet og ladet stevne Thomas Nielsen Haldanger, Endre Larsen ibdem: med Søn Andve Endresen ibdem:, til i dag at møde, Vidner at anhøre om gam/m/el Kan og Marckeskiel imel: Gaarden Aasem og derris paaboende gaard Haalanger!!, og efter forregaaende Siun og Granskning Dom at lide saavel for fornermelse paa Aasems skou og slotter (udj) udmarcken, som og for processens omkostning, og endelig udj Rætten at fremlægge paaKiendelse det ny og gamle Marckeskiels breve som De udj hænde haver.

De indstevnte Gaarden Haldangers opsidere møtte alle trei for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal.

Citanten paastoed sine Vidner Eedelig afhørte, som er Aamun Larsen Bue, Michel Svenkesen Biotvet, Knud Torchielsen Qvam/m/en, Magdelj Pedersdatter Wambeim, Anders og Endre Andersen Scheje, Lars Gundersen indre Alsager, Torchiel Eliassen Døn/n/e, {Samson sen Nesseim, Lars Svensen T.....}, Maritta Eliasdatter Bue. {og Christopher}

Eedens forklaring blev Vidnerne a(f Lovbogen) forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Aamun Larsen, boendis paa gaarden Bue, sagde sig at være gaml: 66 Aar, vidnede at hand for mange Aar siden war udj et paa Halanger, og da hørte Vidnet at sal: Halanger fortalte til nu sal: Joen West..... hvor byttet gick imel: Halanger og Aasem, og da sat Thomas Halanger, som nu er indstevnt, hos Vidnet, og sagde til Vidnet, i morgen skall ieg wiisse dig andet, om morgenen der efter wiiste Thomas Vidnet et brev, som hand og leste for ham, sam/m/e brev var om merckerne imel: Halanger og Aasem, og kand Widnet ickun mindes Ett Naufn paa merckerne, af de Naufne som stoed j brevet, og det Naufn var Kolheller, videre

1738: 166b

1738

Sagde Widnet ej at Kunde mindes, Citanten tilspurte Widnet, om Thomas Halanger icke hafde læst fleere breve {t} for Vidnet end som det Eene. Resp: Thomas Halanger kom først frem med et brev, og læste nogle ord der af, hvilcke ord Vidnet ej kand mindes, og da sagde Thomas det var ej det Rætte brev, gick saa efter det andet brev, hvilcket var det hand oplæste for Widnet. parterne Erklærede ej videre at have Vidnet at tilspørge. Og som dette Vidne ej kand forklare noget om merckerne imel: disse tvende gaarder, saa Eedfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

2: [Vidne], Mickel Svenkesen, boendis paa Gaarden yttre Biotvedt, sagde sig at være gaml: 73 Aar, vidnede at hand for 52 Aar siden tiende her paa Gaarden Aasem hos nu sal: Peder Aasem, som war saa gaml: at hand meste tiden af alderdom laa til sengs, sam/m/e sagde til Vidnet, naar Vidnet skulde Kiøre efter (høe) og beite til Creaturene, at Vidnet ej maatte Kom/m/e uden om Kolheller \og/ Espeskaarsteenen, hvilke stæder Vidnet var bekiendt, (saa)som Vidnet ofte j sin opvæxt hafde været j marcken, mens nu trøstede Vidnet sig ej til at gjøre anvisning paa disse mercker, siden det er saa lunge siden, uden hand faar leede efter stæderne. Citant: Qvest: om Vidnet er vitterligt, at Aasem og Halanger ejede vær!! (hvær) halve parten j slaatten j Espeskaar, Halanger uden for Laden og Aasem inden for, og om Vidnet ej har hørt af sin huuspunde det hand gav Halanger \opsiddere/ 1 mrk: Aarlig leie for slotten uden for Laen, og om hands huusbonde, omsidder for Alderdom og svaghed \skyld/ icke maatte eftergive baade det hand ejede og leiede. Resp: hands

1738: 167

1738.

Sal: huusbonde sagde aldrig at hand ejede enten inden eller uden for Laden, mens hand sagde at hand leiede det og gav Aarlig en ort til Halanger opsiddere udj leie, og siden for alderdom og Svagheds skyld sagde det fra sig, (saavel som) hands Egen gaard, og siden leiede nu sal: Elias Næsem sam/m/e slotte teig af Halangers opsiddere. Vidnet sagde ellers, at hands sal: huusbonde hafde sagt til ham det hand ej maatte kom/m/e uden for Aasems skaret, der eiede Halanger. parterne ærklærede paa Rættens tilspørse at de ej videre hafde dette Vidne at tilspørge.

3: [Vidne], Knud Torchielsen, boendis paa det plats Qvamen, sagde sig at være 62 Aar gaml:, vidnede at hand for 39 Aar siden war hos nu sal: Anders Baarsen Wangen og talte med ham, og da bød hand Vidnet sin gaard Wangen til Kiøbs, og som de sat og talte om skouen, spurte Vidnet om Espeskaarene hørte Wangen til, der til svarede Anders, nej, de hører Aasem til. Vidnet sagde ellers at kunde gjøre anvisning paa Espeskaarene. parterne ærklærede paa Rættens tilspørse, ej noget at have Vidnet at tilspørge.

4: Vidne, Magdelj Pedersdatter, til huusse paa Gaarden Wambeim, sagde sig at være gaml: 54 Aar, vidnede at have hørt af hindes sal: Fader Peder Wambeim, som boede her paa Gaarden Aasem over ?? Aar, det hand sagde at merckerne imel: Aasem og Halanger var af Stoer Houen j Skaret, j Kolheller, Espeskaarsteenen, fra Espeskaarsteenen og saa j fiellet, om disse stæder Vidnet sagde, at kunde gjøre anviisning: {ellers sagde} parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

5: Vidne, Anders Endresen, boendes paa gaarden Scheje, sagde sig at være gaml: 62 Aar,

1738: 167b

1738

vidnede at hand for 7 Aar siden var med Citanten Østen Aasem hos sal: Peder Aasems Encke Mari{tte} Baars datter, som af Alderdom laa til sengs, da spurte Østen Aasem sam/m/e Koene om (hvo)r byttet skulde gaa imel: disse tvende gaarder; da svarede hun, at hun veste lidet om byttet, ellers sagde at Rotte bæcken, Bruue Veigen og Espeskaarstene war byttet, videre hafde hun ej sagt, ej heller kand Vidnet forklare videre om sam/m/e mercker, saasom hand ickun var et beskickelses Vidne af Østen Aasem til sam/m/e Koene. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet, altsaa Eedfæstede hand sit udsigende med Eed [og] opragte fingre.

6: Vidne, Endre Andersen, boendis paa gaarden Scheie, sagde sig at være gaml: 34 Aar, vidnede det hand hafde været beskickelse Vidne med Anders Endresen for Østen Aasem til Mari Baars datter, og altsaa vidnede Conform med neste Vidne, og stadfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

7: Vidne, Lars Gundersen, boendes paa Gaarden indre Alsager, sagde sig at være gamel: 48 Aar, vidner at have hørt af sin sal: huustrue (G)uro Elias datter Næsseim, det hinds Moder hafde sagt til hinde at byttet imel: disse tvende gaarder var j Kolheller og Espeskaarstenen, og Halanger ejer need fra Bruue stollen og efter den Veien, Bruue Veien, need til Aasems byttet, ellers hafde Vidnet for 27 Aar siden hørt af nu sal: Gunilde Brynilds datter Halanger, som tiene Vidnet, at Halanger eier saa langt her ind, at naar de staar paa den gamle stue heller paa gaarden Halanger, da ejer de saa langt som de kand see ind j skouen imod Aasem.

1738: 168

1738.

Som parterne ej hafde noget at tilspørge Vidnet, og Vidnet ej kunde gjøre nogen anvisning, saa Eedfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

8: Vidne, Torckiel Eliassen, boendes paa Gaarden Døn/n/e, sagde sig at være gaml: 54 Aar, vidnede efter sine sal: Forældre, at have hørt af dem at byttet imel: disse tvende Gaarder gick af Rotte bæcken j Kolheller, der fra j en marcke steen j Espeskaarene og j Grømsnæs skarret, mens Vidnet kand ej gjøre anvisning paa {disse} \flere/ mercker \end som det første og sidste/, sagde ellers at hands sal: Fader leiede Espeskaar slotten af Halanger Manden, mens om hand leiede det halve eller alt, det ved Vidnet icke, {dog} \ej heller/ haver hand {ej} hørt nogen tvestighed imel: Halanger og Aasem førren nu om byttet, sagde ellers at hand for toe Aar siden, da den/n/e trætte begyndes, hørte af nu sal: Poul Halanger, det hand sagde at Brynild Halanger skulde hielpe Baar Wangen til at ko(mme) paa Aasems marcker, og Baar Wangen skulde hielpe Brynild Halanger til (at komme) ind paa Aasems marcken. {som ingen af} parterne hafde \ej/ noget at tilspørge Vidnet{, saa Eedf}.

9: Vidne, Maritta Eliasdatter, boendes paa Gaarden Buu, sagde sig at være gaml: 50 Aar, vidnede at have hørt af hinds sal: Moder at Halanger ejede icke lenger ind imod Aasem, end som naar mand stoed paa stue helleren ved Halanger, og da saa langt som mand kunde see ind. sagde ellers det hun ej har hørt nogen tvistighed om byttet. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet, altsaa Eedfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

1738: 168b

1738

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rættten ophævet til j Morgen.

Den 19 ditto blev Rættten atter betiendt udj bægge parters ofverværelse.

Og Kundgiorde Gaarden Halangers opsiddere at de med Mundtlig Kald og warsel Lovl: widnesfast her til Aastædet haver ladet Contra stevne Aasems opsiddere, derres Widner at anhøre, samt at høre læsse de Documenter som De udj Rættten agter at fremlægge til paakiendelse, og Endelig Dom at lide for ibragte omkostninger: Widnerne ere {Johan/n/es Halanger og Hans Walleviigen, som beskickelses Vidner til nu sal: Britte Olvers datter Walleviigen}, Maritte Anders datter Walleviigen, og Maritte Svenkes datter Qvam/m/en.

Hoved Citanterne tilstoed Lovl: at være Contra stevnet.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet til sandhed at blive.

1: Vidne, Maritte Anders datter, til huuss j Walleviigen, sagde sig at være gaml: 66 Aar, widnede efter hinds sal: Fader Anders Gullichsen, som var opfosteret her paa Aastædet, og haver (tien?)t j nogle Aar paa Halanger, hand sagde at byttet imel: disse tvende gaarder gaar j Kolhelleren og Espeskaarstenen, og at Aasems Manden leiede Espeskaarene af Halanger Manden, og at Aasem ej eiede en fods maal udj Espeskaarene, saa {eiede og} sagde hand og at Halanger Manden eiede naar Mand stoed paa stue helleren paa Halanger, da saa langt ind som mand kunde see j dybeste skaret. Vidnet sagde at kunde gjøre anwising paa disse mercker. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

2: Vidne, Maritte Svenkes datter, boendes paa Qvam/m/en, sagde sig at være gaml: 77 Aar, vidnede {efter} at sal: Baar Wangen stølte paa Fuhresætter, mens hvem der eiede det ved Vidnet ej, og da Baar giftede sin datter her op paa, da stølte hand paa Aasems støllen. som parterne ej hafde noget at tilspørge Vidnet, og det ej kunde gjøre nogen anvisning, saa Eedfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Contra Citanterne fremlagde et gaml: Marckeskiolds brev under Rættens haand og Zigel, datteret d: 19 Octbr: 1648, med begier sam/m/e maatte oplæssis og i acten inddragis, og er det ord for andet saa lydende.

Hoved Citanterne lod tilføre, at som dette marckeskiolds brev ej udvisser at Sogne Præsten her til Gieldet, som jorddrotte for Aasem, ej har været warslet eller Nærværende ved Rættens da det forlig om skield og skifte er slutte[t], saa seer de ej heller at dette forlig Kand være af nogen Kraft, saa (og som) det af Rættens er udstædt paa slet papiir, og ej paa stemplet papiir, mens (er) af Contraparterne omlagt med stemplet papiir her j Rættens fremlagt, hv(orforre) de formeener at det bør være Ca(pa)belt med 50 Rd:r straf.

Contra Citanterne Replicerede, det de formodede (dette) Marckeskiold/s/ {som} brev, som af Rættens er udstædt, maa endelig være af sin ...te Kraft, om endskiøndt Rættens har udstædt det j dj tider paa slet papiir, hvorforre de og nu har bilagt det med sit Rætte Sort papiir, hvad det er at Præsten den gang ej har været Nærværende ved Rættens, kand være af den sam/m/e Resong som nu at Præsten ej vil befatte sig der med, disuden kand det og være at den/n/e jord Aasem paa de tiider ej har tilhøret

Præste bordet, disuden wiisser sam/m/e brev den lange hævd[d] de har haft paa derris Eiendom ydermeere fremlægger hand Thomas Halanger sit adkomst til jorden, hvilcket (han)d bekierede!! (begierede) j acten indført til beviis (paa hvor) lang hævd hand har haft, foruden den hans formænd paa sam/m/e haver haft, ...te adkomst er af 15 Nobr: 1701 ord for andet saa lydende.

Rættens Personer med parterne og Widner gick j Marcken til (disse o)mtvistede stæder for at see den an(visn)ing som Vidnerne wilde gjøre, saa og at siune og granske disse omtvistede skield og mercker;

der med dagen gick bort.

Den 20 ditto blev Rættens atter betiendt udj bægge parters oferværelse:

og bliver da at inførre den anvisning som Vidnerne igaar haver giort, saa og Vidnerne udj Eed tagen.

2: Vidne, Mickel Svenkesen Biotvet, gjorde anvisning paa Aasems skaret, Kollheller, og Espeskaarstene, {og} hands forhen aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst, der(næst) hand med Eed og opragte fingre Eedfæstede saavel hands aflagde Vidnesbyrd (og) den anvisning hand haver giort.

3: Vidne, Knud Torkielsen Qvam/m/en, gjorde anvisning paa Espeskaarene, hands forhen aflagde forklaring blev han/n/em forrelæst, dernæst hand med Eed og opragte fingre afhiemlede sit aflagde Vidnesbyrd, og den anvisning hand giort haver.

4: Vidne, Magdelj Pedersdatter Wambeim, gjorde anvisning paa Stor Houen, skaret, Kolheller og Espeskaa[r]stenen, og saa lige op i fieldet, hinds forhen aflagde Vidnesbyrd blev hende forrelæst, hvilcket hun med Eed og opragte fingre stadfæstede, saavelsom den anvisning hun

1738: 170

1738

Giort haver.

8: Vidne, Torkiel Eliassen Dønne, gjorde anvisning paa Rotte bæcken og Grimsnut skarret, hands forhen aflagde Vidnesbyrd blev han/n/em forrelæst, og stadfæste[de] hand sit udsigende og den anvisning og!! (hand) giort haver med Eed og opragte fingre.

Contra Citanternis Widner.

1: Vidne, Maritte Anders datter Walleviigen, gjorde anvisning paa Kolheller og Espeskaarstenen, hindes forhen aflagde Widnesbyrd blev hinde forrelæst, hvilket hun Eedfæstede med opragte fingre, saavel som den anvisning hun giort haver.

Saa gick vj til Gaarden Halanger, efter at vj hafde ophengt et flag udj dybeste Scharet j Aasems skarret, der blev os anviist stue helleren, hvor paa vj stoed og saa ind j skouen j dybeste skarret, og saa det flag som var j skarret ophengt, og lenggere kunde vj ej see ind i skouen.

der næst gick vj sam(men) i skouen igien, Lensmanden Anders Hansen med Hoved Citanterne forr....lede Rættens Persohner, at som der og stoed nogle steene i linie med stæder, som er Bruune Vejen, Rotte bæcken og Espeskaarene, hvilke ere der som Aasems opsidere vil Ka/nne sig) til, at Rættens Persohner sam/m/e st(æd) wilde siune og granske, om de f(orbem:te) merckeskiolds steene kand være at ansee. først blev os anviist 5 steene som laa j \en/ linie tæt oven for Brune \Veien/, de tre øverste steene begierede Lensmanden og Hoved Citanterne at vj wilde forfahre, sam/m/e laa halv over og j jorden, de bleve med henderne optagen, og var ej kuld undere dem at finde,

1738: 170b

1738

Ei heller hafde de nogen lignelse til at de skulde være Marckeskiolds steene. dernæst blev os anviist udj øverste enden af Rotte bæcken, tvende steene som laa strax ved et skarv, en langagtig steen laa (oven) paa jorden, og tæt ved den en Kaart!! (Kort) og noget Runagtig steen, som laa noget i jorden, og hafde de efter worris skøn aldeles ingen lignelse til Marckeskiolds steene. Saa blev os anviist en steen som laa et got støkke uden for Laden j Espeskaarene, tæt ved en gange Vej, sam/m/e steen laa oven paa jorden, var langagtig og (fir?)kantet, noget tyckere j den eene Ende end som j den anden, var groet Mosse paa sidderne, oven paa den og i bægge Enderne, mens vj kunde aldeles icke skøn/n/e at det var en Marckeskiolds steen, lige oven for den steen blev os anviist en flad steen som stoed (op) mellem tvende større steene, med (en g)loppe udj, og stoed sam/m/e steen løss, (saa) vj tog den op med henderne, mens (un?)der {der} den var ej jord, mens steen, (saa) at vj kunde see et got støkke need (ime)l: steene, saa sat vj steenen paa sit stæd igien, og Kunde vj ingen lunde skøn/n/e at det var en Markeskiolds steen, den gløppe som var udj sam/m/e steen siuntes vel at være giort med Men/n/iskens hænder, dog kunde det ej skøn/n/es Ræt for dens ælde, disuden holdes det for utroeligt, at nogen paa Lovlige maader skulde hugge en gløppe udj en løs steen, som mand kand bære hend hvor mand vil.

Rættens tilspurte parterne om de efter Kongl: Allernaadigste Forordning

1738: 171

1738.

Af 31 Martij 1719. vilde lade forfatte en Afritzning over disse tvende gaarders Eiendeeler, Marck og streckning.

Contra Citanterne svarede at de ej vilde have nogen Afritzning, mens paastoed Dom efter hvis nu passeret er.

Hoved Citanterne paastoed tiid Rum, og at sagen maatte maatte [blive] udsat, indtil de Kunde faa Ett Men/n/iske hiem, som kunde aflægge en Afritzning, til alle Rætters efterretning og paakiendelse, t[h]i uden Afritzning kand den/n/e sag ej blive fuldkom/m/en oplyst.

Eragtning.

Formedelst disse tvende gaarders udmarckers Vanskelighed, saa og om Sagen for høyere Rætter skulde worde indkaldet, bliver det j sig selv ganske billigt og Lovligt, at der i følge Forordningen af 31 Martij 1719, over disse tvende gaarders Marck, streckning og Situation worder anlagt Een Afritzning udj bægge parters overværelse. til sam/m/e at efterkom/m/e forundes Hoved Citanterne friist og Rum, og haver Hoved Citanterne, naar sam/m/e Afritzning er (giort), at tilkiende give det for Sorenskriveren, da tiiden skal worde beram/m/et til Rættens samling her paa Aastædet, hvor sagen efter forregaaende Lovlige omgangs maade skall worde orddeet.

Den 23 Septbr: blev Rætten betiendt paa Aastædet, Gaarden Helleland, med foranførte Laug Rætt paa fol: 98: og udj den afdøde Isack Lirhuus stæd blev Rætten betiendt af Siur Ronve.

efter at Sorenskriveren j dag først er ankom/m/en, saasom hand igaar for storm og uveir ei kunde kom/m/e, disuden at hoved Manden for Sagen, Jacob Ellephsen, hafde hos Sorenskriveren frasagt sig Sagen, og Sorenskriveren om Rente Cam/m/erets skrivelse til Admiral Kaass, ej hafde underRættning føren

1738: 171b

1738

Den ham igaar aftes af Fogdens tiener blev bekiendt giort.

for Rætten Comparerede Jacob Ellephsen Helleland, og beklagede sig at hand siden seeneste Rættens samling, ved et dødsfald har mist baade sin huustrue og Søn, disuden at hand ickun er af Ringe wilkaar, saa hand ej er goed for at udførre den/n/e (Sag), hvorforre og af sam/m/e Aarsage hand (aldee)les frasiger sig Sagen, hvilcket hand forhen har bekiendt giort Sorenskriveren.

Paa Hr: Assessor von der Lippes weigne møtte Procurator Hans Ottesen. saa møtte og ren Iver Tormosen. og paa Fogden Andreas Jessens weigne møtte hans Fuldmægtig og tiener Stephen Laxs.

Procurator Hans Ottesen paa Hr: Assessor von der Lippes weigne formeente og Paastoed at hvis som forhen j den/n/e Sag efter Jacob Ellephsens og afdøde Søns stevnemaal kand wære passeret, icke kand (eller) bør Kom/m/e han/n/em til prejudice (elle)r (paa) gielde den ham j gaarden Helleland tilhørende Kirckens anpart (til?) minste afgang eller bebyrdelse i (nog)en maader, saasom bem:te Assessor von der Lippe ej er worden stevnet der om (at anhøre?) Dom, men alleene for processens (skyld) warslet til wedermælle, som end være skeet med mindre end som ? uggers warsel, over alt kand ickenock(som) forundre sig over Jacob Hellelands foranderlige brugte omgang i sagen, thj da hand ej har kundet see at naa sit øyemercke efter hands stevnemaals formeld, eller der udinden har haft nogen Ræt med at fahre, har hand paasøgt af Avin og misundelse at faa Kirckens anpart lagt j meere skat og skyld end Matriculen udviisser, da det dog forhaabentlig icke skall kunde befindes at Kirckens anpart bruges

1738: 172

1738

Nu under større begreb end den af gam/m/el tiid haver wæret brugt, inden sine Rætte merker, og for saadant at faa oplyst har Assessor von der Lippe fundet sig beføyet at udstæde Contra

stevning j Sagen, hvilcken Comparenten, af datto 18 Aug: nest leeden, j Rætten frem lagde, som blev oplæst og er saa lydende.

den Contra indstevnte Jacob Ellephsen Helleland vedtog stevningens Lovl: forkyndelse, sagde ellers det hand ej hafde forstand til sagen at svare.

Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Baar {Lille} Pedersen, boendes paa Gaarden Lille Reed, sagde sig at være gaml: 78 Aar, vidnede det hand for 53 Aar siden tiende her paa Gaarden Iver Tormosens Farfader, sal: Iver Siursen, som boede og brugte heele Gaarden, og det hand ej Eiede, det hafde hand bøjlet, baade Kirckens part og bonde bruget, og sam/m/e hands huusbonde sagde at Kiercken ejede hiemre parten, hvilcken part Vidnet sagde at kunde gjøre anvisning paa, den anden part af bunde bruget hafde sam/m/e hands huusbonde bøjlet af Henrich Rioe, siden Eiede og indløste bem:te Iver Si(ursens?) Søn, nu sal: Knud Norreim, den part som Jacob Helleland nu ejer. Contraparten tilspurte Vidnet, om hand kand gjøre anvisning paa hvor vit Kierckens a(npart) af gaml: tiid med Rætte har tilhørt, og (nu) indtil har været brugt, item, om (kand) sigge at noget er bleven indhægnat til Kirckens anpart, i ald den tiid hand kand mindes, enten fra den Eene eller den andens brugende anparter j jorden, eller af fællets udmarck, noget til Kirckens anpart er oprøddet. Resp: hand kand ej gjøre anvisning videre end som hands huusbonde har wist ham, mens om det saa war Kirckens part med Rætte,

1738: 172b

1738

ved Widnet ej at kand sigge, ej heller kand hand sigge at der er udgiert noget, langt mindre hved!! (veed) om den part har været brugt for Kirckens part før den tiid Iver Siursen brugte den. parterne ærklærede ej noget at have Widnet at tilspørge.

2: Vidne, Anbiørn Larsen, boendes paa Gaarden Gree, sagde sig at være gaml: 78 [Aar], vidnede at {Contra} Iver Tormosens Fader, nu sal: Tormoe Iversen, boede her paa Gaarden og styrte Kircke parten, som hand hafde bøjlet, foruden det hand eiede selv, sam/m/e mand hafde wist Widnet hiem/m/ere parten af jorden, og sagt at det war Kircke parten, mens om det war saa med Rætte, ved Vidnet icke, dog er det brugt saaleedes over 50 Aar, og har hand hørt alle sigge at war Kircke parten, mens om der war Ryddet noget af udmarcken og lagt til Kirckens part, eller om der er indhægnat noget fra de s parter, det ved Vidnet icke, sagde ellers at kand gjøre anvisning paa den part som sal: Tormoe Iversen sagde at være Kirckens part.

3: Vidne, ...te Siurs datter, til huuss paa Kiøtes, sagde sig at være gaml: 80 Aar, vidnede (at hun) for 60 Aar siden tiende her paa Gaarden i 6 Aar hos nu sal: Iver Siursen, og hand sagde til Vidnet wilcken part der war Kirckens, (hvilck)e part hun og kand gjøre anvisning paa.

4: Vidne, Gullack Larsen, boendes paa Gaarden øfre Himble, sagde sig at være gaml: 67 Aar, vidnede at have tiendt her paa Gaarden j 14 Aar hos Iver Tormosens Fader, sal: Tormoe Iversen, og det for 25 Aar siden. sam/m/e Tormoe Iversen sagde at hiem/m/ere parten war Kircke parten, hvilcken part hand kand gjøre anvisning paa, {....} mens om det er Kircke parten med

1738: 173

1738

Rætte, ved hand icke, dog har hand icke andet hørt end at det er saa, ellers har Widnet siden efter hørt at nu sal: Tron Gielland, som Widnet tiende siden udj 3 Aar, at sam/m/e part var Kirckens part, og saaleedes har dj og brugt det siden hand tiende her.

Rættens Persohner med Contra Citanten og Iver Tormosen forføjede dem ud til Merckerne, for at (see) den anviiisning som Vidnerne vilde gjøre. Widnerne gjorde os anvisning paa den

Westre part af gaardens brug, og sagde at det var den part som dem var bleven anviist efter derres forhen aflagde Widnesbyrd, at skulde være Kirckens part, saa gjorde De os og anvisning paa de mercker som staar om sam/m/e jorde part, hvilcket fantes overEens stem/m/ende med Afritzningen, undtagen at det mercke F. skulde wisse ligge need i enden af Stoer aggeren, hvor de sagde at der skal have staaet mercke steen, sam/m/e stæd er nu mercket, m(ens) den marcke steen skall være af en j(ord)skree, efter Widnernes forklaring, (over)falden, fra det stæd skal {de} \mercket/ gaa og j Elven, efter Widnernes forklaring, og siden {ligge} op efter merckerne og Afritzningen til gierdet imel: Helleland og gaarden Wælle[s] udmarck.

dernæst blev Vidnerne tagen udj Eed, og blev dem forrelæst hver for sig derres forhen aflagde forklaring.

1: Vidne, Baar Pedersen Lille Ree, efter hands forhen aflagde forklaring og den anvisning hand gjort haver, var bleven ham forrelæst, Eedfæstede hand sam/m/e med Eed og opragte fingre.

2: Vidne, Anbiørn Larsen Gree, efter at hands forhen aflagde forklaring og den anvisning hand gjort haver var bleven ham forrelæst, stadfæstede hand sam/m/e med Eed og opragte fingre.

1738: 173b

1738

Contra Citanten hafde ej noget at tilspørge dette Widne.

3: Vidne, Agaate Siurs datter, efter at hinde forhen aflagde forklaring var bleven hinde forrelæst, og den anvisning hun gjort haver, saa stadfæstede hun sam/m/e med Eed og opragte fingre. Contra Citant: hafde ej noget at tilspørge dette Widne.

4: Vidne, Gullack Larsen øfre Himble, efter at hands forhen aflagde forklaring Og den anvisning hand gjort haver var bleven han/n/em forrelæst, stadfæstede hand sam/m/e med Eed og opragte fingre. Contra Citanten hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

Contra Citanten lod tilføre, at hand ingenlunde wil eller kand agnocere den skeede Afritzning, for saa vit sam/m/e indbefatter Jacob og Iver Hellelands Egende og Eiende brugende parter i gaarden Helleland, allerhelst som sam/m/e parter skall tillige [have?] Een stoer deel slotter samt skou og jord græsgang, som ej udj Afritzningen er tilført, hvor imod paa Kirckens anpart at liden eller ingen skou eller udmarck skall være, men hvad sig hoved sagen for saa wit Kirckens part angaar, da vilde hand derom have sig Refereret til de førte Vidners Eedfæstede forklaringer og gjorde anvisninger med paastand at Kircken ved saadan sin Ræt og hævde, formedelst den j Sagen forventende Dom worder befæstet, og efter (dj?) Jacob Helleland, som haver Reist den/n/e Sag, icke har kundet siden eller i minste maader gotgiøre at Kirckens parts opsiddere er kom/m/en videre med sit bruug end som nu beviisligt er at have været af ældgaml: tiid, og saaledes har været ubeføyet til nogen paaancke j saa maader at førre, hvilcket hand og selv maa have befunden efterdj hand idag har vildet frafalde Sagen, thj bliver Contra Citanten[s]

1738: 174

1738

Endelige paastand at Jacob Ellephsen Helleland paa Egne og afdøde Søns weigne worder tilfunden ej allene at oprætte Assessor von der Lippes forwolte omkostninger, saasom Fuldmægtiges Reise fra byen og her til Aastædet, 11 mille, disse Aarsens tiider har været farlig og wanskelig, der ved anvente møye og tiids forsøm/m/else, skiøds!! (skyds) og fortæring frem og tilbage, med stevnemaalets omkostning og videre, i det minste med 24 Rd:r, foruden Rættens gebyrd, men end og som Timere Litigantes at worde anseet.

Fogdens tiener Stephen Lax paa sin Principals weigne producerede saavel Copie af Kam/m/er Collegi skrivelse til høyædle og We[l]b:te Hr: Admiral og Stiftbefahlings mand Kaass, af datto ? Julij sidstleeden, som og Admiralens ordre til Fogden, af datto 29 Augustj a: c: som lod tilførre at siden Rætt(en?) udaf Kam/m/er Collegi skrivelse kand erfahre, hvad Høye Hr:r vil være under Rætt(et?), om saa for at frem/m/e Kongens (frel?)se, vilde hand paastaad at den pa(rt udj) gaarden Helleland, der efter Matriculen Aarlig skylder 1 pd: 4 mrk: smør, Wangs Kircke tilhørende, med Ræt og billighed kunde ansees, formedelst den og bonitee, at Contribuere af ligge saa meget som en af de andre parter udj Gaarden Helleland, neml: 2 pd: 15 mrk: smør, hvilket alt hand indkastede til Rættens skønsomhed, og erwartede Dom.

Assessor von der Lippes Procurator lod tilførre paa Iver Tormosens weigne, at Rætt(en) wel icke kand ansee Jacob Hellelands gjorde bud at vilde skatte og skyld af Kirckens jorde part 1 pd: 11 mrk: meere end Matriculen udwiisser, dersom hand

1738: 174b

1738

maatte faa sam/m/e part under sit brug, men for et Avinds bud, saasom hand ej skal kunde gotgiøre at noget er bleven tillagt Kirckens part af agger eller Eng, som af udmærcken kunde være indhægnat eller opryddet, bem:te Iver Helleland siger sig og ingen lunde at kand svare skat og Landskyld for meere end 1 pd: og 4 mrk:, som Matrikulen tilholder, thj om end hand og hands formænd ved fliid og Arbeide saaleedes {er bleven holt} har holdet Kirckens part vedlige, at sam/m/e heller kunde være bleven forbedret end forværret formedelst goed gødsel og Dørckning, og Jacob Hellelands anpart der imod kand være bleven slettere formedelst hand eller hands formænd ej har lagt synderlig fliid for at holde den i god hævd, kand vel icke med billighed kom/m/e Iver Helleland til Præjudice eller ...ngsel ved de parter paalæg af skatt og Landskyld, ligesom det og er uerhørt at nogen j saa maader for oven anførte Aarsagers skyld er worden betyngt, hvilket ellers i sig selv haver største ... billighed, og wilde ickun lidet Encura (noge?)n leilending at lægge synderlig (fliid) og arbeide til hands leiede jords forbedring, thj skulde hand forhaabe at ej noget hvorder!! (vorder) forretaget, efter hvis som af Fogden er paastaaet.

Paa Assessor von der Lippes weigne lod hands Fuldmægtig tilførre, at hand icke overdrager den ham tilhørende Kirckens anpart j gaarden Helleland til nogen anden end Iver Helleland, som sam/m/e j ald sin tiid, saavelsom hands forfædre, haver her efter under brug, og der af svaret Rettighed hvad den/n/em tilkom/m/er, ej heller

1738: 175

1738

finder hand nogen fordeel udj at paastaa eller modtage videre Landskyld og anden Rættighed end af gaml: tiid har været, allerhelst hand ick ved at jorde parten meere nu end tilforen nogen særdeeles herlighed er bleven tillagt, og forinden saadant beviisses kand hand icke wente at der noget paa \Jacob/ Hellelands blotte avins bud kand Reflecteris, hvilket, om saa skeede, at Kirckens part blev lagt j større skat og Landskyld, kunde omsidder forAarsage at dend kunde kom/m/e til at ligge øde, og da blev det ickun en slet fordeel baade for Kongen og Kircken. De af Fogdens tiener j Rætt(en) lagde documenter er ord for andet saa lydende.

Udj den/n/e Sag er saaleedes af Laug Rætt(en) for Rætt(en) Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

hvilcken afsigt Sorenskriveren frasigger sig. Det skall med jorde parterne saaleedes forblive som det forhen og hidintil har været, saa (at) en hver lodsEiere skall Eie det hand nu bruger; og bør Kircken(s part) ej paalæggis noget.

Onsdagen den 8 Octbr: blev paa **Gaarden Østensøe udj Hardanger Fogderie holdet et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting for Østensøe skibbr:[s] Almue**, og blev Rætten betiendt af efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Moe len, Knud Nielsen øfre Birckeland, Siovat Netteland, ...kesen Steene, Siur Soldahl, Siur Hoversen Rycken, ... ibdm:, og Lars Froostad, ofverværende inden Rætten Fogden Andreas Hejberg, og paa Lensmanden Olle Bervens weigne hands Søn Germun Olsen, foruden den Tingsøgende Almue. er passeret som følger.

Hr: Chrestopher Gelmuyden, Proust over Hardanger og Sogne Præst til Østensøe Præstegield, fremstoed for Rætten og Kundgiorde sin penge mangel {til} som Odels baaren til 2 Løber 1 pd: 18 mrk: smør udj gaarden nedre Wiig, hvilcke er Alida Catharina Gelmuyden og Maria Elisabet Gelmuyden arveligen tilfalden, der om hand begierede at Rætten med den Tingsøgende Almue vilde tage det til minde.

Hans Torgielsen Gjørn udstæde bøssebrev med Revers, af 15 D: 1737. til Christopher Hoversen paa ½ Løb 4 ½ mrk: smør udj gaarden Kallestad, blev lydeligen læst.

Den 9 ditto blev atter Rætten betiendt, er da passeret som følger.

1738: 175b

1738

Hr: Assessor Steensens udgivene bøssebrev med Revers, af 16 Debr: 1737, til Arne Askudsen paa ½ halv Løb smør, ½ huud udj gaarden Bierke, blev læst.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige bilager som henhører ved hands allerunderdanigste Reignskaber, og som ej nogen war der noget hafde imod sam/m/e at Erindre, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev efterk:

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1739 skall betiene, er Erick Steene, Gutorm Lie, Isack Isacksen Steene, Elling Brigtsen Steene, Mickel Fraastad, Niels Olsen Skaare, Niels Ericksen Skoro, og Siur Klyve.

Løverdagen d: 11 Octbr: blev holdet et **almindel: Høste, Skatte og Sagefalds Ting for Gravens skibbr: paa Eide Grund**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle Siursen nedre Leqve, Lars Welken, Aamun store Graven, Daniel øfre Hagestad, Niels Skaar, Anders Andersen Hærrej, Johan/n/es Qvale og Tosten Lillethun, ofverværende Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen Store Berge med den Tingsøgende Almue, er passeret som følger.

Snare Arnesen Saaqvite wiiste fællen af en halv voxsen biørn som hand har skut for 3 ugger siden paa Saaqvite grund.

Den 13 ditto blev Rætten atter betiendt, er passeret.

Fogden Andreas Hejbergs udstæde bøssebrev, af 11 Octbr: 1738. til Niels Nielsen paa 18 mrk: smør, ¼ td: salt udj gaard: Halanger, blev læst.

Magnus Odsen Haaeim efter forrige tiltalle, begierede sin sag j Rætte, Contra Sølfest Berge, den indstevnte Sølfeste Berge møtte for Rættten og sagde at den/n/e Koe war død for ham af Kalvburd.

Citanten paastoed at hand saadant maatte beviisse, thj naar en Koe (døde) af Kalvburd, er at forstaa naar den ej kand (fø)dde Kalven, men Citanten formeener at dette ej forholder sig saa som hands Contrapart andrager.

Comparenten Sølfest Berge Replicerede det hand widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet Contra stevne Magnus Aadsen Haaeim, hands Widner at anhørre, som [er] Poul Andersen Holgeswiigen og Tosten Helgesen øfre Leqve, om den/n/e Koes dødelige afgang. vilcke!! (hvilcke) Vidner Contra Citanten paastod Eedelig afhørte, siden de nu her for Rættten Comparerer:

Hoved Citanten Replicerede, at om endskiønt hand ej er warslet Widner at anhøre, saa vilde hand dog

1738: 176

1738.

For at forkorte Sagen, tillade hands Contrapart Widnernes førrelse, saasom hand, hove[d] Citant[en], sigter ickun til at faa Sandhed oplyst.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Poul Andersen, boendes paa Holgesviigen, sagde sig at være gaml: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Koen hafde fødet Kalven, kom Sølfest og begierede at Vidnet vilde hielpe ham Koen op, som laa paa sine fødder og kunde ej staa, og da Vidnet kom til Koen war Kalven føet, og sagde Sølfest at moren ved fødselen var gaaen ud af{gaaen} \Koen/, og hand hafde Kiørt det ind igien, mens Vidnet saa det icke, j det øfrige saa Vidnet at Koen war Lovl: fød: mens Vidnet saa ej at Koen døde, ej heller ved hand naar den døde. Hoved Citanten tilspurte Vidnet om hand kand sigge at Koen døde af Kalvsburden, mens hand kunde ej forklare videre end som udsagt er. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Tosten Helgesen, boendes paa øfre Leqve, sagde sig at være gl: 47 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand var med at binde Koen op, som laa og war meget svag af Kalvsburd, dog hafde føet Kalven, mens Vidnet saa ej Kalven, og saa Vidnet at Koen war Lovl: fød, mens saa ej at Koen døde, og altsaa ej ved om den var død af Kalvsburd. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

Contra Citanten Replicerede det hand tilbød sig med Eed at bekræfte det Koen, ... efter at den hafde føet Kalven, døde af Kalvsburd.

Hoved Citanten protesterede imod det af hands Contrapart gjorde tilbud om Eeds aflæggelse, (mens derimod) paastoed Dom til erstatning for Koen, saavel som processens omkostning.

Contra Citanten Replicerede det hand formodede med Eed udj den/n/e til(fælde) maatte befri Sig for Citantens søgemaal, ...ge underkastede sig Rættens Kiendelse.

Hoved Citanten lod tilføre, at som hands Contrapart Koen efter at den war død, saa burde hand j det (mindste) tilbudet ham huuden.

Contra Citanten Replicerede, at om endskiønt {at} huuden af Koen Raadnede for (ham), saa den ej kom ham til nogen nytte, saa vil hand gierne betalle den, uagtet at hand strax, da Koen {....} war død, lod ham vide det, mens hand vilde ej kom/m/e at see Koen.

parterne hafde ej videre efter Rættens tilspørsel udj sagen at lade tilføre.

Altsaa er udj den/n/e Sag saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

De af Contra Citanten Sølfest Berge førte Widner, har under Eed forklaret at da de war hos Koen og saa den efter at den hafde føet Kalven, war den meget svag af Kalvsburd, mens om den døde der af, ved de icke, dette

1738: 176b

1738.

har bragt Sagen udj en tem/m/elig formodning at Koen af Kalvsburd kand være død, allerhelst Vidnerne yderligere forklarer at Koen war Lovl: føed, og da Koen af Kalvsburd blev svag, har Sølfest Berge begieret Vidnerne til at hielpe sig {af} med Koen for at faa den op, da den laa af den/n/e svaghed og Kunde ej staa: og siden er Koen fierde daggen der efter død, som da i den/n/e tilfælde ej kand have nøyagtig beviis, med mindre gaml: Erfahrene Budeier straxen hafde besigtiget Koen, og Sølfest Berge her for Rætten har tilbudet sig med Eed at bekræfte det Koen af Kalfsburd er død. Saa Kiendes for Rætt efter Lovens 1 b: 14 C: 6 art: det Sølfest Berge fralægger sig sagen ved Eed at Koen ej er død formedelst nogen hands forsømmelse, mens at Koen er død af den svaghed som den ved Kalvsburden er paakom/m/en: da naar Eeden saaleedes er aflagt, betaller Sølfest Berge huuden af Koen til Magnus Odsen efter Dan/n/emænds skiønd, hvor efter hand befindes fri at være for Magnus Odsens videre tiltalle, og bør da processens omkostning ophævis paa bægge sidder.

Lensmanden Anders Hansen efter forrige tiltalle til Magnus Olmosen Møckletun, begierede Sagen j Rætte.

den forhen indstevnte Magnus Møckletun møtte ej; ej heller nogen paa hands veigne:

Endre Halstensen Qvammen fremstoed for Rætten og begierede at Sagen maatte hviille indtil næst stundende Waar ting, paa det hand Sagen med en Continuations stevning, siden

ham war vedkom/m/ende, kunde paatalle til (Do)ms erlangelse over Magnus Møckletun.

Citanten hafde ej noget her imod at lade tilføre.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil næst stundende Waar Ting, efter Endre Halstensen Qvemens paastand, paa det hand Sagen med en Continuations Stevning Kand begiegne.

Arne Legrei efter forrige tiltalle til Chrestian Gutormsen Reysse, begierede sagen i Rætten,

den forhen indvarslede Chrestian Reysse Comparerede for Rætten, og tilstoed at hand var skyldig til Lars Gundersen indre Alsager 1 Rd: 5 mrk: 4 s: der for hand hafde givet ham sit beviis, og naar hand bekom sam/m/e beviis tilbage, vilde hand betalle, disuden har hand ej været begierende at hands

1738: 177

1738

Farbroder wilde betalle hands gield, saasom hand kunde selv betalle de.

Citanten svarede at det skriftl: beviis som hands broderSøn haver givet Lars Gundersen for den 1 Rd: 5 mrk: 4 s: hand war ham skyldig, har Lars Gundersen leveret til ham, Citanten, {ha} da hand betalte ham pengene, og sam/m/e beviis er Citanten bortkom/m/en, eftersom hand ingen Kiiste hafde at giem/m/e den udj, formeedelst hands Eiendom wed uløckelig ildsvaade opgick, og som sam/m/e beviis er ham bortkom/m/en, saa har hand tilbudet sin brodersøn at Mortificere sam/m/e beviis, hvilcket hand og her for Rætten tilbyder, om hands Contrapart, Comparenten, i mindelighed vilde betalle.

Comparenten Chrestian Reysse svarede, det hand vilde have sit Eeget beviis tilbage, j det øfrige paastoed opsættelse j Sagen for at indstevne Lars Gundersen indre Alsager.

Citanten war fornøyet med den/n/e hands Contrapart forlangte opsættelse.

Afsagt.

Sagen givis Rum indtil næste ting, paa det Chrestian Reysses efter sin paastand kand Lovl: indvarsle Lars Gundersen indre Alsager.

Christopher Aamunsen Ødven efter forrige tiltale til Olmoe Nielsen Møckletun, begierede sagen j Rætte.

den forhen indstevnte Olmoe Nielsen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

Citanten begierede at som hands Contra part ej møder, sagen da maa gives Rum indtil næste ting, og at hand anden gang af Rættens maa blive forelagt Laudag.

Afsagt

efter Citantens paastand forfløttes sagen indtil næste Ting, og paalæggis Olmoe Nielsen til sam/m/e tiid her for Rættens at møde eller lade møde til Sagen at svare: Saa haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskrevet til Lovl: forkyndelse vidnesfast for Olmoe Nielsen.

Magnus Odsen Haaeim efter forrige tiltale til Daniel nedre Leqven, begierede Sagen j Rætte.

den forhen indstevnte Daniel nedre Leqven møtte for Rættens,

Citanten lagde j Rætte Ett skifte brev passeret d: 13 Martj 1731: der med at beviisse det hand udj sam/m/e skifte brev for tienere løn er udlagt hos hands Contrapart 2 Rd:r.

Comparenten Daniel nedre Leqven fremlagde en qvittering udstædt af Citantens fader Od Helgesen til beviis at hand Ao: 1735 har betalt til

1738: 177b

1738

Citantens fader, ved sin søn Oriant, 26 Rd:r, og 3 Rd:r med Sum/m/ens, som er efter skifte brevet alt det hand var skyldig til stervboen, 29 Rd:r, og \de/ paa paaløbende Renter, som hands søn Oriant gotgiorde paa hands og Od Helliesens mellem værende, saa at Citantens fadder Od Helliesen derved har oppebaaret den fulde Sum/m/a 29 Rd: med paaløbende Renter fra skifte brevets datto og indtil pengene blev betalt, og altsaa forment Comparenten det Citanten ingen føye har haft til den/n/e Sag, mens om hand haver noget at søge, da bør hand at søge det hos hands Egen Fader Od Helliesen: mens Comparenten skulde snarere formeene det hand har at forde paa sin datter Synneve Danielsdatters veigne 1 Rd: 2 mrk:, hvilcke hun udj skifte brevet j den/n/e hands skyld af de 29 Rd: skall være udlagt, og Od Helliesen hos ham har oppebaaret den fulde Sum/m/a.

Citantens Fader Od Helliesen møtte for Rættens, tilstoed det at være hands Egenhændige qvittering som hand til Daniels Søn Oriant haver udgivet for 26 Rd:r. (som) Oriant paa sin Faders veigne betalte ham, og har hand taget Oriant goed for 3 Rd:r, som er 29 Rd:, og de paaløbende Renter af sam/m/e Capital, alt ligge efter skifte brevet.

Citanten svarede paa Rættens tilspørsel, det hand ej videre (hafde u)dj Sagen at lade tilspørre end som nu alt (af ham) fremlagt.

Comparenten Daniel nedre Leqven lod tilførrer, at som hand nu har beviist det hand udj den/n/e sag er uskyldig, saa vilde hand og forvente Rættens frikiendelses Dom.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Ræt Dømt og

Afsagt.

Citanten Magnus Odsen har beviist med skifte brevet af 13 Martj 1731, det hand udj skiftet efter sal: Magnus Iversen er udlagt j tienere løn 2 Rd:r. for sam/m/e 2 Rd:r hand er skeet udlæg hos Daniel nedre Leqven, som var skyldig til stervboen efter sal: Magnus Iversen 29 Rd:, hvorimod Daniel nedre Leqven har

1738: 178

1738

beviist med Citantens Fader Od Helliesens Egenhendige qvittering, det hand ved sin Søn Oriant Danielsen in Ao: 1735 har betalt til Citantens Fader Od Helliesen 26 Rd:r, og at Od Helliesen efter sin Egen tilstaaelse her inden Rættens har antaget Oriant Danielsen paa hands Faders veigne goed for 3 Rd:r, som er tilsam/m/en efter skifte brevet af 13 Martj 1731: den fulde Sum/m/a 29 Rd:r, hvilket er alt hvis Daniel nedre Leqven war skyldig til sal: Magnus Iversens stervboed: saa har og Citantens Fader Od Helliesen her for Rættens tilstaaet det hand antog Oriant {Helliesen} Danielsen paa hands Faders veigne goed for Renterne af bem:te 29 Rd:r. efter saadan sagens {beskaffen} bevislige og tilstaaende beskaffenhed, befindes at Daniel nedre Leqven har aflagt Rigtighed til Citantens Fader Od Helliesen for det hand var skyldig til sal: Magnus Iversens stervboed efter forberørte skifte brev: thj Kiendes for Ræt. At Daniel nedre Leqven for Citanten Magnus Odsens søgemaal udj den/n/e Sag bør frj at være. hvorimod Magnus Odsen nyder Regres til hands Fader Od Helliesen for sam/m/e 2 Rd:r saaledes som hand best ved og kand efter Lov og Ræt. Processens omkostning udj den/n/e Sag ophæves paa bægge sidder.

Den 14 ditto blev med Rættens holdelse Continueret.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd widnesfast med skriftl: stevnemaal d: ?? Aug: a: c: haver ladet indvarsle Johannes Samsonsens Encke med Arvinger og derres Formyndere, Vidner at anhøre over Johannes Samsonsen, som kort forhen i sam/m/e Maanet haver drucknet sig selv, med videre efter stevnemaalets indhold, som blev oplæst og er saa lydende.

Den indstevnte Encke Eli Jonsdatter Næsseim Comparerede, wedtog at være Lovl: warslet. j lige maader møtte Iver Wichingsen Næssem som og Enckens Laugværge, og \paa/ den afdødes børns weigne møtte Olle Tostensen Kierland og Siur Siursen Næsseim som næste frender efter den afdøde, der efter Loven bør værge for børnene; der alle vedtog Lovl: warsel.

1738: 178b

1738.

Encken lagde j Rætte Sogne Præsten her til Gieldet, Hr: Bertel Worms Attest, datteret d: 9 Aug: nest leden, ord for andet saa lydende.

Sogne Præsten, som her for Rættens war nærværende, lod tilførre, at efter hand havde skrevet den oplæste Attest, har hand i blant sit Sogne Folk og medhielpere erkyndiget sig om dette Men/n/iske, og da har hand fornum/m/et at den afdøde alle tiider har været svag af sig, saa og været belat!! (belagt) med et meget tungt sinde.

Encken Eli Joens datter Kundgiorde det hun har ladet indvarsle Giøri Gunders datter, \Arne Saaqvite/, Sygni Trons datter, Guro Knuds datter \Nessem/ {Aasse}, \Aase/ Tostens datter, \Corporal Isack/, Snare Arnesen Saaqvite, \og/ Iver Hansen Næsseim, derris Eedelige Vidne at aflægge om hinders sal: Mands svaghed: og som alle Widnerne møder, begierede Encken dem Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Giøri Gunders datter, Tienende paa Gaarden Næsseim hos Encken Eli Jonsdatter, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at have tiendt den afdøde Johannes Samsonsen paa 3die Aar, og har hand stædse været svag j hovedet, dog allermist!! (allermest) udj den/n/e Som/m/er, \og/ brugte hand disse ord at hand ej kunde leve lenger, fordj folcket for \...../ {.....} ham: Torsdagen d: 7 Aug: udj den/n/e som/m/er {fantes hand død udj w} blev hand borte, hvor hand hafde gaaet en gange Wei over et brat skarv, hvor hand uden for hafde hæsker staaendes til sit høe, sam/m/e Wei er meget farlig at gaa, thj strax needen for skarvet er det store Gravens vand, hvor hand omtrænt 14 dage efter hand var bleven borte, fantes død udj sam/m/e wand, mens om hand n svaghed selv har kastet sig j vandet, eller

om hand formedelst Weiens wanskelighed er udfaldet, veste Widnet ej. for et Aar siden war hand saa svag j hovedet at hands Kone maatte holde ham ved sengen, hvorfor hand og sagde j Aar, at det forrige Aar war hand svag j halve hovedet, mens j Aar war hand svag j alt hovedet: manden war ellers en meget stilfærdig mand, mens meget j tancker, saa naar mand talte til ham, war det længe inden hand gav svar; parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

2: Vidne, Sygni Troens datter, boendes paa Gaarden Næsem, sagde sig at være gaml: 66 Aar, efter aflagde Eed Vidnede. at den afdøde mand for et Aar siden war over 14 dage meget svag j sit hove,

1738: 179

1738

Og som hands strue!! (hustrue) beklagede sam/m/e sin Mands svaghed for Widnet, trøstede Vidnet hinde med de ord, at det næst Guds hielp blev gaat igien: udj dette Aar, tvende dage førren hand blev borte, kom hands Kone igien til Vidnet og beklagede at hinds mand war bleven ganske svag j hovedet. Vidnet forklarede ellers at den/n/e mand, hvor \hand/ sat, war hand alle tiider ganske vedmodig, og sat som hand kunde være j tancker; om den gange Vei forklarede Vidnet ligge som næste Vidne, og at de hafde fundet ham død j vandet under sam/m/e gange Vej. udj hands omgiengelse war hand imod alle Men/n/isker stilfærdig og fredelig, og en meget Guds frygtig Mand. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

3: Vidne, Guro Knuds datter, Encke, boendes paa Næsseim, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede at den/n/e Mand war det forrige Aar meget svag j hovedet: og udj det Aar, aftenen førren hand blev borte, Kom hands Kone til Vidnet grædendes, og beklagede sig at hinds Mand war Rasendes j hovedet: om den gange Vej, hæskerne, og hvor de hafde fundet ham død, forklarede Vidnet Conform med det første Vidne; \om/ hands liv og levnet, omgiengelse og Guds frygtighed; forklarede Vidnet ligesom forregaaende Vidner: Vidnet hafde ej seet hvorleedes hand war faldet ud, eller kom/m/et j wandet. parterne hafde ej videre at tilpørge Vidnet.

4: Vidne, Aasse Tostens datter, tienende Siur Siursen Næsem, sagde sig at være gaml: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede liggesom næst forregaaende 3die Vidne j alle maader: lagde dette der til at ungefær en tim/m/e efter at den/n/e Mand war bleven borte, kom Vidnet gaaendes den ommelte farlige gange Vej, og da saa Vidnet hands tobacks hu..... laa paa wandet og flød, mens saa ej noget til ham. parterne hafde ej noget at tilspørge dette Widne.

5: Vidne, Isack Jerme, Corporal ved det Wosseske Compagnie, sagde sig at være gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den/n/e Afdøde Mand har en broder ved Naufn Anders Samsonsens, som er paa Gaarden Lii j Wosse Præste gield, og er en gaml: Eenlig Karel, om sam/m/e har Widnet hørt, det hand j mange Aar ej har søgt Sacramenterne, men af hvad Aarsage ved Vidnet icke, mens det kand Vidnet tilstaa, at hand j nogle Aar ej har seet ham i Kircken. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

6: Vidne, Snare Arnesen, boendes paa Saaqvite, sagde sig at være gaml: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den/n/e Mands broder, Naufnl: Anders, er

1738: 179b

1738

Taabelig, søgger hvercken Gudshuuss eller andre samqvem, videre kunde hand ej forklare.

7: Vidne, Iver Hansen, boendes paa Næsseim, gl: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med 3die Vidne. parterne hafde ej videre at tilspørge Vidnet.

8: [Vidne], Arne Larsen, boendes paa Gaarden Saaqvite, gl: 67 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den afdøde mands Slægt har wæret et svagt folck j hovedet, og meget wanckelmodig, baade broderen Anders, saa og Morbroderen Niels Øfsthuus, hvilcken sidste j

mange Aar har været Rasendes, mens nu paa nogle Aar bleven goed. parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.

Fogden lod tilførrer, At som det saavel af Sogne Præstens indkomne Attest, som af de førte Vidners forklaring er at fornem/m/e, at afdøde Johan/n/es Samsons: Næsem baade Aaret tilføren, saa og udj de dage hand blev borte, har været Svag og urolig i hovedet, og meget Tungsindet, saa og at hand i hands levende live har været en meget Skickelig, Gudfrygtig og stille Mand, Og det desforuden er at udfinde, men staar indubio, hvad enten hand har drucknet sig selv, eller om hand af vaade ved en uløckelig hendelse er Kom/m/en j vandet og bleven borte, saa indstillede Fogden til Rætten (hvo)rleedes det dødsfald Kand ansees; og hvad hands boeslod bør være hands Maj:ts hiemfalden eller ey, hvor om, saavelsom og hvorleedes med hands døde legemes begravelse skal (forhol)des, Fogden paastod Dom.

Encken Eli Jons datter lod tilførrer: at som det med tilstræckelige Widner er bleven beviist det hindes afdøde Mand ej har drucknet sig selv, mens kand være uforvarendes faldet j wandet og drucknet sig, og {h} om saa war hand havde gjort det, da er det skeet udj hands svaghed, hvorforre hun vilde paastaa det hands legeme maa nyde en hederlig begravelse, og hands boes[lod] at falde til Arvingerne.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og
Afsagt.

Det er med mange overEens stem/m/ende Vidner bleven {bleven} beviis[t] at Johannes Samsonsens forrige Aar war svag j hovedet, hvilcken

1738: 180

1738

svaghed indeværende Aar in Aug: atter tog overhaand, saa at hand blev som Rasende: den/n/e svaghed har og fuldt hands Afkom efter Vidnernes forklaring: mens ingen af alle de førte Vidner har kundet forklare det Johan/n/es Samsonsens udj den/n/e hands Svaghed selv har kastet sig j wandet og drugnet sig: thj efter Windernis!! (Widnernes) forklaring over den gange Vej, hvor Johan/n/es Samsonsens {tils} havde sine hæsker staaende, dens farlighed, Kand det være skeet af en uløckelig hændelse at hand er udfaldet j wandet og druknet, allerhelst da ej noget Men/n/iske war saa nær at de saa det, og altsaa ej kunde hielpe; hvorforre det bliver uafgiort hvad heller Johannes Samsonsens j Rasserer har kastet sig selv j vandet, eller og om hand formedelst weiens wanskelighed uformodentlig er faldet j wandet og drucknet: efter saadan Sagens beskaffenhed Kiendes for billigt at Johannes Samsonsens døde legeme bør begravis i Christen jord, hands boes lod at være hands Arvinger hiemfalden efter Loven til Deeling.

Leintenant Tausen, som Swoger af Studiosus Peder Hind, paa hands weigne, efter forrige tiltalle til Olle Magnusen Leqven, æskede sagen j Rætte, beviiste med den af Rætten Olle Magnusen Leqve givene L(augdag) til dette Ting at være den 24 Septbr: nestleden Lovligen forkyndt bem:te Olle Magnusen.

paa den indstevnte Olle Magnusens weigne møtte Sogne Præsten Hr: Worm som skyldemand, og tilbød Citanten om hand wilde give ham og hands Cautionist Olle Magnusen Delation intil St: Hans tiider tilkom/m/ende Aar 1739, saa vilde (hand) betalle Capitalen med paaløbende Renter, og til destod tryge[re] forsickring inu stille[de] en suficant Mand til Caution: Declarerede ellers det hverken hand eller hands Cautionist gjør det af nogen motvillighed det de ej har betalt, mens Aarsagen er alleene at de ingen penge paa Pant til den/n/e tiid kand bekom/m/e: j det øfrige vilde hand nu levere, som hand og leverede, Citanten det Pant som hand forhen havde sat Citanten til forsickring, hvilcket Citanten havde ladet levere til Cautionisten Olle Magnusen:

Citantens Swoger, Leintenant Tausen, tog Pantet til sig, j det øfrige paastod Dom (siden)

1738: 180b

1738

Olle Magnusen ofte hafde lovet betaling, mens ei efterkom/m/et sit løfte, altsaa vilde hand nu slutte Sagen paa sin Svogers weigne til Doms, j hvilcken henseende hand producerede en Reigning af den/n/e dags datto paa Processens omkostning, hvor om hand vilde vente Dom til skadesløs betaling.

Parterne hafde ej videre, efter Rættens tilspørsel, udj Sagen at svare. hvorforre er saaleedes for Ræt Kient, Dømt og

Afsagt.

Den af Sogne Præsten her til Gravens Præstegield, Hr: Bertel Worm, (hans) Pante forskrivelse af 4 April 1737, stoer 16 Rd:r, {udstæd} til Hans Høg, Capelan til Strandebarm, ... disse ord med sig, og lover hand, Neml: Olle Magnusen øfre Leqven, bem:te 16 Rd:r til førstkommende 15 Junij at betalle, et at forstaa 15 Junij 1737. sam/m/e Obligation haver Hr: Høg ved paateigning af 1 Julij 1738 Extraderet sin Svoger Hind; og som hvercken hoved Manden Hr: Worm eller Cautionisten Olle Magnusen har efterKom/m/et den/n/e Deres for(skrivelse), hvortil de ware pligtige. Saa Kiendes for Ræt. at Cautionisten Olle Magnusen bør betalle til Peder Hind efter sin forskrivelse 16 Rd:r med paaløbende Renter fra 15 Junij 1737 indtil betalingen skeer, og det imod Obligationen samt de faaet Pantets Extradering, saa betaller og Olle Magnusen til Citanten udj Processens omkostning 3 Rd:r, hvilcket alt hand, Olle Magnusen, bør udReede og betalle inden 15 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Leintenant Tausen Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og Warsel widnesfast til dette ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Hr: Bertel Worm, Sogne Præst her til gieldet, Dom at lide til at betalle og indfri sin udgivene Revers af 22 Junij 1735, hvorpaa Rester 6 Rd:r, samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Hr: Worm Comparerede, vedtog at være Lovl: Kaldet, begierede sagen maatte hviile indtil næste Ting, saasom hands Contrapart har bekom/m/et endeel hos ham paa sam/m/e Revers, hvor om \hand/ til næste Ting vilde formere Reigning.

Citanten Replicerede det ej var vitterligt at være Hr: Worm

1738: 181

1738

Noget skyldig, og Kunde hand fremviisse beviis, vilde hand betalle det.

Hr: Worm Replicerede det hand til næste Ting vilde producere sin Reigning j Rætten, vilde da Citanten fragaa hvis hand der udj anfører, saa vilde hand underkaste sig Rættens skiøn.

Citanten Referede sig til sit forrige.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil næste ting, da Sogne Præsten haver at producere den paaberaabte Reigning.

Isach Gierme efter forrige tiltalle til Jon Seim, beklagede sig det hands Contrapart inu ej haver (efter sit) giorde løfte her paa som/m/er Tinget for(ligt sig med) ham og udj mindelighed underskrevet (skiøde) for de hos ham udj Gaarden Mossefind (indløste) en Løb 4 mrk: {smør} Jordegods, for hvilcke Jon Seim har oppebaaret den Sum/m/a 139 Rd: 2 mrk:

Jon Seim hvercken møtte eller [lod] møde for sig j Rætten til sagen at svare.

Citanten beklagede det hand for sine til Jon Seim udlagde 140 Rd:r ej har bekom/m/et eller Kundet bekom/m/e (andet) end som en qvittering paa slet papir, (hvilcket) hand her i Rætten med stemplet papir vilde bilægge og producere. sam/m/e (er saa lyden)de. dernæst

producerede Citanten (det Skiøde) som hand har været begierende at Jon Seim vilde underskrive til beviis at Citanten tet efter at tilbringe sig sin Formand Mossefinds børenes jordegøeds til nogen Oddel, mens alleene indløst det si..... til fordeel, at godset ej skulde blive, og at børnene ved Renters udgivelse ej skulle worde Ruineret. sam/m/e skiøde er saa lydende.

Citanten paastod Dom over sin Contrapart (til at un)derskrive skiødet, samt at svare processens omkostning.

Afsagt

Sagen optages til Doms indtil j Morgen, da parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Den 15 ditto blev Rätten atter betiendt , er saaleedes passeret.

Isach Gierme og Joen Seim fremstod for Rätten og Declarerede at være wenligen og Kierligen forenede, hvorforre De Sagen paa bægge sidder frafalder og ophæver.

Wiching Knudsen øfre Folckedahl efter forrige tiltalle til Arne Monsen øfre Wasenden, begierede at Sagen maatte viile!! (hviile) indtil næst stundende ting, formedelst hand ej har haft lejlighed sine Widner til dette Ting at indkalde, disuden, at hands Contrapart efter paaRaabelse nu ej møder.

Afsagt

Sagen forfløttes indtil næst stundende Waarting, siden ingen noget imod Citantens paastand haver at lade

1738: 181b

1738

Fogden lod inden Rätten Examinere de sædvanlige beviisser med skatte Restansen, som henhører til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ej nogen indfant sig der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa war Fogden Rättens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rätten {Ræt} med billighed ej saa at kunde nægte Fogdens paastand.

De Laug Rættis mænd som Rätten tilstundende Aar 1739 skall betiene er: Iver Hansen Nesseim, Siur Siursen ibdm., Olle Arnesen Syssen, Halsten Magnusen ibdm., Jakob Arnesen øfre Tvedt, Mons Olsen Meehuuss, Jakob Andersen Legrei og Ørians Torbiørns: Hotle.

Torsdagen d: 16 Octbr: blev paa **Gaarden Utne for Kintzerviigs skibbr:[s] Almue holdet et almindel: Høste, Skatte og Sage falds ting** udj nærværelse af Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Torchiels Housse med den Tingsøgende Almue, og blev Rätten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufn: Jon Døn/n/e, Lars Tronæs, Knud Jaastad, Niels Sandve, Aamun Bleje, Aamun Espe, Daniel Eitrjm og Olle Bleje. hvor[da] er paseret som følger.

For Rätten fremstod Peder Olsen Jaastad og Kundgiorde det hand med Muntl: stevnemaal widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle Thomas Torckielsen yttre Jaastad, Widner at anhøre, som er Knud Jaastad og Thomas Hougstvedt, om at hand har slaget høy paa Citantens Eiendom, uden at tilkom/m/e det med Rætte og hands samtycke, for sam/m/e gierning Dom at lide til Erstatning saavel for skaden som processens omkostning.

dend indstevnte Thomas Torchielsen Comparerede, vedtog at være Lovl: warslet, tilstoed at hand j sin taabelighed og indfoldighed udj udmærken har slaget noget over en børre høy, i tancke at som dj {sat} sat paa gaard sam/m/en, hand og kunde giøre det; efter at parterne hafde været ude noget og taltes sam/m/en, indkom de for Rættten og declarerede at være med werandre foreenede, hvorforre de paa bægge sidder sagen frafalt.

Den 17 ditto blev Rættten atter betiendt. hvorda blev passeret som følger.

Aamund Lars: Bu udstæde bœxel sæddel med Revers, af 16 Octbr: 1738. til Torchiel Siursen paa 1 pd: 6 mrk: smør udj gaard: Rogdeberg, blev læst.

Torbiørn Larsen yttre Alsager fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og Warsel Lovl: widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Arne Jonsen Widnæs, Widner at anhøre, som er Olle Tostensen Lotte med huustrue og Søn, Jacob Monsen yttre Alsager med huustrue og Dreng, Guri Endris datter, Hellie Sylfestesen, og Jacob Helliesen Alsager med Kone, angaaende den æreskielden hand har øvet imod Citanten, der for Dom at lide med processens omkostning.

Den indstevnte Arne Jonsen Winæs blev paaRaabt, mens hvercken

1738: 182

1738

Møtte eller lod møde for sig til sagen at svare.

Stevnevidnerne Thomas Svensen Houstvet og Jon Torckielssen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede Stevnemaallet at være Arne Jonsen Winæs Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands huustrues paahør siden hand selv ej var hiem/m/e.

Citanten war begierende Laudag for hands Contrapart og Vidnerne.

Afsagt.

Det er med Lovfaste Vidner af Citanten Torbiørn Larsen yttre Alsager bleven bevislig giort det Arne Jonsen Winæs er Lovl: warslet udj den af Citanten mod ham Reiste Sag, og hand nu ej møder, altsaa bliver hand ifølge af Lovens Allernaadigste bydende paalagt her for Rættten at møde til nest stundende Waar ting til Sagen at svare: S..... de udj sagen indstevnte Vidner, Naufnl: Olle Tostensen Lotte, Anna Peders datter, Mickel Olsen, Jacob Monsen yttre Alsager, Mari Ols datter, (Tosten?) T(ron)sen, Guro Endris datter, Hellie Sylfestesen indre Alsager, Jacob Helliesen Alsager Alsager og Agaate datter paalagt under Lovens straf, til sam/m/e tiid derres Vidne at aflægge, og haver Citanten den/n/e afsigt at tage beskreven, til Lovl: forkyndelse for vedkommen[de].

Siur Østensen Alsager fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel Vidnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Gunder Alsager, Dom at lide til at levere Citanten en gryde som Citanten udj næst afvigte som/m/er Kiøbte af ham og (vil)de give der for 1 Rd: 1 mrk:, og betalte Citanten (ham) 1 mrk: paa haanden, saa der nu Rester 1 Rd:, hvilcket Citanten har tilbudet ham widnesfast, mens hand har ej vildet imodtage den, sam/m/e gryde Citanten, strax efter Kiøbet war sluttet, bekom udj brug, mens siden, ham uafvidende, er bleven taget udaf hands, og at have stevnt sin Contrapart til Doms, foruden processens omkostning.

den indstevnte Gunder Alsager efter paaRaabelse møtte ej, heller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Thomas Svensen Houstvet og Jon Torckielssen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Gunder Alsager Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eeget paahør.

Citanten var begierende at hands Contrapart maatte blive paalagt Laudag.

Afsagt

Med Lovfaste Vidner er det bleven beviislig giort, det Gunder Alsager er given Lovl: Kald og warsel Dom at lide til at levere Siur Østensen Alsager den gryde som hand næst afvigte som/m/er haver solt til ham for 1 Rd: 1 mrk:, mens, som hand ej møder til sagen at svare, saa bliver hand, Gunder Alsager, af Rætten paalagt til nest

1738: 182b

1738

Anstundende Waarting, her for Rætten at møde til sagen at svare j følge af Lovens allernaadigste bydende: og haver Citanten den/n/e afsigt at tage beskreven til Lovl: forkyndelse for Gunder Alsager.

Lensmanden Torchiels Larsen Housse fremstoed for Rætten som Lauvæрге for Encken Randved Hougse paa hindes veigne, og Kundgiorde det hand med Mundtl: Kald og warsel vidnesfast Lovl: til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Hans Ellingsen Hougse, Dom at lide angaaende Et bord som hand og Encken ejer til fællets, for hvilcket hand hvercken vil tage imod penge for sin andeel, ej heller give Encken betaling for hindes andeel, og endeligen at svare processens omkostning.

den indstevnte Hans Ellingsen Hougse blev paaRaabt, mens møtte ej, eller lod møde for sig:

Stevne Vidnerne Thomas Svens: Houstvet og Jon Torckielsen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Hans Ellingsens boepæll udj hands huustrues {boepæll} paahør, siden hand selv ej var hiem/m/e.

Citan[ten] war begierende Laudag for hands Contrapart.

Afsagt.

J følge af Lovens allernaadigst bydende paalæggis Hans Ellingsen Hougse af Rætten til næst anstundende Waar Ting at møde, for at svare til den af Encken Ranve Hougse imod ham Reiste sag angaaende Et fælles bord, da en hver skall vederfaris hvis Rætt er, og haver Citanten til Lovl: forkyndelse for Hans Ellingsen den/n/e afsigt at tage beskreven.

For Rætten fremviiste Niels Halvorsen Buue fællen af en voxsen biørn, som hand hafde skut paa Buue grund, og betalte Fogden ham skudet med 2 Rd:r.

For Rætten fremstoed Iver Olsen Midnæs og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel Lovl: vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Knud Luttro, Dom at lide til at betalle ham 3 Rd:r, som hand lovede Citanten for 2 Aar siden udj den proces hand hafde imod ham, hvorforre hand, Citanten, sit Rætfærdige Søgemaal frafalt, og siden den tiid er ej mindelig betaling paafuldt: saa har hand og stevnet ham at lide Dom for den/n/e processis omkostning.

Citanten begierede at Sagen maatte hviile til j Morgen, saasom hands Contrapart ej kand møde j dag.

Afsagt

den/n/e Citantens paastand blev af Rætten bifalden.

Kristi Johan/n/esdatter udstæde bøxsæl sæddel med Revers paa (1) Løb smør j gaard: Kieipse, af 19 Julij 1738, til Holgier Siursen, blev læst.

1738: 183

1738

For Rætten fremstoed Broder Møller paa Sogne Præsten Hr: Niels Windings weigne og Kundgiorde det hand [med] Muntl: Kald og warsel Lovl: widnesfast til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Iver Evinsen, Widner at anhøre, som er Lars Jonsen Mockestad og Lars Johansen Aga, angaaende det hand 3die Paaskedag næst leeden har gaaet ind j Præstens borge stue og der taget tienernis Klæder og lagt dem j Ovnen, saa at ingen weste hvor Klæderne war afbleven, førren de hafde gjort ild j ovnen og da saa Klæderne ligger der, for sam/m/e Dom at lide, samt at svare Processens omkostning.

den indstevnte Iver Evinsen blev paaRaabt, mens møtte ej, eller lod møde for sig: saa møtte ej heller det Vidne Lars Johansen Aga.

Stevne Vidnerne Thomas Svensen Houstvet og Jon Torckielson Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Iver Evinsen Lovligen forkyndt paa Gaarden Hestham/m/er, hvor hand tiente, og det udj hands Medtiener Hartviigs paahør, siden hand ej var hiem/m/e, saa afhiemlede De og Lovl: at have stevnet Vidnet Lars Johansen Aga, og det paa Gaarden Buu, hvor hand tiener, og som hand ej war hiem/m/e blev stevningen forkyndt udj Aamun Buu[s] paahør.

Citantens fuldmægtig paastoed at det Vidne Lars Jonsen Mockestad, som her for Rætten mødder, maatte blive Eedelig afhørt, saa og at Iver Evinsen med det udeblivende Vidne maatte forrelægges Laudag. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

Lars Jonsen Mockestad, værende hos hands Fader paa Mockestad, sagde sig at være 19 Aar gaml:, efter aflagde Eed vidnede, at hand 3die Paaskedag næstleden war udj Borge stuen paa Præste gaarden, da saa Vidnet at Iver Evinsen tog af tienernis Klæder, som war lagt for ovnen at tørcke, og stack dem op j ovnen, \siden/ snode hand om senge Klæderne, og lagde det ved fødderne, (som det) skulde licke ved hovedet, og hoved {b} puden igien ved fødderne, da tenckte Vidnet at der vilde kom/m/e andet (efter), og altsaa gick bort, der for ej ved hvad hand videre forretook sig. Citantens fuldmægtig hafde ej noget at tilspørge Widnet.

Den indstevnte Iver Evinsen paalægges her for Rætten at møde til nest anstundende Waarting til sagen at svare, til sam/m/e tid paalægges Vidnet Lars Johansen Aga at møde, sit Vidnesbyrd at aflægge, under adfær efter Loven.

Siur Endresen Jaastad fremstod for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Ellef Utne, til at gjøre Citanten Reede og Rigtighed for Citantens huustrues arve Midler med paaløbende Renter, der til Dom at lide, samt at svare processens omkostning.

Den indstevnte Ellef Utne blev paaRaabt, mens møtte ej, eller lod møde for sig, stevne Vidnerne Torchiels Larsen Housse og {Joen} \Lars/ Torchielsen {ibdm:} \Aga/ med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt

1738: 183b

1738

for Ellef Utne[s] boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten war begierende at hands Contrapart maatte blive forrelagt Laudag.

Afsagt.

Den indstevnte Ellef Utne forrelægges her for Rætten at møde til nest anstundende Waarting, til sagen at svare, med sig tagende de beviisser hvor med hand agter sig Sagen at fralægge, da en hver skall wederefahres den Ræt som Lov og billighed medfører. og haver Citanten den/n/e afsigt at tage beskreven til Lovlig forkyndelse for Ellef Utne.

Olle Torbiørnsen Lotte fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Ørjans Jonsen Diønne til

at efterkom/m/e det Odels Mageskifte hand med Citanten udj Vidners of[ver]værelse om deres paaboende gaarder haver indgaaet, hvilcket hand nu vil fravige uden Lovl: Aarsager, der for Dom at lide til sam/m/e Odels Mageskifte at holde og efterkom/m/e, samt at svare processens omkostninger: til Vidner udj sagen er indstevnt Olle Larsen Lotte og Iver Rasmusen Kalland.

Den indstevnte Ørians Døn/n/e blev paaRaabt, mens møtte ej, eller lod møde for sig.

Stevne Vidnerne Torchiels Larsen Housse og Lars Torchielsen Aga med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Ørians Døn/n/e Lovl: forkyndt for hands boepæl udj hands Eget paahør.

Citanten paastod sine indstevnte Vidner Eedelig afhørte, siden de nu møder, og at hands Contrapart maatte blive paalagt Laudag. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet af Dom/m/eren ved sandhed at blive.

1: Vidne, Olle Larsen, boendes paa Gaarden Lotte, sagde sig at være gl: 57 Aar, vidnede at hand, Vidnet, var udj Bergen j nest afvigte som/m/er ved Sante Hans tiider, og da kom Vidnet j selskab med Citanten og Ørians Døn/n/e, og som disse tvende sat og taltes sam/m/en om derris paaboende jorder, bleve de forEenede at bytte jord imod jord, Marck imod mrk: og Løb imod Løb, hvilcken forEening de med haands itagelse bekræftede frivilligen udj got og gode at skulde holdes: og saa Vidnet ej det nogen af dem vare beskienckede. Citanten hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

2: Vidne, Iver Rasmussen, huusmand paa Kalland, sagde sig at være gl: 60 Aar, efter aflagde Eed vidnede i alle maader Conform med neste Vidne.

Afsagt.

Det er bleven beviislig giort, det Ørians Jonsen Døn/n/e har bekom/m/et Lovl: warsel udj den af Olle Torbiørnsen Lotte mod ham Reiste sag, angaaende det Odels Mageskifte hand skall have indgaaet med Citanten om deres paaboende jorder, hvorom alt, Vidner for Rætten er worden Eedelig afhørte: thj bliver Ørians Jonsen Dønnne paalagt for Rætten at møde til nest anstundende

1738: 184

1738

Waarting, til sagen at svare, samt at forrestille om hand noget imod Widnerne Lovgemæss kand have at Erindre til Sagens Nærmere oplysning paa hands sidde, førren endelig Dom worder afsagt. og haver Citanten at tage den/n/e Afsigt beskreven til Lovl: forkyndelse for Ørians Jonsen Dønne.

Den 18 ditto blev Rætten atter betiendt, og er da passeret.

Leintenant Tausen, som Kircke Eiere til dette Præste gields trende Kircker, efter forrige tiltalle til endeel Præste gieldets huusmænd, begierede Sagen j Rætte:

Stevne Vidnerne Thomas Swensen Hougstvet og Joen Torckelsen [Housse] Eedfæstede den af Rætten seeneste gang huusmændene givene Laudag, at være Lovl: forkyndt for alle de udj Afsigten Naufn givene, og det for deres boepæll.

de indwarslede bleve alle paaRaabt, mens hvercken møtte eller lod møde for sig til sagen at svare.

Citanten lod tilførre det hand ickun paastod Dom over Mogens Langesetter \for 3 Aar/, Ørians Bu \for 4 Aar/, Lars Biotvet \for 3 Aar/, Niels ibdm: \for 3 Aar/, Tosten Ringøen \for 4 Aar/, og Aamun Sexse \for 4 Aar/, de øfrige haver siden Laudagen war bleven dem forkyndt, til deels i mindelighed betalt, og til deels er dem eftergiven for deres fattigdoms skyld, men disse foranførte 6 Mand som de, befindes Ganske mutvillige og ej (med)

.....hed har vildet betalle, hvorforre hand, Citanten, vilde paastaa Dom over dem til betaling, samt processens omkostning, hvorom alt hand vilde forvente Rættens Kiendelse.

Udj den/n/e Sag er saaledes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt

Lovens 2 b: 22 C: 12 art: befahler at alle (huusmænd) Aarligen skall give til Kircken 8 skil: (ifølge) deris Kongl: Allernaadigste Rescripter og Forordninger, som Stricte befahler det s...., fattige og forarmede untagen, ... indstevnte, Naufnl: Mogens Langesetter, Ørians Bu, Lars Biotvet, Niels ibdm:, Tosten Ringøen og Aamun Sexse, ej beviist der(es) til at betalle, mens tvert imod være Mutvillige til at betahle. thj (Kiendes) for Ræt at {Mogens Langesetter} \de alle/ bør betalle (denne) Resterende Kircke Rættighed for hver Aar 8 skil:, som er til Ao: 1737 udgang, Mogens Langesetter for 3 Aar Resterende, er 1 mrk: 8 s: Ørians Bu for 4 Aar Rest:, er 2 mrk: Lars Biotvet for 3 Aar Rest:, er 1 mrk: 8 s: Niels Biotvet for 3 Aars Rest:, er 1 mrk: 8 s: Tosten Ringøen for 4 Aar, er 2 mrk: og Aamund Sexse for 4 Aar, er 2 mrk: alt til Ao: 1737 udgang, saa bør og en hver af dem at betalle til Citanten som Kircke Eiere udj processens omkostning 3 mrk: og til Justits Cassen 26 s:, som gjør tilsam/m/en saa meget som Dom/m/en Koster, neml: 1 Rd: 3 mrk: 12 s: hvilket alt en hver for sig bør udReede og betalle inden 15 dage efter Dom/m/ens Lovlige

1738: 184b

1738

Forkyndelse under Nam og Execution.

Iver Olsen Midnæs efter sin tiltalle til Knud Luttro, og den af ham igaar forlangte opsættelse til j dag, begierede Sagen nu j Rætte, siden hands Contrapart er kommen.

den indstevnte Knud Luttro Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet, og sagde det hand j dag har betalt Citanten de 3 Rd:r hand var ham skyldig.

Citanten tilstoed at hand nu Nyligen hafde bekommet de 3 Rd:r som hands Contrapart var ham skyldig, mens de for processen udlagde omkostninger har hand ej vildet betalle i mindelighed, hvorforre Citanten paastod Dom for sam/m/e omkostninger:

den indstevnte Knud Luttro stilte Lensmanden til Caution for 1 Rd: udj omkostning om 8te dage at betalle, hvor med Citanten var fornøyet, og frafalt Sagen.

Knud Jacobsen Luttro fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Mundtl: stevnemaal vidnesfast Lovligen til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle Iver Olsen Midnæs, Widner at anhøre, som er Anders Olsen Luttro, Anders Jørgensen Instenæs og Torbiørn Oudenæs, angaaende det bem:te Iver Olsen Midnæs har skieldet Citanten for en tyv og Een skiellem. for sam/m/e skiolds ord Dom at lide, saa og at svare processens omkostning:

den indstevnte Iver Olsen Midnæs Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Kald og warsel given.

Citanten paastod sine Vidner Eedelig afhørte, siden de nu her for Rætten møder. Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive. Citanten proponerede det hand erindrede sig at Vidnerne {Vidnerne} /: hvilket de og selv her for Rætten tilstoed :/ ere forhen til et Lovskicket Tingsvidne afhørte, hvorforre hand begierede Sagen udsat indtil næste ting, for at faa sam/m/e Tingsvidne beskreven, til Sagens bevislige afgjørelse.

Comparenten Iver Midnæs hafde ej noget imod Citantens paastand at forrestille.

Afsagt.

Sagen udsættis indtil næste ting, da Citanten haver at deponere det paaberaabte Tingsvidne til Sagens nærmere oplysning.

Fogden Andreas Hejberg efter forrige tiltale til Joen Ystenæs, frafalt Sagen formedelst Jon Ystenæs betalte til de fattige 3 mrk., som blev uddeelt.

Jacob {Ebbessen Røe} Philupsen Røe fremstoed for Rætten og lyd lysse sin penge mangel til 1 ½ Løb smør udj gaarden {j} Diøn/n/e, j Jon Øriansens brug, og det paa sine børenes weigne, som hand formeener dertil at være Odels berættiget.

1738: 185

1738.

Hellie Jacobsen Instenæs fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Gun/n/er Tostensen Huuss, Widner at anhøre, som er Jørgen Instenæs, \og/ Johannes ibdm., angaaende det hand, Gunner Huuss, har overskielt ham, Citanten, med utilbørlige ord, der for Dom at lide, samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Gunner Tostensen Huuss Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet:

Citanten paastod sine indstevnte Widner Eedelig afhørte siden de nu her for Rætten møder, Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formaanet sandhed at vidne.

1: Vidne, Jørgen Andersen, boendes paa Gaard: Instenæs, sagde sig at være gaml: 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da Vidnet gick igien/n/em Thunet, Raabte Citanten paa Vidnet det hand vilde høre paa hvad Gun/n/er Huuss sagde, og da var Gun/n/ers ord disse til Citanten, da løgst du som en tyv og en skielm indtil Du beviisser det, mens hvad det war hand skulle beviisse, eller hvor(om denne) trætte war, ved Vidnet ej: parterne hafde (ej noget) at tilspørge Widnet.

2: Vidne, Johan/n/es sen, boendes paa Gaarden Instenæs, sagde sig at være gaml: 39 Aar, efter aflagde Eed vidnede j alle maader Conform med næste Vidne.

den indstevnte Gunner Tostensen Huuss lod tilførre, at som Citanten hafde sagt til ham det hands broder skulde have laavet ham, Citanten, Jægte leie, hvilcket hand, Comparenten, viste ej var sant, hvor til det var hand haver svaret disse (ord som) Vidnerne forklarer, hvilcket hand formee(ner at være) saa stoer en sag, siden hand ej haver sagt at hand (var en) tyv og en skielm, mens allene sagt at hand skulle være det indtil hand beviiste, det hand haver laavet ham Jægte Leie.

Fogden tilspurte Citanten om hand for sin Sag er fornøyet med at Gunder Huus her inden Rætten gjør han/n/em en s..... Erklæring, og naar hand nyder {for} sin \paa/ processen omkostning tilstræckelig erstattet. Citanten svarede jo, det hand med sam/m/e war fornøyet. Fogden satte j Rætte over Gun/n/er Tostensen Huus, at omendskiønt de u[d]talte ord ere tem/m/elig nærgaaende, saa dog efterdj her ingen ære søges, saa vilde Fogden alleene paastaa Dom til bøder for hands Maj:ts efter Lovens 6 b: 21 C: 4 art: hvorom han paastod Dom.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

det er med tvende Eenstem/m/ige Vidner bleven beviislig giort det Gun/n/er Tostensen haver sagt til Citanten Hellige Jackobsen, da løgst du som en tyv og en skiellem indtil Du beviiser det, hvilcke ord Gun/n/er Tostensen selv her for Rætten haver tilstaaet, saaledes at have sagt, til Citanten, intil Citanten beviiste det Gunner

1738: 185b

1738.

Tostensens broder hafde laavet ham Jægte Leje: disse ord befindes at være meget haarde og Nærgaaende, mens som Citanten Hellie Jackobsen har declareret det hand ej søger Gun/n/er Tostensen ære og lempe: Saa Kiendes for billigt og Rætt at være: det sam/m/e ord af Gun/n/er Tostensen talt til Citanten bør aldeeles være Mortificeret, Død og Magtisløs, og ej i minste maader at Kom/m/e Hellie Jackobs: til nogen forkleinelse paa hands ærlige Naufn og Røgte: og bør Gun/n/er Tostensen for Rætten at aflægge Hellie Jacobsen en offentlig afbedelse og declaration, og for hands, Gunner Tostensens, utilbørlige talle bør hand bøde til dette Præstegiølds fattige 4 Rd:r, og til Justitz Cassen ? Rd:r, og betalle til Citanten Hellie Jackobsen udj Processens omkostning 3 Rd:, og atter til Justitz Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: hvilket alt Gun/n/er Tostensen bør udReede og betalle inden 15 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden efter forrige tiltalle til Aamun Jaastads Encke, Magdelj Staen, {Magdelj Ragde}, Meckel Ragde, og Isack Aasse, begierede Sagen j Rætte efter den dennem for Rætten forhen givene Laudag:

af de indvarslede efter paaRaabelse møtte ingen:

Stevnevidnerne Thomas Svensen Hougstvet og Joen Torckielzen Housse med Eed og opragte fingre bevidnede Lovl: at have forkyndt den af Rætten forbem:te Dem givene Laudag.

Citanten forklarede at Aamun Jaastads Encke har betalt paa dette Ting 3 mrk:, og Resterer 1 Rd: 5 mrk: 3 s: Magdelj Staene Rester de paa(stevnte) 4 Rd: 4 mrk: 10 s: Jtem at Mickel Ragde har betalt 1 Rd: 3 mrk:, og Rester 2 Rd:r, og endelig, at Isack Aasse endnu Rester de paastevnte 1 Rd: 1 mrk: 6 s:, og som ingen af dem har været at formaa til deres Debets Mindelige betaling, men de unskylder sig alleene med penge Mangel, saa vilde Citanten formode at de nu ved Endelig Dom bliver tilfunden at betale deres Resterende Debit, og at erstatte processens omkostning.

udj den/n/e Sag er saaleedes for Ræt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

Det er med Lovfaste Vidner bevislig giort at Aamund Jaastads Encke, Magdelj Staene, Mickel Ragde, og Isack Aasse er Lovl: kaldet af Citanten

1738: 186

1738

Til at betale deres Debet, saa er dem og af Rætten bleven given Laudag, hvilcken er dem efter Eedfæstede Widners forklaring Lovl: forkyndt, og dog alligevel har de ej i mindelighed Rættet for sig; efter saadan beskaffenhed Kiendes for Ræt: det Aamund Jaastads Encke betaller til Citanten de paa hinds Debet Resterende 1 Rd: 5 mrk: 3 s: og udj processens omkostning 1 Rd: Magdelj Staene betaler 4 Rd: 4 mrk: 10 [s:], og udj omkostning 1 Rd: Jtem Mickel Ragde 2 Rd: {4 mrk:}, udj omkostning 1 Rd: og Isack Aasse de Resterende 1 Rd: 1 mrk: 6 s: og udj Processens omkostning 1 Rd: hvilket en hver saaleedes som dømt er bør udReede og betalle til Citanten inden 15 dagge efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige beviisser og skatte Restansen, som henhører til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskaber, som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rætten ej saa med billighed sam/m/e at Kunde nægte ham.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1739 skal betiene ere, Tore Knudsen Diøn/n/e, Mickel Siursen Lotte, Knud Svensen Helland, Lars Olsen Aga, Jon Olsen Aga, Hellie Iversen Hofland, Samson Larsen Isberg, og Jakob Giermuns:

Mandagen d: 20 Octbr: blev paa **Gaard: Wiig j Jondahls skibbr: holdet Almindel: Høste, Skatte og Sagefalds ting**, overværende Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Johan/n/es Wiig med dend Tingsøgende Almue, og blev Rættten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle Berge, Tollef Tørviigen, Niels Ouastad, Peder ibdm:, Lars (Ha)ugen, Salmon Wickene, Siur Brecke, og Joen G..... (Gundtvedt?), og er da Basseret!! (Passeret som følger.

Sogne Præsten Hr: Olle Gierdrum udstædde bøsse seddel med Revers, af 28de Martj 1738. til Lars Ols: paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaard: Eie, blev læst.

Lars Olsen Drage fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand paa Eegene og samtl: MedEieres weigne til Gaarden Drage, haver ved Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Ougdestads opsiddere, Naufnl: Lars Salmonsens, Iver Salmonsens, Peder Olsen, Peder Nielsen, Niels Olsen, Torgier Endresen og Salmon Peders:, Widner at anhørre, som baade efter Stevnemaal og foruden stevnemaal møder, derres Eedelige forklaring inden Rættten at aflægge om den Holm[e], Dragsholmen kaldet, som fra alders tiid har lagt under Gaarden Drage, indtil for faa [Aar] siden, da disse indstevnte

1738:186b

1738

har taget den fra gaarden Drage, og lagt den under deres paaboende Gaard Ougdestad, alt til et Lovskicket og velforsiglet Tingsvidnes erholdelse.

Ougdestads opsiddere møtte alle, untagen Torgier Endresen, og vedtog de at være Lovl: stevnet, og at svare til Sagen paa Eegene og Torgier Endresens weigne; disuden fremlagde Comparenterne en lugt skrivelse fra derres Eiere til Dom/m/eren, sam/m/e er af 11 Octbr: 1738, som blev oplæst for Rættten og er ord for andet saalydende.

Citanten paastoed sine Widner Eedelig afhørte, som er Sogne Præsten her til Gieldet, Hr: Olle Gierdrum, Einer Fosse, Lars Stæcken, og Lars Herrestvet, hvilcke alle møder, undtagen Sogne Præsten.

Som de tvende Laug Rættis mænd Peder Olsen og Niels Olsen Ougestad ere Intresenterer udj Sagen, og Sagen bliver dem paagiældende; saa blev de udviist Rættten ej at beklæde, og blev indlem/m/et Rættten at beklæde i derres stæd, de tvende Dan/n/emænd, Lars Espeland og Niels Berge.

Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

Sogne Præsten Hr: Olle Gierdrum ved sin tiener fremsente sit skriftl: Vidnesbyrd under \den/n/e dags datto/ {20 Octbr:}, sam/m/e blev oplæst og er saa lydende.

2: Vidne, Einer Larsen, huussmand paa Fosse, sagde sig at være gaml: 80 Aar, widnede at hands Farfader og Fader, som bægge {..... ..} ere døde, bode paa Ougestad, og er Vidnet barnefødt og opfosteret paa Ougestad, og har j all sin tiid aldrig hørt andet, er ej heller anderleedes widende, end at jo Holmen, Dragsholmen kaldet, stedse og alle tiider har været Drages Eiendom, og er brugt under Gaarden Drage intil ungefær for 6 Aar siden, da Ougestads Mændene tog den til brugs, men med hvad Ræt, ved Vidnet ej at kand sigge. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet: altsaa stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre, sagde der hos at naar hand kom paa Aastædet kunde hand giøre anvisning paa den/n/e Holm[e], som kaldes Dragsholmen fra alders tiid.

3: Vidne, Lars Engebrigtsen, boendes paa det huusmandeplads Kaldet Stæcken, sagde sig at være gaml: 62 Aar, vidnede at hands Farfader og fader, som nu ere døde, bode paa Ougestad,

og selv har Vidnet boet der i 8 Aar, er og barneføt og opfosteret paa Ougestad, mens aldrig hørt at Ougestads opsiddere

1738: 187

1738

har vildet tilEgne sig Dragsholmen, førren undgefæhr 6 Aar for den/n/e tiid, da disse Ougestads opsiddere har wildet tilEgne sig den, mens holmen har fra gaml: tiid stædse wæret brugt under Drage som dens Eiendom. vidnet sagde ellers at kunde gjøre anviiisning paa Dragsholmen. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet; altsaa bekræftede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

4: Vidne, Lars Olsen, boendes paa Gaarden Herrestvet, sagde sig at være gaml: 56 Aar, vidnede at gaarden Drage har Eiet og brugt Dragsholmen j all den tiid hand kand mindes, som deres Rætte Eiendom indtil 6 Aar for den/n/e tiid, da Ougestads Mændene har taget den til brugs: Vidnet Sagde ellers at kunde gjøre anvisning paa den Holm[e] kaldet Dragsholmen. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet. altsaa stadfæstede Vidnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

Citanten begierede under Rættens haand og Sigel beskreven vis!! (hvis) passeret er.

Fogden lod inden Rættens Examinere de sædvanlige beviiser (der) henhører til bilag ved hands Allerunderdanigste Regnskaber, samt den/n/e Termins skatte Restance, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som Rættens ej saa med billighed at kunde nægte ham, hvorforre hands paastand blev efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rættem tilstundende Aar 1739 skall betiene, ere Siur Gutormsen Sætvedt, (Endre) Lars: ibdm:, Lars Ols: Eie, Johan/n/es Tørviigen, Tørr(es) Ouestad, Iver Aasse, gamle Soren mænd, (Iver) Ouestad, og Joen underHouen.

Tirsdagen d: 4 Nobr: blev paa **Bolstadøren for Evanger skibbr: i Woss holdet Et Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting**, ofverværende ved Rættens Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horviigen med den Tingsøgende Almue, (og blev) Rættens betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Anders Fannenæs, Johannes Langeland, Hellie Aarhuuss, Siur Li(e), Knud Brechhuuss, Halvor Berge, Joen Axelberg, og Olle Breche, er da passeret som følger.

Allerunderdanigst publiceret

Et Cartel og Convention imel: woras Allernaadigste Konge, paa den ene, og Kongen af Sverrige, paa den anden sidde, datteret den 31 Martij, og Ratificeret d: 21 April 1738.

2: Eet Rescript af 30 Julij 1738: At Sorenskriveren og alle Rættens betientere ej paa nogen ulovl: maade, maa fornerme eller fravende Almuen noget.

3: Een Placat af 1 Septbr: 1738: a[n]langende hvorledes med Confiscationers Deeling ved Toldstæderne skall forholdes, med videre dens i[nd]hold, om straf bødernes forhøvelse.

1738: 187b

1738.

For Rættens fremstoed Olle Siursen Rasdahlen og Kundgiorde det hand ved tvende Vidner Lovl: med Muntl: Kald og warsel til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Giestgiveren

her paa stædet, Naufnl: Halvor Johan/n/esen, med Huustrue Kirstine Larsdatter Wangensten, Vidner at anhøre angaaende det slagsmaal de have øvet paa Citanten udj næst afvigte som/m/er, derom Dom at lide, samt at svare processens omkostning.

den indstevnte Halvor Johansen Comparerede for Rættten, sagde sig vel at være stevnet, mens ej at være: hvorforre hand egentl: er warslet, dog vedtager hand stevnemaale, med begiering at Sagen til neste Ting maa blive udsat, saasom den haver (sin) oprindelse af en øg som Citanten hafde pantsat (til) Leintenant Barcheleje for sin skyld, og sam/m/e øg war af Leintenant ofverleveret Comparenten indtil Citanten betalte gielden, eller og at Leintenanten selv kom at afhente øgen, og (da Citan)ten kom og wilde med magt tage øgen betalle de penge hand hafde pantsat den f(or), som var 2 Rd: 1 mrk: 8 s:, saa war hand, Comparenten, (eft)er sin formeening, pligtig til at afværge ellers hafde hand blevet ansvarlig for, hvorforre Comparenten begierede sagen (udsatt) for at faa bem:te Leintnant Lovl: indkaldet.

(Citanten) war fornøjet med den af hands wederpact (sin begiering om) opsættelse, og Reserverede sig frist sine (Vidner) til næste Ting at førre.

Afsagt

Sagen udsættis indtil næste Ting.

..... udstæde bøssebrev med Revers, af 4 Nobr: 1738. til paa 9 mrk: smør j Gaard: Øfstedahl, blev læst.

(Fogden lod inden) Rættten Examinere og oplæsse de sædvanlige (beviisser, samt) skatte Restancen som henhører til bilag (ved hands) allerunderdanigste Regnskaber, og som (ingen war) der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rættten tilstundende Aar 1739 skulle betiene er følgende, gaml:, Jacob og Olle Styve, Joen Mugaas, Halvor Biørgaas, Knud Steene, Nye mænd, Gaute Langeland, Aad Lie, og Olle Rørgaa.

Den 6 Novembr: blev paa **Wosse Vangen holdet Et Almindeligh Høste, Skatte og Sage falds Ting med bem:te Wosse Almue**, ofverværende Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde med den Tingsøgende

1738: 188

1738

Almue, og blev Rættten betient med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Knud Dolven, Knud Qvale, Holgier Grøtland, Torbiørn Lund, Aamun Fiosse, Mathias Lii, Torgier Olde, og Niels Tormosen Mitthun.

blev da først allerunderdanigst publiceret De Kongl: Allernaadigste Anordninger, som paa fol: 187 findes Extr:

Synneve Peders datter udgivene bøssebrev med Revers, af 27 Septbr: 1738. til Willum Godskalcksen paa 5 pd: 4 ½ mrk: smør j Gaard: Eide: blev læst.

Den 7 ditto blev Rættten atter betient, er saa passeret som følger.

Assessor Jan von der Lippe udstæde bøxxsel brev med Revers, af 6 Febr: 1738, til Elling Henricksen paa 2 Løber smør udj gaarden Schutlen, blev læst.

Den 8 ditto blev Rætten atter betient:

Fogden Continuerede med at an/n/am/m/e de Kongelige Contrebutiøner.

Iver Siursen Ouscheir udgivene bøxxsel brev med Revers, af 8 Nobr: 1738. til Mickel Iversen paa 2 Løber 12 mrk: smør j Gaard: store Rockne, blev læst.

Den 10 Ditto blev Rætten atter betiendt:

Fogden Continuerede med at an/n/am/m/e de Kongelige Contrebutiøner.

Isack Anders: Qvitne udgivene bøxxsel brev med Revers, af (8 Nobr: 1738), til Arve Lars: paa 5 Spd: 1 mrk: smør i Gaard: Gierager, blev læst.

Den 11 ditto blev Rætten atter betiendt.

Assessor Jan von der Lippe udstæde bøxxsel brev med Revers, af 27 Septbr: 1738, til Erich Godvinsen paa 1 Løb 12 mrk: smør udj Gaard: Himble, blev læst.

Den 12 Ditto blev atter Rætten betiendt.

Magister Jørgen Harboe udstæde bøxxsel brev med Revers, af ? 1738, til Joen Torckiels: paa ½ Løb ½ pd: smør j Gaard: Bi...., blev læst.

Giestgiberen Johan Henrich Blomberg fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Anne Knuds datter Fenne, Dom at lide til at betalle Citanten 1 Rd: 2 mrk: 4 s: for en tønne blendings Koren som hun (for ? Aar siden) paa borg haver Kiøbt hos Citanten, samt at svare processens omkostrning:

den indstevnte Anne Knuds datter Fenne blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig:

stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Lars Larsen Giærager ved Eed og opragte fingre afhieplede stevningen at være Anne Fenne Lovl: forkyndt for hinde boepæll udj hinde Eeget paahør.

Citanten war begierende Laudag for hands Contrapart.

Afsagt

Citanten Johan Henrich Blomberg haver med Lovfaste Vidner beviislig giort, det Anne Knuds datter Fenne er Lovl: warslet, Dom at lide til at betalle Citanten en tønne Koren med 1 Rd: 2 mrk: 4 s:, mens, som hun ej møder eller lader for sig møde til Sagen at svare: saa bliver bem:te Anne Knuds datter Fenne

1738: 188b

1738.

Forrelagt for Rætten at møde til nest stundende Waar Ting, til Sagen at svare: og haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskrevet til Lovl: forkyndelse for Anne Knuds datters Fennes boepæll.

Gullack Knudsen Seim efter forrige tiltale af Citanten Hr: Capitain Nicol, æskede sagen j Rætte:

Hoved Citanten Hr: Capitain Nicol Comparede.

Gullack Seim lagde j Rætte en \skriftl:/ Contra stevning af datto 20 Octbr: 1738, som blev oplæst og er ord for andet saa lydende.

Hoved Citanten Hr: Capitain Nicol vedtog stevningen at være ham Lovl: forkyndt, og tilspurte Contra Citanten om hand selv vilde tilstaa dette af ham j Rættens lagde stevnemaal at være af hands procurator saaleedes Rigtig skrevet efter hands Eeget forlangende: Contra Citanten tilstoed at procuratoren saaleedes som stevnemaalet indeholder, (som det nu) her for Rættens er oplæst, er Rigtig for(fattet og) skrevet efter hands forlangende.

(Paa den indste)vnte Johan/n/es Lofthuus weigne møtte (hands) datters Mand Anders Mickelsen Lii, og Replicerede paa hands værfaders weigne, det den/n/e her j Rættens oplæste skriftl: stervning ej er bleven hands værfader {Lowl:} forkyndt:

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Lars Lars: Gierager \under/ {med} Eed og opragte fingre forklarede, at de ej har forkyndt den/n/e skriftl: stevning for Johan/n/es Lofthuus, mens vel (med ? d)agges Muntl: warsel stevnede ham fordj beskyldt Gullack Seim \angaaende den qverne Teign og Kiiste/ {mens ej hvorudj inger bestoed} \..... (Ar)veligen tilfalden efter hans værbroder,/ saa og at svare processens omkostning.

Anders Mickelsen Lii lod tilføre beviislig afgjort, at det skriftl: stevnemaal (ej) er bleven hands Wærfader forkyndt, (saa kunde) hand ej heller tage til gienmælle (for saavit) sam/m/e stevnermaal indeholder, hvad det Muntl: stevnemaal er belangende, da formodede Anders Lii det Gullack Seim beviisser hvis hand haver paastevnt: for det andet, eftersom Gullack Seim har stevnet hands værfader for den qverne teign og Kiiste, som hands værfader efter hands sal: værbroder war Arveligen tilfalden, efter Gullack Seims Eegen tilstaaelse og stevnemaal, saa vilde Comparenten tilspørge Citanten Gullack Seim, om hand icke hafde, og inu haver, dette Arvede qverne Redskab

1738: 189

1738.

under{s} hands Eeget laass og lucke, og udj sit brug.

Contra Citanten Gullack Seim svarede, at det qverne Redskab som Johan/n/es Lofthuus har arvet efter hands sal: værbroder, war udj hands qverne huuss, mens hand, Gullack, haver ej laas eller lucke for qverne huuset, videre fant hand sig ej pligtig til at svare paa Comparentens spørgsmål.

Anders Lii Erindrede Rættens det hand ej tog til gienmælle efter det skriftl: stevnemaal, førren sam/m/e blev hands værfader Lovl: forkyndt, j det øfrige paastod det Gullack Seim af Rættens bliver paalagt til at bewiisse hvor hand haver gjort af det Johan/n/es Lofthuus Arveligen tilfaldende qverne Redskab, som hand her for Rættens ej har vildet tilstaa hvor sam/m/e qverne Redskab nu er.

Afsagt

Siden Contra Citanten Gullack Knudsen Seim ej har Kundet bevislig gjøre at det af ham ved antaggen Procurator udstæde skriftl: stevnemaal af 20 Octbr: 1738 er bleven forkyndt for Johan/n/es Lofthuus, saa afvisses sam/m/e stevning til ny og Lovlig stevnemaal {for}, hvorefter Sagen bør paaKiendes.

Lars Ericksen Skutle fremstoed for Rættens og Kundgiorde det hand som Formynder for sal: Siur Kinnes børn haver ved Muntl: Kald og warsel Lovl: til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Encken Gertrud øfre Grouve, Dom at lide til at betalle 10 Asker malt igien, eller og 1 Rd: 4 mrk:, thj paa den m(aade) sam/m/e 10 Asker hinde laant af sal: Siur Kinne, og endelig at svare processens omkostning.

den instevnte Giertrud øfre Grøuve blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

Stevnevidnerne Wiching Tvilde og Lars Larsen Gierager ved Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaalet at være Giertrud øfre Grouve Lovl: forkyndt for hinds boepæll udj hinds Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende for hands vederpart.

Afsagt.

Det er med Lovfaste Vidner bevislig afgjort, at Giertrud øfre Grouve er Lovl: warslet, Dom at lide til at betalle de 10 Asker Malt som hun haver laant af \nu/ sal: Siur Kinne, mens som hun ei møder for Rætten, saa paalæggis hun til nest holdende Waar Ting, her for Rætten at møde til Sagen at svare: Citanten haver at tage den/n/e afsigt beskreven til Lovl: forkyndelse for Giertrud øfre Grouve; Saa haver og Citanten at give Enckens

1738: 189b

1738

Lauvæрге, som hinds forsvar, Lovl: warsel.

Den 13 Ditto blev atter Rætten betiendt.

Magister Jørgen Harboe udstæde bøxxel brev med Revers, af 12 Nøbr: 1738, til Olle Knudsen paa 18 mrk: smør udj Gaarden Helgeland. blev læst.

Den Sag indstevnt af Mons Lars: Qvareqval efter forrige tiltalle til Mickel Iversen Wivaas, blev paaRaabt, mens hand hvercken møtte eller lod møde for sig, sit stevnemaal at tilsvare.

den indstevnte Mickel Ivers: Wivaas Comparerede for Rætten, tilstoed den af Rætten ved seeneste Ting ham givene Laudag at være ham Lovl: forkyndt. Replicerede ellers det hand veste ingen skyld eller brøde til den af Mons Qvareqval imod ham Reiste Sag, og paastod frikiendelse Dom for omkostninger.

Afsagt

Siden Citanten Mons Larsen Qvareqval ej møder til at beviise den af ham imod Mickel Iversen Wivaas Reiste Sag: Saa bliver sam/m/e Sag her for Ræt afviist til ny og Lovligere forfølgning.

Peder Knudsen Seim fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel Lovl: vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Knud Stephensen Seim, Widner at anhøre, som er Knud og Rognald Næstaas, om det hand nest afvigte som/m/er har slaget høy om merckerne paa Citantens Eiendom, der for Dom at lide, samt at svare Processens omkostning:

den indstevnte Knud Stephensen Seim blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands weigne:

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Lars Larsen Gierager ved Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt Knud Stephensen Seim udj hands Eeget paahør for hands boepæll.

Citanten war begierende Laudag.

Afsagt.

Siden den indstevnte Knud Stephensen Seim hvercken møder eller lader møde for Rætten til at svare udj den af Citanten Peder Knudsen Seim imod ham Reiste Sag, angaaende det hand nest afvigte som/m/er skall have slaget græss forbj mercke steenene paa Citantens Eiendom, da som Citanten har beviist med Lovfaste Vidner det bemelte Knud Stephensen er given Lovl:

Kald og warsel udj Sagen; Saa bliver oftbe:te Knud Stephensen j Kraft af Lovens allernaadigste bydende paalagt her for Rættten

1738: 190

1738

At møde til nest forrestaaende Waarting, til Sagen at svare; og haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskreven til Lovl: forkyndelse for Knud Stephensen Seim.

Den 14 Ditto blev Rættten atter betiendt. er saa paseret.

Anders Mickelsens udstæde bøxxel brev af 12 Nobr: 1738, med Revers, til Mons Ols: paa 1 Løb 2 ½ mrk: smør udj gaard: nedre Lii, blev læst.

Fogden lod inden Rættten oplæsse og Examinere skatte Restancen, Odels Mantallet, og de{t} almindelige beviisser ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa war hand Rættens attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rættten tilstundende Aar 1739 skall betiene er Niels Flage, Anders Lødve, Olle, Kolbeen Bøyg, Brynild Lem/m/e, {P} Jørgen nedre Grove, Erick Gierald, og Knud Store Soue.

Torsdagen den 27 Nobr: blev paa **Gaarden Lussand, beliggende j Hardanger, og Lysse Closters tilhørende Almue, holdet et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, og blev Rættten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Joen Langesetter, Magnus Sexse, Lars Lionæs, Siur Koltvet, Tollef g, Jakob Røe, Erich Uhreim, og Od Severhage, ofverværende Forvalteren til Lysse Closter, hands Fuldmægtig Gerdt Gielmuiden, og Lensmanden Peder Uhreim, er paseret som følger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forord:

- 1: om Klædedragten, af 11 Ap: 1738.
- 2: om Justits Cassens penge, af 28 ditto.
- 3: om C(ommedianter), Spillere og andre giøglere, som ej til stæ.... ne, af 21 Martij.
- 4: angaaende de Auctions Conditioner, her efter skall følge de Civ... .., af 9 Maij.
- 5: Skatte forord: for indewærende Aar 1738, af 27 Nobr: 1737.
- 6: Anordning hv(orleedes skall) betalles for Notarial Instrumenter, saa(vel?) ...tternis udstæde breve, af 31 Janvarij 1738.
- {For} 7: Forordning, om Pante bøggers Indrettelse, af 7de Febr: 1738.

Henrich Hansen Formans udstæde bøxxel brev med Revers, af 28 Octbr: 1738, til Holgier Iversen paa 2 pd: smør, 1/3 td: salt, udj gaard: Oppedal, blev læst.

Een ditto, af 15 Martij 1738, til Mathias Samsonsen paa 2 pd: 6 mrk: smør udj gaard: Frønes, blev læst.

Een ditto, af 31 Janvarj 1738, til Siur Arnesen paa 2 pd: 6 mrk: smør, ½ huud og 2 Løber salt udj gaard: Mit Bleje, blev læst.

1738: 190b

1738.

Forvalteren til Lysse Closter, hands Fuldmægtig, lod inden Rættens oplæse og Examinere dette Tinglaus skatte Restance, og de sædvanlige beviisser som henhører ved hands allerunderdanigste Regnskaber, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var Comparenten Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Laug Rættis mænd som Rættens tilstundende Aar 1739 skall betiene, er Mickel og Knud Lusand, Brynild Seim, Pouel Opheim, og Lars Ringøen, Nye, Olle Koltvet, Christopher ibdm., og Jørgen Olsen Ugletvedt.

Mandagen d: 1 Decbr: blev paa **Gaard: Houge, beliggende j Ous skibbr: under Lysse Closters Jurisdiction, holdet Et almindel: Høste, Skatte og Sage Ting med bem:te Lysse Closters tilhørende Almue**, ofværende inden Rættens MedEieren og Forvalter til Closteret, Sig:r Henrich Hansen Forman, og blev Rættens betiendt med Efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Sifteland, Jørgen Moberg, Øvind Leqven, Mickel Kismuld, Lars Moberg, Olle Sifteland, Magne Bøe, og Olle Tøsdahl, Nærværende ved Rættens Lensmanden Winsens Houge med den Tingsøgende Almue,

og er da først allerunderdanigst public: de Kongl: Allernaadigste Forordninger, som paa nest forregaaende sidde findes Exstraheret.

Hr: Henrich Hansen Formans udstæde bøssebrev med Revers, af 31 Januarij 1738, til Niels Nielsen paa en halv Løb smør, ½ huud j gaard; Nordvigen, blev læst.

Een Ditto, af 27 Janv: 1738, til Olle Andersen paa 18 mrk: smør, ½ huud udj gaard: Søeviigen, blev læst.

Een Ditto, af 3 Majj 1738, til Albricht Joensen paa 22 ½ mrk: smør, ¼ huud, udj Gaard: Grindevold,, blev læst.

Een ditto, af 5 Aug: 1738, til Asbiørn Ericksen paa 1 pund smør udj Gaard: Balland. blev læst.

Een ditto, af 4 Septbr: 1738. til Lars Nielsen paa ½ Løb smør, ½ huud udj gaard: indre Thuen, blev læst.

Een ditto, af 17 Octbr: 1738, til Anders Mathiasen paa 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huud udj Gaard: Krogeide, blev læst.

MedEieren og Forvalteren her til Lysse Closter goods, Henrich Hansen Forman, Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast Lovl: \med muntlig Kald og warsel/ til et Lovskicket Tingsvidnes erlangelse, haver ladet stevne Peder Røe, Hans og Erick ibdm., Olle, Evind og Arne Tvedt, Lars, Knud og Olle øfre Eide,

1738: 191

1738.

Hans og Niels nedre Eide, {Christopher Nielsen}, Christopher Didericksen, Hans, Niels, Magne og Siur Bøe, Lars, Johan/n/es {og Olle} Borgen, Boer {og Joen} Lund, Lars og Olle, Lars Larsen og Niels Tøsdahl, Olle og Stephen Houge, Olle Garviigen, Mons, Lars, Iver, Knud, Olle og Peder Sjøfteland, Lars Houcheland, Størck Sælland, Johan/n/es Sand, Samson Sand, Chresten Gaasand, Niels Røgenæs, Mons Fortunen, Lars Bahuus, Mickel og Rasmus Kismul, Alf og Joen Hollen, Baar Kalvetræ, Johan/n/es Norstrøm/m/en, Olle {og Erick} Saxstad, Niels Nielsen med Søn Niels Nielsen, Anders Rasmusen, {og Olle Nielsen}

Nordvigen, alle Jord(sid)dende bønder paa Lysse Closters tilhørende Jorde, derres Eedelige Vidne at aflægge om hvad enhver kand have seet og hørt, om hvem, der haver hugget udj Closterets fri skouver: alt til et (Lovskicket) Tingsvidnes erlangelse.

af de indstevnte befindes Lars og Olle Sifteland, (Mickel Kismuld), Olle Tøsdahl, Magne Bøe at beklæde Rættten, hvorforre de blev af Rættten afviist, og j derres stæd indlem/m/et til Rættens beklædelse, ... Tøsland, Peder Svinesteen, Johan/n/es Me....., Lars Leqve og Olle Houg.

Af disse (Naufn)givene Jordemænd som ere indstevnte (Møtte alle), undtagen Erick Røe, Olle Tvet, Niels (nedre) Eide, Mons Søfteland, Samson Sand og Niels (Røgenæs?). de øfrige som møtte vedtog at være Lovl: stevnet, derres Eedelige Forklaring at aflægge efter stevnemaalet. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derres sandhed (at udsige).

1: [Vidne], Peder Ericksen, boendes paa Gaarden Røe, sagde sig at være 61 Aar gaml:, efter aflagde Eed vidnede at hand ej har seet nogen hugge udj Closterets frj skouge, saasom hand ej kom/m/er udj skouen, ej heller seet nogen paa 3 Aars tiid at have ført tøm/m/er eller næver fra frj skouene. Citant: hafde ej noget at tilspørge Widnet.

2: Vidne, Hans Olsen, boendes paa Gaard: Røe, sagde sig at være gl: omtrent 30 Aar, efter aflagde Eed gjorde følgende forklaring ligesom næste Vidne.

3: Vidne, Erick Jørgensen, boendes paa Gaard: Røe, sagde sig at være gl: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede som første Vidne.

1738: 191b

1738

4: Vidne, Evind Olsen, værende hos hands Fader paa Gaard: Tvedt, sagde sig at være gl: 22 Aar, vidnede som første Vidne.

5: Vidne, Arne Ellingsen, boendes paa Gaarden Tvedt, sagde sig at være gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede som første {Aar} Vidne, untagen at have seet at Olle Tvedt forrige Aar kom {fra} hiem med fuhre træer, som war til wisse en tylt, til huusfornødenhed og butne ved, og for 2 Aar siden kom hand hiem af skouen med tilhuggede buttener, og at Olle øfre Eide j den/n/e Waar hafde hugget gierde veed.

6: Vidne, Lars Olsen, boendes paa Gaard: øfre Eide, sagde sig at være gaml: ungefæhr 70 Aar, efter aflagde Eed vidnede som første Vidne, lagde det til, at hand hafde seet Olle øfre Tvedt at hugge garved.

7: Vidne, Knud Hansen, værende hos hands Moder paa gaarden øfre Eide, sagde sig at være gaml: 18 Aar, har gaaet til Alterens Sacramente 3de gange, efter aflagde Eed vidnede at hand forrige Aars vinter saa Olle Tvedt {g} Kiøre veed, og møtte hand ham paa veien der med, mens hvor hand hafde hugget det, veed Vidnet icke, widere weste hand ej.

8: Vidne, Olle Baarsen, boendes paa Gaard: øfre Eide, sagde sig at være gamel 31 Aar, efter aflagde Eed vidnede som 5. Vidne, tilstoed selv om det af ham huggede gierde veed.

9: Vidne, Hans Larsen, boendes paa Gaard: needre Eide, sagde sig at være gl: 42 Aar, efter aflagde Eed vidnede det hand aldeeles intet war widende.

10: Vidne, Christopher Didericksen, boendes paa Gaard: Bøe, sagde sig at være gaml: 33 Aar, efter aflagde Eed vidnede som næste 9de Vidne.

11: Vidne, Hans Iversen, Boendes paa gaarden Bøe, sagde sig at være gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste 9. og 10. Vidne.

12: Vidne, Niels Olsen, boendes paa Gaarden Bøe, sagde sig at være gaml: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende 3de Vidne.

13: Vidne, Magne Larsen, boendes paa gaard: Bøe, sagde sig at være gaml: 41 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.

14: Vidne, Siur Haldorsen, boendes paa Gaarden Bøe, sagde sig at være gaml: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede som 12. og 13. Vidne.

15: Vidne, Lars Monsen, boendes paa Gaarden Borgen, sagde sig at være gl: 50 Aar, efter aflagde Eed vidnede som 9. Vidne.

16: Vidne, Johan/n/es Olsen, boendes paa Gaard: Borgen, sagde sig at være gl: 28 Aar, efter aflagde Eed vidnede som 9. og 10. Vidne.

1738: 192

1738.

17: {Olle} \Vidne/, Baaer Iversen, boendes paa Gaarden Lund, sagde sig at være gaml: 42 Aar, efter aflagde Eed vidnede som næst forregaaende Vidner.

18: Vidne, {Joel Olsen, boend} Lars Nielsen Tøssedahl, boendes paa Gaarden Tøssedahl, sagde sig at vere gl: 62 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.

19: [Vidne], Olle Olsen, boendes paa Gaarden Tøssedahl, sagde sig at være gl: 47 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.

20: Vidne, Lars Larsen, \tienende/ {boendes} paa Gaard: {Tøssedahl} \Søfteland/, sagde sig at være gl: 25 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Peder, \Mons/, og Olle Søfteland paa en 2 Aars tiid har hugget fuhre udj skouen, Lougaasen kaldet: som de har ført hiem til sig. videre kunde Widnet ej forklare.

21: Vidne, Niels Larsen, værende hos hands Fader paa gaarden Tøsdahl, efter aflagde Eed vidnede som det 19. Vidne.

22: Vidne, Olle Andersen, boendes paa Gaarden Houge, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand for 7 ugger siden saa nogle fuhre træer som Olle Tvedt efter egen tilstaaelse hafde hugget.

23: Vidne, Stephen Pouelsen, boendes paa Gaard: Houge, sagde sig at være gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede som 9. Vidne.

24: Vidne, Olle Borsen, boendes paa Gaard: Garviigen, sagde sig at være gl: 51 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Widne.

25: Vidne, Lars Hansen, boendes paa Gaarden Søfteland, sagde sig at være gl: 80 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 23. Vidne.

26: Vidne, Iver Hansen, boendes paa Gaard: Søfteland, sagde sig at være gl: ?? Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 23. Vidne.

27: Vidne, Knud Iversen, boendes paa gaard: Søfteland, sagde sig at være gl: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

28: Vidne, Olle Olsen, boendes paa Gaarden Søfteland, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed vidne[de] som det 26. Vidne.

29: Vidne, Peder Johannesen, boendes paa gaard: Søfteland, sagde sig at være gl: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

30: Vidne, Lars Monsen, boendes paa Gaard: Houcheland, sagde sig at være gl: 33 Aar, efter aflagde Eed vidnede, Lars Baghuus forrige winter hafde hugget \2/ fuhre træer, men udj hvis skou ved Widnet ej. videre veste Vidnet ej.

31te Vidne, Størck Nielsen, boendes paa Gaard: Sællen, sagde sig at være gl: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 29. Vidne.

32: Vidne, Johan/n/es Larsen, boendes paa gaarden Sand, sagde sig at være gl: 42 Aar, efter aflagde Eed widnede som nest forregaaende Widne.

33: Vidne, Chresten Pedersen, boendes paa gaard: Gaasand, sagde sig at være gl: 27 Aar, efter aflagde Eed vidnede som de tvende nest forregaaende Widner.

1738: 192b

1738.

34: Vidne, Mons Andersen, boendes paa Gaarden Fortunen, sagde sig at være gl: 50 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det det!! 32. Vidne.

35: Vidne, Lars Larsen, boendes paa Gaarden Bahuus, sagde sig at være gl: 38 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

36: Vidne, Mickel Nielsen, boendes paa Gaarden Kismul, sagde sig at være gl: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Niels og Olle Sælle haver j en tiid af 2 Aar hugget fuhre træer udj Closteretz skouen, hvilcket de selv for Vidnet har tilstaaet. widere weste Widnet icke.

37: Vidne, Rasmus Endresen, boendes paa Gaarden Kismul, sagde sig at være gl: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Widne.

38: Vidne, Alf Pedersen, boendes paa Gaard: Hollen, sagde sig at være gl: 29 Aar, efter aflagde Eed widnede som det 31. Vidne.

39: Vidne, Joen Joensen, boendes paa Gaard: Hollen, sagde sig at være gl: 66 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 9. Vidne.

40: Vidne, Baar Arnesen, boendes paa Gaard: Kalvetræ, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Widne.

41: Vidne, Johan/n/es Olsen, boendes paa Gaard: Nordstrømmen, sagde sig at være gl: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 9. Vidne.

42: Vidne, Olle Ericksen, boendes paa Gaard: Saxstad, sagde sig at være gl: 48 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

43: Vidne, Niels Nielsen Nordviigen, boendes paa Gaarden Nordviigen, sagde sig at være gl: 58 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 41. Vidne.

44: Vidne, Niels Nielsen, boendes paa Gaard: Nordviigen, sagde sig at være gl: 28 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det 41: Vidne.

45de Vidne, Anders Rasmusen, wærende hos hands Moder paa Gaard: Nordviigen, sagde sig at være gl: 20 Aar, har wæret til Alterens Sacramente, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

Citanten begierede beskreven wis passeret er.

Peder Ericksen Røe og Erick Jørgensen ibdm: fremstoed for Rættten og Kundgiorde at de med Muntl: Kald og warsel Lovl: widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Hans Olsen Røe, {Widner at anhørre, som er Lensmanden Winsens Houge og Stephen Houge, om} \for/ den uLowl: skouhugst hand har øvet, saa og at hand har taget grinet fra garen, saa at Creatureerne har gaaet ind paa deres bõe, dem til skade.

den indstevnte Hans Olsen møtte for Rættten, vedtog Lovl: at være Kaldet. tilstoed at hand har forfløt leedet og stenget det til paa det stæd hvor det var før, mens hvad

1738: 193

1738

skouhugsten er anbelangende, da skall hands Contraparter aldrig Kunde beviisse at hand har hugget uLowl: eller paa derres eiendeler, mens hvad hand har hugget, er hugget Lovl: og paa hands eget {E} tilbøxlede jordebrug. j den henseende hand sagen med en Contra stevning har begiegnnet, og Lovl: ladet warsle sine Contra parter, Dom at anhørre om den Rættighed hand haver til sin Formands skouv og brug.

Hoved Citanterne vedtog Lovl: at være Contra stevnet.

Afsagt.

Efter Lovens Allernaadigste bydende bliver den/n/e Sag angaaende Skouen henviist til Aastædet, hvor den efter forregaaende Lovl: Kald og warsel, beviisligheder, Siun og granskning bør orddeeles. For det andet, angaaende det leed som Contra Citanten Hans Olsen har forflødt, da bør hand paa Eegen bekostning igien forfløtte leedet til sit forrige stæd, og

giøre det i alle maader Lovfør; og {som} \bør/ Hoved Citanterne beviislig at giøre den skade de over leedets forfløttelse haver taget, forinden Dem nogen erstatning kand tilfindes.

Den 2 ditto blev atter Rættten betiendt, er paseret som følger.

Forvalter Forman lod inden Rættten oplæsse og Examinere SelfEier Mantallet, med det sædvanlige Tingsvidne, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev af Rættten efterkommet.

De Laug Rættis mænd som Rættten tilkom/m/ende Aar 1739 skall {betalle er:} betien/n/e, er gl:, Niels Nordviigen, Lars Borgen, Hans Bøe, og Gunner Houge, Nye, som ej forhen har betiendt Rættten, Peder Krogeide, Erick ibdm:, Olle øfre Eide, og Hans nedre Eide.

Fredagen d: 5 Decbr: blev paa **Gaard: Nordstrønen, beliggende udj Ous skibbr:, Waags Tingl: udj Sundhorlehn, holdet Eet Almindel: Høste, Skatte og Sagefalds Ting med Lyse Closter Almue**, udj ofverværelse af MedEier og Forvalter Sig:r Henrich Hansen Forman, Lensmanden Mikkell Weststad med den Tingsøgende Almue, og blev Rættten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: {Hen} Endre og Johan/n/es Gielland, Johan/n/es Gloppen, Erick Søreide, Johan/n/es Bielland, Mons ibdm:, Lars Robbestad og Jens Hielmen,

først allerunderdanigst publiceret de Kongl: Allenaad: Forord: som findes Exstr: paa fol: 190.

Sig:r Henrich Hansen Formans udstæde bøssebrev med Revers, af 4 Decbr: 1738, til Olle Joensen paa ½ Løb smør udj Gaarden Roppestad, blev læst.

Een Ditto, af 17 Nobr: 1738. til Olle Johansen paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaarden Biercheland, blev læst.

1738: 193b

1738.

Sig:r Henrich Hansen Formans udstæde bøssebrev med Revers, af 10 Octbr: 1738, til Niels Axselsen paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaarden Eldholm, blev læst.

Een Ditto, af 31 Janvarij 1738, til Knud Rasmusen paa 1 Løb smør, 1 1/8 huud udj Gaarden Weststad, blev læst.

Forvalteren Henrich Hansen Forman Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Ole Wichman Schaaleviigen, Widner at anhøre, som er {Lensmanden} Mikkell Weststad, bem:te Olle Wichmans huustrue Anna Abrahams datter, og Barbra Lars datter, om hvorleedes hand, Olle Wichman, med huug og Slag skall have overfaldet hands Wærfader Abraham Schaaleviigen, der forre Dom at lide til straf, samt at sware processens omkostning: saa er og Abraham Schaaleviigen til wedermælle indvarslet.

den indstevnte Olle Wichman Comparerede, wedtog Lovl: at være warslet.

den til vedermælle indvarslede Abraham Schaaleviigen Comparerede, vedtog Lovl: stevnemaal.

af de indstevnte Vidner møtte ingen.

stevnevidnerne Mickel Wespestad og Johan/n/es ibdm: med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Widnerne Lovl: forkynt for deres boepæll udj deres Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende for de udeblivende Widner.

Afsagt.

Sagen udsettis indtil næst holdende Waar Ting. til sam/m/e tiid {haver} \paalæggis/ de indstevnte Vidner Mikel Wespestad, Anna Abrahams datter og Barbra Lars datter, her for Rætten at møde, derres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge under straf af Loven, i ligge maader paalægges parterne Olle Wichman og Abraham Schaaleviigen for Rætten at møde til Sagen at svare, da en hver skall wederefahres den deel som Lovgemæss medfører.

Forvalter Forman lod inden Rætten oplæsse og Examinere SelvEier mantallet, og det sædvanlige Tingsvidne, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rætten med billighed ej saa at kunde nægte det.

De Laug Rættis mænd som Rætten tilstundene Aar 1739 skall betiene, er, Johan/n/es Hoftham/m/er, Johan/n/es Birkeland, Johan/n/es Store Bøe, Anders ibdm:, Lars Wespestad og {K} Johan/n/es Bielland, nye, som forhen ej har betiendt Rætten, er Johan/n/es Størcksen Store Bøe og Jackob Nordeide.

Den 6 ditto blev Rætten atter betiendt, og lod Forvalter Forman inden Rætten oplæsse og Examinere dette Tinglaus skatte Restance, og som ej nogen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende,

1738: 194

1738

som blev efterkom/m/et. som ej nogen war efter trende gange udRaabelse der wilde gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet.

Mandagen d: 8 Decbr: blev paa **Gaard: Øfstevold, beliggende j Nordhorlen{s skibbr:} j Schiolds skibbr:, for Lysse Closters tilhørende Almue, holdet Et Almindel: Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, nærværende MedEieren og Forvalteren til bem:te Lysse Closters Jordegoeds, Henrich Hansen Formands Fuldmægtig Gerdt Geelmuyden, Lensmanden Peder Sandven med den Tingsøgende Almue. Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Carl Walle, Poul Hatlestad, Mons Hamre, Halvor Stien, Halvor Hamre, Thomas Hatlestad, Niels ibdm:, og Anders Hamre.

Er først Allerunderdanigst publiceret de Kongl: Allernaadigste Forord: som findes Extraheret paa fol: 190.

Sig:r Henrich Hansen Formans udstæde bøssebrev med Revers, af 25 Januarij 1738, til Knud Larsen paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaard: Støreim!! (Storeim), blev læst.

Een ditto til Tollef Halversen, \af 1 Maij 1738/, paa 2 Løber smør, 2 huuder udj gaarden nedre Sandven, blev læst.

Een ditto til Anders Tørrissen, af 25 Januarij 1738, paa 1 pd: smør, 2/3 faar udj Gaarden Biørnestad, blev læst.

Een ditto, af 28 Maj 1738, til Knud Olsen paa 18 mrk: smør, ¼ faar udj Gaarden needre Romsloe, blev læst.

Eieren og Forvalteren til Lysse Closter, Henrich Hansen Forman, Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Michel og Rasmus Kismul, Widner at anhøre om deres ulovlige skouvhugst de haver øvet udj derres af Closterets Eiere tilbøxxselede jordebrug: der om til Vidner udj Sagen er indkaldet Halvor, Peder og Michel yttre Hambre, deres Eedelige Deposition at aflægge. saa er og bem:te Michel og Rasmus Kismul stevnet, Dom at lide for sam/m/e ulovl: skouv hugst, samt at svare processens omkostning.

de indstevnte Michel og Rasmuss Kismul møtte for Rættten, vedtog at være given Lovl: Kald og warsel.

parterne, efter lang sammen talle, Declarerede, sagen at være forligt.

Eieren og Forvalteren til Lysse Closter, Henrich Hansen Forman, Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Lars Haugland og Rasmus ibdm:, Mons, Niels og Peder Tvedt, derres Eedelige Widne at aflægge om den ulofl: skouv hugst som er øvet udj Lysse Closters fri skouer, alt til et Lovskicket Tings Vidnes erholdelse.

de indstevnte Vidner møtte alle. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet for MeenEderi at vogte sig.

1: Vidne, Lars Rasmussen, boendes paa Gaarden

1738: 194b

1738

Hougeland, sagde sig at være gl: 60 Aar, efter aflagde Eed widnede det hand aldeeles intet var widende om den/n/e ulovl: skou hugst.

2: Vidne, Rasmus Larsen, boendes paa Gaarden Hougland, sagde sig at være gl: 32 Aar, efter aflagde Eed widnede som nest forregaaende Widne.

3: Vidne, Mons Nielsen, boendes paa Gaarden Tvedt, sagde sig at være gaml: 74 Aar, for hands Alderdom og svagheds skyld wilde Citanten ej have det, [idet] hand skulde aflægge Eeden.

4: Widne, Niels Monsen, boendes pss gaarden Tvedt, sagde sig at være gl: 44 Aar, widnede som de tvende første Widner.

5: Vidne, Peder Sørensen, wærende hos hands Fader paa Gaarden Tvedt, sagde sig at wære gl: 28 Aar, efter aflagde Eed widnede som første Widner. videre weste hand ej.

De Laug Rættis mænd som Rættten tilstundende Aar 1739 skal betiene, er, Lars Kalland, Niels Hatlestad, Lars Hougland, Halvor Stien, Størck Smaadalen, Mons Hamre, og Halvor ibdm: Nye, som ej forhen har betiendt Rættten, er, Olle Svensen øfre Sandven,

Det sædvanlige Tingsvidne som bør følge Lysse Closters Eieres Regnskaber, blev for Almuen oplæst, og under deres tilstaaelse forseiglet.

1738

.....

1739

(1739: 194b)

Tirsdagen d: 10 Martij [1739] blev Eet **Almindeligt Vaar, Skatte og Sage falds ting holdet for Østensøe skibr: [s] Almue paa Gaarden**, og blev Rætten betiendt j Hr: Cancellie Raad og (Sorenskriver) Fleischers lovlige forfald af Hans fuldmægtig, (Procurator) Emanuel Barth, som jfølge af Hr: Stiftbefalingsmand Baggers (til ham givene) Constitution, dattered 14 Janu: 1739. er beskicked, ... Sorenskriverens Veigne j hans lovlige (forfald Rætten) og tils... at betiene, og blev Rætten (betiendt af følgende) efterskrevne Edsorne Laug Rættismænd, (Naufnl:) (Steene), Gutorm Lii, Isack Steene, Elling ibd: (i) sted, Niels Olsen Skaar, Niels Erichsen Skaar og , nærværende inden Rætten Kongl: Maj:ts det Andreas Heiberg, og udj Lensmanden Olle Larsen (Bervens?) stæd hans Søn Giermund Olsen, og den gandske Almue.

Hvor da først blev publ: Stiftbefalingsmand Baggers Constitution til Emanuel Barth, dattered d: 14 Janu: 1739.

Ligesaa blev allerunderdanigst Publ: efterskrevne Kongl: Forordninger og Rescripter.. Forordningen om skatternes (paabud) j Naarge!! (Norge) for indeværende Aar 1739. dattered 18 Novbr: 1738.

Placat eller Patent, hvorledes med de fra Dantzic og Køningsberg og deromkring liggende stæder og havne ankomne skibe skal forholdes (naar) de j Kongens Riger og Lande ankom/m/e, j henseende

1739: 195

1739

Til de udj Polen og Ungeren Grasserende farlige og smitsom/m/e sygdom/m/e, dattered Friderichsbergs slødt d: 7 Novbr: 1738.

Placat og Forteignelse paa forrige Stiftamptskriver Willum Hansens Jorde godz og effecter, tillige med dend derpaa beram/m/ede Auction og videre, dattered 9 Decbr: 1738, blev læst.

Ligesaa blev læst Een Placat udstæd af Stiftamptmand Bagger ang: Assessor Willum Hansens Eiendellers Auctions beram/m/else, dattered d: 10 Janu: 1739.

Ligesaa blev læst Stadtholder Ransaus skrivelse til Admiral Kaas, som tillader LifGarden til fods og Grenadir Corpus, j 2de Aar frj at være alle og Een hver, som dertil er godvillig at formaa, naar de icke staar j wirckelig tjeniste under Militaire eller borgeværckerne, dattered 8de Octobr: 1738.

dernest blev læst Eet Kongl: Proclama, dattered 5 Sept: 1738. ang: de som nogen arv skulle formeene sig at tilgode kom/m/e j Coldinghuus Amt, at de inden Aar og dag indfinder sig.

Assessor Jacob Stensens Bøxel Seddel med Revers, til Arne Larsen paa 1 Løb smør og 1 huud j gaarden Bierke, dattered 22 Maj 1738, blev læst.

Haaver Christophersen med fleere, deris skiøde til Christopher Nielsen paa 1 Spand smør j dend øde Jord Aassem, dattered 19 Febr: 1739, blev læst.

Tosten Beriesens skiøde til Svend Knudsen paa 2 spand ½ mrk: smør, 18 mrk: salt uden bøxel j Gaarden Walland, dattered 9de Martj 1739, blev læst.

Lars Larsen fremstoed for Rætten og kundgiorde paa Egne og sin (Søn?) Olle Larsens Veigne, at de Lysser deris penge-mangel som (rætte) Odels baaren til 2 pund smør med bøxel og herlighed i Gaarden Øvre Birkeland, beliggende j Østensøe skibr:, Hvilcken deris penge mangels lysning de begierede Rætten og dend tingsøgende Almue vilde drage til minde, og var hand sam/m/e af Rætten begierende beskreven, som blev bevilget.

Ole Nielsen Noreim fremstoed for Rætten og kundgiorde det hand med mundtlig stevning til dette ting, tiid og stæd, ved stevne Vidnerne Isack Michelsen Berven og Olle Stigsen ibdm: Lovlig haver ladet stevne Lars Siursen Noreim fordj hand haver slaaet høe paa Een af Citanten tilhøren[de] slaatte Teig, som paa (bøen?) er beliggende, saavelsom og fordj hand haver ligeledes Slaget høe paa Eet stöcke j Citantens tilhørende udmarck uden Citantens tilladelse og Videnskab, derom Dom at lide til skadens Restitution og straf lidelsen, samt at erstatte ham den/n/e processes forvolte omkostninger skadesløs.

dend indstævnte Lars Siursen Noreim møtte for Rætten, vedtog Lovlig at være stævnt; men sagde derhos at hand aldrig haver slaaet høe paa Citanten Eiendom, hvorføre hand paastoed at Citanten sit søgemaal bør bevisse.

Citanten Replicerede, det hand icke hafde ventet at dend indstævnte Lars Siursen hafde fragaaet sin forøvede Gierning, nødsages derfor at begiere Sagen udsat til neste ting, for imidlertid at faa sine Vidner indstevnet, for dermed at overbevisse ham det paaanckede, Afsagt.

dend af Citanten begierde udsættelse til næste Rætt bevilges.

1739: 195b

1739.

Lars Siursen Noreim fremstoed for Rætten og kundgiorde det hand med mundtlig Stevning til dette ting, tiid og stæd ved stevne Vidnerne Isack Berven og Olle Stigsen ibdm: Lovlig haver ladet stevne Olle Jacobsen Noreim og Olle Nielsen ibdm., fordj de uden hans tilladelse haver brudt steen Heller paa hans Bøe og Eiendom og inden hands mercker, om hvilcket hellebrud Citanten wed Fogden haver ladet giøre lovlig forbud, og til sam/m/e forbuds forfølgning og ved magt kiendelse nu tillige haver ladet stevne dem, Dom at lide saavel j hoved Sagen til dend skades Restitution de haver paaført ham, som og til forbuds Confirmation, og endelig at erstatte ham den/n/e jbragte omkostninger skadesløs, til hvilcken ende (Citanten) j Rætte lagde det passerende forbuds forretning, dattered 9de Octobr: 1739. sam/m/e er saa lydende.

de indstævnte Olle Jacobsen og Olle Nielsen møtte for Rætten (og) vedtog lovlig stevnemaal, sagde derhos at de vel haver flecket heller af Een steen som ligger paa Citantens Eiendom, Men vedste icke Rættene end at det var tilfælles med dem og Citanten, allerhælst da Citanten ligeledes forhen haver brudt heller inden deres Eiendom/m/e, hvilcket de alle tiider kand

.....

Parterne Erklærede at de nu indted videre haver at forrestille.

Afsagt

Eftersom den/n/e Sag har sin oprindelse skades paaførelse, som Olle Jacobsen og Olle Nielsen skall (have) forøvet paa nogle steenheller \paa Cit:[s] bøe og mærcke/, og de icke med Ringeste bevis (paa) nogen af sidderne haver fremført, Saa henvisses Sagen (til Aastæ)det, hvor dend efter lovlig stevnemaal og paafølgende (Siun og granskning) Lovformelig bør afhandles, og udsættes Sagen, ... (paa)anckede forbud angaar, indtil hoved Sagen t haver taget Eende, da der ang: det skeede (forbud) skal blive kiendt.

Fogden (begierede) at de sædvanlige tings Vidner til hans (Regnskabers vedhørende) bilag møtte forundes ham under Rættens (haand og forseigling) udstæd, hvilcket icke kunde nægtes, og er efter den/n/e Termins skatte Restance. 2de: Matriculen (for Aaret) 1738 (over) Odels eller selvEier mandtallet dito Aar. (3de:) over bøxslerne paa Halsnøe Closter for 1738. (4de:) Restancen for Ao: 1738. skatterne Vedkom/m/ende.

Og som ingen efter trede gange udraabelse indfandt sig at gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet.

Fredagen 13 Martij blev paa **Eide grund j Gravens Sogn holdet Et Almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting med bem:te Skibbr:[s] Almue**, og blev Rætten betiendt med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Iver Hansen Nesseim, Siur Siursen ibdm:, Olle Arnesen Syssen, Halsten Magnusen ibdm:, Jakob Arnesen øfre Tvedt, Mons Olsen Meehuus, Jakob Andersen Legrei, og Ørian (Tor?)biørnsen Hotle, ofverværende ved Rætten

1739: 196

1739.

Fogden Andreas Heiberg, Lensmanden Anders Hansen Liisebreche med den Tingsøgende Almue.

først er allerunderdanigst publiceret alle de paa fol: 195: Extraherede ordres og befahlinger. for det andet er publiceret, Kongl: Allernaad: For: om Skolleholderne paa Landet j Norge, og hvad Klockerne og Skolleholderne der for maa nyde, datteret Friderichsberg d: 23 Jan: 1739. og endelig, Allerhøystbem:te Kongl: Allern: Instruction for Degne, Klockere og Skolleholderne paa Landet j Norge, datteret af nest forrestaaende datto.

Peder Asbiørnsen Moggesætter wiiste for Rætten tvende skind af tvende woxsene Ulve, som hand den/n/e winter har skut paa Mogesetter grund, hvilcket Almuen tilstoed j sandhed at være, og blev ham af Fogden strax betalt 4 Rd:r.

Fogden Andreas Hejbergs udstæde bøssebrev, af 12 Martj 1739. til Knud Larsen paa 6 mrk: smør j gaard: Syssendahl, blev læst.

Skifte brevet af 17 Julij 1738. efter sal: Maritta Niels datter blev læst, og deraf befunden at den sal: qvinde har været eiende jordegods udj gaarden indre Bue 18 7/8 mrk: smør med bøsse og herlighed, Wurderet for 25 Rd: 1 mrk:, som war deelt imel: hindes Arvinger og Creditorer, for Aamun Bue for fordr(ing 2 mrk: og) giæld 6 ½ mrk: jordegods, Halsten Giermunsen j Arv 5 ½ mrk: smør, Niels Giermunsen 2 mrk: smør, Britta Germunsdatter 2 2/8 mrk: smør, og til skiftes bekostning er udlagt 5/8 mrk: smør.

Skifte brevet af 5 Julij 1738 efter sal: Maritte Giermundsdatter blev læst, og deraf befunden at det sal: Men/n/iske har været tilhørende jordegods udj gaarden indre Bue 4 mrk: smør med bøsse og herl:, som er Wurderet for 5 Rd: 2 mrk:, hvilcket igien er skift, deelt og udlagt til skiftes bekostning 1 mrk: smør, Maritta Nielsdatter 7/8 mrk: smør, Niels Giermunsen 7/8 mrk: smør, Halsteen Germundsen 7/8 mrk: smør, Britte Germundsdatter 3/8 mrk: smør.

Den Sag indstevnt af Hr: Leintnant Tausen Contra Hr: Worm blev paaRaabt, mens Citant: møtte icke, ej heller lod møde for sig,

Sogne Præsten Hr: Worm i Egen Persohn møtte for Rætten, lod tilføre, at siden Citanten ej møder, saa wilde hand formode og paastaa det Sagen worder udsat indtil neste Ting, da Comparenten, ifald Citanten møder, wil deponere den belovede Reigning.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil neste Ting.

Skifte brevet af 28 Julj 1738 efter sal: Størchor Omunsen blev læst, og deraf befunden jordegøds at være det sal: Men/n/iske tilhørende 18 mrk: smør med bøxxsel og herlighed udj Gaarden Moe, som war Wurder: for 27 Rd:.

1739: 196b

1739.

hvilcket war Skift og Deelt imel: Arvingerne saaleedes, Randvej Torbiørns datter arvet 6 mrk:, David Størckorsen 4 mrk:, Johan/n/es Størckorsen 4 mrk:, Elli Størckorsdatter 2 mrk:, og Ragna Størckorsdatter arvet 2 mrk: smør.

Den Sag indstevnt af Wiching Knudsen øvre Folckedahl Contra Arne Monsen blev PaaRaabt, mens ingen af parterne møtte, hvorforre Sagen afviisses til nye søgemaal og Lovl: forfølgelse.

Hr: Ulrich Friderich Møllerop fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand widnesfast Lovl: med Muntl: Kald og warsel til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Anne Marie Top til undgiældelse for de løsse ord hun skall have talt om Citanten, ifald hun sam/m/e ej kand beviisse, og endelig at svare processens omkostning.

den indstevnte Anne Marie Tap Comparerede for Rætten, vedstoed Lovl: at være stevnet, Replicerede j det øfrige det hun gierne tilstoed at have sagt det Capitainen hafde taget 7 Rd:r for et geevæhr som Ole Asgrimsen hafde skiøt j støcker, hvilcke ord hun udj hindes giestgiber stue hafde hørt (tale) af Almue mænd som hos hinde hafde sat og drucket, mens om det er saa at Capitainen bekom/m/et 7 Rd:r for sam/m/e Gevæhr eller (icke, v)ed hun icke, ej heller haver hun givet agt paa hvem det war som talte sam/m/e ord i hindes (egen stue), saasom hun ickun holt det for en l(øsselig) tale, og altsaa igien haver saa løst hentalt ordene uden nogen videre eftertanke.

Citanten lagde j Rætte sit skriftl: forsæt af {i dags} d: 11 Martj 1739, ord for andet saa lydende. Citanten war begierende de udj hands skriftl: forsæt Naufn givene Widner maatte worde Eedelig afhørte, som er Siur Yst(enæs?), David Moe og Olle Asgrimsen, {..... beskickelses Widner til den indstevnte Giestgiver Kone Anne Marie sam/m/e or[d], er Lensmanden Anders Hansen, Ole Kongstun og Siur Eide}.

den indstevnte Giestgiver Kone An/n/e Marie Protestere[de] imod Widnernes førrelse, siden hun ej war warslet sam/m/e at anhørre.

Citanten begierede Sagen udsat indtil neste ting, for at indvarsle Giestgiber Konen, hands Widner at anhøre.

Afsagt

Sagen givis Rum indtil neste Ting, paa det Citanten Lovl: kand lade warsle An/n/e Marie til Widnernes anhørelse.

Christopher Ødvens udstæde bøxxsel brev af 13 Martj 1739. til David Michelsen paa 1 Løb smør, 3 ½ Løb Salt i gaarden Wichnæs, saa og 13 ½ mrk: smør j Æckre,

1739: 197

1739

beliggende under Wichnæs, blev læst for Rætten.

Magnus Olsen Haaeim fremstoed for Rætten og kundgiorde det hand til dette ting, tiid og stæd med Muntl: Kald og warsel Lovl: haver ladet stevne Poul Thomasen Halanger, Dom at lide til at betalle ham, Citanten, 2 Rd: 2 mrk: 4 s: for 2 pd: 9 mrk: Buckeskind, som hand, Pouel, haver Kiøbt af Citanten for ungefær et halv Aar siden, og endelig at svare Processens omkostning.

den indstevnte Poul Thomasens Fader Thomas Halanger møtte for Rættten paa sin Søns weigne, vedtog Lovl: stevnemaal, paastoed ellers Sagen udsat til neste Ting, saasom hands Søn nu er paa sin Lovl: Reise, at hand da til den tiid for Rættten kunde møde for selv at (oplysse) Sagen.

Citanten war fornøyet med den af Thomas Halanger paa hands Søns weigne forlangte opsættelse.

Afsagt

Sagen efter bægge parters samtycke udsættis indtil neste Ting.

Wichlich Ttostensen!! (Tostensen) Herreij fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: Kald og warsel Lovl: haver ladet stevne Christian Gutormsen Reyssse, Dom at lide til at betalle ham en øg \med 5 Rd:/, som hand hafde leiet af Citanten, ... sam/m/e øg aldeeles bortkom/m/e, og endelig (at betalle) Processens omkostning.

den indstevnte Christian Gutormsen møtte for Rættten, tilstoed at være Lovlig stevnet, og sagde at hand aldeles ingen (øg) hafde bekom/m/et.

Citanten Replicerede, det (ind)stevnte Christian Gutormsens Fader Gutorm Christiansen hafde begieret øgen af ham (til laans), mens Citanten hafde nægtet ham det, (formedelst) hand tilforen hafde ladet en øg (forrekomme som) hand hafde haft til laans, der den/n/e indstevnte Christian og øgen sam/m/e at vilde svare til, hvorefter hand tilsagde ham øgen, og siden kom hands Fader og afhente øgen, og siden bekom (Citanten) aldrig øgen igien, hvilcket hand med Eed vilde bekræfte j sa[n]dhed at være:

den indstevnte Christian Gutormsen sagde først nej til foran førte, det hand ej hafde sagt sig goed for øgen, sagde siden det war skeet j hands umyndige Aar, og ellers at hand ej kunde erindre at have sagt sig god for øgen, mens at hands Contrapart maatte beviisse det.

Citanten Replicerede, det hand ej hafde taget Widner paa dette, saasom det ickun war et laan paa

1739: 197b

1739

eller leje for en kort tiid, som iblant bønder brugis paa ærlig troe og love, og om hands Contra part war Myndig den tiid, wed hand ej, mens hand j det minste ansaa ham som Myndig, siden hand war en woxsen Karel.

den indstevnte Christian Reyssse paa Rættens tilspørsel sagde sig at være gaml:, da dette skulde være passeret, 21 Aar, og at hand war j fællig brød med sin Fader., \mens nu er hand over sine myndige Aar/.

Citanten underkastede sig Rættens skøn, tilbød sig med Eed at bekræfte sin forhen giorde forklaring, eller og, om hands Contra part wilde gjøre Eeden, det hand ej for hands Fader hafde sagt sig goed for øgen, saa vilde hand, Citanten, være fornøyet, og ej forlang[e] en skilling for øgen.

den indstevnte Christian Reyssse svarede det hand ej aflagde nogen Eed, mens paastoed hands Contrapart skulde beviisse det.

parterne efter Rættens tilspørsel, svarede det de ej videre hafde udj Sagen (at kun)de tilføre, mens paastoed Dom.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den indstevnte Christian Gutormsen Reyssse haver aldeeles ej t fragaa det hand til Wichlich Tostensen for sin Fader Gutorm Christiansen haver sagt sig goed for den af hands Fader hos Citanten lejede eller laante øg: thi hands Eget udsigende befindes ustadigt, snart sigger hand det, og snart et andet, thj først sigger hand at hand ej har det, sidden sigger hand

det er skeet udj hands umyndige Aar, der nest at hand ej kand erindre sig at have sagt sig goed for øgen, og endelig paastaaet det hands Contrapart skyld!! (skulde) beviisse det hand hafde sagt sig goed for øgen: og paa Rættens tilspørsel tilstaar, da dette skulde have været passeret, hand var 21 Aar gaml: hvad disse udflugter anbelanger, da ere de ej tilstræckelige nock til at beviisse sig uskyldig j henseende til hands ustadig forklaring, det er ej efter den Naturlige billighed, imel: brave Mænd og nab[o]er, at naar nogen paa benafide

1739: 198

1739.

udj en Ringe sag, begiere noget til laans eller leie paa en Kort tiid, eller sigger sig goed for en anden paa det som hand for en Kort tiid til almindelig brug eller {til} leie bekom/m/er, at den som udleier en hest, øg eller disligeste, kand strax have Widner tilstæde paa saadan en forEening, som skall høre paa sam/m/e, der er almindelig giengs j landet at den Eene Naboe kand laane eller leie af den anden en hest eller øg, og at en Søn for den hands Fader lejede øg goed sigger sig, ligge saa lidet er det giørligt, eller j det minste anstændigt og brugeligt, at den som udlejer eller laaner en hest eller øg, skulde tilspørge en woxsen brav Karel, som ej war noget baren, naar hand for sin Fader for sam/m/e øg vilde sigge sig goed, hvor gaml: hand war, da hand af alle blev anseet for et fuldkom/m/en Men/n/iske. Disuden haver Citanten for Rætten tilbudet sig med Eed at bekræfte det Christian Gutormsen Reysse sagde sig goed til Citanten for den øg hands Fader lejede af Citanten, som hand, Citanten, aldrig bekom (tilbage), {ej heller kand} Christian Reysse kand ej heller, eller j det minste har fragaaet det (hands) Fader, hos hvilcken hand war j fællig, (laante) øgen til brugs fra Citanten, og (derefter) kom bort j den tiid hands Fader (hafde den) hos sig. efter saadan Sagens (omstændighed) Kiendes for Ræt. efter (Lovens ? B: ? Cap:) 6 art: det Christian Gutormsen Reysse bør ved Eed fralægge sig saggen, det (hand ej) sagde sig goed for den øg som Citanten (laante eller lejede) til hands Fader, hvilcken aldeeles (bortkom) i {medens} den tiid hands Fader (hafde den) til brugs, og skulde Christian Gutormsen Reysse ej trøste sig til Eeden saaledes at aflægge og Saggen sig fralægge, bør hand betalle Citanten øgen med 5 Rd: {og udj} \hvorved/ Processens omkostning {2 Rd: inden 15 dagge efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam} ophævis paa bægge sidder.

Christopher Omunsen Ødven fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd Lovl: ved tvende Widner med Muntl: Kald og warsel haver ladet stevne Christj Tostens datter Hylden med Lauværgen Lensmand Anders Hansen Store Berge,

1739: 198b

1739

Dom at lide til at betalle Citanten 4 Rd: 2 s: som Encken paa skiftet efter hindes sal: Mand haver desputeret ham udj hands fulde Sum/m/a, [som?] war 7 Rd: 1 mrk: 2 s:, hvoraf Encken ickun tilstoed ham 3 Rd: 1 mrk: hvor for hand skeede udlæg, og endelig at svare ham den/n/e processis omkostning:

Enckens Lauværgen, Lensmand Anders Hansen, møtte for Rætten, vedtog Lovl: stevnemaal: Citanten lagde j Rætte sin Reigning af 20 Febr: 1739, ord for andet saa lydende:

Enckens Lauverge begierede Sagen udsatt indtil neste ting, og at ham imidlertidd af Rætten maatte forundes Copie af Citantens i Rætte lagde Reigning til besvarelse, og endelig, at Citanten maatte blive paalagt til neste Ting j Rætten at deponere sin holdende bog in orriginale.

Citanten Replicerede det hand hafde Widner for haanden til at beviisse Reigningens Rigtighed og overensstem/m/else med hands holdende bog, hvilcke hand begierede Eedelig afhørte.

Enckens Lauværgе Protesterede her imod, siden hvercken hand eller Encken er stevnet Widner at anhøre.

Afsagt

Vidnerne kand ej admitteris førren Christopher Omunsen giver Encken med Lauværgе Lovlig warsel sam/m/e at anhøre.

Enckens Lauværgе kundgiorde det hand paa Enckens veigne med Muntl: kald og warsel Lovl: haver ladet Contra stevne Christopher Omunsen, Widner at anhøre, som er Torckiel Andersen Opheim og Anders Olsen Hylden, om hvad (blev? svaret?) af Encken\s Mand/ førren hands død, da hun tilspurte ham hvor meget hand war Christopher Omunsen skyldig, og endelig er hand (stevnet) at svare Processens omkostning.

Hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham Lovligen forkyndt.

Contra Citanten paastoed Widnerne Eedelig afhørte.

Afskeediget.

Som det er seent ud paa aftenen, saa udsættis sagen til j morgen, da Contra Citantens Widner til Eed og afhørelse skall worde Admitteret.

Den 14 ditto blev med Tinget Contin[u]eret, er paseret.

nest forregaaende Sag blev atter forretaget udj begge parters overværelse.

Enckens Lauværgе som Contra Citant, begierede det Widne {Torckiel Opheim} Anders Hylden Eedelig afhørt, og Laudag for det udeblivende Widne Torckiel Opheim.

1739: 199

1739.

Widnet Anders Olsen {H}, wærende hos hands Fader paa Gaarden Hylden, sagde sig at være gaml: 23 Aar, og nu j nest afvigte høst at have wæret til Alters, eller[s] er det 5 Aar siden hand første gang blev Deelagtig udj det Høywærdige Alterens Sacramente, efter at Eedens forklaring han/n/em war forrelæst: aflagde hand sit Widnesbyrd med Eed og opragte fingre saaledes, at da Enckens Mand laa paa sin Sygge seng, en{d} dag som Widnet sat i stuen, tilspurte den/n/e nu wærende Encke, hindes Mand, det hand vilde sigge hinde hvor meget hand war skyldig til Christopher Omunsen Ødven, da svarede Manden det hand war Christopher skyldig 3 Rd: 1 mrk: og ej widere: da dette (blev talt) af den/n/e svage Mand, Kunde Widnet ej see eller fornem/m/e andet end at jo Manden hafde sin fulde forstand, og war Widnet Torckiel Opheim j stuen og hørte paa sam/m/e ord, saasom Widnet hafde hørt forhen at Konen hafde sendt bud efter Torckiel for at høre paa hindes Mands udsigende, og blev Widnet med den anden Mand skut til Widne (paa disse) ord. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

stevne Vidnet Olle Siursen Leqve og Mickel Iversen Lionne med Eed og opragte fingre Afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for det udeblivende Widne Torckiel Andersens boepæll udj hand Huustrues paahør, siden hand ej war hiem/m/e.

Contra Citanten (Refererede) sig til sin forrige paastand, og (ellers war) Laudag begierende for det udeblivende Widne.

Forafskeediget.

Sagen udsættes til nest holdende Ting, til sam/m/e tiid paalægges Widnet Torckiel Andersen for Rætten at møde, (for derefter sit) Widnesbyrd at aflægge under (Faldsmaals straf efter) Loven for udeblivelse, saa haver (Hoved) Citanten til sam/m/e tiid, udj Rætten at (fremlægge) de bøgger, hvor efter hand har (formeret sin Reig)ning. den af Contra Citanten begierede Copie af Hoved Citantens i Rætte lagde Reigning, skall worde ham meddeelt.

Skifte brevet af 19 Nobr: 1738 efter sal: Johan/n/es Samsonsens blev læst, og deraf fornum/m/et at den sal: Mand var Eiere til 5 Spand smør med bøxxsel og herlighed, som er Wurderet for 135 Rd:; der af udlagt, først til Creditorene Peder Saaqvite 2 pund smør, Halstein Bilde 1 Spd: Resten er deelt imel: Arvingerne, saasom, Encken Ellen Johansdatter arvet 12 mrk: Samson Johansen 8 mrk: og Sig... Johansdatter 4 mrk: smør.

1739: 199b

1739.

Skifte brevet af 14 Julij 1738 efter sal: Siur Larsen blev læst, og deraf befunden at den sal: Mand war Eiende 5 Spd: 13 ½ mrk: smørs jordegods udj gaarden Hylden med bøxxsel og herlighed, som war Wurderet for 172 Rd: 3 mrk:; hvilcket igien er udlagt, først til Creditorene, saasom Poul Siursen Spaanem 5 Spd: 5 mrk: smør for 158 Rd: 2 mrk: Resten er deelt imel: Arvingerne, til Encken Christj Tostensdatter 4 ½ mrk: smør, Tosten Siursen 2 mrk: og Lars Siursen 2 mrk: smør.

Hans Pouelsen udstæde skiøde af 30 Decbr: 1738. til Iver Wichingsen paa 2 Spd: 2 ½ mrk: smør med bøxxsel og herlighed udj Gaarden Nesseim. blev læst.

Chatarina Handsdatters udgivene gave brev af 14 Martj 1739. til Hans Tostensen paa 1 Spd: smør med bøxxsel og herlighed udj Gaard: Herreij. blev læst.

Christopher Omunsen Ødven efter forrige tiltalle til Olmoe Nielsen Møckletun, fremstoed for Rættens tilligge med bem:te Olmoe Nielsens Søn/n/er Niels Olmosen og Magnus Olmosen, og declarere[de] at være saaleedes forEenede: at de tvende Søn/n/er paa deres Faders weigne, til forrestaaende høste Ting indeværende Aar 1739 vil betalle til Christopher Ødven hands præntion 16 Rd: der med Christopher Ødven declarerede at være fornøyet, hvornest de paa bægge sidder frafalt Sagen.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: warsel haver ladet stevne Aase Anders datter Legrei, Dom at lide for beganget Leiermaal med Soldat Lars Wichlichsen yttre Tvedt, og endelig at svare processens omkostrning. til vedermælle for Sagens skyld, er indwarslet (bem:te) Soldat Lars yttre Tvedt.

de indstevnte blev paaRaabt, mens ingen møtte,

stevne Vidnerne Olle Siursen Leqve og Mickel Iversen Lionne med Eed og opragte fingre afhiemlede stevnemaallet at være Lovl: forkyndt for {Aase Anders datter} Lars yttre Tvet, værende hos hands Fader, udj hands Eget paahør.

stevne Widnerne Tosten Nielsen Lille Thun og Anders Andersen Herreij med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Aasse Anders datter udj hindes broders paahør, da værende hos hindes Moder paa Gaarden Legrei.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

De indstevnte Aasse Anders datter og Lars Wichlichsen forrelæggis her for Rættens at mød[e] til neste Ting, da en hver skall wedersfahris Ræt.

1739: 200

1739

Fogden fremlagde j Rættens til Examen efterskrevne document, neml: Matriculen for Ao: 1738. 3: Odels og SelvEier Mantallet for Ao: 1738. 3: Et beviis angaaende Delinqventinden Sisselle Endre datters formue. 4de: Lensmanden Anders Hansens qvittering, forbem:te Delinqventindes underholdning. 5: Angaaende hvor mange bøxxseler der af Halsnøe Cloders!! (Closters) goeds Ao: 1738 er falden. 6: Skatte Restansen fra

forrige Aar 1738. 7: dette Aars første Termins Skatte Restance. hvilcke alle forestaaende blev oplæst og Examineret, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rætten ej saa med billighed at kunde negte Fogdens paastand.

Mandagen d: 16 Martj blev paa **Tingstædet Utne for Kintzervigs skibbr:[s] Almue holdet et almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rætten beklæd med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Torre Knudsen Dønne, Siur Mikkelsen Lotte, Aamun Berve, Lars Torgiersen Aga, Olle Børgesen Aage, Hellie Hofland, Niels Schieldaas, og Asbiørn (Lar?)sen Staene, nerværende ved Rætten Fogden Andreas Heiberg, Lensmanden Torchies Larsen Housse med den Tingsøgende Almue, og er passeret som følger.

først allerunderdanigst Publiceret de Kongl: Allernaadigste Forord: og befahlinger med Høye Ande!! Øfrigheds Anordninger og befahlinger, som findes Extraheret paa fol: 194: 195 og 196.

Capellan til Strandebarm, Hr: Hans Høgs udstæde Pante Obligation af 5 Martj 1738 paa Capital 470 Rd: udstæd til Peder K(ong?)....., ... underpant udj Kintzerviigs Præstegields 3de Kircker og aller!! (alle) andre Hr: Høg tilhørende Eiendeeler. blev læst.

Skifte brevet af 23 Septbr: 1737, passeret efter sal: I(ngebor?) datter, blev læst, og deraf fornum/m/et den sal: qvinde at have jordegoeds udj Gaarden Mockestad 3 Spand smør med bøxsel og herlighed, Wurderet for 63 Rd:, sam/m/e war igien (udlagt til) Arvingerne, neml: Tosten Aamunsen arvet, ... Tostensen 11 mrk: Aamun Tostensen 11 mrk: Maritta (Tostens)datter

Olle Helliesen Rappe fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand widnesfast med Mundtl: Kald og warsel til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Baar Hilbrandsen Grøytørre, Dom at lide til at imodtage Løsnings penge for det plats Grøytørre, og endelig at svare Processens omkostning.

den indstevnte Baar Hilbrandsen blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig til Sagen at svare.

stevnevidnerne Hellie Monsen Hambre og Torre Knudsen øster Hagen med Eed og opragte fingre afhiemble[de] stevningen at være Baar Hilbrandsen Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør:

Citanten war begierende hands Wederpart maatte paalægges Laudag.

Afsagt

1739: 200b

1739.

Den indstevnte Baar Hilbrandsen Grøytørre givis Laudag til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare, da der med skall omgaaes Lovgemæss. og haver Citanten den/n/e afsigt at tage beskreven til Lovl: forkyndelse for Baar Hilbrandsen Grøytørre.

Den 17 ditto blev med Rætten Continueret, hvor da paserede.

Anna Larsdatter med Lauværgen, Peder Isacksen, og Lars Salmonsens, derres udstæde skiøde af 16 Martj 1739, til Olle Isacksen paa 1 Løb 1 Spd: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Nedre Berie, hver marck smør for Een Rd:r, blev Publiceret.

Asbiørn Tvesme og Peder Endresen Urem, derres udstæde bøxxel brev med Revers, af 20 Julj 1736, til Endre Samsonsens paa 3 Spd: smør udj gaarden Ulsnes. blev læst.

Aslack Lotte fremstoed for Rætten og wiiste fællen af en voxsen Ulv, som nyligen er skut paa Lotte grund. Fogden betalte ham for skudet strax 2 Rd:r.

Jacob Jackobsen Rogde wiiste fællen af en voxsen Ulv som er nyligen skut paa Rogde grund, hvilket Almuen tilstoed rigtig at være. Fogden betalte ham 2 Rd:r.

Olle Wichlichsens udstæde Odels Transport af 17 Martj 1739. til Olle Olsen paa Odels Rætten til 1 Løb smør med bøxxel og herlighed udj Gaardem Reisetter; blev læst.

Olle Samsonsens udstæde skiøde af 16 Martj 1739. til Tosten Samsonsens paa 2 pd: 15 mrk: smør, uden bøxxel, j gaard: Tocheim, blev læst.

..... Ols datters udgivene skiøde af 16 Martj 1739. til Arne Tostensen paa 18 mrk: smør, ½ huud j gaard: Oppeim, blev læst.

Torbiørn Larsen yttre Alsager efter forrige tiltalle til Arne Joensen Widnæs, begierede Sagen j Rætte.

den indstevnte Arne Joensen Comparerede.

Citanten lagde j Rætten den af R(ætten), hans vederpart med de j Sagen indstevnte Widner, givene Laudag; hvorpaa med Eeds stadfæstelse under de tvende Mænd Jon Torckielzen Housse og Knud Jensen Jaastad, derres hænders underskreft, er beviislig giort det sam/m/e Laudag er Lovl: forkyndt for Arne Joensen[s] boepæll udj hands huustrues paahør, saa og for de samtl: udj Sagen indstevnte Widners boepæll.

Citanten begierede sine Widner Eedelig afhørt, som er Anna Peders datter, Jacob Monsen, Mari Ols datter, Tosten Tronsen, Guro Endris datter, Hellie Sølfestesen, Jacob Helliesen, og Agate Mons datter, som alle her for Rætten Comparerede. Eedens forklaring blev Widnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Vidne, Anna Peders datter, gift og boendes paa Gaarden Lotte, sagde sig at være gaml: 52 Aar, efter aflagde Eed widnede, at nest afvigte Aar, som/m/ers tiid om en Søndag, sat \Tomas Larsen/ {Arne Widnes} og Jakob Monsen

1739: 201

1739

ude paa marcken paa gaarden Yttre Alsager, og taltes sam/m/en, om at hæstene hafde giort skade paa slotterne derris, da kom Citanten Torbiørn Larsen, og sagde at de skulde sætte hestene ind, saa kunde de som hørte dem til løsse dem, det holt Loven til, hvortil Arne Winæs svarede, om hand styrte Loven, da sagde Torbiørn Larsen ja, hand styrte den, og hand hafde icke stollet den, der til svarede Arne Widnes, du haver mere staallet den, end ærlig faaet den, hvorpaa Torbiørn Larsen begynde grousom at bande Arne Wines, og truede ham med Knøtte næver, da Arne Widnes bad for sig og gick saa, \og bad mange gange for sig/, mens Torbiørn Larsen stedse forfulgte ham, da Reiste Vidnet der fra, saa hun ej videre ved hvad passeret er. ellers hørte Vidnet at Arne Wines bad at hand, Torbiørn Larsen, j Guds Naufn vilde gaa fra ham og ej holde Rackal paa ham. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

2: Vidne, Jacob Monsen, boendes paa Gaarden yttre Alsager, gaml: 31 Aar, efter aflagde Eed widnede, at hand war den som sat og talte med Thomas Larsen om den skade øgene hafde giørt!! (giort) dem, j det øfrige widnede Conform med det forrige Vidne, sagde der til, at Torbiørn Larsen med Moder og broder war alle om Arne Wines, bande{de} og skielde stygt. da hørte Vidnet at hand, Arne Widnes, sagde at de, uden at nevne nogen, malckede

fattigmands Kiør, mens Arne talte (disse?) ord til dem. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

3: [Widne], Mari Olsdatter, gift {paa}, boendes paa Gaarden yttre Alsager, sagde sig at være gaml: 26 Aar, efter aflagde Eed widnede lige som første Widne, forklarede derhos at Torbiørn Larsen (haf)de med mange Eeder, saa forskreckelig at Widnet (trodde) himlen skulde kom/m/e need og jorden briste under dem, og begierede Torbiørn at Arne wilde slaa ham, da bad Arne Gud skulde bevare ham der fra, da sagde Torbiørn, slaa mig, det Dievelen farre j dig. forklarede som andet Widne, at baade Torbiørn, Thomas med (Moderen) warre alle om Arne. Widnet forklarede, at have hørt det Arne sagde, at de ware glad ved det de kunde malcke Fattigmands Kiør. Arne Joensen Widnes tilstoed det hand hafde sagt, at de malcke Fattigmands Kiør, hvilket i sig selv er sant: Citanten tilstoed selv at hand med Moder hafde haft en fattig Kones Koe, som gick i blandt derres Kiør, hvilken de hafde malcket; parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

4: Vidne, Tosten Tronsen, tienende paa Alsager, gl: 24 Aar, efter aflagde Eed widnede som første og tredie Vidne. sagde derhos, det hand, Widnet, saa at Torbiørn tog Arne i skulderne, og Arne tog Torbiørn igien j haaret, men de slap hver andre strax igien, og gick saa Arne bort fra Torbiørn. ellers hørte Widnet, det Arne bad dem

1739: 201b

1739

De skulde gaa need bag floren, mens paa hvad maade hand bad dem, ved Widnet ej at kunde sigge. ellers hørte Vidnet det Arne sagde til Torbiørn, Thomas og Moderen, vil j holde Rackal paa mig, saa kom j 3 hunde, ieg haver wæret i mangt et got samqvem, mens Gud lad mig ej kom/m/e j saadant et oftere, de ere saa fiine de bruger fattig Mands Fitto. parterne hafde ej videre [at] tilspørge Widnet.

5: Widne, Guro Endris datter, tienende hos Citantens Moder paa Alsager, gl: 24 Aar, efter aflagde Eed widnede, det hun ej war hos da den/n/e sag blev Reist, mens kom til da Arne sagde til Torbiørn, du haver meere staallet Loven, end du haver Kiøbt j den, da stoed hand, Torbiørn, ofver Arne med Knøtte næver, truede og bande meget, da gick Arne fra ham, og hand, Torbiørn, forfulgte Arne, tillige med Torbiørns broder Thomas og Moder, gick alle efter Arne, da sagde Arne til Torbiørn, du har kaldet din Fader for swarte hund, da sagde Torbiørn, end du, din Fader haver sagt til dig du lt sætte Stauvbur j skoe huul. videre forklarede Widnet, at da Torbiørn tog Arne j skulderne, tog Arne igien Torbiørn j haaret, og da sagde Arne, slipper du icke, saa skall skee en uløcke, derpaa slap de hver andre. da bad Arne at de alle 3 ville gaa need om floren, mens j hvad meening Arne begierede det, ved Widnet icke, da sagde Arne, kom alle tree, da løftede Torbiørn sin Knøtte næve op og (sagde), den/n/e skall giøre det, ieg skall gaa Eene med dig. (da) sagde Arne, i er glad ved at mælcke fattigmands Kiør og (brugge) fattigmands Fitto. ellers hørte Widnet at sagde, de drager icke døde merre. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

6: Vidne, Hellie Søfestesen, wærende hos hands Fader paa Gaarden re Alsager, gl: 26 Aar, efter aflagde Eed widnede, (at ha)nd kom til slutningen af despüten, da hørte Widnet at Arne sagde til Torbiørn med broder Thomas og Moderen, som alle 3 bande og skiende, wil i holde Rackal paa mig, saa kom alle 3 i hunde, og saa gick Arne, og sagde paa slig wis, naar j alle 3 vil holde Rackal paa mig, saa skiftes her ilt, wor Herre har givet mig 10 dlr: at bøde med, og videre sagde Arne til Torbiørn, naar du er karl, saa kand du kom/m/e need om floen!! (floren) med mig, det er Karls stycke, eller kom/m/e alle 3, hvilket j wil, og saa gick Torbiørn og tog Arne j skulderen og sagde, du skall finde Karl for dig, da tog Arne j Torbiørns haard!! (haar),

1739: 202

Dog uden at trække ham eller giøre ham noget ont, og da sagde Arne det hand hafde tient Kongen j 10 Aar, men aldrig wæret j slig selskab som dette, ønskede at gud aldrig vilde lade ham kom/m/e oftere j slig selskab. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

7: Widne, Jakob Helliesen, huusmand paa indre Alsager, gl: 40 Aar, efter aflagde Eed widnede, det hand hørte at Arne Widnes sagde til Torbiørn, det hand meere hafde staallet Loven end kiøbt den, og da stoed Torbiørn over Arne med Knøtte næver og truede ham og bante meget ilde, og war de alle 3, neml: Torbiørn med broder Thomas og Moder, om Arne, da sagde Arne, det de war glad ved at malcke fattigmands Kiøer, og bruge mattigmands!! (fattigmands) Fitto, og {...} sue fattigmands Koe patte, og dersom di sancker sold paa ham, skall der skee en uløcke. og videre sagde Arne, wil j holde Rackal, saa kom alle 3 i hunde. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

8: Vidne, Agaate Monsdatter, gift med nest forregaaende Widne, gl: 33 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Torbiørn sagde til Arne, med det sam/m/e som Widnet kom til gaarden, du sigger ieg har staalet Loven {L}, ja, sagde Arne, har du givet 8 skil: for den, da sagde Torbiørn, Kiøbt og foræret er det sam/m/e, da sagde Arne, du er saa fein at du har malcket fattigmands Kiør. og Torbiørn, hand stoed over Arne og (truede?) ham med Knøtte næver, og bante saa fors(kræckeligt) at de som hørte der paa maatte frøgte at h(imlen) kom need og jorden skulde brøste under dem, da sagde Arne da de alle 3 war om ham, vil i giøre Rackal paa mig, saa kom alle 3 som hunde, dernest sagde hand, Arne, det hand hafde wæret j mangt et selskab, baade hos Riige og fattige, og tient Kongen j 10 Aar, mens aldrig wæret j saadant selskab som dette, bad Gud skulde bevahre ham og hands fra at kom/m/e oftere j saadant selskab. i det øfrige forklarede som 5. Vidne. parterne hafde ej videre at tilspørge dette Widne.

Citanten begierede Sagen udsat til neste Ting, for at førre fleere Widner til Sagens bedre oplysning.

Afsagt.

Citanten forundes, efter hands paastand, frist og tiid til neste Ting at førre fleere Widner, til dette Tingswidnes nermere oplysning, hvilcke hand Lovl: haver at Kalde.

1739: 202b

1739.

Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs fremstod for Rættten og Kundgiorde, det de efter derres forrige stevnemaal til Et Tingsvidnes erholdelse, og den af Rættten der udj Sorenskriver Læssøe j Helgeland givene Laudag, hvilcken de tog beskreven til forkyndelse for Sorenskriveren, sam/m/e haver bort sendt til Helgeland med den der sam/m/e stæds boende Lensmands søn, til forkyndelse, men efter derres Kiøbmand udj Bergen, Knud Gelmejdens beretning, det hand fra sin Corespondent j Trunheim skall have skrivelse, det inu!! (endnu) ej fra Helgeland til Trundheim, formedelst det unde indfaldende weirligt, er kom/m/en nogen underretning om Laudagens forkyndelse, da som de kand beviisse med Copie Afsigten det derpaa teignede beviis det {sam/m/e} \originalle/ er afsendt til Lovl: forkyndelse, saa skulde de formeene j saadan en hendelse at værenock, og at (de her) fremlægger Copie [af]? afsigten med det paateignede beviis, som de begierede j tingsvidnet inddragen, sam/m/e er saalydende.

Sorenskriver Læssøe blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod nogen paa sine weigne møde.

Citanterne sluttede Tingsvidnet paa derres sidde, og begierede under Rættens haand og Zigel beskreven hvis passeret er.

Fogden lod tilførre, at der (ve)l paa en gienpart af Rættens forafskeedigelse er teignet disse ord, at orrig[in]alen er mig le(veret) den 4 Septbr: 1738. Peder Jørgensen og sam/m/e

.....olm er ganske ubekendt, lige som det og st hvad enten Rættens Kiendelse er sendt (til Helge)land eller ej, saa holt Fogden den/n/e Iver Olsen og Lars Tronæs gjorde forklaring, lige som derres øfrige førte Procèdeur allene for udflugter og ophold j hoved Sagen. hvorimod Fogden j Krafteste maader Protesterede, begierede ellers at dette Tingsvidne maatte ogsaa gives han/n/em beskrevet.

Fogden efter forrige tiltale til Iver Olsen Utne og Lars Torbjørnsen Tronæs, begierede Sagen j Rætte.

de indstevnte møtte for Rætten udj Egene Personer, og deponerede et Erværvet

1739: 203

1739.

Tingsvidne, der med at beviise det de aldrig har an/n/am/m/et eller oppebaaret en skil: af de paa Auctionen efter sal: Leintnant Jan Davidsen von Fliit ved Sal: Sorenskriver bort solte Effecter udlovede Kiøbe Sum/m/er. hvilcket Tingsvidne de begierede ved {S} Acten maatte følge, j det øfrige underkastede dem Rættens Kiendelse.

Fogden lod tilføre, at om endskiønt de indstevnte med det j Rætten lagde Tingsvidne vil beviise at de icke har faaet noget af boens penge, saa kand det efter Fogdens formeening dog well icke befri dem for ansvar at de icke har efterkom/m/et derres pligt, eller har ladet andre oppebærge pengene, det ene af den/n/em førte Widner, neml: Sal: Jens Hvit, forklarer og tydelig at de haver Compareret i boen som tilSiuns mænd. Fogden Refererede sig derfor til Sin forhen i Sagen gjorde paastand, og vilde nu forvente en Endelig Dom. Reserverede sig al Lovl: tiltale for den til den/n/e tiid skeede ophold j Sagen.

de indstevnte lod tilføre, det de med Eed vilde bekræfte at de aldrig veste hvad de ware, eller til hvad ende, de warre kallede.

Fogden Sagde at Rætten nock finder, hvor uRim/m/elig det er at disse mænd, vil med en Eed til derres befrielse, kuldkastré en afdød Eedsoren Rættens betientis udstæde forRætning, agtede der for unøden noget videre der til at svare. Refererede Sig til sit forrige.

Comparenterne lod tilføre, at derres taabelighed var saa stoer at de ej kunde svare et ord til tusinde af Fogden, formodede en frikiendelse Dom.

Parterne hafde ej videre udj Sagen efter Rættens tilspørsel at lade tilføre eller fremlægge.

Afsagt

Sagen, efter bægge parter samtycke, optages til Doms indtil nest tilstundende Som/m/er Ting, da De her haver at møde, Dom at \an/hørre.

Siur Østensen Alsager efter forrige tiltale til Gunner ibdm:, Comparerede begge for Rætten, declarerede at være forEenede, og at de Sagen paa begge sidder frafalt.

Fogden Reserverede sig tiid til neste Ting, Sagen at underSøge og indkalde, for om Kongens Sigt der under maatte hvile.

Lensmand Torchiels Larsen Housse som Lauverge for Encken Ranveg Hougse, efter forrige tiltale til Hans Elli[n]gs: Hougse, begierede Sagen j Rætte.

paa den indstevnte Hans Ellingsens veigne møtte Ellef Utne til Sagen at svare.

1739: 203b

1739.

Parterne declarerede at være forEenede, og paa bægge sidder frafalt sagen.

Den Sag indstevnt af Knud Jacobsen Luttro, Contra Iver Olsen Midnæs, blev paaRaabt.

Fogden begierede Sagen udsat for at faa udtog af ProtoC: som er henlagt j Stift Kiisten, til oplysning for Sagen, om de Vidner som forhen j Sagen er afhørt.

Afsagt

den forlangte udsættelse bevilges, og givis Sagen Rum til neste Ting.

Od Olsen frmsstoed for Rætten og Kundgiorde det hand paa hands Fader Olle Bramstvedts weigne, med tvende Widner Lovl: til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: Kald og warsel haver ladet stevne Jørgen Lofthuus, Dom at lide til at betalle Citantens Fader 6 stk: bond som hand hafde øster at selge for ham, og endelig at svare Processens omkostning.

dend indstævnte Jørgen Lofthuus blev paaRaabt trende gange, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig,

stevne Vidnerne Jon Torchielsen Housse og Knud Jaastad med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Jørgen Lofthuus Lovl: forkyndt for hans boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

Det er med Lovfaste Vidner beviislig gjort det Jørgen Lofthuus, {og} er given Lovl: Kald og warsel til at svare udj den af Od Olsen paa hands Faders weigne ham Reiste Sag, og hand møder: Saa gives han/n/em Lauvdag til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare. Saa haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskrevet til Lovlig forkyndelse.

Knud Torgielsen Lussand fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: kald og warsel vidnesfast her til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Samson Ratteteig, Dom at lide til at betalle Citanten ? ..., som hand ham skyldig er, med Processens omkostning.

den indstevnte Samson Ratteteig blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke.

stevne Vidnerne (Ol)le Jonsen øfre Qvalle og Jon Torchielsen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Samson Ratteteig Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

Den indstevnte Samson Ratteteig forrelæggis Laudag til neste Ting, her for Rætten at møde til den ham af Knud Lussand Reiste Sag at svare. og haver Citanten den/n/e afsigt at tage beskrevet til Lovl: forkyndelse.

1739: 204

1739.

Torckiel Andersen Opheim fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og Varsel widnesfast Lovl: til dette Ting og sted haver ladet stevne Sondre Endersen Sexse til at møde Citanten j Rætten med skifte brevet efter h/an/ds sal: formand, saa og Dom at lide til at betalle Citanten hvis hand er ham skyldig, saa og at give Citanten skiøde paa det jordegøeds hand haver Kiøbt af ham, og endelig at svare processens omkostning.

den indstevnte Sondre Endersen Sexse blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke.

stevnevidnerne Torchiels Larsen Housse og Jon Torchielsen ibdm: med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Sondre Sexse[s] boepæll udj hands huustrues paahør, siden hand selv ej var hiem/m/e.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

Den indstevnte Sondre Endersen Sexse forrelæggis Laudag til neste ting her for Rætten at møde, til den af Torckiel Opheim ham Reiste Sag at svare, med sig tagende sin sal: formands skifte brev, til Sagens nærmere oplysning, og haver Citanten at tage den/n/e afsigt beskrevet til Lovlig forkyndelse.

Den 18 ditto blev videre med Rættens Administration Continueret.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Olle Pouelsen Bustethun, Dom at lide for fortiilig sam/m/enleie med sin hustrue, saa og at svare Processens omkostning.

den indstevnte Olle Pouelsen Bustethun blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Torchiels Larsen Housse og Jon Torchielsen Housse med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Olle Pouelsen Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

den indstevnte Olle Pouelsen Bustethun forrelægges Laudag til neste Ting, Sagen at tilsvare, da der med skall omgaaes Lovgemæs.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Thomas Larsen Alsager, Widner at anhøre, som er Arne Winæs, Torgier Alsager, Iver ibdm:, og Hellie Qvalviigen, angaaende det slagsmaal og Klam/m/eri hand haver øvet mod Jacob Helliesen Qvalviigen udj brølluppet hos Lars Jonsen Qvalviigen, der forre Dom at Lide, saavelsom til at svare Processens omkostning. til werdermælle udj Sagen er indvarslet Jacob Helliesen.

den indstevnte Thomas Larsen møtte for Rættens, vedtog Lovl: at være stevnet, tilbød at Rætte for sig uden Lovmaal, og betalte strax sine sla[g]smaals bøder i mindel:[hed] til Fogden med 9 Rd:r.

1739: 204b

1739.

Skifte brevet af 28 Maij 1738 efter sal: Christj Monsdatter blev læst, og deraf fornum/m/et at det sal: Men/n/iske har været tilhørende jordegods j gaarden yttre Alsager 8 mrk: smør med bøsse og herlighed, var Wurderet for 9 Rd:r 2 mrk:, Deelt igien imel: Arvingerne, neml: til Jacob Monsen 4 mrk:, til Anna Monsdatter 2 mrk: smør, og til Agata Monsdatter 2 mrk: smør.

Skifte brevet af 24 Octbr: 1739 efter sal: Maritta Monsdatter blev læst, deraf fornum/m/et at den sal: qvinde har været Eiende jordegods udj Gaarden yttre Alsager 2 pd: 3 mrk: smør med bøsse og herlighed, Wurderet for 59 Rd: 3 mrk:, hvilket er udlagt til Arvingerne, neml: Jacob Monsen for fordrende skyld 5 mrk: smør, j arv 24 mrk: Anna Monsdatter 11 mrk: smør, og Aagate Monsdatter 11 mrk: smør.

Fogden Andreas Hejberg haver til dette Ting, tiid og stæd efter Sogne P[r]æsten Hr: Niels Windings angivelse ladet stevne et qvinde Men/n/iske som giver sig det Naufn Mari Ols datter, der efter hinders Egen tilstaaelse for Præsten, udenfor ægteskab skall have avlet 4 børn med en ved Naufn Jan Olsen Smed, som ved døden er afgangen Ao: 1732, om høsten, til yderligere Examen og endel: Doms lidelse.

den indstevnte Mari Olsdatter Comparerede for Rættens tillige med hinders beskickedede forsvar Broder Møller, som begge wedtog Lovl: kald og warsel.

Fogden Producerede (j Rættens) Sogne Præstens angivelse, datteret 16 Octbr: 1738. hvoraf hand begierede j acten inddraget, saa meget som \til/ den/n/e Sag henhører, ...er indføres det. {og} Fogden paastoed først at anhører!! (anhøre) hinders (Eegen) bekiendelse.

dette qvinde Men/n/iske Sagde sig at have Naufn Mari Ols datter, barneføed j Jardahls Præstegield, ...g Amt, paa en gaard kaldet Tvedt, da hund var et halv (Aar) gaml: fløttede hinde Forældre med hinde til Sætterdahl Præstegield j {...} Christianshaufns Ambt, hvor (hinde) Forældre ophold sig paa en gaard kaldet Stavnes. da hun, Comparenten, war 13 Aar gaml: Reiste hun a(tter) til bem:te Jardahls Præstegield, og tiente hos hinde (broder) Olsen paa bem:te gaard Tvedt j 11 Aar, hvor hun (kom j bekjen)dtskab med den/n/e \nu/ afdøde Jan Olsen Smed, som (begierede hinde) til Kone, og at hun skulde Reise med ham til (Sette)sdahls Præstegield, hvor hand ejede gaard, sam/m/e at, saa skulde hun kom/m/e øster igien, hvorpaa hun erete at Reise med ham, uden at blive enten fæst (eller ægte)viet, da de nu kom paa Reisen forregav hand at hand ej kunde kom/m/e til Gaarden førren hands Fader war død, hvorforre hand drog med hinde til Agdesiden, hvor de war et Aar, uden at have noget blivende stæd, j sam/m/e Aar de omgickes hin anden som ægtefolck, og sagde til alle Folck at de ware ægtegift med hinanden, dog avlede de ingen baren udj dette Aar, saa Reiste hun fra ham hiem igien til hinde broder j Jardahls gield, hvor hun var en Maanet, da kom hand til hinde en dag som der hold[t]es Ting paa Gaarden, og hun sat og bagede for

1739: 205

1739

Hinde broder, og hafde hand en Mæssing Smed med sig, da sagde hand til hinde, kom Mari, lad os gaa til Præsten, eftersom du paa ingen anden maade wil være hos mig, da hun og følgede ham, og som de kom paa Veien sagde hand til hinde, det gjorde ingen got at de gick til Præsten eftersom de hafde været et Aar tilsam/m/en, thj saa fick Fogden det at wiide, og det war best hun følgede ham, paa det Fogden ej skulde faa fat paa hinde, og af frøgt for ham, saavelsom den med havende Mæssing Smed, fulte hun med ham til Setterdahl, da hinde Forældre ware døde, og opholdt de dem da der paa {3de} 1 ½ Aar paa en fieldgaard kaldet Hofde, hvor de angav sig for at være Ægtefolck, der fra Reiste de til Soue Sogn j Suldahls Præste gield, hvor de war imod 1 Aar, der avlede de Et Dreng baren kaldet Jan, som blev Christnet af Præsten Hr: Jørgen Friis j Suldahl, sam/m/e dreng er nu der ... steden bleven Soldat: saa Reiste de her hid til Hardanger og anmeldte sig for Præsten, nu sal: Magister Brosse, og angav at de vare ægtefolck, og efter at hun hafde anviist ham Hr: Everdt Samuelsen Storck, da værende Sogne Præst j Setterdahl, hans Attest, blev hun ved Odde Kircke Admitteret til Alterens Sacramente tillige med hinde Mand, og holt hun sam/m/e gang hinde Kircke gang efter første baren, og blev de saa paa gaarden Oppedahl ved Ullensvangs Præstegaard den som/m/er over, hvor de brugte derres \Smede/ handverck til ophold, saa Reiste de atter til gaarden Hofde j Setterdahl, hvor de opholdt dem j 2 Aar, der fra Reiste de til Hielmelands Præste gield j Ryfølcke Fogderie, hvor de opholdt dem fra et stæd til andet udj 2 Aar, g(av dem) an for at være Egtefolck, og avlede der det andet barn, som var en Søn kaldet Ulrick, døbt af Præsten, (som) var Cappelan Hr: Jacob {Bangsbeen} \Pavels/, sam/m/e Søn t(iener nu) j Soue Sogn j Suldahls Præste gield, {...} og efter hinde barsel Seng holt hun hinde Kircke gang, og gick de begge til Alters j Ourdahls Kircke, (sagde) at de hafde forreviist Præsten det forom/m/elte pa(ss af) Magister Brosse paateignet. der fra Reiste de til Suldahls Præste gield, og opholdt dem j 2 Aar paa en gaard kaldet B....., hvor de fremviiste det forom/m/elte pass, og gick der til Kircke og til Alters, gav dem an at være Egtefolck, der fra Reiste de til Settersdahl, hvor de opholdt dem (paa en) gaard kaldet Byklum ved Byklum Kircke, der var de som/m/eren over, og avlede hun der den tredie Søn, kaldet Olle, Christnet sam/m/e stæd af Cappellanen her St(een) Winter, for et ægte baren, sam/m/e baren tiener nu j Soue Sogn, der fra Reiste de her hid til Hardanger, hvor de har opholdt dem indtil den/n/e tiid, som er 10 Aar, snart været j Kintzerwiigs Præste gield og snart j Ulvigs Præste gield, mens de sidste 6 Aar været stedse j Kintzerviigs Præste gield, hvor hun paa en gaard Qvæstad har avlet [det] fierde baren, som er en Datter kaldet Karj, nu paa 6te Aar gaml:, Christnet af Hr: Niels

Winding i Ullensvangs {Sogn} Kircke for et ægte baren, og er det nu paa 7 Aar siden den/n/e hinders

1739: 205b

1739

uægte Mand her ved døden er afgangen, med hvilcken hun har avlet disse ommelte 4 baren, og har de j ald den tiid de har været her, levet som ærlige ægtefolck uden {Kost} Kiv, Klam/m/er eller trætte, og stedse søgt det høyyverdige Alterens Sacramente, indtil nu j nest afvigte høst 1738, da hun Aa[ben]barede al den/n/e handel for Præsten Hr: Winding, som sam/m/e tiid antog hinde til Aabenbare skriftemaal.

Fogden tilspurte den Tingsøgende Almue, om de kunde forklare noget om disse folcks liv og levnet, dertil de alle Eenstem/m/ig svarede, at for den tiid de her j Præste gieldet har opholdt dem, har de ej fornum/m/et andet end som ald fredsom/m/elighed og skickelighed j alle maader.

Fogden tilspurte den indstevnte, wor!! (hvor) hinders medfølgere, den afdøde Jan Smid war kom/m/en til det pass, som nu af Sogne Præsten Hr: Niels Winding {sigges} skrives at være falsk. Resp: hun kand vercken!! (hvercken) skrive eller læsse, og ved hun icke Rættene end at den afdøde Jan Smid er kom/m/et der til paa en ærlig maade hos Sogne Præsten j Setterdahl, Hr: Edvard Samuelsen Storm!! (Storck), som war Reist til Flækkefior, da Jan Smid hente passet der hos ham, sam/m/e Sogne Præst skall for mange Aar, eller omtrent for 10 eller 11 Aar siden, være ved døden afgangen.

den indstevnte hinders forswar Broder Møller lod tilførrer, at endskiøndt bem:te Mari Ols datter her for Rættene haver bekiendt at have avlet 4re børnen med afgangne Jan Olsen Smed uden ægteskab, hvilcken bekiendelse hand henstillede til Rættens betenckende hvorvit derpaa er at Regardere, efterdj der udinden er til(la)gt en død Mand, som icke kand svare for sig, beskyldning. Saa er dog hinders bekiendelse og Almuens tilstaaelse Reen, at de indtil hands døde dag har levet som Kierlig[e] Ægtefolck burde leve; naar saadan hinders bekiendelse tages j betragtning, saa befindes ej anden forseelse end at de have forsømt at lade sig Copulere, hvortil derres fattigdom ligesaa snart kunde være Aarsage, s(om f)oragt til dend Christelige Ceremonie, hvilcken (forseel)se hun, efter Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Niels Windings tilstaaelse, j hands udgivene Attest, har søgt at afsonne hos Gud og Meenigheden, ved ustanden Kirckens Disciplin; Thj vil Comparenten formode at der og for det øvrige wordet handlet Moderat med hinde, paa det hinders umyndige og uopdragene børn, desbedre Christelig og ærlig kand blive opdraget.

Fogden begierede at Sagen maatte udsættis til nest stundende som/m/e[r] Ting, til hvilcken tiid h/an/d wilde indkalde Sogne Præsten Hr: Winding med det beskylte pass, og med hvad hand ydermere j Sagen kunde have at forrestille.

Afsagt

Efter Citantens paastand givis Sagen Rum indtil nest anstundende Som/m/er Ting.

1739: 206

1739.

Fogden lod inden Rættene oplæsse og Examinere de sædvanlige bevisser som hører til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskaber, neml: 1: Odels Mantal for dette skibbr: 2: Matrikulen for Ao: 1738. 3: Specification over de bøxseler som nest afvigte Aar er falden af Hal[s]nøe Closter goods. 4: den/n/e Termins Skatte Restance. 5: Skatte Restansen for nest afvigte Aar 1738. 6: Dette Præste giels Kircker Restancer for nest afvigte Aar 1738. hvilcket alt inden Rættene blev oplæst, og som ej nogen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som bleve efterkom/m/et.

Fredagen d: 20 Martj blev paa **Gaard: Wiig for Jondahls skibbr:[s] Almue holdet Ett Almindelig Waar, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættten beklæd med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Siur Gutormsen Sætvedt. Endre Lars: ibdm:, Lars Olsen Eie, Johan/n/es Tørviigen, Torgier Ouestad, Iver Aasse, Iver Ouestad, og Joen under Hougen, nerværende ved Rættten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Johan/n/es Niels: Wiig med den Tingsøgende Almue.

og blev da først allerunderdanigst publiceret, alle de Kongl: Allernaadigste Forord: og anordning, med andre høye øfrigheds befahlinger, som findes Extraheret paa fol: 194: 195 og 196.

Olle Reisætter og Sisselle Ols datters udgivene skiøde af 20 Martj 1739 til Erick Olsen paa 3 Spd: smør med bøsse og herl: j Ga\ard: Svaasand, blev læst.

Fogden lod inden Rættten oplæsse og Examinere efterskrevene documenter, som skall følge hands allerunderdanigste Regnskaber, neml: Matriculen for 1738. 2: Odels og SelvEier Mantallet. 3: Attest over bøseler som nest afvigte Aar 1738 ere falden af Halsnøe Closter goeds. 4: den/n/e Termins skatte Restance: efter at dette war oplæst, og ej nogen indfant sig for Rættten som noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Mandagen d: 20 April blev paa **Bolstadøren for Vasværns skibbr: holdet Et Almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættten beklæd med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis Mænd, Naufnl: Od Nielsen Lii, Goud Olsen Langeland, ... (Rør?)gaa, Jacob Styve, Gullack Møckeltvet, Jon Mugaas, (Haldor? B?)jörgaas, og Knud Steene, nerværende ved Rættten Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horviig med den Tingsøgende Almue.

blev først Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forord: og befahlinger.

- 1: Forord: om Skolerne paa Landet j Norge, af 23 Januarj 1739.
- 2: Instruction for Degne, Klockere og skolleholdere paa Landet j Norge, af sam/m/e datto.
- 3: Forord: om skatternis paabud j Norge for Aar 1739, af datto 18 Nobr: 1738.
- 4: Placat Angaaende Rættens betientere, som ej til Rette tiid indkom/m/er med Rigtighed for Justits Cassen, af datto 30 Decbr: 1738.
- 5: Forord; om Regnskabs betientere som ej kand giøre Rigtighed, hvorleedes de skal straffis, af datto 26 Febr: 1739.
- 6: General Pardon for alle fra Armeen undvigte Deserteurs, af datto 23 Febr: 1739.
- 7: Koren Taxten for 1738.
- 8: Fortegnelse over Forrige Stiftambtskriver, (Assessor)

1739: 206b

1739

Willem Hansens Eiendeeler, som til offentl: Auctions skaal!! (skal) bortselgis, af datto 19 Decbr: 1739.

- 9: Proclama for de som Arv udj Coldinghuus Amt haver at fordre, af 5 Septbr: 1738.

Olle Siursen Rasdahlen Contra Halvor Johansen med Huustrue sam/m/e Sag, blev trede gange paaraabt, mens ingen af parterne Comparerede til sagen at svare.

Knud Størcksens udgivene Pante Obligation af 11 April 1739. til Iver Tormosen paa Capital 42 Rd:r. blev lydeligen læst.

Anders Nielsen, Siur Mæstad, \og/ Olle Rasdahlen, derres udgivene skiøde af 20 April 1739, til Niels Andersen paa 1 pd: 3 mrk: smør med bøxxel og herlighed j Gaarden Flamsaas, blev læst.

Olle Pedersens udgivene skiøde af 20 April 1739 til Gullack Olsen paa 1 Spd: med bøxxel og herlighed j Gaard: Aarhuus, blev læst.

Hellie Aarhuus, Aad Brunborg, Berie Tormosen, Gullick Tormosen, Tollef Bryn, Jon Maagaas, Olle Aarhuus, Niels Nacke, Askild Wælle, Knud Nielsen, Størck Ædahl, derres udgivene skiøde af 20 April 1739. til Brynild Størcksen paa 22 ½ mrk: smør med bøxxel og herlighed j Gaard: Ædahl, blev læst.

Skifte brevet af 9 Aug: 1738, passeret efter sal: Gullick Siursen, blev læst, hvoraf befantet at den sal: Mand haver været Eiere til 1 pd: smør med bøxxel og herlighed udj gaarden Rødland, som var Wurderet for 24 Rd: og udl: paa Arvingerne, Neml: Encken Maritta Anders datter 12 mrk:, Siur Gullacksen 5 mrk: [??] Gullacksen 5 mrk: og Ingebor Gullicks datter 2 mrk: smør.

Fogden lod inden Rættens oplæse og Examinere skatte Restancen for Aar 1738, samt den/n/e Termin, og som ej nogen war, der noget imod sam/m/e hafde at Erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Gullick Olsen og Knud Olsens oprettede wilkaars brev af 20 April 1739. til derris Fader Olle Peders: udstæd, blev læst.

Halvor Berge udgivene skiøde af 20 April 1739 {pa} til Knudt Johansen paa ½ Løb smør med bøxxel og herligh: j Gaard: Berge, blev læst.

Efter trede gange udRaabelse war ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættens ophævet.

Onsdagen d: 22 April blev paa **Wosse Wangen holdet Et almindel: Waar, Skatte og Sage falds Ting**, og blev Rættens betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Niels Flage, Anders Lødve, Olle Hegle, Knud Knudsen Wangen, Holgier Ullestad, Jørgen nedre Grouve, Erick Jerald og Lars Store Soue, nerværende ved Rættens Fogden Anders!! (Andreas) Jessen, Lensmanden Wicing Tvilde med den Tingsøgende Almue,

hvorda allerunderdanigst blev publiceret alle nest forrestaaende og paa Bolstadørens Ting oplæste og Exstraherede Forordninger og befahlinger.

Hr: Assessor von der Lippe udgivene bøxxel brev med Revers, af 4de Martij 1739. til Lars Godskalcksen paa 1 Løb 18 mrk: smør j Gaarden Endeveed, blev lydeligen læst.

Knud Mickelsen og Tosten Færre udgivene skiøde til Siur Knudsen paa 2 pd: 6 mrk: smør med bøxxel og herlighed, og overbøxxel til 9 mrk:, j Gaard: Rogn, blev læst. af datto 4 Febr: 1739.

1739.

Den 23 ditto blev med Tingets holdelse wiidere Continueret, er paaseret.

Hr: Assessor von der Lippe udgivene bøxxel brev med Revers, af 23 Januarj 1739, til Peder Engebricksen paa 1 pd: smør j gaard: Tvinden. blev læst.

Torgier Olsen Lille Rockne og Gundvor Torgiers datter oprættede wilkaar brev af 22 April 1739. blev læst.

Størck Johansens udgivene Skiøde af 22 April 1739 til Erick Størcksen paa ½ Løb 6 mrk: smør med bøxxel og herlighed j Gaard: nedre Rioe, blev læst.

Niels Siursens udgivene Pante Obligation af 22 April 1739 til Baar Siursen paa Capital 96 Rd:, imod det pant en Løb smør med bøxxel og herlighed j gaarden øfre Himble, blev læst.

Knud Winio, Anders ibdm:, Henrich Helleve, og Olle Seim, derres udgivene skiøde af 22 April 1739 til Lars Iversen paa 21 mrk: smør med bøxxel og herlighed j Gaarden j Gaard:!! indre Tachle, blev læst.

Den Sag indstevnt af Lars Schutle Contra Gertrud øfre Grouve, blev paaRaabt, paa Citantens veigne møtte Knud Øfsthuus og begierede Sagen forfløt indtil neste Ting, j forhaabning at faa Sagen forliig[t].

som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa blev hands paastand beviilget.

Den Sag indstevnt af Peder Knudsen Seim Contra Knud Stephensen ibdem: blev paaRaabt trende gange, mens ingen af parterne møtte, eller lod møde til sagen at sware.

Margrete Larsdatter med Lauvørge Erick Odsen Gierald fremstoed for Rætten og war begierende at de penge, neml: 140 Rd:r, som hindes sal: Mand Knud Nielsen Finne udj Aaret 1737. havde needsat udj Corporal Isack Hiermunsen Germs huuss paa hands paaboende gaard Wosse Find!! (Mosse Find), <Vide fol: 38> (som) bem:te Corporal igien den 10 Augustj sam/m/e Aar w(idnes)fast her j Rætten har deponeret, hvilcke penge hindes sal: Mand hafde laant af nu sal: Jon Seim, og som hindes \Mand/ tillige med Jon Seim nu ved døden er afgangsen, pengene da maatte hvorde!! (vorde) Relaxceret, (og u)d leveret til oft bem:te Jon Seims stervboe, (saaso)m Jon Seims Søn Johan/n/es Jonsen, som er Arving efter hands sal: Fader, er her nu nerværende, at pengene da her inden Rætten maatte worde ham tiltalt, paa det hindes sal: Mands stervboe og Arvinger kand worde kravisløs og Angerløs holdet.

efter den/n/e declaration og paastand blev pengene udj Lau Rættens paasiun udleveret og tiltalt sal: Jon Seims Søn Johan/n/es Jonsen, som declarerede ej widere pretention paa sin sal: Faders weigne for sam/m/e penge wilde eller kunde have til sal: Knud Nielsen Finne[s] stervboe.

Skifte brevet af 18 Nobr: 1738 efter sal: Anna Ericksdatter blev læst, og deraf befunden den stervboe at være tilhørende jordegøeds j Gaarden Rio ½ Løb 16 ½ mrk: smør

1739: 207b

1739

Med bøxxel og herlighed, Wurderet for 65 Rd: 3 mrk: 12 s: og j Gaarden øfre Qvitne 1 Løb 18 mrk: smør med bøxxel og herlighed, Wurderet for 108 Rd: 4 mrk: 8 s: sam/m/e er skift og Deelt imellem Arvingerne, og udlagt til Anders Brynildsen 1 Løb 18 mrk: smør j Gaarden øfre Qvitne, til Lars Siursen 14 ½ mrk: smør j Gaarden Rio, til Iver Siursen 14 mrk: j

Sam/m/e gaard, til Ingebor Lars datter 6 mrk: smør, til Guro Lars datter 6 mrk: smør, til Guri Lars datter 6 mrk: smør, og til Sigtrud Siurs datter: 6 mrk: smør.

Lars Monsens udstæde Odels Transport af 23 April 1739. til Størck Johansen paa 1 Spd: jordegoeds j gaard: øfre Fenne, blev læst.

Jon Endresens udstæde Pante Obligation af 23 April 1739. til Anders Endresen paa Capital 90 Rd:r, imod det underPant af 2 ½ Spd: smør med bøxsæl og herligh: j Gaard: Hiembære, blev læst,

Jørgen Nielsens udstæde Pante Obligation af 23 April 1739. til Rognald Houge paa Capital 88 Rd: 4 mrk:, imod det underpant af 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsæl og herlighed, samt overbøxsæl til 6 mrk:, alt j Gaarden Houge beliggende. blev læst.

Størck Knudsens udstædde skiøde af 23 April 1739, til Michel Gullichsen paa 1 ½ Løb smør med bøxsæl og herlighed j gaard: Lunde, blev læst.

Hr: Capitain Nordahl, Aschild Bøe, Sigr Jørgens datter, Olle Ræchve, Henrich Helleve, derres udstæde skiøde af 22de April 1739 til Jørgen Nielsen paa 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsæl og herlighed, samt overbøxsæl til 6 mrk:, alt i Gaarden Houge beliggende. blev læst.

Johan/n/es Larsens udstæde Pante Obligation af 2 Januarij 1737, til Hr: Capitain Nordahl paa Capital 125 Rd:, imod det underpant af 2 Løb: smør med bøxsæl og herligh: j Gaard: Store Berge, blev læst.

Lars Svensens udstæde wilkaars brev af 23 April 1739 til Halkatle Jons datter, blev læst.

Mickel Gullichsens udstæde wilkaars brev af 23 April 1739, til Størck Knudsen, blev læst.

Den 25 ditto blev Rætten atter Administreret, er passeret som følger.

Een Contract af 2 Januarj 1739, oprettet imel: Almue af Bordahls og Qvitler otting her paa Woss, angaaende Bryne broens vedligeholdelse af dem og derres efterkom/m/ere; blev læst.

Lars Spilde udgivene skiøde af 22 April 1739 til Johan/n/es Flatteqval paa 3 Spd: smør med bøxsæl og herlighed j Gaarden Flatteqval, samt andeel j overbøxsælen saavel j bem:te gaard Flatteqval, som j det underliggende platz Skougstad Kaldet. blev læst.

Capitain Phillip Nicol udgivene Odels Transport af 25 April 1739 til Anders Iversen paa Odels eller Løsnings Rætten til Gaarden Mit Fenne. blev læst.

Johan/n/es Flatteqval udgivene skiøde af 22 April 1739 til Lars Knudsen paa 6 mrk: smør med bøxs: og herlig: j Gaard: Skogstad, blev læst.

Olle Knudsen og Olle Johansen udgivene skiøde af 23 April Ao: 1739 til Knud Olsen paa 1 Løb 1 pd: 21 mrk: smør med bøxs: og herligh: j Gaard: Store Ringheim. blev læst.

1739: 208

1739.

Torbiørn nedre Qvitne udgivene wilkaars brev af 3 Januarij 1739 til Baar Magnusen og Gunve Gitlesdatter. blev læst.

Mickel Mickelsen Tveite fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Wiching Jonsen Store Høen, Dom at lide fordj hand med sine Creaturer bejter paa Citantens hiem/m/e bøe og hage naar Citanten drager til støels med sine Creaturer, samt at sware Processens omkostning.

den indstevnte Wiching Jonsen Comparerede, wedtog at wære Lovl: stevnet. Replicerede, det hand efter Lovl: hævd bejter eftersom fra Arels tiid brugeligt wæret haver, og som hands formænd for ham brugt haver, og naar hands Contrapart med sine Creaturer driver til sætteret, da driver hand med, anderleedes skall ej kunde beviisses.

Afsagt.

Efter lang sam/m/en talle imel: parterne her for Rætten, fantes sagen af den beskaffenhed, at den ej kand orddeeles uden forregaaende Siun og granskning, hvorforre Sagen ifølge af Lovens allernaadigste bydende henviisses til Aastæden.

Randve Endre datter med Swoger Lars Navesen Fielli fremstoed for Rætten og Kundgiorde det de med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Mons Ellingsen Hegland, Widner at anhørre, som er Erick Herrem, Erick Hum/m/edahl, og Lars Larsen øvre Mælland, om de ord hand for 5 Aar siden j Bergen skall have talt om Citantindens ære, det hun, Randve, af hindes Mands Morbroder Torgier Torgiersen skall have ladet sig besvangre, \alt til et Lovskicket Tingsvidnes erholdelse/.

den indstevnte Mons Ellingsen Hegland blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig.

stevne Vidnerne Iver Nielsen Frisseran!! (Fliseram) og Gullich Halstensen Lille Høen med Eed og opragte fingre Afhiemlede den/n/e Muntl: stevning at være {lovl:} forkyndt for Mons Ellingsen Hegland den 7 Aprilj den/n/e Maanet og Aar, og det til j dag at møde for Rætten, og blev stevningen forkyndt udj Mons Ellingsens eget paahør for hands boepæll, som er paa Gaarden Hegland j {Nordhorleens} \Sogns/ Fogderie.

Afsagt.

Lovens 1 bog: 4 Cap: 8 art: befahler, at den som boer uden Tinglauet og dog j Laugdøm/m/et, skall have 4 uggers Kald og warsel, og som Citantinden Randve Endre datter ickun beviiser, det Mons Ellingsen, som en uden Tinglauet boesat Mand, er given 18 daggis warsel, saa bliver dette stevnemaal som ulovl: at ansee, hvorforre det afviisses til ny \og/ Lovl: stevnemaal.

1739: 208b

1739.

Kari Ericks datter med fleere, derres udgivene skiøde af 18 Nobr: 1738 til Niels Odsen paa 2 pd: 12 mrk: smør med bøxs: og herligh: samt overbøxsæl til 12 andre mrk: smør, alt j Gaard: Sondve, blev læst.

Knud Berie med fleere, derres udgivene skiøde af 25 April 1739 til Peder Ericks: paa 2 pd: 1 2/3 mrk: smør med bøxsæl og herlighed, samt andeel j overbøxelen, alt j Gaarden Nyhre. blev læst.

Lars Siurs: med fleere, derres udgivene skiøde af 22 April 1739 til Størck Johans: paa ½ Løb 16 ½ mrk: smør med bøxs: og herlig: j Gaard: Rio, blev læst.

Peder Monsens udgivene wildkaars brev af 25 April 1739 til Lars Nielsen med Huustrue. blev læst.

Olle Aamunsens udstæde Pante Obligation af 25 Apr: 1739 til Iver Torgiersen paa Capital 40 Rd:, imod det underpant af Finne Teigen, blev læst.

Hr: Leintenant Dyvahl fremviiste sin til Hr: Assessor von der Lippe udstæde Pante Obligation af datto {29 Decbr: 1} 20 Febr: 1732, læst til Tinge d: 4 April sam/m/e Aar, paa Capital 500 Rd:r, med bem:te Hr: Assessors paateignede qvittering af 29 Decbr: Ao: 1738. det Capitalen med Renterne er afbetalt; begierende sam/m/e af ProtoC: udslet og anteignet.

Hr: Capitain Nicol efter forrige tiltalle til Gulack Seim, æskede Sagen j Rætte.

Contra Citanten Gulack Seim møtte for Rætten, ærklærede det hand ej i følge af Rættens seeneste Kiendelse haver forfuldt sit stevnemaal, leverede ellers sit skriftl: forsæt j Rætte, af datto 4 Nobr: 1738, begierede sam/m/e j acten inddragen, som er ord for andet saalydende.

Hr: Capitain Nicol begierede Sagen udsat til neste Ting, for at hand ved en Continuations stevning kand slutte sagen til til!! Doms, efter at hand har paaAncket hvis hand finder fornøden udj Contra Citantens stevning og indlæg.

Contra Citanten erklærede det hand ej videre til sagen hafde at svare.

Afsagt

Efter Hoved Citantens paastand forfløttis sagen indtil neste Ting.

Hr: Capitain Philip Nicol som Sigt og Sagefalds Eiere Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Willum Eie fordj hand med haardrag skal have overfaldet Knud Odsen Eie, derom Widner at anhørre, som er Hellie Getle, Jon Mugaas, og Niels Nielsen ibdm:, og Endelig Dom at lide saavel for hoved sagen som processens omkostning. til wedermælle for processens skyld \er/ og indstevnt Knud Odsen Eie.

de indstevnte parter tilligemed Widnerne blev trende gange paaRaabt, mens ingen af dem møtte eller lod møde for sig.

Stevnevidnerne Niels Olsen Rongsgaren og Endre Ericksen Giere med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være for parterne og Widnerne Lovl: forkyndt for derres boepæll, udj en hvers Eget paahør.

Citanten war begierende Laudag saavel for de

1739: 209

1739.

indstevnte parter, som for Widnerne.

Afsagt

Den til Sagen at svare indstevnte Willum Eie, tilligemed den til wedermælle indwarslede Knud Odsen, samt Widnerne Hellie Gietle, Jon Mugaass og Niels Niels: ibdm:, gives alle Laudag til neste Ting, her for Rætten at møde til sagens oplysning og afgjørelse.

Fogden fremlagde j Rætten skatte Restancen pro Ao: 1738, som blev oplæst og Examineret med hands ved hænde havende Cassabog for Ao: 1739, og fantes til Rest fra forrige Aar den Sum/m/a 207 Rd: 5 s: derom hand begierede Rættens Attestation, som blev af os efterkom/m/et j alle maader.

Mandagen d: 27 April blev \Aastæds/ Rætten betiendt paa Gaarden Leqve, beliggende j Wosse Fogderie og Præstegield, Wangens Kircke Sogn, efter forlangende af Hr: Capitain Jens Nordahl, som \er/ bem:te gaard Leqve[s] Eiere og opsiddere, og blev Rætten beklæd med de af Fogden Andreas Jessen opnæfnte Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Store Soue, Rognald Houge, Mathias Mølster, Torgier Ullestad, Jørgen Groue, og Anders Lødve, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde;

hvorda for Rætten Sisterte sig oven[n]efnte Hr: Capitain Jens Nordahl, som producerte sit udstæde skriftl: stevnemaal af 3 April 1739. hvor udj hand til et Aastæds Tings Vidnes Erholdelse om hands tilhørende gaards Leqve[s] udmarck haver indkaldet Een deel Widner, derres Eedelige forklaring at aflægge, sam/m/e at anhørre, er indwarslet Dette stæds Sogne Præst, Magister Jørgen Harboe, som og for Rætten j Egen Persohn Comparerede, og blev stevnemaalet ordlydende oplæst, hvilcket er ord for andet saalydende.

Magister Jørgen Harboe lod tilføre, at stevningen er mig forkyndt, tilstaar ieg og at ieg er indkaldet for den/n/e Exstra Rætt at anhørre Widner angaaende de Seqvestrede {og} \eller/ Arresterede Præstegaardens udmarcker, da maa ieg Exsipere imod den/n/e Rættens forhandling i følgende maader, først, at Comparenten icke Rættene forstaar og veed end at

den/n/e Rættens forhandling til Widners afhøresle, wil forrekom/m/e, om icke aldeeles præjudicere wedkom/m/ende Allernaadigste Com/m/issorium j den/n/e Sag, datteret d: 24de Octbr: 1738, hvilcket vil have alle Widnesbyrd til den/n/e Sags oplysning for Com/m/issionen indkaldet, neml: saa mange som for dets datto icke er afhørte for nogen Rætt, hvor da ald Sagen beqvem/m/eligst

1739: 209b

1739.

Kand afgiøres, som høyst bemelte Com/m/issorium formelder, for det andet, Siunes den/n/e Widners Afhørelse og førrelse at førre meere widtløftighed med sig end fornøden giøres, eftersom udj Aarene 1732 og 1733 alle optenckelige Widnesbyrd erre førte j Rætte imod Præste gaardens herligheder baade for Sorenskriver og Laugmand, og lad være at disse Dom/m/eris afsigter er Mortificeret, saa er dog de j derres acter deponerede Widnesbyrd ved sin Kraft, ja, det Kongl: Commisorium formaner {med} fra ald unødvendig vittløftighed fra nogen af parternis sidde. for det 3die: maa Comparenten anmode og ydmygst spørge om den/n/e Exstra Rætt er af Amtmanden Autoriceret at holdes om Widners førrelse, saasom Comparenten ej Rættene forstaar efter Kongl: Maj:ts forord: af 19 Aug: 1735 om Justitien j Norge end \at/ saadant icke maa forretages uden AmtMandens anordning paa Landet, alt efter høystbem:te Forord:[s] 1. punct: altsaa wil Comparenten de sig, at den/n/e Respective [Rætt]? wil kaste et øye paa meerbem:te Forord:[s] 1. punct, og den derudj Citerede Lovens art:, og saa efter gotfindende give Een Kiendelse om disse Widner her maa afhøris eller ej, hvornest Comparenten med ald forbeholdenhed angaaende den/n/e sag og Rættis forhandling wil wide at skicke sig som vedbør.

Citanten Hr: Capitain Nordahl lod tilføre, det hand formeente at Sogne Præsten Magist: Harboes muntl: indvending icke well kunde have noget skind af Rætsindighed, saa ufornøden war det at besvare hands ukierlige agt, da der imod Citanten ved nu førrende ny Widner haaber at oplysse Gaarden Leqves Rætte og sande tilliggende udmarck, for der med at forkorte den af Sogne Præsten Magister Harboe fra primo instancia udj hoved Sagen forretagene process, betræffende bem:te udmarckker, og som den Constituerede Sorenskriver Jacob Preüs det Aar 1732 uden forregaaende Lovl: stevnemaal hafde fortaget sig at paadøm/m/e, hvilcket den Kongl: Oberhoff Ræt samt Høyeste Rætt haver afviist til ny og Lovl: behandfning, det kand Sogne Præsten icke med skiel desputere, ligesaalidet, som Sogne

1739: 210

1739

Præsten kand forreviisse at have ærværvet sig hands Kongl: Maj:st[s] Allernaadigste Resolution, der kunde despencere Citanten fra at nyde Lands Lovens pag: 123: d: 9 art:, og pag: 137, den 16 {art:} Capit: som og pag: 836: 2: 3: 4: 6: 7: 11: 13: og 15: art: for stædets nu værende Sorenskriver og tilordnede Laug Rættis mænd, for at indstevne Vidner, som der ej alleene kunde widne om hands paaboende gaard Leqve[s] Eiendoms udmarckker, men end ogsaa ved den/n/em giøres anviisning, som og at den/n/e Respective Aastæds Rætt kunde blive taget udj øyesiu og granskings beskrivelse, der over forfattis alt til et Lovl: skicket Tingsvidnes udfør.

Comparenten Mag: Harboe Refererte sig til sin forrige giorte Propocition.

Eragtning

Den Kongl: Anllernaadigste!! Forordning af 19 Augustj Ao: 1735 forbyder aldeeles icke Rættens behandling paa Aastæderne udj Odels Sager, Siun og granskning, Widners afhørelse, om mod og Marcke skiele, Aavercks Sager, fornermelse paa Ager og Eng, skou og marck samt fiske Vande, mens udj alle Sager som haver sin oprindelse og betydning af Eiendom/m/en j Sig selv og dens fornermelse, haver aller høyst bem:te alligerede Forord:

Allernaadigst stadfæstet Lovens bydende: Altsaa kand den/n/e Rætt ej anderleedes for billigt skiøn/n/e, end at det jo bør og kand tillades Citantens Widner at førre til Et Lovskicket Tingsviidnes Erholdelse {efter} \i følge/ Lovens {1 bog 16 Cap: og Lovens bogs} Allernaadigste bydende.

Dernest blev de udj stevningen Naufngivene Vidner fremkaldet, som er Mons Qvareqval, David Soue, Michel Lii, Peder Børche, Ragnile Ericksdatter, Knud øvre Winie, Knud Helleve, \og/ Arve Ullestad. det indstevnte Widne Knud Ericksen Baabroen war ved døden afgangens siden stevninge[n] var forkyndt, de andre Naufngivene Vidner Comparerede alle. Nock anpræsenterede Citanten tvende Widne som ej ere stevnte, Neml: Michel Iversen Wivaas og Aamun Allesen Groue, hvilcke og møtte for Rættens. Eedens forklaring blev Widnerne af Laubogen forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1: Widne, Mons Larsen Qvareqval,

1739: 210b

1739.

boendes paa Gaarden Qvareqval, sagde sig at være gamel 55 og i det 56 Aar, widnede at have hørt af hands Fader, sal: Lars Larsen, som war 84 Aar gaml: da hand døde, det hand sagde at Leqve Eiendeeler war af Uttre grinen, følge Thuns hofte udigien/n/em j Gars wann j Wossen, hvilcket Widnes Fader sag[d]e at have hørt af hands Fader, som var Windes!! (Widnes) Farfader og tiende hos Præsten Hr: Henrich: ellers sagde Widnes!! (Widnet) at kunde gjøre anvisning paa de Naufngivene stæder, dog ej paa noget mod og Marcke skiold: og for 24 Aar siden, da Vidnet war Rosmand her paa Leqve hos Capellanen Hr: Peder Torbiørnsen\s Encke/, da sente Sogne Præsten, sal: Hr: Niels Wenvig, bud efter Widnet, at hand skulde kom/m/e til Sogne Præsten, da Widnet og gick need til ham; da spurte Præsten Widnet ad, hvem der hafde givet louv til at hugge j Tunge Teien, \om/ {og} Widnet havde laavet skouv ud, da Widnet svarede nej, hand hafde ej laavet nogen skouv, da sagde Præsten, har Juditte /: som war Hr: Peder Torbiørnsens efterlevende Encke /: givet nogen louv at hugge skouv, jeg undrer hun vil gjøre saadant, ieg har min part j Tunge Teigen for de 3 Spand ieg bruger af Leqve, sagde Præsten: Widnet forklarede Ellers, at hand war 9 Aar Rosmand her paa Leqve, og j den tiid baade huggede og Kiørte j Tunge Teigen, og hand hørte ej noget derimod blev omtalt. Angaaende Waar støllen Chior, da sagde Widnet, det hand af hands sal: Fader hafde {sagt} hørt det Chior og Berget hørte Leqve Eiendeel tiil!!, og j de 9 Aar Widnet war Rosmand her paa Leqve, da brugte hand det til Leqve, og 7 Aar førren Widnet kom her paa Leqve, kom Widnet til at tiene j Præste gaar[d]en, hvor hand war j 3 Aar, j den tiid drev Præstegaarden til Chior med sin/n/e Creaturer, mens siden efter drev Præstegaardens Creaturer til sin Rætte stœl <two?> Afdahl, og kom ej meere til Chior, og j all den tiid Widnet war j Præstegaarden og her paa Gaarden, hørte Widnet ingen trætte eller mangel j nogen maader. Magister Jørgen Harboe Qvestionerede Widnet, 1: hvis Leilending hand nu er. Resp: hand er Capitain Nordahls Leilening: 2: qvest: hvis Leilending Widnes Fader war. Resp: Henrich Miltzou[s] Leilending. 3: qvest:

1739: 211

1739.

Om Widnet nogen tiid er bleven wiist marckesteene eller glopper, angaaende det som hand nu sigger {at} i moerne at høre Leqve til. Resp: nei, ham er ej bleven wiist, hørt eller seet nogen mod eller marckeskiel. 4: Qvest: om Widnet har hørt af sine Fædre hvorleedes dend eiendeel af moerne er kom/m/en til Leqve, \enten/ {eller} ved Mageskifte, gave eller Kiøb. Resp: nej, hand haver ej hørt saadant. 5: Qvest: angaaende Tunge Teigen, om Widnet har hørt at Præste gaarden skulde Eie noget der j: Resp: nej, hand hafde aldrig hørt at Præste gaarden Eiede{t} noget der j, videre end som for de 3 Spd: den brugte fra Leqve. 6: Qvest:

hvorlunge det war efter Hr: Niels blev Sogne Præst, hand udsagde dette, at der laa 3 Spd: j Præste gaarden fra Leqve. Resp: det var 8 Aar efter at hand war blewen Sogne Præst. Citant: {Qvestionerede. 1: Qvest: hand} fant {u fandt} ufornöden {widere} at tilspørge Widnet, thj Mag: Harboe haver inu!! (endnu) icke wiist eller ladet anvise, hvor witt den saakaldede Præste Moe strækker sig, men her førres ickun Widne om, hvor hvidt Leqves hagen strækker sig imod bem:te Præste Moe. parterne hafde ej widere at tilspørge Widnet.

2: Widne, David Nielsen, boendes paa Gaarden Store Souve, sagde sig at være gaml: 59 Aar, widnede, det hand 37 Aar her for tiende j Præste gaarden hos sal: Hr: Chresten j 4 Aar, og j den tiid brugte Præsten!! (Præste) gaarden ej widere j Moen en!! (end) som hen j Tuns hoften, og ingen Moed eller Marckeskiel hørte Widnet talles om, eller nogen paaAncke, og j den tiid boede Hr: Peder her paa Leqve. Mag: Harboe Qvest: 1: Qvest: at som Widnet sigger til Thuns hoften, hvor fra det da skulde {gaa} Reignis at Præste gaarden skulde tilhøre. Resp: fra Wangs wandet og ind til Thuns hoften. 2: Qvest: om Præste gaarden ej brugte oven for Thuns hoften. Resp: nej, hand kunde ej sigge at Præste gaarden huggede inden for Thuns hoften, mens Kalve og Creaturer gick imod hin anden, saavel af Præste Moen som Leqves hagen. 3: Qvest: om Widnet ved at sigge at Thuns hoften kaldes Leqves hagen. Resp: nej, her til weste hand ej at svare. 4: Qvest:

1739: 211b

1739.

Om Widnet er bekiendt at Hr: Chresten Wenviig war formynder for Mag: Miltzou[s] børen, hvilcke da ejede Leqve. Resp: nej. Citanten Qvest: Widnet. 1: Qvest: om hand j den tiid hand tiende j Præste gaarden har hørt at nogen anden brugte Leqve eller Hanse Høllen, End som Leqve. Resp: nej, hand har ej hørt at andre har brugt Hanse Høllen en!! (end) som Leqve. Citanten Reserverede sig, at naar som Vidnerne gjør anvisning, da haaber hand nermere at faa oplysning, saavel af forregaaende som af dette Widne om bem:te Høll. parterne hafde ej widere at tilspørge dette Widne.

3: Widne, Michel Torgiersen, boendis paa Gaarden Lii, sagde sig at være gam/m/el 40 Aar, widnede at hand for 7 Aar siden har hørt af sal: Olle Nyre og Knud Nyrrer, som bægge ware gaml: Mænd, det de sagde at have hørt det mercket j mellem Præstegaarden og Leqve gaard skulde gaa efter Thuns hofte {hornet} \haallet/, der om Vidnet sagde at Kunde gjøre anvisning. Mag: Harboe Qvest: 1: Qvest: om Widnet hørte sam/m/e Mænd talle om mercke i Thuns hofte holleet. Resp: nej. 2: Qv: \om Widnet ved/ hvor wit det da skulde gaa fra Thuns hofte op eller need. Resp: nej. Citanten Reserverede sig tiid Qvest: til Widnet at førre, efter at anvisning af ham er giort.

4: Widne, Peder Ericksen, boendis paa Gaarden Børche, sagde sig at være gamel 65 Aar, widnede at for 38 Aar siden, da her boede en bonde paa Leqve førren Hr: Peder kom her at boe, da gick baade waar og høst Leqve og Præste gaardens {Creaturer} Kalve og Moe Kiør og hæster her i moen, hæstene blev undertiiden ført j Berget, siden Moen war for snæver, ind efter war Leqve Eiendom, mens hvor langt det skulde gaa ud efter, ved hand icke, og saa skulde Leqve eje need j Elven, hvilcket Widnet hafde hørt af hands nu sal: Fader, som bode j 40 Aar her paa Rogne, mens anvisning kunde Widnet ej gjøre. Mag: Harbo Qvest: 1: Qvest: j hvad Præstis tiid det var at Creaturene som melt gick j Moen. Resp: j Mæster Gerdt sin sidste tiid, og j førstningen af Hr: Chresten sin tiid, og er det 38 Aar siden Widnet war

1739: 212

1739

her oppe. 2: Qvest: om Widnet hørte af sin Fader, hvorfor, eller af hvad Ræt Leqve skulde eje need j Elven, om det var Kiøbt, Mage skiftet eller givet til Leqve. Resp: nej, hand \kand ej/ sigge paa hvad maade det var. Citant: Qvest: 1: Qvest: om Vidnet icke kand have hørt

hvem som har brugt eller eiet Hanse Høllen. Resp: \fra/ det første Widnet kunde mindes, da boede her paa Leqve Een borger Naufnl: Hans Larsen, hand brugte Hanse Høllen, mens med hvad Ræt ved Widnet ej. 2: Qvest: om Widnet har hørt at enten sal: Hr: Niels Wenviig eller sal: Hr: Chresten Wenviig har brugt Leqve eller Hanse Høllen. Resp: nej. 3: \Qv:/ om Widnet kand gjøre nogen forklaring om Chior waar støel. Resp: hand hafde hørt af hands Fader, at paa de tiider da Widnet war her, da baade Præste gaarden og Leqve stølte paa indre Chior, {da} hands Fader da sagde at indre Chior hørte Leqve til, mens yttre Chior war Præstebols sine tofter, ellers sagde Widnet at Kunde gjøre anvisning paa disse stæder. 4: Qvest: om Vidnet kand gjøre nogen forklaring om Tunge Teigen. Resp: at paa de tiider Widnet war her, da styrde Leqve Tunge Teigen, og aldrig hørte Vidnet Præste gaarden Eiede noget j den. Mag: Harboe Qvest: 1: Qvest: om Widnet har hørt at den saakaldede Hanse Høll har haft et andet Naufn. Resp: nej, hand hafde ej hørt andet Naufn. 2: Qvest: om den ommelte Hans Larsen war slegt til Mag: Gerdt Miltzou, eller han/n/em paa nogen maade anrørende. Resp: slægt og skyldskab ved hand ej noget om. 3: Qvest: om Widnet aldrig har hørt at det war imod Hr: Gerdts will[i]e at Hans Larsen brugte Hanse Høll. Resp: nej. parterne hafde ej videre at tilspørge Widnet.

5: Widne, Ragnilde Ericksdatter, boendes paa nedre Røcke, sagde sig at være gaml: 51 Aar, vidnede at være barneføed paa neste gaard her ved, kaldet Rogne, hvor Widnet war indtil hun war 40 Aar gaml:, og j ald den tiid har gaarden

1739: 212b

1739

Leqve og Præste gaarden, uden Knuur og Mur, brugt Moen sam/m/en, og haft Kalve, Moe kiør og hæste der udj, og fra det første Widnet kand mindes, da {brug} boede en Mand her paa Leqve, Naufnl: Siur, da brugte baade hand og Præsten Berget Chior til støel, efter Siur kom her paa Leqve at boe sal: Hr: Peder, og j hands tiid drev hand og Hr: Chresten til Afdahls som/m/er støel, mens bægge brugte Berget til waar støel. om mod og marcke skiel wed Widnet paa ingen af stæderne at kand gjøre forklaring om. Mag: Hr: Harboe tilspurte Widnet hvem der war Præst her paa Wangen den tiid hun først blev taget til Guds bord. Resp: Hr: Chresten Wenviig. Widnet sagde Ellers at kunde gjøre anvisning paa støllen Chior. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

6: Widne, Knud Brynildsen, huusmand paa Winie Eignen, sagde sig at være gaml: 65 Aar, widnede det hand for 32 [Aar] siden tiente her paa Leqve hos sal: Hr: Peders Encke, og da huggede de imod Thuns hoften j Moen \oven j fra need efter/, hafde og Kalve og hæste der gaaendis, og aldrig hørte Widnet et ont ord af nogen der for, og efter anvisning brugte {hand} Leqve fra Thuns hoften og need til Elven, og siden \op omkring/ {.....} imod gaar[d]en Leqve. Mag: Harbo tilspurte Widnet, hvem hand har hørt det af at Leqve Eiendom var saaleedes, om Widnet har hørt det af andre end som af den som besad Leqve den tiid. Resp: hand hørte det af gaml: Brynild, som var Rosmand her paa Leqve, det Leqve Eiendom war saaleedes, og at de Kante!! (Kannede) og brugte saaleedes, mens om de Eiede saaleedes, det ved Widnet icke, dog hørte Widnet aldrig at Præstegaarden Anckede eller trættede paa dette brug, og j den tiid var Hr: Christen Sogne Præst. Citant: tilspurte Widnet om hand ved hvem der har brugt Hanse Høllen j den tiid. Resp: Leqve brugte den. Widnet sagde ellers at kunde gjøre anvisning paa det brug af Leqve samt Hanse Høllen. parterne hafde ej noget at tilspørge Vidnet.

7: Widne, Knud Brynildsen, boendis paa gaarden Helleve, sagde sig at være gaml: 36 Aar, widnede, at hand j 4 Aar som Rosmand

1739: 213

1739

har tiendt Hr: Capitain Nordahl og styrt den/n/e gaard Leqve, og det for 12 Aar siden, og j den tiid brugte Vidnet skouen j {Thuns} Moen af Thuns hoften og need j Elven, og alt oven ifra og need j hoften, og i den tiid hørte Widnet ej minste paaAncke af Præsten, og hafde Widnet sine Kalve og hæste gaaende j Moen, og j Tunge Teigen huggede Vidnet Veed uden paaAncke af Præsten, og Præsten huggede der aldeeles icke, og Chior brugte hand til støel baade høst og waar, mens Præsten icke, og Leqve Høllen blev brugt af Knud Baabroen og Arve Ullestad efter Capitainens Frues tilladelse, unden!! (uden) at Sogne Præsten nogen tiid der om gjorde minste paastand. hvilcket alt ommelte Widnet sagde at kunde gjøre anvisning paa. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

8: Widne, Arve Hoversen Ullestad, boendes paa Gaarden Schieldahl, sagde sig at være gamel 58 Aar, widnede at hand og Knud Baabroen j Præsten Hr: Neels!! (Niels) tiid, hvor mange Aar det er siden kand hand ej mindes, hafde Hanse eller Leqve Høllen til brug, og det med Capitain Nordahl og hands Frues tilladelse, uden nogen paaAncke af Sogne Præsten, og har Widnet hørt af hands første sal: Kone det Leqve Eiede j Moen oven fra need j Thuns hoften, hvilcke ord hand og har hørt af nu sal: Lars Appeltun, som var en gaml: Mand over sine 70 Aar, ellers sagde Vidnet, at j den/n/e høst bliver det 35 Aar siden hand kom her til stædet, og j all den tiid har Leqve brugt Tunge Teigen, og støllet j Chior, hvilcket Widnet baade har seet og hørt ofte, og et Aar saa Widnet at Præsten huggede og Riiste j Tunge Teigen, mens om hand af Leqve Eiere der til hafde tilladelse, ved Vidnet icke. Mag: Harboe tilspurte Vidnet, med hvad Ræt Leqve hafde Moen. Resp: der til weste Widnet ej at kunde svare. sagde ellers at kunde gjøre anviisning paa de ommelte stæder, mens om marckeskiold weste hand ej at kunde sigge. parterne hafde ej noget at spørge Widnet.

1739: 213b

1739.

9: Vidne, Michell Iversen, boendes paa Gaarden Wivaas, sagde sig at være gaml: 29 Aar, widnede at have hørt af Knud Nyrre sigge, det hand, Knud Nyrre, hafde hørt af Tosten Olsen Houge, at da hand, Tosten, tiente for gietle gut j Præstegaar[d]en, da sente Hr: Chresten ham, Tosten, her op til Leqve til {Leqve} Hr: Peer, at spørge om Præste gaarden maatte stølle paa Chior, hvor til Hr: Peer hafde svaret ja, naar hand maatte kom/m/e til Afdahl støllen. widere hafde Widnet ej at kunde forklare, ej heller hafde parterne noget at tilspørge ham, altsaa stadfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

10: Widne, Aamun Allesen, Rosmand, \boendes/ paa Gaarden Groue, sagde sig at være gaml: 37 Aar, widnede at hand 12 Aar her for den/n/e tiid tiente j Præste gaar[d]en hos Hr: Niels, og det j 5 Aar, j den tiid brugte Præsten j Moen fra Wangs wandet og ind j Thuns hoften, mens j Hanse Høll brugte hand icke, ej heller j Tunge Teigen, mens undertiiden lod hand slippe sin/n/e hæste om waaren op j Chior marcken, om disse stæder Widnet sagde at Kunde gjøre anvisning. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

som det war seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen, som er

Den 28 Ditto, da Rætten atter blev betiendt,

efter at Magister Harboe ved sin Rosmand Gullich Iversen hafde sendt bud her til Laug Rættis mændene og ladet sige det hand j dag ej {wilde} \hafde leilighed at/ møde for Rætten, begierede at Laug Rætten wilde give agt paa hvorleedes Widnerne gjorde anvisning.

Da Rætten og strax udj Citanten Hr: Capitain Nordahl[s] nærværelse og følge, med Widnerne forføyede os udj!! (ud) j Marcken for at ansee den Anviisning som Widnerne wilde gjøre: og war wj da først j Leqve hagen, eller den af Sogne Præsten Hr: Harboe saakaldede Moen, hvor os da blev af Widnet Mons Larsen Qvareqval anviist først Uttre grinen, som \er/ tæt ved Thuns-hofte, der efter anviiste hand Thuns hoften, og forklarede at haallen, eller Rusten, af sam/m/e skulde følges udj igien/n/em j Gaars waaen j Wossen. hvilcket stæd saa

kaldet hand gjorde anvisning paa. alle de andre Widner, undtagen Peder Ericksen Børche, og Ragnilde

1739: 214

1739.

Ericksdatter, gjorde anvisning paa Tunshofte, og forklarede at haallet, eller Rusten, af Thunshofte skulde følges need j wandet, hvilcket stæd de gjorde anvisning paa, som var nogle faa skrit eller lidet Synden for \Tunshofde/ J en j Elven, j det øfrige forklarede alle de Widner som her om har gjort anviisning, at Leqve Eiede oven forre Thunshofte haallet, eller Rusten, og Præstegaarden Eiede neden for til Wangs wandet, og forklarede det Widne Aamun Allesen Groue yderligere, at da hand tante j Præste gaarden, da huggede hand paa needre sidden af Thuns hofte, og da hand tante paa Leqve, da huggede hand paa øfre sidden af Thuns hofte. og det Widne David Nielsen Store Soue forklarede yderligere, at da hand tante j Præste gaarden, da huggede hand paa needre sidden af Thuns hofte og need igien/n/em til Elven. ellers forklarede alle Widnerne at de aldrig har hørt, enten fra Præste gaarden eller Leqve, nogen minste paaAncke \førren Præsten {...}/ <Hr: Harboe gjorde arrest Ao: 1733>. den/n/e \ud/marck er af Naturen eller Cituation j sig selv saaleedes skabt at den wisser skilsmisse eller mercke imellem disse tvende gaarders udmarck, neml: Præste gaarden og Leqve. Dernest gjorde alle Widnerne, undtagen Ragnilde {Eri} Ericksdatter, anvisning paa den saa kaldede Hanse eller Leqve høll, som ligger j Elven j oven Nefnte udmarck, og forklarede Widnerne alle hver for sig, at de aldrig har hørt andet Naufn paa den/n/e Høll, end som Hanse eller Leqve Høll. hvidere gjorde Widnerne anvisning paa merckis garen som er jmellem gaarden Leqve og Rogn udj samme udmarck, og dens stræckning, ind til Leqve bøe gar. nock gjorde Widnerne hver for sig, untagen Radnilde {Peders}\Ericks/datter, \anvisning/ paa tvende staaende!! (liggende?) smaa ferske wand, som de Kalde Leqve Kiønnene.

Efter at saaleedes som melt af Widnerne war gjort anvisning paa den/n/e udmarck, blev Rættens af alle Widnerne, undtagen Ragnilde Ericks datter og Knud Brynielsen Winie Eignen, \og Michel Torgiersen Lii/, gjort anvisning paa Thunge Teigen, som de forklarede stedse at have wæret brugt under gaarden Leqve. sam/m/e Teig ligger j en SydSydwest fra gaarden Leqve paa hind sidde af Wangs wandet, oven over {det} den gaard Mylster Teigen kaldet, sam/m/e Tunge Teig er skabt af Naturen som Een tunge, gaar hvercken til fields eller fiære.

Widere forføyede Rættens Persohner dem til Leqve Waarstøel, kaldet Chior, j Berget,

1739: 214b

1739.

hvor alle Widnerne hver for sig gjorde anvisning paa, og forklarede at det stæd blev kaldet Chior, og war Leqve Waar støel, sam/m/e støel, som ligger j Berget, er et meget skreent og {far} farligt stæd, baade at kom/m/e op til og need fra, saavel som for Creaturene der at wære.

Hernest blev Widnerne hver for sig inden Rættens, efter at Rættens igien war bleven sat paa Aastædet, gaarden Leqve, fremkaldet og forrelæst foranførte forklaring og derris igaar aflagde Widnesbyrd, til Eeds bekræftelse.

1: Mons Larsen Qvareqval, for han/n/em blev først oplæst den forklaring hand j gaar har aflagt, og den anvisning hand i dag har gjort; der efter Widnet forklarede, det hand i gaar paa Mag: Harboes 6. Qvest: har svaret, at det var 8 Aar efter at Hr: Niels war bleven Sogne Præst: mens som Widnet nu bedre har eftertengt og efterRegnet det, eftersom Hr: Niels war udj 7 Aar Cappellan, saa war det 2 eller 3 Aar efter hand war bleven Sogne Præst, hand talte de ord til Widnet. Citant: Qvest: Widnet. 1: Qvest: om Widnet er witterligt, at Leqve hagen, Hanse eller Leqve Høllen, Tunge Teigen og Waar støllen Chior, har wæret brugt under Gaarden Leqve, indtil Sogne Præsten Magister Harboe Ao: 1733 gjorde Arrest paa disse ommelte Poster. Resp: saalenge som Widnet kand mindes har det stædse wæret brugt under

Gaarden Leqve, indtil Sogne Præsten Mag: Harb: gjorde Arresten. Citant: hafde ej videre at tilspørge Widnet, altsaa stadfæstede Widnet sit udsiggende med Eed og opragte fingre.

2: Widne, David Nielsen Store Soue, for han/n/em blev oplæst den forklaring hand igaar har afsagt, saa og den anvisning hand j dag haver gjort, der efter Citant: Qvest: sam/m/e spørgsmaal som til første Widne. Resp: ligesom første Widne j alle maader. 2: Qvest: at som {gaa} Waar støllen Chior ligger j Berget, om Widnet da er witterligt, at de gaarder Store Ringheim, Rogne, Mølster, Ullestad, Roustad, Finne og Seim, beitter med derres Creaturer j sam/m/e Berg tillige med Leqve, saa at de alle {brugger} beitter med horen mod horen og Kløv mod Kløv. Resp: ja, det forholder sig saa i sandhed. Citanten hafde ej videre at

1739: 215

1739

tilspørge Widnet: altsaa Eedfæstede Widnet med Eed og opragte fingre, sin igaar gjorde depotition!! (deposition) og i dag gjorde anvisning. aflagde Eeden som første widne.

3: Widne, Michel Torgiersen Lii, efter at for ham war bleven oplæst hands igaar gjorde deposition, og den af ham j dag gjorde anvisning, Qvest: Citant: 1: Qvest: lige som til 1. Vidne. Resp: svarede liggesom første Widne, undtagen Tunge Teigen, derom kunde hand ej give nogen oplysning. 2: Qvest: hos 2: Vidne. Resp: ligge som andet Vidne j alle maader. Aflagde Eeden som første Widne.

4: Widne, Peder Ericksen Biørche, efter at hands igaar aflagde Vidnesbyrd, og den af ham j dag gjorde anvisning, war bleven forrelæst, Qvest: Citant: 1: Qvest: ligge som til første Vidne. Resp: ligge som første Vidne. 2: Qvest: som til andet Vidnet. Resp: svarede som det andet Widne. Aflagde Eden som første Vidne.

5: Widne, Ragnilde Ericks datter, for dette Widne blev oplæst hinds igaar aflagde Vidnesbyrd, og den af hinde j dag gjorde anvisning, der efter Citant: Qvest: 1: Qvest: som til første Widne. Resp: som første Widne. 2: Qvest: som til andet Widne. Resp: som andet Widne. Citant: hafde ej videre at tilspørge Widnet. Altsaa Eedfæstede Widnet sit udsigende og anvisning med Eed og opragte fingre.

6: Widne, Knud Brynildsen Winie Egnen, efter at for Widnet var oplæst hands igaar aflagde Vidnesbyrd, og den af ham j dag gjorde anvisning, saa Qvest: Citanten. 1: Qvest: som til første Widne. Resp: som første Widne, undtagen Tunge teigen, der om kunde hand ej forklare. 2: Qvest: som til andet Widne. Resp: som andet Widne. Citanten hafde ej videre at tilspørge Widnet. Altsaa Eedfæstede Widnet sit udsigende og gjorde anvisning med Eed og opragte fingre.

7: Widne, Knud Brynildsen Helleve, efter at for Widnet var bleven oplæst hands igaar aflagde Vidnesbyrd, og den af ham j dag gjorde anvisning, saa Qvest: Citant: 1: Qvest: som til første Vidne. Resp: lige som første Widne. 2: Qvest: som til andet Widnet. Resp: som andet Widne. Citanten hafde ej videre at tilspørge Widnet, altsaa Eedfæstede Widnet sit udsigende og den j dag gjorde anvisning, med Eed og opragte fingre.

1739: 215b

1739.

8: Widne, Arve Hoversen Ullestad: for Widnet blev oplæst hands igaar aflagde Vidnesbyrd, og den idag af ham gjorde anvisning. dernæst Citant: Qvest: 1: Qvest: ligge som ved første Vidne. Resp: som første Vidne. 2: Qvest: som ved andet Vidne. Resp: ja, som andet Vidne. Citant: hafde ej videre at tilspørge Widnet. hvorforre Widnet med Eed og opragte fingre Eedfæstede sit aflagde Vidnesbyrd og idag gjorde anvisning.

10: Widne, Aamun Allessen Groue, efter at for ham war bleven oplæst hands igaar aflagde Vidnesbyrd, og den af ham gjorde anvisning, Qvest: Citant: 1: Qvest: som ved de andre Vidner. Resp: {svarede} som første Vidne, lagde det der til, at da Widnet tient hos Sogne

Præsten Hr: Niels Wenviig, da \til/spurte Widnet Præsten, om hand, Vidnet, maatte sette garen ud j Hanse Høllen, da svarede Præsten nej, det hørrer Leqve til. 2: Qvest: som ved andet Widne. Resp: som ved andet Vidne. Citanten hafde ej videre at tilspørge Vidnet, altsaa Edfæstede og Afhiemlede Widnet sit aflagde Vidnesbyrd og gjorde anvisning med Eed og opragte fingre.

Citanten lod tilføre, at gaarden Leqve har været hands Hustrues og \hendis/ {sine} Fædris Eiendom nu udj og over 60 Aar, og udj all den tiid haver ingen haft minste Rætt til at prætere noget af dens tilligende udmarck, wand og wandfald med fiskeri, ej heller paastaaet, at wilde tilEgne Wangs Præste gaard minste deel af alle de udmarcker, med wand og wandfald og fiske Rættigheder, som Mag: Jørgen Harboe sig forretaget har, og som ved hands Arrest nu imod 6 Aars tiid haver fremTuret, og som bem:te Mag: Harboe der ved haver besnæret min gaard Leqve[s] brug udj forom:te tiid, hvor ved icke liden hinder, skade og Tort mig og min næring er worden tilføyet, ja, om Sogne Præsten Mag: Harbo, hafde haft Rætsindig {og} Kierlighed {og} \til/ Process at forkorte, da kunde jo all den despüte nu ved Endelig Dom bleven afgjort, uden at bruge den vitløftighed nu Intenderit, hvilket Citant: Reserverede sig udj beleilig tiid yderligere at demonstrere, som og, følgerig Lands Loven, forbeholder sig sin Rætt, brugsRætt, og Rolige

1739: 216

1739.

Hævd, udj det øfrige forbliver hands ydmygst paastand at han/n/em maatte meddeeles, under Rættens haand og Zigneter, beskreven alt hvis udj den/n/e Aastæds Rætt er bleven behandlet.

Dernæst bliver at bereigne den/n/e Aastæds behandlings omkostninger, efter det Kongl: Allernaadigste Reglement af 1708. først Sorenskriveren for 2de dagges forrætning 5 Rd:r, for hands fløtning fra Gaarden Hestham/m/er her til Aastædet, er 4 Mille til Lands og Wands, á Millen 2 mrk:, provition for en Reisedag 4 mrk:, ligesaa hiem igien, er tilsam/m/en 4 Rd:, 6 Laug Rættis Mænd udj tvende dagge, á Mand 2 mrk:, er 2 Rd:, Lensmanden for Laug Rættens tilkaldelse 2 mrk:, tilsam/m/en den/n/e forRættnings bekostning, foruden Aastæds Tingsvidnet at give beskreven, den Sum/m/a 11 Rd: 2 mrk:

Afsagt.

Dette Aastæds Tingsvidne skall worde forderligst og det snarest skee kand, Citanten under Rættens wedbørlige haand og Sigell, tilstillet.

Dend 11te Maij blev Aastadz Rættten betiendt paa Gaarden Indre Wichnes, beliggende j Ulvigs Kircke Sogen og Hardanger Fogderie, og det efter tilkaldelse af Christopher Omundsen Ødven som Eiere til den/n/e Gaard, og blev Rættten beklæd udj Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers lovlige forfald af hans fuldmægtig Claudius Emanuel Barth, som dertil af Hr: Stiftbefahlingsmand Bager er Constituered, vide Høy bem:te Hr: Stiftbefahlingsmandens Constitution af 14de Januarj 1739. saavelsom og efterskrevene af fogden dertil opnæfnte Laug Rætttes og meddoms Mænd, Nafnl: Magnus Randestvet, Siur Jonsen Westreim, Torchild Opheim, Anders Lione, Andve Tostensen Lione, Siur Olsen Lione, Johanes Haldanger, og Johanes Qvaale, saa war og nærværende paa Lensmanden Anders Hansens weigne, som dertil beskicket Ole Siursen Leqve.

Hvorda for Rættten fremstoed Citanten Christopher Omundsen Ødven og kundgjorde det hand med Mundtlig Stevning ved Stevne Vidnerne Ole Siursen Leqve og Lars Siursen Hagestad, til den/n/e tiid og Stæd med 14 dages Varsel lovlig haver ladet indstevne sin Leilending Hal Iversen Wichnes, Dom at lide til at fravige og Rødig gjøre Citantens Eiende

Jord Indre Wichnes, skyldende 1 Løb smør, 3 ½ Løb salt, hvor paa dend indstevnte som leylending nu

1739: 216b

1739.

udj Een Rum tiid haver boed: Men som hand icke aarlig efter sin bøxel seddels indhold, har betalt til Citanten de af Gaarden beløbende Rettigheder, som er Landskyld, trede aars tag med videre, og ej heller efter sit løfte som hand gjorde Citanten paa sidst afvigte høste ting, j de tvende Vidner Ole Siursen Leqve og Daniel Hagestad[s] overværelse, /: som og her til stædet lovlig er indkaldet, deris Vidnesbyrd desangaaende at aflægge :/ at hand uden foregaaende Dom endten til Rætte fardag skulle fravige Jorden, eller og betalle dend Landskyld og anden Rættighed hand var pligtig, forinden Jullen nest afviget, men som hand icke haver holdt sig sam/m/e forlig efterrettlig, saa haver Citanten forinden Jullen nest afvigte Aar, wed 2de Mænd, Olle Siursen Leqve og Lars Siursen Hagestad, lovligen ladet sin Leilending, bem:te Hal Iversen, fra Jorden udsige, og forlangt at hand Gaarden til Rætte fardag vilde Rødig gjøre, hvilcket haver da anlediget Citanten til den/n/e Aastædz Rætt at indkalde bem:te Hal Iversen, dom at lide til Gaardens Rødig giørelse, og at anhøre de forbem:te Vidners Edelige udsigende ang: det forbem:te forlige {ang:}, samt at anhøre de breve og bevisligheder som Citanten kand agte fornøden at j Rætte lægge, og endelig at erstatte ham den/n/e Processes omkostning skadesløs.

Dend indstevnte Hal Iversen Wichnes Møtte for Rætten, Vedtog at være lovlig stevnet, tilstoed og at være lovlig af Jorden udsagt forinden Jullen nest afviget, og dernest j Rætte lagde Een Contract opRætted af hans Sl: Fader Iver Haldsen med Olle Jørgensen og Joen Iversen, dattered 21 Febr: 1706: til vilcket!! (hvilcket) hand sig Refererede, og havde ej videre nu at svare. NB: her indføres bem:te Contract.

Citanten j Rætte lagde Een Aastæds Odels Rættes Dom passeret og afsagt d: 13 Maij 1721. hvoraf hand begierede her udj Acten inddragen, først bem:te Doms Final, dernest efterskrevne j sam/m/e Act j Rætte lagde og derudj inddragne Documenter, Nembl: først, Een passeret hiemtings Dom passeret 20 October 1702. andet, Een laugtings Doms Final, trede, Een Pandte forskrivelse dattered 19 Febr: 1706. fjerde, Een Contract mellem Iver Haldsen og Ole Jørgensen og Jon Iversen, dattered 21 Febr: 1706. fembte, Een passeret hiemtings Doms Final dattered 9 Novbr: 1711. Siette, Een passeret laugtings Doms Final afsagt d: 18 Sept: 1715. og Syvende, Een passeret hiemtings Doms Final afsagt 10 April 1717. med hvilcke Passerede og uswæckede Acter, Citanten fuldkom/m/en mener at have bevist, det Jorden Indre Wichnes er hands sande og Rætte Eiendom, saa at dend j Rætte lagde Contract af den/n/e indstevnte icke j nogen maade kand være ham j hans Eiendoms Rætt til nogen hinder, men forlængst wed Een anden Contract af sam/m/e datto forandret, og wed Een derpaa afsagt Dom, igien underkiendt. bem:te j Rætte lagde Documenter er Eet efter andet af følgende indhold.

1739: 217

1739

Citanten producerede Een passeret hiemtings Dom afsagt 26 October 1736, hvis Doms Final hand j Acten begierede inddragen, for dermed at bevisse, at dend indstevnte Hal Iversen Eengang tilforne ved sin ulovlige skoughugst haver forbrudt sin Bøxel, Men som hand sam/m/e bøxel igien erlagde, saa haver hand siden dend tiid, og indtil nu beboed gaarden, uden deraf at have erlagt mindste skillings Rættighed; bem:te Doms Final er af følgende indhold.

Endelig producerede Citanten Eet forligelsemaal, slutted mellem Citanten og dend indstevnte Hal Iversen paa Gravens Som/m/er tinge d: 17: Julij 1737. hvilcket af dend indstevnte j ingen maade er bleven efterlevet. sam/m/e er saa lydende.

Citanten paastoed dernest de 2de Vidner Olle Siursen Leqve og Daniel Hagestad, som for Rættens møder, Edelig afhørt.

1ste Vidne, Olle Siursen, boende paa Gaarden Leqve, sagde sig at være gl: 40 Aar, \efter aflagde Eed/ vidnede, at da hand afvigte Aar 1738. var paa Høste tinget som holdtis for Gravens skibbr:, kom Hal Iversen Wichnes til ham, og bad ham, nembl: Vidnet, at gaa ud med sig til Christopher Aamundsen Ødven, for at høre paa Eet forlig som mellem bem:te Hal Iversen og Christopher Aamundsen blev oprættest, og da Vidnet kom ud med ham, hørte hand at der mellem bem:te Hal Iversen og Christopher Aamundsen blev slutted følgende forlig, Nembl: at Hal Iversen skulle betalle til sin Jorddrot Christopher Aamundsen Ødven, af hans \{skyl\} \{tilgode\} havende Landskyld og anden mellem værende 12 Rd:r \14 dage/ forre Jullen afvigte Aar, og 5 Rd:r til Kraasmisse tiider den/n/e indeværende Waar, og j fald hand, bem:te Hal Iversen, med den/n/e belovede betaling, til de forresatte tiider skulle udeblive, da skulle hand uden nogen modsigelse, til Rætte fardag fravige Jorden Wichnes, og dend Rødig giøre. Parterne Erklærede ej videre at have dette Vidne at tilspørge.

2de Vidne, Daniel Tollefsen, Boende paa Gaarden Hagestad, gl: 32 Aar, efter aflagde Eed vidnede j alle maader lige som første Vidne. Parterne sagde ej videre at have dette Vidne at tilspørge.

Citanten lod tilføre, at det nu med de førte Vidner omstendelig er bevist, at dend indstevnte Haver tilfobunden sig Jorden at Rødig giøre, saafremt hand icke betalte de belovede og skyldig værende penge, og som hand j ingen tilfælde hvercken haver holdt sig dette seeniste forlig eller de forrige indgangne forEeninger efterRættlig, saa paastoed Citanten Dom over sin Leylening, bem:te Hal Iversen, at hand efter loven bør tilfindes Jorden straxen at fravige og Rødig giøre, siden hand for Jullen nest afviget, lovlig er bleven udsagt, og endnu icke har begyndt at tilsaa Jorden, samt erstatning for disse paaførte og jbragte omkostninger.

Dend indstevnte Hal Iversen tilstoed at hand icke har

1739: 217b

1739

Efterlevet det af ham indgangne forlig paa høste Tinget nest afviget, thj hand haver icke betalt een skilling af vis hand haver lovet, men vil j det øvrige underkaste sig Rættens kiendelse og ervarte Dom.

Eftersom Parterne indted videre efter Rættens tilspørgelse haver at fremføre, saa bliver den/n/e Aastæds \forretnings/ bekostning her at bereigne, som er efter Kongl: allernaadigste Reglement af 1708. først Sorenskriveren for 1 dags forretning 2 Rd:r, fløtning fra Sorenskriver Gaarden og her til Aastædet, som er 2 Mille, á 2 mrk: Millen, er 4 mrk:, provision for Een Reisse dag 4 mrk:, ligesaa hiem igien, tilsam/m/en 2 Rd: 4 mrk:, 8te Laug Rættens mænd j Een dag, á Mand 1 mrk: 4 s: er 1 Rd:r 4 mrk:, Lensmanden for Laug Rætted at tilsige og med forretningen at være nærværende, 2 mrk: 8 s:, tilsam/m/en dend Sum/m/a 6 Rd:r 4 mrk: 8 s:

Dernest blev Parterne tilspurdte om de ingen mindelig foreening mellem dem kunde træffes; dertil de svarede Nej, dog tilbød Citanten sig at tilbage give sin Leylening Hal Iversen dend seniste bøxel som hand haver udgivet, og er 16 Rd:r, som hand j deres mellem værende vil decortere.

Og blev da af os j den/n/e Sag Saaledes for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Christopher Aamundsen Ødven haver til den/n/e Rætt ladet indkalde sin Læilending Hal Iversen Wichnes, Dom at lide til at Rødig giøre Gaarden Wichnes, som hand nu j nogen

tiid til bøxel haver besidet, og til dend Ende med de j Rætte lagde passerede Doms finaler, bevist sig Eiere til bem:te Gaard Indre Wichnes, som skylder 1 Løb Smør, 3 ½ Løb salt; Og som Hal Iversen paa høste Tinget afvigte Aar 1738, j de 2de afhørte Vidner, Olle Siursen Leqve og Daniel Hagestads overværelse, haver sluttet Eet forlig med sin Jorddrot Christopher Aamundsen, paa dend Condition, at saafremt hand, bem:te Hal Iversen, icke betaller til bem:te Christopher Ødven paa deris Mellem værende Debet, som har sin oprindelse af Eet mellem dem passeret forlig, datteret 17 Julij 1737. først 14 dage for Jullen nest afvigte Aar 1738, 12 Rd:r, og til Kaars Misse indeværende Aars Waar 5 Rd:r, da skulle hand uden nogen modsigelse fravige og Rødig giøre Jorden. Dette mellem Citanten og Hal Iversen indgangene forlig er med de 2de forbem:te førte Vidners Edelige forklaringer fuldkom/m/en bevislig giordt, efter Actens videre udviis, og kand j ingen tilfælde af dend indstevnte Hal Iversen imodsiges, ligesom hand og sielv her for Rætten har tilstaaet, ej at have betalt sin Jorddrot de belovede og skyldig værende penge, som har sin oprindelse af mange Aars Resterende Landskyld og anden Rættighed, saa

1739: 218

At hand, wed saadan sin misbetaling, sielv haver wæret aarsage til, at hand jorden bør fraviige, og som Citanten endnu til overflød haver tilbudet sin Leylending Hal Iversen dend af ham udlagde bøxel, som er 16 Rd: 1 mrk: 8 s:, tilbage, paa det hand uden ancke, og til nogenledes erstatning, skulle fravige Jorden, {og} dend indstevnte ej dermed ville være fornøyet. Saa Kiendes for Rætt, j følge af Lovens 5 Bogs 1 Capt: 1 og 2de Art:, at Hal Iversen Wichnes bør efterleve dend af ham indgangne forEening, og Rødig giøre Jorden til Citanten Christopher Ødven, eftersom hand icke de belovede og skyldig værende penger haver betalt, og ej efterdags befatte sig med Jordens dørckning, ligesom hand og inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse haver at fravige og Rødig giøre Gaarden Wichnes, efter lovens allernaadigste bydende, og sam/m/e til sin Jorddraat Christopher Ødven, eller hvem hand Jordeparten til brug overdrager, indRøm/m/er. Saa tilfindes og dend indstevnte Hal Iversen at betalle Citanten den/n/e jbragte og paaførte omkostning med 8 Rd:, som bør udredes og til Citanten erlægges, inden 15 dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse, under afdærd efter loven. Hvad sig angaar dend bøxel stoer 16 Rd: 1 mrk: 8 s:, som Citanten tilstaar at gotgiøre og tilbage levere dend indstevnte Hal Iversen, da vil sam/m/e wed afReigning kom/m/e Hal Iversen tilgode paa deres mellem værende.

Mandagen d: 22 Junij blev Rætten betiendt paa Gaard: nedre Traae, beliggende j Jondahls Kircke Sogn og skibR:, Hardanger Fogderie, med efterskrevne Edsorene Laug Rættis mænd, som af Fogden Andreas Hejberg er bleven opnævnt, Naufnl: Joen Nielsen Samland, Lars Arnesen Eicken, Jakob Jackobsen ibdm:, Jakob Gundersen Bache, Niels Berge, Iver Iversen Tørviigen, Peder Nielsen Ouestad, og Lars Herrestvedt, nærværende Lensmanden Johan/n/es Nielsen Wiig,

og det efter tilkaldelse af Samson Endresen, som her for Rætten fremstoed og Kundgiorde det hand med muntl: Kald og warsel widnesfast for Juul Ao: 1738 her til Aastædet til næste Tirsdag efter Paaske indeværende Aar, og siden, efter at Sorenskriveren hafde beram/m/et dagen, til j dag haver ladet stevne sin broder Lars Endresen, som boer her paa Gaarden, og bruger til Eiendom den halve Gaard, som er 3 Spand smør, Dom at lide til at imod tage Løsnings penge for sam/m/e 3 Spand, og at Erstatte processens omkostning, siden hand, Citanten, som Elste broder formeener sig at være nærmeste berettiget til sam/m/e 3 Spand, allerhelst den/n/e Gaard, som skylder j alt 1 Løb smør, 1 huud, Reduceret til smør er 6 Spand,

1739: 218b

1739.

hvoraf hand, Citanten, Eier de 3 Sp: og hands broder 3 Spand, war deres Faders sande Odel, Aasæde og Hoved bølle.

Den indstevnte Lars Endresen Sisterte sig for Rættten, vedtog af sin broder udj den/n/e sag at være lovl: stevnet.

Citanten wiiste penge for Rættten til Jordens indløsning, om hands broder sam/m/e vilde imodtage;

den indstevnte Lars Endresen svarede det hand underkastede sig Rættens skøn.

Citanten lagde j Rætte efterskrevne documenter til at beviisse at den/n/e gaard war hands sal: Faders Rætte og sande Odel og Aasæde, hvor efter hand wilde paastaa Dom, og er sam/m/e documenter, først, 1 skiøde af 20 Octbr: 1701. 2: et skifte brev af 11 Julij 1721: 3: Et gave brev af 27 Junij Ao: 1711: 4: Et skifte brev af 25 Novembr: 1737, hvilcke alle her indføres for sat!! (saa) wit det sagen vedkom/m/er.

Den indstevnte Lars Endresen lod tilføre, det hand tilstoed at Citanten Samson Endresen var hands Elste broder, og at den/n/e Gaard war derres Faders Rætte og sande Odel og Aasæde, mens som der imel: ham og hands broder Samson Endresen, war bleven sluttet Een forEening og forliig om sam/m/e gaard, og det udj Aaret 1737, saa skulde Comparenten formeene det hands broder war pligtig sam/m/e forEening at holde og efterkom/m/e, til dend ende Comparenten sagde at have stevnt sin broder Contra, Widner at anhøre om sam/m/e {Contract og} forEening, dernest dom at lide til sam/m/e at holde og efterkomme.

Hoved Citanten Samson Endresen tilstoed af sin broder at være Lovl: Contra stevnet, om den/n/e forEening, som blev gjort eller omtalt imel: dem paa skiftet efter derres sal: Fader, og det Ao: 1737. sam/m/e talle dem imel: var saaleedes, at naar Lars Endresen wilde selge til mig, Samson Endresen, 1 Spd: smør, saa wilde ieg, Samson, der med lade mig nøye, og lade min broder sidde upaaAncket paa de øfrige 2 Spand smør, mens som min broder til datto ej sam/m/e haver efterkom/m/et, og inu ej overladt mig det Eene Spand, saa er hand selv Aarsage derudj, at sam/m/e forEening er igien ophævet:

Contra Citanten tilstoed at derres forening war saaleedes, mens hand var af de tancker at hands broder skulde sigge til ham hvad hand vilde give for det 1 Spd:, og altsaa tilstoed det hand nu kunde fornem/m/e det hand burde have tilbudet sin broder det 1 Spd:, og sagt hvad hand wilde have der forre.

Hoved Citanten til{sto}bøed sin broder, at dersom hand i mindel:[hed] wilde imodtage penge for disse 3 Spand smør, efter skifte brevet af 11 Julij 1721, saa vilde Samson

1739: 219

1739

strax tiltalle Lars pengene for sam/m/e 3 Spd:, saa og tillade at Lars Endresen j tvende Aar med got og gode j fred og Kierlighed maa blive her paa jorden, og naar de tvende Aar ere ude, som er Rætte farre dag Ao: 1741, om Waaren, da Lars Endresen strax at viige jorden for Samson, saa og nu at give Samson et Lovl: skiøde, hvilcket at bekoste tillige med den/n/e forRætnings bekostning Samson tilbød sig at betalle det halve, om hands broder dette tilbud vil imodtage, hvis icke, da hand, Samson, vilde paastaa Dom efter sin stevning.

Lars Endresen swarede det hand med dette af sin broder gjorde tilbud war vel fornøyet: og altsaa stadfæstede Disse tvende brødere den/n/e forEening for Rættten med haande baand.

Afsagt

Den/n/e af disse tvende brødere Samson og Lars Endre sønner, her for Rættten ingaaende forEening bør paa begge sidder holdes uRøggeligen under Adfær og straf efter Lov og billighed.

Tiisdagen d: 23 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Lotte yttre Tunet, beliggende j Kintzerviigs Præste gield, Kircke Sogn og SkibR.: Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd af Østensøe SkibR.: som af Fogden Andreas Hejberg er bleven opnævnte, Naufnl: Lars Nesthuus, Mickel ibdm.: Olle \Tolle/ {Jackobsen Noreim, Hover} \Siur/ Røchen, Siur Niels: Berven, Olle Stigsen ibdm.: Peder Hugnes: øfre Wiig, og Lars Olsen Moe; nerværende ved Rætten paa Lensmanden Olle Larsen Berven, af forbem:te Østensøe skibR.: {hands} veigne hands Søn Germun Olsen;

og blev Rætten sat efter tilkaldelse og forlangende af Lars Odsen, som fremstoed for Rætten og kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: for Juul 1738 haver ladet stevne Olle Torbiørnsen Lotte \og Jacob Arnesen Widnæs/ her til Aastædet til neste Tirsdag efter Paascke indeværende Aar, og siden efter at Sorenskriveren hafde beram/m/et tiiden, til [j] dag her for Rætten at møde, Citantens Widner at anhøre, om Odel og Løsnings Rætten til 1 Løb smør og 1 huud med bøsse og herlighed, beliggende her j Gaarden Lotte yttre Tunet, samt overbøsse til det øfrige jordebruug j bem:te Tuuen, og endelig Dom at anhøre til at imod tage Løsnings penge for sam/m/e Odels Eiendom, samt at svare processens omkostning.

1739: 219b

1739.

De indstevnte Olle Torbiørnsen Lotte og Jacob Arnesen Widnæs møtte bægge for Rætten, tilstoed at være som melt Lovl: warslet med Muntl: stevnemaal.

Citanten wiiste penge for Rætten, og tilbød de indstevnte, hands Contraparter, om de sam/m/e penge for den paastevnte Odels jord, i mindel:[hed] wilde imodtage.

Comparenterne swarede nej, at de ej wilde imodtage penge, saasom Citanten faar først at beviisse sin Rætt.

Citanten begierede de indstevnte Widner Eedelig afhørte, som er Christopher og Aamund Dønne, Halstein Brynildsen Schaale, Erick Ericksen Lotte og Knud Siursen ibdm: hernest Citanten Lars Odsen begierede, at som hand war en gaml: og svag Mand, disuden at hand hafde skade paa den Eene foed, saa at hand ej kunde staa for Rætten, det hands Søn Olle Larsen paa hands weigne maatte gaa j Rætte for ham og svare til Sagen: Den/n/e Citantens paastand blev ham af Rætten bevilget, allerhelst den haver bifald af Loven.

De indstevnte Widner møtte alle for Rætten, Eedens forklaring blev dem af Lovbogen forrelæst, og formanet sandhed at widne.

1: Widne, Christopher Olsen, boendis paa Gaarden Dønne, sagde sig at være gaml: 57 Aar, widnede det hand tillige med Aamun Dønne efter Citanten Lars Odsens forlangende, udj Fasten j indeværende Aar war hos Hans Poulsen Opheim, som nu er ved døden afgang, mens den tiid laa paa sin sygge seng, og hørte hands udsigende hvad hand udj den/n/e Sag kunde widne; og da war Hans Poulsen Opheims ord disse: Anders Hauneraas og Britte Mougringsnæs ware Søskene. Anders Hauneraas hafde Een Søn naufnlig Olle Andersen, sam/m/e hafde Een Søn naufnl: Jon Olsen, og hand hafde Een datter Naufnl: Marii Jons datter Bich. Britte Maugringsnæs hafde Een Søn Naufnl: Diderich, sam/m/e Diderich hafde Een datter Naufnl: Gyri, hun var Citanten Lars Odsens Moder: dette jordegods, hvorom tvistes, hafde Olle Andersen Eckeland, som var Anders Hauneraas sin Søn, til Eiendom. videre hafde Hans Opheim ej forklaret for Widnet. dernæst forklarede Widnet, det hand tillige med Aamun Døn/n/e, j gaars dag hafde talt med Torchiel Eliassen Døn/n/e, som j den/n/e Sag er indstevnt til Widne, og formedelst paa-

1739: 220

1739.

kom/m/ende Svaghed nu ej kand møde, forklarede sit Widne for dem, saaledes: at {Jan} \Johan/ Bich, som boe{de}\er/ j Bergen og var Swoger til Jon Olsen, hafde stevnt Olle Torbiørnsen og Jacob Arnesen Widnæs til Utne Tingstæd, til at imodtage Løsnings penge for dette goods, mens parterne blev paa Tingstædet, dog uden for Rættens, forEenede om Sagen; hvad Aar det var, har Torchiel Eliassen ej sagt til Widnet. videre hafde Widnet ej at forklare, ej heller hafde parterne noget at tilspørge Widnet, altsaa stadfæstede Widnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

2: Widne, Aamun Olsen, boendes paa Gaarden Diøn/n/e, sagde sig at være gaml: 47 Aar, widnede j alle maader Conform med første Widne; og altsaa stadfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

3: Widne, Halstein Brynildsen, boendis paa Gaarden Schaale, beliggende j Qvindherrets Præste gield, sagde sig at være gaml: 71 Aar, widnede j alle maader Conform med første Widne, om slegtelinien, saa og at godset er kom/m/en fra Olle Andersen Eckeland. videre hafde Widnet ej at forklare, ej heller nogen af parterne noget Widnet at tilspørge, hvorfor Widnet Eedfæstede sit udsigende med Eed og opragte fingre.

4: Widne, Erick Ericksen, boendis her paa Gaarden Lotte, sagde sig at være gl: over 73 Aar, widnede at {John} \Johand/ Schrøder udj Bergen, som har Jon Olsen sin datter Marj til Egte, war her hiem/m/e udj forrige Sorenskriver Fabritius tiid, og forligte sig med Olle Torbiørnsen og Jacob Arnesen Widnæs om Rættens her til gaarden, {og blev de forligte, og hørte} \hvilket/ Vidnet hørte af Almuen paa Tingstædet Utne sige. videre hafde Widnet ej at sigge, ej heller hafde parterne noget at tilspørge Widnet, altsaa Eedfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

5: Widne, Knud Siursen, huusmand her paa Gaarden Lotte, sagde sig at være gaml: 77 Aar, widnede det hand af alle har hørt \sigge/, at da branden gick her over gaarden første gang, som war førren Widnet blev født, da opbygte Olle Andersen Eickeland huussene paa den jorde part som nu trættis om. videre weste Widnet icke at Kunde sigge, ej heller hafde parterne noget at tilspørge Widnet. altsaa bekræftede Widnet sit udsigende med Eed og opragte fingre.

1739: 220b

1739.

Citanten lagde j Rætte en Odels Transport paa disse 1 ½ Løb smør her j Gaarden, udstæd d: 28 Januarj 1717 af Jan de Rytter, som var wærgen for Mari eller Maren Jons datter, sam/m/e blev lydeligen læst, og ord for andet saa lydende.

De indstevnte Olle Torbiørnsen og Jacob Arnesen lagde j Rætte 1: et skiøde paa 1 Løb smør, 1 huud her udj gaarden yttre Tunet, med overbøxxel til det øfrige jordebrug j sam/m/e Tuuen, skiødet er datteret Bergen d: 25 Martj 1702. 2: et gave brev af 8 Nobr: 1714. hvorved Torbiørn Svensen giver sin Søn Olle Torbiørnsen 3 Spd: smør, ½ huud af det ommelte jordegoods. sam/m/e documenter blev oplæst og er ord for andet saa lydende. dernæst Comparenterne begierede opsættelse udj sagen, for at indkalde derres hiemmelmand til Sagen, paa derres sidde nermere at oplysse.

Citantens Søn Olle Larsen swarede her til, det hand war gierne fornøyet der med at sagen efter hands Contra parters paastand blev udsat.

Afsagt

Sagen bliver efter Olle Torbiørnsen og Jacob Arnesens paastand, siden Citanten der til haver declareret at være fornøyet, udsat; og tiiden til Rættens saml: \kand/ nu ej blive determineret, formedelst de alt forhen af Sorenskriveren beram/m/ede overflødige forRættninger som først maa afgjøres, da tiiden til Rættens saml: skall worde parterne i Lovlig tiid bekiendt giort.

Torsdagen d: 25 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Østensøe, beliggende j Østensøe Præste giæld, Kircke Sogn og SkibR.; Hardanger Fogderie, med efterskrevene Edsorene Laug Rættis mænd, som af Fogden Andreas Hejberg er bleven opnævnt, Naufnl: Gutorm Lie, Elling Steene, Siur Klyve, Isack Berven, Arne Klyve, Brigt Hellestvedt, Johan/n/es Ness, og Giermund Aamunsen Berge, nerwærende ved Rætten paa Lensmanden Olle Bervens weigne udj hands svaghed, hands Søn Germun Olsen;

og blev Rætten sat efter forlangende af Lars Andersen Biøndahl, som fremstoed for Rætten og Kundgiorde, det hand for Juul Ao: 1738 med Muntl: Kald og warsel widnesfast til neste Tirsdag efter Paaske, og siden efter at Sorenskriveren hafde determineret tiiden, til j dag her til Aastædet haver ladet stevne og indkalde Tosten Larsen

1739: 221

1739.

Østensøe, Widner at anhøre om Citantens Odels Rætt til 1 ½ Spd: uden bøxxsel, beliggende her udj gaarden, j den indstevnte Tosten Larsens brug og Eiendom, og endelig, Dom at lide til at imod tage Løsnings penge for sam/m/e 1 ½ Spd: smør, samt at sware processens omkostning.

Den indstevnte Tosten Larsen Østensøe Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: warslet.

Citanten Lars Andersen Biøndahl wiiste penge for Rætten til de 1 ½ Spd: smør at indløsse ifald hands Contrapart sam/m/e udj mindelighed wilde imod tage.

Den indstevnte Tosten Larsen Østensøe swarede nej, hand tog ej imod disse penge som blev ham budet, thj hand er budet mere af Forvalteren paa Rosendahls goods, Sig:r Dahl.

Citanten inu tilbød den indstevnte Tosten Larsen, for at ungaa process og trætte, om hand wilde tage imod de 7 Rd:r som godset er solt fra hands huustrues Etlæg forre, og give ham et Lovl: skiøde, hvilcket hand, Tosten Larsen, selv bekoster, saa vil Citanten selv betalle den/n/e trættis bekostning.

den indstevnte Tosten Larsen Østensøe svarede det hand tog imod dette tilbud: og altsaa blev parterne for Rætten forenede, og paa bægge sidder frafalt Sagen imindelighed.

Dernæst fremstoed for Rætten Thøer Larsen og Mons Larsen {og} Østensøe og Kundgiorde det de med Muntl: Kald og warsel widnesfast for Juul Ao: 1738 til neste Tirsdag efter Paaske indewærende Aar, og siden efter at Sorenskriveren hafde determineret tiiden til j dag har ladet stevne og indkalde her til Aastædet Tosten Larsen Østensøe, derris Widner {og Adkomster} at anhøre om Odels Rætten til 1 ½ Spd: smør uden bøxxsel her j Gaarden Østensøe, hvor til de formeener [sig] berettiget at være, dernest Dom at lide til at imod tage Løsnings penge for sam/m/e gods, neml: 7 Rd:., som ere de penge Jon Biøndahl godset fra deres Etlæg har solt det for, og endelig, at svare processens omkostning.

Den indstevnte Tosten Larsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig stevnet.

Parterne blev efter lang sammen talle forEenede saaleedes, at Citanterne skall

1739: 221b

1739

give Tosten Larsen 3 mrk: for hver marck smør, er tilsam/m/en for de 1 ½ Spd: smør 13 Rd: 3 mrk:, samt at svare selv processens omkostning; hvor imod Tosten Larsen skall give Dem Et Lovl: skiøde, hvilcket Tosten Larsen selv skall bekoste. paa den maade og efter den/n/e forEening de Sage[n] paa bægge sidder udj all Kierlighed frafalt.

Fredagen d: 26 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Scheie, beliggende j Steensdahlen j Østensøe Præste giæld og skibR.; Wiigørs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med

efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd som af Fogden Andreas Hejberg der til er opnæfnte, Neml: Hover Moe j Stensdahle, Niels Olsen Schaare, Christopher Steene, Peder Samsonsens Wiig, Haagen Sandven, Olle Fosse, Niels Ericksen Schaar, og Anders Steene, nerværende paa Lensmanden Olle Bervens weigne udj hands svaghed, hands Søn Germun Olsen:

Rætten er sat efter tilkaldelse og forlangende af SteenGrim Siursen, som fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand nu hafde opnaet sine myndige Aar, neml: 25 Aar, og altsaa har hand ved tvende Widner {widenes} Lovl: for Juul Ao: 1738 med Mundtl: Kald og warsel til neste Tirsdag efter Paaske indeværende Aar, og siden efter at Sorenskriveren hafde Determineret tiiden, til j dag her til Aastædet ladet stevne og indkalde Swend Jansen, boende her paa Gaarden Scheie, Citantens Widner at anhøre om Odels Rætten {her} til 1 Løb smør her udj Gaarden i Swend Jansens brug og Eiendom, sambt at lide Dom til at imod tage Løsnings penge for sam/m/e Eene Løb, til den Eende hand wiste penge for Rætten, om hands wederpact sam/m/e i mindelighed wilde imod tage, i widerig fald da at svare processens omkostning.

Den indstevnte Swen Jansen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. Replicerede det hand ej tog imod penge for sin Eiendom førren Citanten beviiste hvad Rætt hand hafde til den Eene Løb smør som hand har stevnt paa.

Citanten Steengrim Siursen lod tilføre, det hand, sin Odels Rætt at beviisse, har ladet stevne de tvende Widner, Neml: Lars Arnesen Rysseland, og Lars Engebrigsen Ougestad, huusmand j Steeke, mens som ingen af dem vil møde, derres Widne at aflægge, siden de nu ej vill wedstaa hvad de tilforren har talt, saa og at stevneWidnerne, ej heller will møde; altsaa

1739: 222

1739

Declarerede Citanten sagen paa sin siide at frafalde, og tilbød sig at betalle alle de omkostninger som paa Sagen kand falde.

Den indstevnte Swend Jansen Scheie lod tilføre, at som hand nu over hævds tiid haver Eiet og brugt den/n/e Gaard upaaancket og ukiert, og hand nu saa uformodentlig er bleven paaført process, saa har hand været forarsaget med skriftl: Contra stevning af 18 Decbr: 1738. her til Aastædet at lade Contra stevne hoved Citanten Steengrim Siursen. stevningen er ord for andet saalydende.

Hoved Citanten tillige med hands hafde formynder Torsten Soldahl, som Comparerede for Rætten, vedtog \bægge/ at være Lovl: stevnet ved den/n/e Contra stevnings Lovl: forkyndelse.

Contra Citanten lagde først j Rætte et skifte brev af datto 3 Majj 1727, passeret efter hands sal: Moder Marite Nielsdatter, der med hand beviisser at denne paastevnte Eene Løb smør som hand nu ejer, har tilhørt hands {Fader Jaen Svensen og Farfader Swen Herlaucksens} Morfader Niels Gutormsen over for 80 Aar siden efter bem:te skifte brev pag: 23. og de der udj Siterede beviisser og Adkomster. dernæst fremlagde Contra Citanten et skiøde af 25 Aug: 1688. der med hand beviisser at hands Fader af sin Sal: Kones wen/n/er har tilKiøbt sig jorden. og Endelig har Contra Citanten fremlagt tvende skiøder, af 28 Aug: 1727. og 12 Martj 1728. der med hand beviisser at have af sine Søskene tilkiøbt sig de dem arvelig tilfalden {efter} 2 pd: 18 [mrk:] smør efter skifte brevet af 3 Majj 1727. hvor efter Contra Citanten selv har arvet 6 mrk: smør, som gjør tilsam/m/en den Eene Løb. efter disse documenter Contra Citanten paastoed Dom, dog wilde hand ej paastaa nogen omkostninger formeedelst hands \wederparts/ fattigdom og Armoed, allerhelst, hand ved at hoved Citanten udj hands ungdom og uforstandighed, {og} er bleven forført til at Reise den/n/e Sag, og som hand har declareret, selv at betalle Rættens Persohner deres løn, saa vil hand, Contra Citanten, ej paastaa wiidere

1739: 222b

1739

End som Odels Dom for den Lovl: hævde hand og hands Etlæg haver fanget.

parterne Declarerede paa Rættens tilspørsel det de ej videre hafde udj sagen at sware. hvor efter Contra Citanten paastod Dom.

først bliver at beregne den/n/e forRætnings bekostning, saasom Sorenskriverens fløtning fra sit hjem og til Aastædet, er 2 Miille, lige saa tilbage, hvilcke hoved Citanten har forskaffet Sorenskriveren provition i tvende Reise dage, er 1 Rd: 2 mrk:, den/n/e dags forRætning, er 2 Rd:, 8 Laug Rættis mænd, formeedelst de ingen forpflegning her paa Aastædet har haft, kand de ej ringere have end som hver Mand 1 ort, er 2 Rd:, Lensmanden 2 mrk:, er tilsam/m/en den/n/e forRætnings bekostning 5 Rd: 4 mrk:,

og blev da udj Sagen saaleedes for Rætt Dømt og

Afsagt.

Contra Citanten Svend Jaensen Scheje har med skifte brevet af 3 Majj 1727, pag: 23, og det derpaa Alligerede Skifte brev af dato 28 Junij 1677: samt med et gaml: skiøde af 25 Aug: 1688. beviiss[t] at den/n/e Eene Løb smør her udj gaarden Scheje har været hands Etlæg og Afkom mand efter mand tilhørende {for} som deres Rætte og sande Eiendom over 60 Aar, {hvil} og Endelig har hand beviist med Lovl: Adkomster det hand selv nu ejer jorden, og haver efter skifte brevet af 3 Majj 1727, pag: 48, selv Arvet 6 mrk: smør, og af hands Søkene haver hand efter skiødet af 28 Aug: 1727 og 12 Martij 1728 tilkiøbt sig 2 pd: 18 mrk: smør, som dem Arveligen war tilfalden efter skifte brevet af 3 Majj 1727, pag: 49. {saa hand tilsam/m/en er Eiere} som gjør tilsam/m/en Een Løb smør; her imod haver hoved Citanten Steengrim Siursen paa sin siide ej beviist minste Rætt at have til sam/m/e Eene Løb smør med bøxxel og herlighed her udj Gaarden Scheje. thj Kiendis for Rætt. efter Lovens 5 bogs 5 C: 1 art: At den/n/e Eene Løb smør med bøxxel og herlighed her udj gaarden Scheje til Een fuldkom/m/en Odel bør følge Swend Jansen Scheje og hands sande Arvinger Angerløs. hoved Citanten Steengrim Siursen betaller Rættens Persohner efter den bereigning som j acten staar indført med 5 Rd: 4 mrk: i det øfrige ophævis processens omkostning paa bægge sidder.

1739: 223

1739

Mandagen d: 29 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden \{Nedre}/ Espen Nor Thunet, beliggende j Ullensvangs Kircke Sogn, Kintzerviig Præste giæld og skibReede, Hardanger Fogderie, og det med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, som der til af Fogden Andreas Hejberg er opnævnt, Naufnl: Hans Knuds: Mouge, Gamle Olle Olsen Reisetter, unge Olle Olsen ibdm:, Aamun Bleje, Joen Tostensen Mockestad, Knud Nielsen Rogde, Olle Gribsen Bleje, og Joen Ols: Age, nerværende ved Rætten Lensmanden Torchiels Larsen Houge,

og det efter tilkaldelse og forlangende af Knud Olsen Espen, som her til Aastædet sin Odels Rætt her til gaarden at paatalle haver ladet stevne hands broder Olle Olsen Espen.

For Rætten fremstod Aamun Knudsen og Siur Knudsen, og Kundgiorde at derres sal: Fader Knud Olsen Espen haver for Juul Ao: 1738 her til Aastædet til neste Tirsdag efter Paaske indeværende Aar, og siden efter at Sorenskriveren hafde determineret tiiden, til j dag ladet stevne hands broder, og derres Farbroder, Olle Olsen Espen, her til Aastædet, hands Odels Adkomster at anhøre, og der efter Dom at liide til at imod tage penge for 5 Spand smør her udj Gaarden Espen beliggende, som nu eies og beboes af den indstevnte Olle Olsen, og Endelig at fraviige sam/m/e 5 Spd: smør, samt at sware processens omkostninger: dernæst

Erklærede disse tvende Comparenter, at derres Fader for kort tiid siden er wed døden afgangen, og altsaa wilde De paa sterfboens bekostning udførre den/n/e af derres Fader begynte Odels Trætte imod derres Farbroder, til den Ende de producerede derres documenter til Sagens oplysning, som er 1: Et skiøde {til} udstæd at!! (af) sal: Hr: Resenkrants!! (Rosenkrants), de datto 27 Febr: 1664. hvorudj den sal: Herre skiøder til Citanten Sal: Knud Olsen Espen, hands Morfader, sal: Knud Olsen Freimb, En Løb smør og En tønne salt (Reduceret til smør, er 2 Løber): 3: Knud Olsen Freimbs udstæde Gave brev af 24 Jan\u/arij 1673, hvorudj hand giver sin datter AnneGunde og hindes Mand Olle Pedersen, som war Citanten salig

1739: 223b

1739

Knud Olsen Espens Forældre, En Løb smør og En tønne salt, som er tilsam/m/en 2 Løber smør, her j Gaarden Espen. 3: Et Odels Mageskifte brev af 29 Majj 1687. hvor efter Citanten sal: Knud Olsen Espens Fader Olle Pedersen Espen tilMageskifter sig ½ Løb smør her j Gaarden Espen. 4: En bøsse seddel af 12 Febr: 1697. hvorudj Olle Pedersen børsler sin søn, nu sal: Knud Olsen Espen, 2 Løber 2 ½ Spd: smør. Comparenterne forklarede at det halve Spd: smør som den/n/e bøsse seddel omtaller, Er Ullensvangs Præste bord tilhørende. nock blev lagt j Rætte tvende Pante breve, af datto 28 Junij 1700 og 27 Majj 1706. dernæst 2de skiøder, bægge ord lydende af en datto, neml: 17 April 1736. til slutning blev lagt j Rætte en penge mangels lysning til 2 Spd: smør her j gaarden, af datto 22 Octbr: 1736. alle foranførte documenter er ord for andet saa lydende. Comparenterne declarerede paa derres sal: Fader Knud Olsen Espens weigne, det de ej videre hafde j Rætten at fremlægge, eller udj Sagen at sware, mens sluttede sagen paa derres sidde til Dombs.

Den indstevnte Olle Olsen Espen fremstoed for Rætten, wedtog udj den/n/e Sag, af hands broder sal: Knud Olsen Espen, at være given Lovl: Kald og warsel; Replicerede det hand widnesfast Lovl: haver ladet Contra stevne hands sal: broders Arvinger, som nu for Rætten har møt, hands, Contra Citantens, Adkomster og Widner at anhørre, Dom at u[n]dgjælde for paaførte process, og endelig at sware processens omkostninger.

Hoved Citanten sal: Knud Olsens Søn/n/er wedtog den/n/e Contra stevning at være Dem og derres Moder Lovl: forkyndt.

Contra Citanten lagde j Rætten tvende Adkomster, det 1ste af 6 Novbr: 1711: det andet af 31 Julij 1715: bægge er ord for andet saa lydende.

Efter at disse breve for Rætten war oplæst, fremstoed Niels Nielsen Schaar, sagde sig at være gaml: 76 Aar, forklarede det Rætten behagede af de oplæste breve at fornem/m/e, hvorleedes hand er kom/m/en til disse 5 Spd: smør, som

1739: 224

1739

hand efter hands udstæde skiøde af 31 Julij 1715 til Contra Citanten Olle Olsen Espen solt haver: først har hand efter skiødet af 6 Nobr: 1711 tilkiøbt sig 3 Spd:, for det andet, har hand arvet efter hands Moder, sal: Maritta Joens datter, som hafde Gunder Tostensen Degrenæs til Egte, 2 Spand: smør, sam/m/e Gunder Tostensen war hands Stiffader, til hvilcken Godset war pantsat, efter de oplæste Pante breve af datto 28 Junij 1700 og 27 Majj 1706. og da hands Moder wed døden war afgangen, ware de alle Søskenene Myndige, hvorforre de skiftede Sig selv boen imel: indbyrdes; hvilcket alle nu her wærende Men/n/isker med Laug Rætten og det ganske Kircke Sogns Almue med ham kand bevidne; og da faldt de 2 Spd: smør udj hands lod, som gjør tilsam/m/en de fulde 5 Spd: smør som hand solt haver.

Contra Citanten begierede sine indstevnte Widner, som er Thobias Espen, Olle Melland, Peer Melland, Haldor Melland, Knud BratEsen, og mangfoldige fleere Widner hand kand

forskaffe om fornøden gøres; disse Nau[fn]givene Widner hand paastoed Eedelig afhørte om hvorleedes hand er kom/m/en til godset, j det øfrige Reserverede sin Ræt i beleilig tiid fleere Widner at førre.

De Naufigivene Widner møtte alle, Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet sandhed at widne.

1: Widne, Thobias Olsen, boendis her paa gaarden j Sør Thunet, sagde sig at være gaml: over 54 Aar, efter aflagde Eed widnede, at da Olle Olsen Espens giftermaal blev samtyckt, da sagde Knud Olsen Espen til sin broder Olle Olsen Espen, at dersom hand, Olle Olsen, wilde indløse disse 5 Spand smør, som war {Pantsat} j frem/m/edis hænder, da skulde hand, Olle, beholde dem frij og frelst, og førren hand, Olle, skulde fløtte af sam/m/e 5 Spd:; saa wilde hand, {knud} Knud, selv fløtte af sine 5 Spd: smør, sagde Knud, den/n/e war Knud sin talle. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet. altsaa blev det afviist.

1739: 224b

1739

\2: Widne/, Olle Gieransen, huusmand paa Mælland, sagde sig at være gl: 72 Aar, efter aflagde Eed widnede j alle maader Conform med første Widne. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

3: Widne, Peer Iversen, boendes paa Gaarden Mælland, sagde sig at være gaml: over 79 Aar, efter aflagde Eed widnede j lige maader Conform med første Widne. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

4: Widne, Haldor Jonsen, boendis paa Gaarden yttre Mælland, sagde sig at være gl: over 57 Aar, efter aflagde Eed widnede Conform med de forrige Widner, parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

5: Widne, Knud Haagensen, boendis paa Gaarden Bratespen, sagde sig at være gl: over 55 Aar, efter aflagde Eed sagde at være broder til Contra Citantens huustrue: widnede j det øfrige Conform med første Widne.

Contra Citanten fremlagde et skriftl: Widnesbyrd, datteret d: 22 Maij 1739, som blev oplæst og er saa lydende.

Contra Citanten sluttede sagen paa sin siide, og formodede at den Lovl: hævde hand hafde fanget blev ham wed Dom beskermet, allerhelst hands broder udj disse 29 Aar her paa Gaarden dør om dør med ham har beboet og styrt Gaarden, som skylder udj Landskyld 10 Spd: smør, foruden de 6 mrk:!! (9 mr: = ½ Spd:) Præste bordet Eier, hvoraf de hver har ejet og brugt det halve, og i ald den tiid har hand ej manglet disse 5 Spd:, hvorpaa hand nu formeedelst sin Lovl: hævde paastaar Dom til en sand Odel.

som det war seendt ud paa aftenen, saa blev Rættens ophævet til j morgen.

Den 30 Ditto blev Rættens atter betiendt udj foranførte sag;

hvorda parterne for Rættens møtte, da De blev tilspurt om de noget videre udj sagen hafde at producere eller talle til dens oplysning, hvortil bægge parterne swarede nej, det De hafde ej videre til sagens oplysning, mens paastoed Dom.

Saa bliver da først at beregne den/n/e forRætnings bekostning, saasom Sorenskriveren

1739: 225

1736.!! (1739.)

for tvende Dages forRætning 3 Rd:; fløtning til og fra Aastædet haver Hoved Citanten skaffet ham, er 2 Miille fra mit hiem her til Aastædet, for tvende daggis provition 1 Rd: 2 mrk:; 8 Laug Rættis Mænd udj tvende dage, á Mand 2 mrk:; er 2 Rd: 4 mrk:; Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, samt opvartning her ved Rættens, kand ej mindre have end som 4 mrk:; er tilsam/m/en den/n/e forRætnings bekostning 7 Rd: 4 mrk:

Og blev da udj den/n/e Sag af os saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

Den/n/e Gaard Espen Nor Thunet skylder udj Landskylden, naar den til smør Reduceres, 10 ½ Spd: smør; deraf haver Hoved Citanten nu sal: Knud Olsen Espen og Citanten Olle Olsen Espen, derres Morfader Knud Olsen Freimb, tilKiøb[t] sig 8 Spd: smør, efter skiødet af 27 Febr: 1664: læst til Tinge d: 20 Octbr: sam/m/e Aar. disse 8te Spand haver Knud Olsen Freims Skiencket og givet til Olle Pedersen, som hafde hands datter Nafnl: AnneGunde Knuds datter til ægte, efter Gave brevets formæld af 24 Januarij 1673. læst til Tinge d: 12 April sam/m/e Aar. dernæst har Olle Pedersen tilMageskiftet sig en halv Løb, som er 2 Spand smør, herudj sam/m/e gaard, som beviisses med Mageskifte brevet af 29 Majj 1687. læst til Tinge sam/m/e dag. Og 9 mrk: smør uden bøxxel Eier Præste bordet, som gjør tilsam/m/en De 10 ½ Spd: smør som bøxxel seddelen af 12 Febr: 1697, læst til Tinge d: 30 Junij sam/m/e Aar, taller om: sam/m/e 10 ½ Spd: smør, eller 2 Løber 2 ½ Spd: smør, haver Olle Pedersen bøxlet til sin ælste Søn Knud Olsen Espen Ao: 1697, efter den forhen aligerede bøxxel seddel. Den/n/e Eiendom haver Olle Pedersen Pantsat paa diverse tiider, som tilldeels beviisses med de j Rætten fremlagde Pante breve, af 28 Junij 1700, læst til tinge sam/m/e dag, og et af 27 Majj 1706: herover godset ved

1739: 225b

1739.

Arv og skifte er bleven frem/m/ede til Eiendom {indtill}, som erfahres af et j Rætten fremlagt skiøde paa 3 Spd: smør, af datto 6 Nobr: 1711. dette har givet Olle Pedersens Anden Søn Olle Olsen Espen anledning til at løsse, siden hands Elste broder Knud Olsen Espen ej har wildet løsse: som beviisses her med, Olle Olsen Espen har indløst og Kiøbt 5 Spd: smør efter skiødet af 31 Julij 1715, læst til Tinge d: 1 Aug: sam/m/e Aar: disse 5 Spd: smør har hand Eiet, styret og brugt stedse siden, som er nu nesten 24 Aar, nu Kunde hand umuligen have brugt og styrt disse 5 Spd: smør, dersom hands Elste broder Knud Olsen ej hafde samtycket dertil at hand, Olle Olsen, skulde løsse, som er et fast beviis der paa; Knud Olsen som Elste Søn, har af hands Fader Olle Pedersen d: 12 Febr: 1697 bøxlet heele jorden, og saa snart hands broder Olle Olsen hafde indløst disse 5 Spd:, lader Knud ham faa halve jorden til brug, og selv har hand, Knud, fra den tiid af, neml: Ao: 1715, ickun brugt den halve jord, da hand dog af hands Fader hafde bøxlet heele jorden. disse 5 Spd: som Knud Olsen selv har styret og brugt, har hand med Søn Omun Knudsen første indløst d: 17 April 1736. efter de j Rætten fremlagde skiøder: den 22 Octbr: der efter har Knud Olsens Anden Søn Siur Knudsen efter det j Rætten fremlagde Tingsvidne af 22 Octbr: 1736, ladet lysse penge mangel til 2 Spd: smør udj det som Farbroderen Olle Olsen Eiede og brugte, den/n/e Penge mangels lysning kand ej hindre den hævde som Olle Olsen da allereede hafde fanget paa sine 5 Spd: smør, som er over 21 wintere goed og Roelig hævde

1739: 226

1739.

upaaAncket, ulast og ukiert, efter Lovens 5 bog: 5 Cap: 1 og 3 art: og 3 Cap: 11 \og 12/ art: Nu har hoved Citanten Knud Olsen Espen ej beviist at have efterKom/m/et Lovens 5 bogs 3 Cap: med penge pangels lysning paa den maade som Loven omtaller, ej heller har hand haft noget forfald som Loven omtaller, mens stedse fra Ao: 1715 til dette Aar boet dør om dør med sin broder Olle Olsen. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Rætt. Efter Lovens 5 bogs 5 Cap: 1 og 3 art: bør de 5 Spd: smør som Olle Olsen efter skiødet af 31 Julij 1715 har Eiet ulast og ukiert, j haand og hævde over 21 Aar, følge ham og hands Arvinger til Odel angerløs. Hoved Citantens Arvinger betaller Rættens Persohner efter den bereigning som j

acten staar indført med 7 Rd: 4 mrk: i det øfrige ophævis processens omkostninger paa bægge sidder.

Tirsdagen d: 30 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden øfre Qvale, beliggende j Kintzerviig Præstegield, Kircke Sogn og SkibR:, Hardanger Fogderie, og det med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle Lotte, Jacob Huuss, Brynild Tioflod, Hover Ureim, Hellie Housse, Arne Wiinæs, Samson Langesetter, Tron Huuss, hvilcke af Fogden Andreas Hejberg der til er opnæfnte, nærværende wed Rætten Lensmanden Torchiels Larsen Housse.

hvorda for Rætten fremstoed Olle Jonsen øfre Qvale og Kundgiorde det hand med Mundtl: Kald og warsel widnesfast for Juul Ao: 1738 til neste Tirsdag efter Paaske indewærende Aar, og Siden efter at Sorenskriveren hafde determineret tiiden, til j dag paa hands huustrue Hellegunde Hans datters weigne, hertil Aastædet har ladet stevne Joen Øriansen Diøn/n/e med Søn Lars Jonsen øfre Qvale, Dom at lide til at imodtage Løsnings penge for \hands/ {Citantens} huustrues Rætte og sande Odel, som er 3 ½ Spand smør med bøxxel og herlighed her udj Gaarden øfre Qvale beliggende, samt {af} at sware

1739: 226b

1739

Den/n/e Processes omkostning.

Den indstevnte Jon Øriansen Diøn/n/e med Søn Lars Jonsen Comparerede for Rætten, wedtog at være Lovl: stevnet.

Citanten lagde j Rætte 1: Et skifte brev af 14 Januarij 1689. {der med hand bev} passeret efter sal: Ørians Larsen, som war Citantens huustrues Farfader, og Fader til den indstevnte Joen Øriansen, {fra} som dette jorde giods!! (gods) har været sam/m/e Ørians Larsens Rætte og sande Odel: saa formeener Citanten, at som hands huustrue er Elste Søns datter, thj hindes Fader war Hans Øriansen efter skifte brevets forklaring, saa skulde hun være nermere til Odelen berettiget end som hindes Farbroder Jon Øriansen. Dernest fremlagde Citanten tvende bøxxel breve, af datto 28 Decbr: 1714, og 16 Nobr: 1720, der med at beviisse at godset stedse har tilhørt den/n/e Etlæg. nock lagde Citanten Et skifte brev j Rætte, af datto 21 Octbr: 1725. passeret efter Citantens huustrues Faders stifmoder; til beviis om sam/m/e jordegoeds. her efter indføres alle foranførte documenter, for saa wit de Sagen vedkom/m/er. Citanten wiiste penge for Rætten til godsets Løsning, om hands huustrues Farbroder Jon Øriansen med Søn sam/m/e wilde imodtage.

Den indstevnte Jon Ørians[en med] søn Lars Jonsen lod tilføre: det de af Citanten j Rætte lagde skifte breve beviisser at Citantens huustrue er ickun en Søn/n/e datter, mens hand, Comparenten, Een {broder} Søn/n/eSøn, og altsaa har hand indløst den/n/e jordepart af hands Fader, Farbrødre og Søstere lige efter som Een hver efter skifte brevene har Arvet: Comparenten lagde j Rætten et skifte brev af 23 Septbr: 1733. samt et skiøde af 24 Majj 1734. lydende paa den/n/e paastevnte jordepart, som er j alt 3 Spd: 10 ½ mrk: smør, hvor efter hand wilde wente frikiendelse Dom for Citantens tiltalle.

Rætten tilspurte parterne om de videre hafde til Saggens oplysning: hvor til bægge parter swarede nej, mens paastoed Dom j Sagen. altsaa blev Sagen til Doms optagen.

Nu bliver først at bereigne den/n/e forRætnings bekostning, saasom Sorenskriverens flötning fra sit hiem og her til Aastædet, ligesaa

1739: 227

1739

tilbage igien, har Citanten skaffet:, tvende dagis provition, er 1 Rd: 2 mrk:, En dags forRætning 2 Rd:, 8 Laug Rættis Mænd, á 1 mrk:, er 1 Rd: 2 mrk:, Lensmanden 2 mrk:, tilsam/m/en 5 Rd:

Og blev da udj den/n/e Sag saaleedes for Ræt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

Lovens 5 bog 2 Cap: 63 art: {og s} siger, Er ingen Søn til, da wiger ælste Søns søn eller anden Søn/n/esøn til Aasæde, Hovedbøllet eller Odels jorden, Forordningen af 31 Majj 1737 befahler at Søn/n/esøn wiger til Aasæde og Hovedbøllet, og icke Elste Søns datter, saalenge Søn/n/esøn er til. Nu har Citanten med de j Rætten lagde skifte breve selv beviis[t] det hands huustrues Fader Hans Øriansen war Ørians Larsens Elste søn: og den indstevnte Joen Øriansen er Ørian Larsens tredie søn, og altsaa bliwer den indstevnte Lars Jonsen, som nu Eier og beboer den/n/e til løsning paastevnte jord, søn/n/esøn. thj Kiendis for Ræt efter allerhøystbem:te Kongl: Forord: af 31de Majj 1737. det Joen Øriansen med Søn Lars Jonsen, som søn/n/esøn, for Citanten Olle Joensen, som ickun haver søn/n/edatter til ægte, hands tiltalle \bør/ frj at wære; og betaller Citanten Olle Jonsen Rættens Persohner efter den bereigning som j acten er inddraget \med/ 5 Rd:r inden 15 dagge under videre Adfær efter Loven.

Fredagen d: 3 Julij blev Rætten betiendt paa Aastædet gaarden {Halanger} \Aasem/ udj foranførte Sag, som findes anført fra fol: 165 til 171, med de der anførte Laug Rættis mænd, untagen udj Torbiørn Dahle[s] stæd blev Rætten betiendt af Siur Iversen Giøre, nerværende wed Rætten {alle de st} Lensmanden Anders Hansen,

saa møtte for Rætten alle de stridende parter paa bægge sidder, som begierede nogle tiimers anstand med sagen, for at Wentilere om forliig;

parterne declarerede, efter lang sam/m/en talle, det ej mindelig forliig war at træffe imel: dem,

Rætten tilspurte Hoved Citanterne, at eftersom de hertil Aastædet til j dag har wæret begierende Rættens saml:, om de da efter seeneste gjorde løfte og paastand har ladet forfatte Afritzning over disse tvende gaarders udmarck, til Sagens oplysning,

1739: 227b

1739

her til Hoved Citanterne swarede; nej, det de ej hafde ladet forfattede!! nogen Afritzning, formedelst derris fattigdoms skyld, af sam/m/e Aarsage de ophæver sagen, og sam/m/e Aldeeles paa derres side frafalder, med tilbud at betalle Rættens Persohner for den/n/e dags besværlighed med Reise og tiidsspilde.

Contra Citanterne paastoed Dom efter de udj Sagen forhen afhørte Widner, samt de af Dem j Rætten fremlagde documenter, og altsaa paa derres sidde sluttede sagen til Doms.

Efter bægge parters gjorde declaration bliver Sagen til Doms optagen;

Og bliver da først at bereigne Rættens løn for den/n/e dag, thj for den første Rættens samling haver Hoved Citanterne den gang betalt Rættens Persohner, og bliver da Sorenskriverens løn for den/n/e dags forRætning 2 Rd:, en dags provition 4 mrk:, Sorenskriverens fløtning til og fra Aastædet skaffer hoved Citanterne selv, 6 Laug Rættis mænd, formedelst den lange wej de haver gaaet, kand ej ringere have end som hver 20 s:, er 1 Rd: 1 mrk: 8 s:, Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse, samt opvartning ved Rætten, kand ej ringere have end som 2 mrk:, tilsam/m/en 4 Rd: 1 mrk: 8 s:

Er da udj den/n/e Sag saaleedes for Rætt Kiendt, Dømt og
Afsagt.

De af Hoved Citanterne førte Widner forklarer under Eed det Gaarden Halangers Eiendom er af dybeste skaret, eller naar mand staar ved stue helleren paa Halanger, da saa langt som mand kand see ind j skouen, som er skaret, der fra op j Kolhelleren, og der fra op j Espe skor sten, og siden beent op j fieldet, paa disse mercker Widnerne har gjort anvisning; som stem/m/er overEens med det af Contra Citanterne j Rættten fremlagde Marcke skiolds brev af 19 Octbr: 1648, og som sam/m/e er en usvæcket forRætning under Rættens {fulde} haand og Zigel, saa Kiendes for Rætt, at sam/m/e Rættens behandl: udj alle dens ord, puncter og Clausuler, bør ved magt at stande: Den/n/e dags forRætning betaller Hoved Citanterne til Rættens Persohner efter den bereigning som j acten er inddraget med 4 Rd: 1 mrk: 8 s:, j det øfrige ophævis processens omkostning paa bægge sidder.

1739: 228

1739.

Tirsdagen d: 7 Julij blev Rættten betiendt paa \Aastædet/ gaarden Nesseim, beliggende j Gravens Præstegield og skibR:, Ulvigs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, som af Fogden Andreas Hejberg der til er opnævnte, Naufnl: Siur Jeltne, Anders Lion/n/o, Siur Westreim, Wichinch!! (Wiching) Haafaas, Johan/n/es Halanger, og Lars Welcke, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Store Borgo;

hvorda for Rættten fremstoed Nesseims Eiere og opsiddere Samson Asbiørnsen, med Gaarden Aasseims Eiere og Leilending, Østen Torsen med søn Christopher Østensen, og Kundgiorde det de i Kierlighed og mindelighed har forEenet dem {og} om skiold og skifte imel: derres paaboende Gaarder Nesseim og Aaseim, altsaa begierede det Rættten efter derres anvisning wilde needsætte Lovl: mercke til en stedse warende og fuldkom/m/en Rætttesnor imel: disse tvende Gaarders Eiendom.

Lensmanden Anders Hansen Store Borgo Kundgiorde det dette Præste giolds Præste bord er allernaadigst beneficeret 3 Spd: smør udj gaarden Aaseim; og til beviis at sogne Præsten Hr: Worm har givet Sit samtøcke til den/n/e Steenings forRætning, saa fremlagde hand, Lensmanden, Sogne Præstens skrivelse af 3 Julij 1739. sam/m/e er ord for andet saa lydende.

Dernæst foretog Rættten, efter bægge parters forlangende, at gaa med dem j marcken, for at steene og Reene disse tvende gaarder imellem, og blev da først needen under næste tøm/m/er weien hugget en gloppe som viisser op j ælven, og med ælven op j en Berg Klippe for Weaans Kleven, der fra op om øfste (tømmer?) weien, neden under Weaansdals Kleven, h(vor) der blev needsat en marcke steen som wisser op efter Weaans Elven og op j Weaans wandet, paa den Nordre sidde af {disse mercker} \Elven/ ejer Aaseim, og paa den Synden sidde ejer Nessem. dernæst begynder byttet j et lidet Kiøn, eller wand, oppe j Fieldet inden for Grims Nutten, og need efter Qverne becken, j en marcke steen uden for Stor hougen,

1739: 228b

1739.

der fra need efter becken, hvor der blev hugget en gloppe j et jordfast skarv under Langeskaars Kleiven, der fra need efter Qverne becken og need j en bergs Nov, hvor der blev hugget en gloppe oven for Was Lee wejen, der fra need efter becken, der needsat en marcke steen oven for Klobpen, der fra need efter sam/m/e beck, hvor der blev huggen Een winckel gloppe nere wed Aaseims bøe gard; paa den Nordre sidde af disse mercker ejer Næsseim, og paa den Synden sidde Aaseim. fra winckel gloppen gaar byttet j Nordost inden for becken, hvor der blev hugget en gloppe j et stort berg, som wiisser op j Nordost, hvor der atter blev hugget en gloppe j et høyt berg, der fra lenger op j Nordost, hvor der blev hugget en gloppe som wisser Nord j Biødne back leedet, der fra j Øster oven for Swart løbbet, j en bergs Nov,

hvorudj blev hugget en winckel gloppe: Eier saa Aaseim neden for Aaseims bøe gaard, og Næsseim oven for sam/m/e bøegaard. Dernest begynder byttet neden under Berget j Swarteløbet, hvor der blev hugget en winckel gloppe som widner j Sør, hvor der blev hugget en gloppe i en bergs Nov inden for Høsse, der fra i Sydvest uden for Høssset, under en stoer heller, der blev hugget en gloppe, under Kyrre skaaret blev j en stoer steen hugget en gloppe, der fra ...den for Stiige skuffen, hvor der og blev hugget en gloppe i en stoer steen, som wiisser i ...dvest j et stoert berg, hvor der blev hugget en gloppe som wiisser j fossen j Qverne becken, der fra j Sydvest udj Enden paa tte skaarren, hvor der blev needsat en marcke steen, der fra lige til byttes Kleiven, hvor der stoed et gaml: Kaars, der ved blev hugget en gloppe som wiisser udj Enden paa flaaten, hvor der blev needsat Een marcke steen, der fra udj West paa Et plats Kaldet Skuffen, oven for Ægstiig, hvor der blev hugget en gloppe, der fra i West j Et stort skarv neden for Lange tiossen, der udj et skarv lit oven for Felle steen,

1739: 229

1739.

hvor der blev hugget en gloppe, der fra ligge ud under Sionne houg, under en liden skuffe, eller heller, derfra udover berget og lige ud til Wangs byttet, paa den Norvest sidde af disse mercker ejer Aaseim, og paa den Sydost sidde Eier Nesseim.

Lensmanden Anders Handsen paastoed paa Præste bordets weigne, det Præstens Leilending nyder fæbejtte og slaatter paa støllen efter som gl: wæret haver:

Christopher Østensen Aaseim, som Eier og styrer bonde parten j Aaseim, paastoed det sam/m/e som Lensmanden, efter hands andeel.

parterne hafde ej videre at lade tilførrer end at de paastoed derres forEening og den/n/e gjorde forretning wed Dom stadfæste[t].

først bliver at bereigne den/n/e forRætnings bekostning, saasom Sorenskriveren for en dags arbeide med provition frem og tilbage, tilsam/m/en 3 Rd: 2 mrk:, Sorenskriverens fløtning forskaffer parterne tilbage, lige som her til Aastædet, 6 Laug Rættis mænd, kand ej Ringere have, formedelst lang Reise, samt den/n/e dags besværlige Arbeide, end som hver 2 mrk:, Lensmanden for Laug Rættens tilsiggelse, samt opvartning ved Rættten, 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e forRætnings bekostning 6 Rd:

herom parterne forEenede dem saaleedes, at Næsseims Manden betaller 3 Rd: 3 mrk:, og Aasseims Mændene 2 Rd: 3 mrk:, hvilcket {Aaseims} Næsseims Eieren paastoed j Dom/m/en inddraget: og blev da saaledes for Rætt

Afsagt.

Den/n/e Steenings forRætning, saaleedes som den nu efter parternis forlangende og gjorde anvisning er bleven forRættet, bør udj alle dens ord, puncter og Clausuler paa bægge sidder ubrødeligen at holdes som Et fast og fuldkom/m/en Marcke skiolds imel: disse tvende gaarder Næsseim og Aaseim derres

1739: 229b

1739

Opsiddere og Eiere til en sand Rættesnor stædse og alle tiider, under 20 lod sølvs bøder som der først noget imod sam/m/e bryder, bør udReede og betalle til dette Præste giolds Almindelige publiqve Skoler, under ald Lovl: adfær: den/n/e forRætnings bekostning betaller Næsseims Manden, som den der har forlanget Rættens Persohner her paa Aastædet, efter den bereigning som i acten staar inddraget med 6 Rd:, hvor imod Aaseims opsiddere betaller til Samson Næsseim, ham til nogenledes Erstatning, 2 Rd: 3 mrk: under Nam og Execution.

Onsdagen d: 8 Julij blev Rættten betiendt paa Gaarden Wangen, beliggende j Gravens Præstegjeld og skibR:, Ulviigs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, som af Fogden Andreas Hejberg der til er opnævnte, Naufnl: Siur Jeltnæs, Anders Lione, Siur Westreim, Wiching Hofaas, Johan/n/es Halanger, og Lars Welcken, nerværende Lensmanden Anders Hansen Store Bergo:

hvorda for Rættten fremstoed Thom/m/as Nielsen Halanger som Eiere hertil gaarden Wangen, og Kundgiorde det hand widnesfast Lovl: her til Aastædet til j dag har ladet stevne Christopher Østensen Aaseim \med Muntl: Kald og warsel/, Dom at undgjelde til at frawige den skoue Teig under Brune wejen, som er gaarden Wangens sande Eiendom tilhørende, samt at undgjelde for den hugster hand udj bem:te Teig har øvet; saa og at høre den Arrest som er giort over det needfelte furre tøm/m/er, (sam?)t skoue teigen j sig selv, wed {Dom} magt (tilki?)endt, og endelig at sware alle forwolte processens omkostninger. Citanten lagde j Rættten den udj den Muntl: Stevning om/m/elte Arrest eller forbuds forRætning af 2 April 1739. ord for andet saa lydende.

Den indstevnte Christopher Østensen Aaseim Comparerede for Rættten, wedtog at være Lovl: stevnet, og tilstoed, det af

1739: 230

1739.

Citanten j Rættten lagde og nu oplæste skriftl: forbud at være ham Lovl: forkyndt. Replicerede ellers det den af ham paaboende gaard Aaseim skylder udj Landskyld 6 Spd: smør, deraf hand, Comparenten, Eier og bruger 3 Spd: smør, de øfrige 3 Spd: smør er Ulviigs Præste bord Allernaadigst Beneficeret, og af Sogne Præsten bort bøklet til hands, Comparentens, Fader Østen Torsen, som sam/m/e bruger, og som den/n/e gaard Aaseims tvende bruug ej er skift og deelt den/n/em imel:, mens helle gaarden er samfællis, saa kand hand, Comparenten, efter hands skiønd, ej Ene tage til gienmælle udj den/n/e Sag, som paagielder Præste bordets Eiendom, saavelsom hands Eiendom, mens formoder, det hand og paastaar, at Sagen worder afviist, indtil Sogne Præsten som jordEiere tillige med hands Leilending worder Lovl: warslet med ham til Sagen at sware og oplysse.

Citanten tilstoed det hand ej hafde stevnet Sogne Præsten eller hands Leilending, siden hand j processer er-uErfahren,

Afsagt

{Ci... Sid} Citanten tilstaar ej at have stevnet Sogne Præsten som jordEiere for 3 Spd: smør ham Allernaadigst beneficeret udj gaarden Aaseim, der skylder 6 Spd: smør, og er tvende Mands brug, {Saa b} uskift og udeelt, mens samfællis for bægge opsiddere; Saa bliver Sagen afviist til ny og Lovl: forfølgelse. Angaaende det skriftl: forbud som er giort over skoue Teigen under Brune weigen, samt det af Christopher Østensen Aaseim needfelte furre tøm/m/er, da bliver sam/m/e Forbud udj sin fulde Kraft indtil Endelig Dom angaaende Teigen worder afsagt, da der og tillige skall blive paakiendt om Forbudet som Lovl: eller uLowl: bliver at ansee. den/n/e dags forRætning betaller Citant: med 5 Rd: til Rættens Persohner.

1739: 230b

1739.

Fredagen d: 17 Julij 1739 blev paa **Bolstadøren for Wasværens SkibR: holdet Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, udj overværelse af Stiftamtmanden, Høyædle og Welbaarne Hr: Chrestian Bagger, som lyste og sat Rættten udj Guds og Kongens Høye og Hellige Naufn, og blev da Rættten Administreret af Sorenskriveren, Cancellie Raad

Fleischer med efterskrevne Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Od Niels: Lii, Goud Olsen Langeland, Olle Rørgaa, Jacob Styve, Gullack Møckeltvedt, Jon Mugaas, Halvor Biørgaas, og Knud Steene, nærværende ved Rættens Fogden Andreas Jessen, for at oppebære de Kongl: Intrader, Lensmanden Niels Horviig med den Tingsøgende Almue.

hvor da først Allerunderd: blev publiceret, Kongl: Allernaad: Forord: med Høy Øfrigheds befahlinger og Foranstaltninger som følger.

1: Forordning angaaende de breve, som paa Posthuusene til Portofrie befordring bliver indleverete, af dato 1 Maj 1739.

2: Placat, angaaende det udj Norge oprettede General-Forst-Amt, af dato 17 April 1739.

3: om Statholderens Demition her i Norge, og den Charge afskaffelse, hvor imod Stiftamtmandene, Een hver udj Sit Stift, sam/m/e Embede for saahvidt Stiftet er vedkom/m/ende, her efter forrestaar, datteret Friderichsberg d: 6 Maj 1739, med Stiftamtmændene, Høyædle og Welbr: Hr: Baggers skriftl: ordre af 31 Maj, til sam/m/e Høy Kongl: Allernaad: Forandrings publication.

4: Kongl: Allernaadigste bevillings brev af 27 April 1739, til Sørenskriveren, Cancell: R: Fleischer, det hand udj paakom/m/ende swaghet og Lovlig forfald, maa holde Een Eedsoren Fuldmægtig.

Een Odels Transport af 20 April 1739, udstæd af Olle Johansen, hvorudj hand afstaar og overdrager til Johan/n/es Jacobsen med huustrue Ingebor Jonsdatter og derres børen, Odels Rættens til ½ Løb smør udj Gaarden {F} Strøm/m/e, herefter at følge dem; blev lydeligen læst.

Sogne Præsten til Hougs giæld, Consistorial R: Geelmuydens udgivene bøssebrev, med Revers, bægge af dato 10 Martj 1739. til Magne Knudsen paa 1 pd: 3 mrk: smør udj gaard: Stamnæs. bl: læst.

Een ditto, med Revers, bægge af ovenstaaende dato, udstæd til Johan/n/es Olsen, paa en grund under Gaard: Stamnæs. bl: læst.

Magister Jørgen Harboe udstæde bøssebrev, med Revers, bægge datteret d: 8 Decbr: 1738. til Aschild Knuds: paa 2 Løber smør udj Gaard: Stamnes, blev læst.

Stiftamtmændene, Høyædle og Welbr: Hr: Christian Bagger inden Rættens Examinerede Almuen om dette SkibR:[s] Giestgiberier, hvor mange her findes, og om nogen war, der kunde som unødvendig ansees.

1739: 231

1739.

hertil Lensmanden med Laug Rættens og den tingsøgende Almue alle Eenstem/m/ende swarede, det her war tvende Giestgiberier, neml: Bolstadøren, og en miil herfra et beliggende kaldet Evanger, fleere findes ej i dette SkibR:, hvad det første er anbelangende, da holdes Tinget her, og findes ingen stæd i SkibR: leilighed hvor ting kand holdes uden her, saa holdes og Sessionerne her, disuden er dette Post stædet, og endelig, et stæd hvor alle Reisende maa tage Herberg; det andet stæd er mere Et Færgestæd end som Et giestgiberi, og disuden Et Post stæd, hvor Posten og all Reisende skal over sættis, saa at disse tvende stæder er høy nødvendige, og kand ej afskaffis.

Opsidderne og Eierne til gaarden Brechuuss, som skylder udj skatte skylden 2 Løber 18 mrk: smør, og udj Landskyld 2 Løber, Naufnl: Anders Larsen, Lars Jacobsen, Mikel Gullacksen og Gullach Knudsen, fremstoed for Rættens og beklagede det derres gaards huusser med derres fattige Eiendeeler d: 16 April nestleeden ved en uløckelig ildswaade er lagt udj Aske, saa nær som gaardens Lader og trende Floer, og omendskiønt det er den ganske Almue altfor vel

bekjendt, saa har de dog, til et Lovskicket Tings Widnes erholdelse, indvarslet Od Brunborg og Hellie Aarhuus, derres Eedelige Vidne at aflægge om den/n/e ildswaade, og som sam/m/e Widner nu her for Rættens møder, saa paastoed Citanterne sam/m/e afhørte. Edens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet om sandhed at widne.

1: Widne, Od Bergesen, sagde sig at være gaml: 51 Aar, boendes paa Gaarden Brumborg, efter aflagde Eed widnede, at hand den 17 April om morgenen tiilig kom til Gaard: Brechuuss, efter at opsidderne om natten hafde haft bud til {dem} ham og bedet om hielp og Reedning j den ildsvaade dem war paakom/m/en, da Widnet kom laa huussene needfalden af ilden og laa j fuld brand, undtagen Laderne og trende Floer, hvilcke de wed Guds bistand fick biergede, og blev bierget noget Foer og Koren wa(hre), som blev udlagt paa marcken, som dog ej kom til nogen nøtte formedelst snee og Regn, samt at Creaturene gick og traade j det, saa at det blev ganske bedervet, dog blev Creaturene Ræddet, (men?) det øfrige af derres Eiendeeler lagt j Aske.

2: Widne, Hellie Gullicksen, sagde sig at være gaml: 48 Aar, boendis paa Gaarden Aarhuuss, efter aflagde Eed widnede, at som hands paaboende gaard er

1739: 231b

1739

Neste Gaard wed Breckhuuss, og altsaa kom en Kone fra Breckhuus, til Widnet, om Natten og Raabte om hielp, da og Widnet strax løb til ilden for at bierge, j det øfrige widnede Conform med første Widne.

Citanterne begierede under Rættens haand og Sigel beskreven wis passeret er.

Fogden lod inden Rættens oplæsse den/n/e Termins skatte Restance, som war den endelige Sum/m/a 113 Rd: 2 mrk: 11 s: og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse war ej nogen der wilde gaa j Rætte, altsaa blev Rættens for dette skibR: ophævet.

Mandagen d: 20 Julij blev paa **Wosse Wangen holdet Et Almindeligh Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, nærværende Høyædle og Welbr: Hr: Stiftamtmand Christian Bagger, som lyste og sat Rættens udj Guds og Kongens høye og Hellie Naufn, da Rættens blev Administreret af Sorenskriveren, Cancellie Raad Fleischer med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufn: Niels \Mit.../ {Flage}, Anders Lødve, Olle Hegle, \Peder Gersqval/ {Kolben Bøgt}, Brynild Lem/m/e, Jørgen nedre Grouve, \Jacob Helland/, {Erick Jerald}, og Lars Store Soue, nærværende Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde med den Tingsøgende Almue.

hvorda allerunderdanigst blev publiceret alle de Kongl: Allernaadigste Forordninger og befahlinger som er Extraheret paa fol: 230.

Stiftbefahlnings Manden, Høyædle og Welbr: Hr: Christian Bagger forreholt Almuen derres Pligt imod derres Klocker, med hvilcken de j nogle Aar har lagt j Process om hands, Klockerens, Rættigheder, og Søgte Stiftbefahlningsmanden paa mange maader at see sagen imindel:[hed] afgjort, mens Almuen paa ingen maader der til war at faa, j hvor høyt Stiftbefahlningsmanden lod sig være den Sag angelægen.

Fogden wedtog at oppebære alle Kongl: Contributioner, hvorforre ej videre i dag blev forretaget.

Den 21 ditto blev Rættten atter betiendt som i gaar,

Fogden Continuerede inu med skatternis oppebørsel.

Hr: Hans Mejer, Sogne Præst til Ma[n]gers Præstegield, hands udstæde bøxxel brev, med Revers, bægge af 20 Junij 1739, til Erick Alfson paa 2 pd: 6 mrk: smør, 3 mrk: ost j gaard: Æen, blev læst.

Magister Harboe udgivene bøxxel brev, med Revers, bægge af 11 Maij 1739, til Godskalck Wellemsen paa 1 Løb 5 mrk: smør j Gaarden Eie, og 6 mrk: smør i Gaard: indre Kolle, blev læst.

Jacob Ellefsen og Ellef Pedersen imel: dem opRættede wilckaar brev af 20 Julij 1739. bestaaende udj mange poster, om hvorleedes Jacob Ellefsen udj sin Allerdome skal underholdes, blev læst,

(Fo)rliig oprættet imel: Gaarden øfre og nedre Kløve dere, om mod og marcke skiold imel: disse (tvende) gaarder, af datto 25 April 1739. blev læst.

1739: 232

1739.

Wiching Brynildsens udstæde Gave brev af 20 Julij 1739. til Gudve Størcksdatter paa den halve hovedlod af hands halve boe, blev læst.

Anna Tostensdatters udstæde Gave brev af 20 Junij 1739 til Knud Ericksen paa 1 Løb smør j Gaarden Dugstad, blev læst.

Brynild Jonsens udstæde skiøde af 20 Junij 1739, til Jon Fannestøll paa 3 mrk: smør j Gaarden Fannestøll, blev læst.

Arne Rasmusen, Niels Nesseim, Stephen Mælvé, Anders Lii, Lars Gullichsen, Gullick Knudsen, Lars Tillung, Tron Mathiesen, Gullich Urre, Lars Hagtorsen og Anders Anfindsen, derres udstæde skiøde af 30 April 1739 til Anders Knudsen paa 1 Løb 16 mrk: smør j Gaard: Ringheim, blev læst.

Henrick Halstensens udstæde Pante brev af 23 April 1739 til Peder Spilden for Capital 63 Rd:r, imod det Pant af 3 Spd: 6 mrk: smør med bøxxel og herlighed j gaarden Istad, blev læst.

Anna Tostensdatters gave brev af 20 Junij 1739, til Wiching Brynildsen paa 1 pd: smør i Gaarden Dugstad, blev læst.

Olle Gullicksens udstæde Pante brev af 2 Maij 1739 til Gullich Larsen for Capital 120 Rd:, imod det Pant af 1 Løb 6 mrk: smør med bøxxel j Gaarden Opheim, og 1 Spd: smør j gaard: Danmrk:, blev læst.

Ellef Pedersens udstæde skiøde af 16 Maij 1739 til Knud Johansen paa 2 pd: 15 mrk: smør med bøxxel j gaard: Helleland, blev læst.

Knud Johansens udstæde Pante brev af 20 Maij 1739 til Barth for Capital 100 Rd:, imod det Pant af 2 pd: 15 mrk: smør med bøxxel j Gaarden Helleland, blev læst.

Den 22 ditto blev Rættten atter betiendt udj Stiftamtmanden, Høyædle og Welbr: Hr: Christian Baggers overværelse,

som inden Rættten tilspurte Lensmanden, Laug Rættten og den Tingsøgende Almue, om hvor mange Giestgiberier her er j dette Tinglau, saa og om der er nogen unødvendige Giestgiberier som kand og bør afskaffis: hertil de alle Eenstem/m/ig svarede, at her war tvende Giestgiberier som er af Kongen Previligeret, og ønskede de alle at sam/m/e Giestgiberier ware afskaffede, formedelst at Almuen der wed, Naar de Kom/m/er til Kircke og til Tinge, givis

anledning til druckenskab, dem til største skade; Præstens Medhielpere Jon Fannestøel og Peder Giersqvall, foruden fleere af dem, (sagde) at Giestgiberierne maatte forfløttes (der) fra Kircken, siden der ved gives anledning til stoer forargelse, at de er Kircken saa (nær).

Capitain Nordahl, som en Partitipant til Sigt og (Sagefaldet) over det saa Kaldede Appostels goods, efter forrige tiltalle til Willum Eie, æskede sagen j Rætte.

den indstevnte Willum Eie, som og den til vedermælle indwarsl[e]de Knud Odsen, efter paaRaabelse (og) Laudag møtte icke, ej heller lod møde for sig

1739: 232b

1739.

At sware.

stevne Widnerne Niels Ollsen Rongsgaren og Niels Tollefsen Bryn med Eed og opragte fingre afhiemlede, den af Rættens seeneste Ting, Willum Eie og Knud Odsen givene Laudag at være dem Lovl: forKyndt for derres boepæll, udj Willum sin huustrues paahør, siden hand ej selv war hiem/m/e, saa og udj Knud Odsens Eeget paahør.

Citanten paastoed Widnerne Eedelig afhørt, siden de nu her for Rættens møder, som er Hellie Getle, Jon Mugaas, og Niels Nielsen ibdm: Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet wed sandhed at blive.

1: Widne, Hellie Olsen, boendes paa Gaarden Getle, sagde sig at være gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed Widnede at da hand, Attestanten, udj nest afvigte høst, om Natten, war udj Knud Odsens stue til et Liig wætle, da hørte hand at Knud Odsen sagde det Willum hafde taget ham j haaret, mens Widnet saa det ej, dog saa Widnet at der laa haar paa gulvet, ej heller mindes Widnet hvorom derres trætte war. Citanten hafde ej noget at tilspørge Widnet.

2: Widne, Jon Nielsen, boendes paa gaarden Mugaas, sagde sig at være gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed widnede at hand war udj Liig wætle j nest afvigte høst udj Knud Odsens stue, og da Willum og Knud sang nogle wers kom de j trætte, mens hvorleedes trættens war, windes!! (mindes) Widnet ej, og da saa Widnet at Willum tog Knud j haaret, og løste nogle haar af ham, da bægge derres Koner gick imel: og fick dem fra hver andre. Citanten hafde ej noget at tilspørge Widnet.

3: Widne, Niels Nielsen Mugaas, tienende paa Gaarden Mølster hos Mathias, sagde sig at være gaml: 27 Aar, efter aflagde Eed widnede som andet Widne, lagde dette dertil, at de anden gang war tilsam/m/en, og da hafde de hver andre j haaret, da derres Koner tillige med Widnet skilde dem ad. Citanten hafde ej noget at tilspørge Widnet,

mens paastoed Sagen udsat til neste Ting, for at indwarsle Willum Eie (til) Doms lidelse.

Afsagt

Sagen givis Rum til neste Ting efter Citantens paastand.

(Den Sa)g indstevnt af Sigt og Sagefalds Eierne Contra Gullich Seim, Erklærede Citanten at frafalde.

(Den S)ag indstevnt af Peder Seim Contra Knud Seim blev trende gange paaRaabt, mens ingen af Parterne møtte for Rættens.

..... Erdersdatter!! (Endersdatter?) med Mand Johan/n/es Fiellie, som havde ladet stevne Mons Ellingsen Hegeland, Widner at anhøre om nogle løsse ord, til et Lovskicket

1739:233

1739

Tingswidnes erholdelse, fremstoed for Rættten og begierede de forhen indstevnte Widner afhørte;

den til wedermælle indstevnte Mons Ellingsen Hegeland møtte for Rættten og Erklærede, det hand aldeeles icke har talt noget anstødeligt om den/n/e Kone, saasom hand intet andet om hinde er witterligt, end alt det som er ærligt og got, og det som en brav Dan/n/eqvinde well Egner og anstaar.

altsaa blev parterne forEenet, hvilcket de med haande baand for Rættten stadfæstede.

For Rættten fremstoed Rognal Hambjørnsen Houge, Peder Glim/m/e og Lars Sættre paa Samtl: dette Præstegields Almues weigne, og Kundgiorde det de wed skriftl: stevning af 8 Julij 1739 til dette Ting, tiid og stæd Lovl: har ladet stevne derres Klocker Charsten Horsenius at anhørre derres Widner om hvad Rættigheder Klockeren tilkom/m/er med videre efter stevningens indhold, alt til et Lovskicket Tings Widnes erholdelse. stevningen er ord for andet saa lydende.

stevningen fantis af Klockeren Carsten Horsenius paateignet at wære ham Lovl: forkyndt, og Comparerede dend indstevnte Klocker, som først Protesterede imod de af Citanterne indstevnte Widner, siden Sagen er Widnerne selv paagiældende og ere alle med Citanterne Intrasserede, og altsaa skulde hand formeene og paastaa det ej kand tillades dem at widne. for det andet, saa ere de Laug Rættis mænd som Rættten med Sorenskriveren betien/n/er og Tings Widnet med ham skall forseigle, partiske Laug Rættis mænd, j det Sagen er dem selv paagiældende, og lyder Laugtings Dom/m/en, som nu er for Oberhof Rættten, paa dem s(elv), altsaa formodede og paastoed Comparenten det ej worder tilladt Widner at førre (imod) ham førren Rættten worder beklæd med u-partiske Laug Rættis mænd.

Citanterne paastoed Widnerne Eedelig afhørt.

(Afsagt)

Siden Hoved Sagen er paagiældende (dette) Tinglau[g]s Almue, og Citanterne førrer Sagen paa samtl: Almuens weigne, udj hvilcken disse Laug Rættis mænd som Rættten beklæder, ere indlem/m/ede, saa kand Dom/m/eren ej Rætttere skiøn/n/e end at Citanterne bør besørge at faa Øfrigheds

1739: 233b

1739

Resolution og befahlning til {en} ny og uPartiske Laug Rættis mænd som Rættten med Dom/m/eren kand betiene; da de Widner som uvilli[g]e og upartiske bliver at ansee og intet Louvstridigt imod kand forrestilles, til Eed skall worde Admitteret.

Hr: Capitein Jens Nordahl som Sigt og Sagefalds Eiere til det saa kaldede Appostelse goeds, fremstoed for Rættten og Kundgiorde det hand til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne med Muntl: Kald og warsel Mons Lii, Widner at anhørre, som er Anders Bauthuuss og An/n/a Stephensdatter, om hvorleedes hand, Mons Lii, natten imel: d: 3 og 4 Majj med Kniv skaar, skall have lederet sin grande Mickel Lii med huustrue Britta Lii, som og til wedermælle udj Sagen er indstevnt.

den indstevnte Mons Olsen Lii Comparerede, wedtog at wære Lovl: stevnet. illige maader møtte den indstevnte, til wedermælle, Mickell Lii paa Eegene og hands huustrues weigne.

Citanten paastoed Widnerne Eedelig afhørt. Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet wed sandhed at blive.

1: Widne, Anders Johansen, boendis paa Gaarden Bauthuuss grund og er huussmand sam/m/e stæd, sagde sig at wære gaml: 42 Aar, efter aflagde Eed widnede, at natten imel: 3 og 4 Majj nest leeden war Widnet paa Lii, og hafde lagt sig til at sove udj den stue som Mickel og Mons holder til j, og hafde Mickel med sin huustrue og lagt dem til at sove, end!! (en)

stund ud paa natten, da Widnet war falden j søvn, kom Mons Lii ind j stuen, og war beskiencket, og tente lyss, fick sig nogen dd, derefter drog hand af benerne paa sig og gav sig til at tralle og siunge, da sagde Mikel til Mons, at Mons skulde gaa og læg[g]e sig need i Guds Naufn, og wilde hand icke lægge sig j det Naufn, saa kunde hand lægge sig j et andet Naufn, og da stoed Mickel op, da hørte Widnet (at) Mons sagde til Mickel, det hand ej maatte tage lysset eller slucke det, og j det sam/m/e saa Widnet at der blev mørckt j stuen, mens Widnet saa icke hvem der sluckede lysset, siden Widnet laa med ansigtet imod væggen, da sat Mons sig paa Kracken og sagde, nu sidder ieg og skier mig en piibe toback, og da war Mickel gaaet j seng igien, saa brød Mons med ord Mickel indtil at hand, Mickel, stod op igien, og sagde Mons til Mickel, det hand skulde e .re.. i fandens Naufn, og da Mickel kom

1739: 234

1739.

frem paa gulvet hørte Widnet det Mickel sagde, at tengte at Mons hafde bit ham, begierede saa at Widnet wilde staa op og tænde lysset, da Widnet og stoed op og tænte lysset strax, og da saa Widnet at Mickel war skaaren over haanden, og at Mickel sin Kone stoed hos paa gulvet og war skaaren over den wenstre haand en gang, og saa skildes de fra hin anden, mens Widnet saa ej at Mons hafde Kniv j haanden, dog tilstoed Mons det om morgenen derefter at hand hafde giort den/n/e skade, parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

Den indstevnte Mons Lii tilstoed sin gierning j Druckenskab at være passeret, og bad øfrigheden med Rætten og hands Contra parter om forladelse, begierede Naade og icke Rætten.

Sigt og Sagefalds Eieren lod tilføre, det hand formeedelst Stiftbefalningsmandens og Almuens forbøn wilde frafalde Sagen imod at Mons Lii til en Erindring om en bedre forsigtighed wilde betalle imindel:[hed] 12 lod sølv.

Den indstevnte Mons Lii swarede, det hand imindel: wilde betalle de paaæskede 12 lod sølv. hernest frafalt parterne sagen paa alle sidder.

En ditto Jndstevnt Joen og Johan/n/is Bærre for øvet slagsmaal imod Niels Bærre, derom Widner at anhørre, som er Knud Wasende og Arne Schiple, og endelig Dom at ungielde saavel for gierningen som processens omkostninger.

af de indstevnte Saggivene Persohnen samt Widner møtte ingen efter paaRaabelse.

Stevne Vidnerne Niels Bryn og Niels Rognsgaren med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for de saggivene derres boepæll, udj Niels Bærres Kones paahør, siden ingen anden paa gaarden war hiem/m/e, liggeleedes for Knud Wasenden udj eget paahør. Arne Schiple udj hands huustrues paahør.

Citanten war Laudag begierende.

(Afsagt)

De indstevnte Joen og Johan/n/is Bærre forrelæggis til neste Ting her for Rætten at møde til sagen at sware, til sam/m/e tiid forrelæggis den til wedermælle indstevnte Niels Bærre, saa paalæggis og Widnerne Knud Wasenden og Arne Schiple til sam/m/e tiid at møde, derris Widnesbyrd at aflægge.

1739: 234b

1739.

Ligeleedes Hr: Capitain Nordahl ladet warsle Steenvor Brønilds datter Gavle for begangne Leiermaal, derom Dom at lide, samt at sware processens omkostning.

den indstevnte blev paaraabt, mens møtte icke.

Stevne Widnerne som war j nest forregaaende Sager, med Eed og opragte fingre athiemed!! (af-) stevningen at være hinde Lovl: forkyndt paa gaarden Berqve, hvor hun er til huuss, og det udj hindes Eget paahør.

Citanten war begierende Laudag.

Afsagt

den indstevnte Steenvor Brønilds datter Gavle forrelæggis til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare.

Nock Een sag af Hr: Capitain Nordahl ladet stevne Arne Wiinsand for fortiilig sam/m/enleje med sin huustrue.

den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke.

sam/m/e stevne Widner som forhen, afhiemlede stevningen at være ham Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands huustrues paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

Den indstevnte Arne Wiinsand forrelæggis her for Rætten at møde til neste Ting, Sagen at tilsware.

Skifte brevet af 18 Nobr: 1738 blev læst, passeret efter sal: Knud Andersen, deraf fornum/m/et at den sal: Mand har været Eiendes 37 4/5 mrk: smør med bøxxel og herlighed udj gaarden Dagestad, som er udl: til Arvingerne, neml: Anders Knudsen 7 4/5 mrk: Britta Knudsdatter 6 mrk: Giertrud 6 mrk: Marie 6 mrk: Maritta 6 mrk: og Elli 6 mrk: hver marck Jordegoeds Wurderet for 1 Rd: 3 mrk:

Henrick Miltzou udstæde bøxxel brev med Revers, bægge af 5 Maj 1739, til Ingebrigt Olsen paa 1 Løb 1 pund 12 mrk: smør udj Gaarden Ullestad, blev læst.

Anders Anfinssens udstæde Pante Obligation stoer 160 Rd:, af datto 21 Julij 1739, til Niels Gielland, imod det pant af 1 Løb 6 mrk: smør j gaard: Store Ringheim, blev læst.

Anders Knudsen, Knud Qvale, Rognald Nestaas, Størk Reqve, Niels Gielland, og Niels Sondve, derres udstæde skiøde af 22 Julij 1739, til Jørgen Biørnesen paa 1 pd: ?? 4/5 mrk: smør j Gaarden Dagestad, blev læst.

Torsdag den 23 Julij blev Rætten atter betiendt som forhen.

..... Dahl fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand ved skriftl: stevning af 6 Julij 1739, til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Knud Aslacksen Hæfte og Søn Lars Knudsen ibdm:, Dom at lide til et forbuds Confirmation {af} (produceret) d: 1? Martj sidst leden, saa er og til wedermælle indstevnet de Mænd som forbudet haver giort,

1739: 235

1739

Neml: Iver Soue og Brynild Høyland, og som forbudet siden efter er igientaget, saa er og indwarslet de Mænd som sam/m/e haver forrettet, neml: Lensmanden Wiching Tvilde, Iver Souve og Arne Ringheim. stevningen er ord for andet saa lydende.

de for Sagen indstevnte tvende Mænd Comparerede, og tilstoed stevningens Lovl: forkyndelse.

Lensmanden Wiching Tvilde møtte paa Egene og de Mænds weigne som forbudet haver forkyndt, wedtog Lovl: stevnemaal, og Refererede sig paa samtl: weigne til det udstæde beskrevne givende forbud.

Citanten lagde j Rætte forbuds for Rætningen under datto 22 Julij 1739, som blev læst og er ord for andet saa lydende. Citanten lagde j Rætte sit skriftl: forsæt af 20 Julij 1739, ord for andet saa lydende.

Comparenterne hafde ej noget imod den af Citanterne forlangte udsættelse at Erindre.

Afsagt.

Sagen udsættis indtil nest anstundende høste Ting, da der efter at siun og granskning \forhen/ paa Aastædet Lovl: er bleven behandlet, skall worde paakiendt, om forbudet som Lovl: eller uLowl: bliver at ansee.

Fogden lod inden Rætten oplæsse skatte Restancen, wis Endelige Sum/m/a war 782 Rd: 4 mrk: 9 s: og som ingen indfandt sig der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse war ej nogen der wilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

d: 1ste Augustj blev paa **Gaarden Wig j Jondahls Kirke Sogn holdet Eet Almindelig Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting for Jondahls skibR:s Almue**, og blev Rætten betiendt j Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers lovlige forfald af hans fuldmægtig Claudius Emanuel Barth, som dertil af Høy Velbaarne Hr: Stiftbefahlingsmand Bagger er Constituered, og blev Rætten sam/m/e tid beklæd med efterskrevne Eedsorne Laug Rættis mænd, Nafnl: , Endre Lars: ibdm:, Lars Eie, Johan/n/es Torvigen, Tor.... , Johan/n/es Vig for Iver Aasse, Iver Auestad, og , overwærende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Heiberg, Lensmanden Johan/n/es Nielsen Wig og den Tingsøgende Almue,

hvorda først blev Publiceret Deres Kongl: Maj:ts allernaadigste bevilgning til Cancellie Raad og Stiftamtmand Fleischer, at hand udj hans lovlige forfald maa lade der forretninger forrette wed hans fuldmægtig, datteret ?? 1739.

derneft blev produceret Stiftbefahlingsmand Baggers Constitution til Emanuel Barth, dattered 14 1739.

1739: 235b

1739.

Dernest blev Publiceret efterfølgende Kongl: forordninger og Rescripter.

1: Forordning ang: brever som paa Post hussene til Porto frj befordring bliver indlevered, dattered 1 Majj 1739.

2: Patent anlangende at det paabud og de anstalter, som formedelst den j Polen og Ungerer grasserende smitsom/m/e Sygdom ere giorte, skal ved Junij Maanedz begyndelse være ophæved, dattered d: 8 Majj 1739.

3: Placat og General Pardon for alle som er Desertered fra Armeerne j Danmarck og Norge etc: om de sig inden 6 Maaneders forløb fra Placattens datto af indfinder, dattered 23 Febr: 1739.

4: Placat ang: det udj Norge oprettede General forst Amt, datt: 17 Ap: 1739.

5: Forordning om hvorledes de Regenskabs betiendtere, som paa de dem betroede oppebørseler noget skyldig blive, herefter skal ansees og straffes, dattered 26 Febr: 1739.

6: Om Statholderens Demission her udj Norge, og at bem:te Stadtholder Embede er ophæved, og Een hver Stiftbefahlingsmand anbefahled j sit anfortrode stift at forrette hvad sam/m/e tieniste vedkom/m/er, dattered 6 Majj 1739.

7: Eet Kongl: Rescript ang: Een Desertør fra Franckrige, ved Nafn Gvillot, hans anholdelse, dattered 19 Junij 1739.

8: Stiftbefahlingsmandens skrivelse til Fogden om at anholde Een person ved Nafn Anders Suhr, som af Arresthuset j Christiansand er udløben, dattered 11 Julij 1739.

9: Stiftbefahlingsmandens mandens!! skiffelse!! (skrivelse?) til Fogden om at anholde Een person ved Nafn Peder Lauritzen Sellert, som fra Gottenborg skal være Rømt, dattered 22 April 1739.

10: Stadtholderens skrivelse til Stiftbefahlingsmanden om det onge!! (unge) inrollerede Mandskabs altergang, dattered 26 Nov: 1738.

11: Stiftbefahlingsmandens skrivelse til Fogden om at alle forordninger j Bergen kand bekom/m/es til kiøbs hos Peder Severin Garboe, dattered 22 Majj 1739.

Olle Pedersens skiøde til Peder Pedersen paa 1 Spand 9 mrk: smør uden bøxel, j gaarden Torvigen, dattered 1 Aug: 1739. blev læst.

Giørt (Grip?)sens Gave brev til Søn Niels Giertsen paa 1 Løb med bøxel og herlighed j Gaarden Bache, dattered 1 Aug: 1739. blev læst.

Johan/n/es Nielsen Wigs bøxxel Seddel med Revers til Lars Knudsen paa 2 pund j Gaarden Flattebøe, dattered d: 1 Aug: 1739. blev læst.

For Rætten fremstod Hans Giøen som Svoger til Torgiels Engelsen ...tt..., som og tillige var nærværende ved Rætten, og kundgiorde det hand med skriftl: Stevnemaal af datto 22 Junij 1739 til dette Ting, tiid og stæd lovlig haver ladet indstevne Giørt Erichsen Backe til Doms lidelse, fordj hand med Mange ubeqveme (ord og) skal have overfaldet ham, med videre hans stevnemaals indhold, som for Rætten blev oplæst, og er saa lydende.

dend indstevnte Giørt Erichsen Backe møtte for Rætten og vedtog at være lovlig stevnet.

Hans Giøen paa Torgiels Engelsen veigne producerede den det udj Stefningen paaberaabte Tings Vidne, dattered 1? April nest afvigt, som blev oplæst og er af (indhold) som følger. Ellers sagde Lensmanden Hans Giøen paa sin Svogers veigne, hvad videre hand hafde at inponere (vil)de hand have sig Reserveret naar først Giørt Backe

1739: 236

1739.

haver Erklæret sig om hand noget imod Tings Vidnet hafde at indvende.

Giørt Backe swarede, at de paastevnte ord som er bleven talt af ham til Torgiels Engelsen, er udtalt af ham da hand var gandske drocken og beskienckt, og af harme formedelst at bem:te Torgiels Engelsen fordrede af ham nogle penger som hand icke vidste sig pligtig, og forundrer hand sig høylig over at Torgiels Engelsen haver stevnt paa den/n/e Sag, siden de om Morgen var ven/n/er og vel forligt, til med saa blev hand med mange ubeqvem/m/e ord af Citanten angrebet.

Lensmanden Hans Giøen producerede sit skriftl: Indlæg, dattered den/n/e dags datto, som for Rætten blev oplæst og er saa lydende.

Giørt Erichsen Bache begierede Sagen udsat til førstkom/m/ende høste Ting, paa det hand til sam/m/e tid med Vidner kand bevisse sin uskyldighed, og at hand j folckes overværelse med Citanten var forligt.

Afsagt.

Sagen efter dend indstevnte Giert Backes forlangende udsættes til først holdende Høste Ting, da hand til sam/m/e tid haver med sit forswar at fremkom/m/e, hvorefter da endelig Dom j Sagen skall blive afsagt.

Fogden Andreas Heiberg begierede at der j følge af de Høye Herrer j Forst Ampted, deris ordre under 6 Febr: 1739, samt Hr: Stiftbefahlingsmandens derpaa fuldte befahling, nu inden Rættten maatte holdes Examen, om efterskrevne Poster, betræffende de j dette skibbr: befindende Saver; Neml: først, Om Saverne og Sav Eiernes Nafne, samt udj hvilcket Sogner eller Annexer de staar, og om nær eller langt fra Søen; for det 2de: hvor langt Een hver Sav er fra nærmeste Told eller Lade stæd. 3de: paa hvis Grund Een hver Sav og dends Dam stock er staaende. 4de: hvad fosser eller becker Een hver Sav staar udj. 5: Save Mæsternes Nafne, og hvad der gives udj Savmæster Løn. 6: om Savene ere Aar Giengs!! (Aargangs), eller ickuns skierrer Een tiid af Aaret og j floms tiider. 7: hvad Qvantom bord Een hver Sag er bevilget at skiere. 8: af hvad Kircke Sogn T(ømmeret) tages, og hvor langt fra Saven, samt om (Tømmeret) flaades eller kiøres til Saven, og hvor langt (det føres paa) hver maade. 9: hvad slags tøm/m/er Een hver, (og) hvad hver tyldt koster paa Sag Vælten. 10: hv(ad) paa Een hvers Sav skierres, hvor de for han.... .., (og) hvad der gives for at frem førre bordene til To(ld, Lade) eller kiøbstæden.

Dette for saavit j Serdeleshed angaar, men belangende Save... imindelighed, da begierede Fogden at de..... Examineris og protocolleres følgende poster. 1: h(vad der) udj Een hver Sag sig befindende omløbende (Redskaber og)

1739: 236b

1739.

Jndrætning af Vandjul og Videre tilbehør er beskaffen, om saadant er indRætted efter dend her j almindelighed brugende maade, eller efter dend H(o?)llandske (Hallandske?) Fassong. for det 2det: hvor mange Save blader der bruges j hver Sav. for 3: om nogen Sav haver Tiende frihed, og for hvad Qvantom Een hver fra Tiende afgift er eximeret. for det 4de: hvor mange tylter bord á 1 ½ tom/m/e tyck, der falder af Een tyldt maal tøm/m/er, som er 12 tom/m/er j toppen, 5te: om Sagerne ligger de Told eller Lade stæder beqven, hvorhen de ere forbundne at fremskaffe og tilførre deris bord, eller om de andre stæder, nærmere ere beliggende, og til saadan/n/e med meere fordeel deris bord kunde Transportere. 6te: Om de saa kaldede upriviligerede bøygde Saver ere tilstreckelige til at forsyne Landet[s] undersaatte, Een hver udj sin bøygd og til sin boepæl, med nødtørstig behøvende bord, eller om fleere deslige behøves, da udj hvad Sogn eller Annex og paa hvad beleilig stæd, og vad!! (hvad) Qvantom bord Een hver saadan Sav Eet Aar om det andet kunde fornødiges at skierre, til undersaaternes bygningers behøvende og vedlige holdelse. 7: hvad hengsler eller tøm/m/er lenser Een hver Savs tømmer (pas)serer og flaades igienem, hvor saadan/n/e hengsler ere beliggende, hvor deraf ere Eiene, samt om derpaa haves noget Speciel privilegium. 8: Om til Saverne ere ordinerede, hvis tøm/m/er draggere og flaader, som for udskrivning ere befriede, og af hvem sam/m/e er antagne og (an)dsatte. 9: hvad hun!! (huun) der falder af 1000 bords skor, og hvorleedes sam/m/e igien Emploieres. og for det 10: hvad Vrag omtrent af hver 100 tylter Sav tim/m/er falder, og hvorleedes sam/m/e Vrag bord igien benøttes.

hvad herom passerer vilde Fogden begiere at han/n/em beskreven maatte meddelles. Og blev da Examineret:

No: 1: Houe Sav: hvorom blev givet følgende forklaring. til første Qvest: tilhører Eiene og opsidere, Nembl: Lars Gutormsen og Lars Larsen, ... 3 á 4 børsse skudt fra Søen. til 2: Qvest: 10 Mille fra nærmeste kiøbstæd, og 7 Mille til Syndhorlens Told(stæd) til 3: Qvest: staar paa Gaarden Houes Grund Sav

.....de, har og sin fulde Damstock paa sam/m/e Grund. (4de: Qvest: Saven) staar j Een liden flom/m/e beck som tilhører Gaarden (inden Gierdes), men uden Gierdes fælles med hos liggende (gaar)der. til 5: Qvest: bruger ingen Savmæster, men (de stocker) som kom/m/er til Saven skieres af Sav for j Sav leye og Arbeids Løn for Een tyldt sk: til 6: Qvest: kand icke skierre oftere naar stærckt og langvarig Regn indfalder, ...stund om Som/m/eren \jmede[n]s det/ meste Sne Vand løber af fieldet.

1739: 237

1739

til 7: Qvest: svaret, at Sagen er Taxeret at kunde skierre Aarligen 500 bord, men det er skielden noget Aar at saa mange bord skierres. til 8: Qvest: de faar noget tim/m/er af Gaardens egen skoug, som først maa kiøres til skiøds 1 Mil, ½ Mil og Mindre, siden flaades 3 á 4 kugle skud til landet under Saven, hvor fra det igien opkiøres til Saven, det øvrige tøm/m/er kom/m/er til deels fra omliggende Gaarder, til dels fra Wigørs og Østensøe Sogner, men Veienes lengde er uvis, thj Eet Aar kand Een bunde lade skiere 2 á 3 stocker til husfornødenhed, og Eet andet Aar Een anden. til 9: Qvest: Der falder icke andet slags Tim/m/er, end at der kand faaes Eet, toe á 3 bord af stocken, ja, af Een deel stocker bare udskaadt bord. de har aldrig hvercken solt eller kiøbt Een tyldt tøm/m/er, men det tøm/m/er som skierres, kand være vært paa Sav vælten 3, 4 á 5 mrk: tyldten, ligge som det er til. til 10: Qvest: de bord som skierres at selges, bliver skaaren 8 fod lang, 6, (7 á) 8 tommer bred, og førres til Bergen at forhandles, og kaaster 100 bord til Bergen at frem førre 3 mrk: Danske.

Til de 10: Qvest: om Saven j almindelighed blev swaret, at det omløbende Redskab udj Saverne er, julstocken med sit jul og Crom tap, men dog bruges paa de fleste Saver Eet kraaget træ, som kaldes Sov j stæden for jærn Crom tap, paa Een deel stæder bruges Aabe[n]t jul, og paa Een deel stæder tillugt jul, kaldes sko(ftel) jul, Dernest Een stang kaldet kaale stang, som gaar fra Sav Ratt... op j Sav Grinden, item Sav Grinden som Sav bladet staar j, slee gangen som Savestocken ligger paa, og drives frem af Sav trossen og kambe jullet, til kambe jullet er fornøden kambe skue eller stang, naar bordet er udskaaren, drives sleegangene tilbage wed Eet lidet vandhjul, op j Sav karmen (kaldet?) atter løpper kallen, endelig er og Sav traassen, som er hæfted j kambe jullet, og slee Gangene og trecker b....., hvor udj og er hæfted Eet lidet taug kaldet atter løber, andet om løbende Redskab er der icke udj de her (liggende) Saver. til 2de: Qvest: blev swaret, her j Fogderiet fi(ndes) ingen Saver som haver mer Een!! (End) Eet Sav (blad), og (unge)fæhr 2 ½ al: lang. til 3: Qvest: swaret, her er (inge Saver) som haver Tiende frihed. til 4: Qvest: blev aldeles indted Maal tim/m/er til skierres, ej heller findes det j de her væ....

..... til 5: Qvest: blev svaret, der er ingen be..... deris bord hen, uden til Kiøbstæden Bergen (til 6: Qvest:) blev swaret, her er ingen previligerede Saver er alle bøygde Saver, som ere tilstreckelig furnere Destrictet med de til undersa(atternes huusses) fornødenhed, og vedligeholdelse, f..... om der end kand være noget langt fra

1739: 237b

1739.

laver til Saverne, saa er der dog icke leilighed j sam/m/e Bøygdelav at opsætte nogen Sav, endel formedelst mangel af beqvem/m/e Elver eller becker, og endel formedelst Manqvemang af tømmer til Saverne. til 7: Qvest: blev svaret, at her j Fogderiet flaades indted tim/m/er igienem nogen Mandz hængsler eller tim/m/er lencker, ej heller bruges her sligt, men endten kiøres det paa frj Marck, eller og løbes det ned efter field og Elver, hvor ingen tim/m/er lencker er, eller og flaades og føres det paa fri Søe og Vand. til 8: Qvest: blev svaret, at her

icke ordineret nogen tilmer!! (timmer) løbere eller tøm/m/er dragere som for udskrivning er befriet, men Een hver som vil have noget tim/m/er, maa sielv ladet hugge og hendte ved sine egne folck. til 9: Qvest: blev svaret, her er gandske faa Sauger som skiærer 1000de bord Aarlig, det er og umueligt at gjøre noget vist Facit paa hvor mange huun her falder af 100 bords skur, thj tøm/m/eret er different og smaaet, saa der ickun af Een deel stocker kand faaes 2 á 3 bord, og af det største tøm/m/er j Fogderiet 4 á 5 bord, saa er det og uvist, hvor mange stocker der kand skierres til 100 bord, Ellers skiæres der af hver stock 4 huuner, hvor af dog formedelst det her faldende Krogede og Qvistede Tøm/m/er, sielden kand nøttes meere end de 2de huuner; og dend huun som saaledes falder, forbruger bunden til bordtag om kring sine lader og husser; bliver og til deels afhendted og solt til bunden ved hafsiden j Fogderiet, som ingen skouge eller Sauge haver. til 10: Qvest: blev svaret, her falder icke tøm/m/er j 100 tylte tal, og kand der umuelig siges til visse, eller gøres noget fast overslag paa hvormange udskaat eller vrag bord der kand falde af 1 tylt tøm/m/er, thj undertiden kand tøm/m/eret være saa slet at mange stocker deraf bliver bare udskaat bord, og undertiden kand der faaes 1 á 2 tylter gode bord, og ligesaa mange udskaadte bord af 1 tylt Tøm/m/er, og undertiden mindre, og undertiden 2 á 3 bord af Een gandske stock, ... different er Tøm/m/eret her paa stæden; de Vrag bord der, emploieres til landetz og byens fornødenhed, ...der torfve og pande tag, at bordklæde huusse til loft, gulve, dørre, bord og bencker j hussene gemenlig her j Fogderiet for 1 tyldt vrag bord 16 á 20 s: ligge som de ere gode til.

(No: 2: (T)vedts Saug, tilhører efterskrevne bønder, Nembl: (Iver Tve)dt, Ole Wig, og Hellie Severhages Arvinger, \staar 2 á 3 børsse skudt fra Søen/, til 2de Qvest: svaret nest forregaaende Sag. til 3: Qvest: at Sagen og Eieren Iver Tvedts egen Odels Grund, u(nder Gaarden) Tvedt, har halv Dam stock paa sam/m/e Grund, og

1739: 238

1739.

halv dam stock paa gaarden Severhages Grund, Liusse Closters Proprietairiers Godz. til 4: Qvest: svaret, dend staar udj Een Elv, Gaarden Tvedt og omliggende Gaarder tilhørende. til 5: Qvest: svarede lige som ved forrige Sag er forklaret. til 6: Qvest: at Sagen kunde formedelst Vand wel skierre helle Aaret omkring, undtagen Høst og Vindter, naar indted snevand kand kom/m/e af fieldene, men formedelst mangel af tøm/m/er staar dend stille dend mæste deel af Aaret. til 7: Qvest: blev svaret ligesom ved næst forrige Sag er forklaret. til 8: Qvest: blev svaret, at der faaes indted tim/m/er j Gaardens egen Skoug, men føres dertil fra omliggende Gaarder, hvoraf Een deel kiøres til Saven ½ Mil, ¼ Mil og Mindre, og Noget flaadtes til Saven 1 Mil, ½ Mil og Mindre, deels fra Østensø og Wigørs Sogner, og dels fra Jondahls Sogner. til 9: Qvest: blev svaret ligesom ved næst forrige Sag er forklaret. til 10: Qvest: blev svaret ligesom om næst forrige Saug.

belangend de 10 Qvest: om Saugen j almindelighed, da blev derom giort sielv sam/m/e forklaring, som om Hougs Sag.

Fogden Heiberg begierede, at her følgerig Høyædle og Velbaarne Stiftbefahlingsmandens ordres af 21 Maij og 26 Junij indeværende Aar, som j Rættten blev anvist, motte Examineris hvad Giestgiberier og kroer der findes j dette skibr:, og hvad beskaffenhed det har med Eet hvert stæd, efter dend derover af Høyst bem:te Hr: Stiftbefahlingsmanden forfattede Tabelle, som ligeledes j Rættten blev anviist.

Og efter at Lensmanden og Almuen var bleven tilholdt her om at give sin Sandfærdige oplysning, blev derom giort saadan forklaring, at her j skibr: findes icke nogen Giestgiverier sted, \ej heller er her leylighed til noget/ at, ligesom og Almuen siunes det at være for dem aldeeles ufornøden, saasom de hendter fra kiøbstæderne hvad de kand have fornøden,

icke heller findes her nogen som holder kroer hus, ey heller er de fornøden for dem, men for Reisende kunde det vel være noget fornøden, (saasom) alle Veier falder til Søes, og her for dem j dette skibbr:, som var det h.... ..

Fogden begierede at hvis passeret er (maatte ham under Rættens) forseigling beskrevet meddelles, som blev (ham bevilget).

Dernest begierede Fogden at den/n/e Aars anden Termins skatte Restance, hvis Sum/m/a er 83 Rd: 3 mrk: 6 s:, motte ham under (Rættens) forseigling udstædes, hvilket ej kunde (nægtes).

Efter trede ganges udraabelse om nogen (var der vilde) gaa j Rætte, og ingen indfandt sig, blev (Rætten altsaa ophævet).

d: 3de Augusti blev paa **Gaarden Østensøe holden et almindelig Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting for Østensøe skibbr:s Almue,**

1739: 238b

1739

Blev Rætten betiendt udj Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers lovlige forfald af hans fuldmægtig Claudius Emanuel Barth, som dertil af Hr: Stiftbefahlingsmand Bagger er Constitueret, og blev Rætten sam/m/e tiid beklæd med efterskrevne Eedsorne Laug Rættens mænd, Nafnl: Erich Steene, Michel Froestad, Guttorm Lii, Elling Steene, Isack Steene, Siur Klyve, {og} Niels Skaare og Niels Erichsen Skaaro, overværende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Heiberg og Lensmanden Olle Bervens Søn Giermund Olsen, med dend Tingsøgende Almue.

Hvornest da blev publ: de Kongl: forordninger og Rescripter, samt under Høye øvrigheds ordre, som paa fol: 235. findes Extraheret.

Tosten Larsens skiøde til Lars Larsen Biøndahlen paa 1 pd: 3 mrk: j Gaarden Østensøe, uden bøxel, blev læst.

Tosten Larsens skiøde til Tore Larsen paa 1 pd: 3 mrk: uden bøxel, j Gaarden Østensøe, blev læst.

d: 4 Aug: blev Rætten igien administreret, og blev Rætten sam/m/e tid beklæd med foranførte Laug Rættens mænd, og blev da passeret som følger.

Ole Nielsen Norreim fremstoed for Rætten og kundgiorde, det hand med Mundtl: Stevnemaal ved Stevne Vidnerne Lars Moe og Elling Steene, lovlige til dette Ting, tiid og stæd med den/n/e Continuations Stevning haver ladet indstevne Lars Siursen Noreim at møde, og at anhøre de 3de Vidner, Ole Jacobsen Noreim, Johan/n/es Næss og Knud Reistvedt, som og tillige er indstevnet, deris Vidnesbyrd at aflegge om hvorledes dend indstevnte Lars Siursen paa Citantens Bøe og udmarck afvigte Aar skall have slaget høe, samt at erstatte den/n/e process forvoldte omkostning, og j det øvrige Refererede sig til sit udstæde hoved stevnemaal, /: som paa fol: 195 findes anhengig giort :/

Lars Siursen Noreim møtte for Rætten og vedtog lovlig at være stevnet, sagde derhos at hand icke j mindste {maade} maader haver fornermet Citanten paa sin Eiendom, men bruger nu som hands formend for han/n/em brugt haver, og naar {dens indstevnte} \Citanten/ fører sine

Vidner paa Aastædet, og der lader dem gjøre anvisning, skall det nock findes at hand icke haver slaaet uden for hans Eiendom.

Citanten Replicerede, det hand alletiid kand bevisse at dend indstevnte haver fornermet ham paa hans Eiendom.

Afsagt

Som den/n/e Sag har sin oprindelse af Een fornermelse som dend indstevnte skall have forøvet paa Citantens Eiendom og inden hans Eiendoms mercker, til hvilcket at bevisse, (Citanten) haver indkaldet Vidner, Men som den/n/e Sag, der dependerer af marcke skiel og Siun og Granskning, icke her for Rættens kand afgiores, Vidnerne icke heller her for den/n/e Rætt (kand gjøre) nogen anvisning paa de omtvistede stæder som i Rættens skall have sin oplysning af. Saa henvisses denne Sag til Aastædet j følge af Lovens allernaadigste bydende, der efter forregaaende Siun og Granskning skall blive paakiendt.

.....aar fremstoed for Rættens og kundgjorde det hand paa Synneve Svendsdatters veigne, ved stevne Vidnerne Siur og dsen lovlig haver ladet til dette ting, tiid og stæd ladet stevne Tosten Østensøe, fordj hand haver indgaaet Een (foreenin)g med Citantens Værmøders Mand Aamund Aschildsen Berge

1739: 239

1739

og hans broder Halstein Østensen Diønne, baade om Arv og Aassæde Retten j Gaarden Berge, og derpaa udgivet Odels Transport, men 27 Aar der efter skal dend indstevnte igien have aftvunget penger fra Citantens Værfader Aamund Aschildsen og Hans broder Halstein Østensen for dend Een gang tilforne afkiøbte Odels Rætt, og det med 23 Rd:r, for den/n/e lovstridige omgang Citanten da paa sin Vermøders veigne, vil forvendte Dom over dend indstevnte, at hand de seeniste oppebaarne 23 Rd:r, motte tilfindes igien at fra sig legge, samt at svare den/n/e processes omkostninger skadesløs.

dend indstevnte Tosten Østensøe møtte for Rættens, tilstoed vel at have nødt lovlig varsel, men gav dernest tilkiende at hand icke tagger til gienmæhle for den/n/e Rætt, siden hand Sorterer under Baroniet Rosendahls Jurisdiction, protesterede derforre imod den/n/e Rættergang, men at Citanten motte henvisses at Søge ham for sit Rætte Forum.

Afsagt.

Eftersom dend indstefnte her for Rættens Exciperer Forom, og icke vil tagge til gienmæhle efter Citantens Stevnemaal, formedelst at hand Sorterer under Baroniet Rosendahls Jurisdiction, Saa kand den/n/e Rætt, /: efterdj Sagen icke dependerer af Jord, Odels Rætt, eller noget saadant, hvor efter Een bo(nde) træckes fra sit Værne Ting Efter Lovens /bydende/ :/ icke paalegge dend indstevnte Tosten Østensøe, her at tagge til gienmæhle j den/n/e Sag, der ickun dependerer af Et gam/m/elt kraf, til hvilcken ende Sagen her fra Rættens afVisses, og forbeholdes Citanten sin lovlige tiltahle til dend indstevnte at fremføre for hans Rætte Værne Ting.

Fogden And: Heiberg haver til dette Ting, wed skriftl: Stevnemaal dattered 4 Majj 1739. indstevnt afdøde Magdeli Biørensdaughter, der in Martj indeværende Aar skall have drucknet sig selv, hendes forEldre, Biøren Aslachsen Lie og Marte Aamundsdaughter, at anhøre efterskrevne Vidner om den/n/e ulyckes tildragelse, Nembl: Asckaut Tolle og Hustrue Gyri Salmonsdaughter, samt Stif Søn Siur Erichsen Tolle, item Ole Tolle og hustrue Sigri Torbiørensdaughter, Peder Tolle og Hustrue Sigri Larsdaughter, saa og Haagen Madsen Tolle, Christi Larsdaughter Tolle, og Lars Siursen Noreim, samt de Mænd som haver fundet og oppetagget det døde leggende (af Søen), Nembl: Siur Berven, Ole Stigsen ibdm:, Isack ibdm:, Haagen Tvedt, og Aamund ibdm:, hvilke alle er indstevnte, derris (Eedelige) forklaring j Sagen at aflegge, Endelig er

(og den afdødes forældre) Biøren Aslacksen Liien og hans Hustrue Maritte Aamundsdatter indstevnt at anhøre Dom hvorledes der med (dend dødes lege)mes begravelse skall forholdes, og hvad endten (den afdødes efter)latte Ringe Eiendeller skall være hans (May:t eller Arvin)gerne hiemfalden, det producerede Stevnemaal af Fogden blev fremlagt, blev for Rætten oplæst, og er af følgende formeld.
dend bordtdødes (forældre)

1739: 239b

1739

Biørne Aslachsen Lien og Maritte Aamundsdatter møtte for Rætten, vedtog at være lovlig Stevnet, sagde derhos at de icke andet kand slutte end deris bortdøde datter af uforsigtighed og vanvahre, da hun haver vildet Reisset hiem til hendes forældre, er, da hun, efter deris tancker, haver villet trød j Een baad, for at fare over Sundet, falden udj Søen, og som da ingen haver været nærværende, der kunde kom/m/e hende til hielp, omsider drucknet.

Fogden begierede at de indstevnte Vidner, som alle møder for Rætten, motte j Eed tages. Eedens forklaring blev Vidnerne af Lovbogen forrelæst, og formanet ved Sandhed at Blive.

1ste Vidne, Asckaut Larsen, boende paa Gaarden Thole, gl: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede at dend afdøde Magdeli Torbiørens!! (Biørens) datter har været 2 Aar mindre 6 uger, nest for dend tiid hun blev bordte, \udj hans tieniste/, og imidlertiid har hand icke kundet andet fornem/m/e, end at hun jo har været ved sin fulde fornuft, og at hun icke har været belad med nogen særdeles Svaghed, eller[s] var hun ickun 16 á 17 Aar gl:, og havde ej været til Confirmation eller Herrens Nadver, kunde dog læsse noget j bog og vidste mæste deelen sin Catekismus paa den Eenfoldige bunde maade; forklarede ellers, at dend sam/m/e dag hun blev borte, havde hand fornem/m/et nogen Ringe utroskab af hinde, hvorforre hand som hendes husbonde tallede hende til med haarde ord, tog og til Een liden busk eller kiep og truede hende med, siggende, at dersom hun icke vilde begive saadant arbeide, skulle hun faa hug, hvorpaa Vidnetz hustrue, hendes Madmoder, sagde til hinde, hvorforre gaar du icke ud af stuen naar du seer at hand bliver vred, derpaa gick den afdøde Magdeli Biørendsdatter ud af stuen, ovenom husset, og vidste Vidnet icke hvad Vej hun tog, eller hvor hun blev af, førend dend dag hun blev funden j Søen, som var ungefæhr 6 á 7 ugers tiid Efter at hun gick af hans huus, Men hvad endten hun af vanvare eller af forsæt er kom/m/en j Søen og bleven bordte, kunde Vidnet icke vide, dog sluttede hand, at efterdj hendes forældre boede paa dend anden side af Sundet, tvert over fra Tolle, og der noget støcke inden for gaardens brygge ved Norems strøm/m/en, laa Een Jiis Spang, at hun da har villet løbe hiem til sine forældre, og har vaaget sig ud paa sam/m/e Jis, som var svag, og aaben ved landet, og da saaledes kom/m/en j vandet, og siden dreven ud til det stæd hvor hun fandtes af Strøm/m/en. (videre) viste dette Vidne icke at forklare.

2det Vidne, Gyri Salmonsdaughter, haver til Egte første Vidne, sagde sig at være ?? Aar, efter aflagde Eed vidnede og forklarede j alle maader ligesom forrige Vidnet udsagt haver.

3de Vidne, Siur Erichsen, boer hos hans stif[f]ader Askaut Olsen!! (Larsen), og er Soldat ved Obriste Lieu: Segleikens Compagnie, efter aflagde Eed forklarede og vandt j alle maader Conform med første Vidne.

(4de Vidne), Ole Arnesen, boendes paa Gaarden Tholle, gl: 48 Aar, efter aflagde Eed vandt og forklarede, at dend afdøde Magdeli

1739: 240

1739

Biørendsdatter vel har tiendt paa Gaarden hos deris Grande Asckaut Tolle hen imod 2 Aar før den/n/e uløcke skiede, og saa vidt hand kand vide icke har fattet mere paa hilse eller forstand, end et andet ungt baren af hendes alder, men aarsagen til hendes borte blivelse, eller paa hvad

maade hun er bleven foruløcket, derom vidste hand icke at giøre allermindste forklaring, Ej heller vidste hand at give anledning paa nogen anden, som derom kunde have bedre videnskab, forklarede ellers, at dagen efter at dend afdøde var gaaen af sin hosbonds huus, og hendes hosbond tengte at hun var hiem gaaen til forældrene, drog hand og hans Stiff Søn Siur Erichsen Tolle til hendes forældre og spurte efter hende, men da de icke fandt hende der, da fick de Naboerne og hendes slegtninger at lede efter hende, Videre sagde Vidnet paa tilspørgelse ej at kunde forklare.

5te Vidne, Sigri Torbiørens datter, som er hustrue til neste Vidne, sagde sig at være gl: 45 Aar, efter aflagde Eed vidnede j allemaader ligesom hendes Mand, som er nest forregaaende Vidne.

6te Vidne, Peder Siursen, boendes paa Gaarden Tolle, sagde sig at være gl: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede og forklarede j alle maader som 4de Vidne.

7de Vidne, Sigri Larsdatter, som er hustrue til neste Vidne, sagde sig at være gl: 31 Aar, efter aflagde Eed vidnede j alle maader Conform med 4de Vidne.

8de Vidne, Haagen Madsen, tienende hos hans broder Siur Madsen paa gaarden Tolle, sagde sig at være gl: 27 Aar: Efter aflagde Eed vandt og forklarede j alle maader som 4de haver forklaret, og lagde dette dertil, at ongefæhr end 6 uger efter at Magdeli Biørens datter var bleven bordte, paa end fredag, da Vidnet med Peder Tolle Rode Een jægt fra Tolle Nøsted, og ind efter Sundet for at tillade dend med brende ved, blev hand seendes at Sollen skin/n/ede j Eet Tin belte, og da hand \saa/ nermere saa til, blev hand var at det var dend borte blevne Magdeli Biørendatter som laa der j Søen paa bunden, hvilcket de strax bekiendt giordte for hendes forrige husbonde Askut Tolle, som straxen der efter Reiste til Præsten for at spørge sig om Raad, hvorledes hand med det døde leggeme skulle forholde sig, Videre sagde Vidnet ej paa tilspørsel at kunde forklare.

Det forrige eller 6te Vidne Peder Siursen, under forrige aflagde Eed forklarede (at det i lige)maader saaledes forholder sig som nest forrige Vidne forklaret haver.

9de Vidne, Christi Larsdatter, tie(nende hos) Tolle, sagde sig at være 23 Aar gl:, efter aflagde Eed vidnede i alle maader som 4de Vidne udsagt haver. paa spørgsmaal (om hun) nogen tiid hørde at dend afdøde klagede over h(us)b(onden og) Madmoder at de var for har!! (haard) med hende, svarede Vidnet (at hun) aldrig hørde saadant af hende saa lenge hun t(iendte her) paa gaarden.

10de Vidne, Lars Siursen Noreim, (boende paa)

1739: 240b

1739

Gaarden Noreim, sagde sig at være gl: 45 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at dend sam/m/e dag som afg: Magdeli Biørendatter gick af sin hosbonde Asckaut Tolles huus, var Vidnet med Een baad paa dend anden siide af Sundet, for at tillade dend med ved og band, og da saa hand Eet Qvinde Mæniske gick stranden ind efter fra Tolle, forbi gaarden Noreim og ind imod Noreims Strøm/m/en, men endten det var det borte blevne Qvinde Mæniske Magdeli Biørendatter eller nogen anden, det kand Vidnet ej sige, efterdj det var 2 á 3 børske skud mellem Vidnet og hende, viste for det øvrige ingen videre oplysning herom at give.

11te Vidne, Siur Nielsen, boende paa Gaarden Berven, sagde sig at være gl: 38 Aar, efter aflagde Eed vandt og forklarede at ongefæhr 6 á 7 uger efter dend tiid at afdøde Magdeli Biørendatter var bleven borte af hendes hosbonds Askut Tolles huus, kom der bud til ham fra Lensmanden Ole Berven, at Askaut Tolle havde tilkiende givet ham at dend bordte blevne Magdeli Biørendatter var funden død j Søen neden for Tolle Nøsted, og at Vidnet altsaa skulle være ham følgagtig, for at besee stædet hvor hun var liggende, og for at tagge hende af Søen, hvorpaa og Vidnet straxsen var følgagtig, og da de kom ind til stædet, fandt de det døde leggeme end 8 á 9 favner fra land, og liggende Næsse Grus paa bund j Søen, som var 5 á 6

favner dybt, hvor fra de opsøgnede hende med Eet taug og jæren Socken!! (jernsøkke), og flaadede hende til landz til Tolle Nøsted, da hun og laa j sine klæder, med skior(te), skor og Strømper, men var som de ellers sædvanlig pleier gaa med sit bare hode og bar armet, hvor efter de Nøye besaa hende, men kunde icke finde at hun havde faaet skavanck nogen stædz, siden blev hun da oplagt j det Nøst hvor hun enda er staaende. paa spørmaal om det siundtes for Vidnet at være mueligt, at dend afdøde kunde være foruløcket j Strøm/m/en, og dreven derudj, svarede hand, Jcke er saa gandske vel bekiendt der paa stædet, at hand ved hvorledes Strøm/m/en har sin gang, men de omkring boende bønder, som var for Rætten nærværende, svarede, endskiøndt de dertil icke er kaldet, at det vel kunde saa være, efterdj Strøm/m/en har sin førs(sel) lige fra dends udløb og hen paa det stæd hvor hun (blev fundet).

12te Vidne, Ole Stigsen, boendes paa Gaarden Berven, (gl: ?? Aa)r, efter aflagde Eed vidnede og forklarede j alle maader (ligesom de)t forrige Vidne udsagt haver.

13de Vidne, Isack lsen, boendes paa Gaarden Berven, gl: 70 Aar, efter aflagde Eed widnede og forklarede j alle maader Conform med 11te Vidne.

14: Vidne, Ha[a]gen Aamundsen, boende paa Gaarden Tvedt, gl: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede j lige maader Conform med 11te Vidne.

15: Vidne, Aamund

1739: 241

1739

Knudsen, boendes paa Gaarden Tvedt, gl: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede og forklarede i alle maader liggesom 11te Vidne udsagt haver.

Fogden gav tilkiende, at hand ved Lensmanden og de 2de Mænd Lars Moe og Elling Steene har ladet optegne dend afdødes efterlatte Eiendelle, hvilcke efter deris derover forfattede Liste beløber sig til 1 Rd: 1 mrk: 6 s:, som Fogden til Sagens uddrag haver ladet Seqvestrere, og tilspurdte hand nu saavel de indstevnte Vidner j almindelighed, som dend øvrige Tingsøgende Almue, om de ved at dend afdøde Magdeli Biørensdatte har efterlat sig fleere Eiendeller, endten udj penger eller pengers værd. Dertil de Eenstem/m/ig forklarede, at de icke vidste, det afdøde Mæniske videre at have været Eiende, end opteignet er.

Fogden lod tilføre, at som de førte Vidner icke har kundet udsige, at dend afdøde Magdeli Biørensdatte har ombragt sig selv, endten j Sygdom eller Rasserie, det og icke er bevisligt at hun af vaade er drucknet og bleven bordte, men meere formodentlig at hun udj harme over hendes hosbonds Refselse har begaaet dend unde Gierning paa sig selv med fri forsætt, Saa paastoed Fogden at hendes døde leggeme icke bør begraves j Kircken eller paa Kircke Gaarden, men anden stæds afsides, og at hendes efterlatte hoved lod, følgelig Lovens 6 B: 6 Cap: 21 Art: bør være Hans Maj:t hiemfalden, hvorom hand forventede Dom.

dend afdødes Fader og Moder formente at Fogden icke j mindste maader har bevist det deris afdøde datte af forsæt haver ombragt sig selv, men at den/n/e uløckelige hendelse af vaade virckelig er skeed, paastoed derfor over deris afdøde baren Een frikiendelses Dom, paa det hendes leggeme j Christen Kircke Gaard kunde henlegges.

Og blev da udj den/n/e Sag af Dommeren og Laug Rætted Saaledes for Ræt kiendt, Dømt og afsagt

Det er af dend bortte blevne Magdeli Biørensdatte hosbond Askout Larsen og hans hustrue Gyri Salmonsdatter (her udj) Rætten aflagde Edelige forklaringer, fuldkom(m/elig at ud)finde, det bem:te Pige Magdeli Biørensdatte, ved (Alder 16 á 17) Aar, stædse og j ald dend tiid hun haver været (j deres tieniste), haver haft sit fulde forstand og med ingen Svag(hed) ...beladen, hvilcket og af de øvrige førte Vidner beiaet!! (bejaet?), som Acten nermere forklarer, Men derimod (befindes at) bem:te Magdeli Biørensdatte, da hun af hendes hosbond, formedelst noget smaat utroeskab, som hun blev udj, med haard tiltalle /: om Een anden gang at

blive ugiordt :/ blev begiegned; stiltiende og uden at bekiendt giøre hvor hun gick hen, gaaet ud af stuen og oven om husserne: Efter den/n/e hendes bortgang haver da hosbonden vel tenckt at hun af frøgt havde Reist hiem til hendes forældre, som boede noget derfra paa den anden siide af Sundet; hvilcket da gav ham anledning til at Reysse til hendes forældre j tancke der at finde hende, Men som hand ved sin ankomst der uformodentlig motte fornem/m/e at hun ej havde været der, Saa blev med ald flid alleveigne søgt efter hende, men til forgiæves, indtil 6 á 7 ugger derefter, da hun blev funden j Søen og paa bunden at være liggende. Nu vil vel dend afdøde Magdeli Biørensdaughter igien levende forældre hentyde det til, at hun af vandvare, da hun gick fra sit hosbonds huus, og efter deris tancker villet gaa hiem til dem, er af Een uformodentlig hendelse j Een strøm, som skall ligge ved sam/m/e Vej, foruløcket og bleven bordte, samt af Strøm/m/ens løb henført paa det stæd hun fandtes paa, Men som saadant j ingen tilfælde er bevisligt giordt; Saa har Fogden Heiberg som Actor fremført sin j Rættesettelse og paastand efter Lovens 6 B: 6 Cap: 21 Art., efterdj hand paa sin side fornemmer at have til fulde afbevist dend afdødes ombringelse af hende sielv, j hendes fulde forstand at være forøvet. Efter saadan Sagens omstændighed Kiendes for Rætt, at dend afdøde Magdeli Biørensdaughters Leggeme, j følge Høybem:te Alligerede Loves allernaadigste bydende j 6 Bog 6 Cap: 21 Art., ej Maa begraves j Kircken eller paa Kircke Gaarden, ligesom og hendes hoved lod ved den/n/e hendes forøvede Gierning, Hans Kongl: Maj:t hiemfalden.

Fogden gjorde ligesaadan inquisition om kroer og Giestgifverier j dette skibbr:, som ved Jondahls Tingstæd skeed er, og hvortil blev svaret at her j skibbredet er hvercken nogen Giestgifverier eller kroer huus, ey heller er det fornøden for Almuen, vel kunde det være noget fornøden for Reissende at der var Logementer paa Øen Qvamsøe, som er Een Ringe hafn midt j Hardanger Fiord, efterdj der icke er nogen Giestgiver paa 1 ½ Mil (Østen) for, og 2 ½ Mil Vesten for, men Almuen j dette (distri)ct holder det meere skadelig end tienlig for dem, (Men om de)t blev opretted noget Giestgiverie, og som Øen er (Sogn)e Præsten Hr: Christopher Gelmuysdens Eiendom, saa (vi)lle hand og vel nødig ville see at der blev noget (kroer) huus.

Fogden forlangede at hvis passeret er maatte han/n/em beskreven meddelles, som blev bevilget.

Fogden tilspurdte dernest Almuen om her udj skbr: er nogen Sauger hvor paa bord skierres, dertil de svarede Nej, her er

Aldelis ingen, ej heller er der leylighed dertil, thj om endskiøndt her kunde være Elve og becke at sætte Save udj, saa er her dog icke noget tim/m/er at lade skierre paa dem, men Almuen af dette skibbr:, som har noget fornøden til Husse Reparation, maa kiøbe det uden for skibbr:, undtagen de 3de Gaarder, Wangdahl, Axnes og Klyve, der har saa megen forre!! (fure) skoug, at de kand være sielv hiolpne til deris Gaarders husses vedligge holdelse, og icke meere, hvilcket de ligge saa beqvem/m/elig kand faa Savet paa de j Jondahls Sogen værende Saver, som paa de Saver her j skibbr: kunde blive indRætted.

Fogden begierede dette Aars anden Termins skatte Restance, som beløber til 193 Rd: 1 mrk: 6 s:, motte ham under Rættens forseiglinger udstædes, hvilcket blev bevilget, eftersom ingen derimod hafde at erindre.

Eftersom ingen indfandt sig efter 3 gangers udraabelse der vilde gaa j Rætte, saa blev Rættten ophævet.

d: 6 Augustij blev **Eet Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting holdet paa Gaarden Utne for Kindservigs skibbredes Almue**, og blev Rættten sam/m/e tiid betiendt af Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers fuldmægtige Claudius Emanuel Barth, som dertil udj Sorenskriverens lovlige forfald af Hr: Stiftbefahlingsmand Bagger er Constituered. og blev sam/m/e tiid Rættten beklæd med efterskrevne Eedsorne Laug Rættes mænd, Nafnl: Knudt Døn/n/e, Niels Tockheim, Hellie Hofland, Lars Age, Jon Olsen Age, Michel Lotte, Samson Isberg og Knudt Helleland. Overværende inden Rættten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Heiberg, Lensmanden Torgiels Housse og dend Tingsøgende Almue.

hvorda først blev Publiceret de Kongl: Forordninger og Rescripter samt andre Høye øvrighedz ordre, som paa fol: 235. findes Extraheret.

Joen Olsen Ages Bøxel seddel til Ole Erichsen, med Revers, dattered 6 Aug: 1739, paa Een Løb j Gaarden Opheim j Odde, blev læst.

Provsten Thanches Bøxel seddel til Tosten Larsen, med Revers, af datto ?? Julij 1739, paa Een Løb smør og Eet buckskind j Gaarden stad, blev læst.

Samson Olsen Bustetuns Obligation til Peder Nielsen Duberg paa Capital ?? Rd:, af datto 20de Martj 1737. og Tinglyst d: 22 Octobr: 1737. blev til (Tinget) anvist, efter\som/ dend mod vedbørlig paateigning fandtes at være (betalt).

Peder Svendsen Grøve og Svend Pedersen ibdm:, deris udgivne skiøde til Ormsen paa Eet pund Smør med bøxel og herlighed j Gaarden, dattered 17de October 1738. blev læst.

Niels Halversen Buers skiøde til Steffen Halversen paa 13 ½ Mrk: (smørs) leie med bøxel og herlighed j Gaarden Buer, dattered 30 Decembr: (1738?)

Den 7 ditto blev med Rættten Continueret, og blev Rættten betiendt af Sorenskriveren, Cancellie Raad Fleischer selv,

hvorda Udj den Sag indstevnt af Fogden Andreas Hejberg Contra Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones, som alle for Rættten w(ar fravæ)rende, er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømt og

Afsagt

1739: 242b

1739.

Fogden Andreas Hejberg som Citant, j følge af hands Muntl: stevnemaal og selv gjorde j Rætte settelse over de indstevnte Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones, formeener det bem:te tvende Mænd skall være pligtige at udReede og betalle, afgangne Leintenant Jan Davidsen von Flidts børenes Jan og Rudulph von Flidt, samt hands datterdatter Inger Jacobsdatter, tilfaldene Fæderne og Moderne Arv 61 Rd: 1 mrk: 10 5/10 s:, med Renter fra den tiid af Skifte brevet er sluttet, indtil betalingen skeer, alt efter det wed ham her j Rættten producerede Originale skifte brev, begyndt d: 20 Januarij og sluttet d: 27 Octbr: 1722, over bem:te afgangne Leintenant Jan Davidsen von Flidt og hands ligeleedes afgangne huustrue Elisabeth Bugge efterladende Effecter; taggende (and)ledning til den/n/e process imod

ovennævnte tvende Mænd, af Skifte brevets pag: 1. hvor Sorenskriveren Jens Fabricius som Skifteforvaltere, kalder disse tvende indstevnte Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones til deels beskickedede tilsius Mænd og til deels beskickedede Formyndere for afgangne Leintnants fraværende børen og Arvinger: her imod Erfahris af bem:te skifte brev, pag: 4 og 5, det Sorenskriveren under skrivelse af 9 Majj sam/m/e Aar har gjort ansøgning hos forrige Stiftbefalningsmand Undahl, det Fogden Olle Larsen maatte blive beordret Auctionen og Skiftet at biwaane, hvor paa er faldet Resolution d: 11 Majj nest efter, vide skifte brevets pag: 6, da Fogden Olle Larsen og strax haver indlem/m/et sig wed Auctionen og Skiftet, vide skifte brevets pag: 2, (fra) dend tiid af, at Fogden wed forrætningerne haver indlem/m/et sig, ere disse tvende Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones ickun j skifte brevet anført som tilsiusmænd, og icke som Formyndere, vide skifte brevets pag: 2 og 64, mens der imod sees at Fogden Olle Larsen kaldes Een beskicket paa de fraværende Arvingers weigne s Rætt at Observere, sam/m/e hand og haver paa et, vide skifte brevet pag: 63, og Endelig haver (Fogde)n Olle Larsen som en Formynder for de fraværende Arvinger, paa derris weigne, underskrevet og forseiglet skifte brevet, vide skifte brevets (pag: ??): hvilcket tilkom Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones, dersom de hafde været Formyndere, ... Lovens 5 b: 2 C: 15 art: Og som Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones ej haver underskrevet og forseiglet skifte brevet wiis at de ware Formyndere for Leintenant Jan Davidsen von Flidts fraværende børen og Arvinger, saa har de end ydermeere inden Rættten (tilbude)t de(m) med sal: Eed at Contestere, det De

1739: 243

1739.

Aldrig har været widende om, at De j skifte forrætningen har været anført, enten som tilsius mænd eller Formyndere, mens well at De af Sorenskriver Jens Fabricius ware kaldede til Registrations og Auctions forretningen som Widner; Den/n/e Derres gjorde declaration siunes at førre sandhed med sig, allerhelst den bestyrckes med Sorenskriverens skrivelse til Stiftamtmanden af 9 Majj 1722, vide skifte brevets pag: 4, der hand siger; og som efter meerbem:te sal: Folck, er en stoer gields Krav indløben, som strækker sig snart til boeds Midlers beløb, der den 21 Januarij nest afvigte udj Lensmanden og fiire Laug Rættis mænds overwærelse er Registr: og Wurderet. Den/n/e forklaring er at ansee, som Sorenskriveren haver angivet dem som sine Widner wed Registrations forRætningen, thj paa skifte brevets pag: 1, Naufngives disse fiire Laug Rættis mænd, hvor iblant er Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs; ilige maader er det og at ansee som Sorenskriveren haver brugt disse tvende Mænd som tilsius mænd for boen, fra dend tiid af at boen blev Aabnet, Registeret, og indtil den blev Auctioneret og gjort udj penge, thj wed bægge forrætningerne har de været nærværende, nævnis og Naufngivis for tilsius mænd, vide skifte brevets pag: 1 og 2. dette bestyrckes end ydermeere med det af Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs her j Rættten producerede og ved Acten hæftede Tingswidne, vide dets pag: 18: 19: og 20, hvor Sorenskriverens skriverKarl Jens Hvid under Eed bevidner at disse tvende Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones som tilsius mænd wed Registr: og Auctio: (af) Sorenskriveren ware indkaldede: men det beviisses icke med skifte brevet at (disse) tvende Mænd, efter at boen wed Auction war (giort) j penge, som Formynder for de fraværende Arvinger wed skifte Rættens saml:, e(ller da) skiftet blev sluttet, ware indkaldede e(ller nær)wærende, ej heller at de haver paa de f(rawæ)rende Arvingers weigne underskrevet og forseiglet skifte brevet efter Lovens (bydende). Der imod beviisses med skifte brevet, v(ide) pag: 91, det Fogden Olle Larsen paa de fra(væren)de arvingers weigne haver underskrevet og forseiglet skifte brevet: Om saa w(ar at disse) tvende Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs ware beskickedede Formyndere for de fraværende Arvinger, saa war (de icke)

1739: 243b

1739.

Fødde wærger efter Loven, mens frem/m/ede, ware De beskicke[de] wærger, da maatte det beviisses at Capitalen, hvor forre De skulde wærge, war dem overleveret til ansvar efter Lovens 5 b: 2 C: 6 art.: der imod bewiisser Comparenterne med det j Rætte lagde Tingswidne, vide dets pag: 18: 19: 20: 23 og 24, hvor de tvende Widner, Jens Hvid og Hans Nagel, som bægge haver tiendt Sorenskriveren Jens Fabricius som skriverKarle, under Eed forklarer, at j dend tiid de tiende Sorenskriveren, har de hvercken hørt eller seet at Sorenskriveren haver leveret disse tvende Mænd De frawærende Arvingers Arve Midl: til ansvar, (yde)rligere beviisses med Tingsvidnet paa dets pag: 14: 15 og 16, hvor de Widner Torchiels Lars: H(ouss)e og Jacob Svensen Huuss, som bægge haver wæret Wurderings Mænd j boen, efter Derres Edel: forklaring, og skifte brevets forklaring, vide dets pag: 1, sam/m/e Widner under Eed stadfæster aldrig at have hørt det disse tvende Comparenter ware indsat til Formyndere eller tilsuuns mænd (j den/n/e) stervboe, ligesom de og forklarer (at) Sorenskriveren bemægtigede sig stervboens Midl.: og forklarer de efterfølgende Widner paa pag: 16: 17: 21 og 22, at alt hvis De Kiøbte paa Auctionen, det blev betalt til Sorenskriver Jens Fabricius, lige som og Comparenten Iver Olsen Utne beviisser med Een Reigning, det hand paa Auctionen haver Kiøbt Løsøre for 1 Rd: 4 mrk: 5 s: og sam/m/e betalt til Sorenskriverens Fuldmægtig Jens Hvid imod qvittering. haver Sorenskriveren oppebaaret Auctionens beløb for det bortsolte, saa wil det og beviisses at hand haver udsat pengene paa Rente hos disse tvende Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones efter Lovens 5 bog 2 C: 6 art: sam/m/e bevisse af Citanten ej er efterkom/m/et, lige (som) Citanten og haver grundet sit søgemaal (imod) disse tvende Mænd Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Tronæs paa Stiftbefahlingsmandens Ordre af 23 Majj 1737. da dog Stiftbefahlingsmanden langt fra ei befahler (at) disse tvende Mænd skall actioneres, (men)s meere fritager Dem for ansvar, (siden) de ej har underskrevet og forseiglet skifte brevet, der imod anseer, Fogden Olle Larsen som den der paa de fraværende Arvingers weigne har underskrevet

1739: 244

1739

Og forseiglet skifte brevet. efter Saadan Sagens beskaffenhed Kiendes for Rætt. At Iver Olsen Utne og Lars Torbiørnsen Trones bør for Citantens tiltalle j den/n/e Sag frj at wære, hvor imod Citanten givis Regres til Fogden Olle Larsens Encke og Arvinger, Midl: paa Lovl: maader at indtalle, saaleedes som Citanten best ved og kand: processens omkostninger for den/n/e Rætt ophævis paa bægge siider.

Kongl: Allernaadigste Skiøde for Cancellie Raad og Sorenskriver Johan Seckman Fleischer paa Gaarden Hestham/m/er, j Hardanger og Kintzerviig skibR: beliggende, skylder 2 Løb:r 2 pd: 3 mrk: smør Skatte og Landsk: datteret d: ? Septbr: 1738. blev allerunderdanigst læst.

Hr: Jens Renort udstæde bøssebrev med Revers, bægge af 14 Febr: 1739, til Tosten Samsonsens paa 2 pd: ? mrk: smør udj Gaarden Tocheim, blev læst.

Hellie Monsen Hamre udstæde bøssebrev med Revers, bægge af 6 Aug: 1739. til Aasmund Olsen paa ½ Løb smør j gaarden Bergie, blev læst.

Skifte brevet af 24 Julij 1738 efter sal: Mand Knud Olsen blev læst, og deraf fornum/m/et at den sal Mand har wæret Eiere for 9 mrk: jordegods j gaarden Lønne, som var Wurderet for 9 Rd.: sam/m/e jordegods war igien Skift og Deelt imel: hands Encke og børen.

Samson Olsens udstæde skiøde af 3 Majj 1739 til Jacob Germunsen paa 1 pd: 7 ½ mrk: smør j gaard: Bustethun, blev læst.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand med skriftl: Kald og warsel Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Siur Handeland og Hellich ibdm:, Widner at anhøre om det Klam/m/eri de ved (seeneste) Juule tiider 1738 har wæret udj, saa og om (det) Kniv sting Siur skall have øvet imod og (paa ham), alt til Et Lovskicket Tingswidnes erholdelse, og ere Widnerne som indwarslet er, Osmun Odsen Haarre og Anfind Toften. stevningen er ord for andet saa lydende. stevningen fantis paateignet at wære Siur og Hellich Handeland Lovl: forkyndt. mens (ingen) af dem efter paaRaabelse møtte.

de indstefnte Widner Osmun Odsen Haarre og Anfind Toften blev paaRaabt, mens møtte icke.

stevnevidnerne Hellie Monsen Hambre og Jon {Jansen} \Gieralsen/ Grove med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at wære Lovl: forkyndt (for de)

1739: 244b

1739

Jndstevnte Widners boepæll udj Een hvers Eget paahør.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

De indstevnte Widner Osmund Odsen Haarre og Anfind Toften paalæggis her for Rætten at møde til neste anstundende høste Ting, som holdes d: 19de Octbr: indeværende Aar, derres Eedelige Widnesbyrd udj Sagen at aflægge under Adfær efter Loven: til sam/m/e tiid paalægges de til wedermælle for Sagen[s] skyld indstevnte Siur og Hellich Handeland, at møde eller møde lade, deres Egen tarv at jagttage.

Hellie Monsen Hambre fremstoed for Rætten paa Olle Helliesen Rappe[s] weigne og begierede at den sag Contra Baar Hilbrantsen Grøytøre maatte hvile til høste tinget, siden wederparten ej møder.

den/n/e forlangte udsettelse blev bevilget.

.... (Ols)en Willure fremviiste hovedet af en Ulf som hand i den/n/e winter hafde skut, og formeedelst den falt ned for et field j en stoer Elv, saa har hand ej kundet kom/m/e til den førren nu at sneen var borte, da Ulven war alt opraa[d]net. den/n/e hands forklaring bevidnede Laug Rætten og Almuen med ham. hvorpaa Fogden betalte ham 2 Rd:

Jon Gieralsen Grøve fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel Lovl: til dette ting, tiid og stæd widnesfast haver ladet stevne Maritta Gierals datter, Dom at lide til at frawiige det plats under hands gaard Grøve, hvor paa hun boer, formeedelst hun haver tiltaget sig til brug af hands Eiendom langt mere end som hand nogen tiid haver givet \hinde/ {ham} tilladelse til. og endelig at sware ham processens omkostning.

dend indstevnte Encke Maritta Gieralsdatter, som er Søster til Citante[n], møtte udj Rætten, wedtog at wære Lovl: stevnet, Replicerede, det hun med got og gode j Kierlig forlig udj (Fol)ckis paahør, har bekom/m/et en bar hau af hinds (broder) til at sette hinds huusse paa med hinds (smaa) umyndige børen, paa sam/m/e hau skulde (hun boe)dt hinds lives tiid, og naar hun døde, saa (skulle) den falde til hinds broder igien, og saa (skulle) hun nyde Aarlig 6 læss wed til Jlebrand. (Efter) den/n/e forEening haver hun sat paa hauen (j) ? Aar, og Rødet den saa hun nu kand have og 1 læss høe, og nu hun haver lagt (saa meget arbei)de og møje paa stædet til at naa noget, nu vil hinds broder fordrive

1739: 245

1739.

hinde fra dette hun har Rødet. den/n/e hinde andragende hun alle tiider med Widner wil beviisse, bedende at Rætten vil beskierme hinde som en fattig Encke.

Citanten war begierende det hands Søster wilde beviisse dette hun har hand!! \an/draget, saa will hand uden stevnemaal anhøre hinde Widner.

Parterne blev inden Rætten saaleedes forEenede, at Hougen skall tilhøre Maritta saalenge hun lever, og skall hun nyde 8te læss wed j skouen som tilhører Gaarden Grøve, sam/m/e 8te læss wed skall hun hugge eller lade hugge om høsten j Rætte Aarsens tiider, saa skall de af Maritta opbygte huusser paa Houen tilhøre hinde og hinde Arvinger, (men) naar Maritta ved Døden afgaar, skall (Houge)n falde under gaarden Grøve igien (uden) noget wederlaug til hinde Arvinger (for) Rødningen, mens skulle Gaarden Grøves Eiere blive sindet at bort bøxle plats Houen, da skall Maritta[s] Arvinger formeedelst Rødnings Rætten være nærmest til at faa sam/m/e til bøsse; saa ma(a Marit)ta ej heller understaa sig, under Houens forbrydelse, at bemægtige sig noget af Gaarden Grøve[s] Eiendom, videre end som hinde nu tilladt er.

Den/n/e forEening parterne bekræftede for Rætten med haands tagelse, og begierede paa bægge sidder beskreven wis passeret er. som blev dem belovet.

Knud Torgiersen Lusand, efter forrige tiltalle til Samson Ratteteig, æskede sagen j Rætte:

den indstevnte Samson Ratteteig Comparerede for Rætten, tilstoed den ham af Rætten givene Laudag war bleven ham Lovl: forkyndt, begierede at Sagen maatte hvile indtil høste Tinget, saa vilde hand in(den den tiid) see den {imidlertid} imindelighed afgjort.

Citanten war her med fornøyet, og altsaa [forblev med Sagen].

Niels Siursen Tocheim fremstoed for Rætten og Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette Ting, tiid og stæd haver ladet indstevne Jacob Eitrim, Daniel Eitrim og derris (Fader) Chrestens Encke, Dom at lide fordj de ved g..... Hans tiider driver derres Creaturer ov(er Citan)tens bøe, Citanten til stoer skader!! skade, ... drive en anden vej, mens for(medelst) længere, saa wil de icke, og

1739: 245b

1739

Processens omkostninger:

af de indstevnte møtte ingen efter paaRaabelse.

stevnevidnerne Jacob Giermunsen Bustethun og Olle Ericksen Opheim med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være for de indstevnte Lovl: forkyndt for derres boepæll udj Enckens Søn Jørgen Christensens paahør, siden ingen anden war hiem/m/e, dog saa de Encken paa bøen, som lod sam/m/e sin Søn gaa hiem for at høre paa stevningen.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt

De indstevnte Jacob Eitrim, Daniel ibdm: og Chrestens Encke forrelæggis her for Rætten at møde til nest anstundende høste Ting, for at sware til den af Niels Tocheim imod Dem Reiste Sag, og haver Citanten at tage den/n/e Afsigt beskreven til Lovl: forkyn:

Fogden efter forrige tiltalle paa Justitiens weigne til Qvinde Mæn/n/isket Mari Olsdatter, æskede Sagen j Rætte,

paa Mari Olsdatters weigne møtte hinde beskickedede forsvar Broder Møller.

Citanten lagde j Rætte en Continuations stevning af 31 Maj 1739, ord for andet saa lydende, stevningen fantis paateignet af Sogne Præsten Hr: Winding at være ham Lovl: forkyndt.

det indstevnte Qvinde Men/n/iske Mari Olsdatters beskickedede forsvar Broder Møller tilstoed at stevningen war ham og Qvinde Men/n/isket Lovl: forkyndt.

Sogne Præstens Medhielper Jacob Bustethun møtte paa Sogne Præstens weigne og lagde j Rætte det pats!! (pass) som dend indstevnte Mari Olsdatter og {hindes} afdøde Jan Smed har benøttet sig af, sam/m/e er af dato 27 Febr: 1726: saa lydende. ydermere lagde deponenten (Sog)ne Præstens Attest om dette Qvinde Men/n/iskes forhold, af dato 6 Aug: 1739. saa lydende. j Rætte lagde en Extract af Hr: Pastor (Windi)ngs skrivelse til han/n/em under 5 hujus, (hvor?)udj welbem:te Hr: Pastor Winding ydermeere demonstrerer den/n/e Sags sam/m/enheng, anviiste j Rætten den Originale Messive til Conference, og som den/n/e sag alleene skal have (sin) oplysning af indstevnte Mari Olsdatters (Eege)n bekiendelse, den hun og her for Rætten (have)r aflagt, hvilcket Fogden holder..... ..alidelig, end hvad hun Een og

1739: 246

1739

Anden stæds j bøygden kand have talt, saa begierede hand Dom over hinde efter hindes Egen bekiendelse og Sagens beskaffenhed. Den fremlagde Exstr: er ord for andet saa lydende.

Mari Olsdatters forsvar Refererede sig til sit forrige indsigende og paastand, og alt[saa] sluttede Sagen til Doms.

Afsagt.

Sagen optagis til Doms indtil neste ting, efter parternis Egen samtycke.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde, det hand efter forrige tiltalle til Iver Midnæs for udtalte ærrørige skielsord mod Knud Luttro, har wed en Continuations stevning, Lovl: med (Mund?)tl: Kald og warsel ladet stevne bem:te Iver Midnæs til dette ting, tiid og stæd, Dom at anhøre j Sagen.

den indstevnte Iver Midnæs blev paaRaabt, mens møtte icke.

stevne vidnerne Jon Torchielsen Housse og Sølfest Asbiørnsen Houstvedt ved Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Iver Midnæs (boepæl udj Isack Midnæs huustrues paahør, saasom hand ej war hiem/m/e.

Fogden lagde j Rætte Een (Extract) af Hardanger Justits pro[to]C:, sam/m/e er saa lydende. Med sam/m/e Exstr: Fogden formeente tilstrækkelig at haver!! (have) overbeviis[t] Iver Midnæs det paastevnte skielderi mod Knud Luttro, satte der for j Rætte over ham, følgelig Lovens 6 b: 21 C: 4 art:, hvilcken art: hand vilde formode icke bliver hentydet til alldfor lemfældig straf, efterdj de udtalte ord ere tem/m/elig nergaaende og haarde. derefter sluttede sagen og paastoed Dom.

Afsagt

(Sagen) bliver med Citantens Concence optagen til Doms indtil neste ting.

Den 8de ditto blev med Tinget Continueret, er pass: (som følger).

Jon Halvorsens udstæde skiøde af 6 Aug: 1739 til iørn sen paa 2 Spd: smør, 1 Løb salt j Gaarden Utne, blev læst.

Torbiørn Siursens udstæde skiøde af 6 Aug: 1739 til sen paa 2 ¼ Spd: smør, ¼ td: salt j Gaard: Utne, blev læst.

Jon Halvorsens udstæde bøssebrev med Revers, bægge af ? 173?, til Torbiørn Siursen paa 1 ½ Spd: smør, ¼ td: salt j Gaarden (Utne, blev læst).

Jon Halvorsens udstæde skiøde af 7 Aug: 1739 til To..... ..sen paa 1 Spd: smør i Gaarden Utne, blev læst.

Torbiørn Larsen yttre Alsager, efter f(orrige tiltalle imod) Arne Wiinæs, æskede sagen j Rætte, ...

holdt det uforholden at {førre} føre fleere Widner, sluttede dettede!! Tingswidne paa sin side, hvorefter hand j hoved Sagen wilde paastaa Dom.

Dend instevnte Arne Wiines møtte og for Rættten.

Fogden gav til Kiende, at som Kongens sigt Werserer under den/n/e sag, og hand af Sagens procedür og de førte Widner har fornum/m/et at saavel part som Contrapart bør være straffældig for derres sam/m/en hafde Klam/m/eri, {K} skielsord og banden paa en helligdag, saa har Fogden nu indkaldet dem bægge at anhøre Dom, og at undgielde for saadan derres adgang, og som hand ligeleedes har fornum/m/et at hoved Citanten Torbiørn Alsager, meere er for at forlunge sagen, end til dends tarv, paa seeneste Ting beraabte sig paa fleere Widner at førre, hvilcket hand og for Læ[n]smanden har declareret, det hand holt uforholden sam/m/e Widner til dette Ting at førre, saa har Fogden ladet Widnerne indstevne, paa det Sagen icke disformeedelst kunde kom/m/e j langdrav, og bægge parter den/n/em at anhøre, wilde og nu fornem/m/e, om nogen af den/n/em agtede at benøtte sig af sam/m/e Widner, som er Olle Tostensen Lotte, Mickel Lotte og Steen Biotvedt.

de indstevnte parter, som bægge møtte, wedtog den af Fogden udstæde (Mund?)tl: stevning at være dem Lovl: forkyndt, og Replicerede de bægge, det de ej forlangte fleere Widners førrelse udj Sagen.

Fogden declarerede, at hand heller icke fandt fornøden at førre disse Widner, men tilspurte parterne om den paastevnte Sag er passeret paa en hellig dag. parterne tilstoed at dette Klam/m/erj war passeret paa en Søndag.

Fogden derpaa satte j Rætte at de bægge, icke alleene, maatte tilDøm/m/is at udReede hellig brøde, mens end og en anseelig penge mult for Derres sam/m/enhafde Klam/m/eri, skielsord og Guds fortørnelse, en hver efter sin forseelse [og] beskaffenhed, hvor efter hand indlod Sagen til Doms.

Hoved Citanten paastoed det hands wedertpart (ej? kun?)de beviise de ord hand har talt. j det øfrige (havde) hand ej videre j sagen at svare.

dend indstevnte Arne Widnes indlod sagen til Doms.

Afsagt.

Sagen optagis til Doms indtil nest anstundende høste Ting, efter parternis Egen samtycke og tilstaaelse.

(Den ind)stevnte Sag af Torchiel Andersen Opheim, Contra Sondre Endresen Sexe, blev paaRaabt,

Citanten møtte icke,

dend indstevnte Sondre Sexe møtte for Rættten, begierede at Sagen maatte hvile indtil høste Tinget, siden Citanten ej møder, ... wilde Comparenten imidl:tiid see Sagen i (mindelighed) afgjort.

Afsagt.

Comparentens paastand (blev hermed) bevilget.

Fogden begierede, at her maatte holdes lige saadan Examination om de j dette skibR: værende sauer!! (sauger), som forhen ved de andre Tingstæder skeet er, og blev da der om giort følgende forklaring.

1: Saug No: 3, Tvisme sag j Kintzerviigs Kircke Sogn, tilhører gaardens opsidere Asbiørn Tvisme, Sag Eieren war tilsagt at gjøre sin forklaring om saugen, men møtte icke, hvorforre

der maatte tagges forklaring af den øfrige tilstæde værende Almue, som forklarede at saugen er staaende nær ved søen. 2: Qvest: svarede, at den staar 12 mille fra Bergen som nærmeste Kiøbstæd, og 9 miil fra Sundhors toldstæd. 3: Qvest: svarede, at saugen staar til deels paa (Saug) Eierens Egen grund, og til deels paa Præste bordets beneficerede grund, har og (Dam stock) paa sam/m/e grund. 4: Qvest: svarede, (at det er) en flom/m/e beck, gaarden Tvisme tilhørende. 5: Qvest: svarede, der holdes ingen saugMæster, mens det tøm/m/er som kom/m/er til saugen (skieres) ved saugEieren selv, og faar 4 á 6 s: tylten (udj) sagleie og sagmester løn. 6: Qvest: svarede, kand ej skiere oftere endsom høst og waar j floms tiider, og først om som/m/eren mens snee er j {...} fieldet, ellers {paa} maa den ofte paa de tiider staa stille formeedelst mangel af tøm/m/er. 7: Qvest: svarede, at være Taxeret for at kand skiære Aarlig 500 bord, mens skierer de fleeste Aar ej over 300 bord. 8: Qvest: svarede, faar tøm/m/er af Kintzerviigs Kircke Sogn, som alt flaatis over søen til saugen en miil, ½ miil og mindre. 9: Qvest: svarede ligesom ved Saugen No: 1 j Jondahls Sogn forklaret. 10: Qvest: svarede ligesom ved Saugen No: 1 i Jondahls Sogn.

No: 4: Huu(s Saug j) Kintzerviigs Sogn, tilhører de(nne) gaardens opsiddere Jacob og Gunder, (ligger) ungefæhr 1/8 miil fra søen. 2: Qvest: (svarede) som ved Saugen No: 3. 3: Qvest: svarede, (at den) staar paa Sag Eierens Egen Odels grund paa gaarden Huuss, har og sin Dam stock (paa samme) grund. 4: Qv: svarede, staar udj en Elv, (gaarden) Huuss tilhørende. 5: qv: svarede, under (tiden er det) saugEieren selv, og undertiiden mand ved Nauvn Johan/n/es sen, (forøvrig)

1739: 247b

1739

svarede som ved Saugen No: 3 er forklaret. 6: qv: svarede, at der er icke leilighed at sette saugen anderleedes, en[d] at wandet af Elven maa nøttes naar Elven er paa det aller største, j den øfrige tiid af Aaret maa den staa stille. 7: qv: svarede, at saugen er Taxeret Aarlig at skiære 500 bord. 8: qv: svarede, faar tøm/m/eret j gaardens Egen skou, og ellers ingen anden stæds, som Kiøres til saugen, og løbis ud for field, tilsam/m/en ungefær 1 miil, ½ miil, ¼ deel og mindre. 9: qv: svarede ligesom ved Saugen No: 1 er forklaret. 10: qv: svarede ligesom ved saugen No: 1 er svaret.

No: 5: indre Biotvedt saug, tilhører gaardens Lejlening Haldor Johansen Biotvet, og staar nær ved søen. 2: qv: svarede ligesom ved Saugen No: 3 er forklaret. 3: qv: svarede, staar paa Præste bordets beneficerede grund under gaarden Biotvedt, har Dam stock {paa sam/m/e} til hælften paa sam/m/e grund og hælften paa Lysse Closters grund. 4: qv: svarede, ... udj en liden flom beck, gaarden yttre og indre Biotvedt tilhørende. 5: qv: svarede, ligesom ved saugen No: 3 er forklaret. 6: qv: svarede ligesom ved saugen No: 3 er forklaret. 7: qv: svarede, er Taxceret at kand skiære Aarl: 200 bord. 8: qvest: svarede, faar tøm/m/er fra omliggende gaarder j Kintzerviigs Sogn, som alt flaattis over søen til saugen, mens weiens lengde er uvis, saasom et Aar kand en bunde have 2 á 3 stocker at førre til saugen, et andet Aar en anden bunde, hvilcke de lader skiere for sig selv. til 9: og 10de: qv: blev svaret ligesom ved saugen No: 3 er svaret.

Saugen No: 6: Sandven eller Tiongedahl j Odde Kircke soug!! (soun), eier de tvende!! bønder Niels Sandven, Orm Mansager, og Halvor Olsen Bagge, saugen staar en halv miil fra søen. 2: qv: svarede, 14 ½ miil fra Bergen, 11 ½ miill fra told stædet j Sundhor. 3: qv: svarede, den staar paa Præste bordets beneficerede grund, har halv Dam stock paa sam/m/e grund, og halv Dam stock paa Giello grund. 4: qvest: svarede, staar udj en flom Elv, gaarden Sandven og Giello tilhørende. 5: qvest: svarede ligesom ved saugen No: 3 er forklaret. 6: qv: svarede ligesom ved No: 3. 7: qv: svarede, er Taxceret at kand skiære Aarlig 500 bord. 8de qv: svarede, faar tøm/m/er fra de gaarder j sam/m/e Kircke Sogn, nogle Aar (fra en gaar)d og nogle Aar fra en anden,

1739: 248

1739.

hvilcket først Kiøres en halv miil, $\frac{1}{4}$ miil og mindre, og siden løber 1 $\frac{1}{2}$ miil, 1 miil og mindre need igien/n/em elven, og til slutning flottes over et fersk wand en fieren deel miil til saugen. til 9: og 10: Qv: er svaret ligesom ved de forrige Sager.

Saugen No: 7: Strand saug, Eier Iver Housse af Gravens Sogn, er beliggende j Odde Kircke Sogn, staar en $\frac{1}{2}$ miil fra søen wed et fersk wand. 2: qv: svarede som ved No: 6 er swaret. 3: qv: svarede, Saggrunden tilhører Saug Eierne selv, og ligger icke under nogen gaard, har Dam stock paa Gaarden Sandven grund, som er bunde goeds. 4: qv: svarede som ved Saugen No: 6. 5: qv: svarede, Niels Tocheim, en bunde Mand, nyder 2 s: af hver tylt bord som sage Mester. 6: qv: svarede som ved Saugen No: 6. 7: qvest: er Taxceret at kand skiære Aarlig 400 bord. 8: qv: svarede som ved Saugen No: 6. til 9: og 10: qv: ligesom ved Saugen No: 3 er swaret.

No: 8: Fulle Aaens Saug udj Odde Kircke Sogn, tilhører de fiire bønder Lars Norreim (og) Aalviigen j Østensøe skibR: en halv part, ...mun Olsen Diønne og Siur Bues Encke dend anden halve deel, staar nær ved søen. 2: qv: svarede, 13 $\frac{1}{2}$ miil fra Bergen og 10 $\frac{1}{2}$ miil fra Sundhors told stæd. 3: qv: svarede, staar paa Gaarden Mouge grund, bonde goeds, Dam stock paa sam/m/e grund. 4: qv: svarede, staar j en flom Elv, gaarden Mouge tilhørende. 5: qv: svarede, holder ingen Saugmester, mens Eierne skierer selv. 6: qv: svarede som ved saugen No: 3 er swaret. 7: qv: svarede, er Taxeret at kand skiære Aarlig 800 bord. 8: qv: svarede, faar tøm/m/eret fra gaarden Schiechedalen j Odde Sogn, (som er) Sag Eiernis Eget Odel, hvilcket først (flaades?) og Kiøres {3 fierdings, $\frac{1}{2}$ miil og} $\frac{1}{2}$ fierding (over) et fersk wand, siden flodes det over og $\frac{1}{4}$ miil og mindre, ligesom tøm/m/eret (kommer fra) langt borte j dahlen, der næst løbes (igien)nem en elv 1 $\frac{1}{4}$ mil, til slutning bl(iver det) flottet paa søen $\frac{1}{4}$ miil til saugen. til 9: og 10: qv: som ved Saugen No: 3 er swaret.

No: 9: Qvitne Saug udj Odde Kircke Sogn, tilhører gaardens opsiddere Jon Qvitne, staar (nær ved søen?).

1739: 248b

1739

2: qv: svarede, staar 13 $\frac{1}{4}$ miil fra Bergen og 10 $\frac{1}{4}$ miil fra Sundhors told stæd. 3: qv: svarede, de[n] staar paa SaugEierens Egen grund under gaarden Qvitne, har Dam stock paa sam/m/e grund. 4: qv: svarede, staar udj en flom Elv, gaarden Qvitne tilhørende. 5: qv: svarede, Saug Eierne og hands søn skiær selv, j det øfrige svarede som ved Saugen No: 3. 6: qv: svarede ligesom ved saugen No: 3. 7: qv: svarede, er Taxceret at kand skiære Aarl: 500 bord. 8: qv: svarede, faar noget tøm/m/er fra gaardens Egen skou, og noget fra omliggende gaarder j Odde og Ullensvangs Sogn, som flottes paa søen til saugen, og kom/m/er $\frac{3}{4}$ miil, $\frac{1}{2}$ miil og mindre. til 9: og 10: Qv: svarede som ved Saugen No: 3.

Anlangende de 10 Qvest: om Saug[e]ne udj almindelighed, da blev derom givet lige saadan forklaring som ved Jondahls skibR: er anført.

Fogden holte lige saadan Examination om de udj dette Skibrede befindende Giestgiverier, Kroer og m/m/er sæder, som ved de forrige Ting stæder (skeet) er, og blev da derom giort følgende forklaring.

Odde Giestgiverie, 3 á 4 steenkast fra Odde Kircke, ungefæhr 3 Mille fra Utne og 4 Mille fra Gravens Giestgiverie, samt 14 Mille fra Bergen, dette stæd blev for 40 Aar siden beboed af Een Mand ved Nafn Daniel Alvsen, som holdt der Kiøbmandskab med Almuen, efter ham kom Een Lieutenant ved \ved!! Nafn Mus, og tillige En Corporal ved/ Nafn Peder Strømning, som undertiiden holdt øl og brendeViin for Almuen og de Reissende, og da de var døde, blev

stædet udj Aaret 1723 af da værende Stiftbefahlingsmand Undal bevilget til Een Person ved Nafn Dominicus Nagel til Eet Giestgiverie for Reissende, og handels stæd for Almuen; hvilcket itzige Eier og beboer Broder Møller han/n/em afkiøbte, og erholdte Saa forrige Stiftbefahlingsmand Hr: Admiral Kaasses brev og bevilgning paa Giestgiveriet og handelen sam/m/e stædz, under 17 Febr: 1736. (hvor)af hand nu j Rættten overleverede Fogden Een vidimeret (Copie), bem:te Broder Møller har nu og paa dette stæd anvendt vel færdt!! (velferd), idet hand ved given Credit til Almuen, ... el deris skatters afbetaling som til levnetz Midler andre Vahrer har udsat sin formue j blandt, belangende stædets fornødenhed, da som det er (beliggende) langt fra kiøbstæderne og andre Giestgiverier, og sam/m/estædz beqvem/m/elig kand afsætte deris Vahrer m/m/en, og faa igien hvad de behøver, saa og nyde ckning og Assistance til deris skatters afbetaling, ... (fin)der de det gandske fornøden for den/n/em, og som det (er et) saadant stæd, hvor mangfoldige Mænisker Hardanger, til Røldahls Marcked

1739: 249

1739.

og andre stæder Østen fields med kiøbmandzskab, baade under deres Søe Ræisse, naar de skall begynde Reyssen til landz og under deris lande Reisser, naar de kom/m/er tilbage, det og er umueligt at Giestgiberiet kand forfløttes til noget andet stæd, eller længere fra Kircken, om det skall være de Reissende til Nøtte, saa ansees det og fornøden, at vedligge holdes med Giestgiveriet for de Reissende, Almuen forklarede og, at der nu holdes god Justitz paa sam/m/e stæd, saa der om Søn og Hellige dagge ingen sterck drick paa Giestgiberiet til nogen overflødighed vorder fahlholdet.

Utne j Kindservigs Sogen, ½ Mil til Søes fra Kindservigs Kircke, ongefæhr 2 ½ Mil Een halv fierding fra Odde og Een Mil fra Gravens Giestgiverie, paa det stæd ... (forri)ge Sergiant, nu afdøde Peder Børsem af Sl: Stiftbefahlingsmand Undahl d: 29 October 1722, bevilget at oprette et Giestgiverie, hvilcket og Endnu af bem:te Peder Børsem (bruges), følgerlig fornefnte Giestgiver brev, og forrige Stiftbefahlingsmand Hr: Admiral Kaases paateigning af ?? Julij 1736: vedligge holdes, men som derved stædet icke har nogen hafn for Reissende, det og icke ligger meere (end) Een knap mil fra Gravens Giestgiverie, hvor Almuen og de omkring boende kand kiøbe og afhende hvad de vil, saa er dette Giestgiverie icke saa fornøden at det jo kunde afskaffes, icke desmindre, saasom Encken er Eet skickeligt mæniske, der holder stædet vel vedlige, og med ald (ærbødigh)hed omgaaes bunden, item efterdj der er giort stoer omkostning paa fornødne Giestgiver huusser at opbygge, og endelig, efterdj det icke er andre Giestgiverier til præjudice, og ligger langt fra Kircken, indstillede til Høy øvrighedz godt findende om hun motte nyde dend bevilgede frihed for hendes lives tiid.

Korsnes, Een halv fierding Veis fra Kindservigs Kircke beliggende, og Een halv mil fra Utne, paa dette stæd nedsatte sig (for) nogle Aar siden Een Sergiant under Capt: Mølderops Compagnie, ved Nafn Magnus Øren, at holde kro huus (der paa stædet), og det uden nogen Øfrighedz bevilgning, hvilcket, følgerlig de ham tillagde ordre, nogle gange (har været) inden Tinge, som ved Lensmanden og Mænd, han/n/em ligen haver forbudet, og saavit der nu kand giøres (efterretlig) skall bem:te Magnus Øren have nedlagt sit kro (hold), og er det icke fornøden for Almuen eller for (Reissende) at vedligge holdes.

Grimen, Eet Pladz under (Gaarden) øfre Qvalle j Kindservigs Sogn, ongefæhr ½ (Miil fra), og 1 ½ fierding fra Kindservigs Kircke, pa(a dette stæd) har sig for 3 á 4 Aars tiid siden, (en)

1739: 249b

1739.

under Capt: Burgrafs Compagnie, ved Nafn Jacob Møller, som uden nogen bevilgning holder Øltapperie for Almuen, men som det er aldeles uforholden, baade for Almuen og Reissende, og Fogden nu først om dette kroe huus er bleven vitterligt, saa blev Lensmanden anbefahled, med 2de Mænd, han/n/em sam/m/e Øltapperie strengelig at forbyde.

Fleere kroer og Giestgiverier findes icke udj dette skibbr:

Fogden begierede at hvad som passeret er, motte han/n/em under Rættens forseigling beskreven meddeeles.

Fogden Kundgiorde det hand med Muntl: Kald og warsel widnesfast Lovl: til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevne Siur Østensen Alsager, Widner at anhøre, som er Hofver Ols: yttre Alsager, og Od Ols: indre Alsager, angaaende det slagsmaal hand haver øvet imod Gunder Larsen yttre Alsager, der om Dom at lide, samt at sware processens omkostning, saa er og til wedermælle for Sagens skyld indwarslet Gunder Larsen yttre Alsager:

Af de indstevnte (parter) og Widner møtte ingen efter paaRaabelse.

Stevnevidnerne Jon Torchielsen Housse og Sølfest Asbiørnsen Houstvedt med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for en hvers boepæll, og det udj Siur Østensen[s] huustrues paahør, siden hand ej war hiem/m/e, og Gunder Larsen udj hands Faders paahør, siden hand ej war hiem/m/e, Hofver Ols: udj hands Moders paahør, siden hand ej war hiem/m/e, og Od Ols: udj hands Faders paahør, siden hand ej war hiem/m/e.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

De indstevnte Widner, Hofver Ols: og Od Ols: forrelægges til neste ting her for Rættens at mød[e], deres Widnesbyrd at aflægge, til sam/m/e tiid forrelægges den indstevnte Siur Østens: at møde til Sagen at sware, iligemaader paalægges dend til wedermælle indwarslede Gunder Lars:

(Ditto), indwarslet Aamun Lillass, Widner at anhøre, som er Siovat Qvalviigen, Helje ibdm., Gunbiør Sølfest datter Qvalviig, om hvor(leedes) hand skall have slaget Torben Qvalviig, til et lovskicket Tingswidnes erholdelse.

af de indstevnte møtte ingen efter paaRaabelse.

nest forregaaende stevnevidner med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for en hvers boepæll udj derres Eget paahør.

Citanten

1739: 250

1739

war Laudag begierende.

Afsagt

De indstevnte Widner Siovat Qvalviig, Helje Qvalviig og Gunbiør Sølfest datter paalæggis her for Rættens at møde til nest anstundende høste ting, derris Widnesbyrd at aflægge. til sam/m/e tiid paalæggis den for Sagen[s] skyld indstevnte Aamun Lillaas for Rættens at møde, sin sagt!! (sags) tarv at j agt tage.

Een ditto ligeleedes indvarslet Aamund Knudsen Espen, Widner at anhøre, som er Tollef Krogeviig, Isack Præstegaard, Erick Bache, Simen ibm., Halvor Moen og Olle Bustethun, om hvorleedes hand d: 13 Søndag efter Trinitatis Ao: 1738 har ført een Øg fra Odde, som hand hente fra sin Swoger Helje Jonsen, og endelig Dom at lide saavel udj hoved Sagen som processens omkostning.

af de indstevnte efter paaRaabelse møtte ingen.

forrige stevnewidner med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være for en hver Lovl: forkyndt udj derres Eget paahør for derres boepæll.

Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

Til nest anstundende høste ting paalæggis de indstevnte Widner Tollef Krogeviig, Isack Præstegaard, Erick Bache, Simon ibm:, Halvor Moen og Olle Bustethun, her for Rætten at møde, derres Eedelige Widne at aflægge, til sam/m/e tiid paalæggis den for Sagen indstevnte Aamund Espen [at møde].

Fogden lod inden Rætten oplæsse og Examinere anden{s} Termins skatte Restance, w(is) Sum/m/a war 538 Rd: 1 s:, og som ingen war der noget imod sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev bevilget.

efter trende gange \udRaabelse/ war ej nogen der wilde gaa j Rætte, saa blev tinget ophævet.

d: 10 Augustij blev paa **Gaarden Eies Grund j Gravens Kircke Sogn holdet et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sage falds Ting for Gravens skibbr:s Almue**, og blev Rætten betiendt udj Hr: Cancellie Raad Johan Sechman Fleischers lovlige forfald af hans beskickedede fuldmægtig Claudius Emanuel Barth, som dertil af Høy Velbaarne Hr: Stiftbefahlingsmand Bagger er Constituered; og blev Rætten sam/m/e tiid beklæd med efterskrevne Eedsorne Laug Rættens mænd, Nafnl: for Jacob Legrei, Siur Siursen Nesseim, Iver Nesseim, ...thun, Siur Eie, Ole Arnesen Søszen, Halsten Søszen, og overværende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas

1739: 250b

1739

Heiberg, Lensmanden Anders Hansen og dend Tingsøgende Almue.

Hvorda først blev publicered de Kongl: allernaadigste forordninger og Rescripter samt andre Høye øvrighedz ordre, som paa folio 235 findes Extraheret.

Hr: Niels Windings Bøxsel seddel til Lars Tollefsen Krogevig, med Revers, paa Een Løb og 4 ½ Mrk: smør j gaarden Warberg, dattered d: 4 Aug: 1739: blev læst.

Fogden Heiberg havde til dette Ting ladet indkalde Sav Eierne til Scheie Sav, at betalle Resterende Sav bord og Sav Grunds skatt af Scheie Sav Pro 1728. følgelig dend {af} han/n/em fra Høy Kongl: Cam/m/er Collegio og Høy Velbaarne Hr: Stiftbefahlingsmanden til indCassassion overleverede Restancer fra forrige Foged Adam Levin Onsorgs betienings tiid, og møtte da j Rætten paa Egne og samtl: medEieres veigne Endre Andersen Scheie, som anviste bem:te Foged Onsorgs Egenhændige Qvittering for sam/m/e skatter, hvilcken lyder som følger. 1729, d: 10 Maj, haver Poul Siursen Spaaneim betalt Saug skat og Consumption for 1728 af Scheie Saug med 3 Rd: 3 mrk:, Rester 2 mrk: Actum Gravens Tingstæd ut supra. A: L: Ohnsorg.

Fogden begierede derpaa at ham motte gives beskreven vis passeret er.

Hr: Niels Windings Bøxsel seddel til Hellie S(ølf?)estsen, med Revers, paa Een Løb smørs (leie) j Gaarden Torblaa, af datto 24 Julij 1739. blev læst.

Fogden Andreas Heiberg begierede at her paa dette Tingstæd motte holdes saadan Examination om de j dette skibbr: befindende Saver, som ved Jondahls Ting Stæd er anført, og blev da derom giort følgende forklaring.

.....es Sav, No: 10: j Eidfiords Kircke Sogen. 1: Qv: tilhører Sal: Tosten Hærreis Encke Ana datter, staar nær ved Søen. 2: Qvest: er 13 Mille fra Bergen og 10 Mille til Sundhords toldstæd. 3 Qvest: paa Sav Eierens egen Odels Grund er bestaaende, som er Mageskifted fra Gaarden Ærdahl, har og Dam stock paa sam/m/e Grund. 4: Qvest: Saven staar udj Een flom Elv, Gaarden Ærdahl tilhørende. 5: Qvest: svarede, bruger til Sav mæster Een husmand paa Gaarden Ærdahls Grund, ved Nafn Ole Nielsen, nyder j Sav Mæster Løn 24 s: for 100 bord. til 6: Qvest: blev svaret, at dend kand icke oftere skierre, end naar langvarig og stærck Reigen indfalder, og j førstningen af Som/m/eren, mens der er snee mæst j fieldet, ellers maa dend og ofte staa stille paa de tiider formedelst mangel paa Tøm/m/er. til 7: Qvest: svaret, at dend er Taxeret Aarlig at skierre 800 bord. til 8: Qvest: svaret, faar det mæste tim/m/er fra Sav Eierens egen skoug, hendes Eiendoms Gaard Bolstad j Ulvig tilhørende; som drages ud for klipper 1 ½ fierding, ¼ Mil og Mindre, siden flaattes det paa Søen en Een stærck halv Mill, noget lidet tøm/m/er faaes af andre Gaarders Skoue Veis, saasom der Eet Aar kand faaes nogle stocker hos Een, og Eet andet Aar hos Een anden. til 9: Qvest: svaret, der falder icke andet tøm/m/er, end at der kand (bo)rd af stocken, og undertiiden ickun bare udskaat af Een stock, giver saadant tøm/m/er 3 á 4 mrk: for tyldten paa sav Veldten. til 10: Qvest: svaret, at de (stocker som) skieres at selge, bliver skaaren 8te fod lang, 6, 7 á 8 tom/m/er bred, hvilcke (føres) til Bergen at forhandles, og giver for 100 bord til Bergen at frem førre, 48 s:

....., No: 11, j Ulvigs Kircke Sogn. til 1: Qvest: svaret, at dend tilhører de 3 gaarders (Eiere og) opsiddere, Anders Larssen, Johan/n/es Larsen og Lars Nielsen Wambeim, staar 3 á 4 (bøsse) skud fra Søen. til 2: Qvest: svaret, er 13 Mille fra Bergen og 10 Mille fra Sundhords Toldstæd. til 3: Qvest: svaret, Saven staar paa Sav Eiernes egen Odels Grund (paa) Gaarden Wambeim, haver halv Dam stock paa sam/m/e Grund, og halv Dam stock paa (Gaarden Spaan)eims Grund, bunde Godz. til 4 Qvest: svaret, dend staar j Een flom beck, (gaardene) Wambeim og Spaaneim tilhørende. til 5: Qvest: svaret, holder Een husmand (ved Nafn Ø?)rians Paalsen til at skiere det tim/m/er som kom/m/er paa Saven, som (nyder Sav) mæster løn 24 s: for 100 bord. til 6: Qvest: svaret, ligesom ved Saven (No:) ? til 7: Qvest: svaret, at dend er Taxeret at skierre Aarlig 200 bord. (til 8: Qvest: sva)ret, at tøm/m/er faaes af Gaardens egen skoug, som kiøres til Saven ½ Mil og Mindre, nogle stocker kand og omkring boende bønder føre (til Saven at kun)de skierre til husfornødenhed, vis Veie er uVis. til 9: Qvest: (og 10:) blev svared liggesom ved nest forregaaende Sav No: 10 er forklaret.

(Scheie Sav, No: 12, j) (Kircke) Sogen, til 1: Qvest: svaret, at dend tilhører 6 bønder,

1739: 251

1739.

Nafnlig, Anders Scheie ¼ part, Endre Scheie 1/8 part, Torchel Opheim ¼ part, Magnus RagnesTvedt 1/8 part, Paal Opheim 1/8 part, og Ole Westreim 1/8 part, staar 3 sten kast fra Søen. til 2: Qvest: svaret som ved nest forrige Sav. til 3: Qvest: svaret, at dend staar paa Gaarden Scheies Grund, bunde Godz, har Dam stock paa egen og Præste bolletz Grund. 4: Qvest: svaret, staar udj Een Elv, som paa dend Eene side tilhører Gaarden Scheie, og paa dend anden siide Præste Gaarden Nedre Hagestad. til 5: Qvest: svaret, bruger Een bundemand ved Nafn David Michelsen Wichnes til Sav Mæster, som for 24 s: for 100 bord j Sav Mæster løn. til 6: Qvest: svaret, at dend har Vand fra kaarsmis om Vaaren til kaarsmis om høsten, men de har skielden tøm/m/er lenger end til Ste: Hans tiider. til 7: Qvest: svaret, at dend er Taxeret at kand skiere 1000 bord Aarlig. til 8: Qvest: svaret, at de faar tøm/mer

fra de omliggende Gaarders skouer j Ulvigs Sogen, Een del kiøres 1 Mil, ½ Mil og Mindre, og Een deel flaades til Sagen ¼ Mil. til 9: og 10: Qvest: blev svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret.

Hagestads Sav No: 13, j Ulvigs Kircke Sogen. til 1: Qvest: svaret, at dend tilhører 4 bønder, Nembl: Christopher Ødven og Siur Gieltne 2/3 parter, og Paal Spaaneim og Paal Lindebrecche 1/3 deel. til 2: Q: svaret, ligesom ved Saven No: 11 er forklaret. til 3: Q: svaret, at dend staar paa Præste Gaarden Nedre Hagestads Grund, har og Dam stock paa sam/m/e Grund. til 4: Q: svaret, staar udj sam/m/e Elv som nest forrige Scheie sav. til 5: Qvest: svaret, at Sav Eierne Poul Lindebrecche skierrer sielv det tim/m/er som kom/m/er til Saven, og Nyder j Sav mæster løn som nest forrige. til 6: q: svaret, kunde skierre formedelst Vand ligesom nest forrige Sav, men kand icke bekom/m/e uden een Ringe deel tim/m/er der til. til 7: Qvest: svaret, at dend er Taxeret at kand skiere 400 bord Aarlig. til 8: Q: svaret, at de faar tim/m/eret af Sav Eiernes egne paaboende Gaarders skoue, Saven staar 2 á 3 sten kast fra Søen, tøm/m/eret kiøres ¼ del Mil, Een halv fierding og mindre, og flaades over Søen ongefær ½ fierding Veis. til 9: og 10: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret.

Wangens Sav No: 14, j Ulvigs Sogen. til 1: Qvest: svaret, at dend tilhører de 2de bønder Siur Gieltne og Grim Haaeim, staar nær ved Søen. til 2: Qvest: svaret ligesom hos No: 11 er forklaret. til 3: Q: svaret, staar paa Gaarden Haaeims Grund, hvor af Een deel er bunde godz, og Een deel Præste bollet Benificeret. (Den heele) Dam stock paa Præste boletz Grund. til 4: Q: svaret. staar udj Een flom (som) tilhører Gaarden Haaeim. til 5: Q: svaret, at de bruger Een bunde Mand ved Nafn Poul Gieltnevold til savemæster, j øvrigt som ved Saven No: 11 er forklaret. til 6: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret. til 7: Q: svaret, er Taxeret at skiere Aarlig 500 bord. til 8: Q: svaret, at de faar det mæste tøm/m/er af deres egne paaboende Gaarders Skoue, som kiøres og flaattes paa S..... Vei j alles, noget lidet kand og omboende bønder førre til Sagen .. le.... til husfornøden, hvis Veie er uVes. til 9: og 10: q: svaret ligesom d Saven

Dössebechs Sav No: 15, j Ulvigs Sogen. til 1: Qvest: svaret, at den tilhørre, Nafnl: Christopher Ødven og Siur Gieltne for 4/7 parter, og Aad Haaeim for 3/7 deele. Staar nær ved Søen. til 2: q: svaret ligesom ved Saven No: 11 er forklaret. til 3: q: svaret, at dend staar paa Gaarden Haaeims Grund, bunde Godz, ..., har og fuld Dam stock paa bunde Godsetz Grund j sam/m/e Gaard. til 4: q: svaret, dend staar udj Een Elv, Gaarden Haaeims bunde Godz tilhørende. til 5: q: svaret, bruger Een gam/m/el soldat ved Nafn Niels Michelsen Lindebrecche, som fader til Sav Mæster, nyder udj savmæster løn som hos Saven No: 11 er forklaret. til 6: q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret. til 7: Q: svaret, dend er Taxeret Aarlig at skierre 1400 bord, hvilcket dog aldrig noget til 8: q: svaret, at de faar sav tøm/m/er af Sav Eiernes Egne skoue, som kiøres og flottes ligesom ved nest forrige (sav No: 14 forklaret er). til 9: og 10: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 forklaret er.

Traa Sav No: 10!! (16), j Gravens Kircke Sogen. til 1 Qvest: svaret, at dend tilhører Henrich Miltzou, men som ingen flere af Sav Eierne var til(stæde, blev det) dermed til j morgen.

d: 11 Aug: blev Rættten igien sadt, med foranførte Laug Rættis mænd, og blev da forfaret med Examinationen

1739: 251b

1739.

Hendrich Miltzou som eier af forbem:te Traa Sag, blev paaRaabt, for af ham at faa dend fornødne oplysning, men møtte icke, ej heller nogen paa hans veigne; Lensmanden Anders

Hansen forklarede at hand ved skydsskafferen har ladet anvisse Sr: Miltzou dend han/n/em tillagde ordre om Sav Eiernes indkaldelse til dette Ting for meere end 14 dage siiden.

Fogden begierede at dend øvrige tilstæde værende Almue ville give Rættens saa megen oplysning om den/n/e Sav som de kunde, og blev da derom forklaret, til 1 Qvest: svaret, at Sr: Hend: Miltzou er Eiere til Traa Sav, som staar 2de steen kast fra Eet færsk Vand, Gravens Vandet kaldet, ongefæhr 1 ½ fierding fra Søen. til 2: Qvest: svaret, er fra Bergen 12 1/8 Mil, og til Syndhords Toldstæd 9 3/8 Mil. til 3: Q: svaret, at Saven staar paa Præste bolletz Grund under Gaarden Traa, har og Dam stock paa sam/m/e Grund. til 4: Q: svaret, at Saven staar j Een liden flom Elv, som tilhører Gaarden Lille Graven paa dend Eene side, og Gaarden Traa paa dend anden siide. til 5: Q: svaret, at der holdes \undertiden/ Een husmand ved Nafn Ole Asckautsen, og nu j dette Aar Een bunde Mand ved Nafn Jørgen nes at skiere det tøm/m/er som paa Saven kom/m/er, og nyder j Sav mæster løn som ved No: 11 er forklaret. til 6: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret. til 7: Q: svaret, at dend er Taxeret Aarlig at kand skierre 500 bord. til 8: Q: svaret, at det mæste tøm/m/er faaes af Sav Eierens paaboende Gaard Lille Gravens skoug, som kiøres til Saven ½ Mil, ¼ Mil og mindre, det øvrige tøm/m/er faaes fra de nest omliggende Gaarder, som sielv lader skierre til deris fornødenhed, som ligeledes kiøres til Saven lige Vej som formelt. \endeel bønder kand og kiøbe sig noget tøm/m/er paa Woss/. til 9: og 10: Qvest: svarede ligesom ved Saven No: 10 er forklaret.

Eide Sav No: 11!! (17), j Gravens Sogen. til 1: Qvest: svaret, at dend tilhører de 2de bønder Iver Housse og Johan/n/es Haldanger, staar 4 á 5 børsse skud fra Søen. til 2: Q: svaret, dend staar 12 Mille fra Bergen, og fra Sundhords toldstæd 9 Mill. 3: Q: svaret, at Saven staar paa Gaarden Eide Grund, Deris Kongl: Maj:t eller Halsnøe Closteret tilhørende, har Dam stock til dels paa sam/m/e Grund, og til deels paa bunde Godset j sam/m/e Gaard. til 4: Q: svaret, at dend kand icke staa j dend Elv, formedelst Elvens udbrud, men staar j Een ligen!! (liden) beck, som wed (grøft?)ning leedes fra Elven paa Gaarden Eides Grund. til 5: Q: svaret, at (paa Saven) holdes ingen Savmæster, men Sav Eierne Iver Housse lader skierre ved sine egne tjeniste drenger det tøm/m/er som der bliver skaaret. til 6: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret. til 7: Q: svaret, at dend er Taxeret Aarlig at kand skierre 500 bord. til 8: Q: svaret, det mæste tøm/m/er faaes af Iver Housses egen Odels skoug, som kiøres til Gravens Vandet ? Mil, ? fierding og mindre, siden løbes det ned j gien/n/em Elven ½, ... tøm/m/er lader bønderne paa Gaarden Kierland skierre, som ½ Mil og ¼ Mil, og det øvrige kand Een deel bønder kiøbe (udj Wosse) Præstegild og lade skierre til Eget fornødenhed, som kiøres (og) flaades tilsam/m/en ongefæhr 2 Mille. til 9: og 10: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret.

(Følckedahls) Sav No: 12!! (18), j Gravens Sogen. til første Qvest: svaret, at dend tilhører de 4 bønder, Niels Hansen Nedre Følckedahl, Niels Nielsen ibdm., Peder Nielsen ibdm., og Torbiøren Hansen, husmand paa sam/m/e Grund. [til 2: Qvest: svaret,] ligger 11 ½ Mille fra Bergen, og ? Mille fra Sundhords toldstæd. til 3: Q: svaret, staar paa Sav Eiernes (Egen Gru)nd under Gaarden Nedre Følckedahl, har og Dam stock paa (samme Grund). til 4: Q: svaret, staar udj Een flom Elv, sam/m/e Gaard tilhørende. til 5: Qvest: svaret, at den 1ste!! Sav Eiere, Torbiøren Hansen, skirrerr (alt det tømmer) som kom/m/er paa Saven, j øvrigt som ved Saven No: 10 er forklaret. til 6: Qvest: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret. til 7: Q: svaret, er Taxeret Aarlig at skierre 1000 bord, som de skielden noget Aar derpaa (kand skierre). til 8: Q: svaret, faar Tøm/m/er undertiden fra Gaardens egen skouv, ... det som kiøres og løbes ongefæhr ½ Mil til Saven, ... Gaarder j Graven og Kindservigs Sogen flaade dertil

ongefæhr ½ Mil, kand og undertiiden kom/m/e noget fra Wosse Præste gield, ongefæhr 2 ½ Mil Veis. til 9: og 10: Q: svaret ligesom ved Saven No: 10 er forklaret.

Til de 10 Qvest: om Saverne j almindelighed, blev her svaret, som ved Jondahls Tingstæd er anført, med dette tillæg, til deris svar paa dend første Qvest:, at her og paa nogle Saver bruges Eet Vandjul, som staar j Savkarmen oven for atter løber kallen, hvorudj er hæftet Eet toug eller traasse paa 12, 16 til 18 favner lang, med hvilcket Tøm/m/eret opvindes paa Saven, hvilcken Maschine kaldes Vas Mær, og til d: 10 Qvest: at og Een deel udskaat bord førres til Bergen og selges samfengen med Kiøbmands bordene, hvor de da for saadan tyldt samfengen bord kand faa 22, 28 og 32 skl: liggesom prissen er til;

Fleere Saver findes icke j dette skibbr:

Dernæst blev Rættten Administreret af Sorenskriveren, Cancellie Raad Fleischer selv, som nu fra andre forRætninger til Tinget ankom.

Fogden Hejbergs udstæde bøssebrev af 3 April 1739 til Torckild Thom/m/esen paa ½ Løb smør, ¼ td: salt, ¼ huud j gaard: Lionne, blev læst.

En ditto af 30 Apr: 1739 til Simen Endresen paa ¼ td: salt, ¼ huud j bem:te gaard, blev læst.

Den Sag indstevnt af Magnus Odsen Haaheim, efter f[o]rrige tiltalle til Pouel Thomasen Halanger,

parterne møtte for Rættten og declarerede, at ware forEenede, saaleedes at Pouel skall om 14 dagge betalle Citanten de paastevnte 14 mrk: 4 s: med process: omkostning, hvorforre parterne Sagen aldeles iminell:!! (imindelighed) frafalt.

Fogden gav tilkiende, at Lensmanden Anders Hansen paa hands weigne til Justitiens handhævelse haver indstevnte til dette Ting Lars Knudsen, nu tilholdende til deels paa Hagestad og til deels i Bergen og til deels andre stæder, at lide straf fordj hand imod saa mange publicerede ordres har her til U(lvig) ført tvende halve Anckere med Hamborger brendewiin at forhandle, hvilcke og af Lensmanden til Confiscation er anholdet, og ligger nu under forseigling hos Giestgiberen Pedre!! (Peder) Jensen, og endelig, at svare processens omkostning.

den indstevnte Lars Knudsen Comparerede, wedtog at være lovlig stevnet, tilstoed at det brendewiin som Lensmanden har anholdet til Confiscation, war ham tilhørende, og at hand hafde Kiøbt det i Bergen.

Fogden sat j Rætte og paastoed det Confiscerede brendeviins værdj maatte Dø(mmes de) fattige til Deel: og at Lars Knudsen fo(r sin) utilladelige omstrippen med brendeviin maatte for den/n/e gang anseeis med nogen Muelte, hvor efter hand indlod Sagen til Doms.

Comparenten, paa Rættens tilspørsel, swarede, hand ej widere j sagen hafde at sware, ... sin forseelse.

Udj den/n/e Sag (er for denne) Rætt Kiendt, Dømt og
Afsagt.

Det e(r i Følge) Kongl: Allernaadigste Forord: og Rescripter forbuden ald omstrippende med brendeviin aldeles at skall være afskaffet

1739: 252b

1739

Sig under wilkaarlig straf at giøre de previiligerede Giestgibere og Krem/m/ere nogen {straf} indpass, sam/m/e høy Kongl: befahlninger er end og ofte af øfrigheden bleven igientaget, og forbudet ald omstrippende forprang og brendeviins sahl. dette uagtet haver dog \den/ indstevnte Lars Knudsen, efter Egen tilstaaelse, fra Bergen her til SkibReedet hiemført til at

forhandle jblant Almuen tvende halve Anckere med Hamborger brendeviin, som af Lensmanden paa Justitiens weigne er worden anholdt, thj Kiendes for Rætt at det anholte Hamborger brendeviin bør være Confisqveret, og den 2/3 deel {der} af dets wærdj bør være dette Præste gields fattige Lem/m/er til deeling hiemfalden, og den 1/3 deel hiemfalder angiveren. saa bør og Lars Knudsen for den indpass hand wed sit ulovl: brendeviins sahl har øvet imod de p[r]eviiligere[de] Giestgibere, betale til de ny Skollers anlæggelse her i Præste gieldet 4 Rd:r, og udj Processens omkostning 2 Rd:, sam/m/e hand bør udReede og betalle inden 15 dage efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Christopher Østensen Aaseims udstæde Pante Obligation af datto 11 Aug: 1739, stoer 60 Rd:, til Lars Indresen (Ha)langer, imod det underPant af 3 Spd: smør med bøxsæl og herlighed j Gaard: Aaseim, blev læst.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand ved skriftl: stevning af 31 Majj 1739 til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Chrestian Gutormsen Røysse, Soldat ved Hr: Capitain Møllerups Compagnie, Widner at anhørre om det slagsmaal hand (paa nestleeden) waa[r]ting her paa Tingstædet har øvet (imo)d Olle Siursen Leqve og Siur Johansen Brecke, til et lovskicket Tings widnes erholdelse. stevningen er saa lydende.

dend indstevnte Soldat Chrestian Gutormsen, efter samtl: Almuens tilstaaelse, har wæret her ved Tinget baade i gaar og i dag; mens nu Sagen blev forretaget abcenterede hand sig, stevne Widnerne iels: Lillethun og Anders Andersen med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Chrestian Gutormsen Røysse[s] boepæll i hans broder Lasse Gutormsens paahør,

1739: 253

1739

Siden hand selv ej war hiem/m/e.

Paa den indstevnte Soldats weigne møtte for Rættten hands Capitain des Arme, som Kundgiorde det hand af Compagniets Chef war anbefahlet som Soldatens forswar i den/n/e Sag at møde.

NB: <NB: den til wedermælle indvarslede Olle Siursen møtte for Rættten, og paa Siur Breche[s] weigne udj hands swagthed møtte hands Fader Jon Siursen>

Citanten paastøed de indstevnte Widner, som er Anders Anders: Herrej, Ørians Hotle, Andbiørn huusmand, Peder Swensen Houge og Isack Iversen Breche, siden de alle for Rættten nu møder, Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Widnerne af Louvbogen forrelæst, og formanet Sandhed at widne.

1: Widne, Anders Andersen, boendis paa Gaarden Herrey, sagde sig at være gaml: 31 Aar, efter aflagde Eed widnede, at den tiid Soldat Chrestian Gutormsen Røysse her paa tingstædet, den dag ting holtes, {haver} skall have slaget Olle Siursen Leqve, war Widnet ej tilstæde, saa hand hvercken saa eller hørte der paa, mens hørte siden efter af andre Almue mænd sige det bem:te Soldat her paa tingstædet hafde slaget bem:te bonde Olle Siursen, widere weste hand ej. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

2: Widne, Ørians Torbiørnsen, boendis paa Gaarden Hotle, sagde sig at være gaml: 50 Aar, efter aflagde Eed widnede, at paa nestholdende waarting, den tiid ting hold[t]es her paa stædet, hørte Widnet det Christian Gutormsen sagde til den bonde Olle Siursen Leqve, du er {en} falsk, og j det sa(m/m/e saa) Widnet det bem:te Soldat med den w(enstre) bag hand!! (baghand) slog til sam/m/e bonde, og ra(mte ham) paa øyet, og hvercken saa eller hørte (noget) det Olle Siursen gav nogen anledning til dette, mens de sat her bægge toe w(ed bordet) og drag!! (drakk), og det efter at {h} mand hafde og Rættens Middel war gaæn ud af, widere weste Widnet icke, parterne hafde ej heller noget at tilspørge Widnet.

3: Widne, Anbiørn Knudsen, huusmand paa Gaarden Sæbøe, sagde sig at være gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed widnede (at hand) med andet Widne, untagen de.. hørte det Soldaten nævnte fast sagde det til, wed Widnet icke. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

4: Widne, Peder Swensen, boendes paa Houge, sagde sig at være gaml: 38 Aar, efter aflagde Eed widnede

1739: 253b

1739

det hand saa paa at Soldat Christian Gutormsen her paa Tingstædet nestleeden Waarting, mens ting hold[t]es, mit paa dagen, som hand og Siur Jonsen Breche sat ved bordet j daglig stuen, da slog Soldaten, uden minste skyld eller brøde, til bem:te bonde Siur Breche med den wenstre haand, og Ramte bonden j hovedet, siden efter tog Soldaten et øll støb med øll udj og slog bonden der med udj hovedet, saa blodet Rant af bonden Siur Breche, mens om blodet kom af munden eller anden stæds af hovedet, det gav Widnet ej agt efter. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

5: Widne, Isack Iversen, boendes paa Gaarden Breche, sagde sig at være gaml: 42 Aar, efter aflagde Eed widnede Conform med nest forregaaende 4de Widne, lagde dette der til, at Siur Breche war ej i noget laug med bem:te Soldat, mens sat j ald stilhed og talte med sin Fader, da hand af Soldaten blev saaleedes overfaldet. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet.

Fogden, efter hvis passeret er, war Tingswidne begierende beskreven under Rættens haand og Seigl.

Olle Gitlesen øfre Groue fra Wosse Tinglau og Bøer otting, fremstoed for Rættens og Kundgiorde det h/an/d paa Eegne og samtl: Medarvingers weigne, efter hands sal: broder Iver Gitlesen, som war boesiddende West paa Tiind i Chrestianssand stift, og nu (er) wed døden afgangens, haver til dette ting indstevnet Jacob Færre og Wiching Knudsen øfre Groue, derres Eedelige Widne at aflægge, om hvor mange Arvinger de ere som er j levende Live efter bem:te sal: Iver Gitlesen, og hvor de (opho)lder sig, alt til et lovskicket Tingswidnes erholdelse.

Widnerne møtte for Rættens[, og efter at Eeden]s forklaring blev dem af Lovbogen forrelæst, og formanet sandhed at widne, [fremstoed]

1: Widne, Jacob Ellefsen Færre, nu værende til huuss paa Gaarden e Groue, sagde sig at være gaml: 70 Aar, efter aflagde Eed forklarede, at den/n/e som er (nærværen)de, Naufnl: Olle Gitlesen, er fuldbroder til sal: Iver Gitlesen, nock haver bem:te Iver (haft en) broder, Naufnl: Wiching Gitlesen, boendes paa Gaarden D[a]vidshougen j Rundahlen og Bøer otting, nu j levende Live, nock (haver den) sal: Mand haft 4 Søstere, neml: Elste søster ø Gitlesdatter, er ved døden

1739: 254

1739.

Afgangen, war gift med Olle Bøe j Bøer otting, haver efterladt sig 3 børnen, neml: Een Søn og 2 døttre, Søn/n/en Knud Olsen, har wæret j Kongens tjeneste og siden efter er Reist ud, saa ingen wed hvor hand er, elste datter Ragnilde Olsdatter, war gift med Halvor Qvitne, er nu død og har efterladt sig 2 Søn/n/er, Elste Søn Olle Halversen, Myndig og boendis paa Qvitne, Anden Søn Siur Halversen, Myndig, og huusmand paa sam/m/e Gaard Qvitne. Anden datter Gur... Olsdatter, er gift med Niels Odsen, til huusse paa Gaarden Kløve. Anden Søster Gurri Gitlesdatter, er j live, gift med Mons Hegland, Tredie Søster Maritta Gitlesdatter, er ved døden afgangens, war gift med Knud Repoldo, har efterladt sig 3 Søn/n/er, Elste Søn Gitle Knudsen, Myndig, og boendes paa Gaarden Repoldo, Anden Søn Iver Knudsen, Myndig,

tienende paa Repoldo, tredie Søn Wiching Knudsen, Myndig, og tienende paa Repoldo.
Fierde Søster Gud.... Gitlesdatter, er j Live, wærende paa Gaarden Neqvite.

2: Widne, Wiching Knudsen, boendis paa Gaarden øfre Grouve, sagde sig at være gl: 40 Aar, efter aflagde Eed widnede Conform i alle maader med første Widne.

Citanten war begierende beskrevet (under) Rættens haand og Seigl hvis passeret er.

Den 12 ditto blev med Ting og Rættergang Continueret.

Hr: Capitain Møllerup, efter forrige tiltale til Anna Marie Top, lod sin Sergiant Naunl: Hægg (møde j) Rætte for sig, og begierede anstaltning til neste Tings holdelse.

den for (Sagen indstevn)te Anna Marie møtte for Rætten hinds Mand, Giestgiber Hans Johansen, (og begierede) endelig Dom j Sagen.

Afsagt

Sagen (gavis Rum) indtil nest anstundene høste Ting, (til hvilcken) tiid Citanten paalæggis paa S..... te Sagen til Doms, i videre fald w..... til Doms optagen og Dom afsagt efter (hvis bevis)ligheder og omstændigheder som er for.....

Christopher Ødven, efter forrige tiltale til Christi Tostens datter Hylden med Lauværg
Lensmanden Anders Hansen Store Berge, æskede Sagen j Rætte.

Enckens Lauværg (møtte) og lod tilførre, det hand Refererede s(ig til sit) forhen indførte, og paastoed det Eene (Widne) Torchiel Andersen Opheim Eedelig A(fhørt, hvorpaa Eeden)

1739: 254b

1739.

blev Widnet af Laubogen forrelæst, og formanet sandhed at widne. dernæst Widnet Torchiel Andersen sagde sig at være gaml: 60 Aar, boendes paa Gaarden Opheim, efter aflagde Eed widnede, det sal: Siur Hylden udj hands swaghed og medens hand hafde sin fulde fornuft, begiere[de] af Widnet, det hand wilde høre paa hands talle, at hand, Siur, war skyldig til Christopher Ødven 3 Rd: 1 mrk:, og ej videre, hvilket passerede omtrent 8te dage førren Siur ved døden afgick. Citanten tilspurte Widnet, om det er Widnet witterligt at Torchiel Opheim Kiøbte tøm/m/er af Siur Hylden, og som Siur da war hoved Citanten skyldig 9 Rd: 5 mrk: 10 s:, (om) icke da hoved Citanten wilde gjort forbud paa samme tøm/m/er, dersom Siur ej hafde gjort det løfte at betalle noget efter haanden paa sam/m/e skyld. Resp: jo, dette forholder sig saa, og passerede det toe eller trej Aar før Siur Hyldens dødelige afgang, og war Christophers ord den tiid at det var 9 Rd: som Siur war skyldig, og kand Widnet ej Rættere mindes end som Siur sam/m/e gang betalte til Christopher 3 Rd:, ellers forklarede Widnet, at da Siur omtrent 8 dage for sin død talte det forhen ommelte til Widnet, da hafde Siur bud efter Widnet, og sagde ord til (Wi)dnet, sagde og derhos at hand gjorde det for rig(tig)heds skyld for sine børen, siden hand intet (an)det end som døden saa for sig, mens Siur Hylden hafde ej kaldet Christopher Ødven til wedermælle at høre paa sam/m/e ord. parterne declarerede ej videre at have dette Widne at tilspørge.

hoved Citanten {depon} fremviiste j Rætten, efter hands rparts paastand, hands holdende bog, som var (med) Lovl: stemplet papiir forsiunet, og befantes paa (Pag: 4)0 og 41 fol: Siur Hyldens Debit og Credit anført (til de)n endelige slutning som Siur skulde blive skyldig, er 7 Rd: 1 mrk: 2 s:, foruden Resterende Renter, (som) deres mel:wærende war 1 Rd: 4 mrk:, ellers til(stoed) Christopher Ødven selv, det hand sam/m/e Debit og Credit af sin dag Jornal j sam/m/e jordebog en har indført, efter at bogen war {fr}æsket en. dernæst paastoed Citanten, at som hand udj skiftet efter sal: Siur Hylden naat!! (nytte?) udlæg (for sin) fulde p[r]etention, saa wilde hand ej (allen)este paastaa Dom for de Resterende 4 Rd:, mens end og

for Renterne, som er 1 Rd: 4 mrk:, (tilsam/m/)en 5 Rd: 4 mrk: 2 s:, foruden processens omkostning, og altsaa indlod sagen til Doms.

1739: 255

1739.

Enckens Lauværgе begierede Copie af alt hvis passeret, til besvarelse, og til dend ende begierede Sagen udsat indtil neste ting.

hoved Citanten protesterede her imod den forlangte udsættelse, og paastoed Dom.

Afsagt

Den af Enckens Lauværgе forlangte gienpart til besvarelse bevilges ham; i den anledning Sagen udsættis indtil neste Tings holdelse.

Fogden Heiberg, efter forrige tiltale til Aasse Anders datter for begangene Leiermaal med Soldat Lars Wichlichsen, og den dem af Rættē givene Laudag til dette ting, æskede Sagen j Rætte,

dend indstevnte Aasse Anders datter efter paaraabelse møtte icke, ej heller dend til vedermælle indstevnte og forrelagde Soldat Lars Wichlichsen.

Stevne Widnerne Tosten Nielsen Lillethun og Anders Handsen Herreij med Eed og opragte fingre Afhiemlede den af Rættē seeneste tings holdelse, Aasse Anders datter {og Lars Wichlichsen} givne Laudag at være {dem} \hinde/ Lovl: forkyndt paa Gaarden Tveto, hvor hun tiener, og det udj Eget paahør: i ligemaader afhiemlede de stevne Widner Olle Siursen nedre Leqven og Mickel Iversen Lione, Lovl: [at] have forkyndt sam/m/e for den til wedermælle indstevnte Soldat Lars {Wichin} Wiglichsen udj hands Eget paahør paa gaarden yttre Tveto, hvor hand sig opholder hos sine Forældre.

Fogden lagde j Rætte Sogne Præstens Attest om det begangne Leiermaal, hvor efter hand paastoed Dom. sam/m/e er saa lydende.

Udj den/n/e Sag er (saaledes) for Ræt Kiendt og Dømt.

Citanten har med Sogne Præstens Attest af 10 Aug: (indeværende) Aar beviislig gjort det af Aasse Anders datter begangne Leiermaal med Soldat Lars Wiglichsen. thj Kiendes for Rætt efter Lovens 6 b: 13 Cap: 1 art:, bør Aasse Anders datter for sam/m/e begangne Leiermaal at bøde ? (lod sølv), og betalle til Citanten udj Processens omkostning 3 Rd:, alt at udReede og betalle af Aasse Anders datter inden 15 dage efter Dommens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde det hand med lig Kald og warsel widnesfast til dette Ting, tiid og sted Lovl: haver ladet stevne Anfind Torbiørnsen

1739: 255b

1739

At lide Dom til straf for forøvet arvesvig mod hans afdøde hustrues arfvinger, og derom at anhørre efterskrefne Widner, Neml: Tosten Heljesen, Raasmand hos Iver Magnusen øfre Leqve, og bem:te Iver Magnusen {og Olle Siursen Nedre Leqve}.

den indstevnte Anfind Torbiørnsen blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde for sig til sagen at sware.

stevnevidnerne Olle Siursen nedre Leqven og Mickel Iversen Lione med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt for Anfind Torbiørnsens boepæll udj hands Eget paahør.

Citanten paastoed de tvende indstevnte Widner Eedelig afhørte, siden de nu her for Rættē møder. Eedens forklaring blev Widnerne forrelæst, og formanet sandhed at widne.

1: Widne, Tosten Heljesen, Rosmand paa gaarden øfre Leqve, sagde sig at være 48 Aar gamel, efter aflagde Eed widnede at Anfind Torbiørnsen ved Kraasmisse tiider j den/n/e Waar kom til Widnet og hands huustrue, og begierede det hand maatte j derres bue indsette noget smaa Dont, hvortil Widnet svarede nej, at hand ej vilde tilstæde ham det, sagde og derhos til Anfind, om hand wilde sætte det paa en liden (Lem) over smalle fiøset, saa Kunde hand, mens Widnet wilde ej wide der af, wiste og icke heller om Anfind indsat det der eller ej, førren nogle ugger der efter at Widnet hørte det {sam/m/e} goods at være af Iver Magnusen funden paa bem:te Lem, ellers forklarede Widnet det {Anfind} \Iver Magnusen/ hafde sagt til Widnet at dette goods som nu war funden, hafde forhen staaet hos \ham/, Olle!! (Iver) Magnusen øfre Leqven. Citanten hafde ej noget at tilspørge Widnet.

2: Widne, Iver Magnusen, boendes paa Gaarden Børse, sagde sig at være gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed widnede, at da hand den 8 Junij nestleden, med sin huustrue gick til (sma)lle flo[r]jen paa hands gaard øfre Leqve, for at see til en Kalv som de hafde der staaende, blev Widnet (vaar) at der paa lem/m/en laa nogle sæcker, og som hand gick op for at eftersee hvad det war, fant hand ved eftersiun 2 Kiister med laass og for, samt 4 Sæcker med goods udj, ... hand tog til sig de tvende Dan/n/emænd und Askildsen og Olle Siursen nedre (Leqven?), som udj hands overværelse efter-

1739: 256

1739

Saa det goods som war i sæckene \[og] Kiisterne/, da de med ham tog det alt tillige med sig og førte dem hiem til hands gaard, hvor hand tog det udj forvahring, og der efter gav Lensmanden det tilkiende, og er det det sam/m/e goods som Sorenskriveren og Mænd d: 4 Julij nest efter haver Registeret og Wurderet. som Fogden ej hafde noget at tilspørge Widnet, saa lod hand tilføre, at som hand nu først er bleven Ræt bekiendt den/n/e sags sam/m/enhæng, saa Reservede hand sig at begiegne Sagen med Continuations stevning til nest anstundende høste ting, og da at førre de fleere Widner og bevisligheder som hand til Sagens oplysning agter fornøden, til hvilcken tiid hand (begier)te Sagen udsat.

Afsagt

Sagen udsættes til nest anstundende høste Ting efter Citant:[s] paastand.

Fogden lod inden Rættens oplæsse og Examinere den (anden) Termins skatte Restance, hvis endelige Sum/m/a 513 Rd: 4 mrk: 3 s:, og som ingen war der noget (imod) sam/m/e hafde at forrestille, saa war hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Fogden holdt inden Rættens liige saadan Examination om de (inden dette) skibbr: værende Giestgivere og kræm/m/er Sæde samt kroer, som (forhen) ved de andre Tingstæder skeed er, og blev da derom giort følgende (forklaring).

Gravens Sogens Giestgiberie, paa Eide grund ved Søen, Eet ældgam/m/elt Giestgiverie og kræm/m/er sæde, ongefåhr 1 ½ fierding til Landz og Gravens Kircke, 12 Mille fra Bergen, 4 Mille fra Odde giestgiberie, ? Mille fra Ulvigs giestgiberie, og 1 Mil fra Utne, er Eet fornødent (stæd), først, for Almuen som haver saa lang Vej fra Kiøbstæder (og Giest)giberier, som formodentlig bliver ved magt, dernest, for (den/n/em) som kom/m/er til Hardanger paa nogen forretning, saasom til (de Militaire) Sessioner og j andre maader, paa andre stædet kand icke (faaes) til fornøden forfleigning for betaling, og for det 3die, for alle de som kom/m/er Sonden fra igien/n/em Hardanger og vil Reisse til Veien frem, saasom de der skall begynde deris land Vej og de kom/m/er land Veien ned og vil fiorden ud efter, der deris Søde Reisse, og er dette Giestgiberie bevilget dend (nu værende) Giestgiber Hans Johansen Pyck, som der paa haver Sal: Stiftbefahlingsmand Undahls Giestgiver Brev, dattered 16. October 1724. C(onfirmeret) af forrige

Stiftbefahlingsmand Hr: Admiral Kaas, men de... har nu j nogle Aar, lid indpass af Een Persohn ved Nafn Arne Monsen, som paa Eet pladz kaldet øvre Vasenden, ½ Mil der fra hed uden nogen Øvrighedz bevilgning, har opretted, hvorom hernest efter meldes.

Øfre Wasenden j (Gravens?) Sogen, ½ Mil fra det privilegerede giestgiberie sam/m/e (fier)ding Veis fra Gravens Kircke, paa dette stæd har 14 Aar siiden nedsat Een Person ved Nafn Arne Monsen Tambour ved Hr: Capit: Møldrops Compagnie (uden)

1739: 256b

1739

Øfrighedz bevilgning, opretted Giestgiber næring, som aldrig tilforn hafde wæret, den privilegerede Giestgiber, som der ved fandt sig fornærmet, besværgede sig derover wed Memorial til Hr: Stiftbefahlingsmand Undahl, under 16. Aug: 1726. som og ved Naadig Resolution af 12 Sept: nest efter, befahlede da værende Foged Ollof Larsen at maintinere Giestgiberen ved de ham forundte privilegier, og at forbyde Arne Monsen at selge nogen slags Vahre; samt at Confisqvere hvad hand købslagede med, saa fremt hand der med skulle fortfahre, hvilcken Resolution, som ham inden Tinge blev forkyndt, han aldeles indted agtede, thj blev der udvircked Sessions ordre til han/n/em, dattered 11 Maj 1731. at hand sig derfra skulle endtholde, hvilcked hand heller icke agtede, men da hand avangierede til Corporal, fremturede hand traadseligere dermed, hvorforre Giestgiberen motte søge hans tains Assistance, som og under 2de Maj 1733. forbød bem:te Arne Monsen ald Giestgiber brug, hvilcket hand ej agtede mere end forrige ordres, men paa det Land Millitsie forordningers 48 Articul, og Articlernes 169 Articul icke skulle hindre ham, tog hand af(skee)d fra Compagniet, Giestgiberen Hans Johansen motte da tiltalle ham for indpas for Landz Lov og Rætt, og om endskiøndt hand omsider, efter Een lang Varig process er bleven tildømt at fralægge sit kroehold og aldeles at endtholde sig derfra, under vedbørlig straf, hvilcken Dom han/n/em og lovlig er bleven forkyndt, (ha)r hand dog svaret de 2de Mænd Lars Welcken og Joen Siursen e, som efter ordre indvarslede ham at hand holder sig Kongl: forordning efterretlig, og bliver ved sin næring paa dette stæd, (som) er fornøden for Reissende, indtil videre. Nu er hand an(tag)en til Soldat under Garnisonens frj-Compagnie j Bergen, hvor hand møder til Mønstring, men holder endnu som før dug og disk j hans husse, paa Øvre Vasenden, og Øltap for Almuen og Rejsende ig angaar stædetz nødvendighed, da j henseende til det færske Vand, kaldet Gravens Vandet, hvor over de der agter sig til og fra Vaass, maa (pass)ere, hvis js høst og waar er saa brøstfeldig at folck med stoer besværlighed maa kom/m/e derover og forbj, saa kunde det være fornøden med privilegerede Giestgiver, udj hvis destrict det ligger, holdt (paa saad)an stæden fornødne Logementer og forfleigning for at Reisende paa de tiider af Aaret, hvilcket hand og ofte har tilbuden sig giørre, men førend hand dertil erholder øfrighedz ordre og til(ladelse), og førend dend ovenmelte Person Arne Monsen bliver fra hans forprang, understaar hand sig icke, sam/m/e at j (wærck)sætte.

Kiøllen eller Aussen udj Ulvigs Sogen, 7 á 8te (bøsse)skud fra Ulvigs Kircke, 2 Mille fra Gravens Giestgiberie, 1 ¾ Mill fra Utne, 3 ½ Mil fra Odde Giestgiberie, samt 13 Mille fra Bergen, paa dette stæd haver Sal: Stiftbefahlingsmand Undahl (ved det) udgivne Giestgiber brev af 3 Nobr: 1724, bevilget Johan Hansen, ...n Mand der lenge hafde Reist og været j deris Maj:ts tieniste, (til at opr)ette Eet Giestgiberie, at hand sig deraf sin øfrige lives tiid kunde ernæhre, efter hans død er Encken jgien kom/m/en j ægteskab med Een borgermand fra Bergen, ved Nafn Peder Jensen Amble, (som) sam/m/e stædz har nedsat og holder Giestgiberiet vedlige; Nu, at dette Giestgiverie icke er fornøden for nogen (af de Reisende, he)ller saa fornøden for Almuen at det jo kunde afskaffes, ...ndte, stille og skickelige folck der icke endten

1739: 257

1739.

Paa Søn eller hellige dage, eller des imellem, nogen stærck dricke til overdaadighed udtapper eller selger, de og begge ere gamle folck, som icke kand søge anden næring, saa blev indstillet til Høy øvrighedz gotfindende om de der for deris Lives tiid kunde forblive.

Øyfiord paa Gaarden Lægres Grund, 6 á 7 sten kast fra Eidfiords Kircke, 5 Mil fra Ulvig, 2 Mil til Gravens Giestgiberie, 3 ½ Mil fra Odde, og 1 ¾ Mil til Utne, samt 13 Mille fra Bergen, udj Aaret 1727 haver Sal: Stiftbefahlingsmand Undahl bevilget Een Person ved Nafn Hem/m/ing Gabrielsen Graa, at oprette Eet Giestgiberie j Eidfiords Sogen, dog med denne Exprese Clausul, at det icke motte være nær ved Kircken, det (uagtet?) lod dog Kircke Eieren, Christopher Ødven, efter Giestgiverens (begiering?) bygge Giestgiver huusser saa nær ved Kircken, som for er m(eldt) og Giestgiberiet nogen stund blev holdet, men formedelst (Almuens) Genegenhed til drick, dobbel, slagsmaal og anden Guds fort....., saa og formedelst Giestgiberens uformuenhed, at give L..... Credit hand forlangede, motte hand forlade stædet, og som (hand heller) icke var god for at betalle Kircke Eieren Christopher Ødven det Giestgiver huus, blev bem:te Kircke Eier selv Eier til husset, ... Aar der efter stoad øde, men udj Aaret 1732. indtog hand derudj (husset? Een) snedker sven fra Bergen, ved Nafn Johannes Larsen, som uden (nogen) Øvrighedz bevilgning igien optog Giestgiberiet, da der (som før atter) paa Nye blev øvet fylderie, slagsmaal og kniv stæng og Fogden saavel ved Lensmanden og Mænd, som inden Tinget bem:te Person, det kroehold hand sig saaledes uden bevilgning ha(r brugt), saa har det dog icke været aldeles at afskaffe, og som nok bem:te (Person) for 2de Aars tiid ved døden afgick, og hand efterlod sig Een (Encke) med smaa børnen, som da med indted andet vedste at ernæhre (sig med,) hun, /: dog under idelig forbud, at holde noget kroehuus :/ der bl(eve boende), som hun nu er kom/m/en j nydt Egteskab med Een skoemager fra Bergen ved Nafn Christian Høyer, ligeledes har begyndt at holde Giestgiberie j dette huus, som hand nu her paa Tinget af Fogden (er bleven) forbuden, og hand meget vel kand ernære sig af sit hand(værck), efterdj dette Giestgiberie, er Almuen meere skadelig, ... baade j henseende, til Almuens Genegenhed til drick og k....., (og) efterdj det ligger saa nær ved Kircken, det og icke er j Veien (for de) Reisende, uden for Een deel bønder, som agter sig til (med) deris smør og tallig, hvilcke ofte paa dette stæd Cons(umerer? en) deel af deris fortieniste, da de dog kunde have forfleigning (til) deris nødtørftighed paa de der værende Gaarder, (saa blev det) indstillet til Høye øfrighed, hvad endten der lengere m(ed et) Giestgiberie eller icke.

Ned ved Søen paa dette stæd, (Een) Sergiant under Capt: Mølderups Compagne, ved Nafn Niels H....., (under?)tiiden holder Øltap og brendevins Saal for Almuen, hvilcket og strengeligen er forbuden, men har dog til den/n/e tiid icke været at

fleere kroee eller Giestgiberier findes icke j dette skibbreede.

Fogden forlangede, hvis forklaret er, fra Rætten beskreven meddeelt.

Og som ingen efter 3de gangers udraabelse ind(fandt sig med noget at) vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet.

1739: 257b

1739

Torsdagen d: 13 Aug: war ieg paa Gaarden Lille Graven, beliggende j Gravens SkibR:, Prestegield og Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Peder Kierland, Lars Welcken, Wiching Hofaas, Siur Ystaas, Helge Holven

og Siur Spilden; og det j følge af Stiftbefalningsmandens ordre til Sorenskriveren, af 9 Julij 1739, om at skyldsætte en Teig Kaldet Hougsnæs Teigen, som af Høyeste Rett d: 30 Octbr: er Dømt at tilhøre gaarden Lille Graven. Stiftamtmandens ordre til Sorenskriveren er saa lydende.

Ved forRætningen indlem/m/ede sig Fogden Andreas Hejberg, som producerede først Stiftbefalningsmand Baggers ordre til ham, datteret 30 Decbr: 1738. ge med gienpart af den der udj paaberaabte (Høy)lovl: Cam/m/er Collegi skrivelse til Stiftbefalningsmanden, af 6 Decbr: 1738: for det andet, Stiftbefalningsmandens ordre til Fogden, af ? Julij 1739. af hvilcke ordres Fogden i Rættelagde Vidimerede Copier, og anviiste orriginalerne til Conference, begierede der paa at med Siun og granskning samt teigens skyldsættning følgerig skatte forord: maatte fortfahres, og at Sig:r Henrich Miltzou wilde giøre anvisning paa Teigen og dens streckning. de af Fogden (produ)cerede documenter er saa lydende.

Sig:r Henrich Miltzou, som selv war her nærværende, produceret sit skriftl: forsæt og protestation af dags datto, saalydende.

Fogden lod svare, at hand icke understoed sig at Resonere (de)t høy lovl: Cam/m/er Collegium har til derres ordres, som icke stoed under andres Resonement, (me)n beroer paa Derres Kongl: May:ts Allernaadigste forresiggende, begierede derfor at de (ind)lagde ordres maatte følges, og efter(kommes).

Miltzou, declarerer at wil absentere sig fra forRætningen, saa vilde Fogden tillige (med) Lensmanden giøre Anvisning (paa Teigen) som skyldsættis skall.

hernest Sorenskriveren med de 6 Laug Rættis mænd til Teigen for at Siune og granske, efter den Anvisning som og Lensmanden agter at giøre. (Da wj war kom/m/en til Teigen blev os giort (Anvisning paa Teig)ens begyndelse wed nedre og yttre

1739: 258

1739.

Enden Swidahlsgaren, der fra ind efter i dahlen en halv fierding, til steen Kloppen, fra bægge disse stæder beent op i øyesiunet mod Gaarden Welckens mercker, som er i høygden en fierdings weis, Teigen wiiser sig nesten j en fiirkandt, er fæe beite og fuhre skou, sam/m/e skou, naar den blev freedet, kand med tiiden blive god, paa sine stæder findes den nu term/m/elig goed, og paa sine stædet er den meget udh(uggen), \findes og næver skou/, er ingen leilighed til at Røde enten til (ager) eller Eng.

Fogden lod tilførre, det hand (lod) det ankom/m/e paa Dom/m/eren og Mænd hvad den/n/e Teig med billighed kand skattsættis for. Efter woris nøyeste skion og samwittighed kand vj ej anderleedes ansee den/n/e Teig (for) at der af j det høyeste, formedelst dens (skoug) og næver skouv \samt fæebeite/, kand Aarlig sware (til Land)skylden for \27 mrk:, som er/ Ett og et halv Spand smør, (saa) kand den ej af os ansees, formedelst (at der icke) findes leilighed til at Røde, s..... underdanigst indstilles, om det s(aaleedes icke) bør have sit forblivende, at sam/m/e (kand og bør) skatte af halvandet Spd: smør

Fredagen dend 25 Septbr: blev Rætten betiendt paa Aastædet Norem \yttre Tun/, beliggende j Wigørs Præstegield og Kircke Sogen, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, som af Fogden Andreas Hejberg der til war opnævnte, neml: Lars A(xnes), ... Hagtør øfre Axnes, Siur Teigland, S...., Gunder ibdm:,

hvorda for Rætten fremstoed Lars Siursen Norem og Kundgiorde det hand med lig Kald og warsel widnesfast Lovl: her (til dette Aastæd) til j dag haver ladet stevne Olle Jacobsen og Olle Nielsen Noreim, Dom at lide for (imod hans) willie og mindelige Adwarsel h(ar brudt steen heller) paa hands Eiende og brugende (jordepart, hvilcket) til hands jord af gaml: tiid (har wæret tilhørende, og) som aldrig har wæret eller kand blive (til fællitz) med dem, der om

hand wed Fogden (Andreas Heiberg) d: 9 Octbr: 1738 haver ladet gi(øre) for(bud, som) d: 10 Martj indeværende Aar Lovl: til Tinget (er) forfuldt; saa angav Citanten og, det hand (til dette Aastæd) hafde stevnet hands Contraparter, Wid(ner at anhøre), og endelig wed Dom at sware pr(oecessens omkostning).

1739: 258b

1739.

De indstevfnte Olle Jacobsen og Olle Nielsen Noreim Comparerede for Rætten, wedtog at være Lovl: stevnet. Replicerede, det Citanten ej skall gotgiøre at hand mindelig har adwaret dem, det de ej maatte bryde steen heller paa hands Eiendom, mens steen helle brudet har paa heele gaarden for alle opsiddere været fællis, og snart har Citanten brudt paa derres Eiendom, og de igien brudt paa hands Eiendom, indtil nu nest afvigte Aars høst, da Citanten gjorde wed Fogden forbud, uden at give dem nogen mindel: adwarsel, det steen helle brudet ej skulde være er fællis, som det fra eldgaml: tiid været haver.

Citanten paastoed sine Widner, som er Lars Tolle, Rasmus Sckaalem, Aslack Walland, {Johan/n/es Schutleberg}, Olle Sellesetter, {og Anders, Peder i Holmen} og Isach Lousse, Eedelig afhørt.

(siden) alle Widnerne møtte for Rætten, saa blev Eedens forklaring Widnerne forrelæst af Lovbogen, og formanet wed sandhed at blive.

1: Widne, Lars Hogensen, boendes paa Gaarden Tolle, sagde sig at være gaml: 70 Aar, widnede at dette (Tuns) Eiere og opsiddere har flecket steen heller til(lig)s med det andet Tuns opsiddere, og det j Opsaade, (saa længe) fra den tiid af Widnet kand mindes, mens Widnet kand ej sigge at have hørt eller seet at indre (Tuns) opsiddere nogen tid har flecket steen heller (paa) Lars Siursens hiem/m/e bõe. widere hafde Widnet ej at forklare, sagde ellers at kand giøre anvisning paa det stæd kaldet Opsaade.

2: Widne, Rasmus sen, boendes paa Gaarden Schaalem, sagde sig at være gaml: 60 Aar, widnede i alle maader Conform med første Widne.

3: Widne, Aslack Larsen, boendes paa Gaarden Walland, sagde sig at være gaml: ?? Aar, widnede at hand for 6 Aar siden war her og bad (sin) broder om en helle, og den bekom hand, sam/m/e (blev brudt) her paa bøen, widere hafde hand ej at widne. parterne hafde ej noget at tilspørge Widnet, altsaa Eedfæstede hand sit udsigende med Eed og opragte fingre.

4: Widne, {Johan/n/es} Olle Arnesen, boendes paa Gaarden Sellesetter, sagde sig at være gaml: 36 Aar, (widnede) at steen helle brudet har været samfælles (mellem) Tunene j Opsaade, saa lenge Widnet kand mindes, mens om indre Thuns opsiddere (har giord)t steen helle brud paa Citantens hiem/m/e bõe, det weed Widnet ej at kand sigge, sagde ellers (at kand giøre) anvisning paa Opsaade.

1739: 259

1739.

5: Widne, Isach Olsen, værende hos hands Moder paa Gaarden Lousse, sagde sig at være gaml: 30 Aar, widnede at da hand for 3 Aar siden tante hos Prousten Hr: Heelmuyden, da war Widnet {hg} her og bekom helle til Prousten j Opsaade, {og da war det fællets for bægge Tunene}, efter Olle Nielsens Anvisning, mens om det war samfælles for bægge Tunene, det weed Widnet icke, og kand Widnet giøre anvisning paa hvor den steen helle blev brudt.

Olle Jacobsen og Olle Nielsen Replicerede, at de gierne de uden process og Rættergang har til..... (der)res grande og nu værende Contrapart (at) hver skulde beholde og nyde steen helle (bruddet) paa sin Egen {helle brud} Eiendom, som er derres hiem/m/e bõe, og er Lovl: og deelt, mens det har \hand/ {de} aldrig wildet (ind)gaaet, hvorforre de har værret f(oraarsa)get at stevne Lars Siursen Norem Contra, at anhøre derres Widner om derres udj Opsaade og den steen helle brud falder, hvorleedes

der med over hæv(ds tiid har) wæret \inden derres Lovlige marckeskielts steene/, der efter Dom at anhøre Eiendoms beskiermelse, og endelig, at svare processens omkostning.

Hoved Citanten tilstoed stevningen at være ham Lovl: forkyndt, mens ej at være warslet Widner (at anhøre), hvorforre hand protesterede imod (Widners førelse).

Contra Citanterne kunde ej beviisse (at de haver ladet) stevne hoved Citanten til Widner (at anhøre), hvorforre de {wilde} Erklærede at Widners førelse, og wilde paa Rættens siun og granskning Persohner, tillige med parterne ken for at Siune og granske poster, samt at ansee den Widnerne agter at gi.
..... war hiemkom/m/en af marcken stede poster j øyesiu, blev , da parterne fremkom for Rættens (og ærklærede) at være forEenede saaledes at brud j hvor de paa Gaarden for samtl: opsidere paa

1739: 259b

1739

Citanterne betalle til Rættens Persohner for den/n/e forRætning 1 Rd:r, det øfrige af omkostningerne betaller Hoved Citanten. der efter Rættens blev ophævet.

Onsdagen d: 30 Septbr: blev Rættens betiendt paa Gaard: Leqve, beliggende udj Wangens Kircke Sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsöhrene Laug Rættis mænd, Naufnl: Elling Henricksen nedre Schutle, Gullack Knudsen Mit-Ringheim, Olle Gietlesen øfre Groue, Ellef Mickelsen Flage, Arne Olsen Træen og Torgier Tronsen, (hvilcke) alle af Lensmanden Wiching Tvilde er opnævnte j følge Fogden Andreas Jessens skriftl: ordre under 7 ejusdem (pass)ato, sam/m/e ordre Lensmanden lagde j Rætte, som er af følgende indhold:

Rættens blev sat efter forlangende af WelEdle og Welbyrdige Hr: Capit: Jens Nordagl, til Een Siun og Granskning forRætning over bem:te Hr: Capitain Nordahls Eiende og paaboende Gaard Leqve;

hvorda for Rættens fremstoed Procurator Claus Blechingberg, som (war) Hr: Cap: Nordahl[s] Fuldmægtig, og det udj hands Principals og Egen nærværelse, og Producerede hands udstæde skriftl: stevnemaal af 10 Aug: nest leeden, som blev oplæst og er ord for andet saa lydende. stevningen fantes paateignet at være anvist for Com/m/issarene og den Constituerede Sorenskriver Jacob Preüs.

Paa Sogne Præsten Hr: Magister Jørgen Harboes weigne møtte Gullach Iversen, Raasmand j Præste gaarden, og Johan/n/es Larsen Opheim, og fremlagde Magister Harboes skriftl: forsæt og Protestation af j dags datto, med hos(lagde) documenter, som blev oplæst og er ord efter andet saa lydende. som wed sam/m/e af Magister Harboe fremsende (documen)ter, ej findes gienpart af det ham allernaadigste Com/m/issorium, til Rættens oplysning, paa det Rættens Kunde Erfahre om Hans Maj:t Allernaadigst har {Lover] og Forandret, udj den/n/e Sag, Lovens 1 b: 16 Cap: ? art:, ... Rættens fornøden wed de tvende af Magister Harboe indsende, at Requiere af Magist: Harboe en (Lowl: gi)enpart af sam/m/e Kongl: Allernaadigste Com/m/issorium tiid, indtil Magist: Harboes Swar Kunde bekom(mes), og Rættens at lade stevningen afhiemle, for de (øfrige) i stevningen indwarslede og den/n/e forRætning de.

stevnevidnerne Niels Tollefsen Bryn og sen Æen med Eed og opragte fingre afhimlede stevningen at være Lovl: forkyndt for de for den (Constituer)ede Sorenskriver Jacob Preus førte Widner, ...rge Larsen Ullestad, Johan/n/es øvre Lie, wed døden (afgangen), ...iørn Matthiasen Mølster, wed døden afgang, ... , ligeleedes død, Gullich Giøesteen, er

død, Knud, ligeleedes død, Wiching Tvilde, j live, Elling, j live, Holgier Ullestad, j live, Torsten eim, wed døden afgangen, Christen Haldorsen (og) Hermund Ericksen Rogne, som iligemaade wed døden er afgangen, q: dernæst blev (stevningen) afhiemlet at være Lovl: forkyndt (for Widnerne?) den ? April inderværende Aar paa

1739: 260

1739

q: og for Rætten nu møder.

Aastædet ere førte, Naufnl: Mogens Larsen Qvareqval, David Nielsen Store Soue, Michel Torgiersen Lie, Peder Ericksen Børcke, Ragnilde Ericksdatter Røche, Knud Brynilden, huusmand paa Winie, Knud Brynildsen Helleve, Arve Hoversen Ulestad, Mikkell Iversen Wivaas, Aamund Allesen, som alle er j live, af de til wedermælle indvarslede Laug Rættismænd, som (med) den Constituerede Sorenskriver Jacob Preüs har været her paa {stæ} Aastædet, møtte Torbiørn Neqvite og A.... nedre Ringheim, som ærklærede at de møtte paa (egne) og samtl: derres medgranskningsmænds weigne.

Forbem:te stevnevidner med Eed og opragte Fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt f(or Laug) Mand Knagenhielms Aarvinger paa Hobe Gaard, (men da) ingen war tilstæde, blev den forkyndt for ren Rasmus, ligeleedes forkyndt for boepæll, og som hand ej war hiem/m/e, blev stevningen forkyndt for Fogdens brodersøn Corporal Jessen og ha.... der afleveret.

Af de 8te Laug Rættis mænd (som med) Laugmand Knagenhielm har været her paa (Aastædet), møtte Rognild Tvedt, nu boendes paa Hou...., (og) Ronve, som erklærede at de møtte paa Egene (og de andres) weigne.

Af de 6 Mænd som har træd j La(u)g Rætten) med Com/m/issarierne, møtte {inge} ickun Ho... stad, som ærklærede det hand møtte ickun (for)hen j Sagen aflagde Widnesbyrd derom (giorde) anvisning, mens hand møder ej forsaavit gjort forRætning med Com/m/issarierne hand er Lovl: stevnt til bægge deelee, og det at hand weed det de andre mænd som træ.... onere med ham nu ej møder.

Forbem:te (stevnevid)ner med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Een hver j sær af sam/m/e 6 mænd Lovl: forkyndt for deres boepæll udj deres Eget paahør.

Procurator Blechenberg dernæst for Citanten, ... de forhen passerede acter tilfulde beskrevne forseigling, neml: den Constituerede Sorenskriver Jacob Preüssis Dom, afsagt d: 4 Septbr: 1732. under hands (haand og for)seigling. Forrige Laugmand Knagenhielm 1733. og Endelig, Oberhof Rættens Dom 1734, hvorved forbem:te Dom/m/e ere tilsii(desat) Et af Sorenskriver Fleischer d: 27 og 28 April 17?? let Aastæds Tingsvidne, alt for af de tvende acter og det sidst bem:te Tingsvidne at nu paastevnte granskning fuld... ning af de forbem:te trende Rætter af h.... forklaring, videre fremlagde hand Een af d: 20 Julij sidstleeden passeret beskickelse til Stefen Ronve, Anders Lie, Holgier Ullestad, ... Mathias Mølster og Mons Backetun, ...

1739: 260b

1739

beskreven den granskings og Marckegangs forRætning, som de udj Julj Maaned sidst afvigte under anførsel af Magist: Jørgen Harboes Com/m/issarier Hr: Borgemester Henrich Mathiasen og Hr: Byefoged Niels Myre sig haver forretaget, og i henseende til at bem:te Mænd har ved giensvar paa beskickelsen wiist sig weigerlige at give Citanten sam/m/e forRætning beskreven, hand, Citanten, fornødiget at paastaa, det Rætten wilde tilholde Holgier Ullestad, som nu for Rætten er nærværende, at ærklære sig 1mo: af hvem og hvorleedes hand er worden pres(ent)eret at befatte sig med marckegang uden Sorenskriverens

overværelse, tverdt imod Lovens 1 b: 16 Cap:, og om han der om til Lovens forandring nogen Kongl: befahling den forreviist, forrelæst eller paabeRaabt. 2do: under saadan marckegang for Com/m/issarieerne han/n/em ere mænd har giort anvisning. for det øfrige Pro(ducerede) Comparenten sin skriftl: forrestillelse j hvad an(lednin)g Citant: denne forRætning har været begierende, og d der udinden paastaar Lovmæssig at blive af t. sam/m/e deponentens skriftl: paastand er af den/n/e (dags? da)tto, som blev oplæst og er saa lydende.

Holgier Ullestad lod tilførre, det hand aldeles intet swarede til de af Procurator Bleckenberg fremsatte qvæstioner, undtagen Mænd ware her med, og kunde tillige med ham give Procurator Bleckenberg end videre, og efterdj Magister Jørgen Harboe icke fremkom/m/er med den paaberaabte ssorio, saa fremlagde Comparenden der af en gienpart den/n/e actis følge, saaleedes som Hr: Capit: Nordahl med Com/m/issions stevningens forkyndelse efter Com/m/issarieerne Widimeret og hoshæftet gienpart et ud Copiere, hvilcken skall udvisse at Com(missarie)ne icke er anbefahlede sig videre at forre(stille). Comparentens indlæg af den/n/e dags datto fin(des) eret, hvor efter hand og formeener Magist: Harboes (Ex?)eption skal befindes saa utidig som ugrundet, (saa wille) Comparenten paastaa den/n/e forRætning frem..... t der for udstæde stevnemaal og videre (for)restillelse. det Kongl: Allernaadigste er saalydende.

Der efter forføyede (vj os j) følge af Laug Rætten udj marcken, j nærværelse (af Capit: Nordahl og hands Procur: Claus Blechingb:, ... C: E: Barth, som Hr: Cap: Nordahl til Afritznings ttelse havde antaget, saa og i følge af de samtl: (Widner som) j dag inden Rætten haver møt, da og ware (tilstæde) de f(ii)re fornæfnte Laugrættismænd som ne med dend Constit: Sorenskr: J: Preüs, og Laugmand Niels Knagenhielm haver

Hvor vj da først inden gierds tog udj (øyesiu de)t omtvistede Enge stycke kaldet Soue Roe, (men som) ingen af alle de Widner som for..... derom har aflagt Widnesbyrd, nu

1739: 261

1739

Ware j live; blev af Hr: Capit: Nordahl forreviist Lautings Dom/m/en med det der hos hæftede Chart: og derefter af hannem samt de forrige Laug Rættis mænd giort anvisning paa bem:te Soue Roe, som befantis at tage sin begyndelse neden og Synden for Præstegaardens Engestycke, kaldet Soue Teig, og derhos forreviist efterfølgende mercker, først, j den Nordre ende under Soug Teigen, (fandtes) wed Rogns gierdet Een Pa[a]hle, som wiisser j (West til) Een anden Pa[a]hle, der wiisser j Nord til en gloppe hugget udj Een jordfast steen wed huusmand(s Pladset) Rongs garen kaldet; bem:te gloppe, som acter(ne udviser), wil Magist:r Harboe forestille, at skall (wiisse) op fra bem:te huusmands plats udj øst til (en anden) gloppe huggen udj en jordfast steen som ligger Rogns gierdet; men udj den os wed huuss(mands platset) forewiiste gloppe fandtes ej noget udj og (til saa)dan anviisning, men den wiiste lengere til dend anden gloppe hugget j en jordfast (steen lig)gende tet ved Postvejen, sam/m/e wiisser j (en glop)pe huggen j en jordfast steen, som liggesaa l(igger tet ved) Post wejen, og wiisser med et udhug udj Sy(d til en) Pa[a]le staaende nest oven for grinen!! (grinden) eller Leqves Hagen, og hvilcke forbem:te 3de Pa[a]hler (og) steen glopper befantis at indbefatte det (Enge stöcke) Axel eller Leqves Spand; og som Ma(gist:r Harboe) har giort forbud paa det stöcke Enge slætte fra de tvende øverste Pæhler ved dend No..... wed Soue Teig[e]n og til dend gloppe wed hu(usmands platset) uden om den derj nest ved Rogns gierdet tilhørende og u-disputerede ager, s..... med havende Mænd grandsket, at paa (kun)de avlis Aarl: Et \som/m/er / læss tørt høe vj og at gaarden Rogns Merckes gierde deris

egen jord lidet inden for deris Nord, hvorføre de slaar Een strim/m/e
..... mellem bem:te gierde og deres R.....

2: tog vj i øyesiun det stöcke Eng(e slotte, kaldes) Trappedams Teigen, om hvis
..... haver ladet Hr: Capit: Nordahl og det Capit: siden wed
Oberhof Rættis (Dom) den, blev efter hands paastand, wed
den; at paa sam/m/e Aarl: kunde a(vles)

1739: 261b

1739.

3: toge wj udj øyesiun det stöcke af Leer ageren, som efter Laugmands Acten skall være 6
maalstenger j lengden og 2 i bredden, som Laugmanden ved sin Dom meere havde tilmaalt
Leqves Eiere, end dend Constituerede Sorenskriver Jacob Preüs, og som sam/m/e, formedelst
Magist:r Harboes forbud, udj nogle Aar skall have lagt øde, blev efter Hr: Capit: Nordahl[s]
paastand af os efterg[r]andsked og befunden, at der udj Aarlig kunde saaes halvanden skieppe
Koren, men avlis, (lige) som Gud giver væxten til.

(Derefter) forføyede vj os til udmarckerne, og først udj den saakaldede Moe, j følge af samtl:
forbemelte, hvor da Widnerne, David Soue, Michel Torgiersen, Peder Ericksen Børcke,
Ragnilde Ericksdatter, Knud Brynildsen, huusmand paa Winie, Knud Brynildsen Helleve,
Arve Ullestad og Aamun Allesend, Derris dend 27de og 28de Aprilis (dette) Aar her paa
Aastædet aflagde forklaring og gjorde anvisninger af det derom til Hr: Capit: Nordahl be....en
givene og af ham nu anviiste tingsvidne (forre)taget, hvor efter de j alle maader til Chartes
(anleg)gelse for C: E: Barth gjorde selv sam/m/e anvisning forhen udj bem:te Tingsvidne
pag: 26: 27 og 28 ver fra Thuns hovden til Gars wadet udj Elven. Hr: Capit: Nordahl og
Fuldmægtig forrestillede befunden af de af Magist:r Harboe fremlagde papirer /: Dem
hand dog sagde ingenlunde for (auten)tiqve at agnoscere /: at paa de grenser skulle t steen
Kraas; saa og æskede Widnernes (forklar)ing, om nogen af dem war sam/m/e bekiendt (og
kunde) der paa giøre anvisning; forklarede (disse Wi)dner, at det war en ganske bekiendt
steen (Kraass), som de og strax samtl: gjorde anvisning (paa, men) uden nogen slags
forklaring hvad sam/m/e mercke, og fandtis dend bestaaende lige (ved Ga)rs vadet i
bæcken tedt Synden for Vejen, ... igien/n/em Moen Synden for Thunshovden, ...ed
og Synden for Rusten need j Gars vaen, ... steen {Kaars Een} fem qvarteer omtrendt
..... af ski(ckel)se som et Kaars, oven tvers ed Een halv alen bred.

..... Wiching Tvilde tilstaaed dend for dend (Constit: So)renskr: J: Preüs udj Aaret 1732
aflagde, saaleedes som dend j bem:te af Hr: viiste Act pag: 117 findes
indført,

1739: 262

1739

hvorefter hand og de fleere Widner, som derom d: 27 og 28 her paa Aastædet indeværende
Aar har aflagt forklaring, /: hvilcken forklaring for dem af bem:te Tingsvidne blev igientaget,
hvortil de sig j alt refererede /: og Rættens j C: E: Barthis overværelse til et Chartes anleggelse
anvisning paa den j Elven befindende neden for Baabroen og langt Norden for Gars vaen,
dernest blev efter Capit: Nordahls paastand, wed (woris) grandskning og Siufvn befunden at
udj den deel af Moen mellem Leqves ham/m/eren og T..... og Rusted paa den Westre
sidde af Elven og B..... af dend ringe der befindende older og bracke (kunde ej) hugges
widere Aarl: end til Gierdets vedlige holdelse ongefærlig 2: á 3: læs til brynevand. G.....
udj oven bem:te omtvistede Deel af Moen kand høyere at kand fødis heele som/m/eren
igien/n/em (paa) Capitain Nordahls andeel end Een Melckekoe, Een øg og Een Kalv.

Angaaende fiskeriet u(dj Hanse) eller Leqve Høllen, da befinde[r] vj sam/m/e Høll (som) det
beqvem/m/eligste Sted til Laxefiskerie he(r paa) Woss, hvor der kand indkom/m/e Lax, men

ej (kand fanges) til noget vist tall af Lax, dog anseer vj det (for Een an)seelig herlighed for Een Eiere at have,
hermed den/n/e dag gick til Ende.

Den 1 Octbr: blev den/n/e forRætning at forre(tage efter) at Rætten var sat med foranførte Laug Rættes mænd, nærværende Hr: Cap: Nordahl med Fuldmægtig C: Blechingberg, og til Afritsningen san.... Barth, med de fiire forhen om/m/elte {fiire} (Laug Rættis) mænd og alle de j gaar tilstæde værende (Widner).

Procur: Blechingberg for Hr: Capit: Nordahl, j he(nseende til) Magist:r Harboes procedur, fant fornøden at (indkalde de Wid)ner som haver gjort forklaring og anviisning (om Hanse) eller Leqve Høllen, om de nogen sinde har (hørt at denne) Høll er bleven kaldet med noget andet Nafn, (undtagen den) er bleven kaldet Schiøds Høllen, /: for Magist:r Harboe at Præste G(aarden) til Schiøds Høllen :/ 2do: f.....

..... af de Widner som haver gjort (forklaring og anvisning, at) dem icke er bekiendt at Leqve Præstegaarden haver fællets E..... den Østre sidde af Baabroen

1739: 262b

1739.

Rætten Eragtede,

At som det af Procurator Claus Blechingberg her j Rætten producerede skriftl: stevnemaal af 10 Aug: inddeværende Aar, ej sigter til Andet for Widnerne end, efter dend forklaring de forhen her paa Aastædet (for) andre Rætter har aflagt, skall gjøre anvisning (efter) Siun, Grandskning og Een Afritsning Chartis anleggelse, og ej til nogen nye Examen {og} \eller/ forklaring, (hvilcket) om saa skee burde, Magist:r Jørgen Harboe skulde (have) været warslet sam/m/e at anhørre; men som det (udj) stevnemaalet ej er at udfinde, saa kand wj Ej (rigtiger)e Skjøn/n/e, end at de af Procur: Blechingberg (for Wi)dnernes fremsatte tvende spørmaaler, ... Widnernes ærklæring ej bør admitteris.

Procur: Blechingberg paastoed Siun og Grandskning over Tunge (Teigen) og Chior, at sam/m/e nu af Rætten maatte forre(tages).

Derefter forføyede wj os over Wangs wandet paa (den anden) side, hvor de fleeste her ved Wangen beliggende Gaarder haver (sine) Skoue Teiger, og efter de derom afhørte Widner Mons Qvareqval, Peder Børche, Knud Brynildsen Helleve, Arve Ullestad, og Aamun Allesen, deris anvisning, toge under Siun og Grandskning dend saakaldede Tunge teig, beliggende mel: Gaarden Gielde (paa dend) østre og Mølster Teigen paa dend Westre side, hvor gaarden strax Westen for Eier Een Teig kaldet Tor..... teigen, hvilcken sidst bem:te Eier need j fiære[n], men (denne) teig strecker sig hvercken til Fields eller fiære, ... tvende smaa Elver som løber paa hver side, samles Gaarden Gielde og Mølster Teigen Eet langt stöcke andet omtrent saa høyt som Mølster Teigens er bestaaende, og Gaarden Gielde haver sin marck oven for bem:te Tunge teig, som der over er (ligesom) en Kiile eller Tunge udj sam/m/e Teig, kand (efter wor)is nøyeste Siun og Grandskning af den der (værende Skoug af) Older og birck Aarlig hugges til huuss fornødenhed brendeveed, og ellers befandtis Een t, som formeedelst mellem kom/m/ende beliggende og forraadnet; der fandtis (paa denne) Teig boende Een huusmand, som kort for (mellem) Præstegaarden og Leqve, efter Hr: Capitain Nordahls tilladelse sig der haver nedsat.

(Derefter forføyede) wj os op j Berget til Waarstølen om afhørte Widner Mons Qvareqval, ... Knud Helleve, Mickel Wivaas og, deris anvisning, hvor wj befant Sælhuset lt gandske needfalden og forraadnet det j saa lang tiid weed og har lagt øde, bemelte Eien(dom)

andre tilgrensende Eiendom/m/er , uden forsaavit hugsteren
..... Refererede Widnerne sig til forklaring /: hvilket
og er dings otting og alle Ringheims

1739: 263

1739

Gaarder, som er imod nogle og Syt(tig?) Løber, bruger og der s[t]øller med deris
Creaturer horn mod horn (baade) waar og seen høst, for!! (før) Creaturene kom/m/er paa
..... wedkom/m/ende til deels haver Separate Sæll , og j saadan henseende
kunde vj ej videre Nøtte til Gaarden Leqves brug fastsætte Hr:
Capitain Nordahls forklaring at heele besætning, som Hr: Capitain Nordahl
..... af 20 store bester, 30 Faar, 2de hæster f.... græsser j sam/m/e Berg
/: efter Widnerne forklaring :/ 2 á 3 ugger om waaren, og (? á ? ugger) om
høsten, ligge som Aaringerne falder, ... der huggis Aarlig, efter woris Siun og
(Grandskning), Kull weed til Smedie brug, og Risv(eed)
hermed tog den/n/e dags forrætning ende.

Den 2 Ditto blev Rætten atter betiendt, og efter (at Rætten) war bleven sat,

Producerede Capit: Nordahl(s Fuldmæg)tig Procur: C: Bleichingberg Et af C: E: Barth
f(orfattet Af)ritsnings Chart, hvorudj Specialiter ere for..... af Mag: Harboe Desputerede
poster, særdeeles ne, saasom Præste gaardens og Leqves hiem/m/e
forhen, wed den anviiste Lautings act, h..... aliter, j sine agere og Enge støcker er af
..... inden gierds intet wiidere j dette Ch(art) gen saavit den/n/e Siun og
Grandskning indbefatter, neml: de saa kaldede Ax(el eller Leqve) Spandet, og j
dets Nordre Ende beliggende j wærende Ager, der næst Trappedams
(Teigen og det om)tvistede støcke af Leier aggeren, og Comparanten wil
paasaa af den/n/e beskrivelse og underskrivelse
Attesteret.

Dernæst wedtog Rætten at Conferere sam/m/e Afr(itzning Chart)
..... den Anvisning som Widnerne den Siun og Grandskning som
af wj da nermere Grandskede og Afritznings
Chartis (af)stem/m/else, som j alle maader
..... den Anvisning Widnerne des efter Situation
og , hvorforre wj ej mindre tilstaa
dets Rigtighed. paastand, tilfulde A.....
Fuldmægtig Proc: C: Bleichingberg Lov-formelig beskreven
..... stemplet papir.

Som ej w(idere) re stillet, saa blev den/n/e forrætning
.....

1739: 263b

1739

..... Reigning, neml: Sorenskriveren, efter Kongl: Allernaadigste Reglement af Aar
1708, nyder for ? dagis forrætning 5 Rd:r, for fløtning og skyds til Lands og Wands 4 Miille,
á mil: 2 mrk:, er 1 Rd: 2 mrk:, ligesaa fraa!! Aastædet og til hands hiem igien, 1 Rd: 2 mrk:,
..... penge, Provition for tvende dagis Reise til og fra Aastædet, 1 Rd: 2 mrk:, Laug Rættis
mændene ere 6 (stk:), daglig hver 1 mrk:, er udj trende dage for dem tilsammen 3 Rd:,
Lensmanden for Laug Rættens opnæfnelse, samt opvarthning weed Rætten, kand ej ringere
have for sin møye end som 4 mrk: Tilsam/m/en den/n/e forrætnings bekostning 12 Rd: 4
mrk:, foruden dens beskrivelse.

Sluttet
I Jesu Naufn

..... (?)

1739: 264 (denne sida tom)

1739: 264b

Udi denne Bog, som Indeholder Toe Hundrede og Tredsindstiuge og Fiire Nummererede
igiennemdragne og forseiglede blade, og er Anordnet til een Ting-Protocol, haver (Kongl:
May:)ts Welbetroede Sorenskriver for Hardanger, Woss og Liuse Closter godz, Welbyrdige
Hr: Cancellie Raad Johan Sechman Fleischer under sit Embeds pligt Rigtig at indføre alt hvis
til tinge eller Extra Rætter passeret vorder, saavelsom hands allernaadigst anbetroede
Sorenskriverie til U..... forefalder, og det saa Rigtig og forsvarlig som hand Agter
..... ære og Ansvar, samt (ved Aarets U)dgang, eller om denne
(Protocol før Aarets Udgang) skulle blive fuld(skrevet, haver hand) imod een Andens
ud(leverelse at lade den gamle in)dleveres.

Bergen dend ?? pbr: 1736:

Ulrick Kaas.

Dette var slutten på denne tingboka. Resten av året 1739 er å finna i neste protokoll.